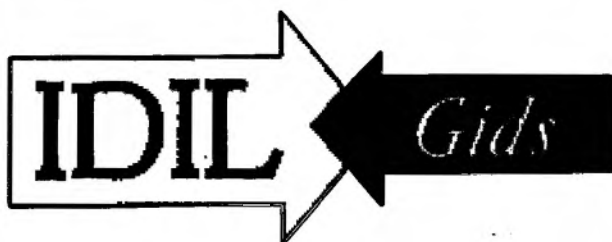

JULI-AUG. 1957

JAARGANG IX

NUMMER 1

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

DRS. J. KLEIN

Recensies 4084-4177

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten

1084 Om te beginnen twee delen uit de „Rinkelbel-reeks”. *Pike, het eendje*, door Madeleine Raillon, is een smaakvol kijkboek voor de kleintjes met platen van Simonne Baudoin. Het verhaaltje zelf loopt niet zo best en de taal mocht best wat eenvoudiger. Dat aan de tekst evenveel zorg was besteed als aan de illustraties, zouden we eveneens wensen bij *Tiny in het circus van Gijs Haag*. Marcel Marlier verzorgde hier het plaatwerk dat wat zoetelijk aandoet. Bij kinderen die de tekst zelf lezen zal deze nogal teleurstellend zijn. Er staat bijv. dat Pief de clown de geschiedenis van de olifant zal vertellen, maar dat gebeurt — in dit beekje tenminste — niet. Als prentenboek goed bruikbaar, als kleuterverhaal mislukt. (p. dl. geb. f 2,30)

1086 *B. van Wijckmade* schreef een nieuw Wipneus-boekje, dat de titel kreeg: *Wipneus, Pim en Bonkeltje*. Wipneus en Pim, twee kabouters helpen hierin de feestkabouter Bonkeltje diens kameraden te verlossen uit de macht van een heks. We kunnen dit verhaal niet bewonderen. De eenvoud en vanzelfsprekendheid van de sprookjeswereld is hier afwezig. In dit boek spelen zoveel toverkunsten, wonderlijke mechanismen en volwassenen-humor een rol, dat wij er niet meer het predicaat „sprookje” voor kunnen gebruiken. De kleintjes zullen ondanks dit sfeertekort misschien toch wel graag luisteren, maar voor de groteren die de tekst zelf kunnen lezen, is dit avonturenverhaal misplaatst in de kabouterwereld. (f 1,60) Ditzelfde gebrek aan simpelheid treft

Men heeft ons verzocht het aantal pagina's der besproken boeken (dat sedert juli '55 ter besparing van ruimte was weggelaten) weer te vermelden. Met ingang van deze nieuwe jaargang voldoen wij aan dat verzoek (zie Bibliografisch Register).

Onze financiële lasten zijn echter zwaar. Mede hierom: helpt ons een handje: maakt uw vriend abonnee. U helpt hem daarmee ook!

men ook aan bij een vertelling van *Senja Vermeer, Jantje Boonstra bij de kabouters*. Jantje lust geen bruine bonen. In een droom vertoef hij tussen de kabouters die hem van dit gebrek afhelfen. De verteltrant is vlot en de tekeningen van C. Voges zijn leuk. Wil de autrice echter een geslaagd boek schrijven, waartoe zij ons inziens wel in staat is, dan zal zij meer beperking moeten opleggen aan haar fantasie. (geb. f 1,25)

Na het succes met zijn „Tup en Joep-serie”, waarin twee koddige apen de hoofdrol spelen, heeft *Henri Arnoldus* nieuwe figuurtjes gecreëerd, twee kleine matrozen, die tot nu toe in vijf delen van de „Oki- en Doki-serie” optreden. De grappige tekeningen zijn ook dit keer weer van Carol Voges. Verhaald worden de goedmoedige, maar soms wel wat weinig originele avontuurtjes van de dikke Oki en de dunne Doki op het schip van kapitein Paf. Als eenvoudige leesboekjes goed bruikbaar door de korte zinnen en de simpele woordkeus. De verschenen deeltjes heten: *Oki en Doki, Oki en Doki maken pret, Oki en Doki op wacht, Oki en Doki in volle zee en Oki en Doki aan wal*. (p. dl. geb. f 1,25)

Een wel geestig verteld verhaaltje vinden wij *Van zeven kippen en een haan*, waarin *Rudi Homburg* wil laten zien dat het er bij de kippen al net zo aan toe gaat als bij de mensen, m.a.w. er wordt geruzied en geroddeld. Met de terugkeer van vrede en geluk komt 't einde. Het allegorische element is echter tevens de zwakte van dit boek. (geb. f 1,75)

In kinderlijke taal geschreven, en daardoor zeer geschikt voor beginnende lezer-tjes is *Bram de beer*, van *P. Stouthamer*. Zesjarige Miep met haar beer en de even oude Ko gaan wandelen in het bos. Als zij Bram in een kuiltje hebben gezet om bramen te gaan zoeken, blijkt de beer, als ze terugkomen, verdwenen. In hun fantasie menen ze dat een echte beer Bram weggehaald heeft. Ze hebben namelijk even een glimp van een groot beest gezien. Kas, de boswachtershond, is echter de schuldige en alles komt op zijn pootjes terecht. Goed van taal en

stijl; sprekend plaatwerk van Henk Krijger. (f 1,40)

Ook voor beginnertjes is *Josje en Jaapje in de tunnel*. De woorden zijn gescheiden in lettergrepen, maar zonder deelstreepjes, wat het lezen voor velen niet gemakkelijker zal maken. Er wordt in dit boekje door *Nel Verschoor-Van der Vliet* gezellig verteld over twee kinderen die de sensatie van een verhuizing meemaken. De aardige tekeningen zijn van Henk Kray. (f 1,25)

W. G. van de Hulst vertelt op simpele wijze *Van een klein meisje en een grote klok*. Ria, het vijfjarige dochtertje van de koster is vreselijk ongerust, omdat haar broertje erg ziek is en de boze koorts maar niet wil wijken. Ze wil nu aan de grote torenklok, die zo dicht bij de Here Jezus is, gaan vragen Hem de boodschap van haar gebed over te brengen. Een lief verhaaltje, dat bekroond werd door de Nederlandse Zondagschool-vereniging. De sfeer is niet storend voor katholieke kinderen. (f 0,45)

In de serie „Akkerklokjes” kwam als nummer 27 een wat flauw, onbevredigend verhaaltje van *Bastiaan Schaap* uit, getiteld *Wat Liesje op het kerkplein vond*. Liesje van de dominee vindt op zekere dag een nieuwe gebreide jongens-

kous op het kerkplein. Als vader thuis vertelt van zijn bezoek aan de boerderij waar Jaap de Wit zijn achtste verjaardag viert en van de kousen die zijn grootmoeder had willen geven, maar waarvan zij er één verloren heeft, is het raadsel opgelost en mag Liesje de kous wegbrengen en de verjaardag meevieren. (f 0,95; geb. f 1,40)

85 *Van twee poppen en een stout meisje* heet het boekje dat *Jeanne Marie* voor kleine meisjes schreef. Als de kleine Ria de voordeur open laat staan, komt er een poes binnen die de melk voor het kleine zusje bijna helemaal opdrinkt. Ria vult stilletjes de melk met water aan. 's Avonds bij het naar bed gaan vertelt ze echter toch alles aan moeder en vraagt dan om vergiffenis. Eenvoudig, wel geschikt verhaaltje in protestants-christelijk milieu. (f 0,35)

99 *J. L. Schoolland* zal kennelijk nog meer gaan vertellen *Van Fienke en Marjolijn* want het boekje dat voor ons ligt, heeft als ondertitel „Zomer”. Het dochtertje van de dokter en Marjolijn van de schilder, die in een woonwagen woont, maken kennis met elkaar, en als een grote hond tegen hen blaft, vluchten ze met hun ijsjes de kerk in. De twee zoekende vaders komen zo ook met elkaar in contact en het wordt een dikke vriendschap. Alles is heel aardig en aantrekkelijk verteld. Er wordt echter nogal veel „bijbels” gedankt en geprezen, wat voor onze kleintjes wel wat bevreedend zal zijn. (geb. f 0,90)

100 Ook voor meisjes is bestemd *Samen uit, samen thuis*, dat geschreven werd door *C. M. v. d. Berg-Akkerman* en uitkwam in de serie „Ons Genoegen”. De kleine belevenissen van twee meisjes die in de grote stad komen wonen, de een 'n verdieping hoger dan de ander, worden aardig weergegeven. Het geheel is niet groots, maar maakt, mede door de tekeningen van *Lies Veenhoven*, wel een prettige indruk. (geb. f 1,95)

Voor ietwat gevorderden

101 't Zal toch moeten, zo houdt vader voor,

aan Marijke, die de verhuizing uit de stad, waar ze haar vriendinnen en haar boetscerlessen meet achterlaten, erg naar vindt. Hoe ze gaandeweg aan haar nieuwe omgeving went, wordt dan verder uiteengezet. *Rudy Homburg* schreef dit wat oppervlakkige verhaal, dat door de fleurige band meer lijkt dan het is. Toelaatbaar. (geb. f 2,—)

Nr. 10 van de „Bonte Boekjes” werd geschreven door *Aleid Margadant*, die het noemde *Van een baron, een klein meisje en een vogeltje*. Hoe een klein meisje, Valentientje genaamd, samen met haar toervogeltje Twinkeltje de diefstal van een koperen beeldje bij de baron oplost, vertelt zij op geestige wijze. Het is een fantasievolle geschiedenis die zich gezellig laat lezen. *Eva Huismans* illustreerde met leuke knipsels. (geb. f 2,50)

Twee bladzijden tekst in blauwe druk, telkens afgewisseld door twee bladzijden kleurplaten, ziehier de indeling van *Donald speelt ijshockey van Walt Disney*. De verwaande Donald denkt het te winnen van zijn drie neefjes. Hij moet het echter tegen hen afleggen en komt helemaal stijf en pijnlijk thuis. Het verhaaltje had aardig kunnen zijn als de lieve neefjes niet zulke valse streken hadden, bijv. een stok voor de geblinddoekte Donald leggen. Hoe zieliger oom wordt, des te harder lachen de neefjes hem uit. Nee, dit soort grapjes lijkt ons weinig pedagogisch. Ongeschikt. (f 0,65)

Met de bundel *Op visite bij de reus* — de titel van het eerste versje — heeft *Annie M. G. Schmidt* weer een verzameling geestige, amusante kinderversjes aan de jeugd geschenken. Maar ook ouderen zullen er zeker van genieten. De plaatjes van *Wim Bijmoer* passen er gezellig bij. (geb. f 3,25)

In het land van de bleke ossen, dat wil zeggen Italië, speelt het volgende verhaal. In de buurt van Florence woont een protestants boeregezin. Kleine Flora helpt al dapper mee op de hoeve. Het is een grote teleurstelling wanneer ze niet mee naar de stad mag, omdat ze op haar zieke moeder moet passen. Ze gaat toch van huis weg om voor moeder een

ijsje te kopen. Deze kleine ongehoorzaamheid is voor de strenge Waldenser vader aanleiding het verhaal te vertellen van de ongehoorzame Saul en de Amalekieten. Bij een bezoek aan Rome keurt grootmoeder het kussen van de voet van Petrus' beeld af. Dit specifiek protestantse boek van *J. L. Schoolland* is voor katholieke kinderen niet geschikt. De stijl laat bovendien te wensen over. De sfeer is echter goed getroffen. (geb. f 1,10)

4106 *Hartger Menkman* is de auteur van *Bartje, de waaghals*. Bartje, zoon van een boerenknecht, is altijd erg roekeloos. Als op een dag brand uitbreekt op de boerderij, waar vader, verdacht van diefstal, ontslagen is, weet Bartje de ponnies uit de schuur te redden met gevaar voor eigen leven. De diefstal wordt opgehelderd, vader kan weer aan het werk en de vriendschap tussen Bartje en het boerenzoontje Kees wordt hersteld. Het verhaal is goed van compositie, maar zeer zwartwit van karaktertekening. Er wordt geboden in voor- en tegenspoed. Kan er mee door. (f 1,05; geb. f 1,65)

4107 *Polleke Pol, zijn vriend Jonas en de dieren*, dat zijn zo de voornaamste figuren uit het boek van *M. Doekes-De Wilde*. De liefde tot de natuur is het die een band gaat vormen tussen het boerenjongetje Polleke Pol, zijn nieuwe stadse vriend Ruud en de schilder Jonas, op een van zijn zwerftochten beland in het dorp. Een aardig verhaal, met misschien wel een beetje erg lieve vriendschap tussen Polleke en Jonas, maar waaruit heel veel over de natuur kan worden opgestoken. Er komt nogal wat dialect in de gesprekken voor. (f 2,70; geb. f 3,95)

4108 Als men over de nogal erg uitdrukkelijke protestantse mentaliteit heen kan, dan is *Wietze, de held van 't kerkedak*, door *S. A. Doevandans*, wel een geschikt karakterbouwend verhaal voor de katholieke jeugd. Wietze, Klaas en Herman, de schoenmakerskinderen, klimmen op het dak van de kerk en roepen vandaar de palingvisser Kaars aan. Die neemt de ladder weg en bezorgt de jongens een flinke straf van het nieuwe schoolhoofd. 's-Avonds, bij het wegbrengen van schoe-

nen, treffen ze Kaars op zijn schuit. In zijn woede doet hij Herman bijna verdrinken. Wietze is laf en loopt weg. Gelukkig wordt Herman nog gered en ontstaat er een betere verstandhouding tussen beide partijen. Later weten de vrienden Kaars nog te redden van zijn brandende schuit. Teelaatbaar verhaal, met stijve illustraties. (geb. f 1,45)

Voor de naderende vakantie hebben we een aardig verhaal van *R. van Dijk*, getiteld *Vacantie met 'n oude tuf*. De oude aftandse wagen, die mijnheer Van Bever, eigenaar van een autosloperij en reparatiewerkplaats, heeft gekocht, wordt opgeknaapt en aan een buitenlandse verzamelaar van oude auto's verkocht. Onder aanvoering van Huug, de oudste zoon, gaan de jongens Van Bever en hun buurvriendje de wagen naar Frankrijk brengen en beleven zo een onvergetelijke vakantie. Het boek is vrij goed geschreven, en er heerst een prettige sfeer in van vriendschap en verantwoordelijkheidsgevoel voor elkaar. (f 2,—; geb. f 2,90)

4109 Een emigratieverhaal is *Joke en Hans naar Canada*, geschreven door *Ina de Vries-Van der Lichte*. Als vader Huismans besloten heeft naar Canada te emigreren, overkomt hem een ongeluk, waardoor de reis moet worden uitgesteld. Tenslotte breekt toch de grote dag aan en gaan ze allen op de boot. De reis en het verdere — wel erg voorspoedige! — verloop der gebeurtenissen worden aardig verteld. De sfeer is door en door christelijk. Geschikt. (geb. f 1,55)

Op aantrekkelijke wijze verhaalt *K. Norel* in *Hertevoot en Zilveroog* over een kleine Indianenjongen die zijn moeder redt van de bevizingsdood, waartoe ze door de medicijnman was veroordeeld. Met zijn moeder wordt hij door blanken gevonden, die hen meenemen en de moeder genezen. Op de zendingspost leren zij de Blijde Boodschap van het Evangelie kennen, die ze na hun terugkeer bij hun eigen stam onder hun heidense broeders zullen uitdragen. Dit zendingsverhaal, geschreven met beheersing en goed inzicht in de psyche van de Indiaanse jongen, kunnen wij van harte

aan de jeugd aanbevelen. (geb. f 0,80)
4112. Tot de uitblinkers behoort een boek van
S. Franke, getiteld Tula, de kleine hout-

snijder. Het beschrijft op zeer goede wijze een inlands gezin van het Australische vasteland, in zijn levensgewoonten, geloof aan geesten en natuurkrachten, zijn primitieve strijd tegen en berusting in ziekte en sterven, zijn aanraking met blanke emigranten en de daaruit voort-spruitende geleidelijke aanpassing aan een meer gecultiveerde leefwijze. Dit alles wordt gezien vanuit het standpunt van de jongen Tula, die een bijzondere vaardigheid in houtsnijden bezit en prachtig de inheemse volksverhalen kan vertellen.

Charmant verhaal, van harte aanbevelen.
(geb. f 3,90)

4113. Nog een boek dat ver boven de massa uitsteekt is: *Het wiel op de school. Meindert De Jong*, een Fries van geboorte, emigreerde als kind naar Amerika, waar hem in 1955 de John Newberry-medaille toegekend werd, als onderscheiding voor het beste jeugdboek van het jaar in Amerika. Naast de Nederlandse vertaling verschijnt tegelijk een Friese. Op eminente, gezellige wijze vertelt de schrijver van het idee van Leentje, het enige schoolmeisje tussen vijftig jongens in het Friese dorpje Dikum zonder bomen, een wiel op de school te plaatsen en daardoor ooeivaars te lokken. Bij hun speurtocht naar een wiel leren de kinderen eigen-

lijk pas de verschillende dorpsgeneten kennen zoals bijvoorbeeld Janus-zonderbenen, die de grote promotor van het plan wordt. Een alleraardigste historie, die keurig verteld wordt.

(f 4,65; geb. f 5,90)

Het meest opvallende aan *Pimperlol en Pimperlol*, een verhaaltje van *E. Fiks*, is wel de slechte taal waarin het geschreven werd. Het verhaaltje op zich mag dan wel gezellig zijn, de ouderwetse tekeningen plaatsen het weer een heel eind achteruit. Een domme boerin, een domme boer en een domme knecht worden om beurten beetgenomen en door iedereen uitgelachen. Gelukkig leren ze

eruit dat gierigheid geen deugd is, maar goed zijn voor elkaar gelukkig maakt. Dit is dan ook als moraal van het verhaal bedoeld, maar die zal voor vele lezers wel zijn: wat zijn de boeren toch stom! Zeer matig. (f 1,70)

Evenmin als de voorafgaande Astridboeken (zie nrs. 3621 en 3622) van *Martha Sandwall-Bergström* kunnen wij het derde deel, *Argwaan rondom Astrid*, erg appreciëren. Astrid heeft bewerkt dat de vijf kinderen Karlberg door haar grootvader op zijn deftige hoeve worden opgenomen. Aanvankelijk is de man nors en hard, maar hij wordt vertederd door het kleinste kind en het leven zou plezierig geweest zijn, als de jaloezise, invalide nicht Regina niet steeds opnieuw pogingen in 't werk stelde Astrid te verdringen.

Dit keer probeert zij de verdenking van een diefstal op het meisje te werpen. De sfeer van dit boek is die van een goede 100 jaar geleden. Wegens het sadistische element (de zweep komt er zelfs aan te pas), de melodramatische situaties en de slechte vertaling moeten we ook dit boek tot de ongeschikte lectuur rekenen. (f 2,90; geb. f 3,90)

4116

Annie de Man is in de „Zonnebloem-serie” vertegenwoordigd met *Het ijskoninnetje*. Ollie is een zeer vlet meisje, wat dromerig van aard, met goede en minder goede eigenschappen o.a. jaloezheid. Bij een tekenwedstrijd van haar klas doet zij iets heel lelijks om de eerste prijs te bemachtigen. Ze krijgt later wel spijt, maar het duurt wel vrij lang voordat 't geval weer in orde is. Het is allemaal heel lief en aardig gebabbeld, maar bij zulke vormende zaken mist men zeer node een gedachte aan iets hogers, geweten of godsdienst. Toelaatbaar. (f 2,—; geb. f 2,90)

4117

Vervolgens *Het nichtje van meester Prik*, door *Ina van Velsen*. In dit boekje maken we het leven van de dorpsjeugd op een der Waddeneilanden mee, voor wie het een heel avontuur is, dat het Amsterdamse nichtje van hun onderwijzer een jaar op het eiland vertoeft om weer op krachten te komen na een ernstige ziekte. Niet alle kinderen staan dadelijk klaar om Elly vriendelijk tegemoet te treden, maar op den duur wordt zij toch het middelpunt van een grote vriendinnenkring. Een geschikt verhaal met prettige sfeer. (geb. f 2,25)

4118

Ankie en Loes gaan kamperen, door *Aja Strik* is een goedmoedig verhaaltje dat maar weinig om het lijf heeft, maar als een stukje vakantielectuur wel bruikbaar is. Ankie en Loes, twee vriendinnen van een jaar of negen mogen met een twintigjarig nichtje mee naar Zoutelande per auto-plus-kampeervagen. Het verblijf in de badplaats wordt aardig beschreven. Ze maken nog een angstig avontuur mee wanneer Ankie op een dag nergens te vinden is, maar alles loopt goed af. Taal en stijl zijn goed. (geb. f 1,25)
Nogal materialistisch en ook wel wat al te fraai moeten we het tweede boek van

Aja Strik noemen. *Een nieuw tehuis voor* 4119

Emmie geheten. Emmie, die al jong wees is geworden, komt eerst bij tante Monie in huis, doch als die te oud wordt om voor haar te zorgen en in een rusthuis gaat, moet Emmie naar een weeshuis. Op een keer vindt zij een kostbare armband die aan een rijke dame toebehoort. Als beloning mag zij een jaar met de familie, waar ze twee dochtertjes hebben, mee naar Zwitserland. Als Emmie terugkomt in Nederland blijkt tante Monie juist gestorven te zijn. Zij mag nu echter voor altijd bij de steenrijke familie blijven. Kan er mee door. (geb. f 1,75)

Een meisjesboek zonder feitelijk einde is *Freuletje Eleonore*, geschreven door *Loeki van Haestien*. Berooid uit Indonesië 4120

teruggekeerd moet Noortje's vader, die bovendien ziek geweest is, buitenwerk hebben. Hij verhuurt zich als tuinman op het landgoed, dat, zoals we tussen de regels door lezen, toebehoort aan zijn vader, een baron. Toen hij met een onderwijzeresje beneden zijn stand trouwde, raakte hij namelijk met zijn ouders in onmin. De familie woont in het gezellig ingerichte tuinhuisje, nog steeds onontdekt. Op een dag keren de baron en de barones onverwachts van hun reis terug, en maken dan kennis met Noortje, die met haar vriendinnetjes in de tuin speelt. De verwachte ontkenning blijft echter uit. Onbevredigend boek, waaraan men helaas niet veel heeft. (geb. f 1,50)

Voor grotere kinderen

Nog steeds voor meisjes is het volgende boek, dat geschreven werd door *Louise Merksteijn* en tot titel heeft *Van het een kwam het ander*. Twee zusjes komen met hun ouders vanuit Venezuela op verlof naar Nederland. In het begin passen zij zich niet gemakkelijk aan. Als de ouders weer vertrekken blijven de meisjes achter in een kinderpension, waar ze het jammer genoeg niet prettig hebben. Door bemiddeling van een leraar komen ze tenslotte bij een lieve dame in huis, met wie ze al eens eerder hadden kennisgemaakt. 'n Onbelangrijk en onoriginieel 4121

- verhaal, maar verder geen concrete bezwaren. (geb. f 1,50)
- 4122 *Drie jongens op een ijsschots* is de titel van het eerste jongensboek voor deze categorie. Het werd geschreven door *Anton van der Velde*. Drie vrienden uit Monnikendam bouwen met behulp van vader een ijszeilbootje. Pas als de dooi flink invalt, komt het schuitje klaar. Toch besluiten ze een tocht te maken, en in het begin gaat het prachtig. Bij hun terugkeer echter slaat de ijszeiler stuk en zitten ze op het ijs gevangen. Drie dagen duurt het voor de mist optrekt en een helikopter redding kan brengen. Het is heel jammer en voor de christelijke jeugd onaanvaardbaar dat in zulke levensgevaarlijke omstandigheden geen enkele godsdienstige gedachte ook maar eens in het brein van de jongens opkomt. Dit maakt dit avontuurlijke jongensboek toch eigenlijk ongeschikt. (geb. f 1,50)
- 4123 Uit andere boeken van *H. Th. de Booy* zijn ons *Maarten Zeeman* en *Jan Dijker*, die ook weer optreden in *Het spook van Inish Murray*, welbekend. Door een ongelukkig toeval raken ze bij de bezichtiging van een schip opgesloten en worden zo verstekelingen tegen wil en dank. Het schip waarmee ze teruggestuurd worden strandt op *Inish Murray*, een Iers eilandje, en daar komen de jongens prompt een wapensmokkel voor het Ierse vrijheidsleger op het spoor. Vlot verteld, wat onwaarschijnlijk avontuur, voor gewone ontspanning met heel wat spanning. (geb. f 4,50)
- 4124 Van *D. J. Douwes* is er een boek over *Roel en zijn makker*. Roel, de elfjarige zoon van een onderwijzer, verhuist met zijn ouders naar het plaatsje *Oegstgeest* bij Leiden. Hij raakt er aardig ingeburgerd en treft een goede kameraad in Jaap, de zoon van een binnenschipper. Tusschen de vele jongensstreken door tonen deze vrienden hun goede hart en helpen ze hun medemens in nood. Jaaps vader is aan de drank, waar de jongen erg onder lijdt; na een ongeluk komt echter alles goed. Een aardig boek, misschien wat onsamenhangend, een beetje burgerlijk, maar toch wel prettig leesbaar en fris. De protestantse sfeer is rustig, ernstig en blijmoedig. (geb. f 1,25)
- 4125 *De buit van de kaperkapitein* is de titel van een sensationeel verhaal van *Frans Brits*. Twee Belgische jongens vinden een aapje dat uit het circus ontsnapt is. Dank zij dit beestje krijgen zij een jarenoud testament in handen, met daarbij een schets en enkele smaragden die de juiste plaats van een schat aantonen. De jongens schepen zich met twee studenten in voor een tocht naar de Fidji-eilanden. Tijdens hun reis worden zij bestolen en bedreigd en het blijkt dat er meer kapers op de kust zijn. Dank zij een bondgenoot komen zij zonder kleerscheuren uit de strijd. Verhaal met veel hevig en soms beangstigend avontuur, afgewisseld door opgeschroefde zeemansverhalen. De taal is ook niet bijster goed. Niet aan te raden. (geb. f 4,90)
- 4126 *Maria de Lannoy* verhaalt in *Roel op walvisvangst* hoe een Antwerpse jongen onverwachts de kans krijgt met een Hollandse walvisvaarder naar de Zuidpool te gaan. De lange zeereis, de kruising van de evenaar, de vangst in het ijsbergengebied, strenge vorst en sneeuwstormen, alles is vol avontuur. Daarnaast heeft Roel ook grote aandacht voor culturele dingen; zo leert hij wat sterrenkunde, te kent en maakt muziek op zijn harmonika. Na zijn reis komt hij ook nog thuis met een aandeel in de winst. Het tikkeltje sentiment van de schrijfster maakt van onze held toch wel een iets te ideaal joch. Overigens een zeer leerzaam, gezellig geschreven en boeiend reisavonturenverhaal, dat ook godsdienstig mooi verantwoord is. Aanbevolen. (geb. f 4,90)
- 4127 Het vijfde deel van de „Prisma Juniores” draagt de voor de jeugd alleszins veelbelovende titel: *Het betoverde kasteel*. De auteur is *Norman Dale*. Het is een detective-verhaal over een Engels gezin, dat een oud kasteel heeft geërfd van een zonderlinge oom. In de vakantie ontdekken ze dat er een geheim is verbonden aan de erfenis. Ook dieven trachten in het bezit te komen van wat een geheimzinnige uitvinding blijkt te zijn, maar dank zij de speurzinnigheid en schranderheid van de

kinderen komt alles goed terecht. Een uitstekend gecomponeerd, goed geschreven en spannend verteld verhaal. Allerlei technische snufjes maken het extra geheimzinnig en opwindend. (f 1,25)

Wat voor de eerste twaalf delen van de „Illustrated Classics” gold, is zeker niet minder van toepassing op het tweede twaalfstal uit deze serie strips, die min of meer beroemde verhalen uit vroeger tijden tot de jeugd wil brengen. (Zie jrg. VIII, pag. 62-63.) Hier volgt 't 2e dozijn:

4128 *De Ilias van Homerus* is beroemd, en is zeker waard onder de aandacht van de jeugd gebracht te worden. Dan moet het echter anders gebeuren dan hier het geval is: voor wie de Ilias nog niet kent is deze bewerking verwarrend en geheel ingesteld op de mentaliteit van volwassenen. Wie voor studie of anderszins kennis meent te moeten nemen van deze geschiedenis, zal ook wel de nodige ontwikkeling hebben om degelijker bronnen te raadplegen. Ondanks behoorlijke illustraties ongeschikt.

4129 *James Fenimore Cooper: De rode piraat.* Goed getekend door Peter Costanza, als verhaal echter niet zo veel zaaks. Wilder, kapitein des konings, weet het kaperschip De Dolfijn in een hinderlaag te lokken. Na een verwoede strijd gaat De Dolfijn met de Rode Piraat ten onder. Geschiedt. Het roemruchte leven van *Buffalo Bill* is het onderwerp van deel 15. Dit kijkboek is wel aanvaardbaar, maar men moet het niet aankondigen met woorden als „klasiek”, „pedagogisch” en „cultureel”. Beter klinkt de meer oprechte karakteroplossing op de omslag: „spanning, emotie en sensatie”.

4131 *Sir Walter Scott: De talisman.* Het bekende verhaal over de kruisridder die bij zijn vorst in ongenade valt. Aan de illustraties is veel zorg besteed. De tekst is ietwat brokkelig en doet het oorspronkelijke werk weinig eer aan. Al te zeer beperkt zich de bewerking tot het sensationele element van het verhaal. Bovendien zijn een huwende lady die eerst als kloosterzuster optreedt en een biechtvader die zijn penitent vermoordt, bedenkelijke elementen in deze aflevering. Ontdraden.

**Jeugdlektuur
volgens een
nieuwe formule**

DE KRANZSERIE

Ridderlijkheid,
Verantwoordelijkheidsgevoel,
Trouw, Naasteliefde en
Ten top gevoerde spanning
Kranzboeken boeien niet alleen
kinderen doch evenzeer U zelf!
Reeds verschenen :

Deel 1. Herbert Kranz:

In de klauwen van de onbekende,
2e druk

Avonturen in de ravijnen van de
Hindoekoesj.

Deel 2. Herbert Kranz:

Noodlanding in de jungle, 2e druk
Avonturen in de oerwouden van
Brazilië.

Deel 3. Herbert Kranz:

Dood in de skelettenkloof
Avonturen aan de Mexicaanse grens.

Deel 4. Herbert Kranz:

Onschuldig onder schuldigen
Avonturen op een strafeiland in de
Karaïbische Zee.

Prijs per deel f 4,50

Bij de Boekhandel en uitgeverij „HELMOND”

- 4132 *Herman Melville: Moby Dick*. De werkelijk grootse eigenschappen van dit beroemde verhaal over de onvergetelijke kapitein Ahab met zijn kunstbeen in zijn krankzinnige jacht op de reusachtige witte walvis komen eigenlijk niet tot hun recht in deze oppervlakkige uitbeelding. Als louter ontspanning niettemin wel geschikt.
- De volgende twee „classics” zijn van *Samuel L. Clemens*, beter bekend als Mark Twain. Het eerste is het bekende, romantische *Prins en bedelknaap*, waarin prins Edward van Engeland en zijn dubbelganger, een bedeljongen, voor een bepaalde tijd in elkaars plaats treden. De grote lijn wordt gevolgd, doch het charmant romantische is gereduceerd tot wat sentimentaliteit en sensatie. Onschuldig vermaak.
- 4133 *Zeker zo beroemd is Huckleberry Finn*. Voor volwassenen bedoeld, is dit verhaal voor de jeugd minder geschikt. De figuur van de drinkende vader, waar bovendien met weinig eerbied over wordt gesproken, deugt o.i. niet voor jeugdlektuur in deze vorm. Meer een samenvatting ná lezing van het verhaal, dan een inleiding tot het lezen ervan. Niet geschikt.
- 4134 *Jules Verne: 20.000 mijlen onder zee*. Kapitein Nemo met zijn afkeer van de menselijke samenleving neemt professor Aronnax en Ned Land aan boord van zijn onderzeeër. Allerlei wonderlijke en spannende avonturen zijn hun deel, die in het boek heel wat interessanter zijn dan in dit beeldverhaal. Toelaatbaar.
- 4136 De geschiedenis vindt een vervolg in *Het geheimzinnige eiland*. Een groep ballonvaarders komt tengevolge van een storm terecht op een bebouwd eiland en wordt op alle mogelijke manieren door een „onbekende” geholpen. Uiteindelijk komen ze aan boord van de Nautilus en ontdekken daar de stervende kapitein Nemo. Het werk van *Jules Verne* is in deze strip letterlijk en figuurlijk vertekend. Spanning en actie zijn hier wel gezond gebleven.
- 4137 Het treurspel *Macbeth*, van *William Shakespeare*, zoals hier in tekst en plaatjes gegeven wordt, is niet tot een voor de jeugd begrijpelijk verhaal samengevoegd. De brokken vertaling van Nico van Suchtelen doen het niet tussen het verhaal van de bewerker. Bovendien vormt de strijd tussen de „ontijdig uit zijn moederschoot gesneden” Macduff en Macbeth met al zijn bloedige moordpartijen geen kost om aan de jeugd voor te zetten. Vrijwel waardeeloos.
- Robert Louis Stevenson: Schatseiland*. 4138 Het origineel is weer heel wat spannender dan dit beeldverhaal. De samenhang is niet zo gemakkelijk te vatten, tenzij men het meesterwerk van Stevenson zelf goed kent. Daarom schiet ook dit deel zijn doel helaas voorbij. Wél geschikt voor de jeugd.
- Dit tweede dozijn classics wordt besloten met *De ridders van de Tafelronde*. Enig 4139 inzicht in de min of meer bijgelovige opvattingen van die tijd is gewenst. Behoudens een sterke benadrukking van het sensationele is dit deeltje als ontspanning wel genietbaar (p. dl. f 0,80)
- „Avonturenverhaal uit de tijd van Pater De Smet bij de Indianen van het Rotsgebergte”, zo luidt de ondertitel van het boek door *F. X. Weiser: Het dal der bittere wortels*. Het is een fris geschreven 4140 episode uit het leven van de bekende Jezuïeten-missionaris, als nummer 41 opgenomen in de serie „Uit Verre Landen”. Jammer is het dat de oorspronkelijke frisheid vaak verloren gaat in de vertaling, die een Vlaams cachet draagt en buitendien dikwijls stijf en ouderwets aandoet, waardoor vooral de dialogen nogal eens onnatuurlijk gaan klinken. Afgezien van dit bezwaar, zeer geschikt. (geb. 48 fr.) 4141 Een goed boek is ook *Itembé, ohé!* Op aantrekkelijke wijze vertelt hierin *Monda de Munck* over een sadist die de negers in Belgisch Kongo de dood injaagt met drank en slaag omwille van het geld. Door een politie-inspecteur wordt hij ontmaskerd. De tamtam heeft te juister tijd alarm geslagen en het geboefte is omringeld. Een dapper negerjongetje maakt de roofmoordenaar onschadelijk en het recht kan zijn gang gaan. De „goede Tovenaar”, zoals de bevolking de blanke

redder noemt, is de hoofdfiguur, waartegen het bestemens Schneider wel heel scherp afsteekt. Spannend en behoorlijk geschreven, met opvallend goede mentaliteitstekening bij de negers.

(48 fr.; geb. 65 fr.)

Ook voor jong en oud is het volgende boek, een zeer eenvoudig geschreven en boeiend relaas van het leven op safari: **4142 De grote reis van Kamanda.** Opnieuw verschijnt Kamanda, die we reeds kenden uit een vorig boek van *Attilio Gatti*, de befaamde expeditieleider door Afrika, ten tonele. Deze Afrikaanse jongen, die zich zo heerlijk thuisvoelt bij de deelnemers van de Gatti-expeditie, brengt het nu werkelijk tot chauffeur bij Madamu, de vrouw van de leider. Een leerzaam en prettig boek, met goed fotomateriaal. (geb. f 6,90)

4143 Een waar gebeurd verhaal is ook *Een huis vol dieren.* Het speelt in Medan op Sumatra vóór de laatste Wereldoorlog en *Cornelius Conyn* vertelt hierin op ongekunstelde wijze over de vele dieren die in zijn grote huis en zijn grote hart een plaatsje vonden. Het was een uitgebreide verzameling: een hond, apen, katten, een

beertje, een stekelvarken, een vleermuis en nog vele andere. Schrijvers liefde voor dieren en kinderen, zijn gevoel voor humor en zijn kennis van de tropische dierenwereld spreken sterk in dit goedge-

schreven, zeer verzorgd uitgegeven boek. De artistieke, aanprekende prentjes van

Dick de Wilde sluiten hierbij volkomen aan. Ten zeerste aanbevolen, ook aan jongeren. (geb. f 7,90)

In „Ergens op de wijde wereld” maaktten we reeds kennis met de Sliedrechter baggeraar Teun Aanderwiël. Nu ontmoeten we hem opnieuw in *De horizon sluit zich*, een boek dat speciaal van het afsluiten van de Zuiderzee een zeer leerzaam beeld geeft. Vooral Teuns zoon Geert interesseert zich bar voor dit werk en weet menigmaal al een handje mee uit te steken, o.a. bij het ophalen van een losgelagen ponton. Als Geert vijftien is geeft hij te kennen het liefst bij de zeeslepers te komen en we zien hoe hij het eerste jaar van zijn praktijk ingaat. *Max van Amstel* wist er een stoer Hollands verhaal van te maken, dat onze jongens goed zal doen en dat bovendien een mooi aandenken is aan de roemruchte overwinningen op het water rond 1931. Prima jeugdlectuur. (geb. f 4,25)

In het vierde deel van de „Prisma Juniores”, *Juno de trouwe wolfshond*, wordt door *West Lathrop* verteld hoe de ca. veertienjarige Pierre een eenzame winter doorbrengt op de sneeuwvlakten van Alaska. Zijn vader heeft hem onder de hoede van de Indiaan Ka-uk achtergelaten, doch deze blijkt onbetrouwbaar. Hij laat de jongen niet alleen onbeschermd en eenzaam achter, doch blijft hem ook lastig vallen en bestelen. Pierre slaat zich er uitstekend doorheen, redt zelfs de Indiaan het leven. Pierre zelf heeft zijn leven te danken aan de trouw van zijn hond Juno, die hem met zijn lichaamswarmte beschermt. De vriendschap tussen jongen en hond wordt erg goed beschreven. Jammer dat er, naar aanleiding van het gedrag van de bewuste Indiaan generaliserend en laatdunkend over deze mensen wordt gesproken. Spannend en goed verteld. (f 1,25)

Gezellige avonturenromantiek treffen we aan in een nieuw boek over Lex Coster, getiteld *Opstand in Rajputana*. Paddy Fitzgerald heeft van een oom, ex-officier in India, een oud fort geërfd. Hij roept zijn vriend Lex naar het Verre Oosten, want er gebeuren hoogst zonderlinge za-

4144

4145

4146

ken op en om Paddy's bezitting. Het begint met de dubbelzinnige figuur van fakir Nanja Sanyasi en het eindigt met de troonsbestijging van hun vriend Krishna als rechtmatig Maharadja van Radhapur. Daartussen speelt zich dan een reeks avonturen af, het ene al spannender dan het andere. En het spreekt vanzelf, dat onze vrienden in de strijd tegen de benden van de valse Maharadja een werkzaam aandeel hebben. *J. G. Thieme* heeft met dit boek een vlot en boeiend verhaal geleverd, dat soms wat jongensachtig badinerend is (over de dood) en een enkele keer een onwaarschijnlijkheidje bevat. (geb. f 4,90)

4147 Het gunstige oordeel dat we over het laatste zestal boeken hadden, kunnen we jammer genoeg niet uitspreken over *Schipbreuk op verloren eiland*, geschreven in een weinig bruikbaar Vlaams door *Rik Puttemans*. Fiel en Warke Roels, twee Antwerpse knapen, verstoppen zich aan boord van de „Zeemeeuw” waar nonkel Jan stuurman is. De „Zeemeeuw” vervoert contrabande die zijn doel echter nooit bereikt, aangezien het schip op een rots loopt en vergaat. De duivelse kapitein weten ze buiten gevecht te stellen, en nadat ook oom Jan van ontbering gestorven is, na veel hemelse samenspraken met zijn overleden broer, blijven Fiel en Warke eenzaam achter op het onbewoonde eiland. Al deze tegenslagen staan een happy ending echter niet in de weg, integendeel. Een onecht boek, met veel samengeraapte sensatie, dat bovendien hier en daar nog griezelig, bloedig en wreed is. (f 4,90, 60 fr.; geb. f 6,45, 78 fr.)

4148 Een paar gewetenloze schurken enerzijds, enkele kerels uit het beste hout aan de andere kant, vormen het schrill contrast in *Strijd om de Driehoskranch*, een cowboyverhaal van *L. van Oosterhout*, waar bij een flink jongetje kloek zijn partij blaast. Het onrecht wordt gestraft. Een ontvluchte boef speelt kort voor zijn dood een nobel rolletje, om dan met een beroep op Gods barmhartigheid te sterven. Voor de rest ontbreekt elk religieus of humaan element. Sensatie in overvloed, in een behoorlijke stijl. Het boek

kan er eventueel mee door. (geb. f 3,75) De ruimtevaart fascineerde *W. J. Verbeeten* blijkbaar zeer, want hij schreef reeds het vierde deel in de „Rik Robbertsreeks”, getiteld *Rik Robberts en de ruimtepiraten*. Op Interluna, het zwendend hulpstation tussen de Aarde en de Maan, is een smokkelhandel aan de gang in kostbare metalen. Uitgerust met de meest moderne wapenen der ruimtevaart ontketent de bendeleider een terreur en hij heeft een grote voorsprong doordat hij onbekend kan blijven. Na de allergevaarlijkste en meest ingewikkelde situaties, worden Rik en Fred Te Brincke de toestand weer meester, helaas na verlies van een van hun beste vrienden. Een hard boek, dat een uitgesproken belangstelling voor de stof vraagt en bij voorkeur kennis van de voorafgaande delen. (geb. f 3,90)

4150 Ter afwisseling nu weer wat meisjesboeken. Als eerste nemen wij *De jongste uit het nest* onder de loupe, Ruut genaamd. Zij komt in verzet tegen de bemoeiingen van haar oudere broer en zusters inzake haar opvoeding, die na de dood der ouders in hun handen is. Als ze na een langdurige ziekte in de vierde klas h.b.s. blijft zitten, wil ze niet meer terug naar school. Tijdens de vakantie vindt ze een baantje als hulp in een gezin, maakt kennis met een jongeman waarmee ze vriendin wordt, besluit zijn raad op te volgen en gaat in september toch terug naar school. Een weinig boeiend verhaal van *Miep Kuypers*. Zo gaan er dertien in een dozijn. (f 3,50; geb. f 4,50)

Na „Guusje uit De Goudsbloem” en

4151 „Guusje op moeders stoel” wordt ons nu het gezellig-vertelde verhaal voorgezet van *Guusje in de wolken*. Alle gebeurtenissen zijn levensecht en goed-doorvoeld en de figuren waarmee we kennis maken, staan ons allemaal markant voor de geest. Lief en leed wisselen elkaar af, maar uiteindelijk hebben liefde en geluk toch de overhand. En dit geeft aan dit aardige meisjesboek van *Rie van Rossum*, dat een christelijke achtergrond heeft, zo'n zuivere bekoorlijkheid. Er gaat ongetwijfeld een weldadige invloed van uit. (geb. f 4,90)

4152 Met de regelmaat van de klok komen er delen uit in de „Marjoleinserie” van *Freddy Hagers*. In het nieuwste boek treffen we Marjolein, samen met haar man Bert en baby Florence in Parijs aan, waar zij met hun drieën wonen. Op een dag ontdekken ze in hun auto een veertienjarig Frans meisje, Marilou, dat van huis weggelopen blijkt te zijn, en niets over haar antecedenten wil onthullen. Op de vraag wat nu te doen, is Berts verzuchting *Zeg jij 't maar, Marjolein!* Een verzuchting, die tevens als titel uitverkoren werd. Voor jonge meisjes bedoeld en ook wel bruikbaar, zijn we met dit boek dat een kinderprobleem behandelt, gezien vanuit het gezichtspunt van jonge volwassenen, eigenlijk over „jeugd”-lectuur heen. Sommigen zullen het hinderlijk vinden dat de auteur steeds zelf op de voorgrond treedt. Het boek zal desniettemin wel weer gelezen worden, al is het absoluut geen hoogvlieger. (f 2,75; geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd

4153 In de reeks „Uit verre landen” kwam als nummer 40 het boek *Leven om leven* uit, geschreven door *Balduin Rambo*. Twee jongemannen, Waldemar en Adolf, zonen van Duitse immigranten in Brazilië, zijn verzeild geraakt in een binnenlandse oorlog tussen regeringstroepen en opstandelingen. Hoewel van huis uit vrienden, komen ze bij tegengestelde groeperingen terecht en bevechten dus elkaar. Adolf, de rebel, is vervuld van felle haat, maar

de trouwe Waldemar redt hem het leven door het offer van zijn eigen leven. Adolf wordt priester-missionaris... Hoe goed ook bedoeld, lijkt ons dit verhaal in onze tijd toch uit den boze. Alles is zo onnatuurlijk opgedoft en zwart-wit. Ook klinkt de Vlaamse vertaling wat dik in Hollandse oren. Spannend is het wél, en leesbaar voor wie niet veel eisen stelt. (geb. 40 fr.)

Zoals Rie van Rossum een derde boek vulde met belevnissen van Guusje, zo doet *Netty Streef* dat met die van Boendermartje. *Boendermartje's ideaal* is hierin verwezenlijkt: verpleegster worden. Ook in haar nieuwe loopbaan ondervindt zij dat het leven niet altijd rozen biedt. Zij ondergaat de vijandschap van collega Olga met waarlijk bewonderenswaardige verdraagzaamheid, daarbij gesteund door haar vrolijke vriendin Jet. En dan doet zachtjesaan de grote liefde haar intrede in Boendermartjes hart. De uitverkorene is Thijs, een eenvoudige tuinder. De twee vinden elkaar na een avontuur waarin misdadige jaloezie het onderspit delft. En door zijn goede verteltrant en door zijn uitstekende strekking is dit boek, gebaseerd op een christelijke levensvertuiging, een aanwinst, ook voor wat jongere meisjes. (geb. f 3,90)

4155 Typisch Amerikaans is *Telefoon voor Lauris*, een goed vertaald boek van *Betty Cavanna*, dat verscheen in de „1000 Weken-reeks”. Laurie, die altijd in de schaduw van haar moeder geleefd heeft, groeit in de zomervakantie na moe's dood uit tot een flinke jonge vrouw. Geheel alleen moet zij de beslissingen nemen aangaande het nieuwe huis dat haar vader, die op reis moet, voor hun tweeën laat bouwen. Ze wordt hopeloos verliefd op een van de metselaars, maar op den duur blijkt ze een andere jonge man toch meer te waarderen. Geld speelt evenmin als afkomst een rol. Luchtig ontspanningsverhaal over het Amerikaanse leven met meisjes van zestien in een stationcar, thema's die getypt worden, 'n zwembad voor je zeventiende verjaardag enz. (f 3,90)

4156 *Lenie Stafleu-Kruikemeier* verrijkte de „Ster-reeks” met haar jongste boek, *Het geluk is vlakbij*. Wanneer het gezin Raadheer uiteengaat na de dood van de ouders krijgt Inge eindelijk haar zin en mag zij op kamers gaan wonen. Deze vrijheid valt haar echter al gauw erg tegen. Tijdens een logeerpartij bij haar broer in een Gronings dorpje hoort zij het verhaal van een weduwe Wiarda. Deze moet, na de dood van haar man, de bloeiende manufacturenzaak alleen drijven en kan geen hulp krijgen. Dan besluit Inge haar te gaan helpen, tegen alle raadgevingen in. Zij probeert zich zo goed mogelijk door de moeilijkheden heen te slaan, en aan haar rusteloosheid komt een einde als ze inziet, dat ze niet over de hele wereld hoeft te zwerven om het geluk te vinden, maar dat het geluk vlakbij is, niet alleen in de mensen, maar in alle kleine dingen van elke dag. Goed geschreven, serieus meisjesboek; aanbevelen. (geb. f 4,90)

4157 *Carla is geen kind meer* is de titel van een meisjesroman van *Hella Jansonius*, die uitkwam in de „Zonnereeks”. *Carla* en haar oudere zusters worden door hun papa nogal kort gehouden. Wanneer een van hen op zekere dag de knellende banden verbreekt, neemt ook *Carla* haar eigen roer in handen. Door bemiddeling van een aardige jongeman, krijgt zij een baan als secretaresse van zijn vader, een beroemd schrijver, en vertoeft daardoor voor lange tijd in Florence. Na de gebruikelijke misverstanden (door het lezen van een niet voor haar bestemde brief) en de nodige strubbelingen thuis, krijgt *Carla* haar Aart en is zij definitief kind af. Een ontspanningsverhaal van het gewone genre. (geb. f 4,50)

4158 Als laatste in deze kroniek bespreken we het vlotte, maar verder weinig zeggende verhaal *Een week koningin*, door *Lena Schaafsma-Muller*. Fleury moet onverwacht invallen voor een bloemenkoningin, hetgeen haar heel goed afgaat. Met haar twee hofdames *Jody* en *Lonny* kan ze het goed vinden. De meisjes worden in de bloemenweek alle drie aan de man geholpen. Als bloemenprinsen assisteren

de heren zelfs bij de gondelvaart, waar zij door een botsing met de gondel van de koningin, daar brand doen ontstaan. Opervlakkelig amusement, maar verder geen aanmerkingen. (geb. f 2,90)

SPROOKJES

EN VERTELSELBOEKEN

In de vorige jaargang maakten wij een begin met deze rubriek, die gevarieerde vertelstof wil bieden, en niet alleen dat. Ook raadsels, spelletjes, en andere vormen van vermaak zijn hierin ondergebracht. Gezellige gezinsboeken, waar ieder kind van groot tot klein iets van zijn gading vindt, zullen een uitkomst zijn voor een onverhoopte regendag in de vakantie.

Voor de kleinsten

Een verzameling van achttien behoorlijk lange verhalen, gesitueerd in het dagelijks leven van de kleuter, met een enkel dierenverhaaltje ertussen, bracht *Nel Verschoor-Van der Vliis* bijeen in *Wie leest er eens voor?!* Er leeft een milde humor in de verhalen en ze laten zich zeer gezellig lezen. Leuk is ook dat verschillende personen in diverse stukjes terugkeren. Goed bruikbaar, niet het minst door de frisse eenvoudige illustraties. (geb. f 5,90)

Een kloek boek is *Nog even voorlezen*. *Joop van de Weg* volgt hier de maanden van het jaar en wijdt aan elke maand vier vertellingen plus een heel eenvoudig versje. Al is de kwaliteit niet overal gelijk, de verhaaltjes zijn in hun onopgesmukte eenvoud heel geschikt. Hier en daar blijkt dat het milieu protestants is, maar al lezende kan de katholieke verteller hier een correctie aanbrengen. Een schat aan vertelstof over kabouterjes en vooral over kindertjes vindt hij in elk geval. (geb. f 10,90)

Voor ietwat gevorderden

Helemaal niet enthousiast zijn we daarentegen over *Enid Blyton's Stoute kinderen*. Dertig korte verhaaltjes vindt men

hier, waarin realiteit en fantasie tegelijk een rol spelen. In ieder ervan wordt een „ondeugd” gestraft. De nare en angstige situaties waardoor de kinderen hun stoutigheden gaan „inzien”, lijken ons zeer zeker geen pedagogische oplossing van de moeilijkheden. Sommige verhalen zijn bepaald sadistisch en onesthetisch te noemen en zullen de kinderen eerder een gevoel van afschuw en angst geven dan van bevrijding. Iedere vertelling eindigt met een vervelende, opgelegde vermaning. Ontraden. (f 2,90; geb. f 3,90)

4162

In *Zonlige sprookjes*, een der „Albums van de Gouden Eeuw” valt allereerst het prachtige plaatwerk van Elisabeth Ivanovsky op. Zij illustreert zeven sprookjesachtige verhalen van *Marcelle Vérité*, die jammer genoeg wat onsamenhangend en onbegrijpelijk van tekst zijn, en een enkele keer niet met de illustraties overeenkomen. Het geheel is wel geschikt, vooral voor vertellers met fantasie, die waar nodig, corrigerend kunnen optreden. (geb. f 3,95)

4163

„Verhalen, sprookjes, gedichten, muziek, toneel, feestvieren, spelen in de vakantie, puzzels en raadsels, handwerk en handenarbeid, kookrecepten, kleurplaten en vele andere werkjes”, ziehier de ondertitel en meteen ook de inhoud van *De Kris Kras Jan Plezier*, samengesteld door

I. M. Fennema-Zboray uit het jeugdblad *Kris Kras*. Voor iedere leeftijd vindt men hier iets. Vele van de verhalen zijn ethisch, esthetisch en pedagogisch bijzonder goed, en vooral onder de kindergedichtjes vonden we er verschillende die boven het gewone genre uitgaan. Ook de zeer gevarieerde illustraties werken mee om van dit boek iets artistieks te maken. Aanbevolen. (geb. f 8,90)

Remco Campert is de auteur van *Lodewijk Sebastiaan*, een bundel die genoemd is naar het eerste van de zeventien verhaaltjes die zij bevat. Zij handelen over dieren, koningen, kinderen enz. en zijn nogal van wisselende waarde. Soms kan men spreken van opmerkelijke vondsten, soms ook is de intrige heel gewoontjes. Het goede overweegt echter en zeer zeker vindt men er aardige voorleesstof. De les die de verhaaltjes in sommige gevallen bevatten gaat nogal eens over de kinderhoofdjes heen. De verteltrant is populair en gemeenzaam en wijkt sterk af van de klassieke sprookjes. Toch al met al: geschikte lectuur (f 2,75; geb. f 3,50)

4164

Voor grotere kinderen

En dan wordt het nu tijd eens iets te zeggen over *Lisa Tetzner's Sprookjes-*

4165

*De Kris Kras
Jan Plezier*

boek. Deze uitstekend verzorgde, royaal uitgevoerde bundel bevat een groot aantal sprookjes uit velerlei landen. „Sprookjes willen verteld worden” is het uitgangspunt en dit verklaart de primitieve verteltrant, die direct leidt naar de eigenlijke intrige. Verschillende sprookjes bevatten tamelijk realistische beschrijvingen. Hierdoor is het boek zeker niet geschikt om aan jongere kinderen zelf ter lezing te geven. Het is echter bij uitstek een bron van voorlees- en vertelstof voor ouders en opvoeders. De vertaling is uitstekend en de fijne illustraties van Werner Labbé passen in de sfeer. Een waardevolle aanwinst. (geb. f 14,75)

4166 En dan eindigen we deze kleine bloemlezing met *Ons jeugdboek*, waarin, onder redactie van A. D. Hildebrand, naar de ondertitel verluidd: „een bonte verzameling spannende verhalen, versjes, spelletjes, knutselwerkjes en wetenswaardigheden voor onze jongens en meisjes” bijeengebracht werd. De keuze is meestal nogal stoer, zodat de jongens wel het best aan hun trekken komen. Een keurige verzameling overigens, zeer belangwekkend en boeiend. We ontmoeten vele bekende schrijversnamen, die voor een goede inhoud borg staan. Een prettig boek. (geb. f 2,95)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor grotere kinderen

4167 Een wat ouderwetse indruk maakt *De driesprong*, door L. H. Stronkhorst, dat in 2e druk verscheen. Drie vaderloze kinderen zien zich verplicht te gaan werken, daar de moeder ziek wordt en niet in hun onderhoud kan voorzien. Na de eerste moeilijkheden lukt alles wonderwel — het gaat wel te gemakkelijk om reëel te kunnen zijn. Twee verloren geldkistjes komen terecht, het oude huis wordt herbouwd, vroeger bezit komt weer terug, en de man die oorzaak is geweest van alle ellende scheldt aan de edelmoedige kinderen alle schuld kwijt. Het boek is

prettig leesbaar, al lijkt alles wel erg braaf en simpel. Even een klein gebedje tot God en alles gaat prachtig, zo te zien alleen op stoffelijk gebied, want over de rest horen we niets. Alles bijeen een verhaal dat toch wel inspireert tot ondernemingslust, onderlinge hulp en godsvertrouwen. (geb. f 4,90)

Twee spannende boekjes, die de jonge lezers een idee kunnen bijbrengen van wat er zich in het tegenwoordige China afspeelt vindt men in *De zuster en haar Chinese*, waarvan het eerste tot ondertitel heeft *De zwerver* en het tweede *Het werk van een koeli*. Zij kwamen in 3e druk uit in de serie „Kruisboeken” en werden geschreven door *Peter Spoor*. Een goede indruk krijgt men van de moeilijkheden die de huidige missie in China ondervindt. Het minder zuivere Nederlands dat men hier en daar aantreft, alsmede enige storende druk- of spelfouten moesten niet voorkomen in als klasseleesboek bestemde werkjes. Overigens aanbevolen. (resp. f 1,90; f 1,60)

In een bewerking van J. J. A. Goeverneur kwam de 6e druk uit van het bekende verhaal van *F. Cooper: De laatste der Mohikanen*. Het is te zeer met bloed doordrenkt om het ook maar een goed woord te gunnen: het inslaan van schedels, afsnijden van scalpen, plonsen van messen in brede borsten, prachtig raak knallen zodat de vijand van de rotsen in het kokende schuim kegelt — en dat alles voor het „goede doel” — vormt er een te liefkoosde en met gretigheid vertelde bezigheid dan dat men het boek aan de jeugd kan voorzetten. Of er bovendien nu zoveel te leren valt over de verhoudingen in de strijd van de Engelsen en Fransen met hun bondgenoot-Indianen is nog een zeer open vraag. De taal is vaak slecht, en er bleven nogal wat drukfouten staan. Ongeschikt. (geb. f 3,90)

4171 Een 2e druk kreeg *Dood in de Skelettenkloof*, door *Herbert Kranz*, die hiermee het derde boek in zijn „Kranz-serie” schreef over de zes leden van de „Ubique Terrarum Company”. Dit zestal wordt hier uitgezonden om in het schrale Arizona waterbronnen op te sporen. De

expeditie arriveert in het plaatsje Tombstone, en raakt al spoedig verwickeld in een aantal mysterieuze moordzaken. Een zestienjarige jongen wordt, tegen zijn wil, zijdelings hierbij betrokken. Na een serie opwindende avonturen slagen de mannen erin de moordenaars te achterhalen. Bovendien vinden zij het gezochte water. Buitengewoon spannend en handig geschreven boek. De intrige — hoe wel niet onaardig — is zeer doorzichtig. Er wordt stevig in geknald en er valt menig gepeperd woordje. Intrinsieke waarde heeft het boek niet; het biedt ontspanning en is toelaatbaar.

(geb. f 4,50)

Een boek dat ons wel veel leert over de Sahara en zijn bewoners, maar tevens speelt in een sfeer van wraak en haat, is *De wraak van de Toeareg* (2e druk) door *J. J. Groeneweg*. Govert Staalberg, een jonge Nederlandse koopman, is de held in de strijd tussen de edele Annoer, opperhoofd van de Toeareg, en Ben Hoedi, sluw en onbetrouwbaar moslim paardenhandelaar, die Annoers dochter roofde en hemzelf bijna doodde. Annoer weet zich zonder bloedvergieten doch genadeloos te wreken: hij ontneemt Ben Hoedi zijn eer. De eerste uitgave van dit boek vond een generatie geleden plaats. Dit blijkt nog uit de stijl, die soms naïef, soms wat gezwollen aandoet, én uit het verhaal, met al de kenmerken van een tijd waarin kolonialisme nog geen onvergeeflijke zonde was. Daarenboven is het allerminst een pleidooi voor verbroedering. Toelaatbaar maar meer ook niet. (geb. f 4,50)

Een vlot verhaal over de journalistiek is *De verslaggever van de Nieuwsbode*, dat ook al in de 2e druk verscheen. *Tjeerd Adema* laat hierin zien hoe Jan Vrolijk zich van jong broekje-dat-de-stijfelpoten-moet-vullen opwerkt tot een energiek reporter, die o.a. een ballonvaart en een smokkelaffaire meemaakt. Overigens is een en ander wel typisch de sfeer van een kleiner plaatselijk blad. Van het redactionele werk en van het zetten van een krant krijgen we een aardig beeld. Een geschikt boek. (geb. f 3,95)

J E U G D B O E K E N :

HET VERRAAD VAN BALTUS

door *A. J. Toussaint*.

Omslag en platen van Roothciv
136 blz., formaat 15 x 23, geb. f 3,50

Een uiterst boeiend en historisch verantwoord verhaal met tal van bijzonderheden uit het oude land van Rode.

SPANNING IN „DE RODE LEEUW”

door *L. Roggeveen*

Omslag en platen van John Hummel
168 blz., formaat 15 x 23, geb. f 4,50

Een ontspanningsboek voor 11—14-jarigen.

DE BOOG VAN DE FARAO

door *C. Wilkeshuis*

Omslag en platen van Guust Hens
168 blz., formaat 15 x 23, geb. f 4,50

De levensgeschiedenis van Kroonprins Amenhotep, die als Farao Amenhotep II, 3300 jaar geleden over Egypte regeerde.

Een leerzaam en interessant jongensboek.

DE GROT VAN DE BLAUWE ZEESTER

door *J. van Overzee*

Omsl. en platen van Th. J. Mathijssen
192 blz., formaat 15 x 23, geb. f 4,50

Een kostelijk avonturenboek voor 12—14-jarigen.

In de boekhandel verkrijgbaar.

G. B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.

's-GRAVENHAGE

Postbus 290.

4174 Het lijkt overbodig de boeken van *Jules Verne* nog aan te prijzen. Wij willen echter even stilstaan bij de *Wonderreizen omnibus*, een werk van 1280 blz., waarin werden opgenomen: „20.000 mijlen onder zee”, „Michael Strogoff”, „De reis om de wereld in 80 dagen” en „De reis naar de maan”. Ook in onze tijd kunnen deze verhalen, die hier geïllustreerd zijn met de zo sprekende originele gravures, nog volkomen boeien. Ze hebben iets dat boven de tijd uitgaat: het geniale van de toekomstziener, die zijn tantsieën kan laten leven als geen ander. Een kostelijk bezit voor jong en oud!
(geb. f 13,90)

Voor de rijpere jeugd

4175 Een meisjesboek op wel wat erg ernstige toon, maar vol diep christelijke geest is *Loek Bergsma* (2e druk). *Nel Verschoor-Van der Vlis* beschrijft hierin vier onderwijzeresjes, vriendinnen vanaf de kweekschool, in hun tocht naar een levensbestemming. Loek is de hoofdfiguur. Hun belevenissen zullen in de smaak vallen bij protestantse lezeresjes. De sfeer van dit boek valt wel wat buiten die van het katholieke meisje. (geb. f 2,95)

4176 Tot slot twee romans van *Cissy van Marxveldt*, die op elkaar aansluiten.
4177 *Puck van Holten* werd zes maal herdrukt en *De enige weg* eenmaal. Puck van Holten wil graag wat meer van de wereld zien, en via een advertentie komt ze terecht in Engeland als nurse in het gezin van dr. Cunningham. De vrouw des huizes is zeer onsympathiek, en schrijfster heeft dit tot in het overdrevene voorgesteld. Maar Puck houdt vol en dit volhouden geeft een bepaalde waarde aan het eerste boek, dat geestig en amusant is geschreven, maar verder niet erg diep gaat en gespeend is van elke religieuze inslag.

In het vervolg lezen we hoe Puck na haar terugkeer uit Engeland maar moeilijk haar weg kan vinden in het stille Friese dorpje dat haar woonplaats is. Eerst studeert ze M.O. Engels maar deze studie voldoet haar niet. Dan neemt ze

een baan aan in Amsterdam. Ze gaat houden van Hans en verlooft zich zelfs met hem. Deze oppervlakkige jongeman laat haar echter in de steek en Puck keert naar huis terug. In Friesland blijkt dan uiteindelijk haar geluk te liggen bij de jonge veearts Jan Baanders. De vlotte stijl maakt dit boek tot een gezellige meisjesroman, die ook wel iets te zeggen heeft, maar waarin helaas evenmin als in het vorige deel plaats schijnt te zijn voor enige godsdienst.

(p. dl f 4,65; geb. f 5,90)

Mogen wij u voorstellen:

P. DE ZEEUW J. Gzn.

Het valt niet mee een bescheiden man als De Zeeuw aan het praten te krijgen: hij houdt er niet van in het licht der schijnwerpers te treden en een jubileum heeft hij dan ook nooit willen vieren, noch zijn zilveren onderwijrsjubileum, noch de dag dat hij 25 jaar schoolhoofd was. Het doet ons daarom dubbel genoegen dat hij ons verzoek om een interview heeft willen inwilligen.

De heer De Zeeuw („Zet er vooral bij J.Gzn”, vroeg hij ons, „want er waren indertijd niet minder dan vier schoolhoofden die moesten luisteren naar de naam P. de Zeeuw”) is niet bepaald een jongeling meer. Hij werd op 7 maart 1890 geboren te Ridderkerk. In 1918 werd hij — na een onderwijzersfunctie in diverse plaatsen — hoofd ener school te Nijkerk, en dat bleef hij tot september 1955. In deze lange en vruchtbare ambtsperiode zijn er heel wat boeken van hem verschenen. Hij moest ze zelf eens voor ons natellen: als je er meer dan

200 op je naam hebt staan, kijk je niet meer op een meer of minder!

Het begon eigenlijk al op zijn twaalfde jaar. Toen schreef hij een historisch verhaal over de hooiplukkers van Lochem. En om alles al zo „definitief” mogelijk te maken, naaide hij het manuscript maar vast in boekformaat, voorzag het van een titelblad en... vermeldde ook gelijk maar een (natuurlijk gefingeerde) uitgevernaam!

Als kwekeling begon hij verhalen en schetsen te schrijven in een weekblaadje, geredigeerd door L. Penning. Dat hij van deze oude baas veel heeft geleerd, spreekt vanzelf. En toen kwamen na 1918 de ruim 200 boeken. Veel historische verhalen uit de vaderlandse en de kerkgeschie-

denis waren erbij. „Dat genre ligt mij nu eenmaal het best,” zei de auteur terecht. Liefde voor het vaderland ging natuurlijk hand in hand met liefde voor het vorstenhuis, en zo is het begrijpelijk dat „meester De Zeeuw” — zoals zijn jongens hem wel zullen hebben genoemd — in 1947 redacteur werd van „*De Paleispost, voor de jeugd*” dat voor vele van onze kinderen geen onbekende zal zijn, evenmin als verschillende van zijn 12 boeken over de Oranjes. En dan niet te vergeten de serie *Oud Goud*, meer dan dertig deeltjes sinds 1939, en nog is het eind niet in zicht! Er zijn veel boeken die — terecht — de aandacht blijven vragen van de jeugd (*Don Quichotte*, *Alleen op de wereld*, *Gulliver*, *Tijl Uilenspiegel*, *Baron van Münchhausen* en zoveel anderen) en het is dan ook geen wonder dat van vele deeltjes al een zevende, soms zelfs al een tiende druk is verschenen. Voeg daarbij de ontelbare bijdragen als redacteur van vele dagbladen en tijdschriften en de lezer zal begrijpen dat hier allesbehalve sprake is van een werkloos leven.

Van de lust tot lezen (al met zijn derde jaar kreeg hij van zijn vader de *Prentenbijbel* van Ds. Felix, die hij — met nog veel boekjes uit zijn jeugd — steeds heeft bewaard), kwam de lust tot vertellen, geërfd van zijn vader. Als „bezoldigd” kwekeling van veertien jaar heeft hij de schooljeugd ervan laten genieten. „En wat je mondeling graag doet, wil je ook wel eens schriftelijk proberen,” zegt De Zeeuw. Dat het niet bij proberen gebleven is, werd iedereen reeds duidelijk! En wat is uw mening over het jeugdboek?

„Dat zal op de boekenmarkt zijn plaats zeker kunnen behouden, als de uitvoering prima is. Vooral goede illustraties zijn nodig, maar natuurlijk moeten inhoud, taal en stijl verantwoord zijn en... de prijs mag vanzelfsprekend niet te hoog liggen. Een jeugdschrijver heeft een verantwoordelijke taak, want hij werkt niet gering mee aan de opvoeding van de kinderen, van ons volk dus. Zonder tot gepreek te vervallen mag hij vooral niet de geestelijke kant verwaarlozen: hij schrijft voor jongemensen met eeuwigheidsbestemming. Een goed boek moet altijd een boodschap brengen: dat moet er vooral niet dik op liggen, maar de sfeer is hier bepalend. Is dat niet het geval dan geven we de kinderen stenen voor brood.”

Het is dan ook geen wonder dat de levens van grote mannen de schrijver aantrekken, niet alleen een Willem de Zwijger, De Ruyter of Paul Krüger, maar ook de hoofdpersoon uit zijn jongste boek *De boerenjongen van Thagaste*, de kerkvader Aurelius Augustinus.

Moeten wij hier nog een opsomming geven van al zijn boeken? Toe maar!..... Van een deel ervan dan? We zouden dan moeten gaan selecteren, en dat gaat toch eigenlijk ook niet aan. We kunnen ons echter wel van die taak ontslagen achten, want Idil-Gids brengt regelmatig

Dr. Jacoba Hooykaas-

van Leeuwen Boomkamp

Sprookjes en verhalen van Bali

een Nederlandse bewerking van de sinds eeuwen voortvertelde Balische volksverhalen met 33 oorspronkelijke Balische tekeningen

linnen band — stofomslag in kleuren

f 17,50

In de boekhandel verkrijgbaar
N.V. Uitgeverij W. van Hoeve
's-GRAVENHAGE

verslag uit van de jongste aanwinsten, terwijl het Lectorium-Repertorium al bijna drie bladzijden nodig heeft om ons erover in te lichten. „Maar die opsomming is al lang niet meer compleet,” waarschuwt de heer De Zeeuw ons nog op de valreep.

En dat die over een paar jaar — met Gods hulp — nog veel onvollediger zal zijn, daarvan zijn we bij ons vertrek wel overtuigd! Daarom: veel succes, mijnheer De Zeeuw!

G.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Adema, T.: De verslaggever van de Nieuwsbode (Van Goor), 144 p. — V, J	4173
van Amstel, M.: De horizon sluit zich (De Kern), 144 p. — V, J	4144
Arnoldus, H.: Oki en Doki (Stenvert), 38 p. — VIc	4088
Arnoldus, H.: Oki en Doki aan wal (Stenvert), 38 p. — VIc	4092
Arnoldus, H.: Oki en Doki in volle zee (Stenvert), 39 p. — VIc	4091

Arnoldus, H.: Oki en Doki maken pret (Stenvert), 37 p. — VIc	4089
Arnoldus, H.: Oki en Doki op wacht (Stenvert), 39 p. — VIc	4090
van den Berg-Akkerman, C. M.: Samen uit, samen thuis (Kluitman), 96 p. — VIc, M	4100
Blyton, E.: Stoute kinderen (Kruseman), 117 p. — VIb-c°	4161
de Booy, H. Th.: Het spook van Inish Murray (Stafleu), 128 p. — VIa-b, J	4123
Brits, F.: De buit van de kaperkapitein (Stenvert), 183 p. — VIa, J	4125
Campert, R.: Lodewijk Sebastiaan (Van der Peet), 124 p. — VIb	4164
Cavanna, B.: Telefoon voor Laurie (Schoonderbeek), 180 p. — IV-V, M	4155
Clemens, S. L.: Huckleberry Finn (Classics), 48 p. — IV (V, JM°)	4134
Clemens, S. L.: Prins en bedelknaap (Classics), 48 p. — VIa	4133
Conyn, C.: Een huis vol dieren (Elsevier), 228 p. — V	4143
Cooper, F.: De laatste der Mohikanen (Wereld-Bibl.), 144 p. — V, J°	4170
Cooper, J. F.: De rode piraat (Classics), 48 p. — VIa, J	4129
Dale, N.: Het betoverde kasteel (Spectrum), 200 p. — VIa	4127
De Jong, M.: Het wiel op de school (West-Friesland), 244 p. — VIb	4113
Disney, W.: Donald speelt ijshockey (Geill. Pers), 32 p. — VIb-c°	4103
Doekes-De Wilde, M.: Polleke Pol, zijn vriend Jonas en de dieren (H. Meulenhoff), 189 p. — VIb, J	4107
Doevendans, S. A.: Wietze, de held van 't kerkedak (Meinema), 118 p. — VIb, J, (P)	4108
Douwes, D. J.: Roel en zijn makker (Meinema), 102 p. — VIa-b, J, (P)	4124
van Dijk, R.: Vacantie met 'n oude tuf (Kluitman), 135 p. — VIb, J	4109
(Fennema-Zboray, I. M.): De Kris Kras Jan Plezier (De Bezige Bij), 239 p. — VI	4163
Fiks, E.: Pimpernel en Pimpernel (R.K. Jongensw.), 66 p. — VIb	4114
Franke, S.: Tula, de kleine houtsnijder (Kluitman), 160 p. — VIb	4112
Gatti, A.: De grote reis van Kamanda (Wereld-Bibl.), 144 p. — V	4142
Groeneweg, J. J.: De wraak van de Toearag (Van Goor), 172 p. — V, J	4172
Haag, G.: Tiny in het circus (Casterman), 20 p. — VIc	4085
van Haften, L.: Freuletje Eleonore (Het Goede Boek), 92 p. — VIb, M	4120
Hagers, F.: Zeg jij 't maar, Marjolein! (Kluitman), 159 p. — V, M	4152
(Hildebrand, A. D.): Ons jeugdboek (Het Parool), 202 p. — VIa	4166
Homburg, R.: 't Zal toch moeten (West-Friesland), 75 p. — VIb-c, M	4101
Homburg, R.: Van zeven kippen en een haan (West-Friesland), 58 p. — VIc	4093
Homerus: De Ilias (Classics), 48 p. — IV (VIa°)	4128
van de Hulst, W. G.: Van een klein meisje en een grote klok (Callenbach), 32 p. — VIc, (P)	4096
Jansonius, H.: Carla is geen kind meer (West-Friesland), 204 p. IV-V, M	4157
Jeanne Marie: Van twee poppen en een stout meisje (Callenbach), 24 p. — VIc, M, (P)	4098
Kranz, H.: Dood in de Skelettenkloof (Helmond), 204 p. — V, J	4171
Kuypers, M.: De jongste uit het nest (West-Friesland), 140 p. — V, M	4150
de Lannoy, M.: Roel op walvisvangst (Zuid-Ned. Uitg.), 144 p. — VIa, J †	4126
Lathrop, W.: Juno de trouwe wolfshond (Spectrum), 192 p. — V, J	4145
de Man, A.: Het ijskoninginnetje (Kluitman), 127 p. — VIb, M	4116
Margadant, A.: Van een baron, een klein meisje en een vogeltje (Holland), 80 p. — VIb-c, M	4102
van Marxveldt, C.: De enige weg (West-Friesland), 197, p. — IV-V, M	4177
van Marxveldt, C.: Puck van Holten (West-Friesland), 197 p. — IV-V, M	4176
Melville, H.: Moby Dick (Classics), 48 p. — VIa, J	4132
Menkman, H.: Bartje, de waaghals (H. Meulenhoff), 78 p. — VIb-c, J, (P)	4106

Merkestein, L.: Van het een kwam het ander (Het Goede Boek), 93 p. — Vla-b, M	4121
de Munck, M.: Itembé, ohé! (Heideland), 119 p. — V	4141
Norel, K.: Hertevoet en Zilverroog (Callenbach), 46 p. — VIIb, (P)	4111
van Oosterhout, L.: Strijd om de Driehoek-ranch (Schenk), 155 p. — V, J	4148
Puttemans, R.: Schipbreuk op verloren eiland (St. Norbertus-Boekh.), 256 p. — V, J°	4147
Raillon, M.: Piko, het eendje (Casterman), 20 p. — VIc	4084
Rambo, B.: Leven om leven (Altiora), 88 p. — IV-V, J †	4153
van Rossum, R.: Gausje in de wolken (Bosch & Keuning), 180 p. — V, M, (P)	4151
Sandwall-Bergström, M.: Argwaan rondom Astrid (West-Frisland) 154 p. — VIIb°	4115
Schaafsma-Muller, L.: Een week koningin (Het Goede Boek), 189 p. IV-V, M	4158
Schaap, B.: Wat Liesje op het kerkplein vond (Van Gorcum), 31 p. VIc, M	4097
Schmidt, A. M. G.: Op visite bij de reus (Arbeiderspers), 59 p. — VIIb-c	4104
Schoolland, J. L.: In het land van de bleke ossen (Callenbach), 77 p. — VIIb-c, P	4105
Schoolland, J. L.: Van Fienke en Marjolijn. Zomer (Callenbach), 54 p. VIc, M, P	4099
Scott, W., Sir: De talisman (Classics), 48 p. — IV (VIa°, J)	4131
Shakespeare, W.: Macbeth (Classics), 48 p. — IV (V, JM°)	4137
Spoor, P.: De zuster en haar Chinees 1c Deel: De zwerver (Paters van de H.Geest), 150 p. — VIa †	4168
Spoor, P.: De zuster en haar Chinees 2c Deel: Het werk van een koeli (Paters van de H. Geest), 119 p. — VIa †	4169
Stafleu-Kruikemeier, L.: Het geluk is vlakbij (Callenbach), 190 p. — IV-V, M, (P)	4156
Stevenson, R. L.: Schateiland (Classics), 48 p. — V, J	4138
Stouthamer, P.: Bram de beer (Samsom), 54 p. — VIc	4094
Streef, N.: Boendermartje's ideaal (J. N. Voorhoeve), 143 p. — IV-V, M, (P)	4154
Strik, A.: Ankie en Loes gaan kamperen (Het Goede Boek), 61 p. — VIIb, M	4118
Strik, A.: Een nieuw tehuis voor Emmie (Het Goede Boek), 108 p. — VIIb, M	4119
Stronkhorst, L. H.: De driesprong (Roelofs van Goor), 188 p. — VIa, (P)	4167
Tetzner, L.: Sprookjesboek (Van Hoeve), 357 p. — VIa-b	4165
Thieme, J. G.: Opstand in Rajputana (Kluitman), 159 p. — V, J	4146
van der Velde, A.: Drie jongens op een ijschots (Het Goede Boek), 92 p. — VIa-b, J	4122
van Velsen, I.: Het nichtje van meester Prik (West-Friesland), 91 p. VIIb, M	4117
Verbeeten, W. J.: Rik Robberts en de ruimtepiraten (Helmond), 160 p. — V, J	4149
Vérité, M.: Zonnige sprookjes (Casterman), 32 p. — VIIb-c	4162
Vermeer, S.: Jantje Boonstra bij de kabouters (Het Goede Boek), 63 p. — VIc	4087
Verne, J.: Het geheimzinnige eiland (Classics), 48 p. — VIa	4136
Verne, J.: 20.000 mijlen onder zee (Classics), 48 p. — VIa, J	4135
Verne, J.: Wonderreizen omnibus (Elsevier), 1280 p. — V	4174

Verschoor-Van der Vlis, N.: Josje en Jaapje in de tunnel (J. H. Kok), 55 p. — VIc	4095
Verschoor-Van der Vlis, N.: Lock Bergsma (J. H. Kok), 135 p. — IV-V, M, P	4175
Verschoor-Van der Vlis, N.: Wie leest er eens voor?! (Callenbach), 132 p. — VIc, (P)	4159
de Vries-Van der Lichte, I.: Joke en Hans naar Canada (Callenbach), 126 p. — VIb, (P)	4110
van de Weg, J.: Nog even voorlezen (Dijkstra), 226 p. — VIc, (P)	4160
Weiser, F. X.: Het dal der bittere wortels (Altiora), 112 p. — V, JM†	4140
van Wijckmade, B.: Wipneus, Pim en Bonkeltje (Schenk), 88 p. — VIc	4086
XX: Buffalo Bill (Classics), 48 p. — VIa, J	4130
XX: De ridders van de Tafelronde (Classics), 48 p. — V, JM	4139

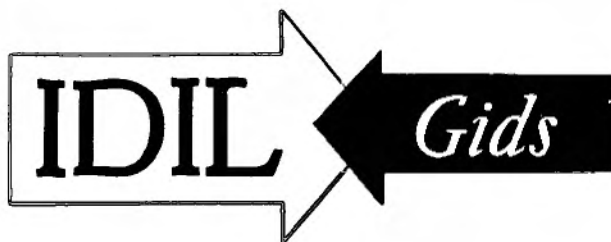
AAN DE IDIL-GIDS WERKEN O.M. MEE:

C. J. C. AANGENENDT	M. C. VAN GILS	DRS. JEF NOTERMANS
J. ANGENENT JR.	A. A. F. GOOSSEN	DRS. W. F. VAN OLFFEN,
CHR. BANNING	P. DE GROOT	S.M.
A. BAUDUIN	J. HERMANS	G. J. PANEN
AUG. A. BOUDENS	A. TER HUURNE, SS.CC.	TOOS POST
C. BOUDENS-VAN HEEL	L. JANSEN-MARGRY	E. RAAIMAKERS
E. C. M. BUTERS-	DR. H. J. J. JANSSEN,	J. ROORDA-HONEE
VEERKAMP	C.S.S.R.	A. SCHÜRMMANN-MULLER
M. CLARENBEK-	MR. H. VAN DER KALLEN	H. SIMONS
VAN KLAVEREN	DRS. J. KLEIN, SAL.	C. SIPS
M. DONDEERS-VAN DER AA	M. DE KORT	F. TH. W. SMEETS
M. TH. ELDERING	DRA. E. VAN DE LAAR	J. A. L. TERWINDT
DRS. B. H. J. EVERS	W. A. LAARAKKER	F. B. B. VERLAAN
W. A. G. FENNIS, A.A.	TH. DE LAAT	ALBERT VERMEIJ
FR. MARTINIO FRITSCHY	J. LENDERS-SAVELBERGH	M. VESSUR
J. J. G. FRUMAU	M. G. LIPPES-ROSENHART	J. A. DE VISSER
P. GILISSEN	LAMBERT MELISSEN	A. DE WINTER, C.S.SP.

SEPTEMBER 1957

JAARGANG IX

NUMMER 2

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 4178-4276

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i> . . .	27
<i>Populair-Wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i> . . .	38
<i>Sprookjes en Vertelselboeken</i> . . .	40
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	42
<i>Bibliografisch register</i> . . .	46

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginners (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten

- Fleurige illustraties vormen het voornaamste bestanddeel van de vier „Jolly Boeken” die voor ons liggen. Al is de uitvoering niet zo briljant als bijvoorbeeld van de „Gouden Boekjes”, prettig doen ze in elk geval wel aan en als boekjes om bij te vertellen hebben ze zeker kwaliteiten. *Irma Simonton Black* leert in
- 4178 *Poentie krijgt een lesje* dat men een jong hondje niet alleen thuis moet laten of anders de gevolgen moet riskeren.
- 4179 *Charles E. Bracker* vertelde en illustreerde de geschiedenis van *Het poesje dat een tijger wilde zijn*. Het droomt dat zijn wens werkelijkheid is geworden en is naderhand maar wat blij dat het niet echt gemetamorfoseerd is.
- 4180 Een dapper klein treintje dat een bergspoor opent, onderweg wordt aangevallen door Indianen, veilig arriveert en geridderd wordt tot dank speelt de hoofdrol in *Smokie houdt vol*, geschreven door *Nila O’Hearn*. De plaatjes vertonen nog de Amerikaanse opschriften.
- 4181 *Kleine Peter, wat ben je?* is een verhaaltje van *Mickey Klar Marks*. Een klein diertje loopt weg van zijn vader en moeder, en kan er maar niet achter komen wat hij nu eigenlijk is. De diertentuin geeft eindelijk de oplossing: Peter blijkt een vogelbekdier te zijn!
- De tekst in deze boekjes is niet zo eenvoudig als de illustraties doen verwachten. (p. dl. gec. f 0,95)
- In de „Sint Paulus reeks” kwam uit *Van een kikker die koning was*. *Th. Bald* heeft hierin het sprookje „De kikkerkoning” van Grimm naverteld voor de jongste lezertjes. Het werd een niet onverdienstelijk geheel, waarbij de woorden in lettergrepen gescheiden zijn. Aardige tekeningen van Pan Beekman. (f 1,20)
- 4182 *Van Renaat Demoen* hebben wij hier *Een koning te koop*. Dit niet uitermate boeiende sprookje speelt in en rond een kasteel, waar koning Bollipap door een toverdrank van koningin Fruimke veranderd wordt in een pop. De eerste minister verkoopt deze met kwade opzet aan een voddenjood, waarna hij terecht komt in de etalage van Mieke Bol. Kleine Annie die de pop gekregen heeft, brengt deze na veel avonturen terug naar het kasteel, waar hij weer verandert in een koning. Wel wat erg Vlaams voor de Noordnederlandse kleineren en bovendien leestechnisch nogal moeilijk. De pentekeningen van de schrijver zijn aardig en halen de tekst wat op. (17 fr.)
- 4183 *Avontuur in mensenstad* werd geschreven
- 4184

door *Francis B. Andrée*. Snel, een jonge spaniel, is het leven beu in hondenstad en vlucht daarom naar een stad waar echte mensen wonen. Zijn hoge verwachtingen worden weliswaar bedrogen, maar hij keert toch thuis terug met het idee, ook in hondenland verkeersbrigadiertjes in te schakelen. Want ook hier heerst gebrek aan politie-personoel. De auteur is er niet in geslaagd van dit gegeven een voor kinderen aansprekend verhaal te maken. Intrige en woordkeus treffen zelden de juiste snaar. Wellicht kan het boekje dienst doen om parafaserend te worden verteld. Om letterlijk te worden voorgelezen of gelezen door de kleintjes zelf, niet bijster geschikt. (geb. f 2,25)

4185 *Gemakkelijk aansprekende, gezellig vertelde en leuk geïllustreerde kleine meisjesavonturen vindt men bijeengebracht in twee nieuwe boeken van Joyce Lankester Brisley: Milly-Molly-Mandy gaat kamperen en Milly-Molly-Mandy doet de huishouding.* Wie de drie vroegere boekjes las, zal ook met deze deeltjes zeker ingenomen zijn. De woordkeuze echter is niet altijd des kinds. (p. dl. geb. f 1,95)

4186 'n Vriendelijk verhaal over een zeventienjarig meisje dat op Moederdag in alle vroegte bloemen gaat plukken voor haar moeder die in het ziekenhuis ligt, is *Cok Grashoff's Josientje*. Het bloemen plukken loopt uit op een hele serie gebeurtenissen, waarvan de voornaamste wel is de kennismaking met Job, het zoontje van de duinwachter, die het verdwaalde Josientje thuis brengt. Alles is erg lief, alleen missen we node op Moederdag en op zondag een gedachte aan Boven. Ook in dit boek is de taal niet altijd kinderlijk. (geb. f 1,95)

Bij de bekende zwart-wit schaduwplaatjes van Piep Westendorp schreef *Annie M. G. Schmidt* weer een aantal schetsjes over de kleine vriendjes Jip en Janneke. De titel is *Daar gaan Jip en Jan-ne-ke*. De tekst is weer in lettergrepen verdeeld. Het blijft allemaal erg gezellig en een aanbeveling waard. Het hoofdstukje over de kraaltjes (die ze overal instoppen, ook in Jips neus) lijkt ons minder recommandabel. Het brengt kleu-

ters zo vlug op gevaarlijke na-aperijtjes. (geb. f 2,90)

Een mooie voorbereiding op de Eerste H. Communie achten wij *Sanderkes grote feest*, waarmee de onlangs door ons geïnterviewde schrijfster *Esther Hagers*

4189

zich voor het eerst tot de kleineren wendt. Met succes, mogen wij zeggen. Sanderke wordt ziek kort voordat hij zijn eerste H. Communie mag doen. De ziekte verergert zonder dat hij het zelf beseft. Op zekere nacht droomt hij dat zijn Engelbewaarder hem meeneemt naar de hemel waar hij andere zieke kinderen ontmoet. O. L. Heer leert hen dan hoe ze hun ziekte en verdriet als een eer moeten zien omdat ze daardoor op Hem lijken. Uit het kinderlijk eenvoudige, diep vrome verhaal leren de lezertjes het probleem van het lijden kennen, maar ook zien zij een voorbeeld van een gezond-godvruchtig kind. Het enige bezwaar dat tegen dit zeer goed vertelde, keurig geïllustreerde boekje zou kunnen worden ingebracht is, dat het kind er misschien niet goed uitkomt of Sanderke echt mee naar de hemel gaat, of dat het alles maar een droom is. Overigens een uitstekend geschenk bij een eerste H.

Communie. Gaarne aanbevolen. (geb. f 1,25)

4190 Bij modern, aantrekkelijk tekenwerk van Marlou Stockman vertelt *Willy van der Heide* dit keer eens iets voor de kleinsten in *Dikkie en de dingen die branden*. Gezellig wordt berijmd hoe kleine Dikkie nogal eens stout is en met lucifers speelt. De moraal van de versjes is zoals moeder het zelf zegt: „Moeders weten meer dan kindjes... doe wat ik zeg, dan zijn we vriendjes.” Enkele woorden, zoals verlaken, fikkies etc. vinden we minder geslaagd. Als geheel niet groots, maar wel geschikt. (geb. f 1,95)

Voor ietwat gevorderden

4191 Als Dries met zijn twee vriendjes door het verboden laantje van boer Sant gaat, zo vertelt *J. L. Schoolland* in *Dappere Dries*, vindt hij daar een eekhoortje. Op zijn vlucht voor de boer verliest hij het echter. Alleen gaat hij dan terug en wordt door de boer op een pak slaag onthaald. Thuis wordt het eekhoortje door poes, die juist één kleintje heeft, opgevoed. Vader vertelt Dries hoet het komt dat boer Sant zo verbitterd geworden is. Spontaan gaat Dries hem op zijn verjaardag bloemen brengen. Een boekje waarin de naastenliefde hoogtij viert, nu en dan wel wat zwaar godsdienstig. Aanvaardbaar is het echter wel. (geb. f 0,80)

4192 Was het in het begin van de *Kroniek* genoemde boekje van *Th. Bald* uit de „Sint Paulus reeks” erg aardig, tegen *Simba de tamme leeuw* uit dezelfde serie hebben wij enige bezwaren. De keuze van het missieprobleem dat hier voorgelegd wordt, is niet zo gelukkig. Het kwaad en het goed is soms nogal materialistisch voorgesteld. Dit blijkt in vele passages, bijvoorbeeld wanneer er achter in de missiekerk een leeuwenhuid komt te hangen met het opschrift: „De hulp van dit trouwe dier hielp deze kerk bouwen hier”. Voor de vrome onwerkelijkheid die men bij misselectuur nogal eens aantreft is hier eigenlijk wat teveel aan materialistische onwezenlijkheid in de plaats getreden. (f 1,35)

Jammer dat *Riek Goudappel-Bos* in haar

4193 boek *Mark en Geertrui* wel heel erg over de kinderen, waar het boek voor bedoeld is, heenpraat naar de groten. En vooral naar ze de parmantige kleine baas Mark aan het woord en het denken laat, is het kinderlijke nogal vrij ver te zoeken. Alles is een beetje geforceerd pedagogisch met bovendien een bijna pijnlijke gemis aan ook maar enige godsdienstige diepgang of basis. Meer geschikt voor kinderverzorgsters e.d. dan voor de jeugd, die zich waarschijnlijk moeilijk in Mark kan inleven. Voor de eerstgenoemden is het zeker wel leerzaam. (f 2,90; geb. f 3,90)

4194 Als vertelster treffen we *Nanda* in *Miek en haar hondje* in een extra goede bui. Terwijl het verhaal over het geheel wat oppervlakkig is, wordt aan de andere kant in de details nogal veel aandacht besteed aan karaktertrekjes. Miek van de dierenarts ontfermt zich over een aangereden hondje en Lukkie is direct de lieveling van het hele span. We maken kennis met de grappige kleinste Joni, met Ton en de wat snoepzuchtige Nol. Pogingen om de eigenaars van Lukkie te ontdekken brengen de kinderen in contact met het heel erg overdreven honden-vrouwetje Druktema met haar schier ongelofelijke wonderhond Bella, compleet met bed- en dinermanieren! Er wordt nogal wat erg uitdrukkelijk werk gemaakt van de doopplechtigheden en het doopfeest, naar onze smaak wat te veel. Na de grote teleurstelling als de eigenaars tenslotte nog ontdekt worden, volgt toch een gelukkige oplossing. Het is moeilijk een totaal-indruk te geven: naast zeer waardevolle kwaliteiten, nogal wat slap gedoe. (f 3,25; geb. f 4,25)

4195 In *Het grote, donkere bos* laat *Wil de Wingerd* een groepje kinderen heerlijke dagen beleven. Het stramien is wel wat erg bekend: kinderen die in een groot bos gaan spelen, het kleinste alleen te slapen leggen terwijl ze een spelletje gaan doen, bij hun terugkomst het kindje niet meer vinden, zoeken, overvallen worden door onweer... Een klein bleekneusje keert bovendien stevig en gezond in de stad terug. Omdat het allemaal zo aardig verteld wordt, mogen we het

wel tot de geschikte ontspannings- en vakantielectuur rekenen. (f 1,05; geb. f 1,65)

De 24ste maart van dit jaar was het 350 jaar geleden dat Michiel Adriaanszoon de Ruyter geboren werd. Naar aanleiding van deze herdenking werd door Dr. J. Roelink voor de jeugd het boekje

4196 *Vlissinger Michiel* geschreven. Het bevat

zijn bekende heldenfeiten, belicht zijn vaderlandsliefde en Godsvertrouwen en doet dit in nogal stimulerende taal. Jammer dat hier de oude dwaling weer opnieuw wordt opgerakeld, als zou onze nationale vrijheidsstrijd van de 16de en 17de eeuw een religie-strijd zonder meer zijn geweest. Buiten deze passage is het werkje geschreven in een voor katholieke kinderen niet-storende protestantse geest. Het kan dus gerust ter lezing worden gegeven. (geb. f 1,20)

4197 In de serie „Ons Genoegen” verscheen van de hand van G. H. Leen het boek *Kees en de vliegclub*. Het gehele denken en doen van Kees is gericht op aardrijkskunde. Speciaal Turkije heeft zijn belangstelling en als hij op zekere dag hoort over een vliegclub, wordt hij lid en hoopt op deze manier nog eens een vliegtuig te bouwen waarmee hij naar Turkije gaan kan. Zover is het echter

nog niet, maar toch bouwen Kees en zijn vriendje onder leiding een vliegtuigje, waarmee ze tijdens een wedstrijd de tweede prijs winnen. Tamelijk flauw verhaal zonder veel lijn. De stijl is matig, het geheel rommelig. (geb. f 1,95)

Na „Toontje maakt het al te bont” uit het Engels bewerkt te hebben, heeft Ewout Speelman zijn krachten beproefd op een volgend boek van Richmal Crompton: *Toontje heeft het weer gedaan*. Ook nu weer haalt Toontje allerlei domme, soms kinderlijk-onmogelijke streken uit, samen met zijn club „De Vagebonden”. Meer dan eens brengt hij hiermee het dorp in beroering. Al zijn de grappen in dit boek vaak gechargeerd, zoals ook de namen, toch zullen veel kinderen er een genoegelijk vrije uurtje mee vullen. Wat minder aangenaam is nu en dan een leugentje en het zo maar huizen binnen gluren en eventueel binnensluipen. Als afwisseling op een inhoudsrijker genre is het boek wel aanvaardbaar. (f 2,90; geb. f 3,90)

Het vierde deel van „De Avonturen van Zwammetje”, door Alexis Peiry, draagt als titel *Zwammetje alpinist*. De vrachtrijder Hyacint, vriend van Zwammetje, vindt de dood tijdens een noodweer in de bergen. Zwammetje wil, op de plaats waar het gebeurde, een gedenkteken oprichten en trotseert daarvoor de moeilijkheden en gevaren van de Alpen. De auteur krijgt zo de gelegenheid techniek en materiaal bij het alpinisme ongemerkt te bespreken. Dat hierbij niet ernstig gelet werd op de woordkeuze is iets dat we ook bij andere delen reeds opmerkten. De tekst is hier en daar niet echt kinderlijk meer, als blijft de sfeer dit wel. De poppenfoto's van Suzi Pilet zijn weer zeer fijnzinnig. Het geheel is op de eerste plaats een fraai kijkalbum, dat vooral bij voorlezen of vertellen tot zijn recht zal komen. (geb. f 5,70)

Voor grotere kinderen

In alle beeldromans van Hergé vallen telkens weer op: de logica in het verhaal, de geestigheid van vele situaties, de konsekwentie waarmee karakters zijn weer-

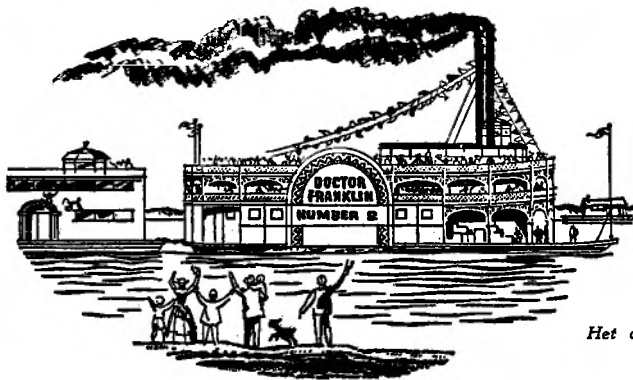
4200 gegeven en vooral de nauwkeurigheid waarmee de tekeningen zijn uitgevoerd. Ook in het nieuwste avontuur van Kuifje, *De zaak Zonnebloem* vindt men deze goede eigenschappen weer verenigd. Al lezend en kijkend kan men genieten van de verwickelingen die zich voordoen wanneer professor Zonnebloem ontvoerd wordt in verband met een waardevolle militaire uitvinding die hij gedaan heeft. Kuifje en kapitein Haddock weten de zaak natuurlijk te klaren. (geb. f 3,95)

4201 Stripverhalen van veel minder gehalte zijn de delen 8 en 9 van „De avonturen van Kick Wilstra”, die op naam staan van *Henk Sprenger*. *Over Wiebe, de jager en een prof-contract* vertelt hoe onze voetbalster prof gaat worden in Italië. Hij ontmoet daarbij nogal wat tegenstand in Nederland, maar deze blijkt te berusten op verouderde vooroordelen. Eerst houdt Kick met vrouw en kinderen vakantie in Friesland, haalt daar enige jeugdherinneringen op, die echter weinig met het verhaal uitstaande hebben en verhaalt dan zijn eerste profervaringen in Milaan. *Harde trappen en rake klappen* brengt het verdere verblijf in Italië. Kick wordt er beroofd door een stel bandieten, en er volgt een gruwelijke achtervolging. Voor wie weinig eisen stelt aan zijn lectuur, twee toelaatbare strip-

boekjes, in oblong-formaat. (p. dl. f 0,60)

In het raam van de veroveringen van Karel de Grote en de kerstening van de heidense volken wordt door *Carel Beke* de levensgeschiedenis verhaald van *Hugo, de koppige Sakser*, die aanvankelijk maar één levensdoel heeft: zich te wreken op de Franken, bij wie hij uit gevangenschap ontsnapte. Hij krijgt de kans het leven te redden van Karel de Grote en van diens twee dochters. Hiervoor eist hij invrijheidsstelling van zijn vader, waarna het gezin weer verenigd is. Slechts zeer langzaam dringt het christelijk denken, dat Hugo bij de Franken leerde kennen, door. Pas op latere leeftijd geeft hij zich aan het Christendom gewonnen. Zijn langgehouden koppigheid maakt dan eindelijk plaats voor de overtuiging dat de leer van het kruis de juiste is. Het boek kan veel jongens interesseren en ontwikkeling bijbrengen. Jammer is het dat Beke soms wat stroef schrijft, ook in dit boek weer. Niettemin zal het jongens rond de twaalf toch wel liggen. (geb. f 3,90)

4202 Bijzonder ingenomen zijn we met nummer 7 uit de „Prisma Juniores”, *Het drijvende circus* geheten en geschreven door *West Lathrop*. Op de vlucht voor zijn wel erg schurkachtige halfoom belandt de wees Rush Taylor op een cir-

Het drijvende circus

cus-show-boot die de Mississippi bevaart (\pm 1840). Daar wint hij het kleine dierenpark voor zich en weet het bij een storm te redden. Op een eenzaam eiland komt dan de climax: oom ontdekt de stuurloze boot en alles schijnt verloren, maar Rush triomfeert, dank zij zijn wolfshond Shal. Naar jeugdige smaak zijn de karakters zwart-wit getekend en toch: goed aanvaardbaar. Meesterlijk is de uitbeelding van de sfeer waarin mensen en dieren leven. Niet alleen de jeugd, ook menig volwassene zal geboeid kennis nemen van de ongewone, zeer authentieke achtergrond en, onrechtstreeks, gunstig worden beïnvloed door een stel rechtschapen zielen. We bevelen dit aardige verhaal, dat prima geïllustreerd is door Dick Dodge, gaarne aan. (f 1,25)

4205

Peter Spoor publiceerde in zijn serie „Kruisboeken” onder de titel *Rodrigo de zwerfer* het tiende nummer. Rodrigo, een adellijke Spaanse jongeling, heeft een afschuwelijk karakter. Hij is zeer driftig en ranselt met zijn zweep de onderhorigen van zijn vader. Na een scène met zijn vader, vlucht hij thuis weg en trekt naar Alaska, als gouddelver. Het harde leven in het Poolgebied en het landschap worden goed beschreven. Op het punt er het leven bij in te schieten wordt de half bevroren Rodrigo door een missionaris gered. Tot inkeer gekomen wordt hij diep getroffen door de levenshouding der poolmissionarissen en sluit zich als broeder bij hen aan. Ware deze plotselinge bekering niet zo onwaarschijnlijk, ja zelfs onaannemelijk, dan had men van een prettig en leerzaam missieverhaal kunnen spreken. Taal en stijl zijn over het algemeen immers van een goede kwaliteit en ook de landschapsbeschrijving is zeer behoorlijk. (f 1,80)

4206

Als afwisseling zetten we u een wild west-verhaal voor volgens het *J. Nowee*-recept. Ook in *De sheriff van Peluda* krijgen recht en eerlijkheid extra pluimpjes, God en Zijn Voorzienigheid worden niet weggemoffeld. Overigens knallen revolvers en slaan stevige „he-men” elkaar

J E U G D B O E K E N

Van Goor's Zilverserie

Een serie onderhoudende, spannende verhalen voor 10-12 jarigen.

L. Roggeveen, De elektrische man
Karl May, De Kaperkapitein

Voor meisjes:

C. E. Pothast-Gimberg, Gijs en Geesje
C. E. Pothast-Gimberg, Grijze ruiten

Weer vier nieuwe deeltjes in de serie goede en goedkope boekjes van bekende jeugdboekenschrijvers. De serie bestaat thans reeds uit zestien deeltjes.

Per deel in fleurig omslag f 1,—

C. Wilkeshuis,

Ollebolle in de Woestijn

Omslag en platen van Guust Hens. 80 blz. formaat 18 x 23. Geb. f 2,95

In dit deel, het vervolg op „De avonturen van Ollebolle”, vinden we Ollebolle, Meneer Sandrino en Marinus de matroos terug met de Sultan in de woestijnstad Zanda. Daar beleven ze weer dol-komische avonturen.

Hanny Hoogland,

Anders dan andere meisjes

Omslag en platen van Irmgard Wille. 180 blz. formaat 15 x 23. Geb. f 4,50

Sietske, een meisje met een ongelukkig been, raakt in kennis met de vrolijke familie van Mieke en ervaart al gauw, dat ze niet de enige is, die anders is dan andere meisjes. Ernst en luim wisselen elkaar af. Een uitstekend boek!

In de boekhandel verkrijgbaar.

G.B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.
Postbus 290 's-Gravenhage

knock-out. Toch kan men de jeugd beter dit boek in handen geven dan menig ander dat zich op hetzelfde terrein beweegt. Verteld wordt hoe Jack Perkins zich naar Peluda begeeft om zijn vriend, een grote rancher, uit de moeilijkheden te helpen. Dat de taal niet altijd even verzorgd is, zal jongens er niet van weerhouden dit boek met plezier te lezen.

(geb. f 4,25)

4207 *Commissaris Achterberg komt in actie* brengt de verdere avonturen van de onafscheidelijke vrienden Bram en Eddy, met wie we kennis maakten in een vorig boek van *Wim van Helden*, „De smokkelhond van slimme Wang”, dat eveneens in de „Sneeuwbal-serie” uitkwam. Ditmaal ontdekken zij, op kampeertocht in Zuid-Holland, een smokkelaarsbende, die na een enerverende achtervolging opgerold wordt. Het verhaal is nogal spannend, maar zeker niet sensationeel. Meer dan enige ontspanning moet men er echter niet in zoeken. Een aanvaardbaar boek dus, vrij goed van stijl. (geb. f 2,50)

4208 Een zeer verdienstelijk jongensboek, dat van a tot z boeit is *D.P. 13 heeft vertraging*, geschreven door een auteur die reeds eerder goed werk leverde: *Johan de Vries*. Joe Richardson, eens een bekend oorlogsvlieger, heeft door zijn recordvlucht met de D.P. 13 naar Sydney zijn naam voor goed gevestigd. Totdat de D.P. 13 ergens in Nederland een noodlanding moet maken, bij welke manoeuvre enkele personen om het leven komen. Joe wordt ontslagen. Er hangt echter een mysterie rond het geval en het is o.a. aan zijn wakkere zoon Danny te danken, dat vader volkomen gerehabiliteerd wordt. Een fris, spannend en zeer opvoedend geschreven boek, dat we kunnen aanbevelen. (f 2,90; geb. f 3,90)

4209 *B. Uiterwijk Winkel* schreef met *Kapitein Armstrong verliest een schat* een geschiedenis, die ondanks wat dorre stijl en stijve taal toch wel aantrekkelijk is, omdat ze zo „echt” klinkt, al is het allemaal fantasie. In 1782 strandt de Oost-Indiëvaarder Grosvenor op Afrika's oostkust. Als na jaren blijkt dat redding van

uit zee onwaarschijnlijk is, besluiten de schipbreukelingen over land naar de bewoonde wereld terug te keren, doch raken beurtelings in gevangenschap van elkaar bekampende negerstammen. De als medicijnman optredende scheepsarts weet een verzoening te bewerkstelligen, waarna er een lange periode van groot geluk en welvaart ontstaat. De blanken willen zich in dit paradijs zelfs blijvend vestigen. Een geschikt avonturenverhaal, waarvan vooral het slot wel erg utopisch is. (geb. f 4,25)

De Vlaamse reeks „Historische Verhalen” is ongetwijfeld reeds bij velen bekend. Voor ons ligt namelijk reeds de vierde reeks, bestaande uit 10 deeltjes. Alhoewel de onderwerpen voornamelijk uit de Belgische geschiedenis genomen zijn, zal zich toch menig deeltje ook bij de Nederlandse jeugd van interesse verzekerd kunnen weten. De veldtocht naar Rusland in 1812, dat is *Het grote avontuur van Willem Kenis, soldaat van Napoleon*. *Henk Verheyen* geeft er een summier verslag van, waarin hij de sfeer van die tijd wel enigszins weet te treffen. Bijzondere kwaliteiten heeft het echter niet.

4210 *Gudrun de koningsbruid* hebben we te danken aan Albrecht Rodenbach, wiens honderdste geboortedag hiermee gevierd wordt. Hij schreef namelijk een groot drama in verzen, „Gudrun”, van welke legende *J. M. Devos* een bewerking in proza gaf. Er wordt in verhaald hoe Gudruns vader de hand van zijn vrouw verwierf, namelijk door een tweegevecht met zijn schoonvader. Herwig, Gudruns toekomstige echtgenoot, doet hetzelfde. Maar Gudrun wordt geroofd door de Noormannen. Na een mislukte poging haar te bevrijden, valt Herwig tenslotte Noorwegen binnen en verlost zijn bruid. Eenvoudig en prettig verteld.

Belangwekkende gegevens uit de oertijd bevat *Het avontuur van Beer de bronsgieter*. We krijgen niet alleen een inzicht in het vak van bronsgieter, zoals dit ± 800 jaar v. Chr. beoefend werd, maar ook in het winnen van de grondstoffen en de voorwerpen in hun vele variaties

- en ontwikkeling. *M. E. Mariën* verhaalt ook van Beers tochten uit het dorp Sinsin in de Ardennen via het handelspad naar Maas, Schelde en Rijn, waarbij hij ons ook nog laat kennismaken met het volk van de Zwaarddraggers en het Ruitervolk. Belangwekkend en instructief. 4213
Hendrik Diddens wil met *Galgen buiten de stadspoort* een schets geven van de rechtspleging in een 16-eeuwse schepenbank. Er treden een paar gauwdieven op, waarvan er een, na een serie min of meer ernstige misdaden, tenslotte het leven moet laten aan de galg. Ofschoon weinig verkwikkelijke lectuur, heeft dit deeltje toch zijn waarde, omdat het een duidelijk, zij het schril licht werpt op de asociale toestanden bij schurkerij en rechtspleging. Folterkamer, beul, boevenpak en executie komen aan bod.
- 4214 *De brug van Farnese* behandelt een episode uit de Tachtigjarige Oorlog. Het beleg van Antwerpen door de Spaanse veldheer Farnese was voor de Spaanse krijgsmacht van bijzonder belang. Farnese trachtte de stad tot overgave te dwingen door de Schelde met een brug af te sluiten. Ofschoon de Geuzen deze brug vernietigden, kon Farnese de stad toch in 1585 in bezit nemen. De twee auteurs, *Lo Vermeulen* en *K. Jeuninckx*, zijn erin geslaagd de sfeer van de beschreven tijd op te roepen. Een geschikt deeltje.
- Ook in deel 6 speelt de Schelde een belangrijke rol. Rond de jaren waarin er onderhandeld werd over de vrije doorvaart van deze rivier (1863) laten *L. van Assche* en *J. Schoeters* namelijk de jongensstroken spelen van Michiel de Moor en zijn makkers. Zij zeilen met hun jol de Schelde op, ontdekken smokkelaars en maken een reis naar Brussel om Lambremont, de diplomaat die de vrije doorvaart tot stand bracht, te zien. Met de jongens maken we het vuurwerk mee dat de Sinjoren afsteken om hun vreugde te uiten over het heuglijke feit, dat voor 4215
De Schelde vrij. Een verdienstelijke uitgave, meer speciaal voor de Vlaamse jeugd.
- G. Oddery* en *C. van Rode* behandelen de bekende episode uit het leven van *De graaf van Egmont*, aanvangend bij 4216
het Smeekschrift van de Edelen onder Brederode en eindigend met de onthoofding van Lamoraal op het marktschavot te Brussel. De nobele figuur van Egmont komt in dit eenvoudige verhaal uitstekend uit de verf. Ook het tijdsbeeld is goed getroffen.
- Boogschutters in dienst van stad en hertog* is een prettig geschreven verhaal van *Hendrik Diddens* over het roemruchte verleden van de Mechelse hand- en kruisboogschutters ten tijde van de Bourgondische hertogen Filips de Goede en Karel de Stoute. Het boekje geeft veel geschiedkundige bijzonderheden over de stedelijke boogschutterijen en haar glorieuze heldendaden op het slagveld. Bovendien biedt het een interessante kijk op het toenmalige stadsleven. 4217
- In het bijzonder voor de Belgische jeugd belangwekkend is ook weer de volgende geschiedenis, die het leven behandelt van *Dirk Martens van Aalst*, de bekende 4218
drukker en lettergieter, die op het einde van de 15e en in het begin van de 16e eeuw leefde en werkte, eerst in zijn geboortestad, daarna in Antwerpen en Leuven. Zijn vriendschap voor Erasmus is legendarisch en komt natuurlijk ook hier tot uitdrukking. Eenvoudig en vlot beschreven door *H. van den Eede*.
- Deze reeks wordt besloten door *M. Stommels* en *C. van Rode*, die in deel 10 4219
hulde brengen aan *Jacob van Artevelde, de wijze man van Gent*. In het begin van de 14e eeuw is Vlaanderen indirect verkwikkeld in de strijd tussen Frankrijk en Engeland. De grote steden Gent, Brugge, Ieperen, die altijd veel wol uit Engeland betrokken voor hun lakenhandel, zijn gedupeerd. Er heerst werkeloosheid en hongersnood. Jacob van Artevelde weet het Vlaamse volk in actie te brengen tegen de verdukkers. Na zeven jaren voor de belangen van zijn stad te zijn opgekomen, wordt hij tenslotte vermoord. Voor geïnteresseerden heel geschikt.
- (p. dl. f 0,95)
- Ook *Bert Ranke* verdiepte zich in de historie. *Christoffel Columbus ontdekt de* 4220

Nieuwe Wereld is hiervan het resultaat. Vooral zijn eerste tocht naar het westen wordt uitvoerig beschreven. Men krijgt een levendig beeld van de tijd en een goede karakterbeschrijving van de grote ontdekker. De enkele Vlaamse zinswendingen zijn geen bezwaar. Een goed boek. (48 fr.; geb 65 fr.)

4221 In *Het huis op de hoek* woont dokter Farrell met zijn gezin. De onderlinge verhouding der vijf kinderen laat veel te wensen over: de oudste dochter is een verwaand nest, de oudste jongen een nietsnut. Dan is er nog een zusje (het lelijke eendje) en een leuke tweeling. Als oud-tante Grace, tot schrik van allen, komt logeren, begint meteen een ketting-reactie van min of meer dramatische gebeurtenissen. Resultaat van een en ander is echter een betere gezinsband. Een prettig meisjesboek met zeer goede karaktertekening en met een verstandige aandacht voor het religieuze. Jammer dat de vertaling van *Enid Blytons* Engels zeker niet vlekkeloos is (f 2,90; geb. f 3,90)

4222 Vervolgens een dorpsverhaal van *Mimi van den Heuvel*, met als hoofdpersoon *Martie Kuinkslag*, de jongste dochter van de dokter, die ieders hart steelt. Tegenwoordig is haar vriendinnetje Vefa, kind van artiesten-ouders, dat altijd aan de zorg van een juffrouw is toevertrouwd. Uit revanche tegen de ongezellige sfeer thuis gedraagt zij zich onmogelijk, zelfs zo dat ze tenslotte naar kostschool gestuurd zal worden. Dan wordt Martie levensgevaarlijk ziek. Vefa wordt nu een lief meisje, dat na Marties beterschap, in het doktersgezin wordt opgenomen. Weinig genuanceerd van karaktertekening, zowel bij de hoofdpersonen als de dorpsfiguren. Daardoor ontstonden geen bestaansbare mensen, maar karikaturen. Een erg geforceerd verhaal met veel opgelegde grappigheidjes. Zeer matig.

(f 3,90; geb. f 4,90)
4223 *Wil geeft er de brui aan*, is de titel van het volgende boek, dat geschreven werd door *Hella Jansonius*. Wil verlaat op haar zestiende verjaardag het kindertehuis waar ze is opgevoed en gaat bij

haar moeder wonen, die een broodzaak in Amsterdam drijft. Ze vindt er ook een vriendin en in het begin gaat alles prachtig. Alleen kan ze het in haar diverse banen niet uithouden. Thuis gaat het ook niet zo best, vooral doordat een inwonende vriendin van haar moeder 'n beetje de baas speelt. Dit en een breuk met haar vriendin brengt Wil er toe naar het kindertehuis terug te vluchten. Daar krijgt ze haar vierde betrekking in nog geen half jaar. Na enkele maanden, wanneer haar moeder alleen is gaan wonen, en de verbroken vriendschap hersteld is, keert Wil terug naar huis. Een opgewekt en vlot geschreven boek, meestal aan de oppervlakkige kant. Er staan echter dingen in, die jonge meisjes interesseren en hun van nut kunnen zijn.

(f3,50; geb. f 4,75)

Coby Goedhart vertelt ons in *Marijke's overwinning* hoe het verder ging met het meisje dat we leerden kennen in „O, die Marijke” en „Marijke leert het wel”. Wie een zelfzuchtig karakter bezit, moet voortdurend daartegen vechten, wil hij zijn egoïsme onder de knie krijgen. Dat ondervindt Marijke ook. En ze krijgt er volop de gelegenheid voor bij haar omgang met haar schoolvriendinnen en een schoolvriend. Vooral thuis, waar opa komt inwonen, ziek wordt, en moeder door de verpleging een lichamelijke instorting nabij raakt. Hoe Marijke overwinning na overwinning op zichzelf weet te behalen, zullen meisjes graag lezen in dit frisse verhaal. Ze zien dan tevens bij de heldin onder allerlei strubbelingen een eerlijke liefde ontluiken voor een trouwhartige schoolkameraad.

(geb. f 3,90)

Een aardig detective-verhaal voor meisjes is het achtste deel van de „Prisma-Juniores”, *Het geheim van de boerderij* getiteld. Het werd geschreven door *Irene Byers*. De zusjes Penny en Gillian, gaan met hun vrienden David en Philip het Kerstfeest vieren op een kleine boerderij van een Engels landgoed. Ze arriveren een paar dagen voor hun ouders en ontdekken allerlei geheimzinnige dingen: een verborgen gang, een diefstal van

4224

4225

kalkoenen. Bij hun speurtochten toont Penny zich de scherpzinnigste, maar zij is dan ook niet voor niets de dochter van een bekende detective van Scotland Yard. Een spannend boek. (f 1,25)

4226

Cor Bruijn gaf met Jason en het Gulden Vlies een bewerking naar verschillende bronnen van het verhaal over de tocht der Argonauten, die — onder aanvoering van Jason — het Gulden Vlies uit het land van Colchis gaan halen. Een voortreffelijke bewerking, die in deze vorm het klassieke Griekse epos toegankelijk maakt voor niet-klassiek gevormden. Aanbevolen voor volwassenen en m.o.-scholieren; voor kinderen minder geschikt.

(geb. f 6,90)

4227

Een ander boek dat ons de Antieken nader brengt is *De geschiedenis van Griekenland*, verzorgd door *Mary Macgregor*. In de eerste twintig hoofdstukken worden de voornaamste mythen en legenden behandeld. Bijna onmerkbaar gaat de mythe over in de historie, die hier eindigt met de dood van Alexander de Grote (323 v. Chr.).

De schrijfster weet alles op zulk een belangwekkende wijze te vertellen dat dit kloeke boek van begin tot einde sterk blijft boeien.

Vanzelfsprekend werd het groten-deels een histoire de guerre, maar ook de cultuur krijgt goede aandacht. De uitmuntende en aansprekende illustraties van A. A. Tadema hebben daarbij verdiensten. Graag aanbevolen. (gebonden f 12,50).

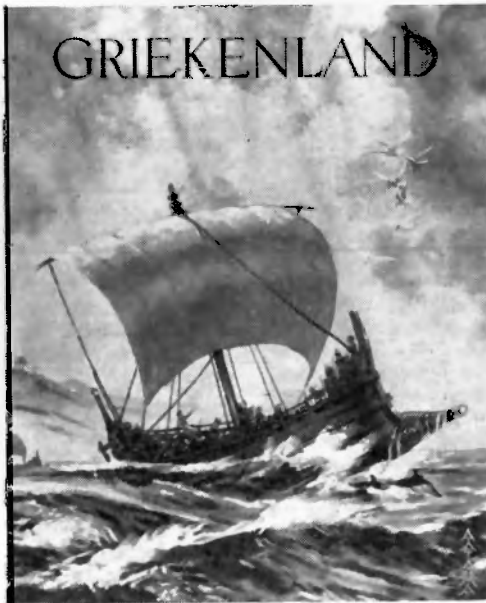
Het volgende boek — *Dirk Sterrenburg* — valt geheel buiten de gedachten sfeer van de katholieke jeugd. *Rudolf van Reest* behandelt hierin namelijk een episode uit de vervolging van het Liberaal Protestantisme tegen een groepering der Gereformeerden, de Koksianen. Een boerengedezin uit Gelderland (rond 1840) scheidt zich af van de Staatskerk en wordt Gereformeerd. De bevolking treedt vijandig op, de wetten die de staatsgodsdienst beschermen, worden rigoureuus toegepast, zodat het gezin met vele anderen naar Amerika trekt, waar Pella gesticht wordt. Alles gaat goed en de zoon Dirk keert terug naar Nederland om zijn jeugd-vriendinnetje te trouwen. Het is allemaal nogal zwaar. Bovendien wordt, simpelweg alles wat goed terecht komt aan eigen braafheid toegeschreven. Niet geschikt. (geb. f 2,40)

Voor de rijpere jeugd

In vier kloeke deelen vertelt *Kurt Held* de geschiedenis van *Giuseppe en Maria*, een sterk realistisch verhaal, dat het probleem stelt van de losgelaten Italiaanse jeugd in 1943/44.

Het wordt uiteindelijk een zware aanklacht tegen de volwassene, een aanklacht die vooral verwoord wordt door de priester van de kinderstad in Anzio, de kameraad van de Romeinse boefjes, Diogenes, en de schoolmeester uit Anzio.

In deel I, *De reis naar Napels*, wordt beschreven hoe Giuseppe bij

4229

de landing der Amerikanen in Paestum zijn ouders verliest; hij trekt naar Napels op zoek naar zijn tante, maakt kennis met de edele sinaasappelverkoper Ulisse en vindt de kleine Maria, wier moeder bij een bombardement omkwam. Beiden hechten zich sterk aan het meisje en wanneer zij in een weeshuis wordt opgenomen, bevrijden zij haar en vluchten naar een vissersdorp. Soldaten van allerlei landsaard spelen een rol in het onderhoudende verhaal dat een goede strekking heeft van eerlijk-duurt-het-langst en kameraadschap, en doorvlochten is met tal van ontwikkelende wetenswaardigheden.

De schrijver is vrij van ieder chauvinisme, maar is in zijn pacifisme soms al te fanatiek. Soldaten-filosofieën en -uitlatingen kunnen hier en daar verwarrend werken. Er is nogal enig oorlogsrealisme; voorlichting over geboorte wordt verondersteld. De toestanden in het weeshuis zijn wel wat erg Dickensiaans aangedikt. Om bovengenoemde pedagogische bezwaren meer geschikt voor wat ouderen, al is de verteltrant afgestemd op 12-14-jarigen. Toelichting bij het in handen geven van het boek is eveneens gewenst.

4230 *Van smokkelaars, douanen en soldaten* is de titel van deel 2, waarin de beide oorlogswezen hun zwerftocht voortzetten. Zij verliezen hun vriend en tochtgenoot Ulisse, die aan een verwonding sterft. Als zij vernemen van het bestaan van een kinderstad in Anzio voor zwervertjes als zij, trekken zij daarheen. De eerste indruk is echter onguur en beangstigend. Ook hier zijn de positieve kwaliteiten weer: boeiende, vaak spannende handeling, veel ontwikkelende bijzonderheden, goede tendenzen. Maar de eigenlijke opzet: een aangrijpende aanklacht te leveren tegen de oorlog der volwassenen, is niet evenwichtig genoeg volvoerd, en een pijnlijk gemis aan positief-religieuze achtergronden maakt in een jeugdboek het goed-bedoelde humanisme storend. Het thema is té ernstig voor gelaten neutraliteit. Ergerlijk is de grofheid op pag. 75.

4231 *De Kinderstad* uit deel 3 blijkt een georganiseerde roversbende te zijn onder aan-

voering van de kamp-„vader”. Autocolonnes, treinen en kampen der Amerikanen worden bestolen en de buit op de zwarte markt verkocht. Giuseppe tracht eerlijk te blijven, maakt vrienden en vijanden, en als de bende in het nauw komt, wordt hij aan de M.P. als de raddraaier aangewezen. Hij en Maria vluchten met twee nieuwe vrienden en trekken naar Rome. Het kamp heeft ook een „pastoor”, een edele, maar halfzachte figuur, die vreemde toespraken houdt, rare missen opdraagt en evenmin als zijn ontwerper veel notie van het Katholicisme schijnt te hebben. De sappige beschrijvingen van rooftochten en dronkemans-taferelen met gevloek, gelal, gebrak en geknok zijn in een jeugdboek stuitend. Niet houdbaar is ook de onvoorwaardelijke veroordeling van iedere oorlog. Nog meer voorbehoud dan voor deel 2.

In het slotdeel, *Het proces*, worden de beide hoofdfiguren ook in Rome achtervolgd, waarbij ze onderduiken in allerlei antieke ruïnes. Veel wordt verteld over het oude Rome. Tenslotte worden hun aanklagers in een proces ontmaskerd als de eigenlijke schuldigen. Maria vindt op een bijzonder onaannemelijke manier haar verloren vader terug in de officier van justitie. Giuseppe en de zijnen gaan weer naar de kinderstad om deze met Amerikaanse hulp totaal te reorganiseren. Overzie men de gehele cyclus, dan is de conclusie: ondanks alle uitstekende bedoelingen is de serie alleen toelaatbaar voor jongelui met enig onderscheidingsvermogen en inzicht in geestesstromingen als hier aan bod komen. Voor hen zal ze echter, ondanks alle realisme, veelal te kinderachtig zijn. Men kan deze boeken de jeugd niet voorzetten zonder toelichting. Voor de massa-jeugd zijn zij ongeschikt. (geb. 4 dln. in cassette f 22,50)

Een mooi meisjesboek van opoffering en mensenliefde, met een christelijke inslag is *Ank moet kiezen*, door *Mary Baardman*. De verzorging van geestelijk onvolwaardige kinderen appelleert aan het sociale gevoel van Ank. Ze wordt leerlinge-verpleegster in een inrichting voor dergelijke kinderen, waar zij zich weet

4232

4233

in te leven. Maar wat zal zij straks kiezen, wanneer Nico, een jonge zeeman die haar zeer sympathiek is, bij zijn terugkomst na een lange reis, eens het grote woord zal spreken? Zal Ank eigen geluk vinden in het huwelijk of zich geheel geven aan de ongelukkige kinderen die eigenlijk in eigen oog niet ongelukkig zijn? Nico wint uiteindelijk haar hart. Een waardevol boek dat prettig geschreven is en van harte aanbevolen kan worden. (geb. f 4,90)

4234 *Trudy de By* beschrijft in *Afspraak in de lente* de moeilijkheden van Toos. Zij is de oudste uit een groot gezin, waarvan de vader een heerszuchtig tiran is, die door allerlei lage, oneerlijke middelen probeert zijn dochter af te houden van de jongeman waar ze van houdt. Ze gaat dan op kamers wonen. Wanneer Toos na zware strijd besluit haar vriend niet meer te zullen ontmoeten tot de volgende lente en in het ouderlijk huis te zullen terugkeren, komt ook de vader tot inkeer en bekent dat hij uit jaloeusheid handelde. Het gestelde probleem lijkt ons weinig levensrecht te zijn uitgewerkt. De karakterbeschrijving is niet erg geslaagd. Een onaangenaam verhaal met een wel zeer onsympathieke vaderfiguur.

(f 3,50; geb. f 4,90)

4235 *Domme dwaze Hanny!* Met deze woorden sluit de jonge dokter Lex Hooykaas zijn geliefde, leerlinge-verpleegster in hetzelfde ziekenhuis als hij, na veel ontwikkelingen in zijn armen. Die ontwikkelingen kwamen voort uit een dubbele vergissing: Hanny dacht dat Lex al een ander meisje had en Lex meende dat Hanny een andere vriend had. Enfin, het komt goed, zoals te voorzien viel. Een nogal onbeduidend boek, zonder enige diepgang of stijlqualiteiten. Amusementslectuur voor bakvissen, geschreven door *Chinny Erling* en verschenen in de „Zonne-reeks”. (geb. f 4,50)

4236 Van de hand van *C. Th. Jongejan-De Groot* kwam in de „Ster-reeks” het boek *Kapoentje* (= Lieveheersbeestje) uit. Op zesjarige leeftijd wordt Kapoentje als pleegkind opgenomen door een kinderloos echtpaar dat tegen de verwachtingen

in toch nog drie kinderen krijgt. Als jonge vrouw wil zij niet de schijn trekken te azen op het geld van de tachtigjarige Oma. Deze beschouwt het meisje als haar beschermeling en verdedigt haar tegen haar egoïstische kleinkinderen waarvan er inmiddels reeds twee getrouwd zijn. Kapoentje wordt wijkverpleegster en trouwt na enige tijd in het geheim met Jaap van Weele, student in de theologie. Dit is de wel zeer gezochte problematiek van het boek. Het godsvertrouwen doet weldadig aan, maar die verdienste redt deze irreële roman niet. Niet het beste boek van de vruchtbare schrijfster die mevr. Jongejan is.

(geb. f 4,90)

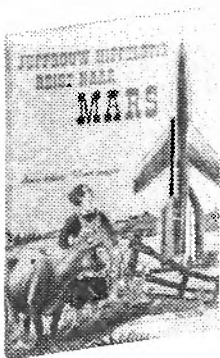
We besluiten de *Kroniek* met een boek dat het probleem stelt van het verdienende meisje en het huwelijk, een thema dat in onze dagen niet van betekenis gespeend is. *Ans van Breda* houdt de lezers voor dat je in de liefde *Door dik en dun* moet gaan, ook al kost je dit persoonlijke offers. Cora, die een zeer goede baan heeft bij een cosmetisch bedrijf, leert een jonge scheikundige kennen, een eigenzinnig jongmens. Het wordt liefde. Bart duldt echter niet dat zijn toekomstige vrouw die meer blijkt te verdienen dan hij zelf, na haar huwelijk blijft werken. Cora's overgave faalt en de verlovng wordt verbroken. Tot Cora haar schepen achter zich verbrandt en uitgaat op een baantje in Barts nieuwe eigen bedrijf en daar de liefde hervindt. Het godsdienstig kleurloze boek is zonder veel dialoog en zonder veel humor geschreven, maar is toch geen on aardige lectuur. Echte liefde wordt vooropgesteld. (f 3,25; geb. f 4,50)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor grotere kinderen

Voor leergierige kinderen die graag plakken en kleuren is de serie „Encyclopedie in Zegels” een uitkomst. Tot dusver zijn

- er twee delen uitgekomen. Elk boek bevat vier bladzijden — soms wat zoetig — gekleurde zegels, die in de tekst bij het desbetreffende onderwerp geplakt kunnen worden. Ook staan er tekeningen in die gekleurd moeten worden naar het voorbeeld op de zegel. De opzet is zeer aantrekkelijk, daar de zelf-activiteit de belangstelling stimuleert. *Sonia Bleeker* behandelde *De vogels*. Bij de keuze valt op dat veel specifiek Amerikaanse vogels extra aandacht krijgen. *Paul Jensen* geeft in *De vliegtuigen* niet alleen een overzicht van de geschiedenis, maar vertelt ook iets over het ontstaan, de constructie en de dienst van de verschillende typen. Al zijn de gegevens soms wat oppervlakkig, toch zal dit boeiende album vooral jongens veel genoegen doen.
- (p. dl. f 2,50)
- 4238 Eveneens encyclopedisch van opzet is *De bonte wereld van a tot z*, uit het Duits bewerkt door *Henri Arnoldus* en *Cyriel Verleyen*. Het is een keurige en zeer bruikbare uitgave geworden, waarin nu eens werkelijk ook iets te vinden is. Er wordt niet met definities gegooid, nee, de auteurs zijn vertellers en de illustrators niet minder. De godsdienstige trefwoorden hebben een uitgesproken katholiek karakter; alleen werd de duivel ten onrechte bij de fabeldieren ingedeeld! Deze gezellig geïllustreerde encyclopedie voor kinderen kunnen wij van harte aanbevelen. (geb. f 14,50)
- 4239 Humoristische verhalen met een populair-wetenschappelijke inslag zijn de twee volgende boeken van *Ellen MacGregor*. Het eerste is getiteld *Juffrouw Hippelstik reist naar Mars* en vertelt hoe de eigenwijze juffrouw Hippelstik op zekere dag een ruimte-
- schip ziet staan in het weitje van haar dierbare koe. Ze klimt erin om te protesteren en moet dan tot haar grote schrik een reis naar Mars meemaken. Langzamerhand krijgt ze echter plezier in het geval, vooral als ze, eenmaal op Mars gekomen, bijzondere stenen kan verzamelen voor haar collectie. Een verbazend aardig boek, doorspekt met technische gegevens die spelerderwijs kunnen worden opgenomen. Het bevat veel geestige scènes en is charmant geïllustreerd door *Paul Galdone*. Deze loftuigen zijn ook op het vervolg, *Juffrouw Hippelstik naar de diepzee*, van toepassing, zij het dan dat het technisch iets moeilijker is en dat de gebeurtenissen wat ingewikkelder zijn. De beroemde stenenverzameling wordt voor een tentoonstelling naar Europa gezonden, heeft enorm succes, maar op de terugweg zinkt het schip met zijn kostbare lading. De kordate juffrouw weet als steeds zelf een oplossing te vinden. Ook dit boek zal wel een gul onthaal vinden. (p. dl. geb. f 3,90)
- 4240 In de reeds ingeburgerde „Boortorensreeks” verscheen onder nr. 31 het tweede deel van *Dieren in gevangenschap*, door *Dr. A. Scheygrond*. Werd in het eerste deel gesproken over inrichting, verzorging, voeding, enz., in het tweede worden de dieren zelf onder de loupe genomen: hun levensaard, gewoonten, hun houding tegenover de mens. In kort bestek kan men hier veel wetenswaardigs aantreffen. Aanbevolen.
- 4241 Vervolgens nummer 38: *Jagende wolken*, dat in prettige vorm bijzonderheden geeft over wolken en winden, en hun samenhang en invloed op het weer. *Drs. D. H. Nijhoff* heeft kans gezien deze stof in een eenvoudige raamvertelling helder te exponeren. De werking en betekenis van ingewikkelde meetinstrumenten wordt duidelijk gemaakt. Vooral voor zweefvlieg-enthousiasten belangrijk.
- 4242 *K. F. H. Wolters* schreef een prettig leesbaar boekje over de Rijnvaart, dat onder de titel *Op de rug van Vader Rijn*, als 39ste nummer werd opgenomen in de „Boortorensreeks”. De vele wetenswaardigheden rond dit bedrijf worden op vol-

komen aanvaardbare wijze vervlochten in de reis die Auke Meindertsma in zijn vakantie als scheepsjongen op het motorschip Staatsmijn Beatrix maakt. De kapitein kent niet alleen het huidige bedrijf, maar ook de veelbewogen historie ervan. Het traject Rotterdam-Bazel leent zich bovendien tot een interessante kennismaking met de rijke omgeving. (p.dl. f 2,25)

4246

In de serie „Elseviërs Educatieve Jeugdboeken” publiceerde *Leonard de Vries* *Het verkeer*. De kernachtige titel wordt aangevuld met „te land, ter zee en in de lucht in heden, verleden en toekomst”. En dit geeft precies aan wat de inhoud van dit forse boek is, waarbij Gerard van Straaten keurig sprekend tekenwerk leverde. De auteur weet alles smakelijk te beschrijven, eenvoudig en toch boeiend. Warm aanbevolen. (geb. f 7,90)

4247

Voor de rijpere jeugd

4248

Tot slot: *De wondere natuur*. In dit rijke en geheel in kleuren geïllustreerde werk laat de Amerikaanse schrijfster *Bertha Morris Parker* de hele natuurlijke historie (planten- en dierenwereld, prehistorie, geologie en sterrenkunde) als in een kaleidoscoop aan ons oog voorbijtrekken. Al zijn de grenzen tussen fantasie en werkelijkheid niet altijd scherp getrokken en al blijkt een enkele detail onjuist, toch is dit voor alle, maar bijzonder voor jonge, weetgierige lezers een

mooi ontwikkelend boek, niet in het minst door de fraaie illustrering. (geb. f 22,50).

SPROOKJES- EN VERTELSELBOEKEN

Voor de kleinsten

Lea Smulders en *Tom Bouws* brachten in *Torentje, torentje bussekruid*, „een boek vol verhalen, versjes en spelletjes voor de kleintjes” bijeen. De schrijvers hebben waarschijnlijk de meeste verhaaltjes al vaak verteld alvorens zij ze op schrift stelden. De kleuters zullen dolgelukkig zijn met deze zeer verzorgde uitgave, die in een aardige, kinderlijke taal gesteld is, en bijzonder goed en sprekend geïllustreerd is door Carol Voges. We bevelen dit vijfde deel uit de „Grabbeltonserie” dan ook van harte aan.

4249

(f 3,50; geb. f 4,90)

Maar liefst zestig kleine verhaaltjes, de meeste met een moraal, over kinderen-kabouters-elven-tovenaars, zet *Enid Blyton* ons voor in *5 slaat de klok: vertellen nu!* De kwaliteit is nogal wisselend. We kunnen dan wat sceptisch staan tegenover zulke massaproductie, een feit is het dat er heel wat meesterlijke trekjes te vinden zijn, en dat originaliteit vaak niet ontkend kan worden. Er is een grote verscheidenheid in de onderwerpen, die altijd zeer kort behandeld worden. Schaars, maar niet onaardig geïllustreerd door Dorothy M. Wheeler. Als geheel wel geschikt. (f 2,90; geb. f 3,90)

4250

Voor ietwat gevorderden

Op initiatief van „De Raad voor de zaken van Kerk en Gezin” schreef *D. A. Cramer-Schaap* de bundel *Bijbelse verhalen voor jonge kinderen*, die dus bestemd is voor protestantse gezinnen. Voor katholieken behoeft, wat het Oude Testament betreft, geen reserve te worden gemaakt. In het Nieuwe Testament mist men de Eucharistie en het Pauschap. Het Laatste Avondmaal is weggelaten en de opmerking over het „breken van het

4251

brood" wijst in protestantse richting. Bij het verhaal over Petrus, die „rots" genoemd werd, „omdat hij zo flink voor Jezus opkwam", zou de katholieke moeder iets moeten aanvullen. Over de woorden „Jezus schrok ervan" op pag. 209 zou men kunnen discussiëren. Afgezien hiervan wist de schrijfster een uitstekende keuze te doen. In haar verhalen heeft zij de bijbelse sfeer uitmuntend behouden. De royale en moderne illustraties van Alie Evers verdienen eveneens alle lof. Voor de kringen waarvoor het boek bestemd is, een aanwinst. (geb. f 5,95)

4252 Ook het derde deel van *Luisteruurtjes* 2e druk door *Ans van der Putten* bevat weer veel vertelsels die spelen in de dagelijkse omgeving van het kind. Tevens zijn verhalen uit de Bijbel in eenvoudige taal naverteld, terwijl ook enkele sprookjes niet ontbreken. Missie en eenvoudige geschiedenis krijgen eveneens aandacht. Dit boek is in tegenstelling met de voorgaande delen ook geïllustreerd, hetgeen de bruikbaarheid bij zelf lezen verhoogt. Een prettige bundel in vrij goede stijl.

(geb. f 5,90)

In de serie „Gouden Klanken" werd een plezierig opgezette, maar volkomen ouderwetse uitgave opgenomen, getiteld

4253 *Het grote vertelselboek*. Het draait er nagenoeg steeds op uit dat een arme weduwe achterblijft met een ziek of vervelend kind, doch dat zij op het eind weer de middelen krijgt voor een gelukkige toekomst. De verhalen zijn afgewisseld met versjes, puzzels en grapjes. Een der medewerkers blijkt erg weinig van kinderschrijven af te weten, en de spelling is niet overal herzien. Het boek is voorzien van tekeningen en drie gekleurde platen. Een matig geheel. (geb. f 6,25)

Voor grotere kinderen

Met recht kreeg nr. 46 uit de „S-reeks" de titel *Het gezellige boek voor de jeugd van 8 - 15 jaar*. In dit pocketboek wist *Piet Marée* een buitengewoon aardige verzameling knutselwerkjes, raadselrijmen, spelen, puzzels, versierkunst en eenvoudige intelligentie-tests bijeen te brengen. Zeer duidelijke tekeningen geven le-

LISA TETZNER'S SPROOKJESBOEK

Nederlandse bewerking

Marie W. Vos

en

Aar van de Werfhorst

waardevolle sprookjes voor volwassen en jeugdige lezers, op onbevangen en natuurlijke wijze verteld; aantrekkelijke illustraties

linnen band — stofomslag in kleuren
f 14,75

In de boekhandel verkrijgbaar

N.V. UITGEVERIJ W. VAN HOEVE
's-GRAVENHAGE

ven aan de goed geschreven tekst. Een prettig stukje vrijetijdsbesteding. (f 1,50)

4255 Het 5e *Groot vakantieboek* bevat, zoals steeds, weer een bloemlezing sprookjes, versjes, boekfragmenten, raadsels en spelletjes, die geen van alle oorspronkelijk zijn, maar overgenomen werden uit eerder verschenen boeken. Ook de illustraties werden door verschillende tekenaars verzorgd en zijn dus eveneens afwijkend in waarde. Over het geheel genomen een prettige keuze van soms boeiende, nu eens sprookjesachtige, dan weer humoristische lectuur.

In *De sjofar van Alexandrië* heeft

4256 *Hans Bloemendal* acht oorspronkelijke en zes bewerkte verhalen gebundeld, welke gedeeltelijk geïnspireerd zijn op diverse hoogdagen uit het joodse jaar, deels ook vrij willekeurig aanknopen bij joodse zeden of gebruiken. Aan een aantal der vertellingen kan een zekere geestigheid niet worden ontzegd. Bij enkele mist men echter ook een werkelijke clou, terwijl de stijl over het geheel genomen zwak

genoemd moet worden. Bezwaren hebben wij tegen het belachelijk maken van onderwijzend personeel, en tegen een enkele sneer naar de christenen met als klap op de vuurpijl: een stiekem-gedoopt joodje dat paus wordt, maar dat later schielijk terugkeert tot het geloof van zijn vaderen. Daarom moet deze bundel joodse folklore voor de katholieke *jeugd* ongeschikt geacht worden. (geb. f 4,50)

In de reeks „De Sprookjeswereld” verschenen thans de *Sprookjes van Noord- en Zuid-Amerika*, verzameld door W. A. Braasem. Hoewel de thema's zeer veel overeenkomst vertonen met de ons meer vertrouwde sprookjes uit West-Europa — liefde in haar verschillende verschijningsvormen, haat, afgunst, zucht naar rijkdom — zijn de symbolen ontleend aan de ons vreemde wereld van geesten, vogels, vissen en planten uit de belangwekkende levensgemeenschappen van Indianen, Eskimo's, Azteken e.a. Dit geeft deze sprookjes een bijzondere charme. Vooral die van de Indianen uit Yucatàn zijn zeer fijnzinnig. De illustraties van H. de Vos passen zich mooi aan bij het karakter der verhalen. De sprookjesserie heeft allereerst een cultureel-folkloristische waarde en moet niet als specifieke jeugdlectuur beschouwd worden. Zo gezien valt een enkel detailbezwaar weg en kunnen we niets dan goeds zeggen over dit boek. (geb. f 7,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor de kleinsten

Dat de serie „Voor Onze Kleinen” zeer veel opgang gemaakt heeft, blijkt uit het respectabel aantal herdrukken dat verschillende van de nu volgende deeltjes bereiken. Het dwingt bewondering af hoe de schrijver *W. G. van de Hulst*, in de eenvoudige verhaaltjes met hun korte zinnen toch een sfeer oproept, die de jonge lezertjes weet te boeien en te amuseren. Opmerkelijk is ook dat hij met het simpelste verhaaltje een stukje godsdienst

weet te verweven op aantrekkelijke en onopdringerige wijze. De oorspronkelijke tekeningen van Tjeerd Bottema, die een enkele keer wat ouderwets aandoen, maar overigens wel aanspreken, bleven gehandhaafd.

In nr. 1, *Fik* (14e druk) vertelt een hondje zijn diverse belevenissen met zijn baasje Jan: bezoek aan de slager, ontmoeting met een kikker, een zware ziekte van Janneman. 4258

Nr. 3. „*Allemaal katjes!*” (11e druk) gaat over twee ondeugende poesjes, die kattenkwaad uithalen in het huis van de dokter en over twee lieve zusjes, van wie die katjes zijn. Natuurlijk komt alles op zijn pootjes terecht. Ja, zelfs de boze dokter draait bij. 4259

In nr. 4 (13e druk), wordt verhaald *Van de boze koster!* die zijn bril verloren heeft. Als hij dan ook nog een paar bengels in de kerk aantreft, jagend op een biggetje, is hij helemaal kwaad. Maar alles komt goed voor alle partijen. 4260

Van drie domme zusjes! (9e druk) is de titel van nr. 6. Drie domme vogel-zusjes zien niet, dat kleine broer niet mee kan, wanneer zij op ontdekking gaan. Drie domme mensen-zusjes gaan op avontuur op verboden grond en laten kleine broer achter, wanneer zij onraad bespeuren. Vogeltjes en kindertjes komen weer veilig thuis. 4261

Ook een 11e druk haalde nr. 7, waarin alles draait om *Bruun, de beer!* Ko en Kees laten de beer van hun zieke zusje Rietje uit het raam vallen en als ze de volgende morgen gaan zoeken is hij verdwenen. Op de speelplaats zien ze jongens met Bruun voetballen. Ko weet het beertje te veroveren, holt ermee naar huis en stopt het vuil en wel bij Rietje in bed, die dolgelukkig is. 4262

Ook nr. 12, *Anneke en de sik*, (8e druk) zal wel graag door de kleintjes gelezen worden. Anneke heeft een mooi blauw lintje, dat ze haar geitje om wil doen. Sik loopt echter weg en Anneke gaat hem achterna, steeds verder. Zij verdwaalt en wordt door een turfboer bij haar grootouders teruggebracht. 4263

Als laatste krijgen we dan nr. 18, *Anne-* 4264

lies (3e druk). Het dochtertje van de dominee gaat met Peter van de boer mee naar het land. Terwijl de koeien worden gemolken, gaan de kinderen op onderzoekstocht. Ze gaan spelevaren en het scheelde maar een haar of Annelies was verdronken. Na vele strubbelingen volgt een blijde thuiskomst. (p. dl. geb. f 0,80)

Voor ietwat gevorderden

De in druk verschenen avonturen van de tweeling Saskia en Jeroen (die reeds zes delen beslaan) blijken een even grote belangstelling te ondervinden als de desbetreffende radio-uitzendingen. De 3e druk binnen het jaar van het tweede drietal, dat voor ons ligt, spreekt in dit opzicht duidelijke taal. Inderdaad worden de guitenstreken van het tweetal door *Jaap ter Haar* fris en grappig verteld, zodat jeugdige lezertjes er zeker hun plezier aan zullen beleven. Met voorlezen komen ze nog beter tot hun recht. De luchtige, pretentieloze schetsjes zijn vlot geïllustreerd door Rein van Looy. De drie boekjes zijn getiteld *Saskia en Jeroen aan de lente*; *Saskia en Jeroen aan zee* en *Saskia en Jeroen domme dingen*. (p. dl. f 1,90; geb. f 2,75)

4265
4266
4267

4268

Ook van *De pruikenmaker en de prins*, geschreven door de zojuist genoemde *W. G. van de Hulst*, verscheen een 3e druk. De schrijver heeft hier de realiteit verlaten en zich — met succes — in sprookjesland gewaagd. Hij heeft een kostelijke geschiedenis geschreven, waar de kinderen van zullen genieten. Alvorens met de prinses te gaan trouwen, leeft de prins, vermomd als spullebaas en koetsier, onder de mensen om ze goed te leren kennen. De slechte pruikenmaker krijgt zijn verdiende loon, maar de goede pruikenmaker met zijn twee lieve dochtertjes en het arme koetsiersknechtje leven nog lang en gelukkig. Een charmant sprookje, een aanwinst voor de „Wielewaal-reeks”, waarin het als nr. 13 verscheen. (f 2,—; geb. f 2,95)

Het vierde deel van de „Grabbeltonserie” is werkelijk een heel plezierig boek,

aardig verteld en overvloedig en grappig geïllustreerd door *Piet Broos*. Een verdiende 2e druk dus. *Bartje Pompadoer* 4269

uit Sotterdijke moet maar eens gaan verdienen en hij start als koopman op de markt. Maar voor hem zijn nu eenmaal twaalf ambachten en dertien ongelukken weggelegd, die hij allemaal afwerkt. Bartje is een levendig figuurtje dat de kinderfantasie aanspreekt. (geb. f 4,90)

Voor grotere kinderen

Erg gezellig is ook het 9de en laatste deel van de „Dr. Dolittle-serie” van *Hugh Lofting*: *De terugkeer van Dr. Dolittle* (2e druk). Alle dieren missen de goede dokter erg, als hij voor een jaar op de maan vertoeft. Op een grote sprinkhaan keert hij eindelijk terug, en krijgt het thuis weer zo druk dat hij geen tijd heeft zijn aantekeningen uit te werken. Daarom zet hij alles om alles om in de gevangenis terecht te komen en zo de begeerde rust te verwerven. Zijn plan lukt, zij het dan maar voor korte tijd. Dit fantasierijke boek zal zowel bij hen in de smaak vallen die de voorgaande delen al kenden, als bij diegenen die nog geen kennis maakten met Dr. Dolittle. (geb. f 4,50)

4270

4271 In de „AP Jeugdserie” kwam een tweede druk uit van *Het licht in je ogen*, ge-

schreven door *A. Rutgers van der Loeff-Basenuu*. Het is een boek zoals we dat van deze auteur kunnen verwachten: het voert ons in een geheel aparte wereld en tekent dan met fijne karakteristiek de personen. Dertienjarige Kees valt met spelen in een kalkput en wordt nagenoeg blind. Het medelijden thuis en de narigheid op school kan hij maar moeilijk verdragen, ondanks steun van zijn beste vriend. Hij gaat naar een blinden-instituut. Ook daar kost het wel moeite zich aan te passen, alhoewel de sfeer er uitstekend is. Kees vindt er een fijne vriend in Wiebe. Het verhaal eindigt met uitzicht op beterschap door hoornvliestransplantatie. We krijgen een zeer goede kijk op het leven in een blinden-instituut. De toon van Kees tegenover zijn ouders is nogal vrij, en die van de jongens onder elkaar nogal hard. Een mooi boek.

(geb. f 3,90)

4272 In de „Jeugd-pocket Detectiveserie” werd een herdruk opgenomen van *Het mysterie van de Larixlaan*, door *J. D. Degreef*. Een inbraak met poging tot moord is wel niet het geijkte puzzle-materiaal voor een zestienjarige, maar Rob Donders was er zo dich bij betrokken, dat zelfs zijn va-

der, de politie-inspecteur, meende hem zijn gang te moeten laten gaan. Wel leidt die gang hem door grote gevaren, maar uiteindelijk toch ook tot de overwinning op de misdaad. Zeer spannende, goed geschreven detective. (f 1,35)

4273 Het Vlaamse boek *De geheimzinnige hand* (2e druk) van *Staf Weyts* vertelt het verhaal van de misdadiger, die door veel oefening zulke gevoelige vingers gekregen heeft, dat hij iedere brandkast kan openen. Zijn eerste kraak zet hij bij zijn ontaarde stiefvader. Hij wordt schatrijk, maar moet op zekere dag vluchten, achtervolgd door de politie. Met een schotwond ontsnapt hij in het bos en komt terecht bij een pachter. Daar blijft hij vijf maanden, redt de mensen van verkoop van hun hoeve en hoort op een avond door de radio dat een kind zit opgesloten in een brandkast. Hij rijdt er heen en weet het kind te verlossen. Natuurlijk wordt hij gearresteerd en een rechtszitting volgt. De vader van het kind leidt de verdediging en weet gratie te krijgen voor de veroordeelde. Om gegeven en misdadigersmilieu kunnen wij dit boek, dat een zeer Vlaamse inslag heeft, slechts toelaatbaar achten, ook al is het vlot en niet slecht verteld.

(f 2,95; geb. f 4,65)

4274 *De Reportage-club!*, een meisjesboek van *Freddy Hagers*, werd herdrukt in de „Sneeuwbal-serie”. Een groepje meisjes, leerlingen van de H.B.S., verzorgt de schoolkrant. Na een wijwend bestaan treedt er een bloei in door Ellen, de nieuwe hoofdredactrice en Sylvia, die vol originele denkbeelden zit. Ze worden geïntroduceerd in een dagbladbedrijf, mogen een modelboerderij bezichtigen en worden uitgenodigd een dressuur van politiehonden bij te wonen. Het aantal abonnees stijgt, maar de kosten worden te hoog. Gelukkig komt er een goede oplossing: de Reportageclub mag voor de radio optreden. De enkele opmerkingen op religieus vlak passen minder in dit luchtige, toch wel aardige verhaal.

(geb. f 2,50)

4275 Voor meisjes is ook bestemd: *Rondom Miek* (3e druk). *Willy Strijt* streeft met

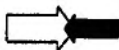
dit boek wei naar een zekere verdieping, maar mist daarbij de echte basis, zodat de poging soms wat meelijwekkend aandoet, zoals wanneer over kerstviering met eten en een strijkje afkeurend wordt gesproken, terwijl de schrijfster er geen erg in heeft dat de „goede” viering met boom, cadeautjes en kerstman tenslotte even weinig zin heeft... Verteld wordt over Miek, H.B.S.-leerlinge, die er bij alle dagelijkse moeilijkheden de moed weet in te houden, zelfs wanneer ze wegens een longaandoening voor een half jaar naar een sanatorium moet. Liever niet voor de katholieke jeugd.

(geb. f 4,50)

Voor de rijpere jeugd

4276

Een klassieke wildwest-roman uit de eerste helft van de vorige eeuw is *De woudloper*, door *Gabriel Ferry*, die we hier dan ook reeds in 10e druk voor ons hebben in een bewerking van G. Stuvet. De geest van de romantiek waart door dit boek, dat het leven schildert van trappers en goudzoekers in hun strijd om het bestaan, waarbij de tegenstelling tussen misdadigers en edele karakters opvalt. De hoofdpersonen, die met elkaar reeds in Europa in conflict zijn geweest, ontmoeten elkaar weer in het verre Westen. Na veel spannende verwickelingen valt eindelijk de beslissing, natuurlijk ten voordele van het goede. Een spannend verhaal van de oude stempel, wat aan de taal hier en daar te merken is. Aangezien de geschiedenis geheel is ingesteld op wraakneming en nogal veel personen op gewelddadige wijze worden gedood, moet het boek gereserveerd blijven voor de oudsten. (geb. f 4,90)

Zojuist verscheen
Herbert Kranz

Vlucht naar de Ijshaaienjagers

Avonturen op Groenland

Prijs geb. fl. 4.50

U vindt erin:

- Een natuurgetrouwe beschrijving van het leven der Eskimo's.
- Een verantwoorde karaktertekening van de zes hoofdrolspelers en van hun tegenspelers.
- Een juiste schatting van de waarde van de mens; niet alleen zijn kracht (lichamelijk of geestelijk) is beslissend, doch ook zijn karakter.
- Een reeks avonturen die opvallen door originaliteit en derhalve werkelijk boeien.

DE KRANZSERIE

Jeugdlectuur
volgens een nieuwe formule

Op verzoek zenden wij u gaarne een uitgebreid prospectus toe

Verkrijgbaar bij de boekhandel
en Uitgeverij „Helmond”

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:	(volgnummer)
Arnoldé, F. B.: Avontuur in mensenstad (West-Friestl.), 60 p. — VIc	4184
(Arnoldus, H., en C. Verleyen): De bonte wereld van a tot z (Zuid-Ned. Uitg.), 192 p. — VIa-b	4240
van Assche, L., en J. Schoeters: De Schelde vrij (De Sikkcl), 32 p. — VIa	4215
Baardman, M.: Ank moet kiezen (J. N. Voorhoeve), 174 p. — IV-V, M, (P)	4233
Bald, Th.: Simba de tamme leeuw (Paters v. d. H. Geest), 79 p. — VIlb-c†	4192
(Bald, Th.): Van een kikker die koning was (Paters v. d. H. Geest), 43 p. — VIc	4182
Beke, C.: Hugo, de koppige Sakser (Stenvert), 158 p. — VIa-b J†	4203
Black, I. S.: Poenie krijgt een lesje (Van Ditmar), 32 p. — VIc	4178
Bleeker, S.: De vogels (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIlb	4238
Bloemendal, H.: De sjofar van Alexandrië (Joachimsthal), 160 p. — III (VIa°) Jd	4256
Blyton, E.: Het huis op de hoek (West-Friestl.), 170 p. — VIa, M, (P)	4221
Blyton, E.: 5 slaat de klok: vertellen nu! (J. Ph. Kruseman), 104 p. — VIc	4250
(Braasem, W. A.): Sprookjes van Noord- en Zuid-Amerika (Van der Peet), 208 p. — V	4257
Bracker, Ch. E.: Het poesje dat een tijger wilde zijn (Van Ditmar), 32 p. — VIc	4179
van Breda, A.: Door dik en dun (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	4237
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy doet de huishouding (L. J. Veen), 58 p. — VIc, M	4186
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy gaat kamperen (L. J. Veen), 58 p. — VIc, M	4185
Broos, P.: Bartje Pompadoer (Helmond), 111 p. — VIlb	4269
(Bruijn, C.): Jason en het Gulden Vlies (Roelofs van Goor), 228 p. — V	4226
de By, T.: Afspraak in de lente (Van Holkema & Warendorf), 218 p. — IV-V, M	4234
Byers, I.: Het geheim van de boerderij (Het Spectrum), 184 p. — V, M	4225
Cramer-Schaap, D. A.: Bijbelse verhalen voor jonge kinderen (Ploegsma), 272 p. — VIlb-c, P	4251
Crompton, R.: Toontje heeft het weer gedaan (West-Fr.), 167 p. — VIlb	4198
Degreef, J. D.: Het mysterie van de Larixlaan (Helmond), 157 p. — VIa, J	4272
Demoen, R.: Een koning te koop (Altiora), 32 p. — VIc	4183
Devos, J. M.: Gudrun de koningsbruid (De Sikkcl), 32 p. — VIa	4211
Diddens, H.: Boogschutters in dienst van stad en hertog (De Sikkcl), 32 p. — VIa	4217
Diddens, H.: Galgen buiten de stadspoort (De Sikkcl), 32 p. — VIa	4213
van den Eede, H.: Dirk Martens van Aalst (De Sikkcl), 32 p. — VIa	4218
Erling, Ch.: Domme dwaze Hanny! (West-Friestl.), 189 p. — IV-V, M	4235
Ferry, G.: De woudloper (V. A. Kramers), 248 p. — IV-V, J	4276
Goedhart, C.: Marijke's overwinning (J. N. Voorhoeve), 144 p. — V, M, (P)	4224
Goudappel-Bos, R.: Mark en Geertrui (H. ten Brink), 141 p. — VIlb-c	4193
Grashoff, C.: Josientje (Kluitman), 95 p. — VIc, M	4187
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen aan zee (Van Holk. & W.), 80 p. — VIlb-c	4266
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen domme dingen (Van Holkema & Warendorf), 80 p. — VIlb-c	4267

ter Haar, J.: Saskia en Jeroen in de iente (Van Holk. & W.), 80 p. — V Ib-c	4265
Hagers, E.: Sanderkes grote feest (Malmberg), 37 p. — V Ic †	4189
Hagers, F.: De Reportage-club! (Kluitman), 152 p. — V, M, (P)	4274
van der Heide, W.: Dikkie en de dingen die branden (Stenvert), 48 p. — V Ic	4190
Held, K.: Giuseppe en Maria. 1e Deel: De reis naar Napels (Ned. Boekenclub), 256 p. — IV-V, J M (V Ia ^o)	4229
Held, K.: Giuseppe en Maria. 2e Deel: Van Smokkelaars, douanen en soldaten (Ned. Boekenclub), 240 p. — IV-V, J M (V Ia ^o)	4230
Held, K.: Giuseppe en Maria. 3e Deel: De Kinderstad (Ned. Boekenclub), 256 p. — IV-V, J M (V Ia ^o)	4231
Held, K.: Giuseppe en Maria. 4e Deel: Het proces (Ned. Boekenclub), 281 p. — IV-V, J M (V, J M ^o)	4232
van Helden, W.: Commissaris Achterberg komt in actie (Kluitman), 159 p. — V Ia , J	4207
Hergé: De zaak Zonnebloem (Casterman), 62 p. — V Ia-b	4200
van den Heuvel, M.: Martie Kwinkslag (De Sleutel), 180 p. — V Ia , M	4222
van de Hulst, W. G.: „Allemaal katjes!” (Callenbach), 48 p. — V Ic	4259
van de Hulst, W. G.: Anneke en de sik (Callenbach), 48 p. — V Ic , M	4263
van de Hulst, W. G.: Annelies (Callenbach), 48 p. — V Ic , (P)	4264
van de Hulst, W. G.: Bruun, de beer! (Callenbach), 48 p. — V Ic	4262
van de Hulst, W. G.: Fik (Callenbach), 45 p. — V Ic	4258
van de Hulst, W. G.: De pruikenmaker en de prins (Ploegsma), 112 p. — V Ib-c	4268
van de Hulst, W. G.: Van de boze koster! (Callenbach), 49 p. — V Ic , (P)	4260
van de Hulst, W. G.: Van drie domme zusjes! (Callenbach), 48 p. — V Ic , M	4261
Jansonius, H.: Wil geeft er de brui aan (West-Friesc.), 154 p. — V, M	4223
Jensen, P.: De vliegtuigen (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — V Ia-b , J	4239
Jongejan-De Groot, C. Th.: Kapoentje (Callenb.), 192 p. — IV-V, M, (P)	4236
Lathrop, W.: Het drijvende circus (Het Spectrum), 192 p. — V Ia	4204
Leen, G. H.: Kees en de vliegclub (Kluitman), 96 p. — V Ib , J	4197
Lofting, H.: De terugkeer van Dr. Dolittle (Van Goor), 144 p. — V Ia-b	4270
Looman, H. J.: Wij en het water (Elsevier), 80 p. — V, J M	4247
MacGregor, E.: Juffrouw Hippelstik naar de diepzee (De Koepel), 128 p. — V Ia-b	4242
MacGregor, E.: Juffrouw Hippelstik reist naar Mars (De Koepel), 126 p. — V Ia-b	4241
Macgregor, M.: De geschiedenis van Griekenland (Van Dishoeck) 320 p. — V, J M	4227
Marée, P.: Het gezellige boek voor de jeugd van 8-15 jaar (Succes), 256 p. — V Ia-b	4254
Mariën, M. E.: Het avontuur van Beer de brongsieter (De Sikkel), 32 p. — V Ia	4212
Marks, M. K.: Kleine Peter, wat ben je? (Van Ditmar), 32 p. — V Ic	4181
Nanda: Miek en haar hondje (De Sleutel), 157 p. — V Ib	4194
Nowee, J.: De sheriff van Peluda (De Kern), 168 p. — V Ia , J	4206
Nijhoff, D. H., Drs.: Jagende wolven (Duwaer), 64 p. — V, J M	4244
Oddery, G., en C. van Rode: De graaf van Egmont (De Sikkel), 32 p. — V Ia	4216
O'Hearn, N.: Smokie houdt vol (Van Ditmar), 32 p. — V Ic	4180
Parker, B. M.: De wondere natuur (Elsevier), 216 p. — IV-V, J M	4248
Peiry, A.: Zwammetje alpinist (Desclée, de Br.), 38 p. — V Ib	4199
van der Putten, A.: Luisteruurtjes. 3e Deel (Spaarnestad), 272 p. — V Ib-c †	4252

Ranke, B.: Christoffel Columbus ontdekt de Nieuwe Wereld (Heidelberg), 148 p. — VIa	4220
van Reest, R.: Dirk Sterrenburg (Oosterbaan & Le Cointre), 96 p. — V, JM, P	4228
Roelink, J., Dr.: Vlissinger Michiel (Callenbach), 93 p. — VIb, (P)	4196
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Het licht in je ogen (Arbeiderspers), 187 p. — VIa	4271
Scheygrond, A., Dr.: Dieren in gevangenschap. 2e Deel (Duwaer), 80 p. — V, JM	4243
Schmidt, A. M. G.: Daar gaan Jip en Jan-ne-ke (Arb.pers), 79 p. — VIc	4188
Schoolland, J. L.: Dappere Dries (Callenbach), 46 p. — VIb-c, J, (P)	4191
Smulders, L., en T. Bouws: Torentje, torentje bussekruid (Helmond) 112 p. — VIc	4249
Spoor, P.: Rodrigo de zwerver (Paters van de H. Geest), 158 p. — VIa †	4205
Sprenger, H.: Harde trappen en rake klappen (Het Parool), 48 p. — VIa-b, J	4202
Sprenger, H.: Over Wiebe, de jager en een prof-contract (Het Parool), 48 p. — VIa-b, J	4201
Stommels M., en C. van Rode: Jacob van Artevelde, de wijze man van Gent (De Sikkel), 32 p. — VIa	4219
Strijt, W.: Rondom Miek (Van Goor), 184 p. — V, M, N	4275
Uiterwijk Winkel, B.: Kapitein Armstrong verliest een schat (Roelofs van Goor), 172 p. — VIa, J	4209
Verheyen, H.: Het grote avontuur van Willem Kenis, soldaat van Napoleon (De Sikkel), 32 p. — VIa	4210
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: De brug van Farnese (De Sikkel), 32 p. — VIa	4214
de Vries, J.: D.P.13 heeft vertraging (West-Friesland), 145 p. — VIa, J	4208
de Vries, L.: Het verkeer (Elsevier), 160 p. — V, JM	4246
Weyts, S.: De geheimzinnige hand (St. Norbertus-Boekh.), 144 p. — V, J	4273
de Wingerd, W.: Het grote, donkere bos (H. Meulenhoff), 77 p. — VIb	4195
Wolters, K. F. H.: Op de rug van Vader Rijn (Duwaer), 80 p. — V, J	4245
XX: Groot vakantieboek. 5e Deel (Geill. Pers), 393 p. — VIa-b	4255
XX: Het grote vertelselboek (H. Meulenhoff) — VIb-c	4253

Even uw aandacht voor DE RAFAEL-CATALOGUS

Dit najaar verschijnt nu reeds voor de zesde maal — in opdracht van het Katholiek Lector-Centrum — onze jeugdboekengids onder de ingeburgerde naam „Boeken veroveren de jeugd”. De catalogus bevat rond 300 aanbevolen titels en series uit de gangbare — deels allernieuwste — produktie. Redactioneel werd samengewerkt met enige jeugdleeszaalassistenten.

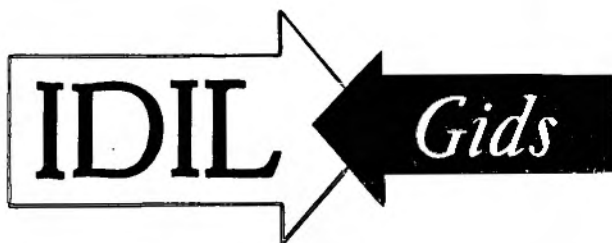
De korte onderschriften, rubrieks- en leeftijds aanduidingen enz. maken deze Idil-uitgave tot een aantrekkelijke hulp bij de boekenkeuze door en voor de jeugd.

Ondanks de respectabele oplage (vorig jaar: 46.000 exx.) raden wij u aan 't gidsje snel bij uw boekhandelaar — die het gratis verspreidt — aan te te vragen: de catalogus is na half oktober verkrijgbaar.

OKTOBER 1957

JAARGANG IX

NUMMER 3

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

DRS. J. KLEIN

Recensies 4277-4365

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	51
<i>Sprookjes- en vertelselboeken</i>	63
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	65
<i>Wat anderen zeggen</i>	68
<i>Bibliografisch register</i>	70

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten

- 4277 *Siem, de beer van Piet-Hein*, voelt zich verwaarloosd sinds zijn baasje over een levend konijn beschikt. Hij vindt het vooral beledigend dat hij met het ander speelgoed in een rommelkast wordt weggesloten. Maar Piet-Hein komt tot inkeer, hij ruimt zijn kast keurig op en herstelt de vriendschap. Dit levendig vertelde verhaal van *Henriette Wijdeveld* zal de kleintjes zeker boeien en amuseren. De frisse tekeningen van Heleen van Dijk zijn voortreffelijk. Hetzelfde kunnen we zeggen van het vervolg, *Roetje, het konijn van Piet-Hein*, dat zo uitstekend verzorgd wordt. Voor het geval de jonge lezertjes zelf konijnen hebben, kunnen ze op een prettige manier leren, hoe ze voor deze dieren moeten zorgen. (p. dl. f 1,45; geb. f 1,95)
- 4278 *Hoe het met Teddy Beer verder ging* wordt door *H. C. Cradock* leuk verteld. We vernemen hoe Teddy, die het bos in wil, het met de kat aan de stok krijgt. Terwijl de andere poppenkinderen naar hem op zoek zijn, gaat hij met de pop freule Mathilda varen en natuurlijk haalt de dame een nat pak. Wie nog meer over deze speelgoedbeer wil horen kan terecht *In het huis van Teddy Beer*.
- 4280 Teddy heeft een landhuisje gekregen met een prachtige tuin erom heen, waar hij

zijn vrienden, de uilpop Uilepit en Jande-olifant, ontvangt. De avontuurtjes worden prettig beschreven. De tekst zal bij zelf lezen de kleintjes wel eens moeilijkheden opleveren. De boekjes zijn aardig geïllustreerd door Joyce L. Brisley.

(p. dl. geb. f 1,95)

Het volgende boek werd geschreven door *Francis B. Andrée*. Het gaat over *De houten mannetjes*, een leger lucifers, dat moordend en brandstichtend het bos in trekt en daar alle kabouters en dieren met de vuurdood bedreigt. Pas op het allerlaatste nippertje, voordat de in het koningspaleis bijengevluchté bosbewoners levend dreigen te worden verbrand, slagen zij erin, de wrede lucifers met beekwater te doven. De auteur is stellig in staat een aardig verhaal te bedenken, maar er zijn toch wel bezwaren: de taal is nogal moeilijk en het plot is voor de kleinsten luguber zonder vrolijke-noot-ertussendoor. Voor wildebrassen die tegen een stootje kunnen zal de les „speel niet met vuur“ wellicht van pedagogische waarde kunnen zijn. (geb. f 2,25)

4281 *N.Koeloe* behelst het bekeringsverhaal van een negerhoofdman. *Th. Bald* schreef dit in de „Sint Paulus-reeks“ opgenomen boekje, dat bedoeld is voor leklassertjes. Voor deze categorie achten wij het geheel ongeschikt. Het stelt na-

melijk de heidense inheemse bevolking voor als *boze* mensen in plaats van mensen zonder begrip van het Christendom. Deze instelling trekt heel de missiegedachte van het begin af aan krom. Ont-raden. (f 1,25)

- 4283 Nr. 3 uit de serie „De Boeken van Koen en Koojsje”, door *Rie van Rossum*, is getiteld *Koojsje kiest een kabouter*. De familie Brons woont in een nieuw huis, en als de tuin aangelegd moet worden, mogen de kinderen Koen en Koojsje meekijken in de bloemen-prijscourant. Koojsje kiest dan in plaats van bloemen een stenen kabouter voor op het grasveld. Een aardig verhaaltje uit een gezellig gezin, waaruit ongemerkt ook heel veel goeds wordt meegenomen. (geb. f 1,50)
- 4284 Na zijn reeks over het jongetje Janbaas, is *Jan E. Niemeijer* aan het werk gegaan een nieuwe serie te schrijven en wel over De Kinderen van „De Hoop”, twee schipperskinderen. Drie deeltjes zijn voorlopig het resultaat. Het eerste heet *Jannetje en Klaas gaan varen* en verhaalt hoe de twee op zekere dag in het roeiboortje kruipen, het touw losmaken en langzamerhand afdrijven. De rivierpolitie brengt hen veilig thuis. Niet zo geweldig, maar toch wel bruikbaar.
- 4285 Vervolgens *Jannetje, Klaas en Dorus*. De scheepsknecht Dorus gaat een nieuwe broek kopen. Hij wil geen hulp hebben van de moeder van Klaas en Jannetje en komt zodoende thuis met een gele meisjesbroek. De niet zo gelukkige inhoud maakt dit boekje minder geschikt.
- 4286 *Jannetje, Klaas en het zwarte schip* is de titel van nummer 3. Uit de mist doemt plotseling een zwarte schaduw op en een botsing is onvermijdelijk. „De Hoop” ramt „De drie Gebroeders” en dit schip zinkt. De geredde bemanning blijkt familie van Dorus te zijn, die zelf een hersenschudding opgelopen heeft. De kinderen besluiten hem een cadeautje te geven. Dit deeltje is niet onaardig.
(p. dl. geb. f 1,60)
- 4287 *Anne Cath. Vestly* is de schrijfster van *Ole Alexander Filibom-bom-bom*, een vierjarig Noors jongetje dat op de zevende verdieping van het hoogste huis in de stad woont. Verteld wordt wat Ole

Alexander beleeft met vader, moeder en grootvader thuis, bij tante in het park, alleen en met zijn vriendjes. De sfeer van het prettige gezin en de geïnteresseerde waarneming van alledaagse belevenisjes door deze kleine jongen maken een succes van dit boek, dat door de moeilijke woordkeus speciaal geschikt is om voor te lezen. De stijl is goed en de tekeningen van Johan Vestly zijn leuk. Aanbevolen. (f 2,50; geb. f 3,50)

De „Toverfluit-serie” van *Piet Broos* is weer met twee nieuwe deeltjes uitgebreid. *Van Tommie en Fientje* geeft iets meer te denken dan het vertelt. Twee negerkindertjes gaan met hun bokkewagen grootmoeder bezoeken. Ze ontmoeten onderweg: de moerasman, een kraai en tenslotte vier beren. Aan ieder van hen moeten ze een kledingstuk afgeven, zodat ze uiteindelijk in hun blote bastje staan. Maar als de beren ruzie krijgen, veroveren ze alles weer terug. Aardige plaatjes.

Voor ietwat gevorderden

Van Kees en Rik is een misschien wat onnozel verhaaltje over twee jongens die samen gaan vissen en dan in de Vliet

4288

4289

een verdwaalde walrus ontmoeten afkomstig van de Noordpool. Kees en Rik zullen vader vragen op de atlas na te gaan hoe hij weer terug naar huis kan komen. Ook hier weer aardige prentjes in blauw en zwart van de auteur. De taal kon iets eenvoudiger.

(p. dl. geb. f 1,50)

In kabouterland speelt het volgende boek: *Nolke Flink en de gierige duindwerg*. Nolke komt aan de kost met de handel in paddestoelen en beukenootjes. Hij is deze begonnen na het verdwijnen van de gierige Pete Paddestoel. Wanneer deze terugkomt laat hij Nolke afranselen door drie trawanten, tot hij bewusteloos op de grond ligt. Een dergelijke mentaliteit in dit qua typografie en illustratie wel prettige boekje is niet goed te keuren voor jonge kinderen. Ook de stijl is wat stroef. Kortom: dit boek van *Joh. W. Eekhof* kan hoogstens als toelaatbaar gekwalificeerd worden.

(geb. f 1,90)

In de bekende „Bambi-reeks” kwam weer een schitterend fotoboekje uit, ditmaal over *Mickie, het vosje*. Iedere dierenliefhebber zal genieten van de prachtige foto's van *Astrid Bergman*, die ook de begeleidende tekst verzorgde. Mickie trekt er een dag op uit om avonturen te beleven, maar hij is 's avonds maar wat blij als hij weer veilig thuis is. Een keurige uitgave. (f 2,40)

In het eerste deel van: *De Kinderen uit „De Paddestoel”*, door *M. C. Clarenbeek-Van Klaveren*, is de achtjarige *Ied* het hoofdpersoonkje. Vader heeft haar een fiets beloofd, indien zij op haar kerst-rapport voor aardrijkskunde en geschiedenis een acht heeft. Zij haalt zelfs negens, maar... door te spieken. In de Kerstnacht krijgt *Ied* hevige berouw en biecht zij alles eerlijk op. In de vakantie mag zij nu leren en haar proefwerken overdoen. Nu zijn haar negens dan eerlijk verdiend. Behalve *Ied* komen ook de andere gezinsleden ter sprake. Enige opmerkingen: de opgaven die *Ied* moet maken, lijken ons veel te moeilijk voor een derde klassertje. Ook de stofomslag, die *Ied* voor het eerst naar school laat gaan, is niet in overeenstemming met de

inhoud. Overigens een wel boeiend verhaal met opvoedkundige trekjes.

(f 2,25; geb. f 3,25)

Een jaar uit het gezinsleven van een pioniersfamilie in de bossen ergens in Noord-Amerika, weergegeven in de dagelijkse bezigheden — wisselend naar de aard van de seizoenen — en gezien door de ogen van het kleine meisje *Laura*: zie daar de inhoud van *Het kleine huis in het grote bos*, geschreven door *Laura Ingalls Wilder*. Voornaam uitgegeven, door *Garth Williams* kunstzinnig geïllustreerd, warm verteld verhaal, echter zonder enige godsdienstige achtergrond. De uitgebreide beschrijvingen vergen nogal wat van het voorstellingsvermogen van de kinderen. Vanuit volwassen standpunt aan te bevelen lectuur, maar er zullen slechts weinig Nederlandse kinderen zijn, die zich tot het hier bereikte hoge peil kunnen opwerken.

(geb. f 5,90)

In een bewerking van *Jook Steenhoff* verscheen het tweede boek van *Dappere Dodo*, een schepping van de poppenspeler *Bert Brugman*. De titel is *Dodo in Zwitserland*. Deze televisieverhalen zullen het op het beeldscherm wel doen. In boekvorm doen verschillende situaties meer onwettelijk aan. Sommige geestigheden zullen de kinderen gedeeltelijk ontgaan. Als herinnering voor wie de avonturen zág, toch wel aardig.

(geb. f 2,50)

Arthur-Heinz Lehmann moet wel een groot dierenvriend zijn om zijn fantasieën zo voortreffelijk op de werkelijke geaardheden der verschillende dieren te kunnen baseren. *Circus Pipino* zit in geldnood en kan zijn artiesten slechts gedeeltelijk salarieren. De beesten besluiten onderling — met behulp van de clown *Augustin*, die de dieren verstaat — zelfstandig op te treden, zonder artiesten. Dit lukt en het succes van *Dierencircus Pipino* is overweldigend. De belevenissen van de dieren en de clown worden goed en met humor beschreven. De illustraties, die niet altijd met de tekst kloppen, staan op iets lager plan maar zijn alleszins aannemelijk.

(geb. f 4,50)

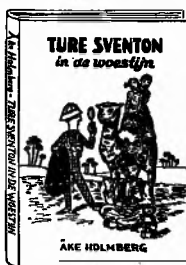
4296 Zeer fantastisch en vrij ingewikkeld zijn de volgende twee boeken van *Lisa Tetzner*. In het eerste vertelt *De kleine Soe uit Afrika* zijn geschiedenis aan de schrijfster. Hij is een negerjongetje, dat in een reclamepopje is veranderd en éénmaal per jaar gedurende twaalf nachten bij lichte maan weer levend mag worden. Ook zijn vriendinnetje is een pop. In *Soe en Agaleia* vertelt Soe de avonturen die hij beleefd heeft om haar terug te vinden. Hij had haar namelijk in een magazijn in een rood kistje opgesloten om haar veilig te stellen, doch dit kistje werd verkocht. Hij trof Agaleia tenslotte aan bij een klein meisje, dat haar kapot had gemaakt en de hulp van de schrijfster had ingeroepen. De speelgoedman repareert en verandert haar in een negerpopje. Agaleia en Soe gaan dan samen naar Afrika. Door voorlezen zullen deze humoristische verhalen, die wat moeilijk van compositie zijn, het best tot hun recht komen.

4298 (p. dl. f 2,50; geb. f 3,50) Een meesterlijk boekje is *Het vliegende schip*, door *Hilda Lewis*. Peter koopt een toverschip, waarmee hij al naar zijn wens, naar ieder tijdperk en land in de geschiedenis kan terugvliegen. Zo zeilt hij door de lucht met zijn broer en zusjes naar de tijd van Robin Hood, hij ontmoet een Egyptische farao en helpt hem een oorlog winnen, en sluit vriendschap met het meisje Mathilde uit de tijd der Normandiërs, die hij later nog te logeren vraagt. De schrijfster geeft blij veel van kinderen te houden en de psyche van het kind uitmunten aan te voelen. Zij schrijft uitstekend en weet fantasie en realiteit goed met elkaar te vermengen. Deze kostelijke fantasie, die goed geïllustreerd werd door *Nora Lavin*, verscheen als nr. 9 van de „Prisma Juniores”. (f 1,25)

4299 Scherp steekt hiertegen het volgende boek af, *Kwing Kwang, de laatste der Kwankwings*, geschreven door *Johan de Vries*. Twee vriendjes, Pim en Wim, ontdekken een Chinees in een ijshuisje. Met hem maken ze de onzinnigste avonturen mee, rijden in een auto die op muizen loopt, spelen circus, gaan met een cadetje naar

de maan en veroveren daar een reusachtig schip. Het is een dwaas boek, te onzinnig en te gezocht om echt grappig te zijn. Ook taalkundig is het allerminst vlekkeloos. Zeer matig.

(f 2,90; geb. f 3,90)
In de serie parodiërende detectiveverhalen van *Ake Holmberg* over de Zweedse detective *Ture Sventon*, kwamen twee nieuwe delen uit. Het eerste heet *Ture Sventon in de woestijn*. Dit keer is hij

op speurtocht naar een gestolen wonderijskast, „De Noordpool” geheten. Hij belandt met zijn vliegend tapijt in de woestijn en krijgt daar bovendien nog de opdracht de zachtaardige kameel Juweel op te sporen voor zijn vriend Omar. Een komieke geschiedenis, origineel geschreven en goed geïllustreerd door *Sven Hemmel*. Ook het vierde deel uit de serie, *Ture Sventon in Parijs*, is alleraardigst. Mevrouw Smith wil een kasteeltje kopen in de omgeving van Parijs. Nadat zij handgeld gegeven heeft, blijkt het kasteeltje verdwenen te zijn. Dit bezorgt *Ture Sventon* weer een reeks dolle avonturen. Aanbevolen, ook al zijn de grapjes soms meer op volwassenen ingesteld dan op kinderen. (p. dl. f 2,20; geb. f 2,95)
De avonturen van de twee jongens *Sietske* en *Hielke Klinkhamer* en hun plompe, maar snelle boot *De Kameleon* beginnen reeds een aardige serie te vormen, die bij jongens vooral wel zeer in de smaak zullen vallen. In het vijfde boek over hun belevenissen, *De Kameleon op volle toeren*, opgenomen in de „Zonnebloemserie”, beschrijft *H. de Roos* hoe de jongens een bejaarde koopman aan een bakfiets helpen. Ze bevrijden bovendien een rijke man uit een zeer lastig parket en bezorgen een verwende jongen een flink pak slaag. Dat had hij juist nodig als onderdeel van zijn opvoeding! Een echt fris jongensboek, waarin de humoristische noot niet ontbreekt.

(f 2,—; geb. f 2,90)

De reeds vroeger door ons geprezen „Harry en Josua-serie” door *C. Butner*, is uitgebreid met twee nieuwe delen, de nummers 3 en 4. In *Sittigon* gaan de beide vrienden logeren op een afgelegen houtexploitatie. Josua wordt ervan verdacht een gevaarlijke sittigon, geweerval, te hebben geplaatst, omdat zij er toevallig bij zijn als het geweer in de val afgaat. De administrateur weet tenslotte Josua's onschuld te bewijzen.

Omdat het niet alle dagen gebeurt, dat, dank zij een paar pieterse jongens, een bankrover en zijn medeplichtige gearresteerd worden, zullen er heel wat kinderen genieten van het verhaal over de bankoverval in Paramaribo, getiteld: *In de Kankantrie*. Ook deze delen over de Nederlandse en de Surinaamse jongen geven weer, naast gezonde spanning, een boeiend en leerzaam beeld van Suriname.

(p. dl. f 1,75; geb. f 2,50)

Voor grotere kinderen

Cock de Jong is de schrijfster van *Een paard voor Karen Ann*. Het gaat over een twaalfjarig meisje, dat slechts één hartewens heeft: een eigen paard. Als na de dood van de eigenaar van een prachtige renstal diens paarden verkocht zullen worden, stuurt zij haar opgespaarde zakgeld (24 dollar) naar de directeur van de bank, met het verzoek voor haar het paard te kopen, dat niemand anders hebben wil. De directeur, een kindervriend, laat een intekenlijst rondgaan, en op deze manier gaat Karen Anns wensdroom in vervulling. Door de wijze waarop de auteur alles naar voren brengt, doet het geheel wel wat onwaarschijnlijk aan voor Hollandse oren. De taal is niet feilloos en de illustraties zijn zeer matig. Het is geen hoogvlieger, dit boek, maar toch ook niet ongeschikt.

(geb. f 1,85)
De „Zonnebloem-serie” brengt een vervolg op „Ankie als schoolbrigadiertje”, door *Freddy Hagers*. Het heet *Ankie's Klaverblad* en verhaalt hoe Ankie en haar vriendinnen, als reactie op een artikelje in het plaatselijk blaadje, het besluit nemen eens te laten zien dat het heus zo erg niet is met de „tegenwoor-

dige jeugd”. In de grote vakantie richten ze een club op, het Klaverblad, die de grote mensen het tegendeel moet bewijzen. Het doel is, te helpen waar mogelijk, zoals bijv. babysitten, de weg wijzen aan vreemdelingen, bagage dragen enz. Ze krijgen de politie en de burgemeester op hun hand, zelfs de krant, en de club groeit hierdoor uit tot een landelijke organisatie. Een aardig boek, met een goede pedagogische strekking.

(f 2,—; geb. f 2,90)

Eveneens in de „Zonnebloem-serie” verscheen het boek *Anne's laatste schooljaar*, door *Charlotte Phaff*. Anne is een spontaan en hartelijk kind, dat als het ware spelenderwijs de verbintenis tot stand brengt tussen haar hardwerkende en daardoor altijd enigszins beklemde moeder — vader is namelijk gestorven — en haar ongetrouwde onderwijzer, die zoveel in haar leven betekent. De hele geschiedenis is echt gezellig en vrolijk beschreven, vanuit een gezonde, zij het a-religieuze mentaliteit. (f 2,—; geb. f 2,90)
Aan de „Koppenolletjes-serie” voegde *Mia Bruyn-Ouwehand* reeds het vijfde deel toe, dat als titel kreeg: *Em Koppenol verdient zelf*. Em en haar vriendinnen van de middelbare school gaan in de vakantie werken in een kampeercentrum op Ameland. Zij worden daar door Moeder Aagt niet bepaald zachtzinnig aangepakt, maar slaan zich dapper door de moeilijkheden heen. Zowel aan de taal als aan de compositie van het verhaal is weinig zorg besteed. Ook zijn de toon en de sfeer van het boek wat hard. Wij kunnen dit deel jammer genoeg niet aanbevelen.

(f 1,60; geb. f 2,25)

Nummer 4 uit de „Windroosreeks”, *Zij ontdekten de wereld*, bevat zakelijke, voor kinderen geschreven gegevens over de ontdekkers Marco Polo, Columbus, Vasco da Gama, Magelhaes, Olivier van Noort, Barendsz en Heemskerk. Een leerzaam en bruikbaar boekje van eenvoudige opzet, met aan het eind van elk hoofdstukje een tiental vragen ter beantwoording. De auteur ervan is *A. Luyts*.

(20 fr.)

Eveneens een historische achtergrond

heeft het volgende zestal boeken. Bij het ene overheerst het avontuur wat meer en dient het verleden slechts als decor, bij het andere is dat verleden een wezenlijke factor in het verhaal. Tot de laatstgenoemde categorie kunnen we rekenen: 4310 *Vikingschepen aan de horizon*, door *Riet v. d. Brink*. Geregeld houden de heidense Noormannen strooptochten in het rijke Kennemerland, waar sedert honderd jaar christenen wonen. Bij een van deze overvallen blijft een jonge Viking gewond achter. Samen met de zoon van de markgraaf wordt hij opgevoed en bereikt hij tenslotte zelfs het priesterschap. Bij een nieuwe overval van de Vikingen herkent hij tijdig zijn broer, weet de aanval te voorkomen en reist terug naar zijn geboorteland, met twee andere monniken, om daar het geloof te gaan brengen. Een boeiend verhaal, dat ook een beschrijving geeft van het leven in die dagen. De strekking is: „bemin uw naaste als uzelf, ook uw vijanden”. Of het boek echter veel goed zal doen aan het taal- en stijlgevoel van de lezertjes menen we sterk te moeten betwijfelen. Ook had het betere illustraties en minder drukfouten verdiend. Voor degene die over deze bezwaren heen kan stappen, een mooi en vormend verhaal. (geb. f 3,95)

4311 Met *Ridder Wouter* schreef *Jan van der Borcht* een vervolg op „Schildknaap Wouter”. In het gevolg van enige edellieden gaat Wouter nu naar het H. Land. Op de terugweg ontsnappen zij ternauwernood aan de dood, eerst in de woestijn, vervolgens in het paleis van een laaghartige Muzelman en later op zee. Na de gelukkige terugkeer wordt de dappere Wouter tot ridder geslagen. Een avonturenverhaal van de oude stempel, waarin de doden met bosjes vallen. Van christelijk geloof valt niet veel te bespeuren; er wordt in het H. Land dan ook merkwaardig weinig gebeden en merkwaardig veel gevochten. Historisch klopt dat wel, maar is het pedagogisch verantwoord aan kinderen dit reeds uit de doeken te doen? (48 fr.; geb. 65 fr.)
4312 *A. D. Hildebrand* brengt ons de geschiedenis van het turfschip van Breda weer eens in herinnering met het boek *Schip*

der verstekelingen. Het is eenvoudig geschreven en er zit voor de jeugd een gepaste spanning in. Zonder iets op de figuur van prins Maurits als zodanig af te dingen, menen wij toch dat de historie geweld is aangedaan door deze uitnemende veldheer in alles te zeer op de voorgrond te plaatsen. De auteur heeft hierdoor enige mooie kansen gemist. De schippers zijn er wat simpel afgekomen. Het dappere gedrag van Heraugière en Mattijs Held komt niet tot zijn recht. Ook waren het geen Spanjaarden maar Italianen die zich op het Bredase Carnavalsfeest in het ootje lieten nemen. Verdienstelijk is het dat de tegenstelling Spaansgezinden-Oranjegezinden niet onnodig scherp gesteld is. Over de tegenstelling hervormd-„paaps” wordt zelfs niet gesproken. (geb. f 3,95)

In een bewerking van P. de Zeeuw J. Gzn. verscheen als 33ste deel van de „Oud Goud-serie” *De kinderen van het woud*, door *Kapitein Marryat*. Het bevat de geschiedenis van vier kinderen, waarvan het adellijk slot verbrand wordt tijdens de troebelen rond Karel I en Cromwell. Zij worden gered en opgevoed door een oude boswachter. Een tamelijk juist historisch verhaal dat geen sensatie zoekt en zich nog goed laat lezen. Het wel wat langdradige van het oorspronkelijke is goed weggewerkt. (f 1,75; geb. f 2,50)
4313 Een zeer boeiend, christelijk verhaal dat waardevol is om zijn echtheid en om de karaktervastheid van de hoofdpersoon, vindt men in *De klauw van de draak*, dat op naam staat van *Chr. A. Meijer*. Het gegeven is ontleend aan het Journael van de eerste stuurman Abram Leeman, dat bewaard is gebleven in het algemeen Rijksarchief. De G.G. van Batavia zendt een expeditie uit met de opdracht de schipbreukelingen van de op de Australische kust gestrande „Vergulde Draeck” op te sporen. De zeer wrede schipper stuurt een deel van de bemanning, waaronder Abram, met een boot aan land en laat hen daarna aan hun lot over. Het grootste deel van het verhaal vertelt van de zeer moeizame en ellendig tocht van deze mannen terug naar Batavia, waar ze na ongeveer een jaar

- 4315 aankomen. Een goed boek met sfeervolle illustraties van Hein Kray. De recente dagbladberichten over de „Vergulde Draeck” zullen de interesse voor deze geschiedenis zeker verhogen. (geb. f 2,90) Zowel jongens als meisjes zullen door het volgende boek diep getroffen worden. Het appelleert werkelijk aan het edelste wat er in een jongen is: opofferende trouw aan een grote zaak tot de dood toe. Dat is de strekking van *Kapitan-Pacha* door *J. de Recqueville*. Het verhaal speelt in Constantinopel in het jaar 1876. Het is het lot van de 12-jarige openbare schrijver Kapitan-Pacha verwickeld te raken in het netwerk van intriges rond de afgezette Mourad V en de nieuwe sultan, zijn jongere broer Abdul Hamid. Door verraad mislukt de aanslag op de onrechtmatige sultan en de bevrijding van de ongelukkige Mourad, en geeft Kapitan-Pacha in blinde trouw zijn leven. De ikvorm van het verhaal doet vooral op het einde wat onwaarschijnlijk aan. Een ontroerend boek. Het verscheen in de „Algemene reeks Jeugdpoets” en werd destijds door de Parijse jeugd uit 300 manuscripten gekozen. (f 1,35)
- 4316 Hoewel bedoeld als een nieuw afgerond verhaal, dient *De club van Draadje wint het tóch!* te worden gezien als een vervolg op het ook in de „Zonnebloem-se-

rie” verschenen boek „De club van Draadje knapt het op”. Via zijn ontvanger onderschept Draadje geheimzinnige boodschappen. Bij een onderzoek valt hij in handen van een stel misdadigers, dat vliegtuigen met een goudlading laat verongelukken. Door zijn handigheid in het bouwen van een zendapparaat „uit niets”, neemt Draadje contact op met zijn clubvrienden en krijgt de politie de kans om de boosdoeners in te rekenen. Een goede radioknobbel is wel vereist om dit overigens spannende jongensboek van *W. N. van der Sluys* ten volle te kunnen genieten. (f 2,—; geb. f 2,90)

In de zesde „Pim Pandoer”, voert *Carel Beke* ons recht in het hartje van onze hoofdstad, waar Fer Donkers, alias Pim Pandoer, *Het raadsel van de Jordaan* tracht op te lossen. Hij raakt weer eens slaags met de bende van de Rode Spin. Hij levert niet alleen de hele bende aan de politie uit, maar ontmaskert ook een pseudo-Pim Pandoer en brengt de buit van diens inbraken terecht. De jongelui zullen het wel weer daverend vinden, maar op de keper beschouwd is er geen zier aan; het verhaal is zwak van bouw en taal, soms gewild grappig in de typering der figuren. Direct ongeschikt willen wij het niet noemen, en waarschijnlijk voldoet dergelijke lectuur nog aan een behoefte ook. (geb. f 3,75)

Nummer 9 uit de Jeugdboekerij „Bonte Wereld” is getiteld *Havenpiraten*. Het is geschreven door *Werner Hörnemann*. Drie jongens zien voor hun ogen hun wat oudere vriend gevangen nemen, beschuldigd van hulp aan een valsemuntersbende. Om hem uit de gevangenis te krijgen, proberen zij — de politie zoekt ook ijverig verder — de werkelijke daders te vangen. Dit lukt. Maarten komt vrij, en zijn vrienden bezorgen hem van het beloningsgeld een „parlevinker”. Hoewel taal en stijl goed zijn, en het geheel overgoten is met een gezond gevoel voor humor, waardoor het verhaal nergens te sensationeel wordt, kunnen wij het toch niet onverdeeld aanbevelen. Tot tweemaal toe wordt een jongen door de boeven bewusteloos in het water gegooid met de bedoeling dat hij zal verdrinken.

Er wordt soms ook behoorlijk stevig gevochten. Dit maakt het boek, dat aardig geïllustreerd is, jammer genoeg slechts toelaatbaar. (geb. f 3,90)

431°

Een spannend, goed geschreven verhaal is *De grot van de Blauwe Zeester*, door *Jan van Overzee*. Frits Dukker vindt in de duinen een kostbare amulet, die gestolen is door een Chinese bende. Dit bezorgt hem een geweldig avontuur. Hij wordt namelijk door de bende ontvoerd naar de oostkust van Malakka. Zijn vader, zijn pleegzusje en enige rechercheurs zetten de achtervolging in, en na vele spannende en gevaarlijke avonturen eindigt de strijd in de grot van de Blauwe Zeester. Een geschikt boek.

(f 3,40; geb. f 4,50)

432°

Het tweede deel van de „Detective-serie” in de Jeugdpoquets, *Kidnapping in de Ardennen* geheten en geschreven door *J. D. Degreef*, is niet zo gunstig uitgevallen als deel 1. Het is nogal oppervlakkig en doorzichtig en beweegt zich op soms wat vreemde paden: een der gezochten b.v. blijkt een zielszieke te zijn. Dat maakt het boek minder gezond. Rechercheurszoon Rob Donders logeert met zijn vader in een hotel in Dinant. Daar is ook een pseudo-Amerikaanse detective, een echte hotelrat. De misdadiger opereert met een aap en is op die manier iedereen te slim af, behalve Rob natuurlijk. (f 1,35)

432¹

De „Indianenserie” in de Jeugdpoquets komt met *De redder van de stam*, door *Herbert Kranz*, beter voor de dag. De stam van de Unaha wordt door de koloniserende blanken steeds meer van het eigen grondgebied verdreven. Grijs Wolf, het oorlogsofferhoofd, wil dan ook maar het liefst door geweld hieraan een einde maken. Maar zijn bloedsvriend, Sterk Hart, het opperhoofd in vreedstijd, stuurt aan op een eerlijke vriendschap met de blanken, ook al omdat hij in een oorlog de definitieve ondergang van zijn verzwakte stam ziet. Sterk Hart wint het pleit tenslotte en de Unaha-Indianen sluiten een hecht verbond met de blanken. Een boeiend en gaaf Indianenverhaal van grote karaktervormende waarde, dat we graag aanbevelen. (f 1,35)

Madzy Ford-Van Lennep is de schrijfster van het originele *Avontuur in de oertijd*. Door een vergissing krijgt de jarige Stan een in een doos verpakt menselijk bot cadeau. Dit bot blijkt de merkwaardige eigenschap te bezitten eenieder die het aanraakt te verplaatsen in de oertijd. De verzamelde verjaardagvierders besluiten de proef te wagen en beleven na de aanraking vele avonturen, temidden van dieren die in de oertijd leefden. Door een ander menselijk bot keren ze weer in hun gewone doen terug. Volgens de klok heeft het hele avontuur maar enkele seconden geduurd. Een fantastische droom, heel spannend, en goed verteld. Een aardig boek. (geb. f 4,75)

Bijzonder ingenomen zijn we met het nieuwe boek van *Miep Diekmann*: *De boten van Brakkeput*. In dit verhaal,

dat speelt op een afgelegen plantage op Curaçao, krijgt Matthijs voor zijn verjaardag een jol, waarmee hij een tocht maakt naar het bij de negers gevreesde eiland De Holle Tong. Op zekere dag treft hij daar in zijn tent een ontsnapte politieke gevangene aan. Hij verleent hem alle hulp en tenslotte geeft hij zelfs zijn boot voor de verdere vlucht. Een boek dat uitmunt door sfeertekening en ty-

- pering der personen. De tekeningen van Jenny Dalenoord passen zeer fraai bij de tekst. Een uitblinker. (geb. f 4,50)
- 4324 Vervolgens *De schooiertjes van Napels*, door K. Bruckner. Het verhaal voert ons binnen in het grauwe leven van de Italiaanse bedeljongens. Misdadigheid, luiheid en ondeugd vieren er hoogtij. Gino, een weesjongen, is zijn bergdorpje ontvlucht, weg van zijn schoenlappersbaas. Hij is de enige die zich verzet tegen de levensstijl van de Napolitaanse bedelaartjes. Hij wordt het strijdobject tussen de verschillende kinderexploiteurs die hun benden om hem laten vechten. Door allerlei toevallige omstandigheden bereikt hij toch wat hij zoekt: leren in de bouwkunde. Godsdienstig blijft het boek, dat toch geheel in een katholiek land speelt, volkomen beneden de maat. Er is alleen maar grauwe armoe, ondeugd en luiheid, waar slechts een heel enkel karakter even bovenuit komt. Ook compositorisch laat het verhaal te wensen over. Ondanks bekroning met enige literaire prijzen, vinden wij het boek om genoemde redenen helaas niet erg geslaagd. (geb. f 4,50)
- 4325 *P. de Zeeuw J.Gzn.* verzorgde voor de jeugd een vlot geschreven biografie van de H. Augustinus onder de titel *De boerenjongen van Thagaste*. Jammer is het dat de auteur niet veel begrip blijkt te tonen voor de Moederkerk (men leze het voor katholieken onaanvaardbare „woord vooraf” en de eveneens onaanvaardbare slotpassage). Tendentius is verder het niet vermelden van het opdragen der H. Mis bij de voornaamste taken van de bisschop, alsmede het verzwijgen van Monica's „gedenk mijner aan het altaar des Heren” bij het verhaal van haar dood. Apert onjuist is de opmerking over en het argument tegen de heiligenverering (blz. 91) terwijl ook de bladzijde daarvóór gekenmerkt wordt door eenzijdigheid. Het goed leesbare verhaal is door deze passages ongeschikt geworden voor de katholieke jeugd. (f 1,75; geb. f 2,50)
- 4326 *Onder het rode dak* is de titel van het volgende boek, een familieverhaal van *Enid Blyton*. Een gezin met vier kinderen maakt enige prettige en enige onaangename perioden door. Prachtig is de reactie der kinderen in de tijd dat moeder ziek is en vader vermist wordt. Hun ofervaardigheid en doortastendheid steken scherp af tegen de houding van een egoïstisch vriendinnetje. Toch loopt alles eigenlijk te mooi af, te irrefeel. Enkele leuke typen, de tuinman en de huishoudster, zijn goed weergegeven. De vertaling is goed; aanpassing aan de Nederlandse toestanden, speciaal ook wat het schoolgaan betreft, zou het voor de Nederlandse lezertjes wat meer toegankelijk hebben gemaakt. Een prettig boek, dat meisjes meer zal liggen dan jongens. (f 2,90; geb. f 3,90)
- 4327 Beslist af te keuren is *Zo hoort het, Astrid!*, het vierde deel in de „Astridserie” van *Martha Sandwall-Bergström*. Het arme vondelingetje, dat een rijke grootvader bleek te bezitten, gaat hierin naar een pensionaat om volgens haar stand opgevoed te worden. Ondanks de slechte opvoeding daar en dank zij haar nobele karakter blijft zij het eenvoudige, lieve, eerlijke, flinke meisje dat opkomt tegen onrecht en verdrukking. Alles speelt in een voor Nederlandse kinderen griezelig vreemde sfeer. De slaafse, feudale onderworpenheid aan het begin kan hun alleen maar belachelijk voorkomen. De melodramatische kostschoolverliefdheden op mooie officieren en belachelijke aanmoediging van zulke egards passen helemaal niet in de sfeer van een gezond meisjesboek. Nee, Astrid, zo hoort het eigenlijk niet. (f 2,90; geb. f 3,90)
- 4328 *Zr. Theresita S.Sp.S.* schreef voor de „Sint Paulus reeks” de geschiedenis van *Soetilah*, een Javaans weesmeisje, dat door het dessa-opperhoofd naar de misie-statie wordt gebracht. Daar krijgt zij heimwee, zij vlucht en wordt door een koopvrouw geadopteerd. Na veel wederwaardigheden komt ze uiteindelijk weer in hetzelfde klooster terug, waar de witte zusters haar opvoeden. Zij leert de katholieke godsdienst liefhebben en laat zich dopen. Tenslotte huwt ze met een goeroe, een onderwijzer. Een pretentieloos misieverhaal, dat een goede indruk geeft van het dessa-leven. (f 1,40)

- 4329 Het zevende deel van de „Elke-serie”, *Elkes nieuwe leven*, voert de hoofdper-
 soon ten tonele als doktersvrouw. Van
 haar geluk deelt zij mee aan allen en
 vooral aan de kinderen uit het zieken-
 huis van haar man. Door bezoekjes en
 kleine verrassingen weet ze hen blij te
 maken. Getroffen door het leed dat nog
 veel kinderen ondergaan door armoede
 en gebrek aan liefde, gebruikt zij een
 onverwachte erfenis voor het geluk van
 deze kleintjes. Ook al wordt Elke ouder,
 toch weet *Emma Gündel* de taal een-
 voudig te houden en de probleembehan-
 deling aan te passen aan het grotere
 meisje. Ofschoon Elke erg verheerlijkt
 wordt, is dit een boek met goede strek-
 king. De tekeningen zijn verdienstelijk.
 Het achtste deel van de serie werd
 4330 *Käthe* genoemd, niet geheel terecht
 overigens. We horen immers meer over
 de belevenissen van Elkes dertienjarig
 dochtertje Lotte — wat vliegt de tijd!
 — en die van Martha, een meisje uit
 een asociaal milieu, dat weigert naar
 haar ouders terug te keren en op haar
 thuisreis ontsnapt. Slechts zijdelings
 komt Käthe naar voren, Elkes vriendin,
 die reeds weduwe is; haar wacht een
 nieuw geluk aan de zijde van een assist-
 ent in het ziekenhuis. Ook voor dit
 boek gelden de opmerkingen bij deel
 zeven: het gevoelige neigt soms naar
 het sentimentele. Over het geheel ge-
 nomen geen ongeschikte lectuur. (p. dl.
 geb. f 3,50)
- 4331 „Een baan uit duizenden, en een stel
 vriendinnen uit miljoenen” heeft *Eveline*
van Everdingen, naar ze meent. Haar
 leventje rolt dan ook genoegelijk voort.
 Ze is leerlinge in een bloemenzaak, doet
 mee aan een prijsvraag en wint een
 gratis tuinbouwcursus. Daarmee gaat
 haar hartewens in vervulling. We ont-
 moeten in dit boek enkele bekenden uit
 een vorig verhaal van *Francis B. Andréé*:
 „Maudy Mollema”. Taal, stijl en com-
 positie laten te wensen over in het ver-
 der niet onaardige verhaal. (f 3,50;
 geb. f 4,75)
- 4332 Kostelijke ontspanning biedt *Pamela*
Brown de jeugd met *De ondergedoken*
koning, het tiende deel uit de „Prisma
- Juniores”. De nieuwe koning van Ra-
 nistan in India is nog een leerling op
 een Engelse kostschool. Het is juist va-
 kantie en „Puffer” denkt er niet over zijn
 vrije vakantie-bestaan op te offeren voor
 de vermoeiende kroningsplechtigheden.
 Daarom duikt hij onder in een oude
 molen. Daar huist de arme familie Chan-
 ning, die voortdurend bedreigd wordt
 door het verlies van de molen en van
 de oude auto, waaraan ze allemaal zo
 gehecht zijn. De Ranistaanse regering
 looft voor het vinden van de verdwenen
 koning diens gewicht in goud uit! Dat is
 de redding van de familie Channing, die
 na de vakantie Puffer te voorschijn
 brengt. Een echt gezellig boekje, dat we
 kunnen aanbevelen. (f 1,25)
- 4333 *Tussen sol en sombra*, nummer 11 uit
 de „Trekkeersreeks”, geeft flitsen van re-
 izen langs Spanjes oostkust en vandaar
 naar „De tuinen der Hesperiden”, de
 Canarische eilanden. *Albe* weet in zijn
 reisbeschrijvingen een sfeer te scheppen
 die meer dan gewone begaafdheid op
 dit gebied verraadt. Hij vertelt met een
 gevoelig accent van Spanjes vreugden,
 zijn rijkdommen en zijn armoe. Ook van
 de stadjes die als verloren juwelen in
 de glooiingen der bergflanken op de
 eilanden liggen. Jong en oud zullen, als
 zij van reisverhalen houden, die boek
 graag lezen. (geb. 40 fr.)
- 4334 *Declamatorium voor school en huis* be-
 vat een ruime keuze uit de noord- en
 zuidnederlandse letterkunde, meer spe-
 ciaal met het oog op de declamatiwede-
 strijden in Vlaanderen, het De Gruyter-
 Juweel. De samensteller, *Gustaaf van*
Damme, heeft het boek verdeeld in drie
 groepen voor drie opeenvolgende leef-
 tijdsklassen. Het wat conventionele over-
 heerst. Opmerkelijk is dat het in Neder-
 land zo populaire nonsens-gedicht nage-
 noeg geheel ontbreekt. Al met al een
 bundel waar men ook in Nederland heel
 wat bruikbaar zal kunnen vinden. Dat
 de keuze hier anders viel dan bij ons
 misschien gebeurd zou zijn, komt de ge-
 bruikswaarde naast andere bundels eigen-
 lijk zelfs ten goede. (f 5,50; geb. f 6,50)
- 4335 Ons volgende boek is *De blanke oganga*,
 door *Rolf Italiaander*. Rob, een flinke

jongen, krijgt van zijn ouders toestemming bij zijn oom het houtvak te gaan leren. Deze oom woont in het oerwoud van Gaboen, in Frans Equatoriaal Afrika, in de onmiddellijke nabijheid van Lambarene. Daar verricht de vermaarde Albert Schweitzer zijn zegenrijk werk. Uiteraard komt Rob nu vaak in contact met de beroemde arts en hij krijgt buitengewoon veel respect voor het werk dat de kleine ziekenhuisstaf daar verzet. Rob besluit, op het einde van het verhaal, zijn vakantie niet in Europa door te brengen, maar Dr. Schweitzer te gaan helpen. Een onopgesmukt, boeiend verhaal met een tikje overmatige heldenverering, waarbij het hoogst verdienstelijke dat door anderen wordt verricht een beetje in de verdrukking zou kunnen komen. Tekeningen en vier blz. foto's illustreren het verhaal. (geb. f 3,90)

De vrienden Fred en Harry mogen na hun eindexamen H.B.S. een reis maken van Semarang naar Australië. Aan boord van de „Charon” maken de avontuurlijke jongelui de nodige geheimzinnigheden mee in de personen van twee geraffineerd-onnozele Scotland Yard-mannen, een misdadige Chinese hut-steward en een Indonesische bootsman, die een mysterieus vermogen bezit om haaien te doden. Althans zo lijkt het. De Chinees heeft het op een zgn. atoomrevolver gemunt, die aan boord heet te zijn. In werkelijkheid is het de detectives te doen om via dit vermeende wapen achter een uitgebreide wapensmokkel te komen. Dit gelukt tenslotte met de verdienstelijke hulp van de twee knapen. Aldus *F. J. Broekhals* in *Het geheim van de haaiendoder*. De schrijver geeft blijk goed in de Indonesische gevoelswereld thuis te zijn. Bovendien geeft hij ongemerkt heel wat bijzonderheden over een vrij onbekende reisroute. Een prettig en spannend boek. (f 3,90; geb. f 4,90)

Aan de „Eddie Wagram-serie” voegde *Piet Visser* het derde deel toe, genaamd *Tijgers in Bengalen*. De vrienden Eddie en Oliver zijn nu te gast bij een maharadja. Uit de klauwen van een tijger redden zij een inheemse jongen, een lid van de Naga-stam, die zich streng „van

Kinderboeken voor uw Klasse-bibliotheek.

Van de boerderijen die elkaar aankeken

Door Jouk Terpstra.

Omslag en plaatjes van Joh. Bottema. Form. 15 x 23, 88 blz., Geb. f 2,95.

Het tweede deel in de Deelswal serie. Jouk Terpstra's mooie directe verteltrant heeft van dit boek weer iets heel bijzonders gemaakt.

Harry en Josua serie deel 3 en 4:

Sittigon 128 blz.

In de Kankantrie 128 blz.

Door C. Butner. Omslagen en platen van J. Korver.

Form. 15 x 21 p.d. f 3,25

Naast spanning en avontuur geven deze boeken de jonge lezers een kijkje op het bonte leven in het verre rijkdeel. Een ideale combinatie van het nuttige en het aangename.

Ture Sventon serie deel 3 en 4

TURE SVENTON IN DE WOESTIJN 120 blz.

TURE SVENTON IN PARIJS 120 blz.

Door Ake Holmberg. Omslagen en plaatjes van Sven Hemmel. Uit het Zweeds door Mies A. F. van Brink. p. d. geb. f 2,95

Nieuwe avonturen van de beroemde detective Ture Sventon. Weer twee humoristische en onderhoudende verhalen die de jeugd met genoeg zal lezen.

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.

's-GRAVENHAGE

Postbus 290

4336

4337

vreemde smetten vrij" houdt. Wanneer zij op jacht zijn naar een bijna legendarische, mensenetende tijger, worden zij door de Naga's gevangen genomen. Slechts één ding kan hen van de brandstapel redden: wanneer zij de tijger doden, zal hun leven gespaard worden. Zij raken opnieuw in levensgevaar bij gebrek aan kogels en het is de door hen geredde Tao die met een pijl het gewonde en razende ondiër neerlegt. Het is natuurlijk „eind goed, al goed" in dit aangenaam lezend avonturenverhaal, waarin helaas bij het grootste levensgevaar geen gedachte aan God of eeuwigheid af kan. Daarom niet meer dan toelaatbaar. (f 3,25; geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd

4338

Op boeiende wijze vertelt *Pieter Nierop* in *De sjah neemt geen risico*, een boek dat opgenomen werd in de „Sneeuwbalserie", van de strijd tegen de handel in verdovende middelen, een strijd die gevoerd wordt door een der slachtoffers zelf en door zijn vrienden. Bij het in ontvangst nemen van marihuana-sigaretten wordt Karst Hansen gearresteerd. Omdat zijn moeder de zaak aan het rollen heeft gebracht, spaart de politie hem. De jongen ondergaat een kuur, weet zich te beheersen en zijn verslaaftheid eronder te krijgen. Fanatiek keert hij zich nu tegen de smokkelaars. In een reeks van spannende avonturen wordt het net steeds verder dichtgetrokken en tenslotte wordt de hele bende in handen van de politie gespeeld. Hoewel het verkeer in misdadigersmilieu nu juist niet hartverheffend is, kan het boek zeker een waarschuwing zijn, vooral voor de jeugd in de grote steden. *Reserve* is echter wel gewenst. Er komt uiteraard nogal wat bargoens voor in dit overigens pakkende en met humor gekruide boek. (f 1,60; geb. f 2,50)

4339

W. N. van der Sluys koos de luchtvaart tot onderwerp van zijn jeugdroman *Vleugels die de vrede dragen*, een boek over de opleiding van militaire piloten. Hij maakt gebruik van overplaatsingen, afkeuringen en Nato-oefeningen om zijn lezers vele aspecten van de vliegerij te

tonen. Zijn verhaal is sterk anecdotisch en loopt, juist door het streven naar volledigheid, niet altijd even soepel. Wel geeft het goed bepaalde facetten weer van de sfeer onder straaljagerpiloten en ook van de vliegtchniek. Door dit alles weeft de auteur een gezellige vriendschap met een Luva-meisje. Een mooi stoer boek waarbij iedere jongen die iets om luchtvaart geeft, zijn hart sneller zal voelen kloppen. De opgenomen foto's hebben, hoewel ze interessant zijn, geen duidelijke relatie tot de tekst. (geb. f 4,50)

Een zelfstandig vervolg op „Jolet op de tweesprong" is *Jolet in het volle leven*. 4340

Behalve Jolet, die nu een eigen gezin heeft, maar erg met inwoningsperikelen te kampen heeft, worden ook de leden van haar ouderlijk huis getekend. Trees, een jonger zusje, heeft in tegenstelling tot Jolet de neiging eigen zorgen alleen uit te vechten en zich op te offeren voor anderen. Na haar Mulo-examen valt zij op een kantoor in voor de zieke zus van haar vriendin. Zij komt dan opnieuw in aanraking met de vroegere vriend van Jolet, maar meent dat zij geen recht op hem heeft, omdat het zieke meisje verliefd op hem is. Na veel moeilijkheden komt het voor allen tot een happy ending. Een tamelijk reëel meisjesboek van

L. van der Meer-Prins met goede karaktertekening, vlot geschreven. (geb. f 4,90)

4341

Van E. M. Zwart-Van den Bergh is de „Zonne-reeks”-roman *Je kunt niet alles hebben, Marijke!* Waar de titel van dit vrij aardige boek op slaat, is niet helemaal duidelijk. Het ligt voor de hand dat je je ouders en vriendinnen achterlaat als je na een jaar je man naar Curaçao volgt. Haar eenzame verlovings-tijd brengt Marijke overigens heel genoeglijk door met haar drie collega's van de Delftse T.H.-bibliotheek. Zij maakt per auto van een van hen een tocht naar een „camping” in Zuid-Frankrijk, waar de twee ongetrouwde vriendinnen ook het geluk vinden. Daarna duurt het niet lang of Marijke gaat met de handschoen trouwen en emigreren. Een fris boek, zonder veel diepgang, maar gezellig van toon. Alles loopt wel wat té vlot om helemaal reëel te zijn en van godsdienst bemerken we geen spoor. (geb. f 4,50)

4342

Reeds het vierde deel van de „Luuk Boswijk-serie” zag het licht: *Luuk Boswijk, redactrice. Hella Jansonius* is de auteur. Uit haar prettige baan bij de grootpers gaat Luuk terug naar het streekblaadje „De Westlander” waar nu haar verloofde Wim van der Starre de scepter zwaait. Het driftige karakter van Wim roept telkens conflicten met zijn omgeving op. Het culminatiepunt is een breuk tussen Wim en Luuk, die terugkeert naar Amsterdam. Ook met zijn andere personeelsleden springt Wim niet al te zachtvaardig om en een drietal wordt dan ook ontslagen. Het slot van de ontwikkelingen is een verzoening plus een toewijzing van woonruimte voor de jongelui. Een onderhoudend, vlot geschreven boek waar voor het oudere meisje wel iets te leren valt, zij het niet op religieus gebied. (f 3,65; geb. f 4,90)

SPROOKJES- EN VERTELSELBOEKEN

Voor de kleinsten

In een voor Nederland geheel nieuwe vorm schreef Lambert Heijnen een aantal „vertellingen uit de Heilige Schrift voor jonge kinderen”. Dat steeds God in zijn liefdevolle barmhartigheid voorgesteld wordt en niet als strenge rechter, komt reeds in de titel, *God houdt van*

4343

ons, tot uitdrukking. Men vindt hier de Bijbelse Geschiedenis vanaf het verhaal van de schepping tot en met de oprichting der Kerk. Wat het Oude Testament betreft is een poging gedaan, niet om het te „zuiveren van het legenda-rische” — dit zou zijn de bedoeling van auteur en opdrachtgevers (Katechetisch Centrum Canisianum) miskennen — maar de ware bijbelse zin van het verhaal te achterhalen door de symbolische inkleding weg te laten of te vereenvoudigen. Deze poging lijkt zeer geslaagd. Alles is levendig fris en eenvoudig verteld, in korte zinnen. De tekeningen in moderne stijl van Maria Winkel-Hendriks zijn bijzonder sfeervol en passen volkomen bij de tekst. Een zeer bruikbare aanwinst. (geb. f 4,90)

Traditioneel van opzet is het bundeltje van vier korte missieverhalen dat van de hand van Jo Michielssen verscheen in de serie „Kruisboeken” en tot titel heeft

- 4344 *Toko het negerjongetje* (6e druk). In eenvoudige verhaaltrant verschijnen de standaardpatronen, zoals het door een tovenaer bedreigde dopelingetje en de boze Indiaan die tot inkeer komt. Als introductie in deze materie kan het boekje zeker dienst bewijzen: de kwaliteit ligt noch hoger, noch lager dan het vele gemiddelde dat op dit gebied reeds bestaat. De illustraties zijn nogal primitief uitgevallen. (f 1,25)
- 4345 In het boekje *Met z'n vieren* bracht *Anne de Vries* vier lieve, kleine verhaaltjes bijeen over brave en stoute kinderen. Hij vertelt vlot in een taal die de kinderen zeker zal aanspreken en toch met een te waarden moraliserende strekking. In alle verhaaltjes staat Jezus in het middelpunt van de aandacht. De protestantse woordkeuze maakt ze niet minder geschikt voor de katholieke jeugd. De nu wat ouderwets aandoende tekeningen bleven in deze 3e druk gehandhaafd. (f 0,55)

Voor ietwat gevorderden

- 4346 *Henk Cornelissen* verzamelde „tien oorspronkelijke sprookjes” in zijn *Groot Kabouterboek*. De auteur laat ons een blik slaan in het kabouterleven zoals men zich dat in verschillende landen voorstelt. In het eerste verhaal vernemen we dat de kabouters oorspronkelijk de luie grote mensen van het dorp Kabout waren. Iedere nacht trekken zij er nu op uit om hulp te bieden waar dit nodig is en straffen uit te delen. In het laatste verhaal beleeft een kabouterjongetje, op de „trap van het verleden” nog eens in het kort alle verhalen. Een verzorgde bundel met aardige plaatjes van Riet Hendriks, gezellig verteld met originele vondsten. Toch zijn de verhalen vrij moeilijk door de achtergrond waartegen zij spelen, evenals hier en daar de woordkeus. Daarom voor niet te jonge kinderen. Aan hen kunnen wij het boek echter aanbevelen. (f 5,40; geb. f 6,90).
- 4347 Hoe het komt dat *De burgers van Schilda*, een Duits stadje, de naam kregen zo verschrikkelijk dom te zijn dat het gezegde ontstond: hij is zo dom als een

burger van Schilda, wordt door *Erich Kästner* op smeugige wijze en in een vlotte verteltrant opgediend. Vooral de kostelijke, kleurrijke platen van Horst Lemke maken het boek tot een plezierig bezit. (geb. f 4,90)

De drie humoristische volksverhalen in *Gust Müller's Dom, driemaal dom!* spelen grotendeels in de sprookjesfeer. Van de drie domme mensen wil er een voor honderd gulden regen kopen, een ander wil de wondtrechter kopen, waarmee men zich alle wijsheid kan ingieten en de derde wil bij een baron de gouden poten van diens bed stelen. Natuurlijk loopt het met alle drie slecht af. De uitwerking van deze gegevens is matig origineel; zelfs werden enkele bekende sprookjesfragmenten eenvoudig ingelast. Voor Nederlandse kinderen is het werkelijk onverteerbaar dat de schrijver zijn pedagogische opzet, die uit de verhalen nergens hinderlijk blijkt, middenin een verhaal op een aparte bladzijde met dikgedrukte letters naar voren brengt in een toespraakje tot de lezers. De — Vlaamse — schrijfrant is afgestemd op kinderen rond de tien en niet, zoals de uitgever meent, op 12- tot 16-jarigen. (30 fr.; geb. 45 fr.)

4349 *O. F. Mariënbeecke* is de samensteller van *De toverstaf*, een verzameling verhalen, sprookjes, gedichten en toneelstukjes, ten behoeve van het katholieke gezin bij elkaar gezocht uit Van Goor's jeugdboeken. Het is een bloemlezing voor alle leeftijden, ten dele ontleend aan reeds vrij lang geleden verschenen boeken. Dit kloeke boek zal velen een goede dienst kunnen bewijzen. (geb. f 7,90)

Voor de rijpere jeugd

Wij besluiten deze rubriek met een prachtig cultuur-folkloristisch werk, verzorgd door *Dr. Jacoba Hooykaas-Van Leeuwen Boomkamp*. Het draagt als titel *Sprookjes en verhalen van Bali*. Hoewel deze uitgave o.i. niet direct gezien moet worden als jeugdlectuur, willen wij er hier toch een bespreking aan wijden, aangezien men er zeer bruikbare vertelstof voor de jeugd uit kan distilleren.

De verhalen munten uit door de ongekunsteldheid van gedachte en tekst, die het volk eigen is. De moraal en de situatie kunnen alleen worden gewaardeerd door wie voldoende onderlegd is om oost en west te vergelijken. Dit geldt ook voor de fraaie illustraties van twaalf Balische kunstenaars. Wie Bali kent én wie de diepe schoonheid van zijn fantasielevens nader wil leren kennen, vindt hier een rijke bron. (geb. f 17,50)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor ietwat gevorderden

Geen wonder dat de boeken van *Daan Zonderland* over het jongetje Jeroen al aan een 3e druk toe zijn. De avonturen

Van De vrolijke Duinkanters, door *Fredy Hagers* kwam in de „Zonnebloem-serie” een 2e druk uit. Meestal gaat het er vrolijk aan toe in het gezin Ewijk. Aat, de oudste, is een goede hulp voor moeder, Pol en Roelie zijn twee druktemakers, en de tweelingbroertjes Enno en Peter, doen daar vaak niet voor onder. Ze wonen in Zandvoort en er wordt natuurlijk volop van de zee geprofiteerd. Vooral 's-zomers is er veel afwisseling en is er heel wat te beleven. Maar ook in de andere jaargetijden valt er van de zee en de duinen te genieten, en zo leven we een heel jaar mee met de vrolijke Duinkanters. Het verhaal is levendig verteld en vlot, maar deze vlotheid gaat jammer genoeg wel eens ten koste van stijl en taal. Toch een prettig boek.

(f 2,—; geb. f 2,90)

uit: *Jeroen en het dorp op de heuvel*

van Jeroen met zijn toversleutel temden van kabouters en dieren zijn werkelijk zo charmant en vlot verteld; dat het geen moeite kost ze een hartelijke aanbeveling mee te geven. De vanzelfsprekendheid der meest wonderlijke gebeurtenissen, de eenvoudige schrijftrant die nergens omslaat in kinderachtigheid, maken elk der boekjes tot een juweeltje. Ook de illustraties van Carol Voges zijn alleraardigst. De eerste twee deeltjes van de fantasierijke trilogie heten *Jeroen en de zilveren sleutel* en *Jeroen en het dorp op de heuvel*. Zij verschenen respectievelijk als nr. 3 en 6 in de „Prisma Juniores”. (p. dl. f 1,25)

Herdrukken verschenen nog van twee voetbalverhalen van *J. P. Baljé* al worden zij niet als zodanig aangekondigd. Het eerste is getiteld *De voetbalclub van Ratje Verheul*. De eerste internationale voetbalwedstrijd die Ratje ziet wordt aanleiding tot het oprichten van een voetbalclub, waarvan hij de aanvoerder wordt. Door oefening en enthousiasme wordt zijn club de beste van de hele omgeving. Een niet onaardig verhaal waarin nogal eens te merken is dat het een hele tijd geleden speelt. Niet erg pedagogisch is de passage met de zangmeester. De uitdrukkelijk gestelde mening, dat de zondag alleen is om lekker uit te

4351
4352

4354

slapen noopt ons het „storend neutraal” achter de kwalificatie te voegen.

- 4355 Deze bezwaren gelden o.i. ook voor *Ratje Verheul's H.B.S.-tijd*, zodat we ook dit deel liever niet aanbevelen. Ratjes avonturen in zijn eerste h.b.s.-jaar worden overigens vrij gezellig beschreven: we leren hem kennen als een echte dierenvriend, hetgeen hem moeilijkheden bezorgt met een leraar, en zien hem als de held van de school omdat hij het voetbalelftal naar het kampioenschap voert. Toelaatbaar.

(p. dl. f 1,50; geb. f 2,50)

Voor grotere kinderen

- Maar liefst een 15e druk bereikte het „Kruisboek” *Soeti de wreker* van *Peter Spoor*. Het is een sensationeel verhaal uit het land der Pahouins in Midden-Afrika, waar tovenaars de bijgelovige negerbevolking tyranniseren. Daar komt voorlopig een eind aan dank zij een intelligente jongeman, Soeti: hij neemt wraak op de schurken, die o.m. zijn zusje aan een riviervod geofferd hebben. De schrijver vlecht allerlei heidense zeden en gebruiken door zijn geschiedenis. Hier en daar ontsiert hij deze door overbodige, ik-kerige opmerkingen. Een geschikt missieverhaal. (f 2,—)

- 4357 Een 4e druk beleefde het vervolg, *Soeti de katechist*. De onverschrokken, geslepen negerjongen, wordt van tovenaars tot christen, na een gevecht op leven en dood met een gewetenloze tiran-medicijnman, die talloze misdaden bedreven heeft. Oudtestamentisch lijkt het „wonder”, dat een missionaris bewerkt, door de hemel via Moeder Maria een regenbui af te bidden. Dit „mirakel” heeft een massabekering tot gevolg, waarbij de kerstening door Soeti en zijn vrouw krachtig gestimuleerd wordt. Wederom boeiend verteld, al lijkt ons een enkele episode wel wat gruwzaam. (f 2,—)

- 4358 Buitengewoon aardig worden door *E. Nesbit* de *Nieuwe avonturen van het zestal* beschreven. Genoemd boek verscheen in 2e druk. De zes kinderen Bastable hebben mazelen gehad en gaan voor verder herstel een tijdje aan zee

logeren bij juffrouw Sandal. In de mening dat haar sobere leefwijze op armoede duidt, proberen ze op allerlei manieren geld voor haar te verdienen. Hierdoor raken ze in menig avontuur verwickeld, waardoor de eerst zo saai vakantie een opwindende, spannende en vrolijke tijd wordt. Een met humor geschreven verhaal in de wij-vorm over kinderen die niet alleen intelligent zijn, maar ook tot een zeker cultureel milieu behoren. Door dit milieu, dat bovendien nog Engels is, niet direct geschikt voor eenvoudige lezertjes. Aan de anderen kunnen wij het echter aanbevelen.

(f 3,—; geb. f 3,95)

Willy Corsari zag haar boek *Circuskind* herdrukt. Circuskind is Melitta, het dochtertje van een paardrijdster en een vader, die niet in het circus is opgegroeid. Zij is dol op haar moeder en lijkt ook voorbestemd voor een carrière in het circus, tot haar moeder sterft. Dan komt zij in huis bij de familie van haar vader. Slechts langzaam past zij zich aan in de burgermaatschappij. Op het deftige pensioonaat waarop zij vervolgens terecht komt, bewijst zij dat het in elk milieu gaat om karakter. Dit goed geschreven boek met zijn aardige sfeer- en karaktertekening zal het ook in deze tijd nog goed doen. (geb. f 4,90)

Het meisje van de wrede rivier, ook een boek van *Peter Spoor*, bracht het tot een 3e druk. Pepita, een christenmeisje uit het Amazone-gebied, vindt in een vis de rozenkrans van de vermiste pater Lamberto. Met haar vader trekt zij de binnenlanden in om hem te zoeken, vergezeld van een avonturier die het goud der Inca's zoekt. Een geheime kracht gaat uit van de rozenkrans, die Pepita de juiste weg wijst en haar ongedeerd laat temidden van het vuur. In de Inca-stad vinden zij, gevangen genomen, ook de pater terug. Na vele hachelijke avonturen volgt een gelukkige bevrijding. Boeiend is het verhaal wel, maar zal de openvolging van mirakuleuze gebeurtenissen door de jeugd geaccepteerd worden? Ook de taal is jammer genoeg niet altijd zuiver, en dat is bezwaarlijk,

4359

4360

4361

vooral in een klasleesboek zoals het „Kruisboek” toch ook wil zijn. (f 1,70)
De schone en stichtende historie van Geneveva van Brabant (3e druk), voor de jeugd naverteld door *Stijn Streuvels*, is zeker goed geschreven, maar wat wij in eigenlijke zin onder een jeugdboek verstaan, is het niet; daarvoor zijn zeker voor Nederland de taal en stijl wat te literair en Vlaams. Ook het onderwerp is niet direct des kinds, omdat de dramatische elementen juist op het terrein van huwelijksverleiding en huwelijks-trouw liggen. Als *jeugdboek* is het dus niet zo geschikt. (f 4,90; geb. f 5,90)

4362

Een typisch *Cissy van Marxveldt*-boek is *Rekel*. De 9e druk hoeft dus niet te verwonderen. Ziehier de gegevens: het vlotte meisje van zeer goeden huize, met als tegenstelling de fietsenmaker met het vanzelfsprekend-wanordelijke stel tanden, de winkelbediende met scheve mond en puistjes, het Duitse dienstmeisje met natuúrlijk vuurrode haren maar desondanks een gouden hart, de stuurse, oerdeftige oom Boudewijn die een goedverborgen, grote liefde koestert voor zijn ouderloze nichtje. Als zeventienjarige chauffeert *Rekel* een slee van een wagen en sluit vriendschap met burgerlijke lieden, die evenwel een behoorlijke villa bewonen. Later ontdekt oom B. hoe beschaafd en genoeglijk lieden kunnen zijn die niet van adel zijn. Bakvissen zullen van dit onschuldige meisjesromantetje wel smullen! (f 4,65; geb. f 5,90)

Voor de rijpere jeugd

4363

In de „Sneeuwbal-serie” kwam een 2e druk uit van *Gonnie van Dieren's In jouw handen*, een boek dat wel iets boven het gewone genre uitkomt. Het is bovendien verdienstelijk geschreven, al valt er hier en daar toch een zekere stroefheid te constateren. *Sylvia* is onderwijzeres, en we beleven met haar de eerste moeilijkheden in de praktijk. Het gaat allemaal niet van een leien dakje en ook haar liefde voor de hoofdonderwijzer, een jonge weduwnaar, bezorgt haar heel wat tweestrijd. Tenslotte spreekt dan toch het hart en alle leze-

HOOGSTAANDE JEUGDLECTUUR

vindt U in

DE KRANZSERIE

Neem de proef op de som met:

Vlucht naar de IJshaaienjagers

Avonturen op Groenland

Prijs geb. fl. 4.50

U vindt erin:

- Een natuurgetrouwe beschrijving van het leven der Eskimo's.
- Een verantwoorde karaktertekening van de zes hoofdrolspelers en van hun tegenspelers.
- Een juiste schatting van de waarde van de mens; niet alleen zijn kracht (lichamelijk of geestelijk) is bestissend, doch ook zijn karakter.
- Een reeks avonturen die opvallen door originaliteit en derhalve werkelijk boeien.

Op verzoek zenden wij u gaarne een uitgebreid prospectus toe

Verkrijgbaar bij de boekhandel en Uitgeverij „Helmond”

ressen kunnen gerust zijn. Ieder godsdienstig element ontbreekt in dit aardige boek. (geb. f 2,50)

4364

Netty Koen-Conrad is de schrijfster van *Cupido speelt kiekeboe*, een boek dat zijn 3e druk o.i. niet waard is. Want al is het in de bakvisserwereld wel iets enorms dat een meisje uit 5 h.b.s. met de h.b.s.-directeur trouwt, oppervlakkig blijft het boek in hoge mate. Niet erg pedagogisch vinden wij de vermelding van het feit dat een h.b.s.-leerlinge en haar vriend zich in een hotel als echtpaar hebben ingeschreven. Ook is het boek niet consequent gemoderniseerd: de heldin van het verhaal wandelt met een nylonblousje op de pier in Scheveningen. Zeer matig. (f 3,50; geb. f 4,75)

4365

Alle katholieke meisjes, die op een leeftijd zijn gekomen dat ze de problemen van het huwelijksleven moeten leren kennen, zouden we *Zo was je moeder* (2e druk), door *Yvonne Pauwels*, in handen willen geven. In dit boek vertelt een moeder — die weet binnenkort aan kanker te moeten sterven — haar levensgeschiedenis aan haar getrouwde dochter in Kongo, die haar eerste kindje verwacht. Zij vertelt hoe zij Paul, haar man, intens heeft liefgehad, alhoewel hij veel hartstochtelijker was dan zij, en tamelijk ruw. Hoe zij jaren naar een tweede kind verlangde, waarvan Paul uit egoïstische redenen niet weten wou. In de mobilisatie van '40 vervreemdt hij totaal van haar, terwijl dan juist haar liefde volledig uitgroeit. Als Paul in krijgsgevangenschap raakt, krijgt ze het financieel heel moeilijk. Zij komt op kantoor bij een ongelukkig getrouwde notaris, die haar later, wanneer Paul totaal ontredderd terugkeert, zijn liefde bekent. Zo dolveel als deze vrouw van haar jonggestorven moeder heeft gehouden, zo koel is jarenlang de verhouding met haar dochtertje, dat veel meer naar haar vader trekt. Mooi wordt de verhouding beschreven tot een der kostschoolzusters, bij wie de moeder het begrip vond dat zij zo nodig had. 'n Prachtig, onopgesmukt, door en door katholiek boek, dat wij warm aanbevelen. (geb. f 8,90)

WAT ANDEREN ZEGGEN

Wij lezen in Mozaïek, maandblad van het katholiek verbond voor kinderbescherming, een artikel van Prof. Dr. N. Perquin waarin hij zijn mening geeft over Jeugdboeken. Hij schrijft o.m. als volgt:

Gelijk men weet, verheugt zich het fonds van L. C. G. Malmberg, 's-Hertogenbosch, in het bezit van drie jeugdseries: De Arendsoog-serie, de Pim Pandoer-serie en de Mark Vendelier-serie. Van de Arendsoog-serie zijn reeds het 16de en 17de deel verschenen (no. 16, Het veeland in gevaar; no. 17, Het geheim van Badman's hut), de Pim Pandoer-serie is aan het 6de deel toe (no. 5, Pim Pandoer en de groene scarabee; no. 6, Het raadsel van de Jordaan), de Mark Vendelier-serie telt eerst twee nummers (no. 1, Alarm op Hertensprong; no. 2, De verkeerde film).

Om eerst wat orde op de zaken te stellen dient er m.i. de aandacht op gevestigd te worden, dat Arendsoog bedoeld is voor jongere lezers (11-12 jaar ongeveer) en Pim Pandoer voor iets oudere (12-13 jaar ongeveer) en niet omgekeerd, zoals een recensent in een overigens gewaardeerd weekblad meent. Mark Vendelier zal wel de veertienjarigen op het oog hebben. Het kan een beetje omhoog of een beetje omlaag, maar zó liggen de verhoudingen toch ongeveer. Wanneer wij nu toch aan het plaats bepalen zijn, komt in alle opzichten aan de serie Mark Vendelier de eerste prijs toe, de schrijver maakt een mooie kans de beste schrijver van jeugdboeken in Nederland te worden.

Overigens hebben de drie series frappante overeenkomsten. Op de eerste plaats durven zij onvervaard partij te kiezen voor de *spanning*, zo men wil de *sensatie*. Degenen die andere besprekingen van mij gelezen hebben weten dat ik een uitgesproken tegenstander ben van de *spanning-op-zich*. De *spanning*, die in deze boeken door wilde avonturen gewekt wordt, durf ik echter te verdedigen, omdat zij doelgericht is en het

doel is altijd — ten koste van veel gevaren — het goede te bereiken. Op jongensmanier wordt het ethische in het geding gebracht, het ethische lijkt waard om er zich zelf voor in te zetten. Daarbij komt nog, dat het edelste (dit geldt vooral van Arendsoog en Pim Pandoer) belichaamd is in prachtige „kerels”, volwassenen die het leven aandurven. Natuurlijk zijn de helden ongenueanceerd voortreffelijk, maar de jeugdigen, waarvoor de auteurs schrijven, weten geen raad met nuances: het is goed of niet goed, en daarmee uit, geen gezanik daar rondom heen. De jongens willen weten, waar zij met hun helden aan toe zijn. Dit sterk op de voorgrond treden van heldenfiguren is minder sterk in de Mark Vendelier-serie, maar hij schrijft dan ook voor iets oudere jongens, die de waarde van het verhaal meer los van de held kunnen zien.

Vervolgens is een kenmerkende overeenkomst, dat de schrijvers de jeugdigen nooit voor het onherroepelijke stellen. In de Arendsoog-serie bijv. wordt nogal overvloedig geschoten en gevochten, maar ik herinner me niet dat er in al die 17 boeken ooit een dode gevallen is. Met andere woorden de schrijvers weten verbazend goed hoever zij kunnen gaan. Overal tonen zij respect voor de mens, ook voor de slechte. Er is geen persoonlijke wraak bemerkbaar, het recht moet zijn beloop hebben. Het is geen recht van de sterkste, geen junglewet, altijd breekt de orde weer door van het recht ... en het goede komt aan zijn trekken. Dit is wel niet altijd zo in deze wereld, maar onze jongens moeten vertrouwen krijgen in het leven en dit verwerven zij alleen, wanneer zij ervaren dat de dingen in orde komen. Trouwens hoeveel volwassenen hebben niet graag het prettige gevoel van eind-goed-al-goed?

Er is nog iets anders wat mij in deze boeken bijzonder bevalt, het is dat zij aantrekkelijk zijn voor héél de Nederlandse jeugd. En toch zijn ze niet „neutraal”, dat is nu precies de kunst. Ik ben er vrij zeker van dat er katholieke jongens het geheel katholiek verstaan, terwijl de protestants-christelijke

Dr. Jacoba Hooykaas-

van Leeuwen Boomkamp

Sprookjes en verhalen van Bali

een Nederlandse bewerking van
de sinds eeuwen voortvertelde
Balische volksverhalen met 33
oorspronkelijke Balische teke-
ningen

linnen band — stofomslag in kleuren

f 17,50

In de boekhandel verkrijgbaar
N.V. Uitgeverij W. van Hoeve
's-GRAVENHAGE

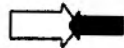
hún godsdienstige beleving er achter zien. Om een voorbeeld te noemen: in „Het geheim van Badman's hut” staat (blz. 109) in een héél ernstige scène: „Nee, boy, het enige wat we er nog voor kunnen doen, is, bidden voor uitkomst. Misschien hadden we dat een beetje eerder moeten doen.” Dit is geen opgelegde vroomheid, het is mannelijk echt en zal daarom op elk jongenshart appelleren. Telkens opnieuw valt dat fijne tactgevoel op, dat aanduidt en tot een stellingname uitlokt zonder dat het hinderlijke van het opzettelijke bespeurbaar is. Naar mijn mening is het volkomen ten onrechte, wanneer men in deze boeken het katholieke zou missen. Zou men dit menen, dan is het wel heel slecht gesteld met onze visie op het Katholicisme. Er behoeft waarachtig niet expliciet over godsdienstige zaken gesproken te worden om een boek katholiek te maken. Ik wil niet beweren, dat dit niet *mag* gebeuren (het hangt van verschillende factoren af, of het verantwoord gebeurt), maar dat het *moet*..... Wie zal dit bewijzen?

Wanneer ik mij zo prijzend over deze

drie series heb uitgelaten, betekent dit niet, dat ik geen wensen heb. Ik zou ook enige kritische bemerkingen ten beste kunnen geven, op het ogenblik vind ik het echter belangrijker het positieve naar voren te brengen, vooral omdat hier en daar kritische geluiden tot mij doorgedrongen zijn, die ik niet kan waarden. Wanneer men het nodig vindt, om — zij het op vriendelijke wijze — Mark Vendelier te verzoeken geen ruwe woorden te gebruiken, dan lijkt het niet alleen op muggenzifterij, maar het doet ook komiek aan, wanneer men weet, welk een eerbiedwaardige persoon zich achter deze schuilnaam verbergt.

De desbetreffende Idil-Gids-recensies kan men aantreffen in de afleveringen januari, mei en oktober '57 resp. onder de nummers 3778, 4050 en 4317.

Voor belangrijke meningen van anderen zullen wij als altijd, voor zo ver binnen ons vermogen, gaarne een plaatsje inruimen, ongeacht de inhoud van onze eigen recensie.

Wat zult gij de kinderen een schat hebben meegegeven voor hun leven als zij hebben geleerd een goed boek te waarderen. Dr. B. Naaijkens, M.S.C.

JEUGDLECTUURLIJST 1957-1958

Een keuze uit de goede lectuur voor de katholieke jeugd van alle leeftijden en van verschillend ontwikkelingsniveau, dat is het wat *Jeugdlectuurlijst* elk najaar opnieuw tracht te bieden.

De verspreiding geschiedt weer via de scholen in een oplage van een half miljoen exemplaren.

U treft de nieuwe editie — waaraan de Katholieke Actie haar medewerking verleent — als bijlage van dit nummer aan.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

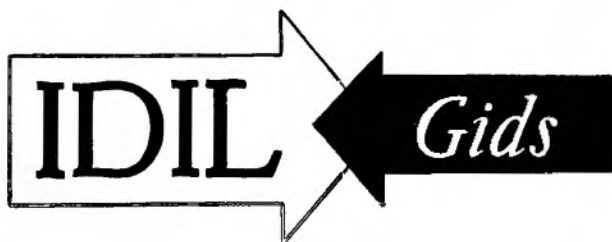
(volgnummer)

Albe: Tussen sol en sombra (Altiora), 79 p. — V	4333
Andrée, F. B.: Eveline van Everdingen (West-Friesland), 138 p. — V, M	4331
Andrée, F. B.: De houten mannetjes (West-Friesland), 60 p. — VIC	4281
Bald, Th.: N.Koeloe (Paters v. d. H. Geest), 55 p. — VIC ^o †	4282
Balje, J. P.: Ratje Verheul's H.B.S.-tijd (L. J. Veen), 117 p. — VIb, J, N	4355
Balje, J. P.: De voetbalclub van Ratje Verheul (Veen), 111 p. — VIb, J, N	4354
Beke, C.: Het raadsel van de Jordaan (L. C. G. Malmberg), 160 p. — VIa, J	4317
Bergman, A.: Mickie het vosje (Ploegsma), 44 p. — VIb-c	4291
Blyton, E.: Onder het rode dak (West-Friesland), 158 p. — VIa, M	4326
van der Borcht, J.: Ridder Wouter (Heideland), 147 p. — VIa-b, J	4311
v.d. Brink, R.: Vikingschepen aan de horizon (J. Schenk), 172 p. — VIa-b †	4310
Broekhals, F. J.: Het geheim van de haaiendoder (W.-Friesl.), 176 p. — V, J	4336
Broos, P.: Van Kees en Rik (Helmond), 32 p. — VIb-c	4289
Broos, P.: Van Tommie en Fientje (Helmond), 32 p. — VIC	4288
Brown, P.: De ondergedoken koning (Het Spectrum), 208 p. — V, JM	4332

Bruckner, K.: De schooiertjes van Napels (Ploegsma), 152 p. — VIa, J	4324
Brugman, B.: Dodo in Zwitserland (Cantecleer), 80 p. — VIb	4294
Bruyn-Ouweland, M.: Em Koppenol verdient zelf (Van Goor), 100 p. — VIa-b, M	4308
Butner, C.: In de kankantrie (Van Goor), 132 p. — VIb	4304
Butner, C.: Sittigon (Van Goor), 128 p. — VIb	4303
Clarenbeek-Van Klaveren, M. C.: Ied (J. H. Gottmer), 92 p. — VIb-c, M†	4292
Cornelissen, H.: Groot kabouterboek (V. A. Kramers), 216 p. — VIb-c	4346
Corsari, W.: Circuskind (H. P. Leopold), 223 p. — VIa, M	4359
Cradock, H. C.: Hoe het met Teddy Beer verder ging (L. J. Veen), 67 p. — VIc	4279
Cradock, H. C.: In het huis van Teddy Beer (L. J. Veen), 68 p. — VIc (van Damme, G.): Declamatorium voor school en huis (De Sikkel), 223 p. — V	4280
Degreef, J. D.: Kidnapping in de Ardennen (Helmond), 159 p. — VIa, J	4320
Dickmann, M.: De boten van Brakkeput (H. P. Leopold), 147 p. — VIa, J	4323
van Dieren, G.: In jouw handen (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	4363
Eekhof, J. W.: Nolke Flink en de gierige duindwerg (West-Friësl.), 63 p. — VIb-c	4290
Ford-Van Lennep, M.: Avontuur in de oertijd (Van der Pleet), 143 p. — VIa	4322
Gündel, E.: Elkes nieuwe leven (G. F. Callenbach), 141 p. — V, M, (P)	4329
Gündel, E.: Käthe (G. F. Callenbach), 141 p. — V, M, (P)	4330
Hagers, F.: Ankie's Klaverblad (Kluitman), 127 p. — VIa-b, M	4306
Hagers, F.: De vrolijke Duinkanters (Kluitman), 132 p. — VIb, M	4353
Heijnen, L.: God houdt van ons (Cantecleer), 85 p. — VIc†	4343
Hildebrand, A. D.: Schip der verstekelingen (H. Meulenhoff), 151 p. — VIa-b	4312
Hörnemann, W.: Havenpiraten (Lannoo), 172 p. — VIa, J	4318
Holmberg, A.: Ture Sventon in de Woestijn (Van Goor), 120 p. — VIb	4300
Holmberg, A.: Ture Sventon in Parijs (Van Goor), 120 p. — VIb	4301
Hooykaas-Van Leeuwen Boomkamp, J., Dr.: Sprookjes en verhalen van Bali (W. van Hoeve), 302 p. — IV-V	4350
Italiaander, R.: De blanke oganga (Ad. Donker), 148 p. — V, JM, (P)	4335
Jansonius, H.: Luuk Boswijk, redactrice (West-Friësl.), 187 p. — IV-V, M	4342
de Jong, C.: Een paard voor Karen Ann (J. N. Voorhoeve), 94 p. — VIa-b, M	4305
Kästner, E.: De burgers van Schilda (H. P. Leopold), 51 p. — VIb	4347
Koen-Conrad, N.: Cupido speelt kiekeboe (West-Friësl.), 161 p. — IV-V, M	4364
Kranz, H.: De redder van de stam (Helmond), 159 p. — VIa, J	4321
Lehmann, A.-H.: Dierencircus Pipino (H. P. Leopold), 156 p. — VIb	4295
Lewis, H.: Het vliegende schip (Het Spectrum), 208 p. — VIb	4298
Luyts, A.: Zij ontdekten de wereld (Altiora), 48 p. — VIa-b	4309
(Mariënbeecke, O. F.): De toverstaf (Van Goor), 272 p. — VI†	4349
Marryat, Kapt.: De kinderen van het woud (Van Goor), 96 p. — VIa-b	4313
van Marxveldt, C.: Rekel (West-Friësland), 213 p. — V, M	4362
van der Meer-Prins, L.: Jolet in het volle leven (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	4340
Meijer, Chr. A.: De klauw van de draak (J. H. Kok), 136 p. — VIa-b, (P)	4314
Michielssen, J.: Toko het negerjongetje (Paters v. d. H. Geest), 52 p. — VIc†	4344

Müller, G.: Dom, driemaal dom! (Heideland), 116 p. — VIb	4348
Nesbit, E.: Nieuwe avonturen van het zestal (Van Goor), 172 p. — VIa-b	4358
Niemeijer, J. E.: Jannetje en Klaas gaan varen (A. Roelofs van Goor), 52 p. — VIc	4284
Niemeijer, J. E.: Jannetje, Klaas en Dorus (A. Roelofs van Goor), 50 p. — VIc	4285
Niemeijer, J. E.: Jannetje, Klaas en het zwarte schip (A. Roelofs v. Goor), 51 p. — VIc	4286
Nierop, P.: De Sjah neemt geen risico (Kluitman), 158 p. — IV-V, J	4338
van Overzee, J.: De grot van de Blauwe Zeester (Van Goor), 192 p. — VIa, J	4319
Pauwels, Y.: Zo was je moeder (De Koepel), 250 p. — IV, M†	4365
Phaff, Ch.: Anne's laatste schooljaar (Kluitman), 127 p. — VIa-b, M	4307
de Recqueville, J.: Kapitan-Pacha (Helmond), 159 p. — VIa-b	4315
de Roos, H.: De Kameleon op volle toeren (Kluitman), 132 p. — VIb, J	4302
van Rossum, R.: Koojsje kiest een kabouter (Bosch & K.), 40 p. — VIc	4283
Sandwall-Bergström, M.: Zo hoort het, Astrid! (West-Friestl.), 139 p. — VIa°, M	4327
van der Sluys, W. N.: De club van Draadje wint het tóch! (Kluitman), 132 p. — VIa, J	4316
van der Sluys, W. N.: Vleugels die de vrede dragen (Kluitman), 160 p. — IV-V, JM	4339
Spoor, P.: Het meisje van de wrede rivier (Paters v. d. H. Geest), 153 p. — VIa†	4360
Spoor, P.: Soeti de katechist (Paters v. d. H. Geest) 110 p. — VIa-b, J†	4357
Spoor, P.: Soeti de wreker (Paters v. d. H. Geest), 171 p. — VIa-b, J†	4356
Streuvels, S.: De schone en stichtende historie van Genoveva van Brabant (Desclée, De Brouwer), 103 p. — V†	4361
Tetzner, L.: De kleine Soe uit Afrika (H. ten Brink), 131 p. — VIb	4296
Tetzner, L.: Soe en Agaleia (H. ten Brink), 147 p. — VIb	4297
Theresita, Zr., S. Sp. S.: Soetilah (Paters v. d. H. Geest), 78 p. — V, M†	4328
Vestly, A. C.: Ole Alexander Filibom-bom-bom (J. Ph. Kruseman), 100 p. — VIc	4287
Visser, P.: Tijgers in Bengalen (Standaard-Bkh.), 139 p. — V, J	4337
de Vries, A.: Met z'n vieren (G. F. Callenbach), 39 p. — VIc, J, (P)	4345
de Vries, J.: Kwing Kwang de laatste der Kwankwings (West-Friesland), 148 p. — VIb	4299
Wilder, L. I.: Het kleine huis in het grote bos (Van Breda), 192 p. — VIb	4293
Wijdeveld H.: Roetje, het konijn van Piet Hein (J. F. Duwaer), 52 p. — VIc	4278
Wijdeveld, H.: Siem, de beer van Piet-Hein (J. F. Duwaer), 47 p. — VIc	4277
de Zeeuw J. Gzn., P.: De boerenjongen van Thagaste (J. H. Kok), 103 p. — III (VIa°) P	4325
Zonderland, D.: Jeroen en de zilveren sleutel (Het Spectrum), 192 p. — VIb-c	4351
Zonderland, D.: Jeroen en het dorp op de heuvel (Het Spectrum), 208 p. — VIb-c	4352
Zwart-Van den Bergh, E. M.: Je kunt niet alles hebben, Marijke! (West- Friesland), 190 p. — IV-V, M	4341

NOVEMBER 1957 JAARGANG IX NUMMER 4

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 4366-4451

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg. De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de Redactie. Condities op aanvraag, bij de Administratie.

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	75
<i>Gebedenboeken voor de jeugd.</i>	90
<i>Kerstlectuur voor de jeugd</i>	91
<i>Wij ontvingen</i>	95
<i>Mogen wij u voorstellen</i>	95
<i>Bibliografisch register</i>	97

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten

4366 De auteur-illustrator *Joop Löbler* verzorgde *De luchtreis van Krieweltje en Pieper*, een boekje dat speelt in de „muiszenwereld”. Twee muusjes klimmen, op de vlucht voor een kater, in het touw van een kinderballon en maken zo een reis door de lucht. Ze komen ver van huis terecht, maar met de hulp van Snuffelstaart, de rat, keren ze toch weer veilig in hun holletje terug. De kleintjes zullen wel plezier hebben met de menselijk handelende muizen. Een bruikbaar boekje in een niet vlekkeloze stijl. Aardige tekeningen. (geb. f 1,90)

4367 Een prentenboekje met een minimum aan tekst maar met 'n overvloedige, beheerst gekleurde verlichting, is *De brutale sneeuwbal* van *Sara Heykoop*. Het is het grappige verhaal van een sneeuwbal, die al rollende allerlei mensen meeneemt. Een geschikt boekje, in oblong-formaat. (f 2,25)

4368 In de „Sint Paulus Reeks” verschenen twee boekjes van *Th. Bald* over het kabouterprinsje Tibo. Het eerste gaat over *De toverstaf van Prinsje Tibo*, die zelfs de zieke feeënkoninkin weet te genezen. Maar een jaloers elfje en een dito kabouter zorgen ervoor dat houtwormen de toverkracht tenietdoen. Vissen-koning

Goudio weet echter raad: het sap van een zeldzame waterplant brengt alles weer in orde. Dit verhaaltje is vlot en smaakvol geschreven en prettig geïllustreerd door Pan Beekman. (f 1,40)

4369 *Prinsje Tibo en... Mau-Mau de draak* heet het vervolg, dat evenals het voorgaande deeltje met zwier verteld is. Kabouterland Fantasia wordt bedreigd door een boosaardig bosmanneltje, dat zich in een draak heeft omgetoverd. Tibo slaagt erin met behulp van de uil Oehoe, het gevaar af te wenden.

(f 1,25)

4370 Een gezellig boek is *Goedenmorgen, dokter*, door *Francis B. Andrée*. Een tweeling viert zijn zevende verjaardag met vriendjes en vriendinnetjes. Ze moeten naar de tandarts, worden nog een keer ziek en moeten hun amandelen laten knippen. Enkele leuke huiselijke tafereelen worden fris beschreven en de kinderen worden aangespoord flink te zijn als ze naar de dokter moeten. Van godsdienstig leven is geen spoor te kennen. (geb. f 2,25)

Voor tweede-klassertjes is er in de serie „Zelf Lezen” een aardig boekje van *A. Hamaker-Willink* verschenen. Twee jongen willen *Allebei een varkentje* hebben. Op een bovenhuis is dit echter niet

4371

- mogelijk en daarom brengt vader twee spaarvarkens mee. Van het geld, dat ze in de varkens sparen, kopen ze een cadeautje voor grootvader. Aardig boekje met duidelijke druk en overzichtelijke bladspiegel. (f 0,95)
- 4372 Ook „Van Goor's Dierenserie” is uitgebreid, en wel met twee delen. Het eerste heet *Hans en zijn katten*, en is geschreven door *Jaap van Bergen*. Hans heeft een mooie poes, en later komen daar nog een heel nest jonge poesjes bij. Natuurlijk brengt dat heel wat drukte en diverse grappige belevenissen in huis. Een simpel, blij verhaaltje voor de kleintjes, met veel tamelijk aardige zwart-wit tekeningen. (f 0,70; geb. f 1,—)
- 4373 Het hondje *Tim mie* is de hoofdpersoon in het andere deeltje. Hij beleeft heel wat avonturen. De kleintjes zullen de eenvoudige tekst van *Jan de Weger* al gauw zelf aan kunnen. Een leuk, aardig geïllustreerd boekje. (f 0,70; geb. f 1,—)
- 4374 *De liefste wens van Tip en Joosje* is een jonge hond, en natuurlijk wordt die wens vervuld. Ze moeten zelf voor het dertje zorgen. In het begin lukt dat prima, maar na een poosje is de aardigheid eraf, en hun nalatigheid heeft nare gevolgen. Maar alles komt weer goed in dit gezellige verhaal van *Charlotte Phaff*, dat opgenomen werd in de serie „Ons Genoegen”. (geb. f 1,95)
- In dezelfde serie kwamen ook twee boekjes uit van *S. Franke*, met nieuwe avonturen van de dierenvriend *Jaap*, die we reeds ontmoetten in een drietal verhalen. Ook *Jaap temt een egel* en *Jaap redt een eekhoorn* zijn eenvoudig en fris geschreven, en geven aardige observaties van het gedrag der dieren. Wel wordt dit gedrag nu en dan al te zeer als menselijk voorgesteld; dit is wel leuk, maar het kan toch ook overdreven worden. (p. dl. geb. f 1,95)
- Als inleiding op het reeds gepubliceerde boek „Jaap en Gerdientje” heeft *Anne de Vries* achteraf een inleiding geschreven in twee gedeelten. In het ene wordt Gerrie onder de loep genomen en in het andere *Jaapje*. *Het boek van Gerrie* vertelt de dagelijkse gebeurtenissen uit het leven van een zesjarig meisje. Haar vader is dominee en wil als zending naar de missie. Jammer genoeg kan Gerrie niet mee omdat ze te zwak is. Ze zal nu bij haar opa, de boswachter, gaan wonen. Niet zo geslaagd vinden wij de gesprekken. Overigens een vriendelijk boek met eenvoudige woordkeus. Voor een jong katholiek kind is de sfeer wel wat te uitgesproken protestants.
- 4378 Dit laatste bezwaar geldt ons inziens niet zo voor *Het boek van Jaapje*, een Drents boerenjongetje. Buitengewoon levendig en hartelijk worden zijn kleine belevenissen op de boerderij verteld. Te juister plaats komt het religieuze element naar voren, in gelovige, christelijke geest. Een zeer geslaagd kinderboek. De illustraties van Tjeerd Bottema sluiten voortreffelijk bij de tekst aan. (p. dl. f 2,40; geb. f 3,25)
- 4379 Met Sinterklaas in het vooruitzicht zal *De trouwe schimmel*, een rijmverhaal van *Mies Bouhuys*, veel aftrek vinden. Om voor de zieke Sint een drankje te bemachtigen waagt de trouwe schimmel zich in het hol van een toverheks. Hij krijgt het geneesmiddel maar moet in ruil daarvoor zijn mooie staart afstaan. Het loopt allemaal goed af, want het trouwe dier krijgt van Sinterklaas een staart, zo mooi als engelenhaar. Een aardig boek, al zal niet iedereen het combineren van Sint-Nicolaas met een toverheks appreciëren. Ter illustratie dienen erg aardige knipsels van Eva Huysmans. (geb. f 2,50)
- 4380 Nog een ander boek wijdde *Mies Bouhuys* aan de Sint-Nicolaas-tijd: *Stippe stappe*, een bundel verhalen en versjes. In de meeste ervan verkeert de Sint in moeilijkheden die hem verhinderen op tijd gereed te zijn voor zijn feest. Gelukkig is er altijd iemand die hem helpt. Stijl en taal zijn verzorgd, de versjes aardig van ritme. Toch kunnen wij de bundel geen succes noemen. De schrijfster plaatst de Sint voortdurend in een werkelijkheid die de kleintjes niet aan de Sint-Nicolaastijd zullen verbinden. Ook wordt aan zijn waardigheid, vooral in het eerste verhaal, tekort gedaan. De ech-

te sfeer ontbreekt. Daarom minder geschikt. (geb. f 3,90)

Voor ietwat gevorderden

4381

Ook *Ernest Claes* schreef een verhaaltje over de Heilige Man: *Sinter-Klaas in de hemel en op aarde*. In negen korte hoofdstukjes vertelt de auteur diverse bijzonderheden over het leven van Sinterklaas, speciaal in de hemel. Wij weten niet of dit verhaal wel erg geschikt is voor Nederlandse lezertjes. Bij ons woont Sinterklaas immers in Spanje. En hij rijdt niet op een ezel, maar op een schimmel. Ook vertellen wij onze jeugd niet, dat de geschenken door engeltjes worden gefabriceerd. Kortom: het wijkt allemaal nogal af van onze gebruikelijke verhalen. Ook het Vlaamse taaleigen zal moeilijkheden opleveren. Hoe charmant ook geschreven, voor de Nederlandse jeugd achten we dit boek niet bijster geschikt. (20 fr.)

4382

Wie rond 6 december eens een toneelstukje op wil laten voeren, wijzen wij op nr. 54 uit de serie „Naar 't zonlicht toe”. Voor kinderen van 6 tot 12 jaar schreef *C. A. Elink Schuurman* namelijk *Het paard van Sinterklaas is zoek*. Sinterklaas zal te paard de kinderen van de stad in een grote zaal komen bezoeken. Maar vlak voor het feest zal beginnen, komt het bericht dat het paard zoek is. Het blijkt op stap gegaan naar een ziek jongetje dat niet op het feest kan komen. Alles raakt in rep en roer, maar natuurlijk komt het paard op tijd terug. Het paard zelf speelt niet mee, maar wel drie muizen en een poes en zes kinderen. In de illustraties is aardig aangegeven hoe de personen er uit moeten zien. Het maken van de dierenkostuums vraagt echter wel handigheid. (f 1,20; geb. f 1,65)

Over de vriendjes Jelmer en Wietze, die aan weerszijden van de vaart het Deel wonen in het Friese waterland, hoorden we reeds in deel 1 van *Jouk Terpstra's* „Deelswalserie”: „Buurtjes over 't water”. Reeds twee vervolgen verschenen op dit boek, en ook hierin worden de kleine gebeurtenissen rond de boerderij weer op

De Toverstaf

door *O. F. Mariënbeeske*.

Een bonte verzameling verhalen, sprookjes, versjes en toneelstukjes voor de katholieke jeugd van 6-15 jaar. Omslag van Piet Worm. Platen van verschillende tekenaars. 272 blz. Form. 18 x 23. Geb. f 7,90. Een dik voorleesboek of om zelf te lezen, vol afwisseling en prachtig geïllustreerd.

Een kostschoolstel

door *To Hölscher*.

Omslag en platen van Roothciv. 120 blz., Form. 15 x 23, Geb. f 3,25. De schrijfster is er in geslaagd zonder prekerij en gemoraliseer aan dit vrolijke boek een ernstige ondergrond te geven.

Een nieuwe „Roggeveen”:

De klok voor de spiegel

door *L. Roggeveen*. Omslag en platen van John Hummel. 144 blz., Form. 15 x 23, Geb. f 4,25. Het ontbreekt in dit verhaal niet aan geheimzinnigheid en ook niet aan spanning. Een ontspanningsboek dat de jeugd met genoegen zal lezen.

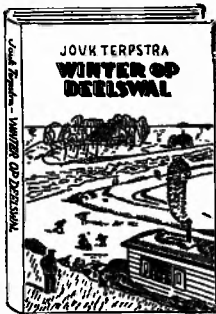
In de boekhandel verkrijgbaar.

G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M.
N.V.

POSTBUS 290 - 's-GRAVENHAGE.

(Adv.)

gezellige en eenvoudige wijze verteld, met te juister tijd een ernstige ondertoon. Ook de tekeningen van Johanna Bottema brengen de Friese sfeer nader. Friese uitdrukkingen en zinsbouw maken het begrijpen voor niet-Friesjes wel eens wat moeilijk. Afgezien hiervan bevelen

hebben wij voor de alleraardigste illustraties van Quirine Collard. Al met al een kinderboek dat boven de middelmaat ligt. (f 3,—; geb. f 3,90)

Buccino (Notedopje) is een jongetje dat steeds even klein blijft. Ongeveer vijftig hoofdstukken worden aan de belevenissen van deze kleine man gewijd, zoals deze zich deels in de dierenwereld, deels tussen de mensen afspelen. Speciaal die onder de dieren zijn vaak voortreffelijk van sfeer en toon. De moedige daden van Buccino bij het opsporen en ontmaskeren van boosaardige lieden zijn aanmerkelijk minder van kwaliteit. De woordkeuze en zinsbouw stijgt geleidelijk iets te ver boven het bevattingvermogen van de leeftijd waarvoor het boek eigenlijk dient te worden bestemd. Een kinderboek van over het geheel opmerkelijke kwaliteit. Had de auteur, *Virgilio Sommani*, zich in de keuze van de stof meer beperking opgelegd, we zouden niet gearzeld hebben, van een uitstekend kinderboek te spreken. (geb. f 4,90)

4383 wij *Van de boerderijen die elkaar aanken* en *Winter op Deelswal* van harte aan. (p. dl. f 2,20; geb. f 2,95)

Het eerste deel uit de „Jeugdboekertij A. A. M. Stols” werd geschreven door

4385 *Clare Lennart* en draagt als titel *Kathinka uit de Kattemorstraat*. Kathinka is een jeugdig poesje, dat een kijkje gaat nemen in de wijde wereld. Natuurlijk raakt ze verdwaald, tot in de Bijenkorf. Kathinka sticht daar zelfs een gezin waarmee ze op het eind in haar tehuis terugkeert. Het charmante verhaal is leuk verteld, met prettige aandacht voor de details die het kind boeien. In de laatste hoofdstukken is het woordgebruik soms te hoog gegrepen. Maar bij voorlezen is dit bezwaar te ondervangen. Ook de intrige zal voor de kleintjes soms enige verklaring behoeven. Bijzondere lof

Een juwvel van een verhaal is *De beer en de mensen*, door *Reiner Zimmik*. Twee vrienden heeft de bereman: zijn beer en de lieve God. Met de beer, die voor de

uit: *De beer en de mensen*

- mensen danst, trekt hij langs de wegen. Ze komen in concurrentiestrijd met de zigeuners die vals spel spelen. Als de berenman sterft na een gevecht met wilde honden breekt er een moeilijke tijd aan voor de beer: hij komt bij zigeuners terecht, die hem mishandelen. Maar hij ontsnapt en ondanks alles verliest hij het geloof in de mensen niet: wanneer een kleine jongen in het bos verdwaalt, brengt hij hem veilig thuis. Zeer artistiek vertelsel, beheerst van stijl, volmaakt geïllustreerd door de auteur zelf en uitstekend vertaald door Margreet Bruijn. Het verscheen als deel 20 in de „Wielewaal-reeks”. (f. 2,—; geb. f. 2,95)
- 4388 Eveneens in de „Wielewaal-reeks” verscheen — als deel 17 — *Lauri, een jongen uit de bergen*, geschreven door *Johanna Syyri* en vrij bewerkt door Annie Winkler-Vonk. Een verhaal uit de sympathieke sfeer van de Zwitserse bergen, spelend in een wat onbepaalde tijd, waarin een jongen zo maar drie weken kan verdwijnen en ergens opduiken, zonder dat iemand de politie waarschuwt. Elfjarige Lauri, die thuis aan zijn lot overgelaten wordt, komt onder invloed van een Roemeen, die hem, zonder dat Lauri er erg in heeft, voor een diefstal gebruikt. Als het tot hem doordringt, vlucht hij weg en verdwijnt wekenlang. Na een brief aan zijn vriendinnetje Amei komt alles weer goed. Aardig verhaal, goed geschreven, maar, jammer genoeg, sterk bekort. Sporen van godsdienst zoekt men tevergeefs. (f. 2,—; geb. f. 2,95)
- 4389 Een aardig meisjesboek is *Marieta's overwinning van Dolf Verroen*. Als freule Amélie gaat trouwen heeft het hele dorp feest. Door de schoolkinderen wordt het sprookje van Assepoester als toneelspel opgevoerd. De beste speelster zal na afloop het glazen muiltje in ontvangst mogen nemen. Bijna wordt de afgunst een lelijke spelbreker, maar Marieta ontdekt nog juist bijtijds dat vriendschap voor elk spel tenslotte de mooiste prijs blijft. Een vlot verhaal dat weer eens wat oorspronkelijk is in zijn gegeven. (f. 1,50; geb. f. 2,25)
- Dorothea Hollatz* is in de „Prisma Ju-
niorens” vertegenwoordigd met nr. 14, *Metti en haar eiland*. Metti is het dochtertje van een visser en zij woont op een eiland in de Oostzee. Omdat daar geen school is, komt Metti bij haar tante in huis waar ze het erg prettig heeft. Als ze echter in de vakantie niet naar huis kan, omdat moeder geopereerd is, wordt het heimwee haar te machtig en tracht ze stilletjes met een boot haar eiland te bereiken. Goed geschreven verhaal met uitstekende karaktertekening. Aanbevolen. (f. 1,25)
- Voor grotere kinderen*
- Lode Cantens bewerkte voor de jeugd het in 1923 voltooide serie-toneelspel *Marietje Hemelzoet van Willem Putman*. Dit boek verhaalt hoofdzakelijk de dromen van de gevoelige en wel zéér fantasierijke Marietje. De onderwerpen van sommige dromen, evenals de wijze waarop de meeste werden uitgewerkt, zijn weinig kinderlijk en roepen de gedachte „vroeg-wijs” op. Ook de stijl, die overduidelijk zijn Vlaamse herkomst verdraagt, is weinig afgestemd op het bevattingsvermogen van de jeugdige lezers waarvoor het boek bedoeld is. (65 fr.; geb. 90 fr.)
- Met het kleurrijke, artistieke tekenwerk van Michel Gérard is het albumboek *De heilige Bernadette*, van *Michel de Saint-Pierre* zeker een van de bekoorlijkste bijdragen tot het a.s. eeuwfeest van Lourdes. In het korte bestek van dit boek is alleen de hoofdzaak van de gebeurtenissen gevolgd, doch er wordt juist genoeg verhaald om een verantwoord beeld te geven van de geschiedenis van Lourdes en zijn mirakelen. Een kostelijke uitgave, die naar we hopen, velen in verrukking zal brengen! (geb. f. 4,95)
- In de tijd van de Kruistochten speelt *Sikko de boogschutter*, door *N. Carels*. Een Haarlems schipper en koopman geraakt in Moorse krijgsgevangenschap. Tijdens het beleg van Damiate wordt hij bevrijd en ontmoet hij zijn zoon, die inmiddels is opgeleid tot boogschutter bij het Haarlemse leger en dient onder graaf

- Willem van Holland. We krijgen een aardig tijdsbeeld met veel afwisseling, zowaar waaraan ze spraken mocht, zonder enige zwaarte. De godsdienst spreekt in overdrifving. Aanbevolen. (geb. f 3,75)
- 4394 Weer een nieuwe serie van de onuitputtelijke *Enid Blyton*: „de Zes” (twee meisjes, drie jongens en een hond). De eerste twee delen zijn weer volgens precies hetzelfde patroon geschreven als de boeken over „de Vijf”. Het zijn vlotte detective-verhalen, die niet bijzonder origineel te noemen zijn, maar er bij kinderen zeker in zullen gaan. In het eerste
- 4395 boek lossen „de Zes” *Het geheim van het afgebrande huis* op, in het tweede *Het mysterie van de verdwenen kat*. Geschikt. (p. dl. geb. f 3,90)
- 4396 *Johan de Vries* kan een gezellig verhaal schrijven en in *Het geheim van het oude raadhuis* krijgen we werkelijk heel wat grappig en mysterieus gebeuren opgedist rond een aantal vazen die verdwijnen, opduiken en wéér verdwijnen. Cornelis Houtenbos, zestien jaar en volontair op het raadhuis, krijgt detective-neigingen. Er komt zelfs zoveel schot in de zaak dat hij een oudere vriend moet inschakelen om het tempo te kunnen volgen. Onder heel wat genoeglijke humor wordt de zaak ontraadseld. Een aardig boek. (f 2,90; geb. f 3,90)
- 4397 Ook *Leonard Roggeveen* kan schrijven. Dat blijkt opnieuw uit *Spanning in „De Rode Leeuw”*. Zo gauw Abram Pannekoek, eigenaar van het café De Rode Leeuw, een schilderijtje gekocht heeft, is het uit met zijn rust. In de lijst zitten namelijk gestolen diamanten verborgen. Een dief en een particulier detective zitten erachteraan, maar het is Sjeffie, Abrams veertienjarige achterneef, die het geheim ontdekt en de diamanten tijdig weet te verbergen. De nu beroemde Sjeffie weet voor de radio ook nog een quiz te winnen. Eenvoudig, geestig detectiveverhaaltje, dat wel zal boeien. (f 3,40; geb. f 4,50)
- 4398 *Vier vrienden en een vigilante* heet het vijfde deel van de „Snuf-serie”, door *Piet Prins*. Met een oud rijtuig maken vier jongens een vakantietocht door Nederland, waarbij ze een hele reeks avonturen beleven. Een geraffineerde oplichter o.a. weten ze, mét zijn trawanten, aan de politie uit te leveren. De uitwerking van dit weliswaar niet zeer originele, maar toch wel aardige gegeven, is jammer genoeg niet erg vlot. De stijl is bijna schoolopstel-achtig met tal van „cliché's”. Sommige situaties zijn psychologisch nauwelijks aanvaardbaar. Het boek is uitgesproken gereformeerd, de uitwendige beleving van de godsdienst is soms iets te nadrukkelijk ten koste van de natuurlijkheid. Als reisverhaal is het geheel nog het best geslaagd. (geb. f 5,20)
- 4399 Het negende deel uit de „Pocomoto-serie”, *Flitsende hoeven*, vertelt over het rijden van een geweldige kudde vee over een enorme afstand. Aan de tocht mag Pocomoto tot zijn grote vreugde deelnemen. Het wordt een zeer vermoeiende trek, waarbij een invallende droogte en een op hol slaande kudde de inspanningen nog vergroten. Ook uit dit boek van *Rex Dixon* spreekt weer een gezond-pedagogische verhouding tussen volwassenen en jongeren. Boeiend verhaal voor de jeugd, in een wat stroeve vertaling, die een aanbeveling echter niet in de weg staat. (f 2,95; geb. f 3,95)
- 4400 *Ratje Verheul en zijn kornuiten* moet men plaatsen tussen twee andere boeken over deze voetbalheld van *J. P. Baljé*: „De voetbalclub van Ratje Verheul” en „Ratje Verheul's H.B.S.-tijd”. Met zijn vrienden zit Ratje, een dorpsjongen, in de zesde klas van de lagere school. Bijna al hun vrije tijd besteden zij aan voetballen, waarbij ze veel overwinningen behalen. Tenslotte doen zij toelatingsexamen voor de H.B.S. Een matig verhaal, met weinig spanning en zonder karaktertekening. Toelaatbaar. (f 1,50; geb. f 2,50)
- 4401 De „Kick Wilstra-serie”, waarin *Henk Sprenger* in stripvorm een reeks voetbalavonturen onderbrengt, gaat er niet op vooruit, gezien de delen 10 en 11. Van weinig waarde en onzinnig is *Kick Wilstra als gladiator*. De onontbeerlijke

- sensatie is gevat in een „droom-belevenis“: Kick komt in de Romeinse tijd terecht en levert slag tegen zwaardvechters en wilde dieren. En passant voert hij ook even het voetbalspel in.
- 4402 In *Kick Wilstra, voetbal-revoluties* wordt verteld van huismoeders die zich ergeren aan de „onhuiselijke“ voetbalsport. Eerst winnen zij, maar later, geholpen door verveling, ruzie en drank, triomferen de mannen. Echte humor ontbreekt. De jeugd mist niets als ze deze strip ongelezen laat. (p. dl. f 0,60)
- 4403 Even weinig kon ons het negende deeltje van *De wereldreis van Bulletje en Bonestaak* bekoren. De tekst van dit stripverhaal is van *A. M. de Jong*. De beide vrienden bevinden zich op een eenzaam eiland in gezelschap van de vreedzame kannibaal Dinsdag. Deze vertelt enkele fantastische verhalen. In het eerste wordt op sarcastische toon de beschaving geheld die de blanken naar de zwarten brachten. Zendingen worden daarbij over dezelfde kam geschoren (en als missie-pater in beeld gebracht). De conversatie van de jongelui is nogal eens ruw, de plaatjes soms cru. Wij kunnen niets positiefs in dit boekje ontdekken. (f 1,25)
- 4404 We rollen van de ene uitdijende serie in de andere. Aan de „Blauwe Speurders-serie“ werd door *Bernhard Bruinhof* het derde deel toegevoegd, getiteld *De jacht op het gestolen document*. Een jongen uit de V.S. biedt zijn drie Nederlandse vrienden een vakantie in Schotland aan. Via de puzzle-deskundige *Mr. Porlack* en een door hem ontcijferde serie geheimzinnige dagblad-advertenties komen de jongens op het spoor van een valsemunters-bende, met behulp van inspecteur Reed en de speurder-schrijver *Bob Benning*. Boeiend verteld, met heel wat minder sensationele onmogelijkheden, dan in dit genre gebruikelijk is. Een gezonde detective, waarbij de titel wat duister blijft. (f 3,10; geb. f 4,50)
- 4405 In *Het geheim van de Kanga*, deel 2 uit de „Bowie Scott-serie“, dat onverbreeklijk verbonden is met deel 1, „Zilvergieren“, treffen we de veertienjarige Brit weer aan in het Gierennest, waar hij

**ze verdrinken
ons dorp**

Spannend
levensecht
aangrijpend

f 4.50 geb.

EEN NIEUW BOEK VAN

AN RUTGERS-v. d. LOEFF

De noodkreet „Ze verdrinken ons dorp“ komt uit de mond van de bewoners van een Frans bergdorp. Zij kunnen niet begrijpen dat hun dorp plaats moet maken voor een stuwmeer! Als 't water hoger stijgt wordt heel het dorp tot wanhoop gebracht. Met groot talent geschreven — staat op 't zelfde peil als

Lawines razen f 4.50

Rossy, dat krantenkind f 4.50

De kinderkaravaan f 4.50

Konijne-Japie (nieuw) f 2.95

Vraagt uw boekhandel!

UITGEVERIJ PLOEGSMA
AMSTERDAM-C.

(Adv.)

wacht op zijn vriend Bowie, de grote speurder, die naar het zilverkamp van Puerto is, om te verhinderen dat de bende der Gieren ook dit kamp zal plunderen. Bowie slaagt hierin inderdaad, hij weet de leider Kariga te ontmaskeren en de bende op te rollen. Voor Brit heeft de historie een gelukkig einde, want hij vindt zijn doodgewaande vader terug. Ook dit verhaal van *Frank van Wieringen* heeft een buitengewoon grote, maar gezonde spanning, en het is goed geschreven. (geb. f 3,50)

In de latere delen van de „Arendsoogserie” schenkt *J. Nowes* aandacht aan de sociaal-economische problemen in het verre Westen. Waardevol is daarbij de suggestie, dat men met verstandig overleg en samenwerking een oplossing kan vinden voor de neteligste problemen. Dit is ook het geval in *Het veld in gevaar!*, dat het conflict behandelt tussen de gevestigde veehouders en de schapenfokkers, op zoek naar grasland. Arends-oog en Witte Veder scheiden het kaf van het koren onder de laatstgenoemden en maken de oorlogstokers, die alleen op eigenbelang uit zijn, onschadelijk. Een geschikt boek, pedagogisch alleszins verantwoord.

4407 In *Het geheim van Bad Man's hut* trekt het tweetal er op uit om een bende valsemunters te ontmaskeren. Arends oog wordt zelf verdacht en gearresteerd, maar hij weet te ontsnappen. Na veel avonturen kan de bende uiteindelijk opgerold worden. Er wordt weer knap geschoten en aan spanning is er geen gebrek. Ook dit boek kan in de praktijk van de jongenslectuur goede diensten bewijzen. (p. dl. geb. f 3,75)

4408 Een historisch verhaal waarin eigenlijk alles om vechten draait, is *De mannen van De Swarte Draeck*. Nederlandse zeerovers contra Spaanse boekaniers rond 1669. De eersten, onder aanvoering van hun koene kapitein, zien kans de goudschat in de Barracuda-haaienkreuk te bemachtigen. Er wordt door *Koert de Haan* een goed beeld gegeven van het harde zeemansleven en van de piratentijd. De gevechten verlopen nogal sen-

sationeel. De tekeningen zijn beter dan de stijl, die ontstort wordt door veel te veel komma's. (geb. f 4,50)

Kamp om de koningskroon is een bewerking van de oude Angelsaksische heldensage over de Deense koningszoon Havelok, die naar Engeland moet vluchten en daar als knecht gedwongen wordt de verstoten Engelse prinses Goldburh te huwen. Na veel strijd weet hij beide koninkrijken te verenigen onder zijn wijs bestuur. Van de oer-oude sage is door *A. van Hageland* een zoetsappig verhaal gemaakt. Vergissingen tegen het voortzetselgebruik, een vreemd omspringen met ons idioom en archaïsmen maken de lectuur niet plezierig.

(30 fr.; geb. 45 fr.)

In het museum van Cairo ligt *De boog van de farao Amenhotep II*, die regeerde van 1451-1426 v. Chr. Deze boog werd voor *C. Wilkeshuis* de aanleiding tot een verhaal waarin voornamelijk de jeugd van deze vorst wordt beschreven. Amenhotep was een krachtige en gespierde jongen, die zijn vrienden in alle sporten de baas was. Zijn vader raakte hierdoor overtuigd dat hij een groot vorst zou worden, doch van zijn moeder leerde hij dat ook goedheid, wijsheid en gerechtigheid deugden zijn, welke een groot vorst nodig heeft. Een opstand aan het begin van zijn regering weet hij terstond te onderdrukken, waarna hij nog lang in voorspoed regeert. Een goed geschreven fantasieverhaal met historisch juiste achtergrond dat de jeugd zeker zal aanspreken en die oude tijd voor hen begrijpelijker zal maken.

(f 3,40; geb. f 4,50)

De „Heldenserie”, die in kort bestek het leven van een groot man onder de aandacht brengt, is uitgebreid met twee boekjes van *J. D. Degreef*, over Columbus en over Eisenhower. Deel 8 is getiteld *De tocht naar het onbekende*. De schrijver heeft heel wat feiten verzameld en daar een historisch aanvaardbaar verhaal van gemaakt. Het was uiteraard niet mogelijk de figuur en het karakter van Columbus ten voeten uit te schilderen, maar men krijgt toch een goed

4409

4410

4411

beeld van de moeilijkheden en teleurstellingen die deze man moest overwinnen. Als inleiding op een omvangrijker werk zeer geschikt.

4412 Het leven van Eisenhower wordt in deel 9, *Het vliegend hoofdkwartier*, beknopt weergegeven, tesamen met een korte geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. Dit gebeurt op een prettige manier, in een sobere stijl. Of het nu nodig was Churchills manie voor astrologie zo uitgebreid weer te geven, valt te betwijfelen. Het lijkt haast op een verkapte propaganda voor deze kwasi-wetenschap. Zeer Amerikaans gezind, met een beetje helden-aanbidding, is het toch wel een boekje dat wat meegeeft. (f 1,—)

4413 Van G. A. Lutterbeck krijgen we het verhaal te horen over *De twee munshis*, dat hij vertelt naar Indische politiedokumenten. De hoofdpersonen zijn twee weeskinderen, catechumenen, broer en zus. Zij worden ontvoerd door twee slangenbezwervers, die achteraf valsamunters blijken te zijn. Mede door het dapper optreden van de wezen mislukt de opzet van de bende en een mohammedaans muezzin bekeert zich. Het vrij interessante verhaal speelt in India, voornamelijk in Bombay. De intrige is voor kinderen onder de dertien nogal ingewikkeld (de rugzijde geeft aan „van tien jaar af”). Het Nederlands is vaak stijf, stijlloos en draagt een sterk Vlaams cachet. Het boek verscheen als nr. 42 in de serie „Uit verre landen”. (geb. 44 fr.)

4414 Een buitengewoon aardig boek is *De zoon van de gondelier*, door *Elsa Steinmann*. Gabriello is pas twaalf jaar, als zijn vader, een van de beste gondeliers van Venetië, sterft. Hij moet nog zes jaar wachten, eer hij met vaders gondel voor moeder kan verdienen. In de tussentijd gaat hij met zijn oom Beppe vissen in de lagunen. Maar ook oom Beppe krijgt een ongeluk en weer moet Gabriello iets nieuws verzinnen, want moeder is de wanhoop nabij. Dan neemt hij een moedig besluit: hij, de trotse zoon van Venetië's beste gondelier, gaat naar de lang verafschuwde glasfabriek. Maar daar gaat voor hem een heel nieuwe

wereld open: de wereld van de kunst, het edele ambacht. Gabriello blijkt een natuurtaalent te zijn, die het zeer spoedig tot maestro zal brengen. Een waardevol boek, dit 13de nummer uit de „Prisma Juniores”, aanbevolen! (f 1,25)
Het witte paardje heet het prachtige

4415

boek van *Elisabeth Goudge*. Ook dit boek verscheen in de „Prisma Juniores”, onder nr. 11. Als dertienjarig weesje komt Maria Merryweather op het landgoed, dat haar als erfgename van een oud geslacht ten deel zal vallen. Is zij soms de Maanprinses? Volgens de legende zal deze de vallei verlossen van het boze, dat haar geslacht heeft opgeroepen door de hebzucht en de gewelddaden van de eerste ridder, meer dan zes eeuwen her. Met de hulp van o.m. de schrijvende kat Zacharia, de grote leeuw-hond Wrolf en het paard Periwinkle weet zij het onrecht te herstellen en vriend en vijand op drie bruiloftsfeesten te verenigen. De verschijning van het legendarische witte paardje is het teken dat haar taak is volbracht. Een fijnzinnig verhaal, goed geschreven, waarvan de sfeer verhoogd wordt door de tekeningen van C. Walter Hodges. (f 1,25)

Meisjes die in hun lectuur met beide benen op de grond willen blijven, zullen veel genoegen beleven aan het nieuwste boek van *Freddy Hagers*: *Een huishoud-*

4416

school in rep en roer. Wel een bijzonder groot vertrouwen in de moderne jeugd toont Floris van Alfen, de eigenaar van een nieuw motel. Hij vraagt de directrice van een huishoudschool of een clubje leerlingen in zijn bedrijf hun praktijk mogen en willen doen. Dit verzoek zet de school op stelten. Hoe die gedurfde onderneming met de levenslustige, vrolijke meisjes slaagt, ondanks moeilijkheden en malligheden, wordt vlot en gezellig verteld. (geb. f 3,90)

4417 *Estrid Ott* is de schrijfster van *Meisjeskostschool*. Op een kleine Deense kostschool, geleid door twee dames, verblijven een tiental meisjes, wier ouders in andere werelddelen wonen. De leidsters zijn op financieel gebied zeer onhandig en laten zich door een oneerlijke advocaat bedriegen. De fraude wordt nog net op tijd ontdekt, en met zijn allen weten de meisjes te voorkomen dat men de school zou moeten sluiten. Er heerst een prettige, zij het a-religieuze sfeer op het internaat en de meisjes die uit allerlei landen komen, leren veel van elkaar. Het boek is fris geschreven, maar de onnozelheid van de dames doet wel wat ongeloofwaardig aan. Ons bezwaar geldt de passage waarin een echtscheiding verdedigd wordt. Alles bijeen wel een aardig boek. (f 3,40; geb. f 4,90)

4418 *Anders dan andere meisjes* voelt Sietske zich met haar kunstbeen. Moeder houdt haar angstvallig weg van gewone kinderen en mensen om haar alle leed te besparen, maar tenslotte is de uitwerking daarvan natuurlijk averechts. In het gezin Van Wateringen leert Sietske een heel andere omgeving kennen, waarin de problemen heel wat gemakkelijker en milder worden opgelost. Door enige uiterlijkheden kreeg het boek een katholiek tintje, doch van katholieke sfeer valt niets te proeven. *Hanny Hoogland* kan wel schrijven, maar ze wil te veel problemen (het moderne meisje, vrijheid, Friese kwestie, moderne kunst) tegelijk aan de orde stellen. Hierdoor wordt ze weinig overtuigend. Dit neemt niet weg dat veel meisjes het boek met plezier zullen lezen. (f 3,40; geb. f 4,50)

4419 *Veerle* is het enige meisje in een gezin met zes zoons. Zij is dol op dieren, koopt een aapje, maar raakt dit weer kwijt — aan de diertuin — omdat zij moeder zo slecht helpt. Zij heeft echter veel goede wil; dit blijkt wanneer moeder vier maanden in het ziekenhuis moet doorbrengen. Met haar opgewekte natuur en dolle fantasieën slaat zij er zich moedig doorheen. En passant weet zij de moeder van haar nichtje Andrea, die haar dochter en man had verlaten, ertoe te bewegen naar haar gezin terug te keren. Een geschikt Vlaams verhaal van *M. de Vleeschouwer-Verbraeken*, waarin de katholieke sfeer oppervlakkig blijft. Hinderlijk zijn de talrijke drukfouten en weggelaten woorden. (geb. f 3,50)

4420 Er verscheen ook reeds een vervolg op dit boek: *Veerle in de bergen*. Terwijl haar vriendinnetje Malvine zwaar ziek ligt, mag de 16-jarige Veerle, in gezelschap van haar broer Dirk en Andrea, met haar peetoom op een vakantiereisje naar Berchtesgaden. In de bergen gaat een wereld van schoonheid voor haar open, en innerlijk gegroeid — zij besluit later verpleegster te worden — komt ze weer thuis. Hier moet ze al direct een groot verdriet dragen: Malvine sterft en Veerle neemt zich voor, ook in haar verdere leven moedig „bergtoppen” te bestijgen. De jongemeisjestoon is, zij het soms wat geforceerd, in het algemeen goed getroffen. (geb. f 3,50) Goede manieren en het moderne meisje, is het onderwerp van *Klazien de Bruyn's Spiegel voor Eva*. Het principe waar de schrijfster vanuit gaat — dat goede manieren dan pas hun volle waarde krijgen als ze voortkomen uit goedheid, uit liefde — is gezond. De uitwerking is niet onaardig. Achtereenvolgens wordt de houding van het moderne meisje thuis, op school en in de wereld onder de loep genomen. Dat het zeer moeilijk is voortdurend de juiste toon te treffen, valt ook hier te constateren. Met name is de nadruk die gelegd wordt op het woord „modern” nogal gewild. Ook ontkomt men niet aan de indruk dat er een beetje te veel „gepreekt” wordt. Een meer humoris-

SPANNEND - LEERRIJK - KARAKTERVORMEND

Een nieuwe Winterfeld:

... Er kwam een meisje gevlogen

Een nieuw verhaal van de schrijver van „CAIUS IS BEE EZEEL”. Een meisje van een andere planeet valt uit het ruimteschip van haar vader en komt op de aarde terecht. Enkele vrienden en vriendinnetjes, die paddestoelen aan het zoeken zijn, vinden haar in het bos. Het wordt voor hen en haar een dag van dulle avonturen en ontdekkingen die door H. Winterfeld op een meesterlijke wijze verteld en door A. Kuyle zeer goed vertaald werden.

W. Hörnemann:

Havenpiraten

Een volksjongen en de zoon van een tandarts worden boezemvrienden na een gevecht waar de stukken van afvliegen. Ongewild geraakt hun vriend Maarten verwickeld in een affaire van grootscheepse smokkel in valse guldens. Op hun jongensmanier willen zij de politie een handje toesteken om 'de zaak in het reine te brengen. Het wordt een adembenemende nek-aan-nek-race tussen de jongens en piraten. Spannend tot en met.

H. Winterfeld:

Caius is een ezel

Een detective-verhaal uit het oude Rome voor de jeugd geschreven. Een van de merkwaardigste jeugdboeken die er sinds jaren verschenen zijn. Het dagelijks leven in het oude Rome, op school, in huis en op straat, wordt hier springlevende werkelijkheid. Een schooljongensruzie dreigt tot ernstige gevolgen te leiden, maar na een reeks spannende, humoristisch-vertelde avonturen wordt het onheil voorkomen. Op de laatste bladzijde blijkt, dat Caius wel een krachtpatser, maar toch een (gemoedelijke) ezel is...

A. Boudens:

De drie pijlen

Een weesjongen uit de Ardennen, een dappere kerel en weergaloos scherpschutter, krijgt de kans, eerst Maria van Bourgondië, later haar vader Karel de Stoute en tenslotte diens opvolger Maximiliaan van een wisse dood te redden. Dan wordt de jongen tot ridder geslagen: Ridder Gerard van der Pijle!

Prijs per boek (± 180 blz.) gebonden f 3,90

Uitgaven van LANNOO, TIJLT-DEN HAAG

Voor Nederland: Anna Paulownastraat 73, Den Haag Tel. 01700-11.23.14

(Adv.)

tische wijze van behandelen zou het boekje ten goede zijn gekomen, evenals enige esprit in de tekeningen, die nu wel erg alledaags zijn uitgevallen. (f 1,65) *Berthold Lutz* heeft het op zich genomen jongens en meisjes in te lichten „over de geheimen van het leven”. Voor meisjes schreef hij met dit doel *Het verborgen koninkrijk*. Het onderwerp wordt wel op zeer poëtische wijze benaderd, en eerst na een lange inleiding, waarin de „geheimen” op min of meer sprookjesachtige wijze worden omsponnen, komen antwoorden op grote vragen. Wij vragen ons af of een zo omslachtige manier nodig is om tot de eenvoudige, goddelijke geordendheid door te dringen. Voor het overige kunnen we dit goed geschreven boek met zijn hooggestemde opvattingen aanbevelen. (geb. f 4,90)

- 4422 Het eveneens Vlaams getinte boek voor jongens, *De lichtende weg*, gaat wat meer op de man af, al schuwt *Lutz* ook hier de symboliek geenszins. Twee plattelandsjongens komen in contact met de aalmoezenier van een kamperende jeugdgroep en worden door hem ingeleid in de vraagstukken rond het geslachtelijke. Prijzenswaard is de openheid en frisheid waarmee de onderwerpen benaderd worden. Aan de hand van het dagboek van een piloot worden tenslotte vergelijkingen gemaakt tussen de aviatick en de „hoge vlucht” naar een reïne volwassenheid. Dit gedeelte bevat vele fraaie en aansprekende hoofdstukken. Misschien klinkt een enkele passage wat theatraal voor nuchtere Hollandse jongensoren. Als bezinningslectuur van goed gehalte kan het boek heel nuttig zijn. (geb. f 4,90)
- 4424 Het Kardinaal van Rossum-instituut gaf een boekje uit, dat afgestemd is op veel jongelui van tegenwoordig: jonge mensen die bruisen van idealisme en ernstig zoeken naar een juiste uitlaat daarvoor. In handig formaat (24 x 11 cm), met pakkende illustraties van Daan Wilt-schut, geeft *H. Smeets, M.S.C.* hier een uiteenzetting *Over de Kerk van heden in de wereld van morgen*. Wij twijfelen er niet aan, of dit boekje zal menige jongen en meisje tot geestdrift opwek-

ken, omdat het hun de weg wijst hoe zij kunnen helpen, zeer reëel kunnen helpen. Voor ieder ligt er een grootse taak bij het missiewerk in de meest uitgebreide zin. Wie het boekje koopt, heeft nog kans op een prijs ook. (f 1,—)

Francesco, door *Jean Dulieu*, werd be-

4425

kroond met de eerste prijs in de Prijsvraag voor Letterkunde 1956, onder auspiciën van de Youth Friends' Association te New York, en het verdient deze prijs ten volle. Het is een levensbeschrijving van Sint-Franciscus van Assisië, geschreven vanuit een waarachtige ontroering en bewondering, maar tegelijk met grote deskundigheid in milieu- en karaktertekening. De stijl is eenvoudig, en zeer verzorgd. De boodschap van Sint-Franciscus, de echte christelijke naastenliefde en nederigheid, wordt op krachtige wijze beleefd en uitgedragen. De schrijver zelf heeft het boek uitstekend geïllustreerd en aan de uitgave is alle zorg besteed. Een prachtig boek voor jonge (en oudere) mensen, dat van het

begin tot het eind boeit. (geb. f 7,90)
Cor Versteegh geeft een verslag van de carrière van George Stephenson, die zich van ongeletterd mijnwerkerszootje, door grote leergierigheid, taai doorzettingsvermogen en vernuft, wist op te werken tot groot locomotief-bouwer en een van Englands grootste ingenieurs. Vooral aan de jeugd en de opgang van George wordt aandacht gewijd, hetgeen voor jeugdige lezers van bijzondere waarde is. Een interessant boek over een man, wiens leven overwaard is gekend te worden. Het verscheen als deel 19 in de „Klimop-reeks”. (geb. f 3,50)

4427 **De geschiedenis van Rome, vanaf het ontstaan tot en met keizer Augustus wordt door Mary Macgregor weer even boeiend verteld als „De geschiedenis van Griekenland”. Door het maken van een juiste keuze der data en gegevens is zij erin geslaagd een beeld te scheppen van de grandioze ontwikkeling van een wereldrijk. Op vele plaatsen wordt haar verhaal krachtig ondersteund door geïnspireerde tekeningen van A. A. Tadema. Ondanks deze grote waardering hebben we toch een opmerking: we zouden wensen dat meer naar voren gekomen was datgene, waarom wij Rome het meest bewonderen: het organisatietalent, de discipline, de specifieke burgerdeugden, kortom de Romeinse cultuur. Misschien dat de auteur hier nog eens een boek aan zal willen wijden van even grootse allure. (geb. f 12,50)**

4428 **In een reeks van achttien opstellen, voorzien van kaartjes, laat Hugo Glaser de Ontdekkers van de wereld, van Marco Polo tot heden, de revue passeren. Door hun prestaties zijn nu alle witte vlekken van de kaart verdwenen, maar ook nu bevat de aarde nog zoveel geheimen, dat het voor de vorsende mens altijd de moeite waard zal blijven deze ten dienste van de mensheid te exploreren, zo wordt in een slothoofdstuk betoogd. Onderhoudende, leerzame lectuur, die aanbevolen kan worden. f 4,90; geb. f 5,90)**

4429 **In *Sverre in Canada*, het vervolg op „Peter vist op kabeljauw” is de Scandinavische naam van de hoofdpersoon**

dit keer niet gewijzigd. Sverre uit Hammerfest komt door zeelieden-uitwisseling in Canada en vaart enige maanden op een schuit die op kabeljauw vist. Daarna reist hij mee op een binnenvaartschip en tenslotte komt hij in aanraking met een jonge Fransman, waarmee hij een post betreft als regenmaker in de binnenlanden van Canada. Daar redt hij een Indiaans meisje en mag op zijn verzoek mee met een grote Indianenfamilie naar hun winterjachtgebieden. Hopelijk vertelt Magnus Moen in een derde deel meer hierover: nu eindigt het verhaal vrij abrupt. Dit uitstekende boek over een eerlijke, werkzame jongeman, die graag wat van de wereld wil zien, wensen we in veler handen. De taal is niet feilloos. (f 3,40; geb. f 4,90)

Jongens, die genoten hebben van de eerste twee delen over Uoni, de zoon der wildernis, zullen met spanning het derde deel over zijn avonturen tegemoet hebben gezien. Dit deel is getiteld *Uoni in het land van de Lama's* en het beschrijft hoe Uoni de Fransman Charles Rameau helpt op diens speurtocht in China naar zijn broer, die tijdens de Boxeropstand is verdwenen. Het is een boeiend verhaal, waarin het oosterse, Mongoolse volk meesterlijk door Leo Wied beschreven wordt. De spanning wordt wel hoofdzakelijk bepaald door de schildering van magische krachten en wreed-

4430

heden. Uoni is weer de held die door lichamelijke kracht en edel karakter de bewondering wekt. Vertaling en illustraties zijn goed, de druk is minder prettig. De vele moeilijke namen kunnen bij het lezen soms wel wat hinderlijk zijn. (f 3,90; geb. f 4,90)

Voor de rijpere jeugd

4431

Door sociaal werk zich helemaal aan anderen wegschenken, ziet *Betsy Buelens* als haar ideaal. Maar ze verlangt tevens naar een grote liefde. Thuis moet ze heftige tegenstand overwinnen om gezinsverzorger te mogen worden. Wanneer de jonge arts, die haar aan haar eerste adres helpt, tenslotte besluit naar de missie te vertrekken, kan hij zich geen betere levensgezellin kiezen dan de sociaal denkende *Betsy*. Ook al vinden we de situaties in dit verhaal van *T. Lindenkruis* wel eens wat te gewild en te moraliserend, toch zullen jonge meisjes, dunkt ons, dit Vlaamse boek wel kunnen waarderen, vooral als zij zich voor sociaal werk interesseren. (geb. 75 fr.)

4432

Arja Peters is de schrijfster van *Joyce vindt haar geluk*. Wegens een ongeluk van haar a.s. echtgenoot op de trouwdag moet het huwelijk van de kinderverzorger *Joyce* worden uitgesteld. Intussen zien beiden in dat ze toch eigenlijk niet bij elkaar passen en *Joyce* begint de exploitatie van een tehuis voor moeilijke kinderen. Dit loopt vlot. *Joyce* slaat verschillende huwelijksaanzoeken af om tenslotte haar jawoord te geven aan haar buurman, de dierenarts *Philip*. Een oppervlakkig boek, toelaatbaar als ontspanningslektuur. (geb. f 4,90)

4433

In de roman van *Mien van 't Sant* lezen we hoe *Elsbeth* overhoop ligt met de tweeling *Noortje* en *Paul* uit haar moeders tweede huwelijk. Met haar tweede vader kan ze buitengewoon goed opschieten. *Elsbeth* is zeer gefortuneerd en daarom wil *Paul* zijn vader dwingen *Elsbeths* geld te gebruiken om *Pauls* studie in Delft te bekostigen, maar vader weigert. Als de jaloezie bijna haat wordt, gebeurt het verschrikkelijke: *Elsbeth* met haar bijzondere tekenaanleg

wordt door een ongelukje op de academie nagenoeg blind. In Zwitserland leert zij een oogarts kennen, die haar later opereert en... geneest. Daartussendoor zien we hoe *Noortje*, *Paul* en *Elsbeth* weer naar elkaar toegroen. Het wat lang uitgevallen verhaal is goed leesbaar, niet zeer sterk van stijl, maar goed van levensopvatting en optimistisch, met een behoorlijke karakteruitbeelding. (f 3,65; geb. f 4,90)

In de „Ster-reeks” verscheen het boek *Windvang*, door *M. A. M. Renes-Boldingh*. *Claartjes* bruidsjapon hing al klaar toen door een verkeersongeluk haar verloofde omkwam en haar broer een zware shock opliep. Een oom biedt hen voor een paar maanden zijn huisje *Windvang* op *Ameland* aan, waar beiden zichzelf hervinden. Aan het slot gaat voor *Claartje* een nieuwe toekomst open met de blindgeworden musicus *Lucien* uit het buurhuis. Een goed geschreven, beschaafde, serieuze meisjesroman in dagboekvorm, waarin sfeer en folklore van *Ameland* aardig verwerkt zijn. De godsdienstige dialogen zijn wel zeer talrijk, maar als regel fris, en doen slechts een enkele maal wat opzettelijk aan. Wel lijkt het ons bijzonder onwaarschijnlijk dat *Claartje* en *Lucien* elkaar bij de tweede ontmoeting trouw voor het leven beloven. De Engelse citaten vertonen hinderlijke foutjes. Ondanks de vlekjes een mooi en gezond verhaal, met verscheidene sympathieke en aannemelijke karakters. (geb. f 4,90)

Als laatste in deze kroniek bespreken we *Hansje's vuurproef*, een boek van *Nida Voerman*. De nog erg jeugdige *Hansje* van *Mandele*, die we al eerder ontmoetten in „*Jeltje's rustkuur*”, is nu getrouwd met de veel oudere *Hans Remmerswaal*, een illustrator, die helemaal in zijn werk opgaat en verschrikkelijk eigenwijs en eigengereid is; gauw in zijn wiek geschoten en tot overmaat van ramp vreselijk onzakelijk en moeilijk in de omgang. Men begrijpt hoe zwaar *Hansje* alles valt: de armoede, de pakhuiszolder waar ze moeten wonen, en vooral de eenzaamheid. Maar gelukkig,

4434

4435

*De nieuwe
Arendsoog*

NUMMER 17

**HET GEHEIM VAN
BAD MAN'S HUT**

Deze serie is verkrijgbaar
bij iedere boekhandel

(Adv.)

per deel gebonden

f 3.75

ze is flink en groeit tegen de verdrukking in uit tot een flinke jonge vrouw, die zich met veel moeite en wilskracht een plaats náást haar man weet te veroveren. Voor meisjes op de grens van de volwassenheid een niet onaardig, leerzaam boek, dat nergens godsdienst kent. (f 3,65; geb. f 4,90)

GEBEDENBOEKEN VOOR DE JEUGD

Voor de kleinsten

4436

Het kindergebedenboekje in versjes, *De Hemelpoort*, is alleen qua tekst oorspron-

kelijk. De tekeningen van Willi Propst zijn overgenomen uit een soortgelijk Zwitsers uitgaafje. Ze hebben stijl en sfeer, getuigen van grote devotie en zullen jonge kinderen zeker aanspreken door hun soberheid, prachtige pasteltinten en ook door het gebruik van goud. Ook de versjes van Lea Smulders munten uit door eenvoud en ritme. Zeer aanbevolen boekje voor thuis en in de kerk. Verondersteld, wordt dat het kind reeds

te communie gaat; graag hadden we gezien dat ook een paar versjes als dankzegging waren bijgevoegd. (geb. f 2,90; in plastic geb. f 3,25)

Voor ietwat gevorderden

Wel toelaatbaar als handleiding in een kindermis onder goede leiding, is het 1e deeltje, *Levend Brood*, van Samen om het altaar vieren kinderen de Eucharistie, samengesteld door F. W. J. Kolkman, pr. en H. J. A. Nijkamp. De gebeden voor het kind persoonlijk zullen o.i. niet erg aanspreken; ze zijn niet kinderlijk genoeg en treffen de kindersfeer niet; ze worden opgelegd inplaats dat ze uit het kind schijnen te komen. Ook op de biechtspiegel valt nog wel iets te zeggen; er staan nogal onbenullige dingen in en waarom een ander gebed laten bidden onder de absolutie dan de akte van berouw? Men voelt dat de schrijvers er niet in hebben kunnen leggen, wat ze wilden. Jammer, want er zijn nog maar weinig goede kerkboekjes voor de kleinsten. De tekeningen zijn duidelijk, maar moet het nu allemaal zo schematisch en vol dikke strepen staan? (f 1,75; geb. f 2,50)

4437

Voor grotere kinderen

Het tweede deeltje, *Heilige Wijnstok*, hebben de samenstellers bedoeld voor jongens en meisjes van 11 tot 14 jaar, als hulp bij het samen vieren van het misoffer. Aan dat doel lijkt het goed te beantwoorden, zowel door de duidelijke druk van het Latijn als door de goede indeling en de afwisseling van zwarte en rode letters. Naast Nederlandse en Latijnse gezangen bevat het biechtgebeden, waarbij echter de vragenlijst over de kuisheid het kind voor raadsels stelt. Overigens aanbevolen.

4438

(f 1,75; geb. f 2,50)

Voor de rijpere jeugd

Als eerste boek voor deze categorie bespreken wij *Jeugd spreekt met God*. Het is verheugend te constateren, hoe voortreffelijk de Franse Jezuïet F. Lelotte tegemoet komt aan het verlangen van de jeugd naar een fris en nieuw ge-

4439

bedenboek, dat haar verlost uit de sfeer van hoogdravende en levensvreemde vroomheid. Het boek is een poging, jonge mensen te brengen tot een zelfstandig gesprek met God; als elk goed pedagoog beoogt het dus, zichzelf overbodig te maken. Het is aantrekkelijk door de frisse, directe toon, die rekening houdt met de eigen mentaliteit van de jeugd en haar noden en aspiraties grondig kent; door de fraaie typografische verzorging en de prachtige foto's die vaak een gebed op zich zijn. Het inspireert, stimuleert tot een zelfbewust-katholieke en dappere levenshouding en waardering van de genadeschatten der Kerk. De titel doet niet vermoeden, dat het kennelijk voor jongens is bedoeld. Wij bevelen het met enthousiasme aan voor aankomende en rijpere jeugd, adolescenten en jeugdige volwassenen. (geb. f 6,40)

4440

Gebeden voor jonge mannen biedt ook *Fons vitae* — Bron van leven — samengesteld door de Dominicanen *B. J. van Pampus, A. van den Assum en I. C. Anderson*: Het boek wil geen missaal zijn. Het geeft wel de vaste gebeden der H. Mis, de normale dagelijkse gebeden, biecht- en communie-oefeningen, daarnaast een rijke verzameling overwegingen voor zondagen en grote feestdagen, overdenkingen voor het leven en gedachten over enige heiligen. Inhoudt der gebeden en overwegingen en tussengevoegde foto-illustraties dekken elkaar volkomen: modern, vlot en raak, aangepast aan het dagelijks leven onzer jongens, zonder zwaarwichtigheden, zonder sentimentaliteit, door en door gezond, liturgisch. Een rijk kerkboek dat onze jongens aanspreekt en ten zeerste aanbevolen kan worden.

(geb. f 6,90 tot f 11,90)

4441

Als tegenhanger van „Fons vitae” kunnen we beschouwen: *Vita vera* — Echt leven — verzorgd door dezelfde auteurs. Dit gebeden- en bezinningsboekje voor meisjes van 15 tot 21 jaar is voornamelijk en fijn en voortreffelijk; het graaft in al zijn eenvoud diep; het voert met eigentijdse directheid naar het hart van het

christenleven. De opzet is: de „harmoonische eenheid voelbaar maken, die moet bestaan tussen „godsdienst” en alledagsleven; Christus en Zijn Offer centraal stellen; leren spreken met God in plaats van formules oplezen; de geest van de jonge mens vormen tot denkend bidden en biddend denken. Ook dit boek geven wij een hartelijke aanbeveling mee.

(geb. f 6,90 tot f 11,90)

KERSTLECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor de kleinsten

Coos Couvens vertelt in nr. 56 van de serie „Naar 't zonlicht toe” over *Het kindje waar engelen van zongen*. Dit prentenboekje geeft telkens rechts een gekleurde tekening over een hele bladzijde en links enige eenvoudige tekst. De tekeningen van Lies Veenhoven zijn sober en goed. Platen en tekst zijn geïnspireerd door Jesaja II 6-8, een dichterlijke beschrijving van de vrede in het rijk van de Messias. Gesproken wordt over het Kindje Jezus, Maria en Jozef, verteld wordt van de herders die naar het stalletje gaan midden in de nacht, terwijl de wilde dieren hun kudden onberoerd laten. Een aantrekkelijk boekje. (f 1,75; geb. f 2,25)

4442

Nr. 57 van genoemde serie werd geschreven door *D. van der Meiden-Coolsma* en draagt de ietwat misleidende titel *Kaarsen op Kerstfeest*. Deze doet een Kerstverhaal veronderstellen, wat het toch eigenlijk niet is. Een muizenfamilie verheugt zich over het Kerstfeest, omdat er dan kerstkaarsjes te eten zijn. De jongste muizenzoon gaat stilletjes naar de huiskamer en vindt daar een ziek meisje dat hem een kaarsje geeft. De idee is: mens en dier sluiten vrede met Kerstmis. Een aardig, fris verteld verhaal, dat het beste voorgelezen kan worden, omdat de tekst nogal moeilijk is. (f 1,15)

4443

Linekes tocht naar de zingende klokken heet het boekje van *K. Norel*. Lineke gaat bij oma Kerstmis vieren. Maar

4444

daags voor het grote feest wordt oma ernstig ziek. Lineke heeft van opa gehoord dat de klokken samen met de engelen hun lied naar God omhoog zenden. Daarom klimt zij in de toren om haar gebed voor oma's beterschap met hen mee te geven. Ze valt daar boven in slaap en wordt door de beiaardier gevonden. En: bij haar thuiskomst is oma werkelijk onverwacht hersteld. Een diepchristelijk verhaaltje, misschien wat te vroom, doch aanvaardbaar voor katholieke jonge kinderen. Het is wel wat onwaarschijnlijk dat de kleine Lineke alleen de donkere torentrap op durft. (f 0,45)

Voor ietwat gevorderden

4445 Voor deze groep lezers schreef allereerst *Joke Hoytink* een aardig verhaal: *Jan-Peter's geschenk*. Jan-Peter is een goede hulp voor baas Harm, de kweker. Hij helpt met het wegbrengen van bloemstukjes en kerstbomen en krijgt als beloning het laatste boompje. Hij neemt zich voor het versierd en al naar Gertje te brengen, die Kerstmis moet vieren met een gebroken been. Niemand mag het weten, en daarom gaat Jan-Peter het boompje 's nachts brengen, waarbij hij door een groot donker bos moet. De ouders van Jan-Peter zijn erg ongerust als ze merken dat hij verdwenen is. Het slot is een gelukkig Kerstfeest. Een levendig en goed verteld verhaal, dat speelt in protestants milieu. (geb. f 1,—)

4446 Een beproefd verhaal is *De stroper* van *Anne de Vries*, dat nu al zijn 8e druk beleeft. Jans moeder is gestorven en vader heeft daar zoveel verdriet van dat hij alles vergeet en onverschillig wordt voor zijn kinderen. Jan wil zelf zijn boekengeld gaan verdienen en raakt aan het stropen. Hij komt in contact met Gart-Jan en raakt hoe langer hoe dieper in de ellende. Tot het plots, daags voor Kerstmis tot een einde komt... Een beetje overgevoelig, niet helemaal echt verhaal, dat echter wel goed geschreven is. Geschikt. (geb. f 0,90)

4447 In *Met Kerstmis thuis* verhaalt *C. Th. Jongejan-De Groot* hoe Harm van Beek,

Gezellige

vrolijke meisjesboeken

Vraagt Uw boekhandelaar naar het nieuwe boek van „Vickey”

„VICKEY BELANDT IN DE VIJFDE”

Reeds verscheen:

VICKEY'S CAPRIOLEN

Deze boeken zijn gebonden in frisse, meerkleurige omslagen. Prijs per deel f 3,75.

...Wat zullen onze meisjes genieten van dit leuke boek.

...Dit is echte, frisse lectuur voor onze meisjes, maar ook ouderen zullen er nog van smullen.

Iedere erkende boekhandel heeft zel

APELDOORN

M. Stenvert & Zoon

(Adv.)

enkele dagen nadat hij met zijn ouders de Canadese oom en tante is gaan afhalen in Rotterdam, het grote nieuws hoort dat hij meemag naar Canada. Het lijkt Harm geweldig. Maar het eerste afscheid is al erg zwaar. Later, in Amsterdam, wordt hij ziek. Dan verlangt hij zo naar thuis, dat oom en tante hem terugbrengen. De jongensachtige gesteltenis van Harm is eenvoudig en goed weergegeven, evenals de intieme aanhanke-lijkheid in het degelijke gezin. Een boekje met een zuivere sfeer, spelend in protestants milieu. (geb. f 0,80)

4448 De jaarlijkse uitgave *Kerstboek De Vonk* werd ook voor 1957 weer verzorgd door R. Oostru en C. Couvens. Ook voor dit jaar wist men weer allerlei aardige, nieuwe bijdragen te leveren voor een stijlvolle kerstviering in gezin en jeugdvereniging, die ook te gebruiken zijn voor de katholieke jeugd, ook al leggen wij het accent wel eens wat anders en is de keuze der liederen misschien niet de onze. Het kerstverhaal „Kerstfeest voor King” vinden wij als zodanig niet zo geslaagd. (f 0,95)

4449 Als specifiek katholieke tegenhanger kan het *Kinderkerstboek* beschouwd worden, uitgegeven door de Priesters van het H. Hart, waarvan zojuist het 27ste nummer uitkwam. De tekst is van René Groenen en het frisse, aantrekkelijke tekenwerk van Paul Duif. Enkele verhalen, een tweetal gedichten en een eenvoudig kerstspel zijn hier gebundeld. Het geheel maakt een verzorgde indruk en is zeker aantrekkelijk voor jeugdige lezers. Bij enkele verhalen die het karakter van een sprookje dragen is het gegeven kindelijker dan de stijl en de beschrijving die eerst door wat oudere lezertjes volledig gewaardeerd zullen worden. (f 0,90)

4450 *Toen ging de hemel open*, nummer 22 uit de „Van Gorcum's verhalenbundels”, is het resultaat van een prijsvraag om oorspronkelijke, niet-bijbelse kerstverhalen te schrijven. De beste tien zijn hierin verzameld en in de meeste zijn kinderen de hoofdpersonen. De sfeer is vrijzinnig-protestant, doch dit is o.i. geen bezwaar voor gebruik in katholieke kring.

De verhalen zijn uitstekend geschreven en zeer geschikt om voorgelezen en verteld te worden. (f 3,30; geb. f 4,90)

Voor grotere kinderen

4451 Uit oude en nieuwe tijd heeft C. Wilkes-huis de stof geput voor het belichten der Kerstgedachte: vrede en liefde tussen de mensen. Twaalf kerstverhalen en een oudejaarsverhaal bracht hij bijeen in het boek *Zij kwamen van verre*. Waar het verhaal in Middeleeuwse omstandigheden speelt, wordt het katholiek klimaat verdienstelijk geschilderd; de in het heden gesitueerde verhalen spelen in protestants milieu. Naast enkele bijzonder gevoelige en fraaie vertellingen, vindt men hier ook minder bevredigende novellen. Het geheel is mild van sfeer en strekking en ook voor de katholieke jeugd zeer wel bruikbaar. (geb. f 4,25)

LISA TETZNER'S
SPROOKJESBOEK
Nederlandse bewerking
Marie W. Vos
en
Aar van de Werfhorst
waardevolle sprookjes voor volwassen en jeugdige lezers, op onbevangen en natuurlijke wijze verteld; aantrekkelijke illustraties
linnen band — stofomslag in kleuren
f 14,75
In de boekhandel verkrijgbaar
N.V. UITGEVERIJ W. VAN HOEVE
's-GRAVENHAGE

(Adv.)

De nieuwe Pim Pandoer

NUMMER 6

**HET RAADSEL
VAN DE JORDAAN**

per deel gebonden

f 3.75

Deze serie is verkrijgbaar
bij iedere boekhandel

(Adv.)

„'n Kleinigheid"

zegt Mr. Slanton, de chef van de Londense firma *Waar ook ter Wereld*, als een nieuwe opdracht binnenkomt; en dat gebeurt nogal 'ns. Steeds nieuwe avonturen overal ter wereld, voor de chef en zijn makkers.

Wilt u uw kinderen er van mee laten genieten?

„'n Kleinigheid"

Ze behoeven er echt geen grote reis voor te maken. Stuurt u hen naar de boekhandelaar en laat hen vragen naar de

KRANZ-BOEKEN

Ze zijn prachtig uitgevoerd en kosten f 4,50 per deel. 208 pag. Gebonden in een afwasbare vierkleurenband.

Reeds verschenen:

In de klauwen van de onbekende
Avonturen in Afghanistan

Noodlanding in de jungle
Avonturen in Brazilië

Dood in de Skelettenkloof
Avonturen in Mexico.

Vlucht naar de Ijschaaienjagers
Avonturen op Groenland.

Onschuldig onder schulden
Avonturen op een eiland in de Caraïbische zee.

Uitgeverij „HELMOND" Helmond
Verkrijgbaar bij de boekhandel

(Adv.)

WIJ ONTVINGEN

De Paleispost voor de jeugd, samengesteld door P. de Zeeuw J.Gzn. en J. Nowee. Dit tijdschriftje van 16 blz. geeft op aantrekkelijke en leerzame wijze een levensbeeld van onze Koningin in haar dagelijks werk, van de Prins en de Prinsessen. De jeugd leert eruit, dat het heus nog niet zo eenvoudig is om „koningin te zijn". Aardige foto's verlichten het geheel. (Prijs f 0,30)

Mogen wij u voorstellen:

L. HUISINGA-SCAF

Het verheugde ons dat mevrouw Huisinga-Scaf ondanks haar drukke werkzaamheden nog de tijd vond iets over haar leven en werk te vertellen. Inderdaad: mevrouw Huisinga is geen onbekende bij verschillende vrouwenorganisaties die Nederland rijk is, en wisselt bovendien graag haar huisvrouwelijke bezigheden en de uren dat zij aan de schrijftafel doorbrengt af met sportbeoefening. Dat is dan ook de reden dat er niet meer dan veertien boeken van haar verschenen zijn (inclusief het boek dat nu bij haar uitgeverij op stapel staat: *Een kind uit het kamp*).

Ze vertelde dat ze ons gaarne te woord stond omdat zij met genoegen had kennis gemaakt met de Idil-Gids voor Jeugdlectuur: een goede leidraad bij het kiezen van jeugdlectuur, vond ze. En het was plezierig te vernemen dat zij ook haar gedachten had laten gaan over enkele punten die volgens haar mening van belang waren voor het perfectioneren van ons tijdschrift.

Ze woont graag in Amsterdam, vertelde de schrijfster, wat niet wegneemt dat ze een bijzonder plaatsje in haar hart bewaart voor Roermond, waar ze in 1901 geboren is en waar ze het grootste deel van haar leven doorbracht.

„Ik had er een heerlijke jeugd", vertrouwt ze ons toe, „waarin ik veel

speelde en heel veel las. Boeken zijn later lang niet meer zo'n verrukkelijk iets voor je, als ze dat waren toen je nog jong was. Wat kon je ervan genieten! Wat kon je er hartelijk om lachen of er even goed hete tranen om schrijven. Je kon ze ook steeds maar weer overlezen. Later heb je meestal aan één keer lezen wel genoeg..."

Het kan raar lopen in de wereld: zo kun je trouwen met je oud-leraar scheikunde, die je destijds bij het eindexamen aan de Rijks-H.B.S. voor dat vak geen voldoende waardig achtte. En papa Huisinga moest later trachten zijn twee zonen in de klas het nodige bij te brengen over moleculen en atomen. Wij nemen aan (gevraagd hebben we het niet!) dat die het wel hebben klaargespeeld zich een dik-voldoende inzicht te verschaffen in de geheimen die Rutherford en de Curies, Hahn, Fermi en zo vele anderen hebben getracht voor ons te ontraadselen!

Die wonen kregen ook nog een plaats in de praktische lees-aspecten van ons gesprek: Als zij en hun vriendjes boeken uitleenden, hadden ze de gewoonte een

gelijk aantal in onderpand terug te vragen. Zoiets werkt toch wel efficiënter dan een ingeplakte ex-libris!

En wanneer is mevrouw Huisinga begonnen met schrijven?

„Verhalen schrijven heb ik gedaan van het ogenblik af dat ik schrijven kòn”, vertelt ze trots. „Mijn eerste produkt ging over een blinde man en Pietje Puk — zo noemden wij, wurmen in de tweede klas van de lagere school, onze goede onderwijzer. En aangezien ik in al mijn schooljaren mijn beste cijfers verdiende met m'n opstellen, vond ik het eigenlijk vanzelfsprekend dat ik „schrijfster” zou worden... Maar mijn eerste inzending werd prompt geweigerd en men bleek niet van plan hoera te roepen bij mijn verdere pogingen. Daaruit begon ik te begrijpen dat ik niet een leien dakje maar een pad vol hindernissen voor me had...”

Maar de hindernissen werden uiteindelijk genomen en haar eerste boeken verschenen toen haar zoons de leeftijd hadden ze te verslinden. Ook hier blijkt het toetsen aan de praktijk dus weer van grote invloed te zijn geweest. Sindsdien bleef mevrouw Huisinga voor de jeugd schrijven.

Vat voor boeken? wilden we weten.

„O, geen zwaarwichtige boeken. Omdat ik kinderen ernstig neem, en weet hoe diep ze kunnen voelen, breng ik wat ik hen graag zeggen wil doorgaans het liefst in speelse vorm. Meestal zwoeg ik tot en met juist aan die vorm. En de indruk die zo'n boek dan later maakt is... dat het vlot geschreven is!”

Over haar eigen boeken praat onze gastvrouw liever niet: ze moeten maar voor zichzelf spreken, vindt ze. Maar toch is ze geneigd *Wij en de Hoef* haar liefste boek te noemen, ofschoon ze ook veel van *Lientje* houdt. Verder noemt zij dan nog: *Ena's vakantie*, *In en om de boerderij*, *Kasteel Ritterode*, *Lonnie Bard*, *Rob van Olden*, *Tertia vindt een thuis*, *De vrienden van Tin*, *Gelukkige pechvogel*, *Lente in en om de Twente*, *Zes uit een klas*, en *De „Oeroemtsj” vaart naar China*.

Mevrouw Huisinga is het volkomen met ons eens dat de jeugdlectuur een zeer grote rol speelt bij de vorming van het individu tot de volwassenheid. „Daarom vind ik het zo jammer”, zegt ze, „dat zoveel meer aandacht geschonken wordt aan wat voor volwassenen, dan aan wat voor kinderen geschreven wordt. Het loont de schrijver, zoals het nu is, veel meer om voor volwassenen te schrijven, als hij talent heeft natuurlijk. Om te beginnen wordt zijn werk dan met ernst beoordeeld door onze beste recensenten. En over jeugdlectuur worden daarentegen vaak recensies geschreven die in flodderigheid niet onderdoen voor het miserabelste kinderboek. Ik hoop dat het zo niet blijven zal. Voor alle serieuze

auteurs van jeugdlectuur lijkt het mij minder naar afgekamd te worden, dan dat men hen niet voor vol aanziet.”

Het zal de schrijfster genoegen gedaan hebben te vernemen dat juist bij Idil de beoordeling van het jeugdboek met grote zorg wordt omringd: als basis voor de besprekingen in de Idil-Gids hebben wij immers steeds de beschikking over minstens twee recensies, en in vele gevallen zijn het er meer.

Voor wij afscheid namen hebben wij nog even gevraagd naar de toekomstplannen van Mevrouw Huisinga. Die luiden kort en krachtig: blijven schrijven. Waarbij wij haar dan — ook namens de Idil-Gids lezers — van harte succes toewensen. G.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:	(volgnummer)
Andrée, F. B.: Goedenmorgen, dokter (West-Friesland), 60 p. — VIc	4370
Bald, Th.: Prinsje Tibo en... Mau-Mau de draak (Paters van de H. Geest), 67 p. — VIc	4369
Bald, Th.: De toverstaf van prinsje Tibo (Paters van de H. Geest), 85 p. — VIc	4368
Baljí, J. P.: Ratje Verheul en zijn kornuiten (L. J. Veen), 116 p. — VIa-b, J	4400
van Bergen, J.: Hans en zijn katten (Van Goor), 48 p. — VIc	4372
Blyton, E.: Het geheim van het afgebrande huis (Becht), 155 p. — VIa-b	4394
Blyton, E.: Het mysterie van de verdwenen kat (Becht), 156 p. — VIa-b	4395
Bouhuys, M.: Stippe stappe (Holland), 80 p. — VIc	4380
Bouhuys, M.: De trouwe schimmel (Holland), 32 p. — VIc	4379
Bruinhof, B.: De jacht op het gestolen document (Stenvert), 183 p. — VIa, J	4404
de Bruyn, K.: Spiegel voor Eva (J. Schenk), 84 p. — V, M	4421
Carels, N.: Sikko de boogschutter (Spaarnestad), 124 p. — VIa-b †	4393
Claes, E.: Sinter-Klaas in de hemel en op aarde (Altióra), — Vīb-c †	4381
Covens, C.: Het kindje waar engelen van zongen (Van Gorcum), 35 p. — VIc	4442
Degreef, J. D.: De tocht naar het onbekende (Helmond), 93 p. — VIa	4411
Degreef, J. D.: Het vliegende hoofdkwartier (Helmond), 96 p. — VIa	4412
Dixon, R.: Flitsende hoeven (De Sleutel), 152 p. — VIa-b, J	4399
Dulieu, J.: Francesco (Van der Peet), 199 p. — V, JM †	4425
Elink Schuurman, C. A.: Het paard van Sinterklaas is zoek (Van Gorcum), 37 p. — Vīb-c	4382
Franké, S.: Jaap redt een eekhoorn (Kluitman), 88 p. — VIc	4376
Franke, S.: Jaap temt een egel (Kluitman), 96 p. — VIc	4375
Glaser, H.: Ontdekkers van de wereld (Wereld-Bibl.), 224 p. — V	4428
Goudge, E.: Het witte paardje (Het Spectrum), 240 p. — VIa, M	4415
Groenen, R.: Kinderkerstboek nr. 27 (Groot Seminarie der Priesters van het H. Hart), 48 p. — Vīb †	4445

de Haan, K.: De mannen van de Swarte Draeck (Kluitman), 160 p. — VIa, J	4408
van Hageland, A.: Kamp om de koningskroon (Heideland), 89 p. — VIa	4409
Hagers, F.: Een huishoudschool in rep en roer (Kluitman), 134 p. — VIa, M	4416
Hamaker-Willink, A.: Allebei een varkentje (Wolters), 24 p. — VIc	4371
Heykoop, S.: De brutale sneeuwbal (Wereld-Bibl.), 20 p. — VIc	4367
Hollatz, D.: Metti en haar eiland (Spectrum), 184 p. — VIb, M	4390
Hoogland, H.: Anders dan andere meisjes (Van Goor), 180 p. — V, M	4418
Hoytink, J.: Jan-Peters geschenk (Callenbach), 61 p. — VIb-c, (P)	4445
de Jong, A. M.: De wereldreis van Bulletje en Bonestaak. 9e Deel (Arbeiderspers), 36 p. — VIa ^o	4403
Jongejan-De Groot, C. Th.: Met Kerstmis thuis (Callenb.), 46 p. — VIb, (P)	4447
Kolkman, F. W. J., Pr., en H. J. A. Nijkamp: Samen om het altaar vieren kinderen de Euch. 1e Deel: Levend Brood (Van Goor), 68 p. — VIb-c †	4437
Kolkman, F. W. J., Pr., en H. J. A. Nijkamp: Samen om het altaar vieren kinderen de Eucharistie. 2e Deel: Heilige Wijnstok (Van Goor), 120 p. — VIa-b †	4438
Letotte, F., S.J.: Jeugd spreekt met God (Butzon & Bercker), VIII, 384 p. — IV-V, J †	4439
Lennart, C.: Kathinka uit de Kattesnorstraat (A. A. M. Stols), 88 p. — VIb-c	4385
Lindekruis, T.: Betsy Buelens (Vlaamsche Boekcentr.), 156 p. — IV-V, M †	4431
Löbler, J.: De luchtreis van Krieweltje en Pieper (West-Friesl.), 58 p. — VIc	4366
Lutterbeck, G. A.: De twee munshis (Altiora), 103 p. — VIa †	4413
Lutz, B.: De lichtende weg (Paul Brand), 123 p. — V, J †	4423
Lutz, B.: Het verborgen koninkrijk (Paul Brand), 128 p. — V, M †	4422
Macgregor, M.: De geschiedenis van Rome (Van Dishoeck), 301 p. — V, JM	4427
van der Meiden-Coolsma, D.: Kaarsen op Kerstfeest (Van Gorcum), 23 p. — VIc, (P)	4443
Moen, M.: Sverre in Canada (Zuid-Holl. U.M.), 181 p. — V, J	4429
Norel, K.: Linekes tocht naar de zingende klokken (Callenbach), 31 p. — VIc, (P)	4444
Nowee, J.: Het geheim van Bad Man's hut (Malmberg), 157 p. — VIa, J	4407
Nowee, J.: Het veeland in gevaar! (Malmberg), 160 p. — VIa, J	4406
(Oostra, R., en C. Covens): Kerstboek De Vonk 1957 (Van Gorcum), 31 p. — VIb, P	4448
Ott, E.: Meisjeskostschool (Zuid-Holl. Uitg. Mij), 199 p. — V, M	4417
van Pampus, B. J., O.P., A. van den Assum, O.P. en L. C. Anderson, O.P.: Fons vitae (J. H. van Wees Jr.), 566 p. — IV-V, J †	4440
van Pampus, B. J., O.P., A. van den Assum, O.P. en L. C. Anderson, O.P.: Vita vera (J. H. van Wees Jr.), 551 p. — IV-V, M †	4441
Peters, A.: Joyce vindt het geluk (Stenvert), 171 p. — IV-V, M	4432
Phaff, Ch.: De liefste wens van Tip en Joosje (Kluitman), 93 p. — VIc	4374
Prins, P.: Vier vrienden en een vigilante (Groenendijk), 211 p. — VIa-b, J, (P)	4398
Putman, W.: Marietje Hemelzoet (Heideland), 163 p. — VIa-b †	4391
Renes-Boldingh, M. A. M.: Windvang (Callenb.), 191 p. — IV-V, M, (P)	4434
Roggeveen, L.: Spanning in „De Rode Leeuw” (Van Goor), 168 p. — VIa-b, J	4397
de Saint-Pierre, M.: De heilige Bernadette (Casterman), 44 p. — VIa-b †	4392
van 't Sant, M.: Elsbeth (West-Friesl.), 237 p. — IV-V, M, (P)	4433
Smeets, H., M.S.C.: Over de Kerk van heden in de wereld van morgen (Social Compass), 48 p. — V †	4424
Smulders, L.: De Hemelpoort (G. Mosmans), 96 p. — VIc †	4436

Sommani, V.: Buccino (Ten Hagen), 239 p. — VIb-c	4386
Sprenger, H.: Kick Wilstra als gladiator (Het Parool), 48 p. — VIa-b, J	4401
Sprenger, H.: Kick Wilstra, voetbal-revoluties (Het Parool), 48 p. — VIa, J	4402
Spyri, J.: Lauri, een jongen uit de bergen (Ploegsma), 104 p. — VIb	4388
Steinmann, E.: De zoon van de gondelier (Spectrum), 192 p. — VIa	4414
Terpstra, J.: Van de boerderijen die elkaar aankeken (Van Goor), 88 p. — VIb-c	4383
Terpstra, J.: Winter op Deelswal (Van Goor), 104 p. — VIb-c	4384
Verroen, D.: Marieta's overwinning (Stenvert), 96 p. — VIb, M	4389
Versteegh, C.: George Stephenson (West-Friesl.), 147 p. — V, JM	4426
de Vleeschouwer-Verbraeken, M.: Veerle (Zuid-Ned. Uitg. Mij), 127 p. — V, M †	4419
de Vleeschouwer-Verbraeken, M.: Veerle in de bergen (Zuid-Ned. Uitg. Mij), 128 p. — V, M †	4420
Voerman, N.: Hansje's vuurproef (West-Friesl.), 188 p. — IV, M	4435
de Vries, A.: Het boek van Gerrie (Van Goor), 112 p. — VIc, M, (P)	4377
de Vries, A.: Het boek van Jaapje (Van Goor), 112 p. — VIc, J, (P)	4378
de Vries, A.: De stroper (Callenbach), 53 p. — VIb, J, (P)	4446
de Vries, J.: Het geheim van het oude raadhuis (West-Friesl.), 148 p. — VIa-b	4396
de Weger, J.: Tim mie (Van Goor), 48 p. — VIc	4373
Wied, L.: Uoni in het land van de Lama's (P. Vink), 175 p. — V, J	4430
van Wieringen, F.: Het geheim van de Kanga (Cantecleer), 160 p. — VIa, J	4405
Wilkeshuis, C.: De boog van de farao (Van Goor), 168 p. — VIa	4410
Wilkeshuis, C.: Zij kwamen van verre (Ploegsma), 121 p. — VIa-b	4451
XX: Toen ging de hemel open (Van Gorcum), 128 p. — VIb, LP	4450
Zimnik, R.: De beer en de mensen (Ploegsma), 64 p. — VIb-c	4387

Enthousiast voor vliegtuigen en schepen?

Maak dan kennis met

DE WIJDE-WERELD-BOEKERIJ:

1. Hans Rohmer: Van scheepsjongen tot scheepsingenieur

Wat een prachtkerel, die Hans Straub, en wat een avontuurlijke carrière! Allerlei scheeps- en machine-typen moet hij leren bedienen, van ertsboot tot kabellegger, van hekwieler tot dubbelschroefturbine

(14-18 jaar).

Geb. f 4.90

2. C. C. Bergius: Noodlanding in de steppe

Echt een fijn spannend boek. Zal de piloot uit Sibirië weten te ontkomen? Aviatiek, weerkunde, instrumentvliegen, speelt in het verhaal een grote rol

(12-16 jaar).

Geb. f 4.90

Dè keus van de moderne jongen

In elke boekhandel

NEDERLAND'S BOEKHUIS TILBURG

Enkele perostemmen

OVER DE NIEUWE JEUGDBOEKEN VAN DE

VOOR MEISJES
VAN 12-16 JAAR

De Stem 12-3-'57:

Frisse kinderen, normale karakters, gezonde opvattingen, spannende avonturen en toch niet opgeschroefd behandeld, vullen deze aantrekkelijke boeken.

Leidse Courant 2-4-'57:

Een kostelijk boek (Woonwagen). Het wordt een reuze-avontuur; meer vertellen wij niet (Het geheimzinnige huis).

Volkswaekblad 27-4-'57:

Het is een boeiende jeugdlectuur eerste klas.

De Nieuwe Eeuw 30-3-'57:

Jongens en meisjes kunnen er ten volle van genieten.

Moeder Juni 1957:

Uw kinderen tussen 12 en 14 jaar zullen stellig van deze boeken genieten.

Met deze en vele andere voortreffelijke recensies werden de twee nieuwe series begroet.

Reeds verschenen: ATKINSON-REEKS

No. 1 *Met de woonwagen op avontuur*

No. 2 *Het geheimzinnige huis*

No. 3 *Het smokkelaarsnest*

No. 4 *Het eiland van Robinson Crusoe*

EN

VOOR JONGENS
VAN 12-16 JAAR

De Tijd 15-6-'57:

Voor jongens van 12-16 jaar gewilde en meeslepende lectuur.

De Nieuwe Eeuw 30-3-'57:

Altijd aantrekkelijk.

Alle Hens 3-3-'57:

Wij hebben deze boeken echt voor ons genoeg gelezen en kunnen ze aanbevelen voor jongens tot 16 jaar. Ze zijn verzorgd uitgegeven.

Rotterdams Nieuwsblad 27-4-'57:

In één woord alle ingrediënten zijn aanwezig voor een boeiend jongensboek.

Gooi- en Eemlander 30-4-'57:

De jongens van nu zullen, evenals die van vroeger, niet kunnen ophouden met het lezen van deze spannende boeken.

Reeds verschenen: WINFAIR-SERIE

No. 1 *De rode mocassin*

No. 2 *Pandátsche, de held v. d. Zwarte Bergen*

No. 3 *Het geheim van de Duivelskreek*

No. 4 *Het mysterie van Blue Falls*

PRIJS PER DEEL **f 3.95**

Een aanwinst voor de jeugd en dus voor iedere goede jeugdbibliotheek.

Uitgave: TEN HAGEN N.V. - Den Haag

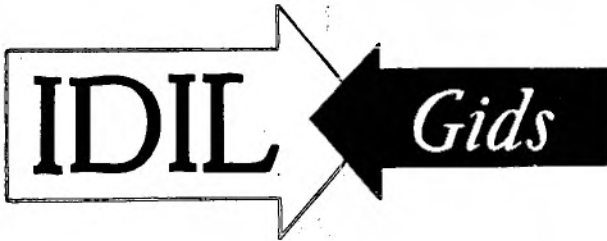
VERKRIJGBAAR BIJ DE ERKENDE BOEKHANDEL.

(Adv.)

DECEMBER 1957

JAARGANG IX

NUMMER 5

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

DRS. J. KLEIN

Recensies 4452-4540

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16. TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg. De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Condities op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	103
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i>	113
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	115
<i>Mogen wij u voorstellen</i>	
<i>Guus Betlem</i>	117
<i>Secretariaat afd. Keurraad</i>	121
<i>Bibliografisch register</i>	121

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

Om te beginnen een verhaaltje van *Piet Broos*, door hemzelf geïllustreerd. Het is nr. 5 uit de „Toverfluit-serie” en heet *Van Blozebol en Schrokkie*. Kabouter Blozebol durft zijn mooie huisje niet onbeheerd te laten staan, maar als zijn buurman een dag op reis is, moet hij zelf zijn boodschappen doen. Schrokkie de bever zal op zijn huisje passen en als beloning drie pannekoeken krijgen. Als Blozebol pas heel laat thuis komt vindt hij Schrokkie in het portaal geklemd. Uit verveling heeft hij alles wat eetbaar is opgegeten. En nu wil hij zijn pannekoeken ook nog! Dit aardige boekje spreekt de kleuters onmiddellijk aan.

(geb. f 1,50)

In de bekende grappige verlichting van Carol Voges liggen drie nieuwe boekjes van de acht-delige „Oki en Doki-serie” voor ons. De tekst van *Carol Voges* geeft de gewone avonturen van twee matroosjes die allerlei grappigs meemaken... ofschoon in het laatste deel de kookpot er bijna aan te pas was gekomen. Door het klare letterbeeld en de tamelijk goede tekstbeperking biedt deze serie heel goed bruikbare en humoristisch getinte stof.

4453 De drie nieuwste titels luiden: *Oki en*

Doki verdwaald, Oki en Doki zijn kok 4454
en Oki en Doki bij de nikkers. 4455

(p. dl. geb. f 1,25)

Robbeknol heet een boekje, geschreven door *Rein Valkhoff*. In dit verhaal over een kleine jongen, die dol is op dieren, maar vooral op het veulen dat op een boerderij in de buurt thuis hoort, kan de eigenaar van dit boekje telkens zijn eigen naam invullen als er sprake is van het betreffende jongetje. In plaats van een naam staan er namelijk steeds stippeltjes. Met het veulen beleeft de jongen een avontuur dat het paardje uiteindelijk de naam *Robbeknol* bezorgt. Aardige zwart-wit plaatjes van *Jan Uriot*, op elke bladzijde één, illustreren dit verhaal, dat vooral geschikt is om voor te lezen.

(geb. f 2,50)

De serie „Ons Genoegen” brengt een — zelfstandig — vervolg op „*Josientje*”, van *Cok Grashoff*: *Josientje en haar kleine deugniet*. Het eigen bloemtuintje van *Josientje* wordt op een kwade dag vertrapt. Buurman vangt de dader: een bokje. *Josien* vindt het wel een lief dier, maar moet het toch weer afstaan aan de eigenaars. Zij krijgt als troost echter nieuwe planten om haar geschonden tuintje te herstellen. Een lief, simpel verhaal, met zonnige inhoud. De woord-

4457

keus mocht een enkele keer iets eenvoudiger. (geb. f 1,95)

4458 In de serie „Onder Moeders Paraplu”
4459 laat Francis B. Andrée Hanneke en Jan-
4460 neke, de kleuters uit het bekende kinder-
versje, handelend optreden in diverse
sprookjes, die verbasterd en kwasia ge-
moderniseerd worden. Dit gebeurt door-
gaans in een taal die volstrekt niet kin-
derlijk is. Het geheel is erg geforceerd en
in sommige situaties vrij griezelig. Niet
aan te raden. De nummers 4, 5 en 6 dra-
gen respectievelijk de titel *Waarom sliep
Doornroosje? Waar bleven Hans en
Grietje? en Veel geluk, Assepoester.*
(p. dl. geb. f 2,—)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

4461 De dolle avonturen van de circusdirecteur,
meneer Sandrino, van de matroos
Marinus en de clown Ollebolle, reeds be-
kend uit „De avonturen van Ollebolle”,
vinden hun vervolg in *Ollebolle in de
woestijn*. Achtervolgd door de filmopera-
teur Hollie Woet, die hen opnieuw op de
filmstrook wil vastleggen, vlucht het driel-
tal per vliegend tapijt naar de woestijn,
waar zij een rijke sultan behulpzaam zijn
bij het zoeken naar een verloren kwartje.
Daarbij ontsnappen zij ternauwernood
aan een bende rovers. Wij vrezen dat
C. Wilkeshuis met dit kolderieke verhaal
niet de juiste toon heeft gevonden voor
de lezertjes, voor wie hij zijn tekst be-
stemde. Onderbrekingen met geestighe-
den zijn bij kinderen welkom, maar als
daardoor het verhaal aan minimale sa-
menhang inhoet, zullen zij teleurgesteld
zijn. Niet voor kinderen beneden de tien.
4462 Bovenstaand bezwaar trof ons niet zo
sterk in het derde deel, *Ollebolle naar de
noordpool*. De sneeuwman Wobberwab
zocht een dokter voor prinses Blanka, die
de proestziekte heeft. Ollebolle gaat met
zijn twee vrienden naar de koude pool-
streek en vindt na veel avonturen het ge-
neesmiddel voor de verkouden prinses.
De wonderlijke belevenissen zullen acht-
jarigen reeds kunnen boeien.
(p. dl. f 2,20; geb. f 2,95)

4463 Grove humor en niet al te fraaie uitdruk-
kingen vinden we in *Hinkeldepinkie*, een
boekje van J. de Werd, dat wemelt van
„dikke” namen. Het jongetje-met-speur-
dersneigingen Hinkeldepinkie gaat voor
koning Goedzak I op zoek naar diens
dochter Toeteloerepoesje, die ontvoerd is
door de rover Cactus. Hij wordt daarbij
geholpen door de reus Lorejas-donder-
knots en de bromvlieg Judocus Brom. De
typische eenvoud en vanzelfsprekendheid
van het geslaagde sprookje zijn hier totaal
afwezig. Redenen tot positieve waarde-
ring hebben wij in dit boekje helaas niet
gevonden. (f 1,85)

4464 Er is een nieuwe serie pockets uitge-
bracht, gebonden in een papieren bandje,
dat overigens geen al te stevige indruk
maakt. Het eerste deel in deze „Kolibrie-
reeks” is een meisjesverhaal van Guus
Betlem: Elf meisjes bestormen een studio.
Een Nederlandse jeugdomroep zoekt een
omroepster en wil hier op een originele
manier aan komen. Boven allerlei plaat-
sen wordt een pakje met opdrachten af-
geworpen. Het meisje dat deze het vlugst
vervuld zal hebben, mag omroepster wor-
den. Een wat oppervlakkige, maar toch
niet onaardige geschiedenis, die wel wat
erg vlug uit is. (Geb. f 1,45)

4465 In de „Magneet-reeks”, een serie leesstof
voor de hoogste klassen der lagere school,
treffen we het leer-leesboek aan in mo-
derne gedaante. Op aantrekkelijke wijze
worden hier door de redacteurs G. Stu-
vel en J. van Mourik onderwerpen op
historisch, biologisch of ander terrein
aangesneden. Zo ook in de tweede serie,
die voor ons ligt. In *De lichtjes van Sint-
Maarten* wordt verteld van de herkomst
der Sint-Maarten-gebruiken en hoe men
zelf een lamp kan maken. Het katholieke
element komt in deze heiligengeschiedenis
volkomen tot zijn recht.

4466 Liefde tot de natuur wordt aangekweekt
in *De Veluwe vlamde*. Drie stadse jon-
gens horen tijdens een logeerpartij op de
Veluwe tal van bijzonderheden over het
landschap. Zij gaan met de boswachter
op stap, ontmoeten herten en wilde zwijn-
nen en helpen mee bij het blussen van
een nachtelijk heidebrandje.

4467 *De ijsbijters* verplaatst ons naar het z.g. rampjaar 1672, toen Lodewijk XIV op ernstige wijze onze vrijheid belaagde. In de winter van dat jaar worden in de buurt van Voorburg vrijwilligersbrigaden gevormd om het ijs open te houden en daardoor de vijand het doordringen tot de westelijke steden te verhinderen. In dit verhaal komt vooral de figuur van Stadhouder Willem III naar voren. Het tweede verhaal in dit boekje belicht een andere belangrijke persoon uit die tijd, Johan de Witt. Goede situatieschetsen, deze beide verhalen.

4468 Over aalsoorten, eenden enz. wordt zeer interessant verteld in *Zwemmend de oceaan over*. Jimmy Burk komt met zijn ouders van Californië naar Giethoorn om de plaats te bezoeken waar zijn vader tijdens de oorlog per parachute is neergekomen en verborgen. Jimmy maakt vrienden en redt de zoon van de man die jaren geleden zijn vader redde. Deze boekjes, die alle afgesloten worden met een aantal vragen, lijken ons vooral voor schoolgebruik zeer geschikt. Lex van

Voorst zorgde voor smaakvolle, verhelderende illustraties. (p. dl. f 1,25)
Staf Weyts is de schrijver van *Wispe! en Kwispel*, welk boek hij noemde „een even plezierig als serieus en pikant verhaal voor grote en kleine kinderen”. *Wispe! en Kwispel* trekken van dorp tot dorp. Ze hebben alleen een pakje op hun rug waar een leeuwenhuid in zit. Zodra ze bij mensen komen die niet goed leven, veranderen ze in leeuwen en jagen hen de schrik op het lijf. Zo hopen zij hen weer tot een goed en oprecht leven terug te brengen. Ze ontmoeten dus ook nagenoeg alleen maar „schurken”. Een niet onaardig, wat gezocht verhaal, waarbij het „pikant” zeker doelt op de sappige, Vlaamse taal. (geb. 60 fr.)

4469

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Tot de avontuurlijke verhalen waarvan er werkelijk dertien in een dozijn gaan behoort o.a. „de Vijf-serie” van *Enid Blyton*. Ieder avontuur, reeds honderd

HA! weer twee nieuwe Oki en Doki's boeken

Prijs
f1.25
per deel

...Laat ook Uw kinderen genieten van de avonturen van deze twee leuke matroosjes. Iedere erkende boekhandelaar heeft ze.

N.V. UITGEVERSMIJ. „DE EEKHOORN” — Apeldoorn.

(Adv.)

105

- keer verteld, kan met wat passen en meten in de serie opgenomen worden. Van „de Vijf” is de hond Timmy het sympathiekst; de vier kinderen zijn schablonen met standaard-karakter en zonder te schatten leeftijd. Dit neemt niet weg dat de jeugd de verhalen steeds weer gretig leest. Dit zal ook wel weer het geval zijn
- 4470 met *De Vijf in een kampeerwagen*, waarin het gezelschap met twee woonwagens op trektocht gaat en net op de plek waar een grote schat begraven ligt komt te kamperen. De vanzelfsprekendheid waarmee gesuggereerd wordt dat in zo'n gemengd clubje alles zo maar kan, zowel fysiek en financiël als moreel, vraagt enig tegenwicht.
- 4471 *De Vijf weer op Kirrin-eiland* verhaalt hoe de jongelui de geheimen van Georges vader, die op dit eiland zijn onderzoekingen verricht en door spionnen gestoord wordt, in veiligheid weten te brengen en de spionnen aan de politie uitleveren. Een aardig, zij het wat naïef en hier en daar onlogisch verhaal. (p. dl. geb. f 3,90)
- 4472 Een prettig avonturenverhaal, spelend in de Gouden Eeuw, is *De schatgravers van de Dolfijn*, door *Kasper Afman*. Stuurman Bart Meeuwisz vaart met zijn vader en enkele andere onverschrokkenen uit om de schat te bemachtigen, die volgens een kaartje, nagelaten door wijlen zijn oom Cornelis, een voormalig boekaarnier, aan de westkust van Brazilië begraven moet liggen. Voor ze hun doel bereiken, beleven ze heel wat hachelijke avonturen in hun strijd met Spanjolen en Indianen, waarbij het verraad door een lid van de eigen bemanning een grote rol speelt. Een gezonde en spannende geschiedenis met levendige karakterisering. (geb. f 3,90)
- 4173 *De verdwenen logé* is de titel van een ernstig bedoeld verhaal van *Carel Beke*. De logé is een oostduitse jongen, die op de vlucht zijn ouders kwijt raakt en later in een Nederlands pleeggezin wordt opgenomen. Hij wil geld bij elkaar krijgen om later zijn ouders te kunnen helpen. Deze gedachte obsedeert hem zo, dat hij overgaat tot diefstal. Hij raakt zelfs ver-

strikt in een groot smokkelcomplot, dat echter dank zij hem kan worden opgevoerd. Het grootste deel van het boek is beschrijving van de wel wat onwaarschijnlijke, gedwongen medewerking van de jongen aan de smokkelarij. De ommezwaaai ten goede wordt nogal goedkoop afgewerkt en vormt onvoldoende tegenwicht tegen de uitvoerige schildering van het kwaad. Het religieuze element is vaag. Geen bijster geslaagd boek, hoe vlot ook geschreven. (geb. f 3,75)

Een behoorlijk geschreven Indianenverhaal, dat ernstig pleit voor verdraagzaamheid tussen rood en blank, is *Kleine Bever, de Owaga-Indiaan*, geschreven

4474

door *J. L. Eggermont*. De figuren die in het boek optreden zijn sympathiek. Frank Honney wint de vriendschap en achting van de Owaga's, vooral van Kleine Bever, en wordt zelfs Blanke Bever. Er komen verschillende werkelijk spannend beschreven momenten in voor: ontsnappingen uit gevangenschap en dergelijke. Paarden spelen ook een grote rol. Een Indianenboek dat echt tot de goede soort behoort. Bovendien is in onze tijd een pleidooi voor broederschap zeker op zijn plaats. (geb. f 3,75)

Op een van de mooie Griekse eilandjes speelt het volgende boek, nummer 16 uit de Prisma-Juniores. Het heet *Aleko vindt een bronzen beeldje* en de auteur is *Edward Fenton*. Aleko, een oorlogswes,

4475

woont bij zijn kattige oude grootmoeder, die veel moppert, maar het toch goed meent. Zijn beste vriend is de eigenwijze lastige geit Lesbia, die er echter de oorzaak van is dat hij een antiek beeldje vindt. Maar dit betekent voor Aleko een onrustige tijd: iedereen schijnt het beeldje kost wat kost te willen bezitten. Aleko vlucht met zijn kostbare schat en trekt rond met een oude zwervende schilder. Daarna besluit hij het beeldje aan het museum af te staan. Van het verkregen geld kan hij gaan studeren. Een bijzonder mooi en goed geschreven verhaal, waarin de sfeer aardig getroffen werd. Er straalt een grote levensblijheid uit. Bijzonder aanbevolen. (f 1,25)

4476

In de „Klimop-reeks” mocht een levensbeschrijving van *Baden-Powell* niet ontbreken en vooral vele scouts zullen blij zijn met dit verhaal van *Geoffrey Bond*, dat Cor Versteegh — niet erg soepel — uit het Engels bewerkte. Overigens krijgen we een goed idee van deze man die de vrede en broederschap als ideaal zag, allerminst onverenigbaar met zijn militaire loopbaan.

Het stukje zuidafrikaanse Boerenoorlogsgeschiedenis is voor de Nederlander misschien wat minder gemakkelijk te verteren. *Baden Powell* is zeker een bijzondere figuur, die de jeugd iets groots en goeds heeft gegeven, al is dat misschien een tikkeltje teveel gebaseerd op strijd en oorlogsnoodwendigheid. Waar aanwezig, is het christelijk element zeer vaag. Geschikt. (geb. f 3,50)

4477

In het boekje *Onbevungen voorlichting* voert *Drs. P. J. Stolker* „een gesprek met jongens en meisjes van 12 tot 18 jaar over het seksuele leven”. Voor de ouders werd een Voorwoord als bijlage toegevoegd. Het is een uitstekend boekje voor de beklagenswaardige jeugdigen die *niet* op tijd en geleidelijk door hun ouders zijn ingelicht. Uitsluitend te gebruiken onder controle, met mondelinge toelichting; dus *niet* voor de schoolbibliotheek. Voor jongelui boven de zestien is het iets te kinderlijk. (f 1,—)

Voor we opnieuw overgaan tot de bespreking van een aantal jongensboeken,

even een meisjesdetective ertussendoor. Met de titel *De geheimzinnige koffer* suggereert *Olivier Beaucaire* de spanning reeds. Een spionagebende wil de zestienjarige *Carla* op haar reis van Parijs naar Marseille ongemerkt enkele atoomgeheimen meegeven in de vorm van microfilms. De contra-spionage ontdekt dit echter en verzoekt *Carla*, beschermd door een detective, toch op reis te gaan met valse films, die haar onderweg ontstolen zullen worden. Door de manipulaties van de misdadigers raakt ze onbeschermd in een angstig avontuur. Liefhebbers zullen genieten van dit bijzonder spannende 15de deel uit de „Prisma Juniores”. (f 1,25)

4478

Maar ook jongens komen in deze serie aan hun trekken. Want nr. 17, *De jacht op de zeerovers*, geschreven door *Frank Crisp*, doet in spanning niet onder voor een speurdersverhaal. De adellijke wezen *Jack* en *Alice* zijn opgevoed door een oude zigeunervrouw, grootje *Besom*. Deze laatste wordt als heks vermoord — het verhaal speelt zich af op het einde der 17de eeuw — en de kinderen komen op de *Crowdeep-hoeve*, vanwaar *Jack* de vlucht neemt. Hij komt terecht in Londen onderwereld, in beruchte gevangenschappen, op een oorlogsbodem en tenslotte op een heus kaperschip. Dank zij een gouden medaillon, hem indertijd door grootje *Besom* nagelaten, slaagt hij erin zijn ware afkomst te ontdekken. Uitermate spannend verteld en met het nodige godsdienstig besef bij de held van het verhaal, is dit een karaktervol jongensboek. (f 1,25)

4479

Hoe het *Peter Fleming* in 't land van de *Marakies* vergaat, wordt door *P. Joh. Zonruiter* met veel verve verteld. In gezelschap van mijnheer *Hartengius* begeeft *Peter* zich naar de bevriende negerstam van de *Marakies* in Afrika, waar zij prettige ontvangsten worden. *Peter* heeft niet lang rust, want hij moet de verdwenen jongste zoon van het stamhoofd opsporen. Na een lawaaiërig-gezellig vertelde, sensationele jacht, waarbij *Peter* zowel zijn overleg als zijn kracht kan bewijzen, kan hij de jongen en met hem

4480

vele andere negers bevrijden uit de handen van Arabische slavenhandelaars. De mishandelingen van de slaven en de scheldpartijen van hun drijvers worden vrij realistisch beschreven. Overigens een spannend jongensboek. (geb. f 3,90)

4481 Er zijn drie nieuwe delen verschenen in de „Eenzame Wolf-serie” van S. M. v. d. *Galiën*, de nummers 4 tot en met 6. *Het fluisterende dal* laat ons de tot het Christendom bekeerde Indiaan Eenzame Wolf zien in zijn strijd tegen een machtigen boevenbende, in wier handen het Indiaanse meisje Prairiebloesem is geraakt. Er komt heel wat voor kijken, ook heel wat dat in geen catechismus voorkomt, eer die twee weer verenigd zijn. Het boek is een aardige poging avontuur en Christendom in een Indiaanse held te verenigen. Helemaal gelukt is het nog niet, maar het is acceptabele lectuur voor flinke knapen.

4482 In *Het teken van de lobo*, de „herkenningmelodie” waarmee Eenzame Wolf op kritieke momenten zijn optreden begeleidt en die misdadigers grote angst aanjaagt, spoort hij een bende veedieven op, onmaskert ze en zorgt voor hun gevangenneming. Een uiterst spannende geschiedenis, vrij van sensatie en behoorlijk geschreven. Er wordt in gevochten en geschoten, list na list gebruikt, en de ene krachttoer is nog fraaiër dan de andere. Zeer goed heeft de auteur het christen-zijn van de Cheyenne-Indiaan weten te integreren in al zijn doen, laten en denken. Er kan van dit boek een gezonde, vormende invloed uitgaan.

4483 In *Vliegende schijven over de prairie* zien we de verdere pacificatie-pogingen tussen blank en rood van Eenzame Wolf. Een kudde paarden, bestemd voor zijn stam, wordt hem door een troep paardendieven ontstolen. Samen met zijn blanke vriend Sarel weet hij de zaak tot een oplossing te brengen. Als de rust in het land is weergekeerd, gaat Eenzame Wolf terug naar zijn stam om daar te werken aan de verspreiding van het Christendom. Ook dit deel, dat beslist niet voor papkindjes is, is toelaatbaar. (p. dl. geb. f 4,90)

Als tweede deel in de „Kolibrerieeks” werd een verhaal van *Hugo Kocher* gekozen, getiteld *Avontuur in het hoge noorden*. De jonge Eskimo Utyark, de 4484

zoon van Ormik, trekt er, zoals daar gebruikelijk schijnt, op uit, om zijn vader te wreken die door een zekere Otserk is neergeschoten. De zucht naar wraak maakt in enkele maanden van Utyark een man die de zwaarste ontberingen kan dragen. Hij komt met zijn slee op een ijsschots, wordt later sneeuwblind en wordt gered door... Otserk. Deze redt hem later nog eens het leven. Dan weet Utyark hem grootmoedig te vergeven. Dit „grootmoedig” is hier in christelijke zin nogal aanvechtbaar, al is het wel zo dat vergelding bij het ontbreken van georganiseerde politie een heel ander karakter heeft dan in een geordende maatschappij. Spannend en goed verteld en daarom wel bruikbaar. (geb. f 1,45)

4485 *Joep Jaspers en het auto-mysterie* heet het derde deel in deze reeks, en de auteur is *Guus Betlem*. Een bende auto-dieven maakt de Nederlandse wegen onveilig juist in de tijd dat Joep en Maarten een trektocht maken. Op zeer toevallige wijze slagen zij er niet alleen in de politie aanwijzingen te geven, doch bovendien raken zij betrokken bij de arrestatie. Een uitgeloopte beloning accepteren zij niet, doch stellen deze edelmoedig ter beschikking van de reclassering. Niet alles is misschien even logisch en waarschijnlijk, maar de spanning doet de

jongelui hier wel overheen lezen. Ze kunnen van deze jeugddetective volop genieten. Geschikt. (geb. f 1,45)

In flitsend, vaak potig proza belicht *Manus van de Kamp* de paulinische figuur van *De rooie barbaar*, Wendelin

4486

Pfanner, die in 1825, niet ver van het Bodenmeer, geboren werd. Deze boerenzoon werd ten koste van enorme inspanning priester. Toen hij, de ras-pionier, in Afrika ging missioneren, ontstond uit zijn werk de Congregatie der missionarissen van Marianhill, waarvan het werk zich nog steeds uitbreidt en waarvoor steeds nieuwe krachten nodig zijn. Dit vlot geschreven boekje is speciaal bedoeld voor flinke jongens die priester willen worden en daarbij, naar het voorbeeld van deze vurige werker, de handen uit de mouwen willen steken. Aanbevolen. (f 1,25)

Tegen onze verwachtingen werden „De avonturen van kapitein Rob” toch voortgez. In nr. 38 *De stranding van de Atlantide* worden, met de hulp van kapitein Rob, twee geleerden opgespoord, die op een eiland in de Stille Oceaan zijn achtergebleven om daar de gevolgen van een atoomexplosie heimelijk te bestuderen. De plaatjes zijn wel aardig, maar het verhaal heeft niet veel om het lijf.

4487

Nr. 39, *De goudschat van de sheik*, vertelt hoe aan kapitein Terwinde, een vriend van Rob, voor een jaar de bevoegdheid om te varen als kapitein ont-nomen wordt, aangezien hij verkeerd ge-navigeerd zou hebben. Rob vermoedt echter sabotage en rust niet alvorens hiervan de bewijzen in handen te hebben. Een vervolg op deze geschiedenis wordt in het vooruitzicht gesteld. Deze stripverhalen zijn niet onaardig en in elk geval toelaatbaar. (p. dl. f 0,75)

4488

Reeds drie dozijn „Illustrated Classics”, de serie Nederlandse beeldverhalen met de Engelse verzamelnaam, zijn van de

persen gerold. Wij citeren nog even wat wij schreven bij het verschijnen van de eerste delen: „Blijkens het voorwoord stelt deze reeks zich ten doel, via een beknopte uitvoering als beeldverhaal de lezer aan te zetten tot de lectuur van het oorspronkelijke werk. Wij achten het twijfelachtig of deze op zichzelf lofwaardige poging wel het gewenste resultaat zal hebben. Bij elk boekje (48 blz.) zal men zich ten eerste de vraag moeten stellen of de kwaliteit van het beeldverhaal aanvaardbaar is, en ten tweede in hoeverre lezing van het oorspronkelijke boek aan te bevelen zou zijn. Bovendien is het de vraag óf het beeldverhaal smaak naar meer zal opwekken of mis-schien juist zal afhouden van lezing van het oorspronkelijke werk, omdat men de inhoud toch al uit het plaatjesboek meent te kennen.”

Bij het derde twaalfstal troffen wij op-nieuw enkele boekjes aan die beslist on-geschikt te noemen zijn. Dit is b.v. het geval met *De Odyssee* van *Homerus*. De samenstellers hebben de feiten verdraaid en willekeurig eigen bedenksels aange-vuld. Waarom moet Circe er uit zien als een pinup-girl? Pedagogisch niet verant-woorde bewering.

4489

Het volgende deel suggereert een ver-korte vorm te zijn van het wereldbe-roemde verhaal van *H. Rider Haggard: De mijnen van koning Salomon*. We on-derkennen hier een tendenz naar het enigszins pikante, waarbij de danseressen in al te verleidelijke, bijna weerzinwekkende houdingen worden afgebeeld. On-geschikt.

4490

Wilde Bill Hicoek heeft in gerechtvaar-digde toorn een moord bedreven; hij vlucht en treedt nu overal op als wre-kende gerechtigheid, aan het eind zelfs als sheriff. Bill spreekt recht met zijn revolver: wij namen de moeite en telden 22 terechtgestelden! Positieve elementen konden wij niet ontdekken in dit verhaal. Vervolgens „De bello Gallico” van *Ju-lius Caesar*, hier *Caesars overwinningen* geheten. Het is een eenzijdige vechtjas-serij geworden, die aan de grootse kwaliteiten van deze imperator tekort doet.

4491

4492

- Historisch onzin is wat wordt afgebeeld aan wooncultuur van b.v. de Germanen.
- 4493 *Wilde dieren op bestelling* is een vrij redelijke beeldroman met enkele verhalen over het vangen van wilde dieren in tropische landen, verteld door de bekende dierenhandelaar *Frank Buck*. Ook *Charles Dickens* is niet aan het lot ontkomen dat men zijn onsterfelijke romans tot stripverhalen degradeert. In *Londen en Parijs* geeft een schematisch idee van de lotgevallen der personen, waarbij het sensatie-element hoofdzaak is. Toelaatbaar.
- 4494 *Zijn het bij het origineel van Robinson Crusoe*, door *Daniel Defoe*, vooral ook de kleine belevenissen en ontdekkingen van de held, die op een boeiende wijze worden beschreven, in het gelijknamige stripverhaal vinden we alleen spanning, emotie en sensatie. Overigens wel geschikt.
- 4496 *Emerson Hough* wil met *De huifkar* een idee geven van de grote trek der Amerikaanse pioniers naar het westen, over bergen en rivieren, door de prairies en de vijandige Indianenstammen heen. In feite wordt in deze „Classic” een flauw aftreksel gegeven, verward van compositie, slecht van druk, met als hoofdschotel een liefdesgeschiedenis, moord-aanslagen en de onvermijdelijke happy ending. Niet veel bijzonders.
- 4497 Een uitgave als deze geeft van *De hut van Oom Tom*, door *Harriet Beecher Stowe*, wel een beeld van de betekenis van het originele boek. Toch legt het beeldverhaal — wezensnoodzakelijk — te eenzijdig de nadruk op de handeling. Juist een verhaal als dit verliest daardoor de schildering der sentimenten en stemmingen. In zijn soort is het echter wel geschikt.
- 4498 *William Shakespeare* is in de stripverhaal-bewerking van *Romeo en Julia* wel ver te zoeken. Het verhaal is trouw gevolgd, maar de „poëtisch” gehouden tekst zal om haar stijfheid de jeugd voor wie ze bedoeld werd wel niet erg aanspreken. Overigens eisen diverse passages, zoals de duellen met dodelijke afloop en de dubbele zelfmoord van de hoofdpersonen, reserve voor jeugdigen.
- Afgezien van de bezwaren tegen het genre „classics als beeldroman” is *Waterloo* naar het bekende werk van de samenwerkende schrijvers *Erckmann-Chatrian* een behoorlijke weergave, waar uitdrukkelijk stelling wordt genomen tegen de mateloze eerezucht van een potentaat, die een geheel volk in ellende kan dompelen.
- De 36ste en voorlopig laatste „illustrated classic” is *De weg naar het Westen*. Hierin wordt gepoogd de inhoud weer te geven van *Francis Parkman’s* „Oregon Trail”, dat uitvoerig leven en gewoonten van noordamerikaanse Indianenstammen beschrijft. De hieruit gelichte fragmenten zijn zonder verband weergegeven, zodat het geheel als los zand aan elkaar hangt en moeilijk te begrijpen is. Qua inhoud acceptabel. (p. dl. f 0,80; 12 fr.)
- We keren terug naar de echte lectuur en als eerste is daar een nieuw avontuur van *Lex Coster*, student in de geologie: *Vermist in de poolnacht*. Deze held van *J. G. Thieme* heeft een tweedehands studieboek gekocht waarin hij de naam aantreft van de vroegere eigenaar *Holger Torsten*. Als *Lex* verneemt dat deze man niet is teruggekeerd van een Groenland-expeditie, rijpt in hem het plan een poging te wagen *Torsten* terug te vinden. Met diens zoon en een vroegere expeditiegenoot van de Deense geleerde trekt hij door de barre wildernis van Groenland en ontdekt daar dat *Torsten* gevangen wordt gehouden door een bandiet, die hem dwingt de door hem ontdekte uraniummijn in exploitatie te brengen. Deze uitstekend vertelde geschiedenis met tal van interessante details zit goed in elkaar. Mannendeugden als trouw, volharding en moed komen erin tot hun recht. Een goed jongensboek. (geb. f 4,90)
- In de „Bob Moran-serie” van *Henri Verne* kwamen twee nieuwe delen uit. Het ene heet *De stalen haaien*. De Franse journalist *Bob Moran* moet het hierin opnemen tegen een groen gemaskeerde bende, die in stalen duikboten

vanaf hun basis in de Stille Oceaan passerende schepen aanvallen. Het gaat er spannen en menigmaal schiet Bob er bijna het leven bij in. Een behoorlijk ontspanningsverhaal met goede strekking.

4503 Het andere boek draagt als titel *De sultan van Jarawak*. Hierin ontmaskert Bob het bedrog en de misdadigheid van een sultan op een eiland in de Indonesische archipel. Behalve spanning en nogal wat onwaarschijnlijk avontuur bevat het boek ook een didactisch aspect, doordat de leer der antibiotica op aantrekkelijke wijze in het verhaal verweven wordt. Het verhaal komt wat traag op gang en vervalt nogal eens in nodeloze herhalingen. Jammer is het inkonsequente gebruik van je, ge, u, die soms in dezelfde zin, in dezelfde functie door elkaar gebruikt worden. Een in zijn genre overigens wel geschikt boek. (p. dl. geb. f 3,50)

4504 Met *De crack van Victoria* van *Fenno L. Schoustra* belanden we midden in de sport. Voetbalenthousiasten, die in Leo Leenders hun eigen favoriet Abe Lenstra wellicht kunnen zien, zullen wel ingenomen zijn met dit lijvige en fleurige boek, waarin het al voetbal is wat de klok slaat. We zien de opkomst van een voetbalcarrière, van hbs-er tot internationaal. Hier is de voetbalcultus ten top gedreven, zij het dan op een prettige manier door vriendschap en sportiviteit. Enige sympathieke figuren op de achtergrond blijven gelukkig almaar volhouden dat er toch nog belangrijker dingen zijn... (f 5,50; geb. f 6,90)

4505 *Hans Baumann* schreef een spannend jongensverhaal over *De zoon van Columbus*, Fernan, die in Spanje vriendschap sluit met de Indiaanse jongen Tahaka. Samen maken ze nu de vierde reis mee met alle moeilijkheden die ontstaan door opstanden onder de Indianen, muiterij onder de schepelingen, stormen en schipbreuk, honger, dorst en niet te vergeten de goeddorst van vele Spanjaarden. Ook de weinige steun die Columbus ondervindt van de kant van Spanje na zijn schipbreuk wordt uitgebreid verhaald. Naast deze feitelijke gebeurtenissen voltrekt zich in Fernan en Tahaka de groei

van jongen tot man. Ook de houding van beide jongens tegenover Columbus, die zij steeds beter gaan begrijpen, is een belangrijk onderdeel van het boek. Deze laatste aspecten komen in de Nederlandse bewerking niet zo tot hun recht als in het Duitse origineel, maar dit neemt niet weg dat het boek het lezen ten volle waard is. (f 3,90; geb. f 4,90)

Wie is deze vrouw? is de titel van een 4506

boek dat *Oskar Jan Tauschinski* het licht deed zien. Door belichting van fragmenten uit het leven van Marie Curie wordt antwoord gegeven op de vraag die de titel stelt. Het boek tekent haar als kind van Polen, als liefhebbende echtgenote en moeder, doch vooral als hardwerkende geleerde. Het geeft een beeld van haar enorm verantwoordelijkheidsgevoel, haar zorg dat haar ontdekking slechts tot heil van de mensheid zou strekken, en haar grote eenvoud. Stijl en taal zijn eenvoudig en direct aansprekend. Speciaal voor de rippere jeugd vanaf ca 14 jaar aanbevolen, maar ook voor ouderen geschikt. (geb. f 4,50)

In het 20ste deel van de „Klimop-reeks” beschrijft *H. J. de Water* het begin van de O.I. Compagnie, die door de energie en moeite van *Jan Pieterszoon Coen* tenslotte vaste voet verkreeg in Indië, waarna Batavia als hoofdstad kon worden gesticht, de inlandse vorsten overwonnen werden en de Engelse en Portu-

4507

gezen gedwongen werden zich terug te trekken. Het zou oneerlijk zijn de gebeurtenissen van toen te interpreteren naar de omstandigheden van heden, even onbillijk als het zou zijn wreedheden en afslachtingen tot op zekere hoogte goed te praten omdat de inheemsen onderling zeker nog erger waren. De schrijver doet dit dan ook niet, al illustreert hij dit laatste nu en dan wel even, niet als verontschuldiging maar als verklaring van het Nederlandse optreden. Als levensverhaal van een volhardend en trouw man, die een belangrijke rol gespeeld heeft in de geschiedenis van ons vaderland, zeker waard om gekend te worden.

(geb. f 4,50)

4508 In *De reis van de saffieren ster* combineert *Henriëtte van Eyk* een reisverhaal (per Willem Ruys van Indonesië naar Nederland) met een speurtocht naar een verdwenen juweel. Wij achten de combinatie niet geheel geslaagd. Het reisverhaal is fragmentarisch, terwille van de tweede intrige, en deze laatste is weinig overtuigend. Een jongen en een meisje assisteren een vreemdsoortig oud dametje bij haar talloze onhandigheden. Juist deze centrale figuur is, bij alle koddigheid, toch wel zeer onwaarschijnlijk. Het verhaal mist ook de zwier, die ander werk van deze auteur kenmerkt. Enkele aantrekkelijke bladzijden en de goede taal en stijl maken er echter wel een bruikbaar boek van, met aardige illustraties. (f 2,90; geb. f 3,90)

4509 Het leven in een modern kindertehuis, waar een stel kinderen uit verschillende landen bijeen zijn, dat is het onderwerp van twee boeken van *Else Günther*. In *Niet huilen, Li* worden de ouders van een klein Chineesje, dat door een Amerikaanse soldaat vlak na de oorlog is opgepikt, opgespoord. Hoe twee negerkindertjes uit Afrika na veel moeilijkheden door de blanke kinderen in het tehuis geaccepteerd en in de gemeenschap opgenomen worden, beschrijft het boek *Twee uit Afrika*. Schrijfster is geïnspireerd door haar liefde voor kinderen en hun leed overal ter wereld, wanneer zij hun ouders moeten missen.

De sfeer is godsdienstig en harmonieus. De belevenissen en verteltrant is ingesteld op kinderen van tien jaar en ouder, hoewel het overspringen van de ene situatie op de andere het verhaal moeilijk te volgen maakt. Over de hoofden van de kinderen heen geeft de schrijfter pedagogische wenken aan ouders en opvoeders. Niet voor de doorsnee meisjes, maar voor de enkeling met speciale belangstelling voor kinderen.

(p. dl. f 2,95; geb. f 3,95)

Vickey's capriolen bestaan uit onnozele en geforceerde bakvisstroken en enfant-terrible-achtige uitlatingen, overgoten met een melodramatische saus. Misschien zullen weinig eisen stellende lezeressen het appreciëren, maar de meeste meisjes zullen de capriolen van *Arja Peters* wel doorzien. Zeer matig. (f 2,50; geb. f 3,75)

4512 Een werkelijk mooi meisjesboek is *Toen het donker werd*, door *Maria de Vleeschouwer-Verbraeken*. In het kader van een Belgisch-Amerikaanse uitwisseling krijgt de gids Els het meisje Jenny te logeren, een cynisch en gesloten meisje uit een onharmonisch gezin. Zij is een begaafd karikaturiste, maar kan zich moeilijk aanpassen bij de nieuwe omgeving. Dan krijgt zij kinderverlamming, tengevolge waarvan haar armen en benen verlamd zijn. De gids en vooral Els verzinnen van alles om geld te verdienen voor de overkomst van Jenny's moeder, een Lourdesreis en een dure medische behandeling. Voor deze laatste de gewenste genezing brengt, heeft Maria in Lourdes het licht van de eeuwige sterren voor de schier wanhopige Jenny doen opgaan: ze heeft er leren berusten en zich aan God overgeven. We kunnen dit positieve boek, ondanks de nogal Vlaamse taal, zeer aanbevelen. (geb. f 4,90)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

4513 *Brocaat voor Assepoester*, geschreven door *Leo Bollingier* brengt de tamme belevenissen van een kantoormeisje, op wie iedereen verliefd schijnt te worden, als gevolg van haar werkelijk zeer buiten-

gewone deugden. Het is allemaal zo onwaarschijnlijk mooi en het loopt zo bar goed af, dat er na lezing van het boek een geestelijk-weeë smaak overblijft. De geest waarin hier over het huwelijk gesproken wordt is banaal. Dit Vlaamsgetaalde, slordig geschreven boek kunnen wij niet aanraden. (40 fr.)

4514 Heet wat beter is *Mary Dutrieux' Toch voor de klas*. Mira vindt na studie op h.b.s. en stoomcursus niet direct een betrekking bij het I.o. te Amsterdam en solliciteert op een Veluws dorp. Hier wordt ze met open armen ontvangen en komt ze „toch voor de klas”. Haar „baas” en zij kunnen het zelfs zo goed met elkaar vinden, dat er aan het slot bruiloft is. Een vrij reëel, neutraal verhaal, dat zeker geschikte lectuur is. (geb. f 2,90)

4515 Zeer beslist afkeuren moeten wij de roman die van de hand van *Ans van Breda* in de „Zonne-reeks” verscheen. Het gaat hier om *Hanna zoekt haar vader*. Het is kennelijk een overjarig buitenlands avonturenromannetje, onbeholpen gekuist tot „meisjesroman”, waarin o.a.

optreden een bigamie plegende moeder, die deswege gechantoord wordt, terwijl de oude chanteur het ook nog de jeugdige heldin, haar dochter, „lastig maakt” tot ze moet bijten, trappen en schieten... Mama is in Indië weggelopen van haar man en zonder gescheiden te zijn in Holland hertrouwd met een jonkheer, wiens miljoenen ze kort daarna als „wettige” vrouw erft. Hanna gaat nu in Indië op zoek naar haar in de steek gelaten vader, steeds belaagd en al of niet eerzaam bewonderd door niet minder dan zeven à acht mannen. Een verhaal dat aan elkaar hangt van drakerige situaties en waarin door het castigeren de logica van de handeling nogal eens zoek raakt; kortom een boek, waarvoor zelfs de gestegen behoefte aan brandstof door het inmiddels ingetreden stookseizoen geen excuus vormt. (geb. f 4,50)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Onder deze rubriek zullen we ook maar het goochelboek van *Adrie van Oorschot* en *Han Bentz van den Berg* rekenen, dat heet *Hokus pokus, dat kan ik ook*. Op bevattelijke wijze en met behulp van veel tekeningen wordt in dit boek het televisieprogramma, waarin Adrie van Oorschot goochelen leert aan Tommy Verstoep en aan de kinderen voor het televisiescherm, naverteld. Bovendien geeft Tommy zelf zijn eerste voorstelling en — wie zou het verbazen — met daverend succes. Een aardig boek.

(f 3,75; geb. f 4,90)

In de vorm van een sprookje poogt *Thit Jensen* kinderen astronomische kennis bij te brengen. Haar boek is getiteld *Palle's wonderbare reizen in het hemelruim* 4517 en vertelt hoe de tienjarige Palle met zijn speelgoedvliegtuig een aantal droomreizen maakt door het hemelruim, waarbij twee sprookjesfiguren, Verstand en

Dr. Jacoba Hooykaas-

van Leeuwen Boomkamp

Sprookjes en verhalen van Bali

een Nederlandse bewerking van de sinds eeuwen voortvertelde Balische volksverhalen met 33 oorspronkelijke Balische tekeningen

linnen band — stofomslag in kleuren

f 17,50

In de boekhandel verkrijgbaar
N.V. Uitgeverij W. van Hoeve
's-GRAVENHAGE

(Adv.)

Fantasie, zijn gidsen zijn. De eerste spreekt over exacte zaken en verzorgt het leerzame deel, Fantasie speelt daaromheen met poëzie. Als sprookje past het verhaal bij 10-jarigen; om de geboden kennis te kunnen verwerken, moet de lezer toch wel een jaar of 14 zijn. Het mysterie van de Schepper en Zijn schepping wordt net iets te neutraal afgedaan. Een knap en met liefde geschreven boek, dat misschien het beste kan dienen als voorleesboek, waarbij gelegenheid bestaat voor het opvangen van reacties. (geb. f 3,90)

In het septemnummer (blz. 38 e.v.) prezen wij reeds de opzet van de serie „Encyclopedie in Zegels”. Er kwamen weer twee nieuwe delen uit, waarvan de tekst verzorgd werd door *Hubert J. Bernhard*. Het eerste behandelt in kort bestek *De wonderen van de wereld*. De tekst is eenvoudig gehouden en de zegels zijn het bekijken waard.

4518

4519 Niet zo geslaagd vinden we *De wonderen van het heelal*, waarin een vijftigtal verschijnselen van astronomische aard beschreven worden. De tekst is gebrekkig; hij staat vol fouten en onnauwkeurigheden en is voorzien van veel te veel geestdodende getallen. Een ondeskundige en slechte vertaling maakte het nog erger. Zo worden voor bijzonnen, halo's en het asgrauwe licht van de maan volkomen onbekende termen gebruikt. Ook de plaatjes lijden aan hetzelfde euvel. Bij „oorsprong van ons zonnestelsel” was een verwijzing naar de Schepper, hoe gering ook, op haar plaats geweest. Niet zo geschikt dus. (p. dl. f 2,90)

In de „Weetlust-serie”, verzorgd door *H. Dierckx*, worden in aantrekkelijke vorm een aantal artikelen gepubliceerd over de meest uiteenlopende onderwerpen, maar voornamelijk op natuurkundig en technisch terrein. Zelfs een paar puzzle-pagina's ontbreken niet. Het zijn stuk voor stuk interessante bijdragen, die — uiteraard — door de beknopte vorm wel eens aan nauwkeurigheid inboeten. De titel van elke aflevering, die ca 40 bladzijden beslaat, wordt ontleend aan het eerste verhaal en heeft met de in-

houd verder niets te maken. De vijf tot nu toe verschenen delen zijn genaamd : 4520
De vliegende dolk; Fangio, de autoren- 4521
ner; De buisklanding; Tyfoon over de 4522
Stille Oceaan en Atoomraketten tegen 4523
wereldondergang. (p. dl. f 1,90) 4524
 In *Het atoom* neemt de begaafde schrijver *Leonard de Vries* de jeugdige lezer mee op een ontdekkingsreis door het rijk van de natuurwetenschap en brengt hem in kennis met de oude alchemisten en, via grote natuurkundigen als Galilei, 4525

Van Leeuwenhoek, Dalton, Lavoisier e.a., met de moderne geleerden op dit gebied. Het is een prachtig boek geworden, rijkelijk voorzien van knappe illustraties van Gerard van Straaten, dat wij gaarne aanbevelen aan alle jonge mensen. Een zekere ontwikkeling zal echter noodzakelijk zijn, ondanks het feit dat de schrijver zich alle moeite getroost heeft deze toch wel moeilijke stof op een bevattelijke wijze te behandelen. Ook oudere lezers zullen aan dit boek uit de serie „Elseviers Educatieve Jeugdboeken” veel genoeg beleven. De lof aan God voor al dit grootse gebeuren in de wereld missen wij jammer genoeg.

(geb. f 7,90)

Een niet minder fraai boek is *Met en is weten*, waarin de ontwikkeling der wetenschap geschetst wordt. Verr van droog of saai, neen eerder boeiend en opwindend, is het de mens te volgen op zijn 4526

ontdekkingsreis door de tuinen der wiskunde. *Lancelot Hogben* vertelt zo gemakkelijk, zo duidelijk, dat zelfs iemand die „geen aanleg heeft voor wiskunde” zonder moeite dit spannende boek kan volgen en zich zal verbazen. Talloze gekleurde tekeningen, duidelijk, fraai en origineel, lichten de tekst toe. Aanbevolen. (geb. f 9,75)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

4527 We beginnen met een deeltje uit de „Zilverserie”, die overigens in deze rubriek met meer boekjes vertegenwoordigd is. In 2e druk verscheen als nr. 13 *De elektrische man*, door *Leonard Roggeveen*. Flip Fladderak, een verwoed knutselaar, bezoekt tijdens de kermis de robot. Wanneer hij de volgende dag de tent gesloten vindt, sluipt hij heimelijk naar binnen om het mechanisme te onderzoeken. Hij krijgt echter spijt van zijn daad, en zoekt de eigenaar op, de oude Lopez, die in het ziekenhuis is opgenomen. De arme man vertelt hem zijn levensgeschiedenis, waarna Flip een actie op touw zet, om hem aan geld te helpen. Hij slaagt hierin buiten verwachting en smaakt tevens de voldoening dat door die actie de oude man zijn dochter terugvindt, die hij tijdens de Spaanse Burgeroorlog was kwijtgeraakt. Een gezellig jongensverhaal, geschikt. (f 1,—)

4528 *A. Snitjer* is de schrijver van een aardig jongensboek dat heet *Van wigwam en plaggenhut* (2e druk). Jan, Elias, Wim en Anjo zijn de gelukkige bezitters van een echte Germaanse plaggenhut. Vredig leven de „Batavieren” op korte afstand van een Indiaanse wigwam. Er valt heel wat goedmoedig avontuur te beleven in het dorp waar de twee stammen zich gevestigd hebben. Vriendschap en gastvrijheid vieren hoogtij in dit opgewekte verhaal, dat verzorgd en een tikje traag werd geschreven. (geb. f 2,90)

4529 In *De huisjes aan de Linge* wonen veel

kinderen, die weten wat spelen en pretmaken is. 't Is ook heerlijk als je niet alleen buiten, maar ook op grote lege aardappelzolders kunt ravotten — en als je zelfs in een oude boot de Linge op mag varen. Maar dat laatste loopt bijna verkeerd af, als ze — te wild geworden — niet voldoende op kleine zusje letten. Dit verhaal van *Francine Onstein* is aardig geschreven, al doet het hier en daar wel wat te lief aan. Zonder veel pretenties, een goed kinderboek (2e druk).

(f 2,95; geb. f 3,95)

4530 Van *C. E. Pothast-Gimberg* werden in de „Zilverserie” twee herdrukken opgenomen. *Gijs en Geesje* heet de eerste, nummer 14 in de reeks. In dit boekje worden de genoeglijke kleine gebeurtenissen verhaald die zich voordoen in het gezin van de tweeling Gijs en Geesje. Een aardig, ietwat ouderwets verhaaltje, dat sterk werd ingekort, vergeleken bij de 1e druk, zodat het slechts een vluchtige indruk bij de lezertjes zal achterlaten. (f 1,—)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

4531 Nummer 16 brengt, van dezelfde schrijfster, een herdruk van *Grijze ruiten*, een tamelijk „grijs” verhaal, dat ons in de (verouderde) uniform-weeshuistijd terugvoert en de geschiedenis verhaalt van het meisje Dies (door de weesmoeder deftig omgedoopt in Berendina), dat zo goed voor haar broertje Pietje zorgt en zo graag onderwijzeres zou willen worden. Die hartewens gaat inderdaad in vervulling. De lelijke, stijve illustraties maken er het boekje niet gezelliger op. (f 1,—)

4532 In de „Algemene Serie” der „Jeugd-pockets” kwam een 2e druk uit van een ridderverhaal van *W. J. Verbeeten*, getiteld *Jonker Arnoud trekt het zwaard*. Arnouds vader is op een Kruistocht door een Duitse roofridder gevangen genomen. Zijn zoon gaat nu op weg om hem vrij te kopen. Maar hij wordt overvallen en ontsnapt ternauwernood, met achterlating van de buidel losgeld. En onze jon-

ker moet nog heel wat angstige avonturen doormaken, alvorens het doel van de reis bereikt is. Een goed spannend verhaal, waardoor een stukje geschiedenis fraai wordt geïllustreerd. Het godsdienstig element komt in zeer bescheiden mate, doch precies op de juiste plaats, tot gelding. De taal is aangepast aan het onderwerp. (f 1,35)

4533 In *De nieuwe Albatros* (3e druk) vertelt kapitein Judocus bij monde van *Peter Spoor* aan zijn jonge vrienden drie avonturen, respectievelijk op Sumatra, Borneo en Nieuw-Guinea. Het hoofdaccent wordt hierin gelegd op de beschavingsarbeid van de Missie. De verhaaltrant is nogal gechargeerd, en 'n vorm als „je (ge) zijt” valt wel wat uit de toon. Kan er mee door dit „Kruisboek”. (f 1,70)

4534 In de „Zilverserie” verscheen de 4e druk van een boeiend en spannend zeeoversverhaal van *Karl May*, getiteld *De kaperkapitein*. Het is het edele verhaal van Robert Surcouf, die het republikeinse Frankrijk trouw bleef, zonder daarom zijn overtuiging te willen prijsgeven. Omwille van zijn geloof, kreeg hij, de bekwame zeeman, geen plaats op de Franse vloot. Daarom stal hij een Engels schip en beroofde alle Engelse schepen die hij krijgen kon, beschermde de Franse overzeese gebieden en hielp daar vele Fransen, onder wie verscheidene missionarissen. Nog eenmaal keerde hij naar Frank-

rijk terug, sprak met de keizer, weigerde een plaats in de Franse vloot en vertrok om de vijand op zijn eigen manier te bestrijden. Al is soms een zekere overdrijving in de heldhaftigheid en het succes van de kaper niet te ontkennen, toch blijft het een boeiend en goed geschreven verhaal met mooie karakters.

(f 1,—)
De „Cowboyserie” der „Jeugdpoekets” brengt een tweede druk van *W. J. Verbeeten's Knock-out Nick*. De twaalfjarige vondeling Nick uit het cowboystadje Railwayville dreigt op te groeien voor galg en rad, maar komt gelukkig onder leiding van een pseudo-geoloog te staan, die later tot het beroemde corps van de Texas Rangers blijkt te behoren. Nick ligt overhoop met hetzelfde schurkenstel als waar Mac Dowell achteraan zit en wel de bende van El Sátiro. De auteur heeft een positief cowboy-verhaal geschreven dat met vele andere het avontuur en de spanning gemeen heeft (ze wellicht overtreft), maar dat zich daarvan onderscheidt door de natuurlijkheid van de helden, die bovendien volkomen acceptabel zijn, moreel en als „held”. Ook de stijl is goed. (f 1,35)

4536 Heel wat minder is het „Kruisboek” *Benauwde ogenblikken*, van *Peter Spoor*, waarvan de 4e druk uitkwam. Het is een eenvoudig verhaal over goede en slechte blanken, over goede en slechte Indianen. Het speelt zich af in de streek van de reservations en bevat de traditionele elementen van een „katholiek” wild west-verhaal. Alles is zeer onschuldig en vanzelfsprekend: de goede blanken en Indianen spreken over God en denken aan de missionaris en zijn werk, de misdadigers krijgen hun verdiende loon en worden met behulp van de niet haatdragende goede blanken in hun doodstrijd met God verzoend. Een zeer matig verhaal. De stijl laat te veel te wensen over.

(f 2,—)
Van dezelfde schrijver zijn ook de „Kruisboeken” *Noëmi de slavijn* en *Noëmi de martelares*, die het allebei tot een 6e druk brachten. In het dorpje Rashild, een van de moeilijkste missiegebieden

van Abessinië woont het 17-jarige christenmeisje Noëmi. Door schurken geroofd en als slavin verkocht, wordt ze het eigendom van Umoru, de zoon van sjeik Taifan. De jonge man krijgt haar lief en poogt — echter tevergeefs — het dappere, trouwe christenmeisje tot zijn geloof over te halen, opdat hij haar zonder tegenstand zal kunnen huwen. Het eerste boekje eindigt met de vlucht van de twee jonge mensen voor de wraak van de sjeik en van de mohammedaanse imam. In het vervolg lezen we hoe de vlucht tevergeefs is en de twee gelieven achterhaald worden. Noëmi moet na veel wreedheden het offer van haar leven brengen. Als vrucht van haar martelaarschap zien we de bekering van Umoru tot het Christendom. Het zijn spannende verhalen met veel wetenswaardigs over het Abessijnse land en zijn bewoners.

(p. dl. f 1,75)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

4539 *Herbert Kranz* voert ons met zijn *Onschuldig onder schuldigen* (2e druk), het vierde deel van de „Kranzserie”, naar een strafgevangenen-eiland in de Karaïbische Zee. Een volk dat zucht onder de tyrannie van een gehate familie-kliek, wordt de ogen geopend door een journalist. Deze wordt gevangen genomen en naar een bagno gedeporteerd. De expeditie van zes, bekend uit de andere delen, gaat er op uit om hem te bevrijden. Drie van hen begeven zich op het eiland, drie zijn door middel van valse papieren de gast van de gehate gouverneur. De veroordeelden bereiden een opstand voor. Dank zij het ingrijpen van de expeditieleden en de hulp van de dochter van de opzichter wordt de revolte bezworen en het land gezuiverd. De gouverneur komt op een gruwelijke wijze om het leven. Een nogal fantastisch en tamelijk sensationeel verhaal dat ondanks de positieve instelling t.o.v. deugd en rechtvaardigheid toch moeilijk een aanwinst genoemd kan worden. (geb. f 4,50)
Het 18e deel van de „Wielewaal-reeks”

brengt onder de titel *De lichtcirkel* de omgewerkte tekst van het in 1947 verschenen „Nellie van Marle”, door *Wimie Fijn van Draat*. Een meisje uit een zeer beschermd milieu komt, als zij in de hoogste klas van de middelbare school zit, met de moeilijkheden van het leven in aanraking: een vriend waarmee zij het contact verliest, een cynische student die alleen maar op een avontuur uit is, en een stuurloze jongen die een ongelukkig thuis heeft. Deze jongen klimpt zich aan haar vast en zij laat het zich aanleunen, hoewel zij niet van hem houdt. Het komt tot een crisis, waarbij de jongen een auto-ongeluk veroorzaakt. Voor allen komt er tenslotte meer klaarheid in hun levenssituatie: half licht, half donker. Een echt problemenboek waarbij het ontbreken van echte godsdienstige overtuiging tot een werkelijk gemis wordt. Minder geschikt voor het katholieke meisje.

(f 2,—; geb. f 2,95)

Mogen wij u voorstellen:

GUUS BETLEM

Wij konden Guus Betlem niet bezoeken. Helaas... Dat „helaas” slaat dan op ons en niet op Guus Betlem, want hij vertoeft in „een benijdenswaardig land, vol romantiek en tegenstellingen, waar de zon ons lichaam bruint en ons hart koestert, en het leven rijk is aan schakeringen... Het land met zijn snelle groei en ontwikkeling, dat zich de laatste jaren een eerste plaats heeft veroverd in de wereld, op bijna alle gebied, het land waar het leven zo heel anders is als bij ons...”

De lezer zal het ons niet kwalijk nemen dat we 't een ogenblik spijtig vonden geen voldoende „middelen” bij Idil aanwezig te weten om ons in staat te stellen persoonlijk met de auteur te gaan kennismaken, daar ginds aan de Golf van Genua. Wij vinden het echter prettig Guus Betlem bereid gevonden te hebben iets

over zijn leven en werk te vertellen. Hier volgt dus zijn brief.

In Amsterdam ben ik geboren — in 1905 was dat — maar op zeer jonge leeftijd verhuisde ik naar Gelderland en daarna bezocht ik in Den Haag de h.b.s.

Ik zou verder opgeleid worden voor de handel, maar mijn kwaliteiten waren in dat opzicht nihil. Ik schreef liever „gedichten” en was op 14-jarige leeftijd directeur-eigenaar-hoofdredakteur van een met de hand geschreven familietijdschrift, dat circuleerde onder de uitgebreide familiekring, met gratis bijdragen van grootmoeder, kleinzoon, oud-tante, ooms en achternichten. Een zeer praktisch maandblad, dat de correspondentie verving en toch de band verstevigde en dat het dan ook bijna een jaar heeft uitgehouden...

Daarna begon het publiceren pas „echt”. Een huis-aan-huis verspreid advertentieblad plaatste een eerste gedicht, spoedig gevolgd door een tweede, met daarbij de mededeling „dat de heer Guus Betlem vanaf heden als vaste medewerker aan het weekblad was verbonden. Zijn aar-

dige gedichtjes zouden de lezers zeker welgevallig zijn...”

Het is mogelijk dat ze het zouden zijn geweest... indien ooit een derde of vierde was verschenen, maar de bron was met twee verzen tot op de bodem toe opgedroogd. Ik had de meisjes uit de buurt bezongen en de school — zij het op zeer verschillende wijze. Wáár ter wereld moest ik nog meer over dichten? Pas na een klein jaar is de inkt weer gaan vloeien en volgden wekelijkse publicaties in het Panorama, de Katholieke Illustratie, de Prins — en maandelijkse in bladen als Astra, Favoriet, Nova... voor wie ze zich nog weet te herinneren. Ik bekleedde in die tijd een functie in de papierbranche, doch na opheffing van de firma vestigde ik me voorgoed als „zelfstandig auteur”.

De eerste boeken verschenen bij de Uitgeverij Helmond, de volgende bij Gebrs. Kluitman — nu Uitgeverij Kluitman — en daar publiceer ik nog steeds regelmatig. Ook verschenen enkele meisjesromans bij de Uitgevers Mij „West-Friesland”.

Hoeveel boeken ik heb geschreven? Ruim honderd zestig, zowel jongens- als meisjesboeken, de laatste veelal onder pseudoniem. Ik heb niet lang geleden mijn 25-jarig jubileum gevierd als auteur, waarmee ik maar wil zeggen dat dit aantal niet zo verbazingwekkend is.

Mijn liefste boek...?

Laat ik het voorzichtig mogen uitdrukken: misschien het... *meisjesboek*, hoewel ik óók houd van de verwickeling en de intrige, die in de jongensboeken vaak een rol spelen. *Raadselen rond Boszicht* bijvoorbeeld, dat nog steeds wordt herdrukt, is daarvan een voorbeeld. Verantwoorde spanning verschaft de auteur zelf tijdens het schrijven een aangename prikkeling, doch hij moet zich daarbij wel in bedwang weten te houden en dát is het waaraan het in veel „detectives-voor-de-jeugd” nog weleens ontbreekt.

Aan karakterontleding komt het jongensboek, door zijn forsere handeling, dan

ook zelden toe; wat dat betreft is het meisjesboek een dankbaarder objekt. En juist het karakter bepaalt onze handelingen en daden... Het zijn ook altijd de meisjes, die schrijven naar aanleiding van een nieuw-uitgekomen boek en hun kritiek is dikwijls eerlijk en waardevol. Zij hebben duidelijk over de inhoud nagedacht, dat merk je aan alles.

Of ik plannen heb voor de toekomst? Wie van ons heeft die niet! We streven immers allemaal naar het hoogst-bereikbare, ook in ons werk. Zodra dit streven er niet meer zou zijn, was het verstandiger met schrijven op te houden.

De jongens mogen binnenkort een nieuwe „detective” tegemoet zien: *Snelboot P.M.I. vaart uit...*, die speelt deels op een werf in Nederland, deels aan de zuidkust van Frankrijk, nabij het prachtig gelegen Roquebrune-Village, een dorpje hoog tegen de bergen, met een kasteel uit de tiende eeuw.

Voor de kleintjes (6-9 jaar) is pas verschenen: *De luchtreis van Bertje Bof*, een boekje met een sprookjesachtige sfeer, waarop waarschijnlijk nog een tweede deeltje zal volgen — terwijl voor oudere meisjes zeker een boek gaat verschijnen dat zich afspeelt in Italië, het land dat mij thans gastvrijheid biedt.

Plezierige herinneringen heb ik aan de jaarlijkse boekenmarkten, die in maart worden gehouden. Op bijgaande foto ziet U me daar „in actie”, want ook de jeugdboekenschrijvers kunnen er aardige contacten leggen. Kinderen immers, meer dan volwassenen, trachten zich de schrijver voor te stellen die hen met zijn werk zoveel aangename uren heeft verschaft. Maar dat is niet het belangrijkste: zij zitten vol vragen.

Vragen over het onderwerp, over de hoofdpersoon van een verhaal dat hen in het bijzonder heeft geboeid... vragen over het ontstaan van zo'n boek. Zij willen iets mee-beleven van de sfeer, waarin de schrijver hen heeft betrokken en waarvan hij alleen het geheim kent. Ik heb op één-na alle jeugdboekenmark-

Voor opvoeders die zich afvragen of ruimtevaart-lectuur voor de jeugd wel geschikt is schreef

DE BAZUIN o.a.:

„De Rik Robberts-reeks is science-fiction van het goede soort.

Rik Robberts is voor de jeugd veel acceptabeler dan men denkt, kennismaking met zijn avonturen is daarom voor hen wel degelijk iets positiefs.”

Gaarne zenden wij u van de 5 verschenen delen een uitgebreid prospectus

Royaal formaat
10 illustraties

Prijs per deel
gebonden
f 3.90

UITGEVERIJ „HELMOND”

Verkrijgbaar bij de boekhandel

(Adv.)

ten meegemaakt en ik heb ervaren dat het kind er verrukt van is. De belangstelling is altijd groot en zelfs het prachtigste voorjaarsweer kan het niet verlokken weg te blijven van de boekenmarkt, op die ene zaterdag in het jaar, dat zij wordt gehouden.

Voor het oudere kind is er gelegenheid zich eens uit te spreken, en ik geloof zeker niet dat we daarbij voor „verheerlijking” van de lievelingsauteur als mens behoeven te vrezen.

Een aardig voorbeeld daarvan beleefde een van onze bekendste schrijvers, toen een jongen zijn nieuwste boek kwam open.

Een fors boek, een prachtig boek — ook wat uitvoering betreft. Het ging eigenlijk wel wat boven zijn begroting, maar gelukkig zijn er in zo'n geval dikwijls ouders die bijspringen... Hij straalde van blijdschap en keek met gelukkige ogen toe, hoe de bon werd uitgeschreven. „Zal ik mijn handtekening erin zetten?” vroeg de schrijver vriendelijk, in de veronderstelling hem een plezier te doen. Het antwoord was even kort en bondig, als verontwaardigd: „Ik kijk wel uit...!” Wel, zolang onze jeugd deze nuchterheid behoudt die een kenmerk is van ons volk, zolang bestaat er voor „persoonsverheerlijking” nog weinig gevaar en kunnen we rustig boekenmarkten houden, die het kind nader brengen tot schrijfsters en schrijvers, mensen die tot voordien niet meer dan louter „klanken” voor hem waren.

De jeugdschrijver heeft ongetwijfeld een mooie taak te vervullen: de taak, de geest van het kind zuiver te houden en open te stellen voor het goede. Het is heus niet nodig, dat daarom alle boeken een „pedagogische inhoud” hebben — het kind vraagt naar ontspanning, zo goed als het behoefte heeft aan zijn spel — maar verantwoord dienen ze wél te zijn, onze boeken, in alle opzichten.

Waar de fantasie de grens van het onwaarschijnlijke overschrijdt, bestaat het gevaar voor navolging. Zo is het met alles.

NIEUWE UITGAVEN

4 nieuwe delen in de „Zilverserie”:

C. van Osenbruggen, Wilde Jo 80 blz.

A. C. C. de Vletter, Duizendpoot 80 blz.

G. Vollewens-Zeylemaker, Zonnehuis 80 blz.

L. Roggeveen, Een zeldzaam partijtje voetbal 72 blz.

Jeugdpoets van bekende schrijvers p.d. in fleurig omslag f 1,—

Nieuwe delen „Sventon Serie”:

Ture Sventon in Stockholm 120 blz.

Ture Sventon en Isabella 136 blz.

door Ake Holmberg
Omsl. en plaatjes van Sven Hemmel,
p. d. Geb. f 2,95.

Een serie humoristische detectiveverhalen voor 10-12 jarigen.

Nieuw deel in de „Harry en Josua”-serie:

DE POWISI

door C. Butner.
Omslag en platen van J. Korver.
136 blz. Geb. f 3,25
Een zeldzaam boeiend verhaal voor
10-12 jarigen

Avontuurlijke reizen Kapitein Cook

door Josephine Kamm.
Omslag van J. W. Heyting.
Illustraties van Rudy van Giffen
208 blz. Geb. f 4,25

Een avontuurlijk verhaal over de drie beroemde ontdekkingsreizen van Kapitein Cook.

Een leerzaam en onderhoudend boek

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.

Postbus 290

Den Haag

(Adv.)

De schrijver dient zich van zijn verantwoordelijkheid dan ook terdege bewust te zijn, en helaas is dit niet altijd het geval. Te veel zijn er die het „ook wel eens willen proberen”, voor kinderen schrijven vergt immers weinig inspanning en het kind stelt geen hoge eisen... O ja? O nee?

Ik geloof te mogen zeggen, dat deze mening gelukkig meer en meer terrein verliest. Toch verbaas ik me nóg altijd, hoe weinig ook de ouders op de hoogte blijken van jeugdlectuur.

Ook wat dát betreft, doet de boekenmarkt goed werk, en het zijn mede de kinderen zelf die hen meeslepen — letterlijk en figuurlijk — in de sfeer van hun belangstelling. Het is een uitermate verheugend verschijnsel, dat vele vaders

al „tijd” vinden, om samen met vrouw en kroost, een boekenmarkt te bezoeken.

Tot zover Guus Betlem, die we gaarne voor zijn bijdrage danken alsmede voor de waarderende woorden gewijd aan het nut van voorlichting en recensering door tijdschriften en uitgaven, zoals de *Idil-Gids* er een is.

Het is natuurlijk ondoenlijk hier alle boeken van de auteur te vermelden. We willen daarom volstaan met de volgende keuze: *Anjo leert het leven kennen*, *Bibet heeft een buitenkansje*, *Koentje wint een spoor trein*, *Steven en de valse munters*, *De ijshockeyclub*, *Zon in december*, *Circus Caspari*, *Goed spoor, verkenners!*

G.

SECRETARIAAT AFD. KEURRAAD

Het Secretariaat van Idil, afd. Keurraad voor Jeugdlectuur, waaronder ook de Reizende Tentoonstellingen vallen, is samengevoegd met dat van de Stichting Idil. Als adres geldt voortaan uitsluitend: Parkstraat 16 Tilburg (tel. 26310). Het aparte adres en postbusnummer van de Keurraad komt derhalve te vervallen. Men zende dus alle zaken betreffende de Keurraad, recensie-exemplaren en aanvragen voor exposities aan bovenstaand adres. De uitgevers worden ten overvloede nog eens verwezen naar de circulaire van 15 november j.l., waarin belangrijke mededelingen staan over de toezending van recensie-exemplaren. Op aanvraag wordt deze circulaire gaarne nogmaals toegezonden.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Afman, K.: De schatgravers van de Dolfijn (V. A. Kramers), 232 p. — Via-b, J	4472
Andrée, F. B.: Veel geluk, Assepoester (West-Friesl.), 57 p. — VIc . . .	4460
Andrée, F. B.: Waar bleven Hans en Grietje? (West-Friesl.), 59 p. — VIc	4459
Andrée, F. B.: Waarom sliep Doornroosje? (West-Friesl.), 59 p. — VIc	4458
Arnoldus, H.: Oki en Doki bij de nikkers (M. Stenvert), 40 p. — VIc .	4455
Arnoldus, H.: Oki en Doki verdwaald (M. Stenvert), 39 p. — VIc .	4453
Arnoldus, H.: Oki en Doki zijn kok (M. Stenvert), 40 p. — VIc . .	4454
Baumann, H.: De zoon van Columbus (Wereld-Bibl.), 176 p. — V, J . .	4505

Beaucaire, O.: De geheimzinnige koffer (Het Spectrum), 212 p. — VIa, M	4478
Beecher Stowe, H.: De hut van oom Tom (Classics), 48 p. — VIa-b	4497
Beke, C.: De verdwenen logé (Spaarnestad), 152 p. — VIa-b, J	4473
Bernhard, H. J.: De wonderen van de wereld (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIa	4518
Bernhard, H. J.: De wonderen van het heelal (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIa ^{oo}	4519
Betlem, G.: Elf meisjes bestormen een studio (West-Friesl.), 77 p. — VIb, M	4464
Betlem, G.: Joep Jaspers en het auto-mysterie (West-Friesl.), 78 p. — VIa, J	4485
Blyton, E.: De Vijf in een kampeerwagen (Becht), 160 p. — VIa-b	4470
Blyton, E.: De Vijf weer op Kirrin-Eiland (Becht), 160 p. — VIa-b	4471
Bollingier, L.: Brocaat voor Assepoester (Altiora), 172 p. — IV-V, M	4513
Bond, G.: Baden-Powell (West-Friesland), 156 p. — VIa	4476
van Breda, A.: Hanna zoekt haar vader (West-Friesl.), 210 p. — IV ^{oo} (IV-V, M ^o)	4515
Broos, P.: Van Blozebol en Schrokkie (Helmond), 32 p. — VIc	4452
Buck, F.: Wilde dieren op bestelling (Classics), 48 p. — VIa	4493
Caesar, J.: Caesars overwinningen (Classics), 48 p. — VIa ^{oo}	4492
Crisp, F.: De jacht op de zeerovers (Het Spectrum), 216 p. — VIa, J	4479
Defoe, D.: Robinson Crusoe (Classics), 48 p. — VIa	4495
Dickens, Ch.: In Londen en Parijs (Classics), 48 p. — V, JM	4494
Dierckx, H.: Atoomraketten tegen wereldondergang (Zuid-Ned. Uitg.), 36 p. — V, J	4524
Dierckx, H.: De buiklanding (Zuid-Ned. Uitg.), 40 p. — V, J	4522
Dierckx, H.: Fangio, de autorennner (Zuid-Ned. Uitg.), 38 p. — V, J	4521
Dierckx, H.: Tyfoon over de Stille Oceaan (Zuid-Ned. Uitg.), 40 p. — V, J	4523
Dierckx, H.: De vliegende dolk (Zuid-Ned. Uitg.), 40 p. — V, J	4520
Dutricux, M.: Toch voor de klas (Het Goede Boek), 189 p. — IV-V, M	4514
Eggermont, J. L.: Kleine Bever de Owaga-Indiaan (Spaarnestad), 140 p. — VIa-b, J	4474
Eckmann-Chatrion: Waterloo (Classics), 48 p. — VIa, J	4499
van Eyk, H.: De reis van de saffieren ster (Wereldvenster), 119 p. — V, JM	4508
Fenton, E.: Aleko vindt een bronzen beeldje (Het Spectrum), 192 p. — VIa-b	4475
Fijn van Draat, W.: De lichtcirkel (Ploegsma), 104 p. — IV-V, M, N	4540
v. d. Galiën, S. M.: Het fluisterende dal (Jan Haan), 171 p. — VIa, J	4481
v. d. Galiën, S. M.: Het teken van de lobo (Jan Haan), 182 p. — VIa, J	4482
v. d. Galiën, S. M.: Vliegende schijven over de prairie (Jan Haan), 195 p. — VIa, J	4483
Grashoff, C.: Josientje en haar kleine deugniet (Kluitman), 95 p. — VIc	4457
Günther, E.: Niet huilen, Li (J. Ph. Kruseman), 162 p. — V	4509
Günther, E.: Twee uit Afrika (J. Ph. Kruseman), 124 p. — V	4510
Haggard, H. R.: De mijnen van koning Salomon (Classics), 48 p. — V, JM ^{oo}	4490
Hogben, L.: Meten is weten (Elsevier), 70 p. — V	4526
Homerus: De Odyssee (Classics), 48 p. — V, JM ^{oo}	4489
Hough, E.: De huifkar (Classics), 48 p. — VIa ^{oo}	4496
Jensen, T.: Palle's wonderbare reizen in het hemelruim (Hollandia), 148 p. — VIa	4517
van de Kamp, M.: De rooie barbaar (St. Paul), 96 p. — VIa, J †	4486
Kocher, H.: Avontuur in het hoge noorden (West-Friesl.), 77 p. — VIa, J	4484
Kranz, H.: Onschuldig onder schuldigen (Helmond), 207 p. — IV-V, J	4539

May, K.: De kaperkapitein (Van Goor), 80 p. — VIa, J	4534
Onstein, F.: De huisjes aan de Linge (J. Ph. Kruseman), 160 p. — VIb	4529
van Oorschot, A., en H. Bentz van den Berg: Hokus pokus dat kan ik ook (Van Holkema & Warendorf), 160 p. — VIa	4516
Parkman, F.: De weg naar het westen (Classics), 48 p. — VIa, J	4500
Peters, A.: Vickey's capriolen (M. Stenvert), 160 p. — V, M	4511
Pothast-Gimberg, C. E.: Grijsz ruiten (Van Goor), 80 p. — VIa-b, M	4531
Pothast-Gimberg, C. E.: Gijs en Geesje (Van Goor), 76 p. — VIb	4530
Roggeveen, L.: De elektrische man (Van Goor), 80 p. — VIb, J	4527
Schoustra, F. L.: De crack van Victoria (M. Stenvert), 252 p. — V, J	4504
Shakespeare, W.: Romeo en Julia (Classics), 48 p. — V, JM ^o	4498
Snitjer, A.: Van wigwam en plaggenhut (Kluitman), 128 p. — VIb, J	4528
Spoor, P.: Benauwde ogenblikken (Paters v. d. H. Geest), 160 p. — VIa ^{oo} †	4536
Spoor, P.: De nieuwe Albatros (Paters v. d. H. Geest), 137 p. — VIa-b †	4533
Spoor, P.: Noëmi de martelares (Paters v. d. H. Geest), 94 p. — V, JM †	4538
Spoor, P.: Noëmi de slavine (Paters v. d. H. Geest), 90 p. — V, JM †	4537
Stolker, P. J., Drs.: Onbevangen voorlichting (De Toorts), 34 p. — VIa	4477
Stuvel, G., en J. van Mourik: De lichtjes van Sint-Maarten (J. B. Wolters), 40 p. — VIb	4465
Stuvel, G., en J. van Mourik: De Veluwe vlamde (J. B. Wolters), 48 p. — VIb	4466
Stuvel, G., en J. van Mourik: De ijsbijters (J. B. Wolters), 48 p. — VIb	4467
Stuvel, G., en J. van Mourik: Zwemmend de oceaan over (J. B. Wolters), 48 p. — VIb	4468
Tauschinski, O. J.: Wie is deze vrouw? (Ploegsma), 128 p. — V	4506
Thieme, J. G.: Vermist in de poolnacht (Kluitman), 160 p. — V, J	4501
Valkhoff, R.: Robbeknol (Andries Blitz), 47 p. — VIc, J	4456
Verbeeten, W. J.: Jonker Arnaud trekt het zwaard (Helmond), 158 p. — VIa-b †	4532
Verbeeten, W. J.: Knock-out Nick (Helmond), 158 p. — VIa, J	4535
Verne, H.: De stalen haaien (Zuid-Ned. Uitg.), 127 p. — V, J	4502
Verne, H.: De sultan van Jarawak (Zuid-Ned. Uitg.), 128 p. — V, J	4503
de Vleeschouwer-Verbraeken, M.: Toen het donker werd (Paul Brand), 140 p. — V, M †	4512
de Vries, L.: Het atoom (Elsevier), 144 p. — V	4525
de Water, H. J.: Jan Pieterszoon Coen (West-Friesland), 141 p. — V, JM	4507
de Werd, J.: Hinkeldepinkie (B. Gottmer), 77 p. — VIb-c	4463
Weyts, S.: Wispel en Kwispel (Vlaamsche Boekcentr.), 108 p. — VIb †	4469
Wilkeshuis, C.: Ollebolle in de woestijn (Van Goor), 80 p. — VIb-c	4461
Wilkeshuis, C.: Ollebolle naar de Noordpool (Van Goor), 72 p. — VIb-c	4462
XX: De goudschat van de sheik (Het Parool), 64 p. — VIa, J	4488
XX: De stranding van de Atlantide (Het Parool), 64 p. — VIa, J	4487
Zonruiter, P. J.: Peter Fleming in 't land van de Marakies (Kluitman). 159 p. — VIa, J	4480

SPANNEND - LEERRIJK - KARAKTERVORMEND

H. Winterfeld:

Caius is een ezels

Een detective-verhaal uit het oude Rome voor de jeugd geschreven. Een van de merkwaardigste jeugdboeken die er sinds jaren verschenen zijn. Het dagelijks leven in het oude Rome, op school, in huis en op straat, wordt hier springlevende werkelijkheid. Een schooljongensruzie dreigt tot ernstige gevolgen te leiden, maar na een reeks spannende, humoristisch-vertelde avonturen wordt het onheil voorkomen. Op de laatste bladzijde blijkt, dat Caius wel een krachtpatser, maar toch een (gemoedelijke) ezels is...

W. Hörnemann:

Havenpiraten

Een volksjongen en de zoon van een tandarts worden boezemvrienden na een gevecht waar de stukken van afvliegen. Ongewild geraakt hun vriend Maarten verwickeld in een affaire van grootscheepse smokkel in valse guldens. Op hun jongensmanier willen zij de politie een handje toesteken om de zaak in het reine te brengen. Het wordt een adembenemende nek-aan-nek-race tussen de jongens en piraten. Spannend tot en met.

Het meisje dat op de planeet Venus woont, vertelt: — We vlogen dus met ons ruimteschip tussen de sterren, toen mijn vader opeens zei: „Kijk, daar draait de Aarde!” Ik stak mijn hoofd door het venster, maar boog te ver voorover en verloor mijn evenwicht. Zo viel ik om-laag en kwam ik bij jullie op de aarde terecht...

Een nieuwe Winterfeld:

...Er kwam een meisje gevlogen

Prijs per boek (\pm 180 blz.) gebonden f 3,90

Uitgaven van LANNOO, TIELT-DEN HAAG

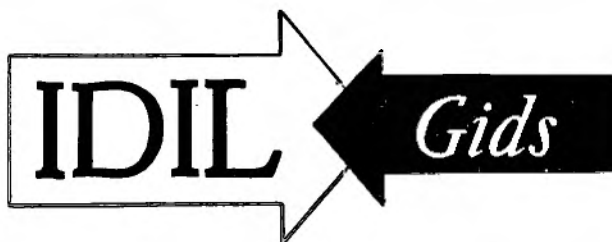
Voor Nederland: Anna Paulownastraat 73, Den Haag. Tel. 01700-11.23.14

(Adv.)

JAN./FEBR. 1958

JAARGANG IX

NUMMER 6

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG

IN OPDRACHT VAN

HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR

ONDERWIJS EN OPVOEDING

TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

DRS. J. KLEIN

Recensies 4541-4644

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16. TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg. De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Condities op aanvraag bij de administratie.

I N H O U D

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	127
<i>Sprookjes- en vertelselboeken</i>	139
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	140
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>C. E. Pothast-Gimberg</i>	144
<i>Bibliografisch register</i>	146

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voor behouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romcijnse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 4541 *Tjits Veenstra* opent de rij met twee deeltjes uit de serie „Zelf Lezen”. In het eerste lezen we over *De mooiste bal van de hele wereld*. Jopie krijgt van Sinterklaas een prachtige bal. Maar de vreugde is van korte duur: haar broertje kaatst de bal door de ruit, toevallig juist op een passerende vrachtauto. Zo komt de bal ver van huis terecht en beleeft nog enkele avontuurtjes. Een wat ijl, doch niet onaardig verhaaltje met zalmkleurige, onrustige illustraties. *Klavertje zes* heet het andere deeltje, dat vertelt hoe de zesjarige tweeling Mics en Sics een klavertje zes vindt en door dit merkwaardige feit in de krant komt. Een geschikt boekje met grappige violet gekleurde tekeningen van Ad Pieters. (p. dl. f 1,10)
- 4542 In de trilogie *Klein Els-ke, Klein Els-ke is ja-rig, Klein Els-ke in Ar-tis* geeft *Wouter van Elshout* een verhaal over zijn klein buurmeisje, hoewel hij zich nogal eens uitweidingen veroorlooft, die niet direct op Elske betrekking hebben. De schrijver geeft en passant instructies hoe de plaatjes in de boekjes gekleurd moeten worden. In een volgend hoofdstuk converseert hij dan voort omtrent de toe te kennen cijfers voor dit kleurwerk.

Natuurlijk heeft de tekst alleen zin als het kind zich aan de gegeven opdrachten houdt. Zo niet: dan wordt de lectuur een tikje onzinnig. De woorden zijn in lettergrepen verdeeld, maar wij menen dat voorlezen toch wel het beste zal zijn. (p. dl. geb. f 1,45)

An-ne-lies is een prin-ses-je bevat de belevenissen van twee kleuters die op de boerderij van hun oom en tante logeren tot hun zusje geboren is. In het laatste hoofdstuk wordt dit kindje door het doopsel een prinsesje van God. Dit eerste leesboekje van *W. Hartog*, spelend in protestants milieu, bevat veel te veel moeilijke woordjes en zinnen. Matig.

4546

(geb. f 1,25)

Heel gewone kindergebeurtenisjes vertelt ook *A. J. Pleysier* in zijn beide boekjes *Zo'n Japie toch* en *Japie en Bert*. Door de kleine druk kunnen ze het best voorgelezen worden. Protestants-christelijk milieu. Niet onaardig. (p. dl. f 0,35)

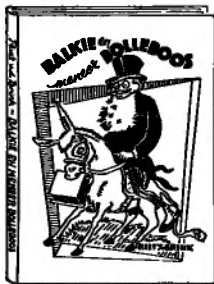
4547

4548

Van de fantasierijke schrijfster *Lea Smulders* kwam zowel in de „Pietje Prik-serie” als in de „Knoopje Kapoen-serie” het vijfde deeltje uit. In *Heb je ooit...!* zegt *Pietje Prik* gaat Reus Rommeldebom naar het stadje Stippestap om bij de kleermaker een nieuw pak te laten maken. Het wordt een heel avontuur:

4549

- iederen uit het stadje helpt mee om in twee dagen het reuzepak klaar te krijgen. Een grappig verhaal voor de kleintjes met leuke tekeningen van Piet Broos. Het nieuwe Knoopje Kapoen-boekje, waarin overigens geen knoopje te bekennen valt, heet *Gerritje ging uit wandelen*. Gerrit de hond gaat op stap en belandt in een circus waar hij zijn kunsten moet vertonen. Intussen zoeken zijn baasje, zijn bazin en Aaltje, de poes, overal naar hem. Gelukkig vinden ze hem terug en de vrede keert weer. Een leuk verhaaltje-op-rijm, met voortreffelijke illustraties van Arie Teeuwisse.
- (p. dl. geb. f 1,25)
- 4551 Alleraardigst is ook *Balkie en meneer Bolleboos*, door *Riet van den Brink*. Meneer Bolleboos heeft een ezel gekocht.

- Als deze op een dag de studieboeken van zijn baas oppeuzelt, wordt hij heel geleerd en kan hij incens praten. Maar dan wordt Balkie ook erg verwaand en het is zijn verdiende loon dat hij verkocht wordt aan het circus. Een geestig verhaaltje, kostelijk verteld en grappig geïllustreerd door Jan van den Brink.
- (geb. f 1,—)
- 4552 Van zijn ongebreidelde fantasie getuigt *Jean Dulieu* opnieuw in de twee nieuwste delen uit de „Paulus de Boskabouter-serie”, de nummers 4 en 5. In *Paulus de boskabouter en Kenarrepoere* lezen we hoe Paulus met zijn vriend de uil op vakantie wil gaan, maar hoe een toverspreuk van de heks Eucalypta alles in de war brengt. Hij komt terecht op een eenzame rots bij de beer Kenarre-

poere. Gelukkig herinnert deze zich langzamerhand weer veel uit zijn verleden en kan de uil het toverspreukenboek van de heks stelen. Na veel strubbelingen verandert de beer weer in het elfje Priegeltje dat hij vroeger was en komt alles goed. Het vervolg, *Paulus de boskabouter en Priegeltje*, vertelt hoe Paulus — daarbij geholpen door zijn vrienden — de oude uil en de wijze raaf, het elfje Priegeltje en haar betoverde prins weer bij elkaar brengt. Een diep bedroefde Paulus ziet aan het einde van het boek het gelukkige elfenpaar in de wolken verdwijnen. Wij bevelen deze grappige, sprookjesachtige verhalen met de fraaie tekeningen van de schrijver van harte aan, behalve aan te gevoelige kinderen die de heks wel erg griezelig zullen vinden. (p. dl. geb. f 4,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Misschien zullen we over een aantal decennia moeten bekennen dat alleen nog via de beeldroman interesse voor Andersen of Grimm zal zijn op te roepen. Maar op het ogenblik lijkt het ons toch nog te vroeg om met behulp van een aantal tamelijk slordige, goedkoop-gekleurde tekeningetjes de cultuurschat der sprookjes te populariseren, zoals dit gedaan wordt in de serie „Sprookjes in Beeld”. De strip volgt de tekst vrij nauwkeurig, althans in de dialoog. Alle beschrijvende en bespiegelende fragmenten zijn natuurlijk weggefallen. Wil men de boekjes uit deze reeks de jeugd in handen geven, dan toch op zijn vroegst *nadat* men eerst het verhaal heeft verteld. Hopelijk vult dan het kind uit eigen fantasie de armoedige strip-inhoud nog enigszins aan. Wij zijn vooral snog tegen dit soort uitgaven, en dan nog met bijzondere nadruk tegen deze bewerking van sprookjes, die immers maar zeer ten dele bestaan bij de gratie van de handeling. Welnu: in de strip reesteert niets anders dan de actie, d.w.z. het sprookje is vermoord. Zolang er nog kinderen zijn die lezen kunnen en willen,

plus ouders die vertellen kunnen: weg met deze strips. De titels van de twaalf deeltjes die wij totnogtoe ontvingen luiden: *Het lelijke eendje*, *Het meisje en het monster*, *De rattenvaanger van Hameln*, *Repelsteeltje*, *De gelaarsde kat*, *De gouden gans*, *De stuiversprins*, *Rapoensel*, *De dansende prinsessen*, *Sneeuw-witje en de zeven dwergen*, *Koning Midas* en *Roodkapje*. (p. dl. f 0,60)

4554 Het volgende verhaal wordt verteld door
 4555 *Piet Terlouw* onder de titel *Het spook*
 4556 *van de Bosweg*. Hannie en Gert wonen
 4557 dicht bij een bos, waarin ze heerlijk kun-
 4558 nen spelen. Dat niet alle spelletjes even
 4559 goed aflopen, blijkt als ze op een avond
 4560 voor spook gaan spelen op de stille Bos-
 4561 weg. Eerst brengen ze een vriendje he-
 4562 vig aan het schrikken, maar even later
 4563 schrikken ze niet minder van de veld-
 4564 wachter, en de „spoken” zetten het op
 4565 een lopen. Ze maken een lange dwaal-
 4566 tocht, maar dank zij de hond van de
 veldwachter heeft het avontuur nog een
 goed einde. Een geschikt verhaaltje,
 aardig verteld. (geb. f 0,95)

4567 'n Dun boekje met verzorgde inhoud is
Sterretje, door *Coby Bos*. Juultje van
 Buuren, die door haar vader om haar
 opgeruimd karakter *Sterretje* genoemd
 wordt, komt door verhuizing op een
 nieuwe school. Daar ontstaan conflicten
 met haar buurmeisje, het plagerige Loes-
 je. Dit is voor Juultje aanleiding tot
 veel verdriet. Totdat Loesje een oogbe-
 handeling moet ondergaan; dan wordt
 Juultje ook voor haar een *Sterretje* en
 de vijandigheid verkeert in een verkwik-
 kende vriendschap. Een opvoedend boek-
 je, goed van taal en stijl. (f 0,55)

4568 Een echt Engels miniatuurkje is *Het pop-
 penhuis*, door *Rumer Godden*. Het pop-
 pen- en kinderleven spelen zich hierin
 tegen elkaars verbeelding af. Het samen-
 spel van de meisjes Emily en Charlotte
 met de poppen meneer Plantagenet, Vo-
 geltje, Appel, Tottie en de vreemde in-
 dringster Marsepein is subliem. Alle pop-
 pen stellen mensen voor, terwijl ze toch
 volledig poppen blijven. Daardoor vloei-
 en de menselijke en de „poppelijke” ver-
 houdingen steeds in elkaar over. Jammer

dat de vertaling van dit fantastische
 boekje zijn oorsprong nogal eens ver-
 raadt. (f 3,60; geb. f 4,50)

Tootje en Mienneke logeren de hele zo-
 mervakantie bij oom Frits en tante Eva.
 Als ze samen een wandeling maken, kom-
 men ze een groot rose varken tegen. Van
 de schrik zetten ze het op een lopen en
 komen terecht bij een groot wit huis. De
 kennismaking met de schilder, die in dat
 huis woont, heeft prettige gevolgen,
 vooral voor Tootje, die tekenlessen zal
 krijgen. Dit verhaaltje van *Marga Bar-
 tels* is eenvoudig en kinderlijk geschre-
 ven en speelt in protestants milieu.

4569

(geb. f 1,—)

Pak aan, Miesje Sandelhout! brengt
 4570 nieuwe avonturen van het elfjarige su-
 perkind uit het grote gezin van muziek-
 leraar Sandelhout. Zij heeft een hart
 van goud, maar haar plannen zijn door-
 gaans onbezonnen opgezet. In dit boek
 van *Pieter Nierop* toont Miesje boven-
 dien haar goede hart bij het verzorgen
 van een feest voor ziekenhuis-patiëntjes
 en bij de hulpvaardigheid tegenover ge-
 dupeerde oude dames en een zieke tan-
 te. Over de ongeloofwaardigheden die het
 verhaal bevat, zal de jeugd waarschi-
 nlijk wel heenzelen. Jammer is het, dat
 bij enkele tragische gebeurtenissen het
 voor de hand liggende godsdienstige ele-
 ment absent is. We kunnen dit boek niet
 bewonderen. (f 2,—; geb. f 2,90)

Fr. Feld is de auteur van deel 4 en 5
 uit de „Kolibrerieks”. Meisjes zullen
 met genoegen *Een veelbewogen verjaar-
 dag* lezen. Monika en de geit Rosalie
 zijn op dezelfde dag jarig. Maar zij is
 niet de enige! Meneer Meyer van het
 warenhuis Goed en Goedkoop verjaart
 ook en hij nodigt alle kinderen die op
 dezelfde dag geboren zijn als hij uit om
 met hem feest te vieren. Maar voor het
 zo ver is dat Monika en Rosalie tot dit
 feest worden toegelaten gebeurt er heel
 wat. Maar Monika weet van doorzetten
 ondanks de moeilijkheden waar ze voor
 komt te staan. Een grappig verhaal, vol
 dwaze verwikkelingen. Het is vlot ver-
 teld, maar de vertaling laat nogal wat te
 wensen over.

4571

4572 *Amir, de reus* is in dit opzicht veel beter geslaagd. Hier stelt de tekst wel vrij hoge eisen aan het leesvermogen van de kinderen, maar dit loont de moeite: het verhaal is opvallend soepel geschreven, met vermindering van alle kinderachtigheid. Amir is een reus die met zijn demonstraties op kermissen goed geld verdient. Maar dan treft hem het ongeluk: hij schrompelt langzaam in tot een nietige dwerg. Een tovenaer brouwt voor veel geld een groei drankje, dat echter slechts korte tijd helpt. Pas als Amir een edelmoedige daad heeft verricht, zorgen de dankbare stedelingen voor een blijvend, dagelijks rantsoen toverdrank. Een leuk boekje. (p. dl. geb. f 1,45)

4573 Met een onuitputtelijke fantasie worden door *Daan Zonderland* de kolderavonturen van *Professor Zegellak & zijn koekoek* beschreven. Koddige situaties en spitse woordspelingen wisselen elkaar af. Of al deze heerlijke nonsens over een professor die met zijn vrouw op de rooifiets naar allerlei oorden trekt om

een geneesmiddel te vinden voor zijn koekoek die van slag af is, volledig gevat zal worden, is de vraag. De tekeningen van C. Voges doen in geestigheid en vaardigheid niet voor de tekst van deze achttiende Junior-Prisma onder. (f 1.25)

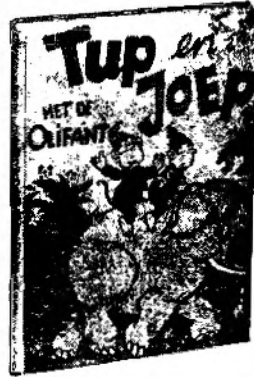
In *Brik Bruuns, avonturier*, een boek van A. D. Hildebrand, maken we kennis met een beertje dat op een goede dag uit de dierentuin ontsnapt. Toevallig verstoort Brik zich in een hol dat Henk Roem in zijn tuin gegraven heeft, en zo wordt dit tweetal goede vrienden. Natuurlijk moet Brik terug naar de dierentuin, maar voortaan mag hij twee dagen in de maand bij Henk komen logeren. Sprookje en positief verhaal vloeien hier niet harmonisch ineen: de dieren spreken met elkaar, en op een andere bladzijde treden mens en dier in hun normale verhoudingen ten tonele. Misschien zijn iets grotere kinderen, die de wat moeilijke tekst ook beter kunnen volgen, wel genegen over de onwaarschijnlijk-

4574

Dit zijn DE boekjes voor onze kleintjes!

Prijs
f 1.25
per deel

.....dit zijn DE boekjes om onze kinderen te leren lezen.
Iedere erkende boekhandelaar heeft ze.

N. V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

- heid heen te stappen, en vinden zij het zelfs wel amusant. (geb. f 2,95)
- Er komt bijna geen Idil-Gids uit, waarin *Enid Blyton* niet vertegenwoordigd is. In deze *Kroniek* is dat het geval met *Het huis in de holle boom*. Suze en Peter, twee weeskinderen, hebben geen plezierig leven bij hun goedge, luie oom en hun eeuwig mopperende tante. Hun beste vriendinnetje is Evelientje, met wie zij altijd spelen. Op 'n goede dag ontdekken ze in het bos een holle eik, die ze als huisje inrichten. Wanneer Peter en Suze naar een weeshuis moeten, verstoppen ze zich daarin, terwijl Evelientje hun eten brengt, en haar hond Barker de wacht houdt. Dat er tenslotte een zeer bevredigende oplossing gevonden wordt, ligt in de lijn der verwachting. Rustig van opzet en inhoud, zal ook deze vrij onwaarschijnlijke geschiedenis er wel weer ingaan als kook.
- (f 2,90; geb. f 3,90)
- 4576 Een aardig familieverhaal schreef *Rie Stouvé-Bauer* met *De Stokkerijes gaan tóch uit*. De familie Stokker is te laat om nog een huisje aan zee te kunnen huren en besluit daarom in eigen huis vakantie te gaan houden. Dit bevalt uitstekend, maar iedereen vindt het toch ook geweldig als de familie bovendien een paar dagen in een hotel aan zee gaat logeren. Dit boekje, dat speelt in protestants milieu, heeft opvoedende kwaliteiten. Het is goed geschreven en geheel ingesteld op de kindermentaliteit. Mies Bloch zorgde voor mooie pentekeningen. (geb. f 0,90)
- 4577 Buitengewoon aardig en origineel is *Hans Bauman's* nieuwste boek: *Penny*. Grootmoeder Tai en haar kleinzoon zouden graag de kleine Penny, een negermeisje uit het kindertehuis naast hen, als dochtertje aannemen. Op de „dag van de Draak”, een Chinese feestdag, zal dat gebeuren. De andere zes weesjes uit het tehuis hebben er iets van opgevangen en willen dit voorkomen, omdat zij denken dat Penny ontvoerd zal worden. Zo ontstaan er allerlei verwickelingen. Het blijde slot opent voor alle kinderen het vooruitzicht in de familie Tai te worden opgenomen. Een goed geschreven verhaal met een plezierige sfeer, dat door de geheimzinnigheid en spanning kinderen rond de tien zeker zal aanspreken. Nu en dan is de intrige echter wel wat ingewikkeld. (geb. f 2,95)
- De oergezellige, eigenwijze en heerlijk doordrivende, logische detective Ture Sventon, die overal ter wereld duistere zaken oplost, beleeft zijn vijfde grote avontuur en deze keer laat *Ake Holmberg* ons zien hoe Ture Sventon in *Stockholm* de dieven opspoorde die hun slag geslagen hebben bij de juwelier Eriksson.
- 4578 In Ture Sventon en *Isabella* wordt de detective opnieuw ingeschakeld in een geheimzinnige zaak: er verdwijnen dieren uit het circus en zelfs het mooiste paard *Isabella* is op een dag spoorloos. Gebruik makend van allerlei vermommingen en geholpen door zijn oosterse vriend en de kinderen van de circusdirecteur, brengt Ture ook dit geval tot klaarheid. Al gaan deze delen al iets aan originaliteit inboeten, toch blijven het verhalen vol humor en spanning, die de jeugd graag gegund worden.
- (p. dl. f 2,20; geb. f 2,95)
- 4580 In de „Jeugdboekery *A. A. M. Stols*” verscheen nog een zeer geslaagd verhaal. Het werd geschreven door *Patricia Lynch* en is getiteld *Zigeunerjongen*. Tessa Nolan is twaalf jaar en woont in een klein stadje in Ierland. Op zekere dag wordt haar door een zigeunervrouw gevraagd haar zoon Dara Mac Dara, mee naar school te nemen. Hieruit ontstaat een vriendschap waardoor Tessa heel wat van het zigeunerleven hoort en meemaakt en door de loop der gebeurtenissen gaat zien dat de kwade reuk, waarin zigeuners staan, niet voor allen geldt. Daarbij is dit verzorgd uitgegeven boek een gezellig gezinsverhaal, dat door het hoofdgebeuren meisjes én jongens zal aanspreken. De aardige tekeningen van Jenny Dalenoord verhogen de fijne sfeer. Aanbevolen. (f 4,70; geb. f 5,90)
- 4581 *Ursula Bruns* verhaalt in het met prachtige foto's geïllustreerde boek *Dick en Dallis en de ponies* de belevenissen en

streken van twee zusjes, die opgevoed worden door hun grootmoeder op een hoeve waar men ponies fokt. De aankomst van hun neef Adelbert uit de grote stad, naar wie zij met zoveel verwachting uitzagen, is eerst een enorme teleurstelling, want hij is een dromerig, verwend, zwak moederskindje (enigszins overdreven uitgetekend), die slechts langzamerhand de ponies leert waardeeren en tenslotte een stoere jongen, een echte Viking — hun ideaal — wordt. Vlotte stijl, gezonde sfeer, leuk boek.

(f 4,10; geb. f 5,90)

4582 In het tiende deel van *De wereldreis van Bulletje en Bonastaak* door *A. M. de Jong*, komt het tweetal terecht in een onderaardse grot. Ze verdwalen er en komen uitgehongerd weer te voorschijn. Dan worden ze gevangen genomen en als gevaarlijke dieren tentoongesteld, tot hun vaders hen bevrijden en naar het schip terugbrengen. Vlak en glansloos geschreven met veel gebruik van de spreektaal en met tal van flauwe grapjes. De leuke tekeningen ondersteunen de tekst niet. (f 1,25)

4583 De „Zonnebloom-serie” brengt een aardige junior-detective van *Guus Betlem: Het geheim van de vier stenen varkens*. „Oom” Gunther Wessels, een oude zee-man, maakt met zijn vier vrienden een plan voor een tocht naar Noorwegen... voor wie het eerst f 75,— bijeenge-spaard heeft. Er komen vier stenen varkens op ooms schoorsteenmantel te staan, maar... in drie ervan zit al een buit van f 2500,—, namelijk een serie postzegels, afkomstig van diefstal. Hoe dit karwei-tje geklaard wordt, vertelt dit boeiende jongensboek, dat gezonde ontspanning biedt. (geb. f 2,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

4584 Met *Jan Tongenaar*, „het verhaal van een jongen uit het rampgebied”, houdt *Theo A. Pollemans* onder de jeugd de herinnering levend aan de vreselijke watersnood van februari 1953. Hij doet ons de spanning van die dagen nog eens

doorleven en beschrijft speciaal Jans bevindingen in de rampnacht op Goeree-Overflakkee. De jongen blijft helemaal alleen over. Maar een nieuw leven opent zich als hij in zich roeping tot het priesterschap voelt. Het is een behoorlijk verhaal geworden, al zal het niet „het” verhaal zijn van deze historische ramp. Het slot is wel wat te abrupt. (geb. f 2,50) Het zal de jeugdige lezers moeilijk vallen hun lachlust te bedwingen bij de tientallen komische situaties die *Anthony Buckeridge* opdist in *Rex zet de boel op stelten*. Het is een vlot en goed geschreven jongensverhaal over de rivaliteit tussen het gymnasium en de ambachtsschool, die nogal eens uitgevochten moet worden. Voorts volgt men er

4585

de pogingen van Rex en al zijn kornuiten om geld op te halen voor de hoognodige reparaties aan het dak van hun school. De sportieve geest bij de gevechten, waarbij een reglement geldt dat de jongens zelf hebben opgesteld, maakt dit humoristische boek dubbel aanbevelenswaardig. (f 1,25)

4586

G. Butner voegde weer een nieuw boek toe aan zijn nu vijfdelige „Harry en Josua-serie”, *De powisi* geheten. Het is weer een even boeiend en leerzaam boek geworden als de voorafgaande delen. Boeiend, want de jongens vinden in een hok waar verschillende powisi's, vogels groter dan een kalkoen, zijn ondergebracht, een spoor dat leidt tot de ontmaskering van een bende goudsmokkelaars. En leerzaam, omdat allerlei wetenswaardigs omtrent Suriname als het waar spelenderwijs wordt meegegeven. Ook dit boek kunnen wij van harte aanbevelen. (geb. f 3,25)

4587

P. J. van Emburg schreef een boek over *Li'ing de kleine Dajak*, die op Borneo

geboren wordt en opgroeit in een zeer primitieve omgeving. Door de komst van een Amerikaanse zendeling maakt de stam kennis met de beschaving der blanken; Li'ing in het bijzonder, als hij met een gebroken enkel opgenomen wordt in het ziekenhuis in de blanke nederzetting. Na zijn genezing blijft hij daar om naar

school te gaan en zo later zijn dorpeelingen te kunnen onderwijzen. Een aardig, vlot verteld verhaal met goede sfeer, waarin een goed beeld gegeven wordt van het volk en van de natuur.

(f 3,25; geb. f 4,25)

Storm over het wad behoort weer tot het soort boeken, dat wij van harte willen aanbevelen. *Meindert DeJong*, die reeds met „Het wiel op de school” zulk een opvallend mooi jeugdboek schreef, weet ook hier een treffend verhaal te bieden dat van begin tot einde boeit zonder op sensatie belust te zijn. Het speelt in een fijn getekende Friese sfeer, een kleine eeuw geleden. Bij het vergaan van een Engels schip wordt een Deense dog gered door de jongen Dirk. Het is aandoenlijk te lezen wat de jongen allemaal moet uitdenken om aan eten te komen voor zo'n grote hond, want thuis ligt het er niet zo dik opgeschept. Hij ziet zich zelfs genoodzaakt Bello weg te doen. Als de hond echter een aantal mensen uit het dorp veilig door de mist vanaf een zandplaat heeft weten thuis te brengen, mag Dirk hem terugnemen. De dorpeelingen zullen gezamenlijk voor zijn eten zorgen. Een aanwinst! Jammer dat we het boek godsdienstig niet zo doorleefd mogen noemen. (f 4,65; geb. f 5,90)

4588

Helaas wat te laat bereikte ons het jaarlijks terugkerende kerstboek: *Het licht schijnt overal*. Deze prot.-chr. bundel bevat zeven fijne kerstverhalen en een aantal knutselwerkjes om de kersttafel te versieren, die met een prijs kunnen worden beloond. Een welkome uitgave.

4589

(f 1,35)

„De avonturen van Bessy”, de slimme collie van de jongen Andy, worden door *Wivrel* op dezelfde voet — d.i. in stripvorm — voortgezet met de delen 13 en 14. In *De klopjacht* wordt de onschuld van een vermeende dief na veel avonturen vastgesteld en in *De gevangene der Witchinoks* zorgt Bessy ervoor, dat een gevangene van de Baardindianen bevrijd wordt waarna deze op zijn beurt verhindert dat de Indianen aan Andy het doodvonnis voltrekken door hem te verdrinken. Avontuurlijke stripverhalen,

4590

4591

- 4592 niet ongezonder, en soms zelfs wel instructief. Voor de liefhebbers. (p. dl. f 1,90) De „Knal-Jeugdreeks”, opgezet door *Cor Ria Leeman*, brengt als eerste deel een piratenverhaal uit vroeger eeuwen met de veelbelovende titel *Zeerovers*. Jo en zijn vader zijn aan boord van een Portugees galjoen op weg naar Guinea, als het schip wordt overvallen door zeerovers die vrijwel de hele bemanning over de kling jagen, doch Jo en zijn vader sparen en hen op hun eigen vaartuig te werk stellen. De kaperkapitein gaat nu op slavenjacht. Jo's vader verzorgt de gekochte slaven en doopt de stervenden. Na een muiterij laten de „goede” piraten hun kapitein met gevolg achter op een eiland. Zij ontvangen een deel van de buit en kunnen een nieuw leven beginnen. Het geijkte zeeroversverhaal, volkomen zwart-wit met zijn satanische kapitein en de edelaardige gevangenen, zijn bloeddorstige tonelen en zijn stereotiepe happy ending. Vlaamse taal. Kwaad kan het o.i. niet, daarvoor is het allemaal wel wat uit té oude doos. Was het niet zo onwettelijk, dan zou men terecht bezwaar kunnen hebben tegen een dergelijke sfeer. (f 3,25)
- 4593 Een sfeer van Engelse humor en geheimzinnigheid, die beslist niet elk Nederlands kind zal aanspreken, hangt er over de delen 3 en 4 uit de „Atkinson-reeks”, genoemd naar de auteur *M. E. Atkinson*. De drie kinderen Lockett, Bill, Jane en Oliver, worden in *Het Smokkelaarsnest* wel op een heel verkeerd spoor gebracht als ze naar Anna, hun vriendinnetje gaan zoeken, dat plots verdwenen is. Ze vermoeden een ontvoering en gaan kamperen in de buurt van „Het Smokkelaarsnest”, een pension. Later blijkt alles slechts een geval van afzondering in verband met roodvonk te zijn, hetgeen ze na veel wederwaardigheden en geheimzinnigheden ontdekken. Op een vakantietocht raken de kinderen de weg kwijt, worden overvallen door het stijgende water van een rivier en zoeken hun toevlucht in een afgelegen huis. De volgende morgen is het water zo hoog gestegen dat zij als het ware op een onbewoond eiland zitten, *Het eiland van Robinson Crusoe*. Ze doen de naam van deze schipbreukeling eer aan, en ofschoon er nogal wat misloopt door ziekte en ongelukken, komt toch alles op zijn pootjes terecht. Voor wie een „Engels” boek weet te waarderen, leuke en spannende verhalen. (p. dl. geb. f 3,95)
- 4594 Als 21ste deel van de „Prisma Juniores” verscheen een grappig verhaal van *Pamela Brown*, getiteld *De bruidsmisjes*. Dolle en dwaze verwikkelingen en avonturen ontstaan, wanneer de 13-jarige Polly, geholpen door haar vriendin, op zoek gaat naar een geschikte echtgenoot voor haar zusje, om zodoende niet voor spot te staan tegenover een opschepperig klasgenootje, tegen wie zij in een overmoedige bui beweerd heeft, bruidsmisje te mogen zijn bij het huwelijk van haar zusje. Een origineel boekje, waar ieder meisje rond de dertien zich kostelijk mee zal amuseren en hartelijk om zal lachen. (f 1,25)
- 4595 In *Jos woont in een huis op wielen*, het derde deel over de kabouter-padvindster Jos, vertelt *Riek Goudappel-Bos* over haar leven op school en in de vakantie bij haar getrouwde zusje in Frankrijk. Het is een fris geschreven verhaal, waarin Jos psychologisch bekeken wordt door de schrijfster, die deze bespiegelingen over Jos' puberteitsreacties ook in het boek opneemt. Dit laatste en ook de levensbeschouwing van het oudere zusje (die goed is, maar wat te zwaar in een misjesboek) geven het een enigszins tweelachtig karakter. In tegenstelling tot de twee vorige delen wordt hier niets verteld over de padvinderij. Hoewel niet helemaal gaaf, is het alles bij elkaar toch wel een prettig leesbaar misjesboek. (f 2,65; geb. f 3,90)
- 4596 Een boek vol geestigheden, woordspelingen en parodieën, waarvan volwassenen meer zullen genieten dan kinderen, is *Stierner en Stalma*, door *A. Koolhaas*. Als de lichtgevende wondervis Stalma, bij wiens aanblik men zijn zorgen vergeet, plotseling uit de Spelevaartbaai in Burenland verdwenen is, zijn alle inwoners van het land diep bedroefd, daar

Een nieuw deel in de
OLLEBOLLE-serie:
**OLLEBOLLE NAAR
DE NOORDPOOL**

door C. Wilkeshuis (8-10 jaar)
Omslag en platen in twee kleuren
van Guust Hens.
form. 18 x 23 72 blz. Geb. f 2,95

DE FLUITER

door P. G. J. Koster (8-10 jaar)
Omslag en plaatjes van Jan Lutz.
form. 18 x 23 72 blz. Geb. f 2,95

Een sprookjesachtig, maar
toch „echt” verhaal, vol leven-
de figuren en pakkende ge-
beurtenissen.

KASJES KETTINKJE

door C. E. Pothast-Gimberg
Omslag en plaatjes van Guust Hens.
form. 15 x 21 136 blz. Geb. f 3,50

Het verlies van een kettinkje
dat nog van zijn moeder was
bezorgt Kasje veel verdriet.
Gelukkig komt alles nog goed
terecht. Een met grote liefde
geschreven weeshuisverhaal.

Nieuw deel

„Gulden Sporen”-serie
QUO VADIS ?

door H. Sienkiewicz
Naverteld door Klaas van der Geest.
Omslag en platen van Rudy v. Giffen.
108 blz. Geb. f 2,50

Het leven van de eerste chris-
tenen die aan gruwelijke ver-
volgingen van de wrede keizer
Nero blootgesteld waren.

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M.
N.V.
POSTBUS 290 - 's-GRAVENHAGE.

(Adv.)

hierdoor het toerisme sterk achteruit zal
gaan. De beroemde duiker Stiemer neemt
dan de taak op zich haar terug te
brengen met behulp van zijn duikboot
de „Corrie”, en dit gelukt hem eerst na
vele moeilijkheden en listen, daar Stalma
door een oppertandhaai bewaakt wordt.
Een leuk verhaal voor grotere kinderen.
(geb. f 4,50)

Een spannend historisch verhaal is *Jan
Dirks, de bode van Joao van de Korn-
put*, geschreven door T. Mateboer. Het
speelt ten tijde van de 80-jarige oorlog
en beschrijft het beleg van Steenwijk.
Een garnizoen van staatste troepen ligt
in de stad, die door de Spanjaarden be-
legerd wordt. Een ontzettingleger brengt
hulp dank zij het moedig optreden van
een Steenwijker jongen, die als bode fun-
geert tussen de staatste garnizoenstroepen
en de bevrijders achter de Spaanse linies.
Ook het meisje van de held speelt een
belangrijke rol. De protestantse sfeer is
irenisch, in zoverre er geen aanvallen ge-
lanceerd worden op het „Roomse” ge-
loof, maar de zwart-wit-tekening Span-
jaard-Hollander = Rooms-Protestants is
toch zeer eenzijdig. Toelaatbaar is het
boek echter wel. Een landkaartje van de
kop van Overijssel mist men node.

(f 3,50; geb. f 4,90)

De „Sneeuwbal-serie” brengt een India-
nen verhaal van *Theo Frank: Orkaan
over de prairie*. Will Anderson, de 15-
jarige zoon van een arme veehouder, is
een goede vriend van de Indianen, tot-
dat deze tegen de opdringende blanken
in opstand komen en Will de raad van
hen krijgt niet te dicht in de buurt te
blijven. Hij doet dit wel en maakt als
vrachtrijder de verschrikkelijke historische
nederlaag van generaal Custer mee. De
Indianen verwonden hem, maar verzor-
gen hem later tot hij weer op de been
is. Will gedraagt zich steeds als vriend
van de Indianen en verdedigt hen tegen
de soms wrede blanken. Een positief en
goed jongensverhaal, dat af en toe ech-
ter niet helemaal vrij is van sensatie.
Dat de jonge held tijdens een gevecht
zijn laatste kogel voor zichzelf meende te
moeten bestemmen, doet wel wat „hei-

4598

4599

dens" aan. Deze „heldhaftigheid" had zonder schade in de pen kunnen blijven.

(f 1,60; geb. f 2,50)

4600 Het 2e deel in de „Cowboyserie" der „Jeugdpoquets", *Knock-out Nick contra El Satiro*, is een wildwest-verhaal van de gebruikelijke soort. Knock-out Nick, die de lezer al kent uit het eerste deel, rijdt mee met 'n veetransport, dat onderweg door veedieven in beslag genomen wordt. Nick komt toevallig achter de dader, El Satiro (een oude bekende van hem), wordt door deze gevangen genomen, maar net als hij in een kuil vol schorpioenen geworpen zal worden, bevrijd. Een middelmatig boek, van *W. J. Verbeeten*, dat als eenling geen overwegen- de bezwaren heeft, maar in serieverband vervlakkend werkt. Toelaatbaar. (f 1,35)

4601 Nieuwe belevenissen van de familie Ambrosius, waarmee we reeds kennis maakten in „Het zonderlinge testament", krijgen we te horen in een allergenoeglijkst verhaal van *Leonard Roggeveen: De klok voor de spiegel*. Onder de medebewoners van het grote huis zijn kostelijke typen, die geen geweldige, maar toch amusant-gewone dingen doen en zeggen in de dagelijkse omgang met de ouders en kinderen Ambrosius, zoals het oplossen van prijsvragen e.d. Heel in het bijzonder komt de goede verstandhouding aan het licht als de moeder een zware operatie moet ondergaan; het verhaal krijgt dan een gevoeligheid die oprecht aandoet. Een knap en geestig geschreven boek, waarin we graag gespeurd hadden, dat, vooral in dagen van verdriet, het gebed een reële betekenis heeft. (geb. f 4,25)

4602 De meest onwaarschijnlijke en sensatio-
4603 nele avonturen die hij maar kon uit-
denken, bracht *Ivan Southall in De aarde brandt*, *Simon Black* en *Simon Black in gevaar*. In het eerste boek vernemen we hoe *Simon Black* en *Alan Grant*, ex-oorlogsvliegeniers van de R.A.F., een nieuw rakettenvliegtuig hebben gebouwd, waarmee ze boven Sydney allerlei sensationele stunts uithalen. Als in de jungle van Nieuw Guinea een beroemd professor tijdens zijn expeditie

spoorloos verdwijnt, krijgt het tweetal opdracht met behulp van hun Vuurvlieg de geleerde op te sporen. Het is duidelijk dat zij daarbij een reeks opwindende avonturen tegemoet gaan.

In het tweede deel moeten ze de geheimzinnige verdwijning van gewone passagiersschepen op de Stille Oceaan onderzoeken. Zij ontmaskeren, na allerlei spannende en akelig angstige avonturen (in de trant van beeldromanavonturen), een geheime organisatie, die onder leiding van een dictator de wereldmacht aan zich wil trekken. De voorvallen zijn zo onmogelijk en sensationeel, dat zij bij vele jeugdigen een ongezone spanning zullen veroorzaken. Minder geschikt.

(p. dl. f 2,90; geb. f 3,90)

Al even weinig, zo niet nog minder acceptabel is het nieuwe boek uit de „Bob Evers-serie", waaraan *Willy van der Heide* de rijmende titel gaf van *Vreemd gespuis in een warenhuis*. De drie onafscheidelijken houden hierin een wedloop met een aantal bendes om de buit van een juwelendiefstal die in het expeditielokaal van een groot warenhuis verstopt moet zijn. De ongemamierde ruwheid die uit deze serieverhalen spreekt, de leugens die als „smoesjes" zo vanzelfsprekend worden gevonden, het altijd maar weer neerrammeien van tegenstanders met revolverbutts, het aspect van Amerika op zijn slechtst... dit alles maakt ze onbruikbaar voor onze jeugd. Ook het bovengenoemde boek maakt hierop geen uitzondering, helaas. (geb. f 4,50)

Van de „Bob Moran-serie" zijn nu ook deel 5 en 6 uit. Zoals we gewend zijn van deze held van *Henri Verne*, komt hij ook nu weer op een onwaarschijnlijke manier in de meest adembenemende avonturen terecht. In *Bob Moran en de helse vallei* wordt onze ex-oorlogsvlieger door twee schurken gedwongen midden in de jungle van Nieuw-Guinea te landen. Dit blijken juwelendieven te zijn die de smaragden ogen van een afgodsbeeld willen stelen. Door hun optreden ontstaan grote moeilijkheden met de papoea's en moeten er hevige gevechten worden geleverd. Moran is de nobele

4604

4605

4606 held, die liever geen bloed vergiet, maar om de doolie dood geen suferd is. Ook in *De woestijnratten* blijkt dit weer eens duidelijk. Een bioloog, de waanzinnige prof. Sixtus, wil alle plantaardig leven doden met een door hem uitgevonden virus; hij wil van de aarde één grote woestijn maken, omdat zijn eerste uitvinding — een veredelde graan- en rijstsoort — geen erkenning gevonden heeft. Bob Moran maakt hem dit virus afhandig, zij het niet dan na veel wederwaardigheden. De boeken steken niet boven de middelmaat uit. De auteur tracht wel in kwesties van recht en onrecht steeds positief te zijn. Zijn avonturen stellen hem daarbij wel eens voor moeilijkheden. (p. dl. geb. f 3,50)

4607 Met *De grote verandering* van *Nida Voerman* keren we terug naar het meisjesverhaal. Het gezin Duynstee verhuist vanuit Delft naar een klein dorp waar vader burgemeester is geworden. Eerst lijkt alles nogal saai, maar als de twee zusjes en hun 18-jarige broer zich aansluiten bij een groepje dorpsgenoten die ook elke dag naar de h.b.s. fietsen, wordt alles veel gezelliger, vooral als zij nog een club oprichten. Een weinig boeiend boek, dat te weinig inhoud en diepgang heeft voor de meisjes voor wie het bedoeld is. (f 3,50; geb. f 4,75)

4608 *Je moet zèlf kiezen, Hannie...*, zegt vader Wilders tegen zijn 16-jarige dochter die niet leren kan en dolgraag van school wil. Haar broer en zusje leren spelenderwijs, maar zij blokt zonder resultaat. Ze krijgt er een minderwaardigheidscomplex van, temeer omdat het op kantoor ook al niet blijkt te gaan, evenmin als in een koloniehuis, waar de sfeer onder de leiders Hannie helemaal niet ligt. Zonder vaders medeweten „verhuurt” zij zich dan als hulp in de huishouding bij een mevrouw die haar vierde kindje verwacht. Daar kan Hannies liefde voor kinderen en haar aanleg voor het huishouden zich pas goed ontplooiën, men schat haar hier op de juiste waarde. Een mooi, reëel meisjesboek van *Esther Hagers*, dat zelfvertrouwen wekt en een gezond-idealistische kijk geeft op huishou-

delijk werk en op het katholieke gezin. (geb. f 3,75)

4609 In *Fietje Frantzen* laat *Francis B. Andree* ons wat uit het leven van een erg gevoelig meisje zien, dat als hulp in een kinderziekenhuis werkzaam is, zolang zij nog te jong is om voor verpleegster te gaan studeren. Het boek is een vervolg op „*Maudy Mollema*” en „*Eveline van Everdingen*”, die we dan ook herhaaldelijk ontmoeten. Fietje is zich bijzonder gaan hechten aan een voogdijkindje, voor wie zij een tehuis gaat zoeken. Tot haar niet geringe verrassing wordt haar eigen moeder de pleegmoeder van dit kindje. Een strakke lijn en een verzorgde taal zijn in dit boek volkomen zoek. Vooral de dialogen zijn zeer breedspakig. Dit is jammer, want al is de ziekenhuisomgeving wel wat aan de idealistische kant getekend, de liefde en toewijding van het verplegend personeel zouden het jonge meisje toch wel wat te

zeggen hebben. Uit een enkele passage blijkt dat de schrijfster niet erg bijbelvast is. Leesbaar. (f 3,50; geb f 4,75)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

- 4610 Lectoruur van goed gehalte is *Weerzien aan de Côte d'Azur*, door *Ans van Breda*. Bea heeft haar verloving met een jong schrijver verbroken, omdat ze meent dat haar gebrekkige ontwikkeling een hinderpaal zal zijn voor zijn carrière. Zij gaat met een kennisje op reis naar de Côte d'Azur, maar reeds in de trein ontmoet ze haar ex-verloofde weer. Geleidelijk worden de contacten en... misverstanden frekwenter, maar natuurlijk is er een happy ending. In menige dialoog worden fragmenten vreemde talen verwerkt en ook de woordkeus veronderstelt iets meer ontwikkeling dan de lagere school meeeeft. Voorts is het boek boven de middelmaat, wat betreft stijl en opbouw: het is zwierig geschreven, met de vereiste dosis sentiment plus humor. Ook de strekking is gezond, al zag men voor de katholieke jeugd gaarne een minder neutrale ontmoeting met levensproblemen. (f 3,50; geb. f 4,90)
- 4611 Heel wat minder kon ons bekoren: *Barbara en het palet*, geschreven door *Chinny Erling*. Barbara, enig kind van overbezorgde ouders, heeft door een zgn. vlucht uit het ouderlijk huis, waaraan radio en politie te pas kwam, haar zin weten door te drijven en wordt op de Parijse academie tot schilderes opgeleid. Ze deelt het ongeregelde en frivole leven van toekomstige kunstenaars, raakt verliefd op een van hen en keert zich, vaak in grote onbeheerstheid, af van die ene jongeman, die haar vader beloofd heeft een oogje in het zeil te houden. Na de ontdekking dat zij nooit carrière zal kunnen maken wegens gebrek aan talent en na een desillusie in de „liefde” en de vriendschap met een vrouwelijke collega, zoekt zij haar toevlucht in een kindertehuis aan de Riviera, waar zij, die

in Parijs een vlinderachtige sloddervos was, zich ontpopt tot een tactvolle, toegewijde kinderverzorgster, de eerder genoemde, serieuze jongeman waardig. Dit tienerangs film-verhaal in slechte stijl met honderden puntjes kan moeilijk erg geschikt genoemd worden.

(f 3,65; geb. f 4,90)

De „Ster-reeks” handhaaft haar goede reputatie met *Nel Verschoor-Van der Vliet's Zonnekind*. Annet zou graag alleen maar tekenen, maar ze is op de kweekschool, omdat haar vader dit beter acht voor haar toekomst. Iedereen kan het goed met haar vinden: Annet leeft mee met het verdriet en het geluk van haar vrienden en vriendinnen. Als ze op school een hoofdprijs in een tekenwedstrijd wint, mag ze in de vakantie naar Oostenrijk. Zij geniet van de prachtige omgeving en ontmoet op deze reis een jonge assistent-reis Leider, die op de teken-academie is. Deze zal haar ook in haar later leven blijven begeleiden. De stijl is fris en tamelijk vlot, het verhaal vertoont meer diepgang dan de doorsnee meisjesroman. Een goed, prettig leesbaar boek in christelijke geest.

(geb. f 4,90)

Netty Koen-Conrad sluit deze keer de rij met *Ik ben maar gewoon*. Eveline Berthing vindt zich met haar mulodiploma en typistenbaantje „maar gewoon” tussen haar knappe, studerende broers en zuster en dreigt er een minderwaardigheidscomplex door te krijgen. Wanneer haar moeder plotseling naar Davos moet en het huishouden in het honderd gaat lopen, is het echter Eef die haar baantje offert, de handen uit de mouwen steekt en het gezin door de moeilijkheden heen helpt. Zelfs komt er een zeer bestudeerd iemand, die van Eef houdt, juist omdat ze „maar gewoon” is. Uit de toon van deze vlot geschreven meisjesroman valt het probleem van Eefs vriendin die de dupe wordt van een man wiens vrouw geestesziek is. Het advies van Eefje luidt weliswaar dat zij met deze man moet breken, maar de aangevoerde motieven zijn onjuist. Toelaatbaar.

(f 3,65; geb. f 4,90)

SPROOKJES-
EN VERTELSELBOEKEN

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 4614 Met de royale uitgave *Anne de Vries vertelt*, viert de bekende auteur zijn zilveren schrijversjubileum. Vijftiengint kinderverhalen, die reeds eerder in kranten, tijdschriften en boeken geplaatst werden, zijn in dit prachtige boek gebundeld. Elk van deze vertellingen munt uit door een frisse, pittige verteltrant, die voor de kleintjes zowel het voorlezen als het zelf-lezen aantrekkelijk maakt. Iedere schets is genomen uit het kinderleven. Ze zijn direct, zonder sentimentaliteit en buitengewoon charmant. Veelal is er het religieuze element harmonisch in opgenomen, weliswaar in protestantse sfeer, maar geheel aanvaardbaar voor katholieke kinderen. De pretentieuze tekeningen van Corrie van der Baan passen zich goed bij de tekst aan. Een jubileum-uitgave, de schrijver waard!

(geb. f 7,90)

- Ruim dertig korte verhaaltjes vinden we bijeengebracht in de nieuwste bundel van *Enid Blyton: 6 slaat de klok: vertellen nu!*, die zijn pendant heeft in „5 slaat de klok”. Het zijn deels sprookjes, deels verhalen uit de kinderwereld, merendeels van goed gehalte. Enkele bekende gegevens zijn nieuw bewerkt, sommige schetsjes zijn weinigzeggend. Aan het eind van ieder verhaal wordt het luisterende kind met een moraliserende vraag of conclusie aangesproken. Deze is dikwijls vervelend en een enkele maal onprettig of onjuist. Het boek kan er mee door. (f 2,90; geb. f 3,90)
- In het 24ste deel van de „Wielewaalreeks” vertelt *D. A. Cramer-Schaap Roodkapje en andere sprookjes van Moe-de Gans* na. Het boek is bijzonder geschikt als voorleesstof; vaak richt de schrijfster zich direct tot de kinderen. Ofschoon een enkel detail vreemd zal aandoen, zullen ook deze sprookjes weer een gretig onthaal vinden bij de jeugdige lezertjes, mits deze niet te gevoelig van aard zijn. (f 2,—; geb. f 2,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Voor wat groteren worden in het 21e deel van de „Wielewaal-reeks” door *Margreet Bruijn* enkele *Verhalen uit het Reuzengebergte* opnieuw verteld. In het Reuzengebergte tussen Bohemen en Silezië leeft al sinds eeuwen en eeuwen de reus Rübzahl in zijn ondergrondse rijk. Soms komt hij boven de grond om goede mensen voor hun deugdzaamheid te belonen en de bozen een goede les te geven. Ook verstaat hij de kunst de mensen er met zijn grappen tussen te nemen. Het is een aardige bundel geworden, die we een aanbeveling mee kunnen geven.

(f 2,—; geb. f 2,95)

Laurens A. Daane is de samensteller van nr. 28 uit de „Prisma Juniores”, dat als titel heeft: *Ra, ra wat is dat?* Het boekje staat vol met raadsels, kruiswoord- en andere puzzels en knutselwerkjes en is direct gericht tot de jeugd. Sommige puzzels moeten samen met vader gedaan worden. Aan pedagogische trekjes ontbreekt het niet; vooral het verkeer komt telkens op de proppen. Een boekje voor winterse dagen, waar men heel lang mee kan doen. Ook voor zieke kinderen is het zeer geschikt. (f 1,25)

Uit haar vele verhalen maakte *Eleanor Farjeon* een keuze van 26, die zij bundelde onder de titel *De kleine goudvis*.

In vrijwel elk ervan speelt een kind een avontuurlijk hoofdrol. Het zijn charmante vertelsels met alle sprookjeskenmerken: een directe verteltrant, een vanzelfsprekende nonchalance inzake buitengewone gebeurtenissen, een compacte compositie met aandacht voor tekenende details. En ook... een leesbaarheid, die voor jonge lezertjes voldoende onbegrijpelijkheden bevat om de mysterieuze sfeer te handhaven. Enkele van deze verhalen verdienen klassiek te worden: pas door ze als volwassene te herlezen, zal de lezer tot de kern van het verhaal doordringen. De soms wat ouderwets aandoende vertaling past uitstekend in de verhalen, die sfeervol geïllustreerd werden door Edward Ardizzone. Ten zeerste aanbevolen. (geb. 8,90).

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

4620 Het nieuwe „Margriet”. *Winterboek*, samengesteld door Tom Hulsebosch, kan weer aan veel jongens en meisjes in de wintermaanden een prettige afleiding bezorgen in de vorm van verhalen, versjes, raadsels en grapjes. Over het algemeen is de keuze goed; er is een overvloed van leesstof en er is rekening gehouden met de kindermentaliteit. Het eerste verhaal is, uit pedagogisch oogpunt bekeken, het minst geslaagd. Zeer goed is het verhaal: „Ga jij niet zwemmen, Edith?” Een prettige uitgave.

4621 *Henk Cornelissen* schreef het boek *Sluierstaart*. Een eenzame goudvis in een vis-senkomp vertelt 's-nachts bij volle maan verhalen aan een porceleinen herderspaartje, dat dan levend wordt en kan dansen, fluiten en praten. Elk hoofdstuk in het boek vormt een afgeronde vertelling, die een w_{ij}e levensles bevat. Deze laatste gaat ver boven het kinderbegrip uit, en ook de — overigens goede — taal en stijl zijn niet kinderlijk. We zouden het boek daarom niet als specifieke jeugdlectuur willen zien. De sfeervolle tekeningen van Antoon Winkel verdienen alle lof. (f 3,40; geb. f 4,90)

4622 Het 2e *Sprookjesboek* van Lisa Tetzner

heeft dezelfde goede kwaliteiten als het eerste. De sprookjes uit alle windstreken van de wereld zijn goed van sfeer en taal, en vol variatie. Zij zijn uitstekend vertaald en subtiel geïllustreerd. De bezwaren echter die het eerste deel aantakten, treft men ook hier. Aan kinderen kan deze bundel niet in handen worden gegeven in verband met de soms wrede, soms erotische en soms al te griezelige aard der verhalen. Daarom alleen voor de ouders, opvoeders en de jeugd vanaf vijftien jaar. Zij zullen genieten van deze verzameling, die bovendien onder goede leiding ook veel verteluurtes voor jongeren tot een feest zal maken.

(geb. f 14,75)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor de kleinsten tot acht jaar

In de serie „Voor onze kleinen”, van W. G. van de Hulst bracht nr. 14, *Karetje* het reeds tot een zevende druk. Karetje heeft van zijn oma een hondje gekregen. Maar als hij samen met zijn zusjes dit geschenk naar huis wil dragen, gaan zij stoutweg door het verboden bos. Natuurlijk loopt het mis: de boswachter en zijn hond bezorgen hun angstige ogeblikken, maar het loopt tenslotte toch nog best af. Zoals gebruikelijk, is de verteltrant goed op het kleine volkje afgestemd. Een 5e druk bereikte nr. 17 uit deze serie: *Het klompje dat op 't water dreef*. Eén klompje drijft op het water, een tweede klompje wordt gevonden — waar komen die toch vandaan? Alle moeders hebben hun kindjes al geteld en ze zijn er allemaal. Kleine Wim weet het wel, maar durft het eerst niet te vertellen. Alles komt toch nog goed terecht; héél anders dan Wim gedacht had. Dit aardige, wat ouderwets aandoende verhaaltje zal wel door de kleintjes gewaardeerd worden.

(p. dl. geb. f 0,80)

Het verhaal over de kleine *Timpie Tip*, die in alles zijn heerroom-missionaris wil

nadoen, is — hoe goed ook bedoeld — te zoetelijk geschreven en schiet o.i. zijn doel volkomen voorbij. Verteld wordt, door *Peter Spoor*, hoe het bezoek van de missiepater zóveel indruk op Timpie maakt, die notabene pas op de kleuterschool zit, dat hij later zelf ook missionaris wordt. We kunnen dit „Kruisboek”, dat in 10e druk uitkwam, niet bewonderen. (f 1,40)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

4626 Ook het derde deel van de Jeroen-trilogie, door *Daan Zonderland* is nu — in 3e druk — uit. Het is getiteld *Jeroen & de jacht op de echo* en verscheen als nummer 12 in de „Prisma Juniores”. Alle belevenissen in Alexanderstad van de dieren en de kabouterkoning worden op een originele en geestige wijze verteld. Ook die van Jeroen, al blijven ze hier beperkt tot de laatste 20 bladzijden. Het boekje is dan ook weer zeer aan te bevelen aan lezertjes met gevoel voor humor. (f 1,25)

4627 *Targo Moeres* (6e druk), geschreven door *Peter Spoor*, en opgenomen in de serie „Kruisboeken”, bevat het verhaal van een klas in Roemenië, die zich verzet tegen een opgedrongen communistische onderwijzer. Het is de vraag of de zeer scherpe tegenstelling sneeuwwit (= katholiek) contra roetzwart (= communist) op den duur wel het beoogde effect zal hebben. Het goedbedoelde (doel)wit kan men ook voorbijschieten. (f 1,75)

4628 Hetzelfde sterk vertrokken, bijna caricaturaal beeld van de verhouding christenheiden treffen we ook aan in de 6e druk van *Dromenland*, eveneens van *Peter Spoor*. In dit boekje worden op een huiselijke manier door verschillende leden van het gezin verhaaltjes over allerlei missies verteld, nadat het oudste dochttertje haar dromen over de missie heeft verhaald. Van het wezenlijke werk van de missionaris merkt men zelden iets. De geschetste verhoudingen zullen het kind van onze tijd niet meer aanspreken. Een

beetje oubollig en oudbakken. (f 1,75) Het laatste boek van *Peter Spoor* in deze rubriek bevat *Avonturen van kapitein Judocus* 4e druk. Een oude zeekapitein vertelt aan een groepje jongens zijn wonderlijke belevenissen in Afrika en China, waar hij ook in contact kwam met daar werkende missionarissen. Geschikt. 4629

(f 2,—) De geschiedenis van *Wilde Jo* laat *Cor van Osenbruggen* ons — in 5e druk — meemaken in nr. 17 van de „Zilverserie”. De robbedoes Jo wijdt veel zorgen en hartelijkheid aan een moederloze kleuter van haar oom, die uit dankbaarheid voor haar de mogelijkheid scheidt de dure opleiding tot zangeres te volgen. Alles blijft jammer genoeg wat vlak, ook godsdienstig. Toch wel bruikbare lectuur. (f 1,—) 4630

Vervolgens nr. 18 uit de „Zilverserie”, een boekje van *A. C. de Vletter*, dat een 2e druk nog wel waard is. *Duizendpoot* is een verhaal dat met plezier geschreven moet zijn en dat ook graag gelezen zal worden. Het is het verslag van een kampeertocht vol verrassingen, vol vriendschap en vrolijkheid. Even dreigt er een kink in de kabel te komen als er slechtgezinde kampgenoten komen opdagen, maar gelukkig loopt alles nog goed af. De tegenstelling tussen de edele, sportieve dierenvrienden aan de ene kant en de brandstichtende deugnieten aan de andere kant is wel wat groot, maar dit neemt men wel op de koop toe. (f 1,—) 4631

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Een uitstekend jongensboek is *Het ver- raad van Baltus*. Dit spannende verhaal van *A. J. Toussaint* speelt zich af in Zuid-Limburg, in het begin van de 18e eeuw. In de bossen van de abdij Kloosterrade zijn stropers aan het werk. Tezamen met de jagers van het klooster weet Nand, de knecht, hen onschadelijk te maken. Daarna worden er telkens geheime pogingen aangewend om Nand uit de weg te ruimen. Baltus, die ogenschijn- 4632

lijk Nands vriend is, blijkt hierbij ten nauwste betrokken, maar hij komt tot inkeer als Nand hem van de verdringsdood heeft gered. Mede door de uitmuntend verwerkte historische bijzonderheden kunnen wij deze tweede druk van harte aanbevelen.

(f 2,60; geb. f 3,50)

Kinderen die de Engelse sfeer kunnen aanvoelen, zullen veel genoeg beleven aan de 2e druk van *Wij met ons vijven en Madeleine*. Ook in dit boek weet E. Nesbit personen te scheppen, die werkelijk voor de lezer gaan leven. Hier vertelt Clifford welke avonturen hij, zijn twee broertjes, twee zusjes en het nichtje uit India beleven, wanneer hun ouders plotseling niet meer rijk zijn. Origineel en humoristisch, maar het Nederlands doet jammer genoeg hinderlijk Engels aan. (geb. f 3,95)

Een vrij aardig meisjesboek is *Een kostschoolstel* (2e druk), geschreven door To Hölscher. Het bevat de gewone, kleine belevenissen op een kostschool, en misschien ligt hier een moeilijkheid. Het is de vraag of de meisjes van deze tijd zoiets nog waarderen kunnen. De sfeer, waarin zij als regel opgroeien, is wel heel anders. En ook de mentaliteit van onze 16-jarigen is nu anders geworden. Daartegenover staat dat jongeren (de uitgever meent van 10 jaar af) lang niet alle uitdrukkingen, zoals bijv. „dawning intelligence” zullen begrijpen. Maar voor de gezellige verhaaltrant hebben we niets dan lof! Dit uitgesproken katholieke boek is nog het meest geschikt voor meisjes van een jaar of 13. (geb. f 3,25)

In de „Klaroenreeks”, ’n nieuwe serie gebonden pockets, werd een herdruk opgenomen van een meisjesverhaal van *Mimi van den Heuvel*, getiteld *Ankie's tweelingzusje*. Ankie is bij het bombardement van Rotterdam gered en in een pleeggezin opgenomen. Dat gaat allemaal best, ware het niet dat haar „tweelingzusje” Ilse verschrikkelijk jaloers is, hetgeen aanleiding geeft tot al de verwickelingen, waaraan dit, in christelijke geest geschreven, boek zo rijk is. De levenslustige Ankie en haar uitbundige vriendin

Lottie, die het thuis helemaal niet gezellig heeft, zorgen voor de nodige dwaze guitenstreken. De uiteindelijke oplossing is misschien wel wat gemakkelijk en wat al te gevoelig, maar dat nemen de lezeresjes dan wel, want het verhaal is goed en fleurig. (geb. f 2,50)

Een van de beste boeken van C. E. Pot-hast-Gimberg werd, in beknopter vorm, als 19e deel van de „Wielewaal-reeks” opgenomen. Schrijfster geeft in *De maai-er waakt* een soms ontroerend beeld van

het leven in de Wieringermeerpolder tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog, met als hoofdpersoon een hartelijk meevolend meisje uit het noodlijdend Amsterdam. Een welkome herdruk, al is het jammer dat het boek bekort moest worden. Enigszins is de sfeer hierdoor wel verloren gegaan. De illustraties van J. E. Nieuwenhuis zijn goed getroffen. Aanbevolen. (f 2,—; geb. f 2,95) Ook voor de groteren zijn er delen uit de „Zilverserie”, de nummers 19 en 20. Voor de meisjes is er een 3e druk van *Zonnehuis*, geschreven door Greta Vollewens-Zeijlemaker. Twee meisjes, de jongensachtige Priggel, alias Lot Terweelen, 14 jaar, en de tot in de puntjes verzorgde en hooggehakte Proggel, alias

Sissy Verheulen, 15 jaar, gaan samen logeren in het kerngezonde, natuurlijk-gezellige Zonnehuis, en ze worden er allebei beter door. De opvoedkundige tendens ligt er telkens wel wat te dik bovenop. De sfeer van dit verder vlot vertelde boek is neutraal. (f 1,—)

4638 Voor jongens schreef *Leonard Roggeveen*: *Een zeldzaam partijtje voetbal*, waarvan een 2e druk het licht zag. De hoofdschotel van dit verhaal wordt gevormd door het verslag van een voetbalwedstrijd, die door de schrijver zelf gekwalificeerd wordt als een zeldzaam dwaas partijtje. Een echt kolderverhaal en in dit genre geschikte leesstof. (f 1,—)

4639 Aanbevelenswaardig is ook de 2e druk van het boek *In en uit Siberië*, door K. Norel. Het is de geschiedenis van een jonge Nederlander die na de 2e Wereldoorlog in Russische gevangenschap geraakt en na vijf jaar Siberië een riskante ontvluchtingstocht maakt door de toendra's, om in een Fins plaatsje de vrijheid terug te vinden. De schrijver geeft een summier, maar waarheidsgetrouw tijdsbeeld met een positieve achtergrond van hecht Godsvertrouwen. Goed geschreven en geïllustreerd. (geb. f 1,—) In de „Indianenserie” der Jeugdpoets is weer een heel geslaagd deeltje uitgekomen van de hand van *W. J. Verbeeten*, met als titel *De gevangene van de Mohawks*, (2e druk). Zwarte Schildpad, een verstoten Abenaki-Indiaan, is door zijn wreedheid bij iedereen gehaat. Hij vergiftigt Georges moeder, die haar man na een strijd met de Indianen nooit meer terug zag. De veertienjarige George besluit er op uit te trekken om de moordeenaar, die een gevaar betekent voor de hele streek en misschien ook zijn vader te vinden. Vrij spoedig raakt de jongen in gevangenschap bij de Mohawks, maar weet na veel vergeefse pogingen te ontsnappen naar Fort VII, waar de Engelsen heer en meester zijn. Dan blijkt dat de dappere bevelhebber, kolonel Wobi, niemand anders is dan Georges vader. Een spannend en keurig geschreven Indianenverhaal dat nadruk-

kelijk stelling neemt voor vrede tussen blanken en roden. (f 1,35)

4641 *Bob de pelsjager*, het uit 1892 daterende verhaal van de Duitser *Fred J. Pajeken*, vertoont ook in zijn 3e druk alle kenmerken van die tijd: het is een sentimenteel, romantisch, nogal moralistisch, zwart-wit verhaal. Thema: het weergevonden kind, dat zijn vader het leven redt en pas daarna tot de ontdekking komt wie hij gered heeft. Bob, de dappere brave jonge borst, vlucht weg van zijn boze pleegvader, komt bij twee brave pelsjagers, wordt geroofd door een laaghartige Indiaan, voert een Indianenstam aan de goede kant ten oorlog, ontzet zijn vader op het kritieke moment en sticht tenslotte een nieuwe stad. In een over-romantische boekentaal worden overvloedige tranen en snikken, omhelzingen en bloederige Indianen-oorlogstafereelen beschreven. Er zit in dit boek echter ook een stuk simpele oprechtheid en karaktervastheid, en ook God krijgt zijn volle recht. Men kan het boek aan liefhebbers wel ter lezing geven.

(geb. f 3,90)

4642 *P. L. Keulaerds* en *P. M. v. Tienen* hebben zich in „*Savoir vivre*” (3e druk) ten doel gesteld vooral de vereiste mentaliteit te kenschetsen, van waaruit de wellevende jonge mens moet leven. Zij steunen hierbij op de christelijke naastenliefde, die uitdrukkelijk als basis en toetssteen wordt geponeerd. Vanuit deze stelling worden voor diverse levensgebieden een aantal praktische richtlijnen gegeven, vaak in een verkwikkend-humoristische trant. Ofschoon het nergens uitdrukkelijk staat, richt het boekje zich in het bijzonder tot jongens. Doordat in het laatste hoofdstuk mede aandacht besteed wordt aan het gedrag van protestanten in hun kerkdienst, wil het ook geschikt zijn voor gebruik buiten katholieke kring. Schrijftrant en aard van de humor richten zich wel speciaal tot middelbare scholieren, die in dit werkje prettige en nuttige lectuur kunnen aantreffen. (f 1,65)

In de eerder genoemde „*Klaroenreeks*” verscheen nog een herdruk van *Robin* 4643

Hood, naar de oude balladen en andere bronnen vrij bewerkt door *P. J. Schepers*. Het is een prettig boekje waarin we de Engelse vrijbuiters uit de 12e eeuw met spanning volgen in zijn avonturen, terwijl ons zijn ridderlijke figuur ten voeten uit wordt getekend. Naast romantiek is er gestreefd naar leerzaamheid, en in een apart hoofdstuk treffen we een bijlage aan over toernooien en kastelen. Geschikt. (geb. f 2,50)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

4644 Om te besluiten een 2e druk van een meisjesroman van *Max de Lange-Praamsma*, een deel uit de „Gouden Poort Reeks”. De titel draagt de naam van de hoofdpersoon: *Ankie*. Deze Ankie is de nieuwe huishoudster in een Fries dorp. Ze komt bij een gezellig gezin in huis. De vier broers behandelen haar aanvankelijk als een zusje. Voor drie van hen wordt ze op de laatste bladzijde een schoonzusje. Er gebeuren in dit boek dingen die in ieder meisjesleven kunnen voorkomen, al loopt het niet altijd zo vlot als hier voorgesteld wordt. Soms wel wat zoetelijk met vrij veel versjes, is het toch een boek dat katholieke meisjes met genoegen zullen lezen.

(geb. f 2,95)

Mogen wij u voorstellen?

C. E. POTHAST-GIMBERG

„Het is niet gemakkelijk over eigen werk veel te zeggen: ik hoop van harte dat het voor zichzelf spreekt”.

We hoorden dat reeds van veel auteurs, en ook mevrouw Pothast-Gimberg maakt daar geen uitzondering op. Maar als de — overigens lofwaardige — schroom eenmaal is overwonnen, blijkt de schrijfster een aangenaam vertelster te zijn, en zo horen wij haar levensloop:

In 1900 werd ik in Zutphen geboren,

waar mijn vader archivaris was en veel publiceerde over de oude kerk, de Sint-Walburg, die zijn liefde had, een liefde, die hij op zijn dochter overdroeg. Het boek „Rondom de Toren” is van die genegenheid de neerslag, want werkelijk groeide ik op in de schaduw van die kerk, die ik niet alleen van buiten kende, maar ook van binnen, omdat ik vaak met vader meeding, als hij voor zijn publicaties een paar grafschriften moest ontcijferen of het oude doopvont liet fotograferen. Vaak zat ik in de beroemde Librye voor een groot boek aan de ketting, want boeken hadden mijn aandacht, waar ik ze maar tegenkwam. In die tijd las ik alles, dat ik maar onder ogen krijgen kon. Een onverzadigbare leeshonger bezat ik, die ik stilde met alles, dat ik maar te pakken kon krijgen. Mijn vader vond het vanzelfsprekend, dat ik met een boek ergens in een hoekje zat, mijn moeder vond me lui, omdat ik liever las dan stof afnam, of breide. Ja, dat was er ook bij: wij

meisjes moesten dagelijks een taak naadjes breien. Ik las liever en ik schreef liever in een schoolschrift over Jonker Frits, die alle deugden en heerlijkheden bezat, die mij ontbraken. Deze „roman” werd trouwens gevolgd door nog meer onafgemaakte...

Later schreef ik verhalen, die ik wel afmaakte: toen was ik veel ouder, een jaar of negentien. Veel Kerstverhalen schreef ik, terwijl ik mij terugdacht aan de voet van mijn dierbare Sint-Walburg, of in het intieme Broederkerkje te Zutphen, waar ik zo menig goed Kerstfeest mocht meevieren.

Deze Kerstverhalen werden gebundeld tot 4 *Kerstboeken* (o.a. *Kerstmis is gekomen; Midden in de winternacht en Rondom de Kribbe*), waarvan er twee weer werden samengevoegd tot *De Kerstschool* voor jong en oud.

Veel schreef ik met de leeftijden van mijn beide kinderen mee: het parmantige Jantientje zou eigenlijk Ine kunnen heten, zoals mijn dochter. Eerst schreef ik verhalen over dit schipperskind en die groeiden vanzelf uit tot een trilogie: *Jantientje, Jantientje en Ko aan de wal en Ergens op het wijde water*, die nu weer in herdruk zijn verschenen.

Ik weet nog, dat mijn dochtertje en ik op een avond in de Sinterklaastijd over de sluis aan het eind van de Overtoom in Amsterdam wandelden om nog even winkeltjes te gaan kijken. Wij wandelden over de oude brug, terwijl er een tjalk onderdoor schoof, een tjalk met een klein roefje en raampjes, waardoor een gezellig licht naar buiten viel. Wij leunden over de brugmuur en keken precies in het roefje, waar een petroleumlamp boven een tafel schommelde en waar een pan aardappels op een stel stond te bakken. De schuif gleed naar de andere kant en verdween zoetjes in de avond, terwijl wij de verlichte raampjes nakeken. Toen werd *Jantientje* geboren: Jantientje op de tjalk, waarmee een oude schipper mij helemaal bekend maakte. Samen bezochten we een tjalk en hij repeteerde met mij alle vaktermen en tekende een plattegrond. Het kon niet

meer missen, toen ik mijn tjalk bevolken ging met Jantientje en haar kinderlijke, wijze grootvader, met haar broertje en haar ouders.

Sindsdien schreef ik een dertigtal boeken over telkens andere kinderen, grote en kleine; over de uitspanning de Bronsbergen bij Zutphen, een theetuin toen boven op de rivierduinen aan de IJssel, waar een meisjesboek ontstond: *Want het veerhuis roept*.

In een klein kamertje in de Scheveningse binnenstraatjes werd *Het verlichte venster* geboren, een meisjesroman over een vissersgezin, waaraan de gedachten ten grondslag liggen die het schilderij van Jozef Israëls oproepen: een visser met een paar kleine kinderen aan de hand en op de arm.

Na een bezoek aan een weeshuis *Kasjes Kettinkje*.

Zo hebben de meeste boeken wel hun geschiedenis, hun bron, waaruit de stof vanzelf naar boven welde. Een liefste boek zou ik eigenlijk niet kunnen noemen al houd ik veel van *De maaier waakt*, de maaier, dat beeld van de Wieringermeer, dat het hoofd boven water hield, ongeschonden, ongedeed door kwaadwillige mensenhand.

Maar in al mijn boeken hoop ik de jeugd iets te mogen meegeven van innerlijk fatsoen en aandacht voor de medemens. Er verschijnt maar al te veel kinderlectuur, die rechtstreeks naar de prullemand moest verhuizen.

Het jeugdboek heeft een dienende taak, daarvoor moet het veel kwaliteiten hebben: het moet boeiend zijn en nergens mag de edelaardigheid er afdruipe. Een kinderauteur moet daarom tegelijkertijd wijs en kinderlijk zijn, als grootvader uit de Jantientjes, geen gemakkelijke opgave. Want deze eigenschappen moeten zich eigenlijk zo maar vanzelf aan zijn werk meedelen, en wie bezit die zo, dat ze als een fontein springlevend water spuiten?...

Er zijn m.i. zeker auteurs die deze bron in zich dragen: C. Wilkeshuis, Cor Bruijn, Leonard Roggeveen, An Rutgersvan der Loeff bijvoorbeeld en vele ande-

ren, wier werk bewezen heeft van verantwoordelijke mensen afkomstig te zijn. Ook Mevrouw Joh. Veeken-Bakker, die dit jaar „Femke-Bernarda” publiceerde, en die pas na haar zeventigste begon te schrijven, zou ik ook onder uw aandacht willen brengen. Zij bezit ook iets van die lichte, wijze ernst, die jong houdt en fris.

Rest ons nog een keuze te doen uit de boeken van Mevrouw Pothast-Gimberg, die hierboven nog geen plaatsje kregen. Het zijn: *Het kabinet van Moeder Geertui*, *Wout de brandweerjongen*, *Het pierement achter de woonwagen*, *Op Gora de olifant*, *Grijze ruiten* en *Gijs en Geesje*. Nog veel succes, Mevrouw Pothast! G.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Andrée, F. B.: Fietje Frantzen (West-Friesland), 142 p. — V, M	4609
Atkinson, M. E.: Het eiland van Robinson Crusoe (Ten Hagen), 171 p. — VIa-b	4594
Atkinson, M. E.: Het smokkelaarsnest (Ten Hagen), 205 p. — VIa-b	4593
Bartels, M.: Tootje en Mieneke (Callenbach), 62 p. — VIb, M, (P)	4569
Baumann, H.: Penny (Van Goor), 96 p. — VIb	4577
Betlem, G.: Het geheim van de vier stenen varkens (Kluitman), 136 p. — VIb, J	4583
Blyton, E.: Het huis in de holle boom (West-Friestl.), 154 p. — VIb	4575
Blyton, E.: 6 slaat de klok: vertellen nu! (Kruseman), 104 p. — VIc	4615
Bos, C.: Sterretje (Callenbach), 38 p. — VIb-c, M, (P)	4567
van Breda, A.: Weerzien aan de Côte d'Azur (Kluitman), 159 p. — IV-V, M	4610
van den Brink, R.: Balkie en meneer Bolleboos (Van Goor), 48 p. — VIc	4551
Brown, P.: De bruidsmisjes (Het Spectrum), 200 p. — VIa, M	4595
Bruns, U.: Dick en Dallie en de ponies (Van Holkema & W.), 164 p. — VIb	4581
Bruijn, M.: Verhalen uit het Reuzengebergte (Ploegsma), 103 p. — VIb	4617
Buckridge, A.: Rex zet de boel op stelten (Het Spectrum), 192 p. — VIa-b, J	4585
Butner, C.: De powisi (Van Goor), 136 p. — VIa-b	4586
Cornelissen, H.: Sluierstaart (V. A. Kramers), 176 p. — V (VIb)	4621
Cramer-Schaap, D. A.: Roodkapje en andere sprookjes van Moeder de Gans (Ploegsma), 112 p. — VIc	4616
(Daane, L. A.): Ra, ra, wat is dat? (Het Spectrum), 192 p. — VIb	4618
DeJong, M.: Storm over het wad (West-Friesland), 246 p. — VIa-b	4588
Dulieu, J.: Paulus de boskabouter en Kenarrepoere (Van der Peet), 80 p. — VIc	4552
Dulieu, J.: Paulus de boskabouter en Priegeltje (Van der Peet), 84 p. — VIc	4553
van Elshout, W.: Klein Els-ke (H. Meulenhoff), 39 p. — VIc	4543
van Elshout, W.: Klein Els-ke in Ar-tis (H. Meulenhoff), 40 p. — VIc	4545
van Elshout, W.: Klein Els-ke is ja-rig (H. Meulenhoff), 40 p. — VIc	4544
van Emburg, P. J.: Li'ing de kleine Dajak (West-Friesland), 149 p. — VIa-b	4587

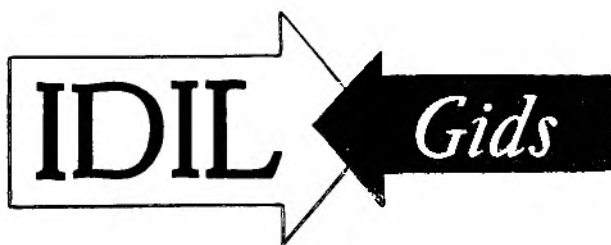
Erling, Ch.: Barbara en het palet (West-Friestl.), 189 p. — IV-V, M	4611
Farjeon, E.: De kleine goudvis en andere verhalen (Van der Peet), 260 p. — Vlb	4619
Feld, Fr.: Amir, de reus (West-Friesland), 78 p. — Vlb	4572
Feld, Fr.: Een veelbewogen verjaardag (West-Friesland), 78 p. — Vlb, M	4571
Frank, Th.: Orkaan over de prairie (Kluitman), 159 p. — VIa, J	4599
Godden, R.: Het poppenhuis (A. A. M. Stols), 126 p. — Vlb, M	4568
Goudappel-Bos, R.: Jos woont in een huis op wielen (M. Stenvert), 157 p. — VIa, M	4596
Hagers, E.: Je moet zèlf kiezen, Hannie... (Malmberg), 156 p. — V, M †	4608
Hartog, W.: An-ne-lies is een prin-ses-je (J. N. Voorhoeve), 59 p. — Vic, M, (P)	4546
van der Heide, W.: Vreemd gespuis in een warenhuis (M. Stenvert), 205 p. — V, J°	4604
van den Heuvel, M.: Ankie's tweelingzusje (De Sleutel), 183 p. — VIa, M	4635
Hildebrand, A. D.: Brik Bruuns, avonturier (H. Meulenhoff), 79 p. — Vlb	4574
Hölscher, T.: Een kostschoolstel (Van Goor), 120 p. — VIa-b, M †	4634
Holmberg, A.: Ture Sventon en Isabella (Van Goor), 136 p. — Vlb	4579
Holmberg, A.: Ture Sventon in Stockholm (Van Goor), 120 p. — Vlb (Hulsebosch, T.): Winterboek (De Geill. Pers), 285 p. — VIa-b	4578
van de Hulst, W. G.: Karelkje (Callenbach), 48 p. — Vic	4620
van de Hulst, W. G.: Het klompje, dat op 't water dreef (Callenbach), 48 p. — Vic	4623
de Jong, A. M.: De wereldreis van Bulletje en Bonestaak, 10e Deel (De Arbeiderspers), 36 p. — Vlb	4624
Keulaards, P. L., en P. M. v. Tienen: „Savoir vivre“ (J. Schenk), 96 p. — V, J	4582
Koen-Conrad, N.: Ik ben maar gewoon (West-Friestl.), 205 p. — IV, M	4642
Koolhaas, A.: Stiemer en Stalma (G. A. van Oorschot), 104 p. — VIa	4613
de Lange-Praamsma, M.: Ankie (J. H. Kok), 154 p. — IV-V, M, (P)	4597
Lee-man, C. R.: Zeerovers (H. Nelissen), 126 p. — VIa-b	4644
Lynch, P.: Zigeunerjongen (A. A. M. Stols), 202 p. — Vlb	4592
Mateboer, T.: Jan Dirks, de bode van Joan van de Korrupt (Jan-Haan), 207 p. — VIa, P	4580
Nesbit, E.: Wij met ons vijven en Madeleine (Van Goor), 128 p. — VIa-b	4598
Nierop, P.: Pak aan, Miesje Sandelhout! (Kluitman), 134 p. — Vlb, M, N	4633
Norel, K.: In en uit Siberië (Callenbach), 62 p. — VIa	4570
van Osenbruggen, C.: Wilde Jo (Van Goor), 80 p. — Vlb, M	4639
Pajeken, F. J.: Bob de pelsjager (V. A. Kramers), 224 p. — VIa, J	4630
Pleysier, A. J.: Japie en Bert (Callenbach), 24 p. — Vic, (P)	4641
Pleysier, A. J.: Zo'n Japie toch (Callenbach), 24 p. — Vic, (P)	4548
Pollemans, Th. A.: Jan Tongenaar (Spaarnestad), 79 p. — VIa-b, J †	4547
Pothast-Gimberg, C. E.: De maaiër waakt (Ploegsma), 108 p. — VIa	4584
Roggeveen, L.: De klok voor de spiegel (Van Goor), 144 p. — VIa, J	4636
Roggeveen, L.: Een zeldzaam partijtje voetbal (Van Goor), 72 p. — VIa, J	4601
Schepers, P. J.: Robin Hood, de Engelse vrijbuiters (De Sleutel), 192 p. — V, JM	4638
Smulders, L.: Gerritje ging uit wandelen (Malmberg), 35 p. — Vic	4643
Smulders, L.: Heb je ooit...! zegt Pietje Prik (Malmberg), 43 p. — Vic	4550
Southall, I.: De aarde brandt, Simon Black (West-Friestl.), 155 p. — V, J	4549
Southall, I.: Simon Black in gevaar (West-Friestl.), 155 p. — V, J	4602
	4603

Spoor, P.: Avonturen van kapitein Judocus (Paters v. d. H. Geest), 160 p. — V Ib †	4629
Spoor, P.: Dromenland (Paters v. d. H. Geest), 122 p. — V Ib †	4628
Spoor, P.: Targo Moeres (Paters v. d. H. Geest), 110 p. — V Ib †	4627
Spoor, P.: Timpie Tip (Paters v. d. H. Geest), 71 p. — V Ic †	4625
Stoové-Bauer, R.: De Stokkertjes gaan tòch uit (Callenbach), 53 p. V Ib , (P)	4576
Terlouw, P.: Het spook van de bosweg (J. N. Voorhoeve), 46 p. — V Ib-c , (P)	4566
Tetzner, L.: Sprookjesboek. 2e Deel (W. van Hoeve), VIII, 373 p. — V (V Ia-b)	4622
Toussaint, A. J.: Het verraad van Baltus (Van Goor), 136 p. — V Ia-b , J †	4632
Veenstra, T.: Klavertje zes (J. B. Wolters), 24 p. — V Ic	4542
Veenstra, T.: De mooiste bal van de hele wereld (J. B. Wolters), 24 p. — V Ic	4541
Verbeeten, W. J.: De gevangene van de Mohawks (Helmond), 160 p. — V Ia , J	4640
Verbeeten, W. J.: Knock-out Nick contra El Satiro (Helmond), 152 p. — V Ia , J	4600
Verne, H.: Bob Moran en de helse vallei (Zuid-Ned. Uitg.), 128 p. — V, J	4605
Verne, H.: De woestijnratten (Zuid-Ned. Uitg.), 128 p. — V, J	4606
Verschoor-Van der Vlis, N.: Zonnekind (Callenbach), 184 p. — IV-V, M, (P)	4612
de Vletter, A. C. C.: Duizendpoot (Van Goor), 80 p. — V Ib , J	4631
Voerman, N.: De grote verandering (West-Friesland), 157 p. — V, M	4607
Vollewens-Zeijlemaker, G.: Zonnehuis (Van Goor), 80 p. — V Ia , M	4637
de Vries, A.: Anne de Vries vertelt (Van Goor), 236 p. — V Ic , (P)	4614
Wirel: De gevangene der Witchinoks (Standaard-Bkh.), 32 p. — V Ia-b	4591
Wirel: De klopjacht (Standaard-Bkh.), 31 p. — V Ia-b	4590
XX: De dansende prinsessen (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4562
XX: De gelaarsde kat (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4558
XX: De gouden gans (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4559
XX: KoningMidas (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4564
XX: Het lelijke eendje (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4554
XX: Het licht schijnt overal (Ploegsma), 52 p. — V Ia-b	4589
XX: Het meisje en het monster (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4555
XX: Rapoensel (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4561
XX: De rattenvanger van Hameln (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4556
XX: Repelsteeltje (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4557
XX: Roodkapje (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4565
XX: Sneeuwwitje en de zeven dwergen (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4563
XX: De stuiversprins (Classics), 28 p. — V Ib-c ^{oo}	4560
Zonderland, D.: Jeroen & de jacht op de echo (Het Spectrum), 208 p. — V Ib-c	4626
Zonderland, D.: Professor Zegellak & zijn koekoek (Het Spectrum), 184 p. — V Ib	4573

MAART 1958

JAARGANG IX

NUMMER 7

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 4645-4730

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg. De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. *Conditie op aanvraag bij de administratie.*

I N H O U D

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	151
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	164
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>Wm. N. Vandersluys</i>	167
<i>Bibliografisch register</i>	170

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voor behouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De rominse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

In vier deeltjes vertelt *Aja Strik* de avonturen die twee eendjes uit de paleistuin van prinses Paula allemaal beleven. Ze doet dit vrij aardig. De tekeningen van Carol Voges zijn grappig, maar kloppen niet altijd met de tekst of met de werkelijkheid. De grote, vette druk maakt de boekjes ook wel geschikt tot zelfstandige lectuur. Conclusie: niet groots, maar wel bruikbaar. De titels luiden: *Klik en Klak en de haas*, *Klik en Klak naar de stad*, *Klik en Klak en de kraai* en *Klik en Klak en de zwaan*.
4645 (p. dl. f 0,60)

Een matig verhaaltje voor de kleintjes, rijkelijk klein gedrukt voor hun jonge ogen, is *Van een blauw klompje en een rood schoentje*, door *Maria Verpoorten*. Riekie heeft op haar eerste schooldag nieuwe blauwe klompjes gekregen. Haar klasgenootje *Annelies* draagt prachtige rode schoentjes. Later gaan de meisjes met een vriendje naar het bos. Zij laten daar hun schoeisel op een vijver schuifje varen. Eén schoentje zinkt, maar des nachts wordt het door eenden opgevisst en door kabouters opgepoetst. Zo komt alles weer in orde. (f 0,25)
4649 Met de drie onlangs uitgekomen boeken

mee heeft *Jaap ter Haar* nu reeds negen delen volgeschreven met belevenissen van zijn kinderen *Saskia* en *Jeroen*. Nagenoeg eenieder zal deze tweeling, wier avonturen ook over de radio komen, nu wel bekend zijn. Ook hun nieuwe streken worden weer allergezelligst verteld en zullen jonge kinderen erg aanspreken. De goede illustraties van *Rein van Looy* verhogen de aantrekkelijkheid nog, in: *Saskia en Jeroen — bokkesprongen*, *Saskia en Jeroen met de dieren* en *Saskia en Jeroen — malle gevallen*.

4650
4651
4652

(p. dl. geb. f 2,75)
Vervolgens een kabouterverhaal van *B. J. van Wijckmade: Wipneus, Pim en de oude paraplu*. De briefwisseling tussen koning *Goedhart* en zijn broer, koning *Witbaard*, is op onbegrijpelijke wijze verbroken. Kennelijk worden de brieven onderweg ergens onderschept. Prins *Wipneus* en zijn vriendje *Pim* lossen dit raadsel na veel avonturen op. Van essentieel belang is daarbij hun wonderparaplu, die vliegen kan en nog vele andere sterke staaltjes vertoont. Wel leuk, maar de auteur heeft de neiging teveel buitenissige zaken ten tonele te voeren. Het echte sprookje staat veel vreemder tegenover deze kabouter-science-fiction. Toch heeft het boekje

4653

verdiensten: het is vlot, spannend en in goede taal geschreven. (f 1,70)

4654

Sprookjeswereld en realiteit lopen door- een in *Wat Hanneke beleefde...*, door *Annie Surink-Groen*. Zes grappige kabouters zijn de vriendjes van een vijfjarig meisje. Ze bezoekt met hen kabouterland en ziet daar hoe kabouters kinderen die dieren plagen „opvoeden”. Als Hanneke ziek wordt, maakt de kabouterdokter haar beter. Taal en stijl zijn behoorlijk, doch niet steeds op kinderen afgestemd. De opmerkingen tussendoor tegen de lezertjes, zoals: „leuk hè?” kunnen wij niet erg appreciëren. Ook de tekeningen konden ons niet zo bekoren. Om voor te lezen is het boek eventueel wel te gebruiken, temeer daar het opvoedt tot dierenliefde. (geb. f 3,50)

4655

Faasje en Liesje beleven elk afzonderlijk een merkwaardig avontuur, als zij in het bos tot bij de elfjes en de sprekende dieren geraken. Natuurlijk beleven zij ook angstige dingen, maar als de nood het hoogst is, vinden Liesje en Faasje

elkaar en keren zij via de vriendelijke dieren terug in de mensenwereld. Het lijkt ons dat de kleintjes zullen smullen van dit dubbelsprookje van *Elsa van Hagendoren*. Met grote aandacht voor tekenende details en in een boeiend tempo spelen zich de lotgevallen van de beide kinderen af. De illustraties van de auteur zijn bekoorlijk. Wel bemoeilijken vrij veel Vlaamse woorden het zelf-lezen voor beginners. Overigens een kinderboek van zeer hoog gehalte.

(geb. f 3,75)

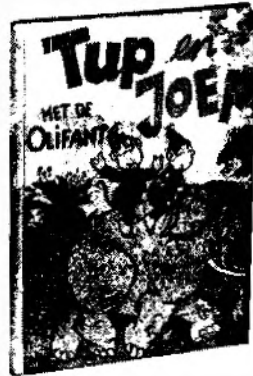
Van *Gé de Meester* verscheen als nr. 28 van de serie „Akkerklokjes”: *Brammetje*. Brammetje is een goedaardig ventje, dat allerlei timmerkarweitjes opknapt voor zijn dorpsgenoten. Hij komt echter voortdurend te laat op zijn werk, want de plaagzieke tovenaer Peponus brengt Brammetjes koekoeksklok op allerlei manieren in de war. Tenslotte maakt de tovenaer een domme fout en trekt weg naar andere streken. Door een langdurig uitstellen van de verklaring

4656

Dit zijn DE boekjes voor onze kleintjes !

**Prijs
f 1.25
per deel**

.....dit zijn DE boekjes om onze kinderen te leren lezen.

Iedere erkende boekhandelaar heeft ze.

N. V. Uitgeverij. „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

der zonderlinge gebeurtenissen in Brammetjes huis wordt het voor de kleinsten wel erg moeilijk de opzet van het verhaal tijdig te vatten. De aardige vondst komt daardoor te weinig uit de verf. Wanneer men, al voorlezende, enige toelichting geeft, zal het boekje nog wel kunnen dienen. (f 1,40; geb. f 1,85)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- 4657 De 7-jarige *Prins Pirijn* loopt thuis weg om naar een dierentuin te gaan. Doordat hij eens in de zwanenvijver is gevallen, kan hij ieder dier verstaan. Terwijl heel het land in rep en roer is om de zoekgeraakte Pirijn te vinden, beleeft deze vele avonturen. *Corrie Lührs* heeft het verhaal wel leuk bedacht, maar het tamelijk ingewikkeld gemaakt. Niet erg pedagogisch is de spottende schrijfwijze over de koning, die steeds maar tiert en raast. Dit „spel met hoogwaardigheidsbekleders” heeft weinig positiefs, zelfs niet vanuit humoristisch oogpunt. En hoe kan het dat een jongen, die les krijgt, nog nooit van geld heeft gehoord? Niet erg geslaagd. Jammer, want de illustraties zijn wel goed. (geb. f 2,90)
- 4658 *Theodora Beckman* is de schrijfster van het 22e deel uit de „Wielewaal-reeks”, dat heet *De ongelooftelijke avonturen van Tim en Holderdeholder*. Tim, een jongetje dat alles wat hij vindt in zijn mond steekt, beleeft door zijn eigenaardige gewoonte de wonderlijkste avonturen. Eerst verandert hij, door het eten van enkele betoverde bessen, in een kabouter, en later, nadat hij van andere toverkruiden gesnoept heeft, wordt hij een reus. De dieren in het bos zoeken een geneesmiddel en alles komt weer goed. De loop van het verhaal is wel boeiend. Aan de sprookjessfeer wordt iets tekort gedaan door een teveel aan beredenering. Maar het geheel zal de kinderen stellig weten te amuseren. (f 2,—; geb. f 2,95)
- 4659 *Bambino het taxipaardje* brengt zijn eerste jaren door op een boerderij, wordt later verkocht aan een koetsier in de stad en keert tenslotte ziek en versleten

op zijn vroegere boerderij terug, waar het zijn laatste jaren onbezorgd kan doorbrengen. *Josephine Willems* blijkt een grote liefde voor natuur en dieren te hebben. Zij weet bovendien boeiend te vertellen. Wij hebben slechts dit bezwaar tegen het charmante boek: de taal, vooral in de tweede helft, ligt ver boven de leeskracht en woordenschat van de jeugd, bij wie het verhaal het beste zou aanslaan. Voorlezend zal men menigmaal uitvoerige toelichtingen moeten geven. Een deel der dialoog is bovendien in zeer moeilijk dialect geschreven. (geb. f 3,90)

Met het derde deel van *De Heilige Schrift voor kinderen* verteld heeft *Piet Worm* de prachtige trilogie voltooid. Meer dan in de voorgaande delen bespeuren we in „Het Nieuwe Testament, ofwel het leven van Jezus, de Zoon van God” een zekere tweeslachtigheid: men heeft blijkbaar geen der delen van de „gescheurde christenheid” voor het hoofd willen stoten. Het gevolg is o.a. dat aan Jezus’ Moeder niet de plaats wordt ingeruimd die haar eigenlijk toekomt, ook in een bijbelverhaal. We geven toe dat de opgave heel moeilijk was en hebben verder alleen maar lof voor de heerlijke „primitiviteit”, de kostelijke satiren, de kleurenweelde en vooral het dragende idee: „Houd van je naaste evenveel als van jezelf”, een idee dat goed is volgehouden. Nogmaals, een feest van een boek! (geb. f 8,90)

Roosje toch! roepen we met *Max de Lange-Praamsma* uit als we de belevenissen van het spontane dochtertje van de koster gelezen hebben. Als haar vader door een ongeluk in het ziekenhuis komt, neemt Roosje een klein deel van zijn plichten op zich, die, nu het tegen Kerstmis loopt, extra belangrijk zijn. Haar spontaniteit leidt echter ook wel eens tot een verkeerde handelwijze en dit bezorgt haar op Kerstmis zelfs een reprimande van de dominee. Een goed verteld, uitgesproken prot.-chr. verhaaltje met de strekking dat alleen de liefde voor God en alle mensen de ware vrede brengen kan. (geb. f 1,20)

4660

4661

4662 In de „Zonnebloem-serie” verscheen van de hand van *Annie de Man* het boek *Opnieuw in 't Zwaluwnest*, een vervolg op „Acht Zwaluwtes in het nest”. Als hun ouders voor een zakenreis naar het buitenland moeten, mogen Robbie en haar zusje weer in „'t Zwaluwnest” gaan logeren, een prettig tehuis, waar nog een zevental meisjes verblijven voor hun gezondheid. Maar ook daar blijken nu tegenslagen en teleurstellingen voor te komen. Deze worden echter nogal gemakkelijk overwonnen en alles bij elkaar wordt het een genoegelijke tijd. Het boek laat zich vlot lezen, maar de stijl kon wat meer verzorgd zijn. Godsdienst ontbreekt. Toelaatbaar.

(f 2,—; geb. f 2,90)

4663 *Zessie van de dokter* is de titel van een boek, waarin *Carla van de Burg* vertelt hoe het Poolse meisje Zessie liefdevol wordt opgenomen in een doktersgezin. Het gevolg hiervan is dat het enige dochtertje Ankie erg jaloers wordt en steeds bang is dat Zessie haar in iets zal overtreffen. Dit geeft natuurlijk vaak botsingen, die hun hoogtepunt vinden in het weglopen van het Poolse meisje. Dan pas komt Ankie tot bezinning en worden de twee kinderen echte zusjes. Enkele vlekjes in taal en stijl ontsieren dit aardige, opvoedkundige verhaal. (geb. f 1,40)

4664 Een voortreffelijk boek is *Wacht tot september*, door *Mary Whiteley*. Brenda, een stil en schuw meisje van elf jaar, wordt voor haar gezondheid naar buiten gestuurd, naar een oom en tante, die een hotel hebben in Muskoka in Canada. Hoe zij zich in deze zomermaanden ontwikkelt tot een vrolijk, sportief kind met het nodige zelfvertrouwen, en op haar 12e verjaardag verrast wordt met het zusje dat zij zich zo lang gewenst had, is het hoofdthema. Niet alleen Brenda en haar vriendin Shelley, maar ook de volwassenen zijn met veel begrip getekend. Allen, die de angelsaksische sfeer weten te smaken, kunnen wij dit boek, dat zeer artistiek geïllustreerd werd door Jenny Dalenoord, aanbevelen.

(f 4,70; geb. f 5,90)

Enid Blyton is vertegenwoordigd met *De kinderen van 'De Groene Wei'*. Een verarmde familie woont in een oud huis met een grote tuin. De kinderen hebben geen geld om zelf dieren te houden, maar door allerlei omstandigheden krijgen ze tot hun vreugde veel dieren te verzorgen van mensen uit de buurt. Het leven van deze kinderen wordt overdreven beheerst door hun dierenliefde. Hoewel het gegeven niet onaardig is en het verhaal wel gezellig wordt verteld, blijft alles toch te veel aan de oppervlakte, met name de levensinstelling, welke uitsluitend gebaseerd is op de padvindersbeloften. De vertaling kon beter. Toelaatbaar. (f 2,90; geb. f 3,90)

4666 Een juweel van een boekje is *De wonderlijke reis van Anna Lavinia*, door *Palmer Brown*. Op lavendelblauwe dagen gebeurt er altijd iets bijzonders, weet Anna Lavinia, en inderdaad begint op zo'n dag haar wonderlijke reis met de trein, die heel ver doorrijdt en pas daar stopt, waar de rails bij elkaar komen in een spitse punt. En dan beginnen de sprookjesavonturen, die eindigen met het weervinden van haar vader, die luchtkastelenbouwer van professie is. Een uitstekend geschreven, boeiend verhaal, warm aanbevolen aan ieder die het proeven kan. De leeftijd is hierbij minder belangrijk. De vertaling is op peil, maar de sfeer van het boekje werd nog niet subtiel genoeg aangevoeld, evenmin

Uit: *Anna Lavinia*

- als de fitnesses van het Amerikaans. De bewerking van de rijmpjes, die in het origineel kostelijk moeten zijn, had poetischer gekund en met minder stoplappen. Leuke illustraties. (geb. f 4,50)
- 4667 *De Fluïter* is een vrolijke jonge klant met een toverfluit: hij kan er de mensen mee in een blijde of droeve stemming brengen. Op zijn zwerftochten arriveert de Fluïter in een dorp, waar allerlei moeilijkheden zijn op te lossen. Natuurlijk brengt hij alles spoedig in orde: de kleermaker wordt een vrolijk mens, de barse commandant van de soldaten wordt beminnelijk, een verloren juweel wordt opgespoord en een onschuldige gevangene wordt verlost. Een pittig, vrolijk en fris boek van *P. G. J. Koster*. Het is met vaart geschreven, vol actie en ook met een juiste dosis sfeer. De illustraties van Jan Lutz ondersteunen de tekst voortreffelijk. (geb. f 2,95)
- 4668 *De twaalf mannetjes*, van *Mies Bouhuys*, zijn de twaalf maanden van het jaar. Aan elke maand, met zijn karakteristieke feesten is een gedichtje gewijd. Daaronder zijn erg leuke, zoals „De schapen” en „Klein Klaasje en het paasei”. Een gedicht als „Vijf mei” achten we minder op zijn plaats, temeer omdat toespelingen op de bezetting door de huidige generatie kinderen niet meer begrepen worden. Jammer vinden we het, dat Pasen en Kerstmis zo neutraal gehouden zijn. Het vierkante boek werd aardig geïllustreerd door Babs van Wely. (geb. f 3,50)
- 4669 „Een haast ongelofelijke geschiedenis voor de jeugd” vertelt *Henry Winterfeld* in het tiende deel van de „Jeugdboekeriej Bonte Wereld”, getiteld... *Er kwam een meisje geulogen*... We horen hierin de fantastische avonturen van Mo, het dochtertje van een professor op de planeet Asra, die een dag op de aarde moet doorbrengen, nadat zij uit haar vaders ruimteschip is gevallen. Een groepje kinderen vindt haar in het bos. Het wordt voor allen een sensationele dag, met wonderlijke ontdekkingen aan beide kanten. Een origineel, fijn humoristisch, op kinderen ingesteld verhaal, waarin op zeer eenvoudige manier terloops wetenswaardigheden over de aarde en de planeten verteld worden, maar beslist niet populair-wetenschappelijk. Het werd geïllustreerd met geestige, sprekende tekeningen. (geb. f 3,90)
- Jeanne van Schaik-Willing* liet in de „Kwikstaart-reeks” een kolderverhaal verschijnen over *De verrassingen van mijnheer Bol*, die in gezelschap van zijn dochtertje Mimi en een giraffe, met een luchtballon afdrijft naar Afrika en daar bij een circus terecht komt. Vaak geestig, maar soms vrij moeilijk van taal. De compositie is nogal verward. Toch wel leuk voor „mensen boven de tien jaar”. (geb. f 3,50)
- In boekvorm verscheen een bewerking van het serichoorspel van *Wim Meuldijk: Pim en Wiebe en het gestolen eiland*. Pim en Wiebe zijn twee jongens die met de avontuurlijke Baron Hertendroek de strijd aanbinden tegen de geheimzinnige Diepvriezen. Zij maken daartoe een zeereis op het zeilschip van kapitein Krapepit, terwijl nevenfiguren als juffrouw Snibbel en de clown Koko voor allerlei zotte verwickelingen zorg dragen. Dit opgewekte, ietwat kolderieke boek bevat zeker wel leesstof voor enkele zorgeloze uurtjes. Geleidelijk aan wordt de geestigheid toch min of meer eenvormig. Ook de spreek-eigenaardigheden van de diverse hoofdpersonen worden langzamerhand vermoeiend: deze doen het beter voor de microfoon dan in drukinkt. Een wel grappig boek dus, dat iets minder nadrukkelijk en geforceerd zou moeten zijn. (geb. f 3,50)
- Nieuwe avonturen van het onbezonnen Toontje, de held van *Richmal Crompton*, staan ons te wachten in *Toontje en de vagebond* en *Toontje de stoutmoedige*. Met zijn vrienden uit de Vagebondenclub raakt Toontje weer in allerlei gekke situaties verzeild en zijn ongetwijfeld goede bedoelingen vallen weer menigmaal verkeerd uit. Maar al knappen de jongens nogal veel op eigen houtje op, gemeen worden hun streken nooit. Voor een uurtje ontspanning. (p. dl. f 2,90; geb. f 3,90)

H. Scharrelmann is een bekende figuur uit de geschiedenis der opvoedkunde. Zijn baanbrekende activiteit valt vooral in de eerste decennia van deze eeuw. Zijn naam is onverbreekelijk verbonden met de begrippen „Erlebnispädagogik” en „Groszstadtpädagogik”. In het kader van deze beide opvoedkundige theorieën schreef hij o.a. de didactisch-impressionistische ontwikkelingsgeschiedenis van Berni, een stadsjongetje dat met zijn moeder in Bremen woont in het begin van de 20ste eeuw. Vier boekjes kwamen reeds uit, terwijl er nog twee zullen volgen. Verteld worden de eenvoudige, dagelijkse gebeurtenissen thuis, op school en in de vakantie. Qua gegeven en uitwerking is het lektuur voor ongeveer achtjarigen, doch de wetenswaardigheden zijn op oudere kinderen afgestemd. Voor een goed begrip van een vervolgdeeltje, is lezing van de voorafgaande boeken noodzakelijk. De vertaling uit het Duits is zeer Vlaams zodat veel uitdrukkingen door Nederlandse kinderen niet begrepen zullen worden. Ook de zinsbouw is wel eens wat zwaarwichtig. Alles tezamen een matig geheel. De titels luiden: *Berni, een kleine jongen*; *Berni op school*; *Berni naar het strand* en *Berni aan zee*.

(p. dl. 32 fr.; geb. 48 fr.)

Waar zoveel duizenden kinderen betrokken zijn bij de inleidende fasen van het spel van verkennen, is het opvallend dat er zo uiterst weinig welpen-lectuur bestaat. Daarom begroeten wij *De groene trui*, door *M. Clarenbeek-Van Klaveren*

met vreugde. In het eerste gedeelte lezen we hoe Kees, die als lastig bekend staat, het tot welp brengt en zelfs een behoorlijk goede wordt. Het tweede gedeelte laat ons dan de welpen in praktijk zien, en wel speciaal wanneer ze op kamp zijn. Mensen uit de „beweging” beweren, dat de welpen vooral het tweede deel met zeer veel belangstelling zullen lezen. Welkom! (geb. f 3,75)

Een sympathiek verhaaltje, dat echter misschien een tikje te uitdrukkelijk in protestantse kringen speelt, is *Barendje zit in angst*, door *Co van der Steen-Pijpers*. Vervuld van zijn grote plannen — sparen voor de zending — vergist Barendje zich wanneer hij vaders oude schoenen op de vuilnisemmer moet zetten en neemt de zondagse. Wanneer hij verneemt dat een voddenraper de schoenen meegenomen heeft, doet hij alles om de man terug te vinden, maar slaagt daarin niet. Hij raakt helemaal uit zijn gewone doen, hij piekert en piekert, bidt ook, maar durft het toch niet tegen vader te vertellen. Eindelijk komt de zondag en moet hij wel bekennen. Vader vermaant hem: eerlijk opbiechten, en zo valt het allemaal wel mee. (geb. f 0,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

J. M. Janssen beschreef *De avonturen van Moeloe*, de 15-jarige christenzoon van een Afrikaans opperhoofd. Door de dorpsraad wordt hij veroordeeld tot een halfjarig verblijf bij de wrede tovenaars. Hij ontvlucht en komt terecht in een bende van diamantsmokkelaars, waarmee hij tenslotte in Amsterdam aankomt. Hier worden de boeven gepakt en Moeloe komt in het gezin van de hoofdinspecteur. Met diens zoon gaat hij voor broeder studeren en zij trekken na zes jaar naar de missie, en wel naar Moeloe's dorp. De achtergebleven schurken hebben zich intussen toegelegd op dranksmokkel en na veel avonturen wordt de bende nu werkelijk opgerold. De opzet is een missieverhaal, doch de hoofdschotel wordt gevormd door een sen-

4674
4675
4676
4677

4678

4679

4680

sationele smokkelgeschiedenis, die we-
melt van onlogische feiten en handelin-
gen (bijv. Moeloe reageert niet als hij
voor het eerst in een grote stad komt,
heeft geen taalmoeilijkheden, is direct in
staat de politie te helpen). Als missie-
verhaal is het oppervlakkig en onwer-
kelijk. De stijl is wel behoorlijk, doch
het geheel slaat de jeugd toch wel erg
laag aan. Jammer, opnieuw een gemiste
kans. (geb. f 4,50)

4681

Hoe het wél moet en blijkbaar ook kan,
zien we in *Panokko en de witte mensen*,
waarmee *Anne de Vries* het derde deel
toevoegde aan zijn serie „Kinderen van
het oerwoud”. Onder geleide van een
zendeling, oom Kela, gaat de Indianen-
jongen Panokko met twee vrienden en
zijn hond naar de Surinaamse kust om
daar onder de witte mensen opgevoed
te worden en verder onderricht te ont-
vangen in godsdienst, lezen, schrijven
enz. Er zit spanning in hun tocht per
korjaal over de grote rivier; en zeer ver-
makelijk is de reactie van de natuur-
kinderen op de blanke levenswijze en de
techniek. Als oom Kela voor langere tijd
naar Holland gaat, krijgen ze het echter
te moeilijk alleen, het verlangen naar
huis wordt te sterk en per korjaal keren
ze weer terug. Een sfeervol, boeiend ver-
haal, dat waardering bijbrengt voor de
zending. (geb. f 1,85)

4682

Ook in de „Knal-Jeugdreeks”, van *Cor
Ria Leeman* kwam het derde deel uit,
namelijk *De Vikingen*. Op eenvoudige
wijze worden hier vele en mogelijk ook
veel omstreden bijzonderheden verteld
over de tocht van de Noormannenkonig
Rollo, die van Karel de Eenvoudige het
land aan weerszijden van de Seine kreeg
om er zich blijvend te vestigen. Daar-
mee werd, althans voor deze Noorman-
nen, een eind gemaakt aan de bestaande
landhonger. Tussendoor wordt de be-
keringsgeschiedenis gevlochten van Rollo,
die, toen hij een kelk met het H. Bloed
wilde grijpen, met blindheid geslagen
werd. Dit is het begin van de strijd tus-
sen Wodan en Christus in het hart van
de jonge konig, een strijd die Christus
tenslotte wint. Twee jongens spelen hier-

bij een sympathieke rol. De voorstelling
van een middeleeuwse krijgersbende als
het alsmat biddende soldatenvolk van
Karel de Eenvoudige is misschien wat
optimistisch. Niet groots, doch wel aan-
vaardbaar. (f 3,25)

4683

De twee meest bekende verhalen uit
Gullivers reizen, van *Jonathan Swift*
vertelde Jan Mens opnieuw voor de
„Margriet”-Jeugdbibliotheek. Het be-
trekkelijke van alle aardse dingen, dat
zo plastisch in de ontmoetingen met
dwergen (in Lilliput) en met reuzen (in
Brobdingnac) is vastgelegd, heeft hij voor
jeugdige lezers prettig en onderhoudend
weergegeven. Ongetwijfeld zullen de jon-
gens en meisjes zich kostelijk amuseren
met Swifts heerlijke fantasieën.

4684

Onder de titel *Rood-wit-blauw* stelde
Mies Bouhuys een tweedelige bloem-
lezing kindergedichten voor de lagere
school samen. Het zijn uitstekende bun-
deltjes, niet alleen voor de lagere school,
maar ook voor de beginklassen van u.l.o.
en v.g.l.o., gezin en jeugdvereniging. Zij
zullen de liefde van het kind voor de
poëzie kunnen wekken en aanmoedigen.
Veel goeds, veel moois en grappigs en...
veel begrijpelijks is er in deze boekjes
te vinden, uit meest na-oorlogse bundels
kinderverzen, die aangevuld worden met
enkele gedichten van ouder datum.
Ze zijn bovendien keurig verzorgd en
geïllustreerd. (p. dl. geb. f 2,25)

Ook de dichter *Hans Andreus* waagde
zich aan een kinderboek, dat hij noemde
Stel je voor. Het bevat een aantal
speelse verhalen, die in een vreemd-
soortige wereld spelen, tussen sprookjes
en realiteit. De fantasierijke schrijver
kan zich niet in de mentaliteit van het
kind verplaatsen. Veel lezertjes zullen
zich de gang van de vertelling anders
denken en de volwassen instelling van de
auteur niet volgen. Taal en stijl zijn
goed, maar de moeilijke woordkeus zal
voor veel kinderen hinderlijk zijn. Slechts
goede lezertjes zullen misschien geboeid
blijven. Babs van Wely verzorgde de
geestige en goed getroffen tekeningen in
dit boek uit de „Kwikstaart-reeks”.

4685

(geb. f 3,75)

Vervolgens de nummers 22 en 23 uit de „Prisma Juniores”. Het eerste is een gezellig nonsensverhaal van *Eric Linklater*, getiteld *Het waait op de maan*. Als het waait op de maan, moet je erg voorzichtig zijn. Want waait er een kwade wind en je bent juist ondeugend, dan waait die wind recht in je hart en blijf je een hele tijd stout. Dit onder vinden de twee zusjes Dita en Dorien, die een tijd vol katekwaad en avonturen beleven, juist als hun vader een jaar op reis is. Door een toverdrankje veranderen ze tijdelijk in kangoeroes en worden dan bevriend met een poema en een valk, met wiens hulp ze later hun vader uit de gevangenis bevrijden. De overigens deskundige vertaalster laat het verhaal in Nederland spelen, maar voert dit niet overal door. Dit overzetten doet enigszins afbreuk aan de sfeer. De grappige tekeningen van Nicolas Bentley ondersteunen de humoristische tekst voortreffelijk. (f 1,25)

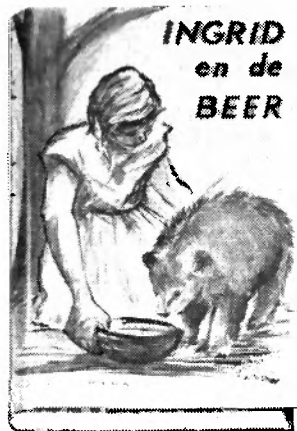
4687 Nr. 23 heet *Liesbeth en de juwelendieven* en werd geschreven door *Sheila Stuart*. Het is een speurdersverhaal voor de jeugd, waarin een jongen en een meisje de hoofdrollen vervullen. Ze logeren bij een oom in Schotland, rond wiens huis zich allerlei geheimzinnigs afspeelt. Liesbeth en Niall, die samen al meer op speurtocht zijn geweest, gaan ook nu — helemaal op eigen houtje — op zoek naar een stel boeven, die zich verschuilen achter vogelnamen. Al met al een gezellig, spannend verhaal.

(f 1,25)

4688 *Emma Gündel* besluit de „Elke-serie” met de delen 9 en 10. In *Lotte* vertelt zij hoe de 13-jarige dochter van Elke onder de verkeerde invloed van een oudere vriendin komt. In een eenvoudig milieu, met diverse kinderen van haar leeftijd en ver van haar ouders, moet Lotte een jaar in het plaatsje Stade doorbrengen en daar de middelbare school bezoeken. Er zijn veel struikelblokken en teleurstellingen, maar als het jaar om is, gaat er een veranderde, flinke en opgewekte Lotte naar huis. Al is het wat zoetelijk van inhoud, toch zal

dit boek met zijn aardige natuurbeschrijvingen wel met genoegen gelezen worden. Ditzelfde geldt ook voor het laatste deel: *In het zonnige dal*. Zes Zwitserse kinderen brengen een prettige en avontuurlijke vakantie door in een tentenkamp op een alpenweide. Ze genieten van de natuur, maken tochten naar bergtop en gletsjer. Wanneer ze een feestje hebben gearrangeerd, komen hun ouders als gasten. Ook Ilse, herstellend patiëntje uit Bergfrieden, het revalidatie-oord voor poliopatiënten, plus de dokter, zijn vrouw en enkele anderen, zijn van de partij. (p. dl. geb. f 3,50)

Op aantrekkelijke wijze worden door *E. Wustmann* in *Ingrid en de beer* de belevenissen verteld van een Zweeds meisje, eigenares van een jonge beer, die door haar vader uit een bosbrand is gered. Ondanks Ingrids grote invloed behoudt de beer zijn roofdieren-natuur en wordt hiervan het slachtoffer. Ingrid zal in de toekomst haar zorgen wijden aan

de dieren in de dierentuin. De vele gebeurtenissen worden tekenend beschreven. Natuurgetrouw wordt het Zweedse landschap geschilderd en over alles ligt een groot begrip en een grote liefde voor dieren. Dit door R. Misliewitz levendig geïllustreerde verhaal mag een aanwinst genoemd worden. (geb. f 4,50)

- 4691 Met het Resusaapje *Jebbin*, hetgeen betekent een gast uit de wildernis, beleeft het Chinesje jongetje Wang Ming veel gelukkige uren en vreemde en grappige avonturen, tot aan het huwelijk van Wang Ming met zijn buurmeisje Jasmijn. Dan trekt *Jebbin* zich terug in de bergen, waar ook hij trouwt. Liefde voor alles wat leeft, spreekt uit dit boekje van *Chiang Yee*. Zijn observatievermogen en zijn kennis van de leer van Confucius hebben het gemaakt tot een meesterwerkje van vertelkunst. Het zal echter slechts enkele, literair-gevoelige kinderen aanspreken. De lange, soms moeilijke zinnen, de oosterse sfeer en de Confuciaanse aanhalingen zijn hiervan de voornaamste oorzaken. De gekleurde en zwart-witte illustraties van de auteur zijn zeer artistiek. (geb. f 5,90)
- 4692 Na „De boten van Brakkeput” bewijst *Miep Diekmann* opnieuw haar schrijvers talenten met *Padu is gek*. Op Santa Martha, een van onze Caraïbische eilanden, beleeft de elfjarige, inheemse jongen Padu een inwendig avontuur: de stille dromer laat opa's ezel alleen en Prikkie, de dorpschrik, jaagt het beest de knoeke in. Hij laat het daar niet bij en Padu, gesard door diens streken en leugens, ontwaakt tot een nieuw besef in een heftige vechtpartij. Het boeiende verhaal is gedrenkt in couleur locale en in de sfeer van fatalistisch bijgeloof die de eilandbewoners kenmerkt. Het simpele gegeven wordt bovendien op klasieke wijze tot een spannend verhaal gemaakt, met de soberste taalmiddelen, die zeer zuiver aangewend worden. Sfeervol zijn ook de tekeningen van Jenny Dalenord. Aanbevolen aan grotere kinderen (vanaf ± 13 jaar), maar ook aan literaire fijnproevers. (geb. f 3,90)
- 4693 *Ze verdrinken ons dorp*, door *A. Rutgers van der Loeff-Basenau* is de historische geschiedenis van de bevolking van een Frans bergdorpje, dat onder water gezet wordt, als een stuwdam voor de opwekking van elektriciteit dicht gaat. In de belevissen van een oude grootvader, zijn schoonzoon en vier kleinkinderen wordt de strijd uitgebeeld tussen de ge-
- hechtheid aan het oude en het verlangen naar en open staan voor meer welvaart, die de vooruitgang der techniek met zich brengt. Dit is diep gevoeld en goed uitgewerkt met een kostelijke typering van de verschillende karakters. De dood van de oude grootvader is wel hevig reëel en een minder gelukkig einde van het verhaal. Speelt in een katholieke omgeving, doch is geen katholiek verhaal te noemen. Aanbevolen. (f 3,25; geb. f 4,50)
- In het 16e nummer van de „Gulden Sporen-serie” wordt door Klaas van der Geest het wereldberoemde verhaal van *Henrik Sienkiewicz, Quo vadis?* naver- 4694 teld. Het accent, dat in het origineel lag op de *geestelijke* structuur van het ontluikende christendom, is hier verlegd naar de meer materiële zijde van geweld, en naar die van de liefde van Vinitius voor Lygia. Die accentverschuiving is nogal bedenkelijk, omdat daardoor het origineel in wezen is aangetast. Wat overblijft is een met spanning geschreven verhaal, dat met een lichte verandering ook in de Franse revolutie had kunnen spelen. Er was meer van te maken geweest.
- In het 17e deel van deze serie brengt *Casper de Jong* ons opnieuw nader tot de Griekse mythologie, met name tot de sage van het Gulden Vlies. *De tocht der Argonauten* geeft een boeiende beschrijving van het grote waagstuk, door een vijftigtal stoutmoedige mannen onder aanvoering van Jason ondernomen, om het Gulden Vlies te bemachtigen. Dit verhaal, waarvan de ons bekende beschrijvingen nogal uiteenlopen, wordt hier zeer verdienstelijk weergegeven. Ook de illustraties van John Hummel mogen er zijn en geven de sfeer van de oudheid zeer goed weer. (p. dl. geb. f 2,50) Zie ook: nr. 4226, *Cor Bruijn: Jason en het Gulden Vlies*. 4695
- In feite geeft het boek *Koning Voetbal*, door *Guus Jansse*, vrijwel niets anders dan een serie opwindende voetbalverlagen over wedstrijden van jeugdige h.b.s.-ers. De held Koos weet tenslotte van een vierde naar een eerste elftal te geraken, waarna het verhaal uit is. 4696

Intussen vernemen we nog iets over strubbelingetjes met leraren en over ontluikende liefdetjes voor meisjes-klasgenoten. Hoewel aan de stijl een zekere frisheid niet ontzegd kan worden, moeten we toch vaststellen, dat dit neutrale gevalletje aan ware karaktervorming hoegenaamd geen aandacht schenkt. Onbeduidend. (geb. f 2,45)

4697

Ook *Johan Blinkma* blijft erg aan de oppervlakte met *De band van IIIB*. Een stelletje jongens richt, niet zonder de nodige moeilijkheden, een band op en behaalt daar veel successen mee. Vlot verteld, maar meer ook niet. De karakters komen niet uit de verf. (geb. f 2,50)

4698

L. van Oosterhout Ben is de auteur van de detective: *De gestolen stad*. De vader van Karel en Willem Reymers is professor in de criminologie en bevindt zich in Amerika om de oplossing te zoeken van een gestolen stad. Hij laat zijn twee zoons overkomen, omdat volgens hem twee schooljongens soms meer zien dan twintig politie-agenten. Direct bij hun aankomst wordt Karel ontvoerd, maar komt gelukkig weer terecht. Uiteindelijk blijkt dat de stad nooit bestaan heeft en alleen een list is geweest om de verkoop van oliehoudende grond tegen te gaan. De schrijver beschikt over een vlotte pen, doch over weinig gevoel voor proportie. Overdaad schaadt altijd, ook bij geheimzinnig doen, belachelijk doen en geestigheid. Het boek stelt daardoor, ondanks zekere kwaliteiten, teleur.

4699

(geb. f 3,75)
Pete Johnson, de jongen uit de wildernis, is de held van het nieuwste boek van *A. D. Hildebrand*. Drie overlevenden van een vliegtuigramp, militairen, ontdekken in de rimboe van Nieuw-Guinea een blanke jongen en nemen hem mee naar de beschaving, terug naar zijn vader, die hem al tien jaar kwijt is. Pete leert Engels, verveelt zich op school, loopt weg met een circus en kan daar zijn rimboekunde botvieren tot hij definitief verlof van vader krijgt om een circuscarière te volgen. Het boek is spannend, en behoorlijk geschreven. Het vertoont echter tekenen van een over-

haaste compositie: een niet bepaald gloednieuw gegeven, naïeve ontwikkelingen. Er wordt overdadig met het belletselken gewerkt en zelfs de taal vertoont vlekjes. Kon er bovendien niet één gedachte aan een ander leven af, na de vliegtuigramp met achttien doden? De hele grafrede bestaat in het woord: „Ja...” (geb. f 3,95)

4700

Een boeiende „Prisma Junior” is *Met de politie op patrouille*, nr. 24 uit deze serie. Het werd geschreven door *Fred Lane*. De jongen Glen, die thuis in San Francisco niet deugen wil, en die er dan ook allesbehalve prettige manieren op na houdt, wordt met vakantie naar oom Jim gestuurd, sheriff van het ruige Kimberley-district, in het noorden van West-Australië. Het is een echte rimboe, waar de dingo's, kangoeroes en kaketoos inheems zijn. Maar waar ook een lertje van politieruiters onophoudelijk in de weer is om diefstallen in de talrijke veestations te voorkomen. En door de machtige natuur en door de voortdurende omgang met de geharde mannen en door de moeilijke avonturen die hij fink weet te doorstaan, komt Glens betere ik naar boven en wint hij tal van vrienden. Een karaktervol boek, met uitvoerige bijzonderheden over een nagevoeg onbekend gebied. Aanbevolen. (f 1,25)

Wij kunnen tot onze vreugde vaststellen dat de „Winfair-serie” van *Ray Franklin* haar goede reputatie ook in de delen drie en vier behouden heeft. Frenk Winfair, de blanke kolonist, en zijn Sioux-vriend Panatsche spelen weer de hoofdrol in een reeks episodes uit de strijd met de Pawnee-stam. De inzet: vrede tussen blank en rood en tussen de Indianen onderling. Nieuwe vredesperspectieven openen zich als Frenk en Panatsche *Het geheim van de Duivelskreek* oplossen: een ware vondst van de schrijver, die met deze verhalen beslist boven de middelmaat uitsteekt, zowel pedagogisch als in zijn taalgebruik, op enkele onzuiverheden na.

4701

Het mysterie van Blue Falls geeft het relaas van de overval door een bende

4702

3 Vertelsel- en voorleesboeken

DE TOVERSTAF

door O. F. MARIËNBEECKE
Omslag van Piet Worm.

Platen van verschillende tekenaars.
form. 18 x 25, 272 blz. Geb. f 7,90

Een gezellige, bonte verzameling verhalen, sprookjes en versjes voor de Katholieke jeugd van 6—15 jaar.

Een ideaal voorleesboek!
Keurraadregister no. 3562

DE TOVERHOORN

Een verzameling verhalen uit Van Goor's Jeugduitgaven,
door H. DE BRUYN

Omslag van B. Midderigh-Bokhorst.
Met talrijke platen in zwart en kleur.
form. 18 x 25, 295 blz. Geb. f 7,50

Een prachtig geschenk dat zowel door inhoud en uitvoering zeer gunstig afsteekt onder soortgelijke uitgaven. Een schitterend boek voor de jeugd.
Keurraadregister no. 3242

DE TOVERFLUIT

door D. L. DAALDER
en L. ROGGEVEEN

Een verzameling verhalen voor jongens en meisjes van 8—14 jaar.
Omslag van B. Midderigh-Bokhorst.
Platen in zwart en kleurplaten van de beste tekenaars.
form. 18 x 25, 3e druk, 296 blz.
Geb. f 7,50.

Een boek van blijvende waarde voor de jeugd van 8—14 jaar.
Keurraadregister no. 1744

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. van GOOR Zonen's U.M. N.V.
's-Gravenhage — Postbus 290

(Adv.)

op een transport huiden en stofgoud. Frenk en Panàtsche zetten de bandieten na, en na een dagenlange speurtocht door de eindeloze prairie gelukt het 't tweetal de schurken in te halen en de een na de ander te overmeesteren. De nodige reserve is betracht in „knal-effecten” en de al te bloederige uitbeelding van onmenselijke wreedheden. Deze spannende boeken kunnen als in hun soort zeer geschikte jongenslectuur beschouwd worden. (p. dl. geb. f 3,95)

In het Indianerverhaal van *James Willard Schultz*, *Op zoek naar Pitahki*, zal men tevergeefs een christelijk element zoeken. Jerry Talbot is onder de naam Arendskop opgenomen in de Pikuni-stam. Hij raakt verliefd op het knapste meisje, Pitahki. Bij een onderling stammenoologje wordt deze geroofd, waarop Arendskop de achtervolging inzet. De Grote Geest wordt geraadpleegd en spreekt ook herhaaldelijk door de mond van een oude roodhuid. Ook al lacht de jonge blanke daarmee, de woorden komen steeds uit. Hoewel het verhaal goed geschreven is en allerlei bijzonderheden geeft over de verschillende Indianenstammen, achten wij het toch minder geschikt in verband met het weinig principiële standpunt inzake Christendom en primitieve godsdiensten.

(f 2,95; geb. f 3,95)

J. D. Degreef geeft in het tiende deel van de „Helden-serie” een aardige levensbeschrijving van Karel Doorman, *De held van de Javazee*. Men krijgt een goede kijk op zijn jeugd, zijn opleidingstijd en op zijn belangrijke bijdrage gedurende de Tweede Wereldoorlog in de strijd ter zee. Het is alles wel zeer eenvoudig gehouden: de vijanden zijn allemaal vijanden en de eigen mensen zonder uitzondering goed. Geschikt. (f 1,—)

Schatten op de zeebodem is de titel van het tweede deel uit de „Knal-Jeugdreeks” door *Cor Ria Leeman*. Rob Wils heeft een kaartje gevonden, dat de plaats aangeeft van een paar gezonken kaperschepen, beladen met rijke schatten. Met enkele vrienden vaart hij er op af. Dan

4703

4704

4705

wordt het boek een soort van gooi-en-smijt-film. Parelduikers vallen het schip aan, zagen zomaar ankerkettingen door en, om het drama nog grootser te maken, vechten ze met haaien alsof het getemde wasbeertjes zijn. De schat wordt ontdekt, doch als men bezig is deze te bergen, komt er een zeebeving, die alles wegvaagt. Een leesbaar avonturenverhaal waar de fantasie wel wat dik op ligt. (f 3,25)

4706

Dat een boek ook zonder geforceerde, onwaarschijnlijke gebeurtenissen boeiend kan zijn, bewijst *Een jaar bij de vissers*. Dit verhaal van *Martinus van Goeree* verscheen in de „AP Jeugdserie”. Het is een hele overgang voor André Plasmann van het drukke fabrieksstadje op een der zuidhollandse eilanden naar een stil dorp aan de Biesbosse grienden. Toch kan hij er op den duur wel wennen, zeker als hij de andere jongens

en vooral ook zijn nichtje overtreft of evenaart in zwemmen, roeien en vissen. Hij wordt nog de held van het dorp door het ontdekken van een misdadiger en het redden van zijn nichtje uit een wak. Dan is zijn ballingschap ook voorbij, zijn moeder is weer beter en hij keert terug naar huis, waar hij spoedig mee zal helpen de kost te verdienen. Een prettig jongensboek met gezonde ideeën, dat echter wel zuivere „dies-seits”-lectuur is. (geb. f 4,50)

4707

In *Rik Robberts en het geheim van Atlantis* kan men reeds het vijfde avontuur van deze ruimtepiloot lezen. Ditmaal valt hij in handen van de bewoners der Jupitermanen. Deze blijken geëvacueerde bewoners van Atlantis te zijn. On-

der hen leeft een voortdurende strijd waarvan de tovenaer Cher-Notep als een personificatie van Satan de boze aanstichter is. Rik en zijn mannen raken hierin betrokken, maar dank zij hun heldendaden loopt alles goed af. *W. J. Verbeeten* poogt aan zijn verhaal een positieve inhoud te geven en een christelijke held te scheppen. Toch wordt het vernietigen van honderden mensenlevens als een prijzenswaardige daad beschouwd. Laat men de hele ruimtevaart-rimram weg, dan blijft er niet meer dan een superman-verhaal over (in dit geval een gelovige superman), met de nodige porties knokken. Het is alles bijeen toch wel een gunstig exemplaar in zijn soort, in goed Nederlands geschreven.

(f 2,90; geb. f 3,90)

Verhalen over ruimtevaart zijn momenteel wel zeer actueel en ook de „Prisma Juniores” dragen hun steentje bij tot dit populaire genre. Zij doen dit met nummer 25, *Vakantie met de Luna*, een boek van *Patrick Moore*. In Engeland en Rusland wordt gelijktijdig een ruimteschip gebouwd met bestemming: de maan. Een van de Engelse geleerden wordt door een sovjet-spion uitgeschakeld, waardoor een neef van de expeditieleider, een middelbare scholier, de kans van zijn leven krijgt. Natuurlijk komen beide ploegen tegelijkertijd op de maan aan! Er worden op aantrekkelijke wijze diverse natuurkundige vraagstukken verklaard. Heel wat Nederlandse jongens zouden echter een veel beter figuur geslagen hebben dan de nietswetende neef Tom tegenover de alwetende professor. Een heel enkele maal wordt inderdaad aan God gedacht, maar pag. 53 kent alleen geluk en wetenschap als succesbepalende factoren. Pag. 58 spreekt wel heel eigenaardig over sterren. Een vrij aardig ruimteverhaal, maar met een bijmaakje. (f 1,25)

4708

Mark Vendelier, die onlangs debuteerde met „Alarm op Hertensprong”, schreef met *De verkeerde film* opnieuw een zeer spannende jongensdetective. Door zijn fotohobby komt Wim Sonders, de Amsterdame 3e klas h.b.s.’er, toevallig op

4709

het spoor van een internationaal spionagecomplot. De politie komt in het geweer, en Wim en een stelletje klasgenoten helpen mee de gewetenloze bende te ontmaskeren. Dat men na „de verkeerde film” tenslotte de gezochte ontdekt, is aan Wims speurderstalent te danken. In zijn soort is dit een goed boek: het is vlot en verzorgd geschreven; de gebeurtenissen zijn acceptabel in hun verband en, wat zeker niet de geringste verdienste is, geloof en geloofsbeleving zijn volkomen geïntegreerd in het handelen der hoofdfiguren. Het is echter niet te hopen dat dit succes de schrijver verleidt een serie aan de lopende band te gaan leveren, die ofwel niets nieuws meer te bieden zal hebben, ofwel vervallen zal in steeds „ergere” situaties om de spanning op koortspeil te houden. Gewelddaden in dit deel al genoeg.

(geb. f 3,75)

4710

Over naar de meisjeslectuur, met name naar *Patricia*. Met haar zusje Marianne komt zij in huis bij een familie met drie zoons van hun leeftijd (middelbare scholieren), als hun ouders voor enige jaren naar Amerika vertrekken in verband met het werk van de vader, een vermaard atoomgeleerde. Marianne past zich al gauw aan, maar Patricia vindt het erg moeilijk te wennen in dit harmonische, huiselijke gezin, zonder de uitjes met Leidse studenten, zoals vroeger. Na enkele onderlinge ruzies en het ingrijpen van de pleegouders komt alles goed. Een vlot geschreven boek van *Hella Jansonius*, zonder pretentie; bruikbaar als ontspanning.

(f 3,50; geb. f 4,75)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

De thema's die *Martha Sandwall-Bergström* in deel 5 en 6 van de „Astrid-serie” verwerkt — namelijk de groeiende ontevredenheid van de arme en ongelukkige Zweedse pachtboertjes, waarbij de kleindochter van de landheer, Astrid, zelf een van de „opstandigen” blijkt te zijn, later bijgestaan door de nobele stu-

dent Thomas — lenen zich minder voor een meisjesboek (uitgever meent: voor meisjes van 12, 13 jaar!), dan wel voor een historische roman voor volwassenen. Bovendien is de strijd tussen liefde en revolutionair idealisme ook niet bepaald geschikte kost voor kinderen. Meermalen ontkomt de schrijfster niet aan drakerigheid, en zo zijn *Moeilijke tijden voor Astrid* en *Astrid vindt haar geluk* al even weinig acceptabel als de voorgaande delen. (p. dl. f 2,90; geb. f 3,90)

4711

4712

'n Genoeglijk meisjesboek is *Een huis voor Marianne*, geschreven door *Mary Dutrieux*. Marianne, kleuteronderwijzeres in een klein stadje wint met een prijsvraag een compleet huis in Oosterbeek. Guus Lucas, de zoon van een hotelhouder, begint er een pension in, totdat Marianne in de grote vakantie haar baan opgezegd zal hebben. Het pension loopt prachtig, Marianne komt helpen, maakt ruzie met Guus en staat dan voor alles alleen. Het succes verdwijnt, maar de vroegere pensionhoudster van Marianne, die ook Guus goed kent, maakt alles weer goed tussen hen beiden. Weer eens 'n wat ander gegeven, vlot uitgewerkt tot een aardige meisjesroman.

4713

(geb. f 2,90)

Hoogst oppervlakkig is *Jorissa wint het geluk*, een boek van *Margo Dribergen*. Jorissa heeft het uitgemaakt met Jaap, omdat ze eigenlijk niet genoeg voor hem over heeft, maar reeds direct daarna krijgt ze spijt. Noch haar werk, noch de wintersport doen haar hem vergeten. Bij een vluchtige ontmoeting blijft ze echter bokkig, totdat op de laatste bladzijde de schrijfster eindelijk het moment gekomen acht dat ze zich verzoenen. Geen erg boeiende lectuur met veel dialogen die zeer weinig om het lijf hebben. Zelfs in de langste zinnen ontbreken alle komma's. (geb. f 3,50)

4714

Marga van Renkum schreef voor de „Zonne-reeks”: *Het 13e ambacht*. Miëp uit een onderwijzersfamilie heeft ook de kweekschool afgelopen. Zij wil echter alles worden behalve schooljuffrouw. En zo gaat ze zelfstandig wonen en werkt allerlei baantjes af van warenhuis-ver-

4715

koopster tot tandarts-assistente. De verassing van haar leven krijgt ze als de jongeman waarvan ze is gaan houden, ook een onderwijzer blijkt te zijn. Hij weet haar over te halen haar diploma te benutten en het onderwijs in te gaan. Na enkele jaren zal zij zich dan gaan wijden aan haar „13e ambacht” van huisvrouw. Een vrij amusant boek, dat niet diep gaat, doch zich wel laat lezen. (geb. f 4,50)

4716 *Lente nocturne* is de titel van een boek van *Leni Saris*. Astrid, dochter van een jong gestorven, zeer begaafde pianiste, wordt opgevoed bij een stijve tante die haar aanleg voor de pianostudie tracht tegen te gaan, omdat het huwelijk van Astrids ouders leed onder de muziek. Tenslotte geeft tante toch toestemming. Het huwelijk van Astrid met een musicoloog wordt eveneens bedreigd door de piano-carrière, maar uiteindelijk stelt Astrid dit geluk boven de roem. Tegen-
spelerster is een jaloers meisje, dat Astrid een ongeluk bezorgt, maar hierdoor een positieve wending aan haar leven geeft. Een te opzettelijk verhaal, waarin de karaktertekening zeer zwart-wit is. De toon is ouderwets. Een matig boek.

(f 3,65; geb. f 4,90)

4717 *Ken je me nog?* is de vraag die *Sylvia Marees* na zestien jaar aan tien personen stelt, die met haar op de h.b.s. gezeten hebben. Haar man bekennt haar dat hij van een ander houdt en stelt een scheiding voor. Nog dezelfde dag komen hij en zijn vriend bij een verkeersongeluk om. *Sylvia's* schoonzuster dwingt de jonge weduwe als het ware te treuren om een man die ze — dat beseft ze nu pas — nooit ècht heeft liefgehad. Op haar omzwervingen ontmoet ze de oude kennissen van voorheen, ieder met zijn eigen levensloop. Als laatste komt *Sylvia* een klasgenoot tegen die ze vroeger erg graag mocht. Deze, weduwnaar, vraagt haar ten huwelijk, en samen trekken ze naar Canada. Men kan deze vlot geschreven roman van *Nanda van Vlaanderen* een zekere charmante humor niet ontzeggen. Om het aanvankelijk probleem en om de vrijmoedigheid waarmee

sommige zaken beschreven worden, dient men het boek wel te reserveren tot volwassen lezers. (f 3,65; geb. f 4,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor de kleinsten tot acht jaar

Een heerlijk boek voor de kleintjes is de 2e druk van *Een zoen-tje van Jip en Jan-ne-ke*, waarin *Annie M. G. Schmidt* nieuwe avonturen en streken vertelt van het buur-jongetje en -meisje. Fiep Westendorp tekende weer alleraardigste illustraties. Een echte aanwinst.

(geb. f 3,50)

4719 *Van de Avonturen van Flip en Flap*, door *Frits van Vlijmen*, verscheen een 4e druk. Flip en Flap zijn twee kabouters die op een eilandje midden in het bos wonen. Hun trouwe vriendjes zijn twee eendjes en twee haasjes, die het kabouterspan overal naar toe brengen, waar hun hulp maar nodig is. Een aardig boekje, dat liefde voor de natuur kweekt. (f 1,80)

4720 Ook nr. 2 van de „Cirkel-serie”, *Het geheim* bracht het tot een 4e druk, wat niet te verwonderen is, als men weet dat de auteur *W. G. van de Hulst Jr.* is, een kinderschrijver bij uitnemendheid. Dokter vertelt aan Gijs, Henk en Rietje dat hun zieke moeder weer beter wordt, en zij willen haar samen een mooi, groot krentenbrood geven. Als ze het gekocht hebben, raken ze het echter door hun onvoorzichtigheid kwijt, maar gelukkig zorgt de dominee ervoor, dat ze het weer terugkrijgen, en moeder is er erg gelukkig mee. Een aardig verhaal voor be-ginnelingen (tussen de lettergrepen is ruimte opengelaten). (geb. f 0,80)

4721 Pas beginnende lezertjes zullen ook wel graag lezen over *Stientje* die tengevolge van een aanrijding in het ziekenhuis beland is en wier liefste verjaagdagswens *Alleen maar 'n zwart poesje* is. Vader, moeder en broertje Jan kijken overal uit naar een pikzwart exemplaar en vinden er tenslotte een, net voordat

Stientje, op haar verjaardag nog wel, uit het ziekenhuis mag. Dit prettig en begrijpelijk vertelde boekje van *Rie van Rossum* kwam uit in 3e druk.

(geb. f 1,—)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

4722

In de „Prisma Juniores” verscheen als nummer 19 de 5e druk van *Michiel, de geschiedenis van een mug*, *Henriette van Eyk's* bekende verhaal over een muggenfamilie die in een Nederlandse huiskamer blijft overwinteren. De jonge mug Michiel verricht in de kamer van de oude mevrouw in de japon met de tweehonderd gitten knoopjes allerlei heldendaden, helpt Sinterklaas en vraagt Vadertje Tijd voortaan de winter over te slaan. Een vlot verteld, humoristisch verhaal met leuke tekeningen van C. Voges. Aanbevolen, met kerstman en al. (f 1,25)

Een 2e druk kwam uit van *Kinderen van één Vader*, een goed geschreven verhaal van *Nel Verschoor-Van der Vliet*, waarin de kinderlijke sfeer uitstekend getroffen is. 's Winters blijft de schippersfamilie met de tjalk aan wal, des zomers vaart zij. Dit leven wordt ook enige tijd meegemaakt door een Hongaars vluchtelingetje, dat liefderijk door het gehele gezin wordt opgenomen. De typisch protestantse sfeer vormt geen bezwaar voor katholieke lezertjes.

(geb. f 1,35)

4724

Marie Hamsun is de schrijfster van *De Langerud-kinderen in het dal en op de zomerwei*. Dit is het gezellige gezinsverhaal over de bewoners van de Langerudhoeve die de zomer doorbrengen op de zomerwei in de Noorse bergen om er het dorpsvee te weiden. In het bijzonder worden de belevenissen van de vier kinderen met veel humor beschreven. G. v. Straaten zorgde voor leuke nieuwe illustraties in deze 5e druk, die helaas niet geheel vrij is van zetzfouten. Overigens aanbevolen. (geb. f 4,25)

Uit: De Langerud-kinderen

4725 *Het geheim van de molen* is de 2e druk van „Romke”, een jongensverhaal van E. S. de Jong. Wij kunnen niet zeggen dat deze tweede titel beter is dan de eerste, omdat „het geheim van de molen” toch wel erg bijkomstig is en de wat enzelvige, christelijk-gevoelige en natuurlijk-ingestelde Romke eigenlijk het hele verhaal beheerst. Tijdens zijn vakantie in Friesland bij Pake en Beppe beleeft hij allerlei avonturen, waaronder de jacht op een bunzing, eieren rapen, de brand in de oude molen, waardoor hij in het ziekenhuis belandt. Doordat de schrijver een 11-jarige jongen een brandende molen in laat klimmen om een nest jonge uilen te redden, kan bij de jeugd een verkeerde indruk van heldendom gewekt worden. Zo'n knaap is geen held, maar een uilskuiken! Eigenlijk toch jammer voor dit overigens levendige natuurverhaal. (geb. f 2,25)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

4726 Dat een jeugdboek een 11e druk beleeft, is wel iets bijzonders. Temeer als alle goedkope sensatie er vreemd aan is, zoals bij *Peerke en z'n kamsraden*, door W. G. van de Hulst. De wonderlijke vriendschap tussen enkele wilde jongens en een ongelukkig jongetje, dat bij een bomaanval beiden benen is kwijt geraakt en nu, ondanks de goede zorgen van zijn grootvader, langzaam wegwijnt, is een brok leven, dat blijkbaar de kinderen boeit. De uitgesproken prot.-chr. sfeer levert voor de katholieke jeugd geen enkel bezwaar op, zodat dit boek uit 1919 met zijn van zuivere naastenliefde doordrenkte inhoud ook aan hen gerust ter lezing kan worden gegeven.

(geb. f 1,85)

4727 Rein Valkhoff verzorgde een herdruk van *Het kamp in 't spookbos*, een jongensboek uit de twintiger jaren van C. Joh. Kieviet. Vier vrienden maken een kampeertocht per kano. Ze komen

terecht bij een in afzondering levende boer, die bezeten is van het zoeken naar een schat op zijn land. Deze schat komt uiteindelijk tevoorschijn, als de buit van een juwelendiefstal zich onder de grond van het kamperreintje aan de rand van het „spookbos” blijkt te bevinden. Een typisch „oudewets” boek, naar tekening der situaties, typering der figuren, de loop der gebeurtenissen en vooral de taal. Toch bevat dit boek nog voldoende elementen om door jongens met plezier gelezen te worden, en ze kunnen dat ook gerust doen. (geb. f 4,90)

Op een wijze die het origineel dicht benadert, bewerkte Elise M. Cameron het wereldberoemde boek van Mark Twain: *De avonturen van Tom Sawyer*, waarvan in de „Klaroerreeks” een herdruk uitkwam. Griezelaavonturen naast heldendaden, Indianen- en Robinsonbelevissen naast dolle kwajongensstreken, schietpartijen en ontmaskering van misdadigers, serieuze jongensverliefdheid en ridderlijke redding van de geliefde... dit alles wordt op smaakvolle en humoristische wijze opgediend, zodat het onderhoudende leatuur geworden is. Zoals men ook in het artikelje „Pedagogie en Jeugdboek” kan lezen (Idil-Gids jrg. VIII, blz. 62) zullen we aan een dergelijk klassiek-geworden en waardevol boek andere en ruimere maatstaven moeten aanleggen dan aan een in onze tijd verschenen kinderboek. Wij zouden het in handen willen geven aan alle veertienjarigen uit enigszins onwikkeld milieu, en dan liefst met wat toelichting door de opvoeders. (geb. f 2,50)

Van *Ella Vémor* is er een herdruk van het meisjesboek *Tweelingen*. Een moederloze tweeling wil, na veel wederwaardigheden met diverse huishoudsters, trachten zelf het huishouden te doen. Wanneer ook dit op een mislukking uitloopt, hertrouwt de vader. Een van de twee kan niet met haar stiefmoeder overweg en leert haar pas waarderen na een moeilijk verblijf in Engeland bij een onsympathieke familie. Een vrij aardig verhaal, niet bijzonder, maar goed leesbaar. (f 3,50; geb. f 4,75)

4728

4729

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

4730

Dat niet alleen de kinderboeken van *Nel Verschoor-Van der Vlis* herdrukt worden, bewijst de 3e druk in de „Gouden Poort reeks” van *Fré's meisjesjaren*. Het is een hartelijk, soms wat geëxalteerd boek, van christelijken huize, dat de belevenissen vertelt van de ouderloze Fré. Zij verliest al vroeg haar moeder. Toch zijn haar kinderjaren gelukkig door de innige verhouding met haar vader. Als ook deze sterft, komt ze in huis bij haar oom, een nogal stugge vrijgezel. De somberheid daar wordt opgeheven door het leven op de kweekschool, waar Fré een goede vriend vindt, die op het einde zelfs méér dan een vriend belooft te worden. Een goed meisjesboek, waarin de sfeer verdienstelijk is getroffen. (geb. f 2,95)

Wij ontvingen :

het eerste nummer van de *Jeugdkrant*, het blad van katholiek jong Nederland. De redactie is gevestigd te Rotterdam, Kortenaerstraat 1.

Mogen wij u voorstellen :

Wm. N. VANDERSLUYS

„En dan plant je hier nog een condensator tje van 100 pikofarad in en dan piept het geval luisterrijk, wat ik je brom”.

„Bedankt, Oom Pim”.

„Niet te danken, eet maar lekker op, jong!”

Dit gesprek hoorden wij heel toevallig toen wij bij de schrijver Wm. N. Vandersluys in Arnhem op bezoek kwamen. En meteen hadden wij eigenlijk een komplette indruk van hem gekregen: Een wijde belangstelling voor alles, wat techniek is. Daarbij een warm hart voor

de jeugd en altijd klaar om te helpen, wanneer er een beroep op hem wordt gedaan.

De werkkamer van de heer Vandersluys ziet er allesbehalve „literair” uit. Een groot schrijfbureau, heel veel boeken, ja dat is waar, maar de wanden, ja zelfs de kasten zijn volgeplant met de meest uiteenlopende radio-apparatuur! En toen de schrijver ons een beetje wegwijs maakte in die chaos van draden, kabels en glinsterende apparaten, toen begrepen wij pas goed, dat hier boeken op technisch gebied wel moesten ontstaan. Boeken als *De vliegende schotel van Prof. Lepidus*, weldra gevolgd door *De kunstmaan van Prof. Lepidus*. En dan natuurlijk de radio-cyclus „*De club van Draadje*”. De schrijver is juist aan het vierde deel bezig!

„Maar hoe bent u toch aan het schrijven van jeugdboeken begonnen?” vroegen wij.

„Tja,” zei onze gastheer nadenkend, „eigenlijk op mijn zevende jaar”.

We keken blijkbaar verbaasd, zodat hij zich haastte zich nader te verklaren:

Nee, een wonderkind was ik allerminst, maar ik herinner me, dat ik van een neefje mijn eerste jeugdboek te leen kreeg. Voor die tijd had ik nog nooit een leesboek in handen gehad. En weet u hoe dat boek heette? Wel, dat was „Frits van Duuren”, geschreven door Christiaan van Abcoude. Ik geloof niet dat er ooit een boek zo'n ontzaglijke indruk op mijn kinderzieltje heeft gemaakt als „Frits van Duuren”, het verhaal van dat koddige Rotterdamse jochie. Ik herinner me nog als de dag van gisteren, dat ik alle illustraties in een schetsboek heb overgetekend. Ja, die Frits van Duuren met zijn steile haren! Gelezen heb ik het wel twintig maal, geloof ik. U zult me misschien een beetje sentimenteel vinden, maar het zou me wat waard zijn als ik dát boek antiquarisch nog in handen kon krijgen! U moet die jeugdschrijvers van toen niet onderschatten. We waren in die tijd nog maar nauwelijks de deugdzaame boeken van Hieronymus van Alphen en zo vergeten, in het genre van „Eert Uwen Vader en Uwe moeder”. Joh. Kieviet werd er van beschuldigd, dat hij „kwajongensstreken in prachtband” vervaardigde. En toch zat de Nederlandse jeugd op dergelijke boeken te wachten. Zoals de jeugd nu weer met verlangen uitziet naar gezonde spannende lectuur, met een milde technische inslag. Maar geloof u nu maar heus niet dat de jongelui van tegenwoordig gek zijn op verhalen over ruimtevaart en zo. Daar zijn ze veel te nuchter voor. Het moet allemaal echt kunnen gebeuren. Fantasie is best, heel welkom zelfs, maar laat geen dingen op de maan of op Venus spelen, want de jeugd weet heel goed dat wij voorlopig nog niet aan de ruimtevaart toe zijn. Kijkt u eens hier, die hele afdeling hier heeft betrekking op ruimtevaart, maar ik zet geen pen op papier voordat er een met menselijke wezens bemande raket werkelijk onze dampkring heeft verlaten. Dan hoeven ze nog niet eens op de maan te zijn geland, maar dan wordt het zo langzamerhand tijd. Dan zit de mogelijkheid erin en dan ac-

cepteert onze nuchtere jeugd zo'n verhaal wel. *De kunstmaan van Prof. Lepidus* werd een behoorlijk succes, maar dit boek verscheen een jaar voordat de eerste kunstmaan het luchtruim in ging. Het hing dus al zo'n beetje in de lucht. Overigens heb ik daar nog een wonderlijk geval mee beleefd, want op een gegeven moment stonden er een verslaggever en een fotograaf voor mijn neus om foto's te nemen van mijn „kunstmaan”. In Amsterdam liep in perskringen namelijk het gerucht, dat ik bezig was een dergelijk instrument te bouwen. Ja, zoiets is zelfs in 1957 nog mogelijk! Nog meer jeugdherinneringen? Wel, ik heb verleden jaar Abraham al gezien, maar ik herinner mij nog goed dat mijn onderwijzers en later de leraren altijd geprobeerd hebben mij opstellen te laten maken over ernstige onderwerpen. Doch er kwam strijk en zet humor uit de bus. Daar heb ik altijd wel gevoel voor gehad. Veel later heb ik gehoord, dat enkele leraren mij op de proef wilden stellen en mij als enkeling in de hele klas opdracht gaven een opstel over een begrafenis te schrijven. Wat er toen voor de dag is gekomen! Ze hebben 't toen maar opgegeven. Het oordeel luidde toen: Inhoud: 0 (en met rode inkt fel er overheen geschreven „Schande”), stijl: 10, schrift: 8.” Maar ze hebben die cijfers niet laten gelden... en dan durven ze nog te spreken over die onbezorgde jeugd.

Hoeveel boeken ik geschreven heb? Met de zakenboeken voor de „grote” mensen mee gerekend, en dat zijn er nogal wat, 34 stuks. Nummer 35 ligt hier op mijn bloknota in grote lijnen gereed. Ik zie zoëven: „grote” mensen, maar wilt u er rekening mee houden, dat het gemakkelijker is voor grote dan voor kleine mensen te schrijven? De kritiek van de jeugd is lang niet mals. Kinderen zijn eerlijk, ze hebben niets te verbergen. Ze zeggen gelukkig nooit: Wel aardig of zoiets, maar altijd: Oom Pim, die zat, of Oom Pim, dat is nou helemaal niks. Daar tussenin zit niets meer! En dan

moet u heus niet geloven, dat jeugdlectuur alleen maar door de jeugd wordt gelezen. Toen *De vliegende schotel van Prof. Lepidus* was verschenen, waarin ik zo'n geval had ontworpen naar beste weten en kunnen, ontving ik van luitenant- en kapitein-vliegers hele epistels (de langste was 12 pagina's), waarin me een komplimentje werd gemaakt voor de opzet van het geval, maar waarin ik tevens de nodige wenken kreeg hoe ik de zaak in een herdruk aerodynamisch nog zou kunnen verbeteren. Toen ik het boek *Ferme Jonkers stoere knapen* schreef, dat handelt over het leven op het Koninklijk Instituut voor de Marine in Den Helder, zei de toenmalige kommandant tegen mij: „Mijnheer Vandersluys, kijk vooral uit dat u geen technische fouten maakt, want u kunt ervan op aan, dat hier een paar honderd adelborsten als één man erop afduiken en wee uw gebeente als het niet klopt!” Het is gelukkig nogal meegevallen en ik loop met een gerust hart in Den Helder rond. Maar ook andere facetten van de maatschappij hebben mijn belangstelling, zoals de brandweer in *Vlammen in de nacht*, het krantenbedrijf in *Vijf jongens en een krant* en het bergingswerk in *Zeesleper, vast die tros...*

Mijn liefste boek? Dat is heel moeilijk te zeggen! Ik ben verzot op de zee en alles wat daarmee te maken heeft. Ik heb ook veel gevaren, omdat ik reeds van mijn twintigste jaar op reis ben. Ik vlieg heel veel, maar het kan me weinig bekoren. De romantiek van de luchtvaart is verdwenen. Op zee verdwijnt ze nooit! De luchtvaart is me te gekunsteld, althans wat de burgerluchtvaart betreft. De militaire luchtvaart heeft eigen charmes, zoals ik heb ontdekt toen ik *Vleugels, die de vrede dragen* schreef. Maar twintig jaar tevoren schreef ik *Vliegen en fladderen*, een boek over de burgerluchtvaart, waar toen nog romantiek in zat. Ik zou nu voor geen geld van de wereld een nieuw boek over de burgerluchtvaart willen schrijven. Dat is nu een wereld van opgeplakte glim-

lachjes en opgesmukte reclame geworden. Maar de zee... die blijft echt! Hier is het manuscript van een boek vol verhalen van de zee: *Barendje Bulder, kapitein ter zeven wereldzeeën*. Of het ooit zal uitkomen, weet ik niet. Uitgevers houden niet van losse verhalen. Laat ik 't maar voor mezelf houden.

En nu wilt u weten wat ik denk van de positie van het jeugdboek op de boekenmarkt? Om het heel eerlijk te zeggen, ik weet het niet! Ik heb nog nooit iets van de hele boekenverkoop begrepen. Als ik tegen mijn uitgever wel eens zei: „Ik geloof niet, dat dat nieuwe boekje van me een succes wordt, want ik zie het nergens geëtaleerd”, dan zei hij: „Man, schitterend juist. Het loopt prachtig. Zodra een boek in de etalage wordt gezet, betekent het dat het weinig wordt verkocht.” Misschien waar, hoewel het mijns inziens niet strookt met de opvattingen over moderne reclame. Ik ben export- en verkoopleider van een technisch bedrijf en heb dus geen verstand van het verkopen van boeken. Ik ben al heel erg tevreden met de bescheiden taak, bij de jeugd de allereerste belangstelling voor het boek te mogen wekken. Als je dat goed doet is dat een heel dankbare en mooie taak.

Nu vraagt u me wat! Wat ik denk van mijn taak, ja zelfs roeping als jeugdschrijver? Dat is niet gering! Maar ik zou het zo willen formuleren: Ik haat alle lieden, die deze wereld willen en trachten voor te stellen als een verdorven oord, dat langzaam maar zeker naar zijn ondergang sukkelst. Daar is geen sprake van. Er zijn miljoenen mensen op deze aarde, die een hartelijk „ja” tot het leven zeggen. Die wereld, waarin wij leven is zo iets geweldigs, zo iets ontzaglijks, dat je je maar heel erg klein kunt voelen. Wij krijgen, als wij een blik werpen in de etalages van een drukke winkelstraat, voor niets en niemendal, oneindig veel meer te zien dan bijv. onze grootouders met alle schatten ter wereld hadden kunnen aanschouwen! Onze hele twintigste eeuw is feitelijk één lange,

onafgebroken St. Nikolaasavond der techniek geweest. Stoom, gas, elektriciteit, atoomkracht... geweldige geschenken aan de mensheid. Maar het ene pakje was nog niet uitgepakt of het andere werd alweer op tafel gelegd. Het kon niet op! En hoe vergiftigd wij, „volwassenen” reeds zijn, moge wel hieruit blijken, dat wij onbewust bij het aanschouwen of aankondigen van elke nieuwe vinding al denken: mijn hemel, als ook dat weer op de mensheid wordt losgelaten... Als wij over nucleaire energie lezen, dan zien wij het spook van de H-bom. Dat is wel een bijzonder rare kronkel, want die nucleaire energie zal blijken een grote zegen voor de mens te zijn, wanneer ze eenmaal is getemd. Ik geloof, dat de jeugd deze kronkel niet heeft en ik heb mij tot taak gesteld onze opgroeiende kinderen op begrijpelijke wijze nader tot die wonderen van wetenschap en techniek te brengen. Het is goed, dat de jeugd kennis maakt met de wonderen der elektronika en van al die andere facetten der moderne techniek. Onze industrie heeft voortvarende technici nodig, dringend nodig, willen wij „bij” blijven in een Europese gemeenschap, die op het punt staat in de smeltkroes te worden geworpen. Wetenschap en techniek hebben in ons kleine landje

aan de zee altijd gebloeid. De namen van Nederlandse geleerden en technici staan in marmer gehouden. De professor Lepidus-serie, die ik schreef, is een poging tot enthousiasmering. Daarom hoeft men nog geen laffe pacifist te zijn. In het boek *Vleugels, die de vrede dragen* heb ik duidelijk laten blijken, dat wij krijgsdaden zeker niet verheerlijken, maar dat wij een slot op de deur moeten hebben voor het geval dat...

Of ik nog een wens heb? Ik zou het prettig vinden als de jeugdschrijvers eens wat meer ongedwongen contact met hun „klanten”, de jeugd zelf, konden hebben. Je kunt een goed jeugdboek nu eenmaal niet alleen achter je schrijftafel schrijven.

De deur van de kamer werd opengesmeten en een grote pikzwarte cockerspaniel op de „poot” gevolgd door een sierlijk klein bruin cockertje renden naar binnen en besprongen hun baas.

„Ik vrees, dat wij het interview moeten beëindigen,” zei onze gastheer glimlachend. „Dit zijn namelijk Percy en Lady Love. Huns ondanks komen meestal mijn boeken tot stand.” Er werd gelikt, gepiept, geblaft dat het niet mooi meer was.

En dat moest dan wel 't afscheid zijn.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Andreas, H.: Stel je voor (Holland), 112 p. — VIa-b	4685
Beckman, Th.: De ongelooflijke avonturen van Tim en Holderdebolder (Ploegsma), 100 p. — VIb-c	4658
Blinxma, J.: De band van IIIB (L. J. Veen), 119 p. — VIa, J	4697
Blyton, E.: De kinderen van „De Groene Wei” (West-Friesland), 156 p. — VIIb, M	4665
(Bouhuys, M.): Rood-wit-blauw. 2 dln. (Duwaer), p. dl. 48 p. — VIa-b	4684
Bouhuys, M.: De twaalf mannetjes (Holland), 32 p. — VIb	4668
Brown, P.: De wonderlijke reis van Anna Lavinia (C. P. J. van der Peet), 127 p. — VIb	4666
van de Burg, C.: Zessie van de dokter (Het Goede Boek), 60 p. — VIb, M	4663
Chiang Yee: Jebbin (C. P. J. van der Peet), 148 p. — VIa	4691

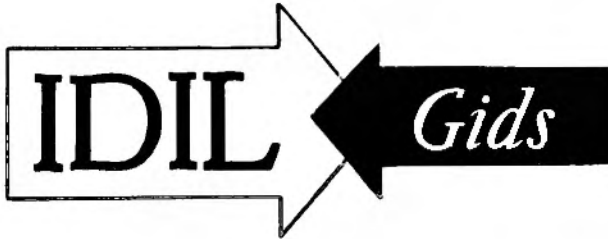
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De groene trui (Spaarnestad), 152 p. — VIb, J	4678
Crompton, R.: Toontje de stoutmoedige (West-Friestl.), 180 p. — VIIb	4673
Crompton, R.: Toontje en de vagebond (West-Friestl.), 197 p. — VIIb	4672
Degreef, J. D.: De held van de Javazee (Helmond), 95 p. — VIa, J	4704
Diekmann, M.: Padu is gek (H. P. Leopold), 120 p. — VIa	4692
Dribergen, M.: Jorissa wint het geluk (Kluitman), 159 p. — IV-V, M	4714
Dutrieux, M.: Een huis voor Marianne (Het Goede Boek), 185 p. — IV-V, M	4713
van Eyk, H.: Michiel (Het Spectrum), 184 p. — VIb-c	4722
Franklin, R.: Het geheim van de Duivelskreek (Ten Hagen), 207 p. — VIa, J	4701
Franklin, R.: Het mysterie van Blue Falls (Ten Hagen), 176 p. — VIa, J	4702
van Goeree, M.: Een jaar bij de vissers (Arbeiderspers), 253 p. — V, J	4706
Gündel, E.: In het zonnige dal (Callenbach), 143 p. — VIa, M	4689
Gündel, E.: Lotte (Callenbach), 143 p. — VIa, M	4688
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen bokkesprongen (Van Holkema & Waren- dorf), 78 p. — VIc	4650
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen malle gevallen (Van Holkema & Waren- dorf), 75 p. — VIc	4652
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen met de dieren (Van Holkema & Waren- dorf), 76 p. — VIc	4651
van Hagendoren, E.: Faasje en Liesje (De Sikkell), 120 p. — VIc	4655
Hamsun, M.: De Langerud-kinderen (Kluitman), 174 p. — VIb	4724
Hildebrand, A. D.: Pete Johnson (H. Meulenhoff), 157 p. — VIa, J	4699
van de Hulst Jr., W. G.: Het geheim (Callenbach), 46 p. — VIc, (P)	4720
van de Hulst, W. G.: Peerke en z'n kameraden (Callenbach), 142 p. — VIa-b, J, (P)	4726
Jansonius, H.: Patricia (West-Friestl.), 156 p. — V, M	4710
Jansse, G.: Koning Voetbal (Het Goede Boek), 155 p. — VIa, J	4696
Janssen, J. M.: De avonturen van Moeloc (B. Gottmer), 147 p. — VIa-b, J †	4680
(de Jong, C.): De tocht van de Argonauten (Van Goor), 100 p. — VIa	4695
de Jong, E. S.: Het geheim van de molen (J. N. Voorhoeve), 126 p. — VIb, J, (P)	4725
Kieviet, C. J.: Het kamp in 't spookbos (Andries Blitz), 272 p. — VIa, J	4727
Koster, P. G. J.: De Fluiter (Van Goor), 72 p. — VIb	4667
Lanc, F.: Met de politie op patrouille (Het Spectrum), 200 p. — VIa, J	4700
de Lange-Praamsma, M.: Roosje toch! (Callenbach), 93 p. — VIb-c, M, (P)	4661
Leeman, C. R.: Schatten op de zeebodem (H. Nelissen), 128 p. — VIa, J	4705
Leeman, C. R.: De Vikingen (H. Nelissen), 118 p. — VIa-b †	4682
Linklater, E.: Het waait op de maan (Het Spectrum), 224 p. — VIa-b	4686
Lühns, C.: Prins Pirijn (J. M. Meulenhoff), 112 p. — VIb-c	4657
de Man, A.: Opnieuw in 't Zwaluwnest (Kluitman), 135 p. — VIb, M	4662
de Meester, G.: Brammetje (Van Gorcum), 49 p. — VIc	4656
Meuldijk, W.: Pim en Wiebe en het gestolen eiland (La Rivière & Voor- hoeve), 161 p. — VIb	4671
Moore, P.: Vakantie met de Luna (Spectrum), 200 p. — V, J, N	4708
van Oosterhout Bzn, L.: De gestolen stad (Schenk), 150 p. — VIa, J	4698
van Renkum, M.: Het 13e ambacht (West-Friestl.), 187 p. — IV-V, M	4715
van Rossum, R.: Alleen maar 'n zwart poesje (Callenbach), 61 p. — VIc	4721

Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Ze verdrinken ons dorp (Ploegsma), 160 p. — VIa	4693
Sandwall-Bergström, M.: Astrid vindt haar geluk (West-Friestl.), 153 p. — IV-V, M (VIa°)	4712
Sandwall-Bergström, M.: Moeilijke tijden voor Astrid (West-Friestl.), 154 p. — IV-V, M (VIa-b°)	4711
Saris, L.: Lente nocturne (West-Friestl.), 215 p. — IV-V, M	4716
van Schaik-Willing, J.: De verrassingen van mijnheer Bol (Holland), 120 p. — VIb	4670
Scharrelmann, H.: Berni aan zee (Heideland), 107 p. — VIb	4677
Scharrelmann, H.: Berni, een kleine jongen (Heideland), 108 p. — VIb	4674
Scharrelmann, H.: Berni naar het strand (Heideland), 119 p. — VIb	4676
Scharrelmann, H.: Berni op school (Heideland), 112 p. — VIb	4675
Schmidt, A. M. G.: Een zontje van Jip en Janneke (Arbeiderspers), 80 p. — VIc	4718
Schultz, J. W.: Op zoek naar Pitahki (Kruseman), 151 p. — VIa, J	4703
Sienkiewicz, H.: Quo vadis? (Van Goor), 108 p. — VIa	4694
van der Steen-Pipers, C.: Barendje zit in angst (Callenbach), 53 p. — VIb, J, (P)	4679
Strik, A.: Klik en Klak en de haas (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	4645
Strik, A.: Klik en Klak en de kraai (Het Goede Boek), 31 p. — VIc	4647
Strik, A.: Klik en Klak en de zwaan (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	4648
Strik, A.: Klik en Klak naar de stad (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	4646
Stuart, S.: Liesbeth en de juwelendieven (Spectrum), 224 p. — VIa-b	4687
Surink-Groen, A.: Wat Hanneke beleefde... (Van Goor), 96 p. — VIc, M	4654
Swift, J.: Gullivers reizen (Geill. Pers), 185 p. — VIa-b	4683
Twain, M.: De avonturen van Tom Sawyer (De Sleutel), 183 p. — V, J, (P)	4728
Vémor, E.: Tweelingen (West-Friestl.), 155 p. — V, M	4729
Vendelier, M.: De verkeerde film (Malmberg), 156 p. — V, J †	4709
Verbeeten, W. J.: Rik Robberts en het geheim van Atlantis (Helmond), 160 p. — V, J	4707
Verpoorten, M.: Van een blauw klompje en een rood schoentje (Callen- bach), 16 p. — VIc	4649
Verschoor-Van der Vlis, N.: Fré's meisjesjaren (J. H. Kok), 164 p. — IV-V, M, (P)	4730
Verschoor-Van der Vlis, N.: Kinderen van één Vader (Callenbach), 109 p. — VIb-c, (P)	4723
van Vlaanderen, N.: Ken je me nog? (West-Friestl.), 204 p. — IV, M	4717
van Vlijmen, F.: Avonturen van Flip en Flap (R.K. Jongensweesh.), 60 p. — VIc	4719
de Vries, A.: Panokko en de witte mensen (Callenbach), 126 p. — VIa-b, (P)	4681
Whiteley, M.: Wacht tot september (Stols), 202 p. — VIb, M	4664
Willems, J.: Bambino het taxipaardje (Kramers), 200 p. — VIb-c	4659
Winterfeld, H.: ... Er kwam een meisje gevlogen ... (Lannoo), 184 p. — VIb	4669
Worm, P.: De Heilige Schrift voor kinderen verteld. 3e deel (Elsevier), 124 p. — VIb-c †	4660
Wustmann, E.: Ingrid en de beer (Ploegsma), 168 p. — VIa	4690
van Wijckmade, B. J.: Wipneus, Pim en de oude paraplu (Schenk), 96 p. — VIc	4653

APRIL 1958

JAARGANG IX

NUMMER 8

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG

IN OPDRACHT VAN

HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR

ONDERWIJS EN OPVOEDING

TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

DRS. J. KLEIN

Recensies 4731-4826

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar (10 nrs.) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

I N H O U D

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	175
<i>Sprookjes- en vertelselboeken</i>	
<i>voor de jeugd</i>	187
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>uw aandacht</i>	190
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>Miep Diekmann</i>	191
<i>Bibliografisch register</i>	194

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ictwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voor-behouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijds-groep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijds-groep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

4731 'n Genoeglijk kleuterverhaal is *Kikkie Konijn*, door *T. Westra*. Kikkie heeft genoeg van het leven in het konijnenhok, waar hij met zijn moeder en broertjes woont, en trekt er op uit om zijn vader te zoeken, in het bos. Het valt helemaal niet mee zo alleen op avontuur, maar er zijn altijd wel dierenvriendjes! Hij maakt van alles mee en wordt de held van het bos. Tenslotte ontmoet hij ook zijn vader. Een prettig deeltje uit de „Zecpaardjesserie”, dat zich zowel leent tot voorlezen als zelf lezen. (geb. f 3,50)

4732 *Piet Broos* zorgde voor een nieuw boekje in de „Toverfluit-serie”, dat vertelt *Van Konstanz de Sneeuwman*. Een trotse sneeuwpop gaat op stap om koning te worden. Als de dieren zijn autoriteit niet willen erkennen, wordt Konstanz boos en vals. Maar voor straf doet een warme regenbui de verwaande sneeuwconing wegsmelten. Een eenvoudig verhaaltje in een bijzonder fleurige uitvoering. De kleintjes zullen er van genieten.

(geb. f 1,60)

Ook de „Gouden Bockjes” nemen nog steeds toe, en met de vier laatst verschenen nummers mee, zijn er nu reeds 27. *Arne Ungermann* verhaalt de belevenis-

sen van *Poessie*, geen vogel, geen vis. Een katje loopt de wijde wereld in, om met andere dieren te spelen. Hij ontmoet een tovervlinder die al zijn wensen vervult. Hij krijgt achterpoten zoals de kangeroes, 'n lange hals als de giraffe, een slurf, horens, vleugels en zelfs een vissestaart, maar alle dieren vluchten weg, totdat hij weer gewoon Poessie wordt. Een leuk boekje met mooie, originele tekeningen van de schrijver.

Over een eenzaam ezeltje, dat in zijn verlangen naar vriendjes bij de konijnen komt, door de boer teruggehaald wordt naar de wei en daar getrakteerd wordt door zijn vriendjes, horen we in *Dunkie*, een fantasietje van *Alice Lunt*. De plaatjes van *Tibor Gergely* brengen het verhaaltje tot leven.

Wat een kostelijke figuur is *Olga Cabral's Mannetje Nies*! Deze voddeman niest op een keer zo hard dat hij de oren van de kat omwisselt met die van het konijn, de hond laat miauwen, de kat blaffen, de gans zijn veren doet verliezen, de haan zijn staartveren op zijn voorhoofd doet belanden, de vlechten van het meisje er afblaast en de schoen van de jongen op diens hoofd terecht laten komen. Met behulp van wat peper komt alles weer op zijn plaats terug. Ook hier

4733

4734

4735

weer meesterlijke illustraties van Tibor Gergely.

- 4736 Met *De hondenmatroos* van Margaret Wise Brown wordt het kwartet besloten. Skipper is een hond met een trek naar de zee. Helaas lijdt zijn scheepje schipbreuk. Enige tijd behelpt hij zich op het onbewoonde eiland, maar dan keert hij met zijn opgelapte boot in de bewoonde wereld terug. Rijk en kleurig geïllustreerd door Garth Williams.

(p. dl. gec. f 1,65)

Wie van een geschiedenis op rijm houdt, neme de twee boekjes van *Dolly de Vileuwe* ter hand. Het eerste gaat over

4737 *Het circus van Piet Pijpkaneel*, dat bij zijn komst in het stadje Oeteloord alles in opschudding brengt, het tweede over

4738 *De poss van de burenen...* en de andere huisdieren van de mensen uit de Herenstraat. Het zijn allereenvoudigste boekjes met weinig pretenties, die zich het best laten voorlezen. De aardige tekeningen kunnen desgewenst gekleurd worden.

(p. dl. geb. f 1,95)

Luc. Pijnenburg legde de geschiedenis vast van de rivaal van „Mannetje Nies”, *De reus, die erg niesde*. De verkouden reus Dinka-Boem niest iedereen de lucht in: dokter Habakuk, de heks Naatje Pet en de tovenaer Assie Bombassie. Deze lieden proberen zich op hem te wreken, maar dank zij een toverpil weet onze goede reus zich nog te redden en komt hij weer veilig en wel in zijn eigen bos terecht. Het verhaaltje is niet bijzonder origineel, maar wordt toch wel vrij levendig verteld in korte zinnnetjes. Bruikbaar. (geb. f 1,95)

- 4740 Twee aardige kabouterverhaaltjes vindt men in *Snel-voet en de ver-dwe-nen konings-kroon* en in *Snel-voet reist naar de maan*, beide geschreven door *Anny Smits-Nijhof*. Hoe kabouter Snelvoet, geholpen door de bosfeeën, erin slaagt de prachtige, gestolen koningskroon op te sporen, vertelt het ene boekje. In het andere lezen we hoe Snelvoet, als hij langs een manestraal naar boven is geklommen, merkt dat een vijandelijk kaboutervolk een aanval op zijn land beraamt. Met behulp van maan en sterren weet hij deze te verijdelen. Grappige tekeningen van

Babs van Wely illustreren de tekst, die in duidelijke, grote letters is gedrukt, met deelstreepjes tussen de lettergrepen. Voor beginnende lezertjes zullen echter een aantal zinnen te moeilijk zijn en bovendien... in de gangbare leesmethoden zijn deelstreepjes taboe! (p. dl. geb. f 1,50) De Pinkeltjes-liefhebbers kunnen genieten van de nieuwste belevenissen van dit kleine mannetje, die *Dick Laan* neerschreef in *Pinkeltje en de flonkersteen*. Als Pinkeltje de gestolen flonkersteen terugbrengt bij koning Pinkelpracht, krijgt hij als beloning een grote zak vol centen, waarmee hij zijn lievelingswens kan vervullen: een dierenziekenhuis. Als altijd goed geschreven, knap geïllustreerd door Rein van Looy en volkomen ingesteld op de kindermentaliteit. Aanbevolen.

(f 2,90; geb. f 3,90)

Als elfde „Bonte Boekje” verscheen *Klein Karelkje wordt keizer*, door *Sybrén Polet*. In een kolossale zeepbel reist Karelkje naar de ster waar de kleine „nozempjes” wonen. Hij beslecht daar een twist tussen twee buurvolen en wordt pardoes tot keizer gekroond. Maar dan wordt Karelkje teruggehaald door zijn vader, die hem was nagereisd. Een fris verteld verhaal met grappige wendingen en pittige illustraties van Babs van Wely. De verborgen spot met nozems en politieke verwarringen gaat de kleintjes natuurlijk voorbij. Enige vereenvoudiging van de intrige en de taal zou het boekje ten goede komen. Maar ook in deze vorm heeft het kwaliteiten. (geb. f 2,50)

Van een aap, een kat en een orgeltjesman maakt het dozijn „Bonte Boekjes” vol. *Wim van der Molen* zorgde voor de tekst en Fiep Westendorp voor de verlichting. Het aapje Prinsje moet met de orgelbaas iedere dag op straat kunstjes maken in een kleurig pakje. Hij wordt echter zeer slecht verzorgd, terwijl de man daarentegen voor kater Wijsneus alles over heeft. De kabouterkoning trekt zich zijn lot aan en helpt hem te vluchten. Op de kermis verschrikt weggekropen in de ringengooi-tent, wordt er een ring om hem heen gegooid door een jongetje, dat hem dus mee mag nemen en goed voor hem zal zorgen. Een prettig en kinderlijk ver-

4742

4743

4744

- haal, dat ook aantrekkelijk is uitgegeven. (geb. f 2,50)
- 4745 Als nummer 6 van de „Cirkel-serie” kwam *Het verdwaalde schaap* uit, een vertelling van *W. G. van de Hulst Jr.* Een kleine jongen verdwaalt in de sneeuw, bij het zoeken naar een wegge-
lopen schaap. Een kunstschilder vindt hem en brengt hem veilig thuis. Een bekend gegeven dus, maar fijn verteld en mooi verweven met het kerstgebeuren. De protestantse origine is zonder bezwaar voor de kleintjes. (geb. f 0,80)
- 4746 Slechts 15 bladzijden telt *Robbie krijgt toch een vriendje*, door *Co van der Steen-Pijpers*. Robbie gaat verhuizen en komt op een nieuwe school. Dit bevalt hem helemaal niet. Tenslotte wordt hij vriendje met de jongen die hem het meest plaagde. Een nogal zoetelijk verhaaltje, waar de godsdienst en de pedagogiek aardig dik bovenop liggen. De tekeningen konden ons al evenmin bekoren. (f 0,25)
- 4747 Na de zomerbelevissen *Van Fienke en Marjolijn* heeft *J. L. Schoolland* nu een boekje geschreven over hun wederwaardigheden in de herfst. De sfeer, de terminologie, de godsdienstige praktijken, alles hoort bij het leven van een reformatorisch gezin. Voor jonge katholieke kinderen is het daarom minder geschikt, ook al wegens het zo jong inhameren van een nogal overdreven zondebesef. (geb. f 0,90)
- 4748 *Anneke Vogels* stelde zich ten doel twee communieverhalen te schrijven, waarbij het eerste meer afgestemd is op meisjes, het tweede op jongens. *Zo'n flinke Marijke!* vertelt hoe Marijke kort voor haar Eerste H. Communie ziek wordt. Zij toont zich echter heel flink bij deze grote teleurstelling. Zelfs staat zij haar nieuwe feestjurk af aan een arm klasgenootje. Op de grote dag kan Marijke toch haar communie doen, want de pastoor brengt haar Ons Heer thuis. Een lief verhaaltje. De in dit genre zo gevreesde zoetelijkheid is hier gelukkig wel vermeden, zij het soms ook op het kantje. De tekeningen zijn matig. Dit laatste geldt eveneens voor het tweede boekje over *Robbie van de vrachtboot*, wiens vader

een ongeluk krijgt en in het ziekenhuis terecht komt. Robbie komt nu bij een doktersfamilie in huis. Daar bereidt hij zich voor op zijn Eerste H. Communie. Als vader genezen is, gaan ze weer varen. Ook deze geschiedenis is geen vondst, evenmin als de stijl. Als voorbereiding op de Eerste H. Communie zijn beide boekjes echter wel bruikbaar. (p. dl. f 1,—; geb. f 1,35)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Dr. Heinrich Hoffmann verhaalt op rijm *De lotgevallen van Prins Moedgevat en Roosmarijn en van hun lieve Ezelkijn*. Prins Moedgevat is de slechte zoon en Roosmarijn het lieve dochtertje van een koningspaar, dat eerst hard en trots is, maar door tegenslag en de hulp van hun ezeltje weer aardig en vriendelijk wordt. Qua inhoud wel een bijzonder fijn boekje, maar de versjes zijn slechts middelmatig, waarschijnlijk mede door de vertaling. De vele kleurenillustraties van Pam G. Rueter zijn bijzonder aardig en sfeervol. Aan liefhebbers van versjes en sprookjes aanbevolen. (geb. f 2,25)

Wat zes kinderen uit het Zweedse dorpje Bolderburen, dat slechts uit drie boerenhoeven bestaat, gedurende drie jaar beleven wordt bij monde van de kleine Lisa alleraardigst verteld in *Astrid Lindgren's „Bolderburen-trilogie”*, bestaande uit *Wij uit Bolderburen*, *Meer over Bolderburen* en *Voor het laatst: Bolderburen*. We genieten mee van hun kinderspelletjes, schoolervaringen, vakantiebelevissen en van de viering van de typische Zweedse feesten, van de liefde waarmee ze hun blinde grootvader verzorgen en hun zieke onderwijzeres verplegen. Maar ook stoute en gevaarlijke streken halen zij uit, zoals klimpartijen en het springen voor auto's, die hopelijk niet ter navolging zullen dienen. Jammer is het dat hun leventje volstrekt a-religieus verloopt. Kerstmis krijgt hierdoor niet de plaats die het toekomt. Pedagogisch en religieus dient iets aangevuld te worden; de gesignaleerde leemten

4750

4751
4752
4753

weerhouden ons van een hartelijke aanbeveling van deze door Ilon Wikland zo leuk geïllustreerde boeken.

(p. dl. geb. f 3,50)

4754 *Peet en Peek*, door *Misp Kuipers*, is een niet onaardig geval van een verwend knaapje, Peet genaamd, dat enige tijd bij zijn grootouders moet verblijven. Deze willen een echte jongen van hem maken, daarbij geholpen door hun twee volwassen zoons en het buurjongetje Peek, die even oud is als de logé. Een verhaal dat wil opvoeden, maar veel daarvan zal het kind ontaan. Gedachten als: „Mams doet altijd of hij pas twee of drie jaar is. En daarom blijft hij het liefst bij haar uit de buurt,” zijn in een kinderboek niet op hun plaats. Ook is het boek niet af; juist als het interessant begint te worden, breekt het af, en dit nogal bruusk. Niet erg geslaagd, dit boek. (geb. f 1,65)

4755 Grote liefde en veel begrip voor kinderen spreekt uit *Kasjes kettinkje*, door *C. E. Pothast-Gimberg*. Op de dag dat hij

door 'n buurvrouw 'n het weeshuis gebracht wordt, verliest de zesjarige Kasje het enige aandenken aan zijn moeder, 'n kettinkje met een bedeltje. Juist op zijn zevende verjaardag wordt dit kettinkje weer teruggevonden. Daartussen in beleven we al het

lief en leed van een weeskind, dat zo af en toe ook wel eens naar zijn zusje mag, dat ergens dient, en ondergaan we die hele weeshuisfeer, welke naast de onpersoonlijke gestichtsvoorschriften, die nu eenmaal onvermijdelijk zijn, toch ook veel hartelijkheid en menselijkheid kent. Het is een boek geworden, dat niet alleen boeit, maar de lezertjes ook goed zal doen en dus van harte aanbevolen wordt.

(geb. f 3,50).

4756 *Aja Strik* is de schrijfster van *Dappere Rudi*. Een stelletje baldadige, maar overigens niet kwade h.b.s.-ers vernielen de viool van de zieke, blinde vader van Ru-

di. Maar ze maken het weer helemaal goed, want ze gaan nu zelf muziek maken ten bate van de aanschaf van een nieuwe viool. En als Rudi's vader weer beter is en zelf weer op straat kan spelen, krijgt hij een onverwacht aanbod in het vervolg in een café te musiceren. Een aardig, opvoedkundig boekje met goede strekking. (geb. f 1,40)

Wij hebben één bezwaar tegen *Het duinhol*, een jongensboek van *Guus Jansse*, namelijk dat het kwade beloond wordt in plaats van gestraft. Drie jongens gaan zonder toestemming van hun ouders in een duinhol de nacht doorbrengen en bij die gelegenheid ontdekken ze dat een berucht smokkelaar bezig is iets te verborgen, hetgeen achteraf de buit blijkt te zijn, afkomstig van een juwelendiefstal. Men begrijpt dat de jongens zorgen voor de oplossing van het inbraakprobleem en ... dat ze de helden van de dag zijn, dank zij hun ongeoorloofde kampeernacht. Ze houden er een echte kampeertent uit over. Hoewel fris verteld, kunnen wij het boek uit pedagogisch oogpunt niet meer dan „toelaatbaar” geven.

(geb. f 1,75)

Wat twee schipperskinderen tijdens hun eerste reis per schip naar Mainz beleven, daarvan geeft *K. Norel* een levendige beschrijving in *Hans en Grietje op de Rijn*. Hij doet dit in een niet-eenvoudige taal, waarin bovendien vele scheepvaarttermen zonder toelichting worden gebruikt. De twee kleintjes zijn bijzonder geboeid door de geheimzinnige kastelen langs de Rijn. Tijdens een oponthoud gaan zij zelfs aan wal, om er een te verkennen. Zij raken hier opgesloten en worden pas na een bange nacht gevonden. Een gezond kinderboek, al is de romantiek en het religieuze element soms wat geforceerd. (geb. f 1,10)

Rina van der Horst vertelt in *Drie dolle dagen* hoe de gemengde zesde klas van mijnheer Brinkman drie dagen op reis gaat. Het begint slecht, want de onderwijzer moet met levensgevaar een jongen uit een hoge boom halen. De rest van de tocht verloopt gezellig en de kinderen genieten volop, niet in het minst door de plagerijen en grappen die er

4757

4758

4759

uitgehaald worden. Een pretentieeloos vakantieboek, zonder verdere verdiensten.

(geb. f 2,10)

4760

Het bekende spookverhaal van *Alexander Dumas (Zoon), Gravin Bertha's geest*, werd voor de Vlaamse jeugd vertaald door Hendrik van Tichelen. De vertaling draagt dan ook een sterk Vlaams cachet, dat liefhebbers van griczenen echter niet zal weerhouden er hun hart aan op te halen. Het onschuldige verhaal speelt zich af rond een middeleeuws kasteel aan de Rijn met slechte kasteelheren naast goede kasteelvrouwen, met geestverschijningen en kobolden. Er is een goede, moraliserende tendens in. Geschikt.

(32 fr.; geb. 48 fr.)

4761

Een uitstekende bewerking van het beroemde verhaal over *Leven en daden van de roemrijke ridder Don Quichotte* is die van *Erich Kästner*, die in het Nederlands naverteld wordt door Ben van Eyselsteijn. Op meesterlijke wijze worden de avonturen van de dwaze ridder en zijn knecht verhaald. Van het oorspronkelijke werk is het kolderachtige en humoristische behouden, terwijl de schrijftrant op kinderen is ingesteld. Horst Lemke ondersteunt de tekst voortreffelijk met zijn geestige, kleurige tekeningen. Zeer aanbevolen.

(geb. f 4,90)

4762

In een bewerking voor kinderen verzorgde *April Oursler Armstrong* zes deeltjes met *Verhalen uit het leven van Jezus*, die ontleend werden aan het bekende werk van *Fulton Oursler*: „The Greatest Story Ever Told”. De verhalen worden stuk voor stuk op meesterlijke wijze aangeboden in een door kinderen te begrijpen sfeer. De auteur er wel heel wat bij gefantaseerd, maar dit heeft geen nadelige kanten tot het verstaan van de geschiedenis in de zin, waarin zij in de heilige boeken werd gegeven. Voor veruit de meeste onderdelen is de weergave van de leer in overeenstemming met de katholieke bijbeluitleg. De grote moeilijkheid is deel 4, blz. 61 waar de Petratext (Mt. 16.18) in een zelfs van de gangbare protestantse vertaling afwijkende lezing wordt weergegeven: „... en op deze uw belijdenis zal ik mijn kerk bou-

wen...” Deze absurde „vertaling” maakt het centrale Schrift-bewijs voor een dogma onmogelijk. Voor het overige zijn de verhalen meer in protestantse terminologie, dan in protestantse geest geschreven, hetgeen in handen van opvoeders en leerkrachten eventueel op te vangen is. (p. dl. geb. f 1,50; compleet geb. f 7,50) Voor we onderduiken in het rijk van de ongebreidelde fantasie, eerst nog even een bundel versjes van *Annie M. G. Schmidt*. De titel, *De graaf van weet-ik-veel*, is weer ontleend aan een van de 23 versjes, welke gekenmerkt zijn door de bekende eigenschappen: spitsheid, vondsten, woordspelingen, dwaze situaties, etc. Speciaal de verhalende verzen zullen ook de kleintjes kunnen amuseren. Menige verborgen toespeling zal overigens alleen door volwassenen begrepen worden.

(geb. f 3,50)

Ook de delen 3 en 4 uit de „Narnia-serie” van de Engelse auteur *C. S. Lewis* brengen weer dezelfde sfeer van fantasie, sprookje en werkelijkheid als „De betoverde kleerkast” en „Prins Caspian”. Voor kinderen die houden van faunen, reuzen, aardmannetjes en soortgelijke wezens zijn *De wonderreis van het drakeschip* en *De zilveren stoel* heerlijke boeken. In het eerstgenoemde boek raken Edmond en Lucie, vergezeld van hun nare en vervelende neefje Eustace op een wonderlijke manier opnieuw in het land Narnia verzeild, op zoek naar zeven verdwenen ridders. Als zij, na hun taak volbracht te hebben, afscheid nemen van hun vriend en beschermer, de Grote Leeuw Aslan, is Eustace een aardige en flinke jongen geworden. In het laatstgenoemde boek ontvluchten Eustace en zijn klasgenootje Jill een akelige kostschool, komen weer in Narnia terecht en krijgen daar van Aslan de opdracht prins Rilian, de zoon van koning Caspian, op te sporen en te bevrijden uit de handen van een boze heks. De stijl is goed, maar heeft toch iets geleden door de vertaling. De tekeningen geven de sfeer goed weer. Voor liefhebbers fijne boeken!

(p. dl. f 3,25; geb. f 4,25)

Een verrukkelijk kinderboek is ook *Pim en zijn grootje*, geschreven door *Annie*

4763

4764
4765

4766

Winkler-Vonk. Pim ontdekt al gauw dat zijn tante Willemijntje, die hij „grootje” noemt, geen gewone tante is, want zij tovert hen beiden en haar kat Jansen naar de meest fantastische landen, waarbij „Wensland” natuurlijk niet ontbreekt. Een kleurrijke vertelling, die jongere kinderen, met gevoel voor wonderlijke gebeurtenissen, zeker zal aanspreken. Misschien is hoofdstuk 11 voor kinderen die nog in Sinterklaas geloven, niet zo geschikt. (geb. f 4,50)

4767 Soortgelijk van opzet is *De wonderlijke reis naar Karbonkelland*, de 26ste „Prisma Junior”. In deze alleraardigste fantasie vertelt *Friedrich Feld* hoe de kleine Karbonkel met zijn eigengemaakt vliegtuigje in gezelschap van zijn poes Floks naar Karbonkelland vliegt. Onderweg beleeft hij allerlei wonderlijke avonturen, onder andere in uitvindersland, regenland, het land zonder spiegels, gezegdenland en dierenland. In ieder land leert hij vreugde en leed kennen... tot hij tenslotte ontwaakt en zijn droom aan zijn vrienden vertelt. De auteur gebruikt sommige personen om zijn sociale ideeën naar voren te brengen. Een vlot leesbaar boekje. (f 1,25)

Maar ook het 27ste deel der „Prisma Juniores”, van de hand van *Virginia Sörensen*, verdient de belangstelling, vooral van nieuwsgierige kleine meisjes. De titel *Minnie wil alles weten* moet hen wel bijzonder aantrekkelijk voorkomen. Doordat Minny zo nieuws- en leergierig is, gaat ze van heel veel dingen houden: van vogels, planten, maar het meest nog van boeken. Daarin kan ze immers zoveel vinden, wat ze anders nooit zou zijn te weten gekomen. Maar er zijn maar zo weinig boeken in het Amerikaanse dorpje waar Minny woont. Minny begint dus een reclame-campagne voor het boek en speelt het klaar dat er in het district waar zij woont, een reizende bibliotheek komt. Een boeiende lof van het boek met een aardige kijk op Amerikaanse levensgewoonten. (f 1,25)

4769 *Waarom doe je dat, Hanneke?* is een vraag die terecht gesteld wordt in het zesde deeltje van de „Kolibrice-serie”. Hanneke is een robbedoos, die veel on-

deugende streken uithaalt, maar op wie niemand echt kwaad kan worden. Al is ze vaak onbedachtzaam, toch weet ze het klaar te spelen aan een mooie bijverdienste te komen voor haar moeder, die voor hen beidjes de kost moet verdienen. Een vlot geschreven boekje van *Hilde Roth*. De vertaling is matig, en het geheel maakt een onverzorgde indruk. (geb. f 1,45)

Tooske is de hoofdfiguur uit het gelijknamige boek van *Chinny van Erven*. Het schele en daardoor vaak geplaagde meisje met de plattelands-grootmoeder, staat hier tegenover het kattige, nuffige, deftige dochtertje van de dokter. De bekering van deze laatste, die namelijk door het ijs zakt en notabene door de grootmoeder wordt gered is wel wat opgelegd. Het is een overbekend stramien, waarop hier een niet ongezellig verhaal werd geborduurd, dat in elk geval goed leesbaar is. (geb. f 2,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Voor de jongste meisjes uit deze groep hebben wij allereerst *Map doet ook mee*, door *Max de Lange-Praamsma*. Alle meisjes uit de eerste klassen van de christelijke huishoudschool kunnen op voorstel van de leraressen deelnemen aan een actie voor Hongarije, en ook Map is van de partij. Drie vrije middagen gaat ze voor geld werken bij een mevrouw. Eerst treft ze het slecht, later uitstekend. Uit eigen ervaring leert ze hoe er uitbuiters zijn, maar ook mensen met ware naastenliefde. De leraressen en haar moeder brengen Map tot het inzicht dat het bij Onze Lieve Heer allereerst gaat om de liefde, waarmee de goede daden gesteld worden. De financiële resultaten zijn niet de hoofdzaak. Ook katholieke meisjes zal dit plezierig vertelde boek goed doen. (geb. f 1,35)

Dodie Smith is de schrijfster van een kostelijk hondenverhaal: *De honderd en een Dalmainers*. Een jonggehuwd Dalmatiner jaar krijgt vijftien jongen, die

4770

4771

4772

door hun bazen opgefokt worden. Als ze groot zijn, worden ze gestolen door Wreda du Vel, die van hun vel bontjassen wil gaan maken. Maar met behulp van de schemerhondenomblaf worden ze opgespoord, en

gaan om daar een achtergelaten goudschat op te sporen. De jongen wordt achtervolgd door een ex-handlanger van zijn vader, maar geholpen door zijn vriend Willy en een geheimzinnige bondge-

noot, Harry, weet hij zich steeds — hoe dan ook — van zijn vervolgers te ontdoen, de schat te vinden en de belofte aan zijn vader in te lossen. De in het boek voorkomende priester is niet meer dan een figurant, die evengoed gemist had kunnen worden. Een onwaarschijnlijk en onlogisch verhaal dat op zijn hoogst toelaatbaar genoemd kan worden. (geb. f 3,75)

Van *C. Kervern* verscheen in de „Troubadour-reeks” het boek *Route: noord, 88 oost*. Een jong journalist, die een weesjongen heeft geadopteerd, vermoedt misdadige toelag bij een kano-ongeluk met dodelijke afloop. Hij achtervolgt een verdachte, en blijkt dan in het hol van de leeuw aan te landen. Na allerlei gevaarlijke avonturen is hij in staat de juistheid van zijn vermoedens te bewijzen. Uitstekende karaktertekening en goede kameraadschap verlenen dit boek zijn waarde. Geschikt. (f 3.—; geb. f 3,90)

4775

4773

Wie belang stelt in de West, neme het 7e deeltje van de „Kolibrice-serie” eens ter hand, getiteld *Bij de Surinaamse bosnegers* en geschreven door *S. Franke*. Een student in de land- en volkenkunde komt met een reisbeurs op zak in Paramaribo aan. Hij kijkt eerst wat rond in deze voor hem zonderlinge stad. Spoedig krijgt hij de kans het binnenland in te trekken, natuurlijk met de korjaal de rivieren op. Een stokoude „Granman” (= stamhoofd) vertelt hem de geschiedenis van de vrijwording der slaven. Een prettig en op jeugdig publiek afgestemde kennismaking met land en volk van Suriname. (geb. f 1,45)

4774

Een sensatieverhaal dat aan elkaar hangt van toevalligheden is *Het mysterie van de Goudvallei* van *Th. Tj. Veringa*. Jack belooft zijn vader op diens sterfbed een door de vader gechanteerde man zijn geld terug te geven en belooft zelf naar een goudvallei in Amerika te

4776

gaan om daar een achtergelaten goudschat op te sporen. De jongen wordt achtervolgd door een ex-handlanger van zijn vader, maar geholpen door zijn vriend Willy en een geheimzinnige bondgenoot, Harry, weet hij zich steeds — hoe dan ook — van zijn vervolgers te ontdoen, de schat te vinden en de belofte aan zijn vader in te lossen. De in het boek voorkomende priester is niet meer dan een figurant, die evengoed gemist had kunnen worden. Een onwaarschijnlijk en onlogisch verhaal dat op zijn hoogst toelaatbaar genoemd kan worden. (geb. f 3,75)

Van *C. Kervern* verscheen in de „Troubadour-reeks” het boek *Route: noord, 88 oost*. Een jong journalist, die een weesjongen heeft geadopteerd, vermoedt misdadige toelag bij een kano-ongeluk met dodelijke afloop. Hij achtervolgt een verdachte, en blijkt dan in het hol van de leeuw aan te landen. Na allerlei gevaarlijke avonturen is hij in staat de juistheid van zijn vermoedens te bewijzen. Uitstekende karaktertekening en goede kameraadschap verlenen dit boek zijn waarde. Geschikt. (f 3.—; geb. f 3,90)

Josephine Kamm zal de jongens boeien met *Avontuurlijke reizen-Kapitein Cook*. Met Nick, de pientere en flinke hulp en latere secretaris van de kapitein, maken zij het leven aan boord mee tijdens de drie jarenlange tochten om het Zuidland en de noordelijke doorvaart te ontdekken. Vooral het vertrouwen van Cook op zijn goede gesternte, maar ook zijn doorzettingsvermogen en menselijkheid komen sterk naar voren. Sober geschreven, zonder veel overdrijving. De historische juistheid wordt onderstreept met goed-

gekozen aanhalingen uit het journaal van kapitein Cook. Jammer dat een dergelijk boek niet beter werd geïllustreerd. Aanbevolen. (geb. f 4,25)

4777 *Aug. A. Boudens* is een goed verteller en hij weet dan ook spanning te leggen in het fantastische verhaal over *De wonderlijke uitvinding van meneer Abraham*.

Deze uitvinding blijkt te bestaan in een stof die de zwaartekracht opheft, maar waarvan de formule na de plotselinge dood van de uitvinder, een geliefd en geëerd horlogemaker, niet meer te achterhalen is. Tot pleegzoon Maarten zich er voor spant... Een vlot geschreven boek voor een paar genoeigelijke uurtjes. (geb. f 3,90)

4778 In *Eenmaal vrienden altijd vrienden* heeft *Til Brugman* zich gebaseerd op het oud-Engelse volksverhaal. „Dick Whittington en zijn kat”. Hierin wordt verteld hoe de jongste zoon van de graaf van Gloucester, dertien jaar oud, de wereld in-trekt, met zijn vriend, de boerenjongen Bill. Op hun weg naar Londen maken zij kennis met wantoestanden op het land en de ontevredenheid van de boeren. Ook in Londen wordt het volk onderdrukt door adel en gilden, de levensvoorwaarden zijn treurig en de jongens leiden een hard bestaan. Na enige tijd wordt hun leven dragelijker door Dicks baan bij een sociaalvoelend koopman. Hij maakt een succesvolle reis naar Barbarije, komt daar tot aanzien en keert

naar Engeland terug, waar hij de eerste Lord Mayor van Londen wordt. Schrijfter heeft een gedegen studie van haar onderwerp gemaakt en de middeleeuwse sfeer zuiver getroffen, met uitzondering van de godsdienstige, die helaas onjuist is weergegeven. Afgezien van dit gemis een boeiend verhaal, dat sociale deernis zal wekken. (geb. f 4,50)

Het 43e deel van de serie „Uit verre landen” brengt een verhaal over de strijd van de Japanse Kerk in de eerste helft der 17e eeuw. De auteur is *G. A. Lutterbeck* en de titel luidt: *De jacht over de eilanden*. Van de wrede en niet aflatende vervolgingen van vooral de priester-missionarissen wordt hier een ontstellend relaas gegeven. De strekking is door en door goed, doch het taalgebruik is voor Nederlandse oren bedroevend, en niet bevorderlijk voor de smaak van de jeugd. Jammer. (44 fr.)

De stripserie *Illustrated Classics* blijft doorgaan met het parasiteren op de roem van klassieke verhalen, en dit op dusdanige wijze, dat het origineel totaal verminkt uit de beeldromanmolen tevoorschijn komt. Niet de minste reserve wordt in acht genomen bij de keuze der titels, waarvan er een aantal volkomen ongeschikt zijn als jeugdlectuur. Uit het oorspronkelijke verhaal zijn enige spannende details sensationeel gekleurd weergegeven en voorzien van slechte en onlogische plaatjes. Onwetenden worden om de tuin geleid door de inleiding: „Illustrated Classics” brengen meer spanning, emotie en sensatie... de allerbeste schrijvers hebben er materiaal voor geleverd... op volkomen verantwoorde wijze... frisse lectuur... toegestaan op scholen in Engeland en Amerika... gezond!” Wij kunnen het vierde dozijn, waarvan u auteur en titel in het Bibliografisch Register kunt vinden, niet anders kwalificeren dan als smaak- en leeslust bedervende prullaria.

(p. dl. f 0,80; 12 fr.)
Een sober relaas van de gebeurtenissen rond de geboorte van Christus treft men aan in *De komst van de Koning*, door *Norman Vincent Peale*. Toepasse-

- lijke evangelieteksten verweeft hij in zijn visie op de gebeurtenissen te Bethlehem. Het illustratie-materiaal is goed verzorgd en fris. De terminologie is protestants en het boek zal protestantse kringen dan ook meer aanspreken dan katholieke. (geb. f 5,90)
- 4782 Uit de levensgeschiedenis van *Fridolien, de das* krijgen we een aardig beeld van de levensgewoonten van dit merkwaardige dier, dat houdt van eenzaamheid, rust en netheid. Fridolien wordt uit zijn bos verjaagd en gaat wonen in de buurt van een boerderij. Hij voert jarenlang strijd met de bewoners, die er niet van gediend zijn dat hij zich te goed doet aan hun maïs. Een levenswaar, goed geschreven verhaal van *Hans Fallada*, dat veel dierenverhaallezers zal boeien. (geb. f 4,50)
- 4783 Nog een interessant boek, heel apart van sfeer, is *Sirga de leeuwin* van *René Guillot*. Ongeveer hetzelfde tijd worden Oelee, de zoon van de negerhoofdman, en Sirga, de dochter van de leeuwenkoningin, geboren. Gezamenlijk drinken ze melk uit de kalebas en zo raken ze met elkaar vertrouwd. Als later Oelee geroofd wordt en als slaaf verkocht, keert hij, door Sirga en haar leeuwen geleid, na vele omzwervingen, naar het uitgebrande dorp terug, waar zijn moeder hem wacht. Het boek werd aardig geïllustreerd. (geb. f 3,90)
- 4784 *Ethne en haar viool* heet het nieuwste boek van *Patricia Lynch*, de schrijfster die de sfeer van Ierland met zijn bewoners, zijn oude sagen en zijn karakter reeds zo goed wist te treffen in „Langoor” en „Zigeunerjongen”. Door haar vader, die fortuin gaat zoeken in Amerika, wordt de moederloze Ethne naar haar grootvader op een van de eilandjes aan de westkust van Ierland gezonden. Deze zal haar in Dublin af komen halen. In afwachting van zijn komst, wordt Ethne ondergebracht in het gezin van de arme weduwe Rafferty, waar zij voor het eerst een werkelijk gezellig en genoeglijk familieven meemaakt. In die tijd maakt zij grote vorderingen met vioolspelen en wordt zij ook in de Ierse vrijheidsstrijd (1922) betrokken, totdat de familie naar west-Ierland trekt om een beter bestaan te vinden en Ethne haar grootvader, een beroemd vioolspeler, ontmoet. Een mooi verhaal, dat een uitstekend beeld geeft van het Ierse volkskarakter. Goede illustraties van *Isobel Morton-Sale*. (geb. f 4,95)
- L. Rauzier-Fontayne* daarentegen, heeft de plank misgeslagen met haar meisjesverhaal *Mariekele*. Het arme weesje Mariekele groeit op in een pleeggezin in de Elzas, waar men haar duldt om het kostgeld en misbruikt als een soort dienstmeisje. Op zekere dag loopt ze wanhopig weg, wordt aangereiden en blijkt haar geheugen verloren te hebben. Ze wordt nu in een arbeidersgezin geplaatst, vindt na enkele jaren haar geheugen terug en gaat naar haar pleegouders, die haar nu met open armen ontvangen. Een happy ending wordt in het vooruitzicht gesteld. Een drakerig boek, ouderwets in de slechte zin, sentimenteel geschreven. (geb. f 3,90)
- Het meisje Marlieke* zit in de 2e klas van de h.b.s., maar gezellige schoolbelevissen lezen we niet veel. Een groot gedeelte van het boek gaat over het enorme feit dat broer Jan van 19 zich een meisje gezocht heeft. Hierop horen we allerlei commentaar, waartegen geen enkel tegenwicht aanwezig is van de zijde der moeder, die de kinderen zelf alles laat uitvechten en nergens corrigerend of helpend optreedt. Voorts is Marlieke dolgelukkig met de aandacht van de leraar Nederlands, met wie zij dwcept. Over het feit dat Marlieke een tekenwedstrijd wint, horen we betrekkelijk weinig. *Lidy Meyer* snijdt wel verschillende problemen aan, maar geeft nergens een oplossing. Wie het boek ongelezen laat, mist niet zo veel. (geb. f 2,45)
- 4787 In *Maartje de Wit* leven we één jaar mee met een zeventienjarige, thuis en op school, getekend in al haar ups en downs, met als achtergrond een gezellig, degelijk, echt Hollands gezin. Dit verhaal is losgemaakt uit de hoorspelreeks van *Jan de Vries*, „De jeugd vliegt

uit", en geschreven in samenwerking met Margreet Reiss. Het is een over het algemeen levensecht verhaal, maar de figuur van Maartje is wel wat van bovenaf bekeken. Aan de stijl is te merken dat het oorspronkelijk als hoorspel is geschreven. Vooral voor eenvoudige meisjes geschikt, ook al kan men bezwaar hebben tegen het religieus vacuum, juist in dit boek.

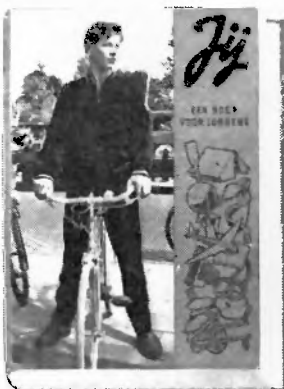
(f 3,80; geb. f 4,90)

De priester-opvoeder *Berthold Lutz* schreef voor de „Arena-reeks” twee boeken om meisjes en jongens van 12-14 jaar vormend en beschavend te beïnvloeden. Het eerste is getiteld *Mieke Wervelwind leert fatsoen*, het tweede *Frank Wildeman leert fatsoen*. Het origineel zal het destijds wel „gedaan” hebben, maar voor deze zeer onvoldoende ontduitsde en zwaar vervlaamste „bewerking” kunnen wij onmogelijk waardering opbrengen. Zo op het oog lijken de goed-verzorgde boeken met hun afwisselende korte stukjes en prima illustraties wel fris en vlot — maar inhoud, taal en stijl staan niet op peil. Het is melige prietpraat, die geheel buiten de sfeer van de Nederlandse jeugd ligt. Natuurlijk staan er ook nuttige wenken in, maar dan vaak potsierlijk opgediend. Beschrijvende artikeltjes worden afgewisseld door gewetensonderzoekachtige rijtjes vragen, vuistregels voor fatsoen, prekerig-didactische stukjes en talloze mopjes, waarvan vele zonder zout en met baard. Wij kunnen niet enthousiast zijn over deze uitgaven.

(p. dl. geb. f 5,90)

Een kostelijk boek, door en door Nederlands, eigentijds en actueel, is *Jij*, geschreven door *Jan Nieuwenhuis* en *Ed Sporken*. Zeer veel van wat de belangstelling van de jongen tussen 12 en 18 heeft en zou moeten hebben, wordt in de trant die hem ligt en in de meest prettige en afwisselende vorm besproken. Lichaamsbouw en sport, hobbies, vrijetijdsbesteding, natuurliefde, lectuur, kunstwaardering, bouwstijlen, musea; vriendschap en liefde, meisjes; beroepskeuze, waarbij ook de priesterroeping

wordt behandeld; modernste techniek; staatsburgerschap en -instellingen, politieke stromingen, de V.N. met hun organen. Tenslotte: jij en God, frisse hoofdstukjes over de religieuze opvattingen en moeilijkheden van de moderne jongen; enige voorlichting over de protestantse belijdenissen, de wereldgodsdiensten. En nog veel meer: door het hele boek heen uitstekende verzen, citaten, actuele wetenswaardigheden, boeiende grafiekjes.

Een wens voor een volgende druk zou nog kunnen zijn: het wekken van verantwoordelijkheidsgevoel t.a.v. de achtergebleven gebieden en van belangstelling voor moderne missioneringsmethoden. Zeer warm aanbevolen voor de mannelijke jeugd in elk milieu. (geb. f 8,90) *Truus van Arnhem* heeft zich klaarblijkelijk ten doel gesteld aan te tonen dat een jongen helemaal geen doetje hoeft te zijn om geroepen te worden tot het priesterschap. *Sander De „heer” van Nuenen* is in het begin inderdaad een draak en wel zo erg dat hij zijn vaderchirurg bijna tot wanhoop brengt. Van school „getrapt”, dreigt de knaap een volkomen mislukking te worden. Gaandeweg verandert hij echter door verschillende oorzaken en tenslotte rijpt in hem het ideaal: priester worden. Het boek is niet altijd even sterk van compositie en beschrijving. Het is meestal net even té. De opzet is echter zeer sympathiek

en de kwaliteit van het werk is uiteindelijk beter dan dat van menig volkomen doelloos en leeg verhaal. Wel kunnen wij het niet altijd zo eens zijn met het opzettelijk stoer doen om toch maar zeker niet de indruk te wekken dat het een „heilig” boek is. (geb. f 3,90)

Uit de mond van *Manko Kapak*, de zoon van de laatste Inca-vorst, horen we het relaas van de ondergang van het Inca-rijk, zoals hij dit door zijn vader heeft horen vertellen. Toen Manko's vader nog leefde, heersten er vrede en welvaart in het land. Na zijn dood werd er steeds oorlog gevoerd door de twee oudste zoons, die ieder over een helft van het grote rijk Peru regeerden. Mede daardoor werd het land een gemakkelijke prooi voor de grote veroveraars, de Spanjaarden. Een levendig en instructief verhaal van *Lo Vermeulen* en *Karel Jenuinckx*, dat een duidelijk beeld geeft van de hardvochtigheid der Spaanse conquistadores, alsook van de wijze van geloofsverkundiging uit die dagen. Enig onderscheidingsvermogen is dus wel nodig. Vlaamse taal en stijl. (geb. f 4,50)

Hoe het ons ook spijt het te moeten zeggen, wij achten *De bom op de maan*, geschreven door *Stephen Mogridge*, en verschenen als 29e „Prisma Junior” pedagogisch niet erg verantwoord. Peter en zijn vriend zijn per ongeluk getuige van het uitgooien van post uit een ruimteschip, waar iets geheimzinnigs aan lijkt. Na allerlei verwickelingen worden ze gevangen genomen door leden van een internationale beweging die Vrede, Welvaart en Teverdenheid nastreeft. Deze mensen zijn van mening dat de wereld kwaadschiks zal moeten buigen voor hun wil. Om hun macht te bewijzen, gooien ze een bom op de maan, zó dat iedereen op aarde het zien kan. Dank zij Peter komt alles in orde. De passages waarin het meisje Olga een revolver op een tegenstander afvuurt en er zelfs niet voor terugschrikt haar eigen vader met een kolfslag buiten westen te meppen, wekken gedachten aan jeugd-gangsters-manieren in bepaalde Amerikaanse comicbooks! Van enig naberoew

is bovendien geen sprake. Geen goede greep in de „Prisma Juniores”! (f 1,25) *Herbert Kranz* voegde aan zijn „Kranz-serie” het vijfde deel toe, dat als titel draagt: *Vlucht naar de ijshaaienjagers*. Het zestal van de Londense „Ubique Terrarum” moet hier helemaal naar West-Groenland, op zoek naar een avonturier, een cynicus, die een gokspelletje speelt met de toekomst van de beschaving. Het draait allemaal om de formule voor een nieuw, vederlicht en oersterk vliegtuigmetaal. Het boek vertoont een aantal infantiliteiten, o.a. in de psychologie, en noch de vertaling, noch het zetwerk is vlekkeloos. Maar zonder enige twijfel zullen jongens met lust voor mannelijk avontuur en zin voor techniek hier hun hart ophalen. Enige platte uitdrukkingen en cynische mannenwijsheid ont-sieren dit sterke boek.

(f 3,25; geb. f 4,50)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

In de „Troubadour-reeks” kwam een „jongensroman uit een grote stad” uit: *De jacht op het verraad*. Auteur is *Herbert Leger*. De Gouden Brigade der krantenjongens onder leiding van Thymian, neemt ook de eenzame en door zijn tante mishandelde Roel op. Dan blijkt de krant bedreigd te worden door een ongrijpbaar verraad, waarbij iedereen verdacht wordt. Ook Roel, maar hij is onschuldig. Het verraad, dat van alle kanten komt, heeft tenslotte desastreuze gevolgen: de vernietiging van de krant. Thymian ziet met het verdwijnen van de krant ook de mogelijkheid vervliegen zijn Gouden Brigade in stand te houden. De jongens zullen weer ten prooi vallen aan stelen, nietsdoen en zwerven. Maar Roel, de verguisde, wijst hem de weg: teruggaan naar de jongens. Het was niet alleen de krant die hem bond, het ging om de mensen, en die zijn gebleven. Een eerlijk en aangrijpend boek. De lezer wordt vrij rauw geconfronteerd met het grote stadsleven. Schijnbaar pessimistisch

wijst het boek echter ook een weg ter verlossing aan. (f 3,—; f 3,90)

4796 Een zeer verdienstelijke biografie van de „grondlegger van Amerika's onafhankelijkheid”, *Franklin*, verscheen als 22e deel van de „Klimop-reeks”. Zijn levensloop van eenvoudige drukkersleerling bij zijn broer tot eerste man van Philadelphia en van Amerika, wordt hier door *Cor Versteegh* uitvoerig beschreven. Franklins karakter, belezenheid en scherpzinnigheid, maakten hem tot de man waarin de Amerikanen en vele Engelsen en Fransen vertrouwen stelden. Een interessant boek, eenvoudig, soms zelfs wat vlak van taal, aanbevolen aan de opgroeiende jeugd. (geb. f 3,50)

4797 Een goed meisjesboek is *Lien pakt aan*, door *Dolf Kloek*. Liens vader, organist en muzikleraar op een Veluws dorp, is sinds een paar jaar weduwnaar en heeft sindsdien zoveel leerlingen verloren, dat hij niet kan doorgaan. Hij aanvaardt een betrekking in Amsterdam op kantoor evenals Lien, die er haar h.b.s.-studie voor afbreekt. En Lien pakt zo flink aan dat ze zich binnen een jaar opwerkt tot redactrice van een kinderweekblad. Nu kunnen ze teruggaan naar hun geliefde dorp in de bossen. Ook de liefde speelt door dit verhaal heen, waarin de protestante sfeer goed is getroffen. (geb. f 2,50)

4798 Het Vlaamse meisjesboek is vertegenwoordigd met *De hobbelige weg*, van *Maria de Lannoy*, dat opgenomen werd in de tweede „Lila-reeks”. De zeventienjarige, ouderloze tweelingzusjes Gina en Free worden opgevoed bij een oom, die tevens hun voogd is. Hij is goed voor de meisjes, maar zijn vrouw en drie dochters zijn onuitstaanbaar. Door speculaties verliest oom zowel zijn eigen vermogen als het fortuin van zijn nichtjes, die nu zelf de kost moeten gaan verdienen. Ze zijn dapper en pakken van alles aan, tot het ogenblik dat de liefde haar intrede doet en zij een baan voor het leven gevonden hebben. Er spreekt een groot optimisme uit dit verhaal, dat prettig geschreven is, in katholieke geest, en dit op een wijze die navolging verdient. (geb. f 4,90)

De „Zonne-reeks” brengt de roman *Incognito*, door *Nel van der Zee*. Het is een verhaal waarvan de opzet doet denken aan „Een zomerzoiheid” van Cissy van Marxveldt. Joot moet wegens ziekte van haar vader haar studie aan de Academie opgeven en krijgt werk in een groot warenhuis, waar de luxe-student Titus als loopjongen te werk is gesteld om het bedrijf grondig te leren kennen. Na een groot aantal strubbelingen krijgen Joot en Titus elkaar natuurlijk. Behoorlijk geschreven, enkele aardig getekende typen, maar al te onwerkelijk van inhoud en buitengewoon oppervlakkig. Kan er mee door. (geb. f 4,50)

4800 In een mooi, positief christelijk boek, dat als titel de bijbeltekst *Eens zal het volmaakte komen* draagt, vertelt *Nida Voerman* hoe Wenda van Merlen voor een half jaar naar Zuid-Amerika en Curaçao wordt uitgezonden door een olie-maatschappij. Voor zij vertrekt komt zij tot de ontdekking dat Huug Bernink haar grote liefde niet is. In de West leert zij Siem Oudshoorn kennen en het is van beide kanten liefde op het eerste gezicht. Wenda ontdekt echter dat hij getrouwd is en al doet het haar veel verdriet, zij zegt hem ongezoeten de waarheid en trekt zich terug, ook als hij haar vraagt te wachten tot de scheiding uitgesproken zal zijn. Tijdens de thuisreis leert ze een ander kennen en merkt ze dat ze Siem vergeten kan: de volmaakte liefde is voor haar gekomen. De sfeer van de Westindische samenleving is aardig getroffen in deze roman, waarin weliswaar alles om „de man” draait, doch waarin de christelijke levensovertuiging treffend is verwerkt.

(f 3,65; geb. f 4,90)
4801 *Max de Lange-Praamsma* besluit deze Kroniek met *Wij reizen met elkander*, een diep-godsdienstig boek, waarin naar de smaak van het katholieke meisje mischien wat al te veel bijbelteksten, hoe toepasselijk ook, worden geciteerd. De hoofdfiguren, hulp in de huishouding in een bejaardentehuis, zijn zeer goed getekend: de eenvoudige Elsbeth, verloofd met de eerzuchtige dorpsjongen, die ulo

leraar wordt en als zodanig mislukt omdat hij geen orde kan houden; de ruwe flirt Anja, die 'n baby moet krijgen; de begrijpende gasten etc. Speciaal voor volwassen protestantse lezeressen een weldoend boek. (geb. f 3,90)

SPROOKJES- EN VERTELSELBOEKEN VOOR DE JEUGD

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 4802 Zes verhaaltjes over een luchtprinses, aardmannetjes, bloemen, dieren, een reus enz. werden door *E. ten Raa-Driessen* bijeengebracht in *De kleine luchtprinses*. Het geheel getuigt niet van veel fantasie en is erg gezocht. Zaadjes, nevels, zonnestrallen etc. worden overdreven gepersonifieerd. Maakwerk. (geb. f 1,75)
- 4803 *Met zeven onder een hoedje*, een vertel-

selboek in albumformaat, bevat zeven korte verhaaltjes van *Maur. Peeters*, die zich afspelen in de dieren- en kabouterwereld en waarin ook kinderen een rol krijgen. Het „motief” is meestal dat iemand al of niet door eigen schuld in moeilijkheden raakt en dan gestraft of gered wordt. De weinig originele verhaaltjes hebben vaak een didactische inslag. De Vlaamse woordkeus zal voor Nederlandse kleuters een bezwaar zijn. De leuke tekeningen komen niet altijd overeen met de tekst. Kan er mee door. (17 fr.)

Een aantal verhaaltjes en versjes om voor te lezen vóór het slapen gaan werden door *Hartger Menkman* bijeengebracht in: *En dan... komt Klaas Vaak*. Ze zijn zeer eenvoudig en worden huiselijk verteld. Niet bijzonder, maar goed bruikbaar. (geb. f 1,75)

Lea Smulders is de schrijfster van *De vrolijke carroussel* met verhaaltjes en versjes, waarin afwisselend kinderen,

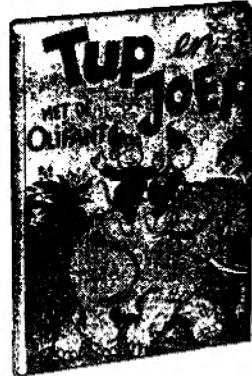
4804

4805

Dit zijn DE boekjes voor onze kleintjes!

**Prijs
f 1.25
per deel**

.....dit zijn DE boekjes om onze kinderen te leren lezen.

Iedere erkende boekhandelaar heeft ze.

N.V. Uitgeversmij. „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

sprekende dieren en levend geworden voorwerpen de hoofdpersonen zijn. Eenvoudig van taal en inhoud, sommige origineel, andere minder, is dit een aardige, geslaagde bundel zowel om voor te lezen als om de kinderen in handen te geven. Coby C. M. Krouwel zorgde voor leuk tekenwerk. (geb. f 3,90)

4806 *J. E. van Dok* bracht vier sprookjes bijeen in een boek dat hij noemde: *Beppie luistert... naar verhalen uit sprookjesland*. De kleine Beppie vraagt vader telkens om een sprookje en iedere keer geeft deze dan toe. Deze korte inleidingen zijn niet erg geslaagd en op grotemensentoon geschreven. Opmerkingen als „je gaat er misschien wel van dromen” hadden ook beter weg kunnen blijven. De sprookjes zelf zijn beter, maar komen niet boven de middelmaat uit. Het gewone thema „het goede beloond, het kwade gestraft” is behoorlijk uitgewerkt: dit maakt de soms griczelige situaties, die tovenaars en toverheksen veroorzaken, weer goed. De illustraties zijn beneden peil. (geb. f 2,50)

4807 Wat ouderwets aandoende, weinig oorspronkelijke vertellingen, flauw en braaf van inhoud, treft men aan in *Spits en de eenden* en andere dierenverhaaltjes, door *Diet Sikkinga*. De dieren zijn vermenselijkt. Het tempo der gebeurtenissen is gezapig. Het geheel is gesteld in een zeurderige spreektaal met cliché-woordkeus. (geb. f 1,90)

4808 Het boek *Rosje op de maan*, van *Arthur Haulot* bevat twee knap geschreven sprookjesachtige verhalen. In het eerste horen we hoe een eekhoortje langs een manestraal omhoog klimt en op de maan kennis maakt met de dieren die daar leven en met allerlei wondere dingen, zoals gouden bessen die nooit opraken. De dieren zijn gedeeltelijk vermenselijkt. Het tweede verhaaltje heet: „Hemelblauw” en is genoemd naar de slak, die met een jongetje en zijn vriendje Goudgeeltje, de kikker, meevliegt naar een sterretje om de sterrenregen te zien. Er blijkt een grote bewondering uit voor de grootsheid van het heeal. Taal en stijl van deze beide verhalen zijn zeer goed.

Van de blauw-oranje, artistieke tekeningen van Elisabeth Ivanovsky gaat een speciale bekoring uit. (geb. f 2,90; 40 fr.) Janneman heeft zo een en ander in zijn broekzakken verzameld dat door *E. ten Raa-Driessen*, *De schatten van Jan* wordt genoemd. Aan acht van deze schatten is een verhaaltje gekoppeld, waaruit de lezertjes vernemen wat ze om beurten voor Jan betekend hebben. Een aardig boekje voor kleine jongens, met een opgewekte sfeer. *Frisse tekeningen* van Joop Löbler. (geb. f 1,75)

4809

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Dertig losse verhaaltjes van de fantasierijke Engelse schrijfster *Enid Blyton*, alle met een bepaalde moraal, vindt men bijeen in *7 slaat de klok: vertellen nu!* Het goede wordt beloond en het verkeerde gestraft. Wel altijd een beetje te prompt! Goede voorleestof voor niet te kleine kinderen, keurig vertaald. Jammer dat er maar vier van die leuke tekeningen in staan.

4810

(f 2,90; geb. f 3,90, 60 fr.)

De dierenverhaaltjes welke *Diet Sikkinga* de jeugd voorziet in *De kivoors-tovenaar* missen helaas alle kwaliteiten die aan een goed sprookjesboek toebehoren. De stijl is pover, de tekst vrij moeilijk, de verhalen zijn te langgerekt en de intrige is zichtbaar logisch geconstrueerd.

4811

(geb. f 1,90)

Karel Bertram schreef *Van engeltjes en bengeltjes*, drie schattig vertederende verhaaltjes over kleine belevissen van engeltjes in de hemel. Vlaamse kinderen zullen ervan kunnen genieten, maar jammer genoeg zijn ze voor de Nederlandse nagenoeg onverstaaenbaar. Dit ligt niet alleen aan de taal, maar ook aan de toon en de inhoud van de verhaaltjes. En als men dit overzet in het Nederlands is net het leuke eraf. De tekeningen van Jan Flameng passen geheel bij de tekst. (15 fr.)

4812

Als nr. 23 in de „Van Gorcum's Verhalenbundels” verscheen een 2e druk van

- 4813 *Hebreeuwse helden*, naar het Amerikaans van Rufus M. Jones bewerkt door *I. C. Thomson-Wentholt*. In heel eenvoudige, op kinderen keurig afgestemde taal wordt hier verteld over enige figuren uit het Oude Testament. Bij elke van de vijftien vertellingen wordt op heel natuurlijke wijze aangetoond dat hun heldenmoed steunde op een groot vertrouwen op God, die Zijn volk juist daarom telkens uit nieuwe gevaren hielp. Ook wijst de auteur bij meer bloedige voorvallen er telkens op dat die mensen in een heel andere tijd leefden en dus op de manier van hun tijd hun trouw aan God uitten. De inhoud is algemeen christelijk. Geschiede lectuur, ook om voor te lezen. (f 1,80; geb. f 3,30)
- 4814 Drie beeldromans van *Walt Disney* werden door A. D. Hildebrand bewerkt en verzameld onder de titel: *Davy Crockett en andere verhalen*. Een drietal strips in het betere genre: als eerste dus het bekende voortrekkersverhaal „Davy Crockett”, vervolgens de romantische avonturengeschiedenis „Schat-eiland” en tenslotte een alleraardigste dierenvertelling, „De Lady en de vagebond”. De plaatjes zijn prima en laten voldoende ruimte voor wat tekst. Als afwisseling in het leesmenu heel geschikt.
- 4815 *De wind ruist door het koren* is de titel van een verzameling folkloristische verhalen van *E. ten Raa-Driessen*. We maken kennis met zeer oude volksgebruiken, die hun oorsprong vinden in het bewerken van de akker en dateren uit de tijd toen de mensen hier nog vele goden en godinnen aanbaden. Verwarrend is het verweven van de heidense gebruiken en de christelijke zeden, zonder dat deze als zodanig worden aangeduid. Dit maakt dit boekje, dat goed is van taal en stijl, niet zo geschikt voor jonge kinderen, die dit zonder uitleg lezen. (geb. f 1,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 4816 Het Winteravondboek „*Elck wat wils*”, samengesteld door *Hartger Menkman*,

geeft werkelijk wat de titel belooft: verhalen, puzzels, raadsels, wedstrijden, opdrachten, enzovoorts. De schetsjes zijn prettig leesbaar, een enkele historische daarbij leerzaam, de zelfwerkzaamheid wordt gestimuleerd door het opnemen van toneelspeltjes, wedstrijden en opdrachten. Het geheel werd royaal en aantrekkelijk uitgegeven en voorzien van tekeningen door Joop Löbler. De auteur geeft er blijk van bij het samenstellen de protestants-christelijke jeugd voor ogen gehad te hebben. Een aardige uitgave. (f 4,65; geb. f 5,90)

Een verzameling van zeer goede sprookjes en sprookjesachtige verhalen kan men aantreffen in de bundel *Sprookjes van de Avondwind*, geschreven door *Hermien IJzerman*. Vooral de eerste en de laatste vertelling, met het kerstfeest als onderwerp, zijn fraai. De ragfijne pentekeningen van de schrijfster geven de sfeer zeer juist weer. Ook als voorleesboek voor de oudere jeugd uitstekend geschikt. (geb. f 4,90)

4817

Uit: *Sprookjes van de avondwind*

De 6e druk van *Het boek voor de jeugd* is een magistraal werk geworden. Met

4818

behoud van vele klassiek geworden vertellingen, sprookjes e.d. is nu ook een, zij het klein, plaatsje ingeruimd voor het werk van moderne kinderschrijvers, zoals Annie M. G. Schmidt en Daan Zonderland. De inhoud van dit boek is zeer veelzijdig: fabels, sprookjes, gedichten, gelijkenissen uit het Nieuwe Testament. Veel verhalen zijn ook hoofdstukken uit boeken waarnaar in de inhoudsopgave verwezen wordt. Een echt boek voor het hele gezin, om uit voor te lezen aan de kleintjes en om zelf te lezen voor de groteren. Aanbevolen. (geb. f 12,50)

4819

Om te eindigen, een nieuw en waardig deel in de serie „De Sprookjeswereld”, en wel *Sprookjes van Noord-Europa*, verzameld door *Dick Voerman*. 23 sprookjes uit de Scandinavische landen, Finland, IJsland en de Fär-Öer-eilanden worden hier boeiend en zeer suggestief verteld. Bij de keuze heeft de verzamelaar echter geen kinderen voor zich gezien. Vooral de verhalen uit IJsland en de Fär-Öer-eilanden zijn bijzonder griezelig. Dit wordt nog versterkt door de illustraties die veelal het meest griezelige moment vastleggen. Hierdoor is deze bundel in zijn geheel alleen geschikt voor volwassenen om een keuze te doen voor vertellen en voorlezen aan kinderen. Voor zelf lezen vanaf veertien jaar. (geb. f 7,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor de kleinsten tot acht jaar

4820

Meneer Arie heeft honger van *Cyriel Verleyen* is blijkbaar zo in de smaak gevallen bij de kleuters, dat er een 2e druk van verscheen. De kater Arie heeft honger. Harlekijn raadt hem aan de koekoek uit de koekoeksklok op te peuzelen. De poging mislukt en er komen allerlei ongelukken van, met een gelukkig einde. Een simpel boekje, waarin alleen een enkele maal het voornaamwoord „ge” de Vlaamse herkomst verraadt. De plaatjes van Wies Peleman zijn fleurig. (f 1,50; geb. f 1,90)

190

PIMMETJE-serie

door

J. H. SECKER

★

Omslag en platen van Ben Horsthuis
Formaat 15 x 21

Uit de jeugd van Pimmetje
2e druk 120 blz.

Pimmetje in de knel
120 blz.

Die Pimmetje toch
120 blz.

Pimmetje als detective
120 blz.

Pimmetje in Zwitserland
120 blz.

Per deel geb. f 2,95.

De jongelui die wij deze boeken in handen gaven, vlogen ze door en grepen haastig naar het volgende. Alle reden dus om aan te nemen dat Pimmetje het wel zal doen: wat de strekking en pedagogische kant betreft: aanbevolen. *De Tijd*.

★

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.
Postbus 290 Den Haag

(Adv.)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

4821

Een 5e druk is reeds verschenen van *Mientje ons moedertje*, door *Anne de Vries*. Het valt niet altijd mee de oudste te zijn. Dat ervaart Mientje weer eens, als ze met haar vriendinnetje een fiets-tocht mag gaan maken, maar moeder haar toch niet goed missen kan. Mientje besluit op haar broertje en zusje te blijven passen. Eerst helpen ze vader en moeder op het korenveld, daarna gaan ze bramen zoeken. Als ze een eind zijn afgedwaald breekt er een onweer los. Mientje helpt de kleintjes over hun angst heen door ze van de Here Jezus te vertellen. Alles komt in orde en Mientje heeft getoond een goed moedertje te zijn. Een aardig kinderlijk verteld verhaal-tje. (f 0,45)

4822

De 7e druk van de twee deeltjes raadsels met antwoorden, elk 400 in getal, die onder de titel *Beste kinderen zeg eens vlog...* het licht zag, krijgt van de 70-jarige pedagoog D. L. Daalder, een Ten Geleide, waarin hij zijn vreugde uitsprekt over deze herdruk en te kennen geeft dat deze raadsels van *P. Louwerse* tot zijn dierbaarste jeugdherinneringen behoren. Een 70-jarige mag dan genieten van deze raadsels, de hedendaagse jeugd zullen zij minder liggen. Er komen tal van woorden en gezegden in voor, die niet meer algemeen gebruikelijk zijn en waardoor de antwoorden onbegrijpelijk blijven. Daarom voor de meeste kinderen niet zo aantrekkelijk. (p. dl. f 2,40)

4823

Als 30e nummer in de „Prisma Juniores” kwam de 4e druk uit van *Mijnheer Carlos op avontuur*; oorspronkelijk verschenen onder de titel „Sinterklaas blijft een zomer over”. Wij kunnen nog steeds niet enthousiast zijn over dit door *Henriëtte van Eyk* soms overdreven geestig vertelde verhaal. Sinterklaas ontpopt zich feitelijk als een gewoon mannetje met een vrij brutaal sprekend paard en met erg menselijke noden en behoeften. Sprekende dieren, planten e.d. halen de Sint niet alleen in het rijk van de legende, maar doen hem terecht komen bij de

fabels en sprookjes, al zijn ze dan in moderne vorm gestoken. Van de goede, eerbiedige Sint Nicolaasfeer blijft hier niets over. Niet direct 'n aanwinst in de „Prisma Juniores”. (f 1,25)

4824

Een welverdiende 2e druk viel de „Jantientje-trilogie” door *C. E. Pothast-Gimberg* ten deel. In het eerste deel, *Jantientje*, maken we kennis met een gelukkig gezin aan boord van de tjalk „Christina-Elisabeth”. Naast Jantientje en haar kreupele broertje *Ko* is het vooral de praatgrage en originele grootvader die het verhaal zijn bijzondere bekooring geeft. In het tweede deel zien we *Jantientje en Ko aan de wal*. De beide schipperskinderen moeten naar school en gaan daarom bij grootmoeder in Stavoren wonen. Prettig en blij, ongeunsteld en vol van de goedheid van eenvoudige, hardwerkende mensen is de sfeer van dit boek. *Ergens op het wijde water* besluit dan de trilogie. Nadat Jantientje en *Ko* vier jaar bij hun grootmoeder doorgebracht hebben, keren zij terug naar hun tjalk. *Ko* mag naar de machinistenschool en Jantientje blijft op de schuit, waar zij een onmisbare hulp wordt voor haar moeder en haar blind geworden grootvader. Men kan het alleen maar betreuren dat het godsdienstige in deze hartelijke, gezonde boeken zo volkomen ontbreekt. (p. dl. geb. f 3,95)

4825

4826

Mogen wij u voorstellen:

MIEP DIEKMANN

„Gelukkig is er de laatste jaren in ons land iets aan het veranderen in de wereld van de jeugdliteratuur. Niet langer schamen kunstenaars van naam zich, ook voor het kind te schrijven: Han Hoekstra, Remco Campert, Hans Andreus — om er enkelen te noemen. En toch blijft men het kinderboek stiefmoederlijk behandelen. Hoeveel literaire prijzen zijn er immers niet? Voor het jeugdboek is er een! Wordt er ooit een regeringsopdracht gegeven voor het

schrijven van een kinderboek? Worden er ooit reisbeurzen voor dit doel beschikbaar gesteld? ... En wie heeft er meer behoefte aan andere landen te leren kennen dan juist de jeugdboekenschrijvers? Want het kind is door alle tijden heen het meest gefascineerd gebleken door het boek dat in een ander land speelt".

U ziet dat Miep Diekmann, de schrijfster die erin slaagde verleden jaar juist die ene prijs voor het jeugdboek te verwerven met haar *De boten van Brakkeput* er wel een gedecideerde mening op na houdt, een mening die door anderen niet overal en altijd gedeeld wordt, maar die toch het overwegen dubbel en dwars waard is in het belang van alle bij het jeugdboek betrokkenen — zogoed dus de „producent” als de „consument”, in de wijdsta betekenis van het woord. De schrijfster erkende overigens in een benijdenswaardige positie te verkeren ten aanzien van bovengenoemde desiderata:

een deel van haar jeugd heeft ze buiten Nederland doorgebracht en bovendien is ze voordat dit nummer onder de ogen van de lezers komt weer naar West-Indië vertrokken. Daarbij werden haar voor de bootreis heen en terug faciliteiten verleend door de Koninklijke Nederlandse Redersvereniging, die haar plan om in een jeugdboek de aandacht van de jongelui op de zee te vestigen op alle mogelijke manieren wil helpen realiseren.

Ja, haar jeugd, daar zijn we wel benieuwd naar!

En dan vertelt Miep Diekmann hoe ze in Assen geboren werd op 26 januari 1925, maar het officiersberoep van haar vader bracht mee dat de familie niet bepaald honkvast genoemd kon worden. Het gevolg was dat ze maar liefst 2 kleuterscholen, 4 lagere scholen en... 6 gymnasia bezocht voor ze in 1945 haar einddiploma gym. kon behalen! Grote onrust bracht dat verhuizen wel, maar tevens een zich veel gemakkelijker aanpassen aan de steeds zich wijzigende omstandigheden. En toen haar vader in 1934 naar Willemstad op Curaçao werd overgeplaatst als commandant van de militaire politietroepen, nam ze zich als negenjarig kind al voor niets gek te vinden en te doen of al het vreemde heel gewoon voor haar was. „Van de eerste negers die ik in Barbados te zien kreeg,” vertelt Miep Diekmann dan verder, „en die beslist tot de zwartste ter wereld behoren, dacht ik dan ook niet — zoals mijn zusje — dat ze... afgaven! En de eerste papaya (de vrucht van de meloenboom) die ik op Curaçao te eten kreeg, heb ik met een onbewogen gezicht naar binnen gewurgd, ofschoon die volgens de hele familie geweldig stonk...” Deze instelling om wat anderen denken en doen als gewoon te aanvaarden, heeft blijkbaar ook het objectief beoordelen van het leven van anderen in de hand gewerkt. Zo objectief mogelijk tenminste, want daardoor ontstaan evengoed botsingen en die zou ze — zo besloot ze als twaalfjarige al — later op papier gaan

zetten. De schrijfster werd eigenlijk toen dus al geboren. Toch deed ze er niet veel moeite voor om die drang te realiseren: „Ik heb werkelijk niet meer boeken gelezen en beslist ook niet meer ‚versjes‘ gemaakt dan mijn leeftijdnoten.”

Toen ze bijna veertien was, ging de familie terug naar Nederland, en dat bracht weer nieuwe ervaringen:

„Mijn hele opvoeding in de West had me veel rijper gemaakt dan de kinderen met wie ik op school omging, en de isolatie, die ik in West-Indië als Hollands kind had gevoeld, bleek eigenlijk in Nederland nog groter te zijn. Vandaar waarschijnlijk werden in al mijn boeken de hoofdpersonen min of meer van de kindergemeenschap geïsoleerde figuren en had het gegeven onder meer het doel problemen van dergelijke kinderen te helpen oplossen. Daarom ook verkies ik in mijn werk de logica van het kind, het zicht van het kind op de werkelijkheid, boven de — overigens goedgemeende — raad van ouderen, die het kind vaak te weinig gelegenheid laat zijn eigen krachten te ontplooiën.”

Ook dat brengt weer problemen voor de schrijfster, want bij ieder nieuw jeugdboek dat ze schrijft vraagt ze zich af: leg ik — tegen mijn eigen standpunt in — niet een té groot beslag op het geestelijk goed van mijn jong publiek?

Bij ieder nieuw jeugdboek... Dat brengt het gesprek op het aantal dat Miep Diekmann tot nu toe op haar naam heeft staan. Het zijn er 18, o.a. de „Annejet-serie” bestaande uit *Annejet stelt zich voor*, *Annejet helpt een handje*, *Annejet wint de laatste ronde*, *Annejet laat het er niet bij zitten* en het ter perse zijnde *Annejet knipt de kaartjes*. Dan is er nog: *Anders is niet altijd beter*, *De boot vertrekt zonder Claartje*, *Panaderio Pan*, *Een spel van schijn* en *Viermaal Lodewijk*.

Zeker een tiental ervan wil de schrijfster allerminst „aangrijpend” voor de jonge lezer noemen. „Pas in de latere boeken”, gaat ze voort, „als *Marmouzet*, *De boten*

van Brakkeput, *Padu is gek* en *Nooit meer een lampion* (dat dit najaar verschijnt) heb ik gepoogd het kind direct te raken in zijn meest gevoelige plekken. Taal en probleemstelling liggen mijns inziens binnen het bereik van het begripsvermogen van het kind, alleen de compositie — gebouwd op de zelfexpressie — vergt waarschijnlijk van het kind een grotere aandacht dan die, welke het voor de meeste jeugdboeken hoeft op te brengen. Het wordt immers gedwongen een heel boek lang de gedachtenwereld van een ander nauwkeurig te volgen. Vooral ouderen zeggen zonder uitzondering van mijn laatste boeken: ‚dat kan ik toch geen kinderboeken meer vinden!’ Hoe verrassend voor velen dus blijkbaar mijn werkwijze is, ook voor mij is het duidelijk dat men met dit soort jeugdboek vrij vlug aan de uiterste grens komt: binnen een klein aantal jaren kan men zich niet blijven vernieuwen. Het gevaar bestaat dan dat men braaf blijft voortsuccellen op het paadje van een eenmaal behaald succes. En of dit succes nu literair dan wel commercieel is, voor de dynamiek — waarvan onze jeugdliteratuur het zo moet hebben — is het funest. Daarom is het fout jezelf te gaan zien als ‚geroepen tot het schrijven voor de jeugd’. Daarin zit immers alweer zoveel opzet, dat het kind er feitelijk door op de achtergrond raakt.”

In ons gesprek komen we dan nog even terug op schrijfsters mening dat het zo belangrijk is dat juist de jeugdboekenschrijver andere landen bereist. We wijzen erop dat de jeugd toch die landen eveneens leert kennen uit vertalingen van goede buitenlandse literatuur. Een „schrijversuitwisseling” op deze manier is toch ook mogelijk, al zal de Nederlandse auteur daarbij dikwijls in het gedrang komen: Onze taal is nu eenmaal geen wereldtaal, waar de uitgever in den vreemde gemakkelijk kennis van neemt. Dat hier echter toch mogelijkheden liggen bewijst het werk van Miep Diekmann zelf: *De boten van Brakkeput* verschijnt volgend jaar in een Duitse ver-

taling, terwijl met Frankrijk en Spanje nog onderhandelingen lopen.

Het slot van ons onderhoud brengt ons op schrijfsters aanstaande reis naar de West. Een niet geringe bekoring biedt het haar dat zij nu voor het eerst na jaren kennis zal maken met een groot deel van haar lezerspubliek, voor wie haar laatste boeken nog heel iets anders zijn dan literair geslaagde produkten. Voor hen zijn *De boten van Brakkenput*, maar vooral *Padu is gek* de eerste moderne Antillaanse kinderboeken. „Voor sommigen van hen”, lacht de schrijfster, „is het nog steeds een raadsel, dat die kleine ‚macamba’ met haar ‚cabei manteca’ (boterhaar), die ik was, later zulke boeken over hun moederland heeft kunnen schrijven. Eén ding is jam-

mer: dat als ik straks op ‚Brakkeput’ zal zijn, of in Santa Martha, waar Padu woont, dat ik dan niet al de Nederlandse lezertjes van mijn boeken bij me zal hebben, om hen van alles te wijzen en te vertellen wat er in mijn boeken toch wel niet helemaal uitgekomen zal zijn. Want dit is het grootste ongenoegen dat ik zelfs aan mijn beste boeken beleaf: dat er nooit alles in kan. Maar het is tegelijkertijd de motor die me aan de gang houdt, die me tijdens het schrijven van het ene boek alweer aan het volgende laat werken.”

Maar vóór dat volgende boek — waarnaar we natuurlijk erg nieuwsgierig zijn — komt dan nog eerst de reis naar de West. En daarom, Miep Diekmann: goede vaart en veel succes. G.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

volgnummer)

Armstrong, A. O.: Verhalen uit het leven van Jezus. 6 dln. (Bosch & Keuning), resp. 60, 64, 60, 68, 60 en 75 p. — VIb, P	4762
van Arnhem, Tr.: De „heer” van Nuenen (Spaarnestad), 147 p. — V, J †	4791
Bertram, K.: Van engeltjes en bengeltjes (Altiora), 24 p. — VIb-c	4812
Blyton, E.: 7 slaat de klok: vertellen nul! (Kruseman), 116 p. — VIb-c	4810
Boudens, A. A.: De wonderlijke uitvinding van mijnheer Abraham (J. Schenk), 157 p. — VIa, J	4777
Broos, P.: Van Konstant de sneeuwman (Helmond), 32 p. — VIc	4732
Brown, M. W.: De hondenmatroos (De Bezige Bij), 28 p. — VIc	4736
Brugman, T.: Eenmaal vrienden altijd vrienden (Ploegsma), 147 p. — VIa	4778
Cabral, O.: Mannetje Nies (De Bezige Bij), 28 p. — VIc	4735
Cooper, J. F. De prairie (Classics), 48 p. — VIa ^{oo}	4780
Disney, W.: Davy Crockett (Geill. Pers), 104 p. — VIb	4814
van Dok, J. E.: Beppie luistert... (De Torenlaan), 56 p. — VIc	4806
Dumas, A.: De graaf van Monte Christo (Classics), 48 p. — VIa ^{oo}	4780
Dumas (Zoon), A.: Gravin Bertha's geest (Heidland), 95 p. — VIb	4760
van Erven, Ch.: Tooske (West-Friesl.), 124 p. — VIb, M	4770
van Eyk, H.: Mijnheer Carlos op avontuur (Het Spectrum), 184 p. — VIb, N	4823
Fallada, H.: Fridolien, de das (Ploegsma), 127 p. — VIa	4782
Feld, Fr.: De wonderlijke reis naar Karbonkelland (Spectrum), 184 p. — VIb	4767
Franke, S.: Bij de Surinaamse bosnegers (West-Friesl.), 78 p. — VIa-b	4773
Guillot, R.: Sirga de leeuwin (Wereld-Bibl.), 104 p. — VIa	4783
Haulot, A.: Rosje op de maan (A. Manteau), 101 p. — VIc	4808

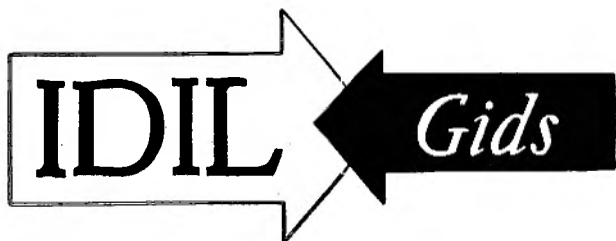
Hoffmann, H., Dr.: De lotgevallen van prins Moedgevat en Roosmarijn en van hun lieve ezelkijn (Wereld-Bibl.), 48 p. — VIB-c	4750
van der Horst, R.: Drie dolle dagen (Het Goede Boek), 123 p. — VIB	4759
van de Hulst Jr., W. G.: Het verdwaalde schaap (Callenbach), 46 p. — Vlc, (P)	4745
Jansse, G.: Het duinhol (Het Goede Boek), 92 p. — VIB, J	4757
Kästner, E.: Don Quichotte (H. P. Leopold), 47 p. — VIB	4761
Kamm, J.: Avontuurlijke reizen kapitein Cook (Van Goor), 208 p. — VJa, J	4776
Kervern, C.: Route: noord, 88 oost (Desclée), 132 p. — VJa, J	4775
Kloek, D.: Lien pakt aan (L. J. Veen), 104 p. — IV-V, M, (P)	4797
Kranz, H.: Vlucht naar de ijshaaienjagers (Helmond), 208 p. — V, J	4794
Kuipers, M.: Peet en Peek (West-Friest.), 54 p. — VIB-c, J	4754
Laan, D.: Pinkeltje en de flonkersteen (Van Holkema & W.), 158 p. — Vlc de Lange-Fraamsma, M.: Map doet ook mee (Callenbach), 109 p. — VJa-b, M, (P)	4742
de Lange-Fraamsma, M.: Wij reizen met elkander (Callenbach), 224 p. — IV, M, (P)	4771
de Lannoy, M.: De hobbelige weg (Standaard-Boekhandel), 180 p. — IV-V, M †	4801
Leger, H.: De jacht op het verraad (Desclée), 143 p. — IV-V, J	4798
Lewis, C. S.: De wonderreis van het drakeschip (West-Friest.), 185 p. — VIB	4795
Lewis, C. S.: De zilveren stoel (West-Friest.), 177 p. — VIB	4764
Lindgren, A.: Meer over Bolderburen (Van der Peet), 140 p. — VIB-c	4765
Louwerse, P.: Beste kindren zeg eens vlug... 2 dln. (P. van Belkum Az.), resp. 72 en 64 p. — VIB-c	4752
Lindgren, A.: Voor het laatst: Bolderburen (Van der Peet), 155 p. — VIB-c	4822
Lindgren, A.: Wij uit Bolderburen (Van der Peet), 112 p. — VIB-c	4753
London, J.: Wittand (Classics), 48 p. — VIa ^o	4751
Lunt, A.: Dunkie (De Bezige Bij), 28 p. — Vlc	4780
Lutterbeck, G. A.: De jacht over de eilanden (Altiora), 112 p. — VJa † :	4734
Lutz, B.: Frank Wildeman leert fatsoen (Paul Brand), 192 p. — V, J † :	4779
Lutz, B.: Mieke Wervelwind leert fatsoen (Paul Brand), 189 p. — V, M †	4789
Lynch, P.: Ethne en haar viool (L. J. Veen), 247 p. — VJa, M	4788
Marryat, F.: De kleine wilde (Classics), 48 p. — VIa ^o	4784
(Menkman, H.): „Elck wat wils” (West-Friest.), 189 p. — VJa-b, (P)	4780
Menkman, H.: En dan... komt Klaas Vaak (West-Friest.), 76 p. — Vlc	4816
Meyer, L.: Het meisje Marlieke (Het Goede Boek), 155 p. — VJa, M	4804
Mogridge, S.: De bom op de maan (Het Spectrum), 176 p. — V, J ^o	4786
van der Molen, W.: Van een aap, een kat en een orgeltjesman (Holland), 76 p. — Vlc	4793
Nieuwenhuis, J., en E. Sporken: Jij (H. Nelissen), 300 p. — V, J ^o	4744
Nordhoff, Ch., en J. N. Hall: De orkaan (Classics), 48 p. — VIa ^o	4790
Norel, K.: Hans en Grietje op de Rijn (Callenbach), 77 p. — VIB, (P)	4780
Ouida: Onder twee vlaggen (Classics), 48 p. VIa ^o	4758
Peale, N. V.: De komst van de Koning (Bijleveld), 32 p. — VJa	4780
Peeters, M.: Met zeven onder een hoedje (Altiora), 39 p. — Vlc	4781
Polet, S.: Klein Karelkje wordt keizer (Holland), 80 p. — Vlc	4803
Pothast-Gimberg, C. E.: Ergens op het wijde water (Arbeiderspers), 125 p. — VIB	4743
Pothast-Gimberg, C. E.: Jantientje (Arbeiderspers), 126. — VIB	4826
	4824

Pothast-Gimberg, C. E.: Jantientje en Ko aan de wal (Arbeiderspers), 127 p.	4825
— VIB	
Pothast-Gimberg, C. E.: Kasjes kettinkje (Van Goor), 136 p. — VIB-c, J	4755
Pijnenburg, L.: De reus, die erg niesde (J. Schenk), 80 p. — VIC	4739
ten Raa-Driessen, E.: De kleine luchtprinses (West-Friest.), 72 p. — VIC	4802
ten Raa-Driessen, E.: De schatten van Jan (West-Friest.), 56 p. — VIC, J	4809
ten Raa-Driessen, E.: De wind ruist door het koren (West-Friest.), 61 p.	
— VIB	4815
Rauzier-Fontayne, L.: Marikele (West-Friest.), 155 p. — VIA, M ^{oo}	4785
Schmidt, A. M. G.: De graaf van weet-ik-veel (Arbeiderspers), 64 p. — VIB	4763
Schoolland, J. L.: Van Fieneke en Marjolijn. Herfst (Callenbach), 53 p.	
— VIC, M, P	4747
Scott, W, Sir: Ivanhoe (Classics), 48 p. — VIA ^{oo}	4780
Scott, W., Sir: Rob Roy (Classics), 48 p. — VIA ^{oo}	4780
Sikkinga, D.: De kikvors-tovenaar (West-Friest.), 82 p. — VIB-c	4811
Sikkinga, D.: Spits en de eenden (West-Friest.), 89 p. — VIC	4807
Smith, D.: De honderd en een Dalmatiners (H. P. Leopold), 199 p.	
VIA-b	4772
Smits-Nijhof, A.: Snel-voet en de ver-dwe-nen ko-nings-kroon (Holland),	
48 p. — VIC	4740
Smits-Nijhof, A.: Snel-voet reist naar de maan (Holland), 47 p. — VIC	4741
Smulders, L.: De vrolijke carrousel (Cantecleer), 128 p. — VIC	4805
Sörensen, V.: Minny wil alles weten (Het Spectrum), 170 p. — VIB, M	4768
van der Steen-Pijpers, C.: Robbie krijgt toch een vriendje (Callenbach),	
15 p. — VIC, J, (P)	4746
Strik, A.: Dappere Rudi (Het Goede Boek), 62 p. — VIB, J	4756
Thomson-Wentholt, I. C.: Hebreeuwse helden (Van Gorcum), 84 p. —	
VIB-c	4813
Ungermann, A.: Poësie (De Bezige Bij), 28 p. — VIC	4733
Veringa, Th. Tj.: Myserie van de goudvallei (J. Schenk), 142 p. — VIA, J	4774
Verleyen, C.: Meneer Arie heeft honger (Desclée), 28 p. — VIC	4820
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: Manko Kapak (De Sikkel), 195 p. — V, J	4792
Verne, J.: Naar het midden der aarde (Classics), 48 p. — VIA ^{oo}	4780
Verne, J.: De wereld rond in 80 dagen (Classics), 48 p. — VIA ^{oo}	4780
Versteegh, G.: Franklin (West-Friest.) 143 p. — IV-V, JM	4796
de Villeneuve, D.: Het circus van Piet Pijpkaneel (H. Meulenhoff), 31 p.	
— VIC	4737
de Villeneuve, D.: De poes van de bureu.... (H. Meulenhoff), 32 p. — VIC	4738
(Voerman, D.): Sprookjes van Noord-Europa (Van der Peet), 200 p. — V	4819
Voerman, N.: Eens zal het volmaakte komen (West-Friest.), 195 p. —	
IV-V, M, (P)	4800
Vogels, A.: Robbie van de vrachtboot (Van Goor), 40 p. — VIC †	4749
Vogels, A.: Zo'n flinke Marijke! (Van Goor), 36 p. — VIC †	4748
de Vries, A.: Mientje ons moedertje (Callenbach), 32 p. — VIB-c, (P)	4821
de Vries, J.: Maartje de Wit (La Rivière & V.), 173 p. — V, M	4787
Wells, H.G.: Reis naar de toekomst (Classics), 48 p. — VIA ^{oo}	4780
Westra, T.: Kikkie Konijn (Van Gorcum), 86 p. — VIC	4731
Winkler-Vonk, A.: Pim en zijn grootje (Ploegsma), 112 p. — VIB	4766
XX: Het boek voor de jeugd (Arbeiderspers), 640 p. — VIA-b	4818
XX: Robin Hood (Classics), 48 p. — VIA ^{oo}	4780
IJzerman, H.: Sprookjes van de avondwind (Wereldbibl.), 160 p. — VIA-b	4817
van der Zee, N.: Incognito (West-Friest.), 185 p. — IV-V, M	4799

MEI 1958

JAARGANG IX

NUMMER 9

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 4827-4922

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	199
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>uw aandacht</i>	212
<i>Bibliografisch register</i>	214

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginners (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De Romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

Het tekenen in grote vlakken en het gebruik van slechts vier kleuren (rood, geel, blauw en groen), maken de boekjes van de schrijver-tekenaar *Dick Bruna* voor veel kinderen tot hun meest geliefde prentenboeken. Kleuters vanaf 'n jaar of drie zullen ook wel weer genieten van *De auto*. Een oude, aftandse auto droomt dat hij nog actief is als brandweerwagen. Hij blust een brandje en krijgt van een meisje mooie bloemen. Als hij wakker wordt, hoopt hij maar weer gauw verder te kunnen dromen. Onder elk plaatje staat een tweeregelig rijmpje.

4828 Dit is ook het geval bij *Tijs* en zijn speelgoedkast, waaruit hij alles, op één pop na, uitdeelt aan arme kindertjes. Ook dit boekje zal in de smaak vallen. (p. dl. f 1,15; geb. f 1,90)

4829 De „Teddy Beer-serie” van *H. C. Cradock* werd uitgebreid met de deeltjes
4830 4 en 5, getiteld *In de winkel van Teddy Beer* en *Op de boerderij van Teddy Beer*. De speelgoeddieren *Teddy*, de olifant *Jan*, de uil *Uilepit* en de poppen *Lizelot* en *Frieda* beleven heerlijke huiselijke, winkel- en plattelandsbelevissen. Dol vermakelijke boekjes, die vol-

komen op kinderen zijn afgestemd en tot in details geven wat kinderen leuk vinden. Ook de tekeningen zijn alleraardigst. (p. dl. geb. f 1,95)

Naar het gelijknamige t.v.-spel schreef *Cor Ria Leeman* het boek *Jan Vogel-schrik*. Jan heeft geen hart, daarom zijn alle vogeltjes bang voor hem. Het is uiteindelijk de toverfee die hem wijst hoe hij een hart kan vinden. Een aardig verhaal met merkbaar Vlaamse inslag, die voor de kleinsten in Nederland wel eens bezwaarlijk kan zijn. (25 fr.)

Er zijn nóg een drietal Vlaamse uitgaven voor de kleintjes. Van *Maurits Huybrechts* is er *Sander verslaat de reus*. De koning heeft er veel verdriet van dat zijn dochtertje *Annemie* is weggevoerd door een reus. Gelukkig heeft hij een reuze-knechtje, *Sander*, moedig en slim. Hem lukt het, het prinsesje te redden. Een sprookjesachtig, typisch Vlaams verhaal met leuke tekeningen. De grapjes en mopjes zijn niet altijd fijn. (20 fr.)

Hoe drie kabouters aan een mensenkind de gaven van kracht en wijsheid schenken, vertelt *Omer de Dier* in *De wonderstaf van koning Edelhart*. Een ouderwets aandoend, enigszins zoetelijk kabouterverhaal. Toch niet onaardig. (17 fr.)

4831

4832

4833

4834 *Micheline Wauman* is de schrijfster van *De wonder trein*. De kleine Rikse rijdt met een afgedankte trein naar Wonderland. Hij beleeft daar enkele avontuurtjes en keert weer behouden thuis. Dit sterk-Vlaamstalige boekje is wel leuk verteld. De afloop is niet geheel bevredigend. (17 fr.)

4835 *Nieuwe avonturen van Ole Alexander* (Filibom-bom-bom) horen we in het tweede boek van *Anna Cath. Vestly*. Deze avonturen worden aardig en geestig verteld. Eén hoofdstuk echter noopt ons het boekje met heel veel reserve te bekijken. Daar vindt men namelijk gesprekken tussen de kleine Ole Alexander met zijn moeder over het kindje dat spoedig in het gezin wordt verwacht. Dit gesprek wordt gevoerd in termen, welke men zich in een gezonde voorlichting zeer wel denken kan. Het is echter een geheel andere vraag of men het kleine kind via een amusementsboekje met deze materie vertrouwd moet maken. Het nog niet voorgelichte kind kan er door in de war raken; het reeds voorgelichte kind zal geleerd hebben dat men over deze zaken niet zo vrij-uit converseert als hier gebeurt. Bovendien heeft het gesprek plaats buiten iedere godsdienstige sfeer, zodat het godsdienstige kind hier iets essentieels missen moet. Alles bijeen dus geen boekje dat je een kind zo maar in handen geeft. Parafaserend voorlezen is wellicht wel mogelijk.

4836 Het derde deel 't *Is Ole Alexander* weer roept niet zoveel problemen op, alhoewel ook dit elke godsdienstige basis mist. Het is een opgewekt en leuk boek, dat het beste voorgelezen zal kunnen worden. Hierdoor zullen de geestigheden en goede, opvoedkundige hints het best tot hun recht komen.

(p. dl. f 2,50; geb. f 3,50)

Vooraf degenen die „Kleine Sjang” en „Kleine Sjang en zijn vriendjes” reeds kennen zullen blij zijn met het derde boek van *Eleanor Frances Lattimore* over dit Chineseje, dat heet *Kleine Sjang en de konijntjes*. In dit charmante kinderboek worden enkele eenvoudige be-

Uit: *Kleine Sjang en de konijntjes*

levenissen verteld van een kleine Chinese jongen. Het verhaal speelt zich af op het primitieve, haast benijdenswaardig rustige platteland van een China, dat niet meer bestaat. Aan het einde van het boek krijgt Sjang enkele konijntjes, vandaar de titel. Het is een genot met het belevingswereldje van dit zesjarige baasje kennis te maken. Een aantal begrippen zullen de kleintjes niet direct duidelijk zijn, maar dit kan ons niet weerhouden het fijnzinnige verhaal, met sprekende illustraties van de schrijfster, hartelijk aan te bevelen. (geb. f 3,90)

4838 *Kapitein Rolmops* is weliswaar een zee-roker, doch, in vergelijking met zijn concurrent Jaap de Keler (prachtige naam voor een zeeschuimer) een goedzak. Gelukkig maar dat zijn scheepsjongen een pienter ventje is, anders was het met onze Rolmops niet zo goed afgelopen. Een heerlijk verhaal voor kleine jongens, waarbij het niet zozeer gaat om de tekst als wel om de zeldzaam geslaagde, kleurrijke illustraties. Dit qua afmetingen grote prentenboek van *John Ryan* is ondanks zijn slechts 33 bladzijden de prijs ten volle waard. (geb. f 4,90)

- 4839 Nóg groter (34 x 24) en nóg iets dunner (28 bladzijden) is het albumboek *Pinocchio*, naar de gelijknamige film en naar het verhaal van Collodi bewerkt door *Walt Disney*. Driekwart van de inhoud wordt ingenomen door royale illustraties, verdienstelijk gekleurd, met overdadig gebruik van goud. De beperkte tekst laat zich goed lezen. Als kijk-boek tijdens een uitgebreider vertelling dan de tekst biedt zal deze uitgave nog meer voldoening geven.
- 4840 We zullen in deze Kroniek vier deeltjes bespreken van een nieuwe serie, „Vlindertjes” geheten. Zoals de naam reeds min of meer aanduidt gaat het hier om kleine boekjes van namelijk 15 x 13 cm, die elk 24 pagina's tellen. Een ervan is ook voor de kleinsten geschikt: *Het gulzige geitje*, door *Maur. Peeters*. Het is een verhaaltje in versvorm met gekleurde, moderne plaatjes van E. Morel. Wel aardig. (f 0,90)
- Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen**
- 4841 *Het denneboompje dat niet tevereden was* is de titel van het tweede „Vlindertje”. De auteur is *Carla Walschap*. Het is een zeer eenvoudig sprookje van een kleine den die van O.L. Heer, op zijn verlangen, telkens andere blaadjes krijgt, tot het terugverlangt naar zijn naalden. Ook hier aardige illustraties van E. Morel. (f 0,90)
- 4842 In *De goudrivier* van *John Ruskin* vindt men het verhaal van de gebroeders Kniesoor en Lachebek. Zij ontmoeten de koning van de goudrivier die hun alle rijkdom toezegt, mits zij drie druppels water sprenkelen in de bron van de rivier. Kniesoor gaat op stap, toont zich onderweg zeer hardvochtig en wordt gestraft. Met Lachebek loopt het natuurlijk veel beter af. De tekst blijft achter bij de kwieke, gekleurde platen. De tekst is stroef, niet simpel genoeg. Niet zo geslaagd dit deeltje. (f 0,90)
- Aan het oordeel dat wij in het jan./febr.-nr. van deze jaargang op blz. 128 gaven over de *Sprookjes in Beeld* hebben wij bij het verschijnen van het tweede dozijn van deze serie strips in kleuren weinig toe te voegen. Wij zullen volstaan met de slotzin van ons betoog, die luidde: zolang er nog kinderen zijn die lezen kunnen en willen, plus ouders die vertellen kunnen: weg met dergelijke strips. De titels van het tweede twaalfstal kan men vinden in het Bibliografisch register. (p. dl. f 0,60)
- Frits van Vlijmen* schreef een vervolg op „Avonturen van Flip en Flap”, genaamd *Flip en Flap bij de boskabouters*. Er zit weinig fleur aan de tekst van dit simpele kabouterverhaaltje. Er worden bovendien aanhoudend veel te moeilijke uitdrukkingen en woorden gebruikt. Matig. (f 2,—)
- 4854 Van de hand van *Luc ter Elst* verscheen het diersprookje *Dag Ribbedebie!*, waarop reeds een vervolg wordt aangekondigd. Het aapje Ribbedebie is een schalks dier dat zich door list en moed opwerkt tot de koning der apen. Op velerlei wijzen brengt hij uitkomst als dieren of mensen in nood zitten. Het boek heeft geestige wendingen, doch de manier van vertellen — de schrijver haalt er ieder ogenblik zijn lezers bij — verbrokkelt het verhaal. Het Vlaamse taal-eigen zal bovendien nogal wat moeilijkheden opleveren voor Noordnederlandse kinderen. Geschikt (40 fr.; geb. 55 fr.) Een kostbare uitgave, met vorstelijke illustraties van Anton Pieck, viel ten deel aan *Duco's gevleugelde dromen*, door *H. J. van Nijnatten-Doffegnies*. Eeuwen geleden landden Nederlandse emigranten op een geheimzinnig eiland, Fripahatland, waar koning *Jacohé* regeerde. Deze tovervorst belette ieder, middels een tovercirkel rond de kust, het eiland nog ooit te verlaten. Toch slagen twee gelieven daarin, doch hun kindje *Duco* wordt voortaan elke nacht op de vleugels van *Jacohé's* windkuikens naar het eiland overgeplaatst en hij beleeft daar wonderlijke avonturen temidden der dierenwereld. Tenslotte wordt de betovering natuurlijk verbroken, maar dan heeft de schrijfster ook alle gelegenheid gehad om

minuticus het gecompliceerde leven der dieren te observeren. Bovendien legt zij een milde tendens in de vele passages waarin Duco optreedt als beschermer van de zwakken en bedrukten onder mens en dier. Een boeiend boek voor kinderen tussen de 7 en de 10. Een compliment voor de verzorgde taal en het fraaie uiterlijk. (geb. f 12,50)
De kostelijke humor en de rijke fantasie van *Annie M. G. Schmidt* als auteur en van *Jenny Dalenoord* als illustrator schit-

- 4858 teren weer in *Wiplala*, een heel klein kereltje dat „tinkelen” kan (een soort toveren), en de dolste avonturen beleeft bij meneer Blom en zijn kinderen Johannes en Nella Della. Een meesterwerkje in de Nederlandse jeugdlektuur. Sterk aanbevolen. (geb. f 4,90)
- 4859 Er zit beslist niet veel in, in het fotoboekje *Julia, het clowntje van Malaga*, de nieuwste uitgave in de „Bambi-reeks”. Het weinig-zeggende verhaaltje van het clowntje dat zo graag bij het circus wil, maar haar grote kans voorbij ziet gaan, wordt verteld in een uitvoerige foto-reportage van Wim van Wieringen, waarmee de summiere tekst van *Margje Toonder* niet geheel synchroon loopt. Niet om enthousiast over te zijn. (f 2,40)
- 4860 Een boeiend en instructief verhaal is *Lody's grote avontuur*, door *B. Graafland*. Lody wil zijn vader helpen bij het speu-

ren naar de stropers die vaders palingnetten leeghalen. Hij slaagt daar niet alleen in, maar vindt door een toeval ook nog een juwelier ontvreemd zijn. Stropers en inbrekers krijgen op het eind hun verdiende loon. Naast avontuur staat er ook heel wat leerzaams in over het polderland. Een aardig geschreven boekje.

(geb. f 1,75)

De „Wielewaal-reeks” brengt als 25e deel de geschiedenis van *Konijne-Japie*, te boek gesteld door *A. Rutgers van der Loeff-Basenau*. Japie ontmoet op de konijnen- en pluimveetoonstelling een oude dame die, evenals hij, konijnen fokt. Zij sluiten vriendschap en in de vakantie wordt Japie uitgenodigd te komen logeren. Dat is voor de jongen, die op een Amsterdams bovenhuis woont, een evenement, vooral als de dame een freule blijkt, die op een echt kasteel woont. Ook zijn broertjes en zusjes mogen komen. Iedereen uit de buurt leeft mee. Groot is de verrassing wanneer op een weekend niet alleen Japies ouders maar ook een aantal buurtbewoners een kijkje komen nemen. De freule, getroffen door zoveel vriendschap, besluit dan haar kasteel als vakantie-oord voor hen open te stellen. Dit kostelijke verhaal met zijn rake persoonstypering munt uit door een levendige verteltrant en een ontwapenende humor. Aardige tekeningen van *Alie Evers*. (f 2,—; geb. f 2,95)

Beppo de krantenjongen is een verhaal van *Nic. van de Burgt*, dat uitkwam in de serie „Goudvinken”. Een jongetje uit Rome verliest zijn ouders bij een spoorwegramp en naderhand zijn verzorger, oom Antonio. Een lieve dame helpt hem over de eerste moeilijkheden heen. Door eigen vlijt en toewijding verdient hij voldoende met de verkoop van sportbladen. Als hij bovendien een ontsnapte panter weet te biologeren, is zijn carrière gemaakt. Nogal vreemd is het onzichtbare engeltje, dat als een soort stem van het geweten Beppo allerlei adviezen geeft. Niet geweldig, doch goed leesbaar.

(f 1,50; geb. f 1,90)

Het laatste „Vlindertje”, dat wij dit-

4863 maal bespreken, heet *Ieder heeft zijn eigen uur*. De opzet om aan kinderen duidelijk te maken dat het niet overal even laat is op hetzelfde moment, is door *Daan Inghelram* erg aardig uitgewerkt. De geel-groen-rode illustraties zijn uitstekend; de kaartjes zijn jammer genoeg niet al te duidelijk. Een poëtische en instructieve inleiding in het probleem tijd. (f 0,90)

4864 Wat een jonge vos allemaal mee kan maken in zijn leven, is door *Albert van Nerum* verwerkt in de vier-delige „Reintje-reeks”. *Reintje, Roodbaardje en Geelstaartje* gaat over de jeugd in het ouderlijk hol en over de eerste roofnacht.

4865 In *Reintje trekt de wereld* in begint de strijd om voedsel en tegen de grote vijand, de mens. In *Reintje en de stropers*

4866 lezen we hoe Reintje roekeloos is en gevangen wordt door stropers. Maar hij weet weer te ontsnappen en voor het aanbreken van de winter in het bos terug te keren. De geschiedenis besluit dan met *Reintje en Rankje*. Reintje brengt zijn eerste winter door met veel sneeuw, koude en voedselgebrek, en maakt kennis met het vossenvrouwje Rankje, die hem in het voorjaar drie voskinderen schenkt. De auteur schrijft een pittige stijl: direct, raak en zonder onnodige uitweidingen. Bovendien slaagt hij erin menige wetenswaardigheid uit het dierenrijk in te lassen. Het doet echter ietwat vreemd aan dat in dezelfde tekst de dieren sprekend en denkend worden opgevoerd, en dat tevens de natuur zo realistisch wordt beschreven. Deze combinatie bevredigt niet geheel. Eigenaardig is ook de vergoeliking van stropen etc. De taal is lichtelijk Vlaams. Ondanks de bezwaren menen wij deze aardige boeken met de uitstekende tekeningen van Ivo Queeckers toch wel te kunnen aanbevelen. (p. dl. geb. f 3,75)

4868 Ook *Lilli Koenig* vertelt een dieren-geschiedenis, en wel die van *Gringolo*, de zevenslaper. Kiki, enig kind, woont met haar moeder in een bosrijke omgeving in Oostenrijk. Zij gaat geheel op in de natuur en voelt zich daardoor ook nooit eenzaam. En wanneer er ongevraagd een

zevenslaper, een soort knaagdier, zijn in-trede doet in hun huis, is Kiki daar dol-blij mee. Samen beleven ze tal van avonturen, die kostelijk worden beschreven, en voorzien zijn van leuke illustraties door de schrijfster. De Staatsprijs voor jeugdliteratuur en de Jeugdboekenprijs van de stad Wenen werden aan dit boek verleend. (geb. f 4,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Adrienne Thomas schreef het boek *Er raakt een hond zoek*. Hansi Rössler, die dol op dieren is, mag van haar vader, een tandarts, geen dieren houden, maar toch smokkelt zij op zekere dag een herdershond mee naar binnen. Het duurt niet lang of ook vader is op Bazi gesteld. Na een half jaar echter wordt Bazi in een vrachtauto gelokt en ontvoerd. Na allerlei verwickelingen blijkt dat de bestuurder, een jongeman, de eerste eigenaar van Bazi is. Hij staat de hond echter weer aan de familie Rössler af, en krijgt daarvoor in ruil het hart van de tandartsassistent. Een vrolijk en geestig verhaal, goed geïllustreerd door Klaus Gelbhaar. (geb. f 3,90)

Het vierde deel in de „Dorientje-serie” van *Betty van der Plaats* is getiteld: *Dorientje's ontdekking*. Dorientje en haar tweelingbroer Bob slagen allebei voor hun toelatingsexamen, waardoor hun lagere schooltijd een einde neemt. Met een getrouwde zuster en haar man mogen ze mee op vakantie naar Oostenrijk. Daar „ontdekt” Dorientje eigenlijk van alles, maar het accent valt toch wel op de ontdekking dat een vriendje, aan wiens oprechtheid ze twijfelde, de waarheid sprak. En wanneer ze weer thuis is, merkt ze dat de nieuwe school in plaats van vervelend, echt prettig is. Een geschikt boek. (geb. f 3,90)

Enid Blyton schreef twee typisch Engelse verhalen over de belevenissen op een Engelse meisjesschool, getiteld *Pitty naar kostschool* en *Pitty's tweede kostschooljaar*. Vriendschappen, strubbelingen, moeilijkheden en misverstanden, on-

4869

4870

4871
4872

deugende streken en heldendaden zijn de gegevens die tegen een achtergrond van hoge morele maatstaven, Engelse onverstoorbaarheid en kleurloze neutraliteit de inhoud van deze twee boeken bepalen. Pretentieuze bakvissenlectuur, die er zal ingaan als kook.

(p. dl. f 2,95; geb. f 3,95)

4873 Voor de achtjarige *Femke Bernarda* is het leventje bij de ouderwetse, deftige tantes in het saai singelhuis allesbehalve aangenaam. Alleen tante Bè, de vrouw van haar strenge voogd, is erg op Femke gesteld. Als deze oom sterft, zorgt tante Bè ervoor dat Femke haar vader, die zich sinds de dood van zijn vrouw niet meer om zijn dochtertje bekommerde en nu in een rusthuis in Oostenrijk ligt, elkaar weer ontmoeten. Dit verhaal van *Joha. W. Veeken-Bakker* doet wat ouderwets aan door de sterke wit-zwarttekening. De gehele sfeer en denkwijze is die van een volwassene. Dikwijls is het boek ook te beschouwend geschreven. De sentimentele kant ontbreekt niet. Femke is veel te wijsneuzig voor haar leeftijd. Taal en stijl zijn vrij goed. Er wordt nogal wat spreektaal gebezigd, naast dialect. De aanhalingen in vreemde talen zijn te moeilijk voor een kinderboek ook al staan de vertalingen in voetnoten. Een vrij matig geheel. (geb. f 3,90)

4874 Een jeugdverhaal van de allerbeste soort is *Alles in de wind*, door *Toos Blom*.

Saartje Tromp is een eenvoudig schipperskind, dat, behalve intelligent en leergierig ook ongewoon muzikaal is. Als haar de kans geboden wordt zich te ontwikkelen en muziek te studeren, grijpt zij die met dankbaarheid aan, zonder zich te verliezen in een vaag idealisme. Hard werken en verdriet worden haar niet bespaard, maar mede daardoor groeit zij uit tot een veelbelovende jonge vrouw en een violiste van naam. Het verhaal is zeer goed geschreven en van een voorname eenvoud. De sfeer is christelijk. De illustraties van Alie Evers verdienen aparte vermelding om hun smaakvolle eenheid met het verhaal in karakter en kwaliteit. Wij bevelen dit voortreffelijke boek van harte aan.

(geb. f 4,50)

Het vierde deel van de „Annejet-serie” van *Miep Diekmann* kreeg als titel *Annejet laat het er niet bij zitten*. In de mening dat „rooie” Kees van de h.b.s. is gestuurd wegens diefstal, keren zijn klasgenoten hem de rug toe. De jongen was echter door armoede gedwongen de school te verlaten en heeft nu een baantje als piccolo bij een bioscoop. Annejet echter draagt Kees een goed hart toe, gelooft in zijn onschuld. Ze laat het er niet bij zitten, maar neemt het voor hem op. Door haar zorgen wordt de diefstal opgehelderd en kan Kees bovendien zijn studie hernemen. Een onderhoudend boek. De achtergrond is neutraal.

4875

(geb. f 2,—)

De hoofdfiguren in haar jongste boek inspireerden *Clara de Groot* tot de titel *De malle negen*. Met zijn vrouw en zeven kinderen betreft dominee De Bie de ouderwetse pastorie in het Friese dorpje Ganzingawacide. Eén grote zorg houdt het boek bijeen en de spanning erin: zal de gemeente haar dominee kunnen blijven betalen? Het loopt goed af, in dit boeiende en aardige boek. Wij zouden het in handen willen zien van iets oudere kinderen, ook katholieke, om hun begrip bij te brengen voor het moeilijke ambt van een dominee. Heel jammer is het, dat de zonde slechts als iets onrendabels of iets onsociaals wordt gezien: nergens

4876

als een bewuste daad tegen God en geweten. De episode in de rechtsaal waarin enige kinderen aanwezig zijn, wanneer de kinderrechtcr een jongen onder- vraagt en een voogd toewijst, achten we minder op zijn plaats in een jeugdboek. (geb. f 5,90)

4877

Een zeer boeiend en bijzonder goed geschreven boek is *Het zilveren zwaard*, door *Ian Seraillier*. Het vertelt de lotgevallen van een Pools onderwijzersgezin, tijdens en direct na de Tweede Wereldoorlog. Uit elkaar gedreven door de deportatie van hun vader en moeder, leven de kinderen drie jaar lang 's winters in een ruïne en 's zomers in de bossen. Na de oorlog ontmoeten zij Jan, die van hun vader „het zilveren zwaard”, een brief-opener blijkt te hebben gekregen. Samen trekken ze dan naar Zwitserland, waar ze na een werkelijk verschrikkelijke tocht hun vader en hun moeder terug vinden in het huis van hun grootouders. Ondanks de zeffouten ten zeerste aanbevolen. (f 3,65; geb. f 4,90)

4878

I. Stalis vertelt in *Boodschappers voor Rome* de wederwaardigheden van twee jonge Hongaren die tijdens de recente opstand belangrijke documenten van de kardinaal het land uit weten te smokkelen. Zij vinden een tijdelijke schuilplaats in een eenzame abdij, maken een moeizame tocht door het winterse Hongarije, worden overvallen door een bende partizanen, ontsnappen en komen tenslotte behouden aan. Deze avontuurlijke en actuele geschiedenis is jammer genoeg erg houtcrig verteld. De strekking is uitstekend. (60 fr; geb. 75 fr.)

4879

Nummer 31 uit de „Prisma Juniores” werd geschreven door *Bruce Carter* en kwam uit onder de titel *Het verlaten eiland*. De ondernemende Marty heeft het bij haar voogd niet gemakkelijk. Samen met haar vrienden Niek en Richard wil zij naar Amerika emigreren en kaapt daartoe een jacht van een rijke oom. Na een vreselijke storm worden ze op een eilandje geworpen, dat met het oog op militaire manoeuvres door de bevolking is verlaten. Ze vallen van de ene verschrikking in de andere, maar komen

gelukkig heelhuids uit de gevaren te voorschijn. Een aardig verhaal, geschreven met een typisch soort droge humor. Wat al te flegmatisch is de houding van de ouders die hun verloren gewaande zootjes zonder een woord van verwijt omhelzen. (f 1,25)

Beslist aanbevelen kunnen wij nummer 32 uit de „Prisma Juniores”: *50 dagen oerwoud*, door *Alfred Hageni*. Een soort

4880

Uit: *50 dagen oerwoud*.

weddenschap van een student in de archeologie met zijn professor is voor twee jongens aanleiding tot een verblijf van vijftig dagen in het Canadese oerwoud, zonder kleding of enig hulpmiddel. Uit wetenschappelijk oogpunt is het resultaat nihil, maar het levert de jongens een serie prachtige avonturen. Onderdak, kleding en steeds weer voedsel bezorgen hun heel wat hoofdbrekers. Zij slagen echter in hun onderneming en op de koop toe redden zij het leven van een twintigtal verongelukte vliegtuigpassagiers. Een stoer verhaal van doorzettings- en uithoudingsvermogen. (f 1,25)

- 4881 Een boeiend, reëel verhaal is *De pelsjagers en de grote weg*, dl. 23 van de „Wielewaal-reeks”. Het werd geschreven door *Vitalis Pantenburg*. Langs de westkust van Amerika wordt een weg aangelegd via Canada naar Alaska. De hulp van twee pioniers, die al jarenlang leven in de wouden bij de grote bosmeren, blijkt onontbeerlijk. Zij maken voorbereidende tochten om verschillende punten in kaart te brengen en trotseren daarvoor de felle koude. Wekenlang trekken zij rond met hun hondensleden, waarbij de avonturen hun niet bespaard blijven. Later geven zij bij de uitvoering van het werk waardevolle aanwijzingen. Een goed geschreven boek vol mannelijk avontuur en veel aandacht voor de natuur. Mooie illustraties. (f 2,—; geb. f 2,95)
- De belevenissen van de bekende Amerikaanse pionier uit het begin der vorige eeuw, *Davy Crockett*, werden door *Tim Maran* beschreven in twee boeken. Het eerste is getiteld *De ondergang van Cove-Kreeck* en vertelt over *Davy's* kinderjaren. Op zesjarige leeftijd reeds begint zijn ongewone carrière als hij kennis maakt met een oude, wijze Indiaan, die hem alle geheimen van het woud en zijn volk toevertrouwt. Hij doodt een poema, sluit een verbond met *Flugge Eekhoorn*, een jonge roodhuid, redt zijn familie van een zekere ondergang en speelt zo een rol ver boven zijn leeftijd.
- 4882 In het vervolg, *Avonturen met Indianen, poema's en bisonen*, is de familie verhuisd naar Tennessee. Hier jaagt en vist *Davy*, speelt hij voor hulpkoerier als een volwassene en vervolgens voor veedrijver op een tocht van honderden kilometers door de Amerikaanse savanna's. Hij ontsnapt aan alle gevaren en is pas zestien als hij weer in het ouderlijk huis terugkeert. Spannende, soms realistische verhalen, vlot verteld zonder onnodige uitweidingen. Met sommige opvattingen, bijv. waar het doden van een mens vergeleken wordt met dat van een ratelslang, kunnen wij het niet eens zijn. Toelaatbaar. (p. dl. geb. f 2,75)
- 4884 Twee thema's spelen in *De linksbinnen van S.V.C.* door elkaar, namelijk een welverdiende vakantietrip van het jonge eerste elftal van de Steendamse voetbalclub, én de ontmaskering van de stiefvader van de linksbinnen als een landverrader uit de oorlogsjaren, die de dood van diens echte vader — illegaal werker — op zijn geweten heeft. Spanning genoeg dus, al duurt het wel even voordat de geschiedenis op gang komt en al is de intrige wel heel erg op allerlei toevalligheden gebouwd. Al met al is dit boek van *C. Grilk*, hoewel iets geforceerd, zeker geschikte lectuur. (geb. f 2,50)
- Wat het 12e deel van de „*Kick Wilstraserie*”, *Kick Wilstra gaat op de vuist!*, met sport te maken heeft, beseft waarschijnlijk alleen de schrijver, *Henk Sprenger*. Het is één verzameling van lang niet altijd sportieve daden en gedachten, die door kinderen beter ongelezen kunnen blijven. Deel 13 is al niet veel beter. Het draagt als titel: *Kick Wilstra, avonturen op canvas, grasmat en beton*. Hierin wordt gebokst, gevoetbald en geraced met auto's dat men ervan duizelt. Vrijwel waardeloos. (p. dl. f 0,60)
- Piet Visser* schreef het vierde deel van de „*Eddie Wagram-serie*”, dat hij als titel gaf: *Het geheim van de rode canyon*. De Navajo-vallei, door het Amerikaanse Congres toegewezen aan de Navajo-Indianen, wordt belaagd door de blanke *Greg Sterling* en zijn bendes. De Indianen onder leiding van het opperhoofd *Snelle Sperwer* en de oude, vermaarde cowboy *Sam Grijeze Manen*, verzetten zich met hand en tand tegen het inpalmen van de vallei. Eén ogenblik lijkt het dat zij het onderspit moeten delven, maar dan volgt een waarlijk verbazingwekkende ontknoping. Een uitstekend verteld Indianenverhaal, vol spanning en gezond avontuur. (geb. f 3,90)
- Het is een rare toestand in *Suavidado*, een kleine republiek in Zuid-Amerika. De ere president wordt door de andere verdrongen en meestal is het volk er de dupe van. Ook de jonge Amerikaan *Dick Faraway* raakt in een opstand verstrikt

4888 en neemt zich voor het land een goede regering te bezorgen, die geen eigenbelang, maar de welvaart van het volk zal nastreven. Hoe dit alles in zijn werk gaat, beschrijft *J. Nowee* op boeiende wijze in het boek *Opstand in Suavidad*. Goede ontspanning.

(f 3,—; geb. f 4,25)

4889 In de „Algemene Reeks” der „Jeugd-pockets” verscheen een spannend verhaal van *Walter Kennes* onder de titel *Goede jacht Hurricane*. De h.b.s.-er Paul Valk heeft een hobby voor de vliegsport. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog weet hij samen met zijn vriend instructeur Hansen in een buitgemaakte Duitse jager naar Engeland te ontsnappen. Daar komt hij, na een grondige opleiding, als piloot bij de R.A.F. terecht, neemt deel aan de lucht oorlog tegen de Nazi's en brengt het er ondanks vele „narrow escapes” nog levend af ook. Vooral de beschrijving van de vermaarde raid op de Franse kust bij Dieppe is heel aangrijpend, hoewel hier en daar iets te reëel voor de aangegeven leeftijd van 10-16 jaar. Voor jongens vanaf 13 jaar, een goed geschreven, boeiende geschiedenis. (f 1,35)

4890 De „Detectiveserie” onder de „Jeugd-pockets” brengt een nieuw avontuur van Rob Donders: *Het geheim van Civa Tuto*. De moeilijkheden waarvan hij weer het volle pond krijgt, spelen zich deze keer af op de zilvermijn Civa Tuto. Moord, poging tot moord en een heel geheimzinnige kaart waarop een goudmijn staat aangegeven zijn de thema's waarop dit spannende pocketboek is opgebouwd. Dat Rob alle geheimen weet te ontsluiëren, spreekt natuurlijk vanzelf. Goed verteld door *J. D. Degreef*. (f 1,35)

4891 Een aardige detective, opgenomen in de „AP Jeugdserie” is *Het raadsel van de vier getallen*, van *Johan Veeninga*. Vier vrienden spelen gedurende de zomervakantie de hoofdrollen in een jeugdfilm en mogen als beloning twee weken op de Veluwe kamperen. Daar raken zij verwickeld in een valsemunters-complot, wat hen in spannende avonturen stort. Dank

PUNTJE

EN BOLLETJE

door P. GEERINCKX

Omslag en platen in kleur van Jan Lutz 96 blz. Geb. f 3,50

In een heldere, uiterst eenvoudige maar altijd rake stijl verhaalt Geerinckx de avontuurtjes van zijn olijke helden.

OLLEBOLLE NAAR DE ZEEBODEM

door C. WILKESHUIS

Omslag en plaatjes van Guust Hens 76 blz. Geb. f 2,95

In dit nieuwe (4e deel) in de Ollebolleserie neemt Wilkeshuis de jonge lezers mee naar de zeebodem, nieuwe avonturen tegemoet.

SPORTVLIEGERS ROND DE WERELD

door C. BUTNER

Omslag en platen van J. Korver 144 blz. Geb. f 3,25

Het zesde en laatste deel in de „Harry en Josua” serie. Een boek vol sportieve spanning, waarin Harry en Josua weer de hoofdrol vervullen.

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.

Postbus 290

Den Haag

(Adv.)

- zij het vernuft van de jongens wordt de bende onmaskerd. Deze ontmaskering is bijzonder origineel en aangemelijk gevonden. Het verhaal is vlot en levensrecht geschreven en geeft bovendien aardige details over het maken van een film en over de jacht op rood wild. Aanbevolen ontspanningslectuur. (geb. f 3,90)
- 4892 In een vlotte, sprekende stijl vertelt *Aleid van Rhijn* het avontuur van enkele derdejaars gymnasiasten. Het draagt als titel *Spoken in IIIA*. De vondst van een geheimzinnig poeder geeft de jongens een blik in de naaste toekomst. Het wordt spannend wanneer blijkt dat dit ook bruikbaar is op studiegebied. Na een gewetenswroeging volgt de ontknoping. Het boek is doorgaans goed geschreven; het slot is het zwakst. (geb. f 4,50)
- 4893 In *Geketende spoken* verhaalt *Werner Hörnemann* hoe te Marseille zeven jongens, van uiteenlopende nationaliteit en leeftijd, door hard werken hun dagelijks brood trachten te verdienen. Op een advertentie gaan ze een spook bestrijden omwille van de beloning, maar blijken bij een schurk te zijn aangeland. Uit hogere motieven bieden allen, op één na, weerstand aan de verleiding. De gevolgen van egoïsme en gemeenschapszin worden daarbij goed tegenover elkaar geplaatst. Een prettig, doch tamelijk traag verlopend verhaal. Ook de karaktertekening blijft vaag. Daartegenover staat een gezonde morele strekking en een soms geestige toon. Al met al een geschikt boek in vrij goede vertaling. (f 4,50; geb. f 5,90)
- 4894 Dat *K. Norel* er slag van heeft om over de zee en de zeevaart in al zijn vormen te vertellen, blijkt weer eens in *Zwerver op het wad*. Gelf is een boerenjongen, die goed kan leren. Daarom mag hij naar de h.b.s. in Harlingen. Door zijn vriendschap met de zoon van een binnenvaartreder ontwaakt in hem de lust te gaan varen. Met z'n tweeën maken ze in de vakanties heel wat zwerftochten op en om het wad. Tenslotte verzoenen Gelfs ouders zich met de keuze van hun zoon, die zij altijd gezien hadden als opvolger op de kleine boerderij. Een boeiend en instructief boek, christelijk van opvatting. (geb. f 3,90)
- 4895 Over de voetbalheld *Ratje Verheul*, waaraan *J. P. Baljé* reeds enige boeken wijdde, horen we meer in *Ratje Verheul klimt hoger op*. *Ratje* is nu op de h.b.s. en zet daar zijn succesvolle voetballoopbaan voort, beleeft de nodige schoolavonturen, maakt een gevaarlijke zeiltocht en heeft zelfs al een vriendinnetje. De omgang tussen de 14 à 15-jarigen die samen tochtjes maken en gaan zwemmen, is nogal vrij naar onze smaak. Geen sterk boek: men mist weinig, wanneer men het ongelezen laat. (geb. f 2,50)
- 4896 *Tom Boerhaven naar Amerika* is een boek van *Jaap ter Haar*, dat door de slechte compositie duidelijk zijn hoorspel-afkomst verraad. *Tom Boerhaven* wil na zijn eindexamen opgeleid worden tot verkeersvlieger, maar ziet zijn illusie in rook vervliegen, als hij afgekeurd wordt. Zijn vader stelt hem nu voor een jaar naar Amerika te gaan, nagenoeg zonder geld, om zo gedwongen te zijn op eigen benen te staan. Direct na aankomst komt *Tom* in aanraking met een bende opiumsmokkelaars, die nog dezelfde dag door zijn tussenkamst gepakt worden! Twee maanden volgen we de held; van Norfolk naar Richmond, Washington, New York, Pittsburg, Toledo, Chicago. Dan komt plotseling het einde, wanneer *Tom* als verstekeling in een goederentrein naar Californië reist. Na de veelbelovende inleiding volgen een serie bijeengeraapte, àl te fantastische avonturen. Een zeer matig boek. (f 3,50; geb. f 4,90)
- 4897 *Vliegavonturen in Burma en China van Stuntvlieger Kalle*, worden ons door *Torsten Scheutz* op smakelijke wijze opdiend. *Piloot Kalle* vliegt illegaal China binnen om een vriend op te halen en wordt daarbij door de communisten gevangen genomen en ter dood veroordeeld. Het buitengewoon spannende verhaal van de ontsnapping van *Kalle* en zijn vrienden over land en door de lucht zal bij de jongens zeker inslaan. Kameradschap viert hoogtij. Een prima boek. (geb. f 3,90)

- 4878 *Leo Roelants geeft een boeiende levensbeschrijving van George Stephenson*, de zoon van een eenvoudige stoker uit de mijnstreek in Noord-Engeland, die de uitvinder werd van de eerste locomotief en daardoor tevens de grondlegger van de spoorwegen. Het boek geeft een goede kijk op karakter en doorzettingsvermogen van Stephenson en bovendien op het mijnwezen in het begin van de 19e eeuw. Lichtelijk Vlaamse inslag. Warm aanbevolen. (geb. f 3,25)
(Zie ook: nr. 4426, *Cor Versteegh: George Stephenson.*)
- 4399 Ook de „Klimop-reeks” brengt weer twee boeiende biografieën. Wel op een gunstig tijdstip, nu de Zuidpool in het brandpunt van de belangstelling staat, verschijnt *Robert Scott van H. J. de Water*. Scotts Zuidpooltochten in het begin van deze eeuw zijn overbekend, maar de wijze waarop ze hier zijn beschreven, valt te loven, al gaat de auteur, waarschijnlijk in een poging tot nauwkeurigheid, soms al te zeer tot een opsomming van feiten over. Desondanks bevelen wij dit 23e deel zeer in de belangstelling aan. (geb. f 3,50)
- 4900 Het leven van de „koopman des doods”, *Alfred Nobel*, behelst deel 24, van de hand van *B. Graafland*. In een tiental hoofdstukken worden de afstamming en de lotgevallen van de Zweedse familie Nobel geschetst. De meeste nadruk wordt gelegd op de vindingrijkheid, wilskracht en onverzettelijkheid van Alfred, de uitvinder van het dynamiet. De schrijver toont een open oog te hebben voor de verhoudingen in het gezin Nobel, waarin Alfred, ondanks zijn miljoenen, een arme, eenzame man was, toen hij in 1896 stierf. Zijn contact met Bertha von Suttner, die als strijdster voor de vrede „De wapens neer” schreef, leidde tot de stichting van een fonds met vijf jaarlijkse prijzen voor een uitzonderlijke prestatie op het gebied van vrede, letterkunde en wetenschap, de befaamde Nobel-prijzen. Geschikt. (geb. f 3,50)
- Berthold Lutz*, die we reeds kennen uit een aantal boeken, die jongens en meisjes wegwijst trachten te maken o.a. in de geheimen van het leven en in de etiket, stelt in de „Arena-reeks” dit keer het thema „vrolijkheid” aan de orde. Hij doet dit in twee boeken, namelijk in *Frank Wildeman zorgt voor vrolijkheid*, dat voor jongens bestemd is en in *Mieke Wervelwind zorgt voor vrolijkheid*, dat voornamelijk op meisjes is ingesteld. Het is een hachelijke onderneming een boek samen te stellen over de opgewektheid in het leven. We menen evenwel te mogen zeggen dat de auteur het er niet slecht heeft afgebracht. Ondersteund door speelse, typografische varianten en met vermelding van een overvloed aan sprekende verhaaltjes en aneddoten, doorkruist hij de vele terreinen des levens, waaruit de mens vrolijkheid en levensmoed kan putten. Niet altijd is de humor even daverend en men moet de boeken ook niet in één ruk uitlezen, maar met mondjesmaat genoten volendoen ze wel aan hun opzet.
(p. dl. geb. f 5,90)
- 4903 Terug naar de eigenlijke belletrie met *Lex Maria's zorgenkind*, door *M. Everma*. Lex Benders is in een godsdienstloos milieu grootgebracht, terwijl bovendien zijn vader overtuigd communist is. Als kind komt hij in contact met een katholiek vriendinnetje dat invalide is. Hij brengt haar geregeld naar een Mariakapelletje in het bos, al begrijpt hij niets van haar diep geloof. Volwassen geworden en lid van de communistische partij, leert hij een katholiek meisje kennen. Ze gaan van elkaar houden, maar toch weigert Els met hem te trouwen. Na veel wederwaardigheden en veel gebed van de twee meisjes, die Maria's voorspraak hebben ingeroepen, geeft Lex zich tenslotte aan God gewonnen. Het is jammer dat dit uitstekende gegeven zo zottelijk werd uitgewerkt. We hadden graag in de figuur van Lex meer een man gezien dan deze ietwat goeie sul. Ook de invalide Anke vraagt om een betere typering. Vooral eenvoudige lezersjes zal het boek echter zeker aanspreken. Het is dus meer de strekking dan de uitwerking die het verhaal zijn waarde geeft. (geb. f 4,50)

4904 Vervolgens een boek van *Nida Voerman*: *Ruut zet door*. Als de zestienjarige Ruut ziet dat haar moeder het na vaders dood financieel niet kan bolwerken drie kinderen te laten studeren, gaat ze als kinderverzorgster in een doktersgezin werken, waar zij na enkele moeilijkheden ieders genegenheid weet te winnen. Van het doktersechtpaar mag zij de avondcursussen aan de kunstnijverheidsschool gaan volgen, wat voor Ruut, die het teken- en schilderstalent van vader heeft geërfd, de verwezenlijking van haar idealen betekent. Een vrij aardig meisjesboek, behorend tot de goede middelmaat. (f 3,50; geb. f 4,75)

4905 *Maja's grote liefde* is de titel van het 33e nummer uit de „Prisma Juniores”, dat geschreven werd door *Ingalisa Munk*. Een ouderloos Zweeds meisje heeft toch een gelukkige jeugd bij een eenvoudige oom en tante. Logerend bij een bevriende familie op een landgoed, wordt zij eerst verliefd op de vlotte, luchthartige zoon, daarna op de serieuze, idealistische. Dit laatste leidt tot een verlovings. Het boek is aardig van karaktertekening, maar de stijl is stroef en niet erg op de Nederlandse mentaliteit afgestemd. Geschikt. (f 1,25)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

4906 Alvorens de specifieke meisjesromans aan een onderzoek te onderwerpen, bespreken we eerst een boek, dat zowel jongens als meisjes zal boeien. Het is getiteld *Spel van droom en werkelijkheid* en werd geschreven door *Henriette van der Kop*. Peter Sterke is een h.b.s.-er met als ideaal: toneelspeler worden. Ofschoon hij zijn eindexamen h.b.s. nog behalen moet, wijzen toch al vele tekenen naar een succesvolle toekomst als acteur. Maar dan doet een gedeeltelijke verlamming van de gelaatsspieren alle schone dromen te niet. Na een diepe depressie vindt Peter toch een ideaalvervulling in zijn optreden als hoorspel-acteur. Dit romantische verhaal is fris en reëel geschreven. De intrige is wel ietwat sche-

matisch op diverse punten, maar daartegenover staat een opgewekte tekening van een jeugdige levenssfeer. Het valt slechts te betreuren dat ook op plaatsen, waar de situatie dit natuurlijkerwijze meebrengt, alle godsdienstig besef afwezig blijft. (f 3,50; geb. f 4,90)

Dita Trio schreef het eerste meisjesboek van de zeven die wij hier bespreken, en en zij noemde het *Guusje op Kleuterhof*. Als Guusje, verliefd op dokter Frank, het meemaakt, dat niet zij maar haar zusje, die weduwe is, door hem ten huwelijk wordt gevraagd, kan ze zich maar heel moeilijk over deze teleurstelling heen zetten. Ze „vlucht” naar een kantoortje, waar ze het niet kan uithouden en wordt vervolgens helpster op „Kleuterhof”, een particulier tehuis voor sociaal misdeelde kinderen. Daar ontdekt ze tenslotte in het „manusje van alles”, Jan, die een verkapt aankomend schrijver blijkt te zijn, haar toekomstige levenspartner. Afgezien van enkele storende slordigheden, geen onaardig boek, in Vlaamse sfeer, doch nagenoeg zonder een spoor van godsdienst. (geb. f 4,90) Op het boek „Bloemen voor Else”, van

4907

- 4908 *Betty van der Plaats*, is een vervolg verschenen, dat als titel draagt: *Jij bent het, Else*. De 22-jarige Else is de oudste uit een kunstenaarsgezin, waarvan de ouders gestorven zijn. Op haar rust de taak te zorgen voor twee zusjes en een broertje. Deze laatste, negen jaar oud, krijgt kinderverlamming. Gelukkig herstelt hij volledig, mede door de toewijding en het geduld van Else. Notaris Filius, een vriend van vader vroeger, helpt met raad en daad als de moeilijkheden wel eens te groot worden. Later wordt hij voor Else nog iets meer dan alleen maar raadgever... Een voortreffelijk meisjesboek, waarin problemen niet geschuwd worden. Prettig leesbaar. (geb. f 4,90)
- 4909 In *Wat het sterkste in ons is...* beschrijft *Aimée van Tricht* het leven van een Nederlands meisje dat in Milaan een verpleegstersopleiding krijgt. Marijke vat haar taak ernstig op en ook als zij door puur geluk een grote toto-prijs wint, gaat ze geen dwaze dingen ondernemen, maar helpt haar zusje en zwager in Rome, die veel pech hebben na de geboorte van hun eerste baby. Zelfs het huwelijksaanzoek van dokter Tomasini, die directeur van een reuma-ziekenhuis wordt, weehoudt er haar niet van eerst haar diploma te halen, alvorens aan zijn zijde een nieuwe toekomst te beginnen. Een goede tegenhanger voor de vele liefdesgeschiedenissen zonder enige diepgang. Aanbevolen. (geb. f 4,90)
- 4910 Zo'n oppervlakkig romannetje zonder veel inhoud is *Leni Saris' Eendagsbloemen*, een deel uit de „Zonne-reeks”. Na de dood van hun ouders zijn Kyra en Lon op kantoor. Van een tante erven ze een groot buitengoed, dat ze gaan exploiteren als pension. De zaken marcheren goed en Kyra krijgt kennis met Michael, de jonge dokter. Door Lon's jaloezie en Kyra's koppigheid komt er een breuk tussen hen en gaat Kyra weer in de stad werken. Alles komt natuurlijk voor elkaar. Over het geheel ligt een katholiek vernisje. Een vlot geschreven boek, zoals er dertien in een dozijn gaan. (geb. f 4,50)
- 4911 Zo mogelijk nog oppervlakkiger is *Stewardess bij de Adria-express*, door *Hans Borrebach*. Mabel van Haeften wil na de dood van haar vader meehelpen moeders financiële zorgen te verlichten. Ze wordt door bemiddeling van haar broer Jim, die zelf een groot reisbureau in Amerika leidt, stewardess op een bus, die met een klein gezelschap naar Joegoslavië gaat. Ze wordt verliefd op de chauffeur, die zich, hoe raadt u het, als de zoon van de directeur van het reisbureau ontpopt. Enkele kalenderspreukachtige wijsheden proberen het mondaine verhaal hier en daar een ernstig of wijsgerig tintje te geven. Een vervelend boek, dat bovendien wemelt van taal- en zetfouten. (f 3,65; geb. f 4,90)
- Om te besluiten twee romans voor lezeressen die de bakvistijd achter de rug hebben. Met *Welkom thuis*, *Hermelij*n schreef *Mia Bruyn-Ouwehand* het derde Hermelij-n-boek. In dit deel komt Marian (Hermelij)n in 1939 met man en kinderen op verlof naar Nederland. Ze krijgt een etage in hetzelfde grachtenhuis in Amsterdam waar haar zes jaar oudere zuster Truus een „haute couture”-zaak heeft. We maken kennis met de benedenbuurman Simon, een schoenmaker, met wie Truus het uiteindelijk eens wordt. Deze laatste twee spelen eigenlijk meer de hoofdrol dan Hermelij.n. Dan is er nog de logé Dick, enig zoon-tje van een zeer ongelukkig getrouwde Indische vriend, wiens huwelijksmoeilikheden nogal uitgesponnen worden. Het verhaal eindigt met de mobilisatie en de inval, die mooi beschreven worden en de lezeressen van nu zeker zullen interesseren. Gezellig boek met aardige karaktertekening. (f 3,50; geb. f 4,90, 85 fr.)
- Regina van der Haauw-Veliman* is de auteur van de laatste roman, *Dat eigen hart*, een vervolg op het eveneens in de „Ster-reeks” verschenen „De weg naar huis”. Het verhaal tekent enkele moeilijke jaren van twee jonge gezinnen. Julius, artist en bohémien, teert op de werkkraacht van Rens, zijn zakelijke jonge vrouw, die steeds leed en zorg om hem heeft. Hij laat haar en zijn dochtertje maandenlang in de steek om naar Pa-

rijs te gaan. Rens en hun huisvriend Joop moeten intussen hun wederzijdse liefde diep verbergen in het eigen hart. Pas als Julius, volkomen verkommerd, gebroken thuis terugkeert en daar sterft, vinden zij het geluk. Daarnaast leven we mee met de strubbelingen in het huwelijksgeluk van Jaap en Miep, die voor haar energie geen uitlaat kan vinden en pas in het moederschap rust en voldoening vindt. Ook hier komt een verliefde leraar om de hoek kijken, maar ook hij beheerst zich en vraagt overplaatsing. Een prachtig voorbeeld van een christelijk boek, boeiend en overtuigend. Aanbevolen. (geb. f 4,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

P. A. de Rover, de auteur van „Wim de kleine schipper” zag bij de 3e druk

van dit boek de titel gewijzigd in *Laura wil je varen*. Het is een pretentieloos verhaal van een jongetje dat aan de rivier woont en met z'n nichtje tochtjes maakt over het water. De hoofdschotel is een roeitochtje samen met twee ooms. Een vrij tam verhaal; het jongetje is een dromer en heeft erg vrome gedachten. Leesbaar, maar daar blijft het dan ook bij. (geb. f 2,25)

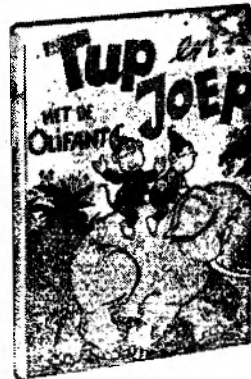
Een goed en aardig verhaal, geheel in christelijke geest geschreven, is *Ergens in de wijde wereld* (7e druk), door W. G. van de Hulst. Henk is een wildebras van negen jaar. Als zijn moeder ziek wordt en zelfs een tijdlang naar het ziekenhuis moet, gebeuren er heel wat nare dingen. Henk heeft echter, hoe jong ook, een groot godsvertrouwen en dat wordt niet beschaamd. Een mooi boekje, dat ook katholieke kinderen goed kan doen. (geb. f 1,10)

In een uitstekend boek brengt N. van Hichtum ons in kennis met *Kek de jonge Koper-Eskimo*. Behalve jacht- en

Dit zijn DE boekjes voor onze kleintjes!

Prijs
f 1.25
per deel

.....dit zijn DE boekjes om onze kinderen te leren lezen.

Iedere erkende boekhandelaar heeft ze.

N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

andere avonturen geeft de schrijfster op zeer onderhoudende wijze veel wetenswaardigheden over de leefwijze en de gewoonten der Koper-Eskimo's, die al van jongs af aan gewend zijn aan de strijd om het bestaan. De belevenissen van de twaalfjarige Kek zijn bovendien zo spannend en ongewoon dat de jeugd ook deze 4e druk in één adem zal uitlezen. Aanbevolen. (geb. f 4,25)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

4917

K. Norel is in deze rubriek present met een 2e druk van *Kees Moddergeus*. Kees is een flinke jongen uit een Sliedrechter familie van beroepsbaggers. Hij wil het voorbeeld van zijn vader volgen en moddergeus worden op de baggermolen. Met zijn veertien jaar trekt hij erop uit, eerst in de havens van het vaderland, weldra ook bij Whitby, Engeland. Maar hoe gaat het dan? Ver van huis, dicht bij het plezier, en al spoedig ook verder van God. Gelukkig voor Kees komt het inzicht nog juist op tijd en leert hij dat trouw aan God de enige garantie is voor een mooi en goed leven. De gebruikte vaktermen worden niet altijd voldoende verklaard. Protestantse levensbeschouwing en terminologie. (geb. f 1,20)

4918

Zes jongens bouwen een duinhut en stichten een club, *Het verbond der Edelen*. Wim Broos stelde de belevenissen van dit verbond te boek en wel op dusdanige wijze dat er tot nu toe 3 drukken nodig waren om de jeugdige lezers te gerieven. De zes jongens hebben een prachtig doel voor ogen: het beschermen van al wat zwak is. Ze beschermen een oud vrouwtje tegen plaaggeesten, „vangen” twee boosdoeners die het huisje van het oudje in brand wilden steken, gaan met een lijst rond om haar voor kou en honger te vrijwaren en brengen haar terug tot de kerk waar ze uit angst voor de mensen niet meer durfde komen. Dit alles gaat zo jongensachtig vanzelfsprekend, zo doorweven met echte jongens-eer en jongenspret, dat dit boek, in protestantse geest geschreven, tot de zeer geschikte lectuur behoort. (geb. f 2,10)

Onder de verzamelnaam 't *Zeeget uit met Jan van Leeuwen* wordt de „Ketelbinkietrilogie” van *Anthony van Kampen*, bestaande uit „Ketelbinkie”, „Ketelbinkie's stuurmanstijd” en „Kapitein Jan van Leeuwen”, in één band uitgegeven en tevens afgesloten met 'n vierde deel, „Thuisvaart”. Een hartverheffend boek voor jonge mensen, waarin het korte leven van de koopvaardij-officier Jan van Leeuwen wordt ontvouwd. Hier is het avontuur, ontdaan van valse romantiek,

4919

in realistische trekken geschetst. Het zee-mansleven vraagt avonturiers, die mens zijn. Wanneer dit boek deze keiharde waarheid de jeugd niet duidelijk maakt, dan zal er nimmer een geschreven kunnen worden, dat daar wel in slaagt. Ook in historisch opzicht een roman naar het leven. Aanbevolen. (geb. f 9,90). Speciaal voor meisjes zijn de drie volgende boeken, waarvan het eerste een herdruk is van *Het huis op het duin*. Dit boek van *Ella Vémor* is psychologisch zwak, stilistisch nogal gewoontjes en compositorisch ook geen uitblinker. De zedelessen die kwasi-ongemerkt worden weggegeven, zijn ook niet altijd even geslaagd. De hoofdpersoon, Nora van Velsing, heeft het eerst erg prettig en onbezorgd, maar na het faillissement van haar vader moet ze door de leerschool van armoede en verdriet. Als dan tenslotte de ware Jacob komt, een jeugd-vriend, is alles weer goed. Een middelmatig boek. (f 3,50; geb. f 4,75)

4920

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

4921

De vrolijke *Tjoep Kroon*, een schepping van *Marianne Jurgens*, maakt samen met een lustig groepje vrienden en vriendinnen in een gammel wagentje een kampeertocht naar Frankrijk, onder de hoede van de gezellige, al wat oudere huishoudster Elza. De problemen en moeilijkheden — ze moeten bijvoorbeeld geld verdienen met werken en zingen als de kas gestolen is — worden gezamenlijk en onder leiding van de resolute chaperonne overwonnen. Het samen op vakantie gaan is een pikanterie, die, met andere problemen, niet ernstig genomen wordt. De sfeer is overigens genoeglijk, zodat deze herdruk uit de „Klaroerreeks” als ontspanningslectuur heel geschikt is. (geb. f 2,50)

Tot slot een romannetje van *Freddy Hagers*: *Daar heb je Jouetta weer.....* De derde druk van dit vrolijke, oppervlakkige boek, geschreven in de ik-vorm, is aangepast aan deze tijd. Bij gebrek aan een woonvergunning moet nu de familie Denekamp vanuit Den Haag naar een klein Twents dorp verhuizen, waar zij onderdak vindt bij een aardig gezin met twee leuke kinderen. Omdat de jolige Jouetta nogal eens wat doms en ondoordachts uithaalt, slaakt de familie dikwijls de zucht: Daar heb je Jouetta weer... Er zijn maar liefst vier jongemannen die Jouetta het hof maken, wat haar nogal wat moeilijkheden veroorzaakt. De uitroepen o grutjes, grit-nog an-toe, grittegrit, gom, zijn dan ook niet van de lucht! Enkele would-be serieuze zinsneden proberen, overigens zonder succes, wat meer inhoud te geven aan dit boek uit de „Sneeuwbal-serie”. Het kan er mee door. (geb. f 2,50)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Balje, J. P.: Ratje Verheul klimt hoger op (L. J. Veen), 111 p. — V, J	4895
Blom, T.: Alles in de wind (Ploegsma), 140 p. — VIa, M, (P)	4874
Blyton, E.: Pitty naar kostschool (J. Ph. Kruseman), 159 p. — VIa-b, M	4871
Blyton, E.: Pitty's tweede kostschooljaar (Kruseman), 159 p. — VIa-b, M	4872
Borrebach, H.: Stewardess bij de Adria-express (West-Friest.), 185 p. — IV, M	4911
Broos, W.: Het verbond der Edelen (G.F. Callenbach), 157 p. — VIa-b, (P)	4918
Bruna, D.: De auto (A. W. Bruna), 27 p. — VIc	4827
Bruna, D.: Tij's (A. W. Bruna), 27 p. — VIc	4828
Bruyn-Ouwehand, M.: Welkom thuis, Hermelijn (Van Holkema & Warendorf), 239 p. — IV, M	4912
van de Burgt, N.: Beppo de krantenjongen (Desclée), 47 p. — VIb, J †	4862
Carter, B.: Het verlaten eiland (Het Spectrum), 176 p. — VIa	4879
Cradock, H. C.: In de winkel van Teddy Beer (L. J. Veen), 63 p. — VIc	4829
Cradock, H. C.: Op de boerderij van Teddy Beer (L. J. Veen), 74 p. — VIc	4830
Degreef, J. D.: Het geheim van Civa Tuto (Helmond), 152 p. — VIa, J	4890
Diekmann, M.: Annejet laat het er niet bij zitten (West-Friest.), 92 p. — VIa	4875
de Dier, O.: De wonderstaf van koning Edelhart (Altiora), 32 p. — VIc	4833
Disney, W.: Pinocchio (De Geill. Pers), 28 p. — VIc	4839
ter Elst, L.: Dag Ribbedebie! (Vlaamsche Boekcentrale), 98 p. — VIb-c	4856
Everma, M.: Lex Maria's zorgenkind (B. Gottmer), 109 p. — V, JM †	4903
Graafland, B.: Alfred Nobel (West-Friest.), 142 p. — V, JM	4900
Graafland, B.: Lody's grote avontuur (West-Friest.), 62 p. — VIb, J	4860
Grilk, C.: De links-binnen van S.V.C. (L. J. Veen), 128 p. — VIa, J	4884

de Groot, C.: De malle negen (A. Roelofs van Goor), 235 p. — VIa, (P)	4876
ter Haar, J.: Tom Boerhaven naar Amerika (Van Holkema & Warendorf), 181 p. — V, J	4896
Hageni, A.: 50 dagen oerwoud (Het Spectrum), 222 p. — VIa, J	4880
Hagers, F.: Daar heb je Jouetta weer... (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	4922
van der Hauw-Veltman, R.: Dat eigen hart (G. F. Callenbach), 191 p. — IV, M, (P)	4913
van Hichtum, N.: Kek de jonge Koper-Eskimo (Kluitman), 170 p. — VIb	4920
Hörnemann, W.: Geketende spoken (v. Holkema & W.), 228 p. — V, J	4893
van de Hulst, W. G.: Ergens in de wijde wereld (G. F. Callenbach), 78 p. — VIb, (P)	4916
Huybrechts, M.: Sander verslaat de reus (Altiora), 39 p. — VIc	4832
Inghelram, D.: Ieder heeft zijn eigen uur (Desclée), 24 p. — VIb	4863
Jurgens, M.: Tjoep Kroon (De Sleutel), 190 p. — IV-V, M	4921
van Kampen, A.: 't Zeegat uit met Jan van Leeuwen (C. de Boer Jr.), 528 p. — V, J	4919
Kennes, W.: Goede jacht Hurricane (Helmond), 152 p. — VIa, J	4889
Koenig, L.: Gringolo (Ploegsma), 152 p. — VIb	4868
van der Kop, H.: Spel van droom en werkelijkheid (Van Holkema & Warendorf), 182 p. — IV-V, J, M	4906
Lattimore, E. F.: Kleine Sjang en de konijntjes (Leopold), 103 p. — VIc	4837
Leeman, C. R.: Jan Vogelschrik (Altiora), 45 p. — VIc	4831
Lutz, B.: Frank Wildeman zorgt voor vrolijkheid (P. Brand), 192 p. — V, J	4901
Lutz, B.: Mieke Wervelwind zorgt voor vrolijkheid (P. Brand), 183 p. — V, M	4902
Maran, T.: Avonturen met Indianen, poema's en bisons (H. Meulenhoff), 107 p. — VIa, J	4883
Maran, T.: De ondergang van Cove-Kreek (H. Meulenhoff), 107 p. — VIa, J	4882
Munck, I.: Maja's grote liefde (Het Spectrum), 184 p. — V, M	4905
van Nerum, A.: Reintje en de stropers (De Branding), 64 p. — VIb	4866
van Nerum, A.: Reintje en Rankje (De Branding), 78 p. — VIb	4867
van Nerum, A.: Reintje, Roodbaardje en Geelstaartje (De Branding), 62 p. — VIb	4864
van Nerum, A.: Reintje trekt de wereld in (De Branding), 64 p. — VIb	4865
Norel, K.: Kees Moddergeus (G. F. Callenbach), 92 p. — VIa-b, (P)	4917
Norel, K.: Zwerver op het wad (A. Roelofs van Goor), 176 p. — V, J, (P)	4894
Nowce, J.: Opstand in Suavidado (De Kern), 171 p. — VIa, J	4888
van Nijnatten-Doffegnies, H. J.: Duco's gevleugelde dromen (C. A. J. van Dishoeck), 287 p. — VIb-c	4857
Pantenburg, V.: De pelsjagers en de grote weg (Ploegsma), 112 p. — VIa, J	4881
Peeters, M.: Het gulzige geitje (Desclée), 24 p. — VIc	4840
van der Plaats, B.: Dorientje's ontdekking (A. Roelofs van Goor), 168 p. — VIa-b, M	4870
van der Plaats, B.: Jij bent het, Else (Roelofs v. G.), 200 p. — IV-V, M, (P)	4908
van Rhijn, A.: Spoken in IIIA (L. Stafleu), 174 p. — V, J	4892
Roelants, L.: George Stephenson (De Sikkel), 139 p. — V, J	4898
de Rover, P. A.: Laura wil je varen (J. N. Voorhoeve), 126 p. — VIb	4914
Ruskin, J.: De goudrivier (Desclée), 24 p. — VIb-c	4842
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Konijne-Japie (Ploegsma), 87 p. — VIb, J	4861

Ryan, J.: Kapitein Rolmops (C. A. J. van Dishoeck), 33 p. — VIc, J	4838
Saris, L.: Eendagsbloemen (West-Friestl.), 192 p. — IV-V, M	4910
Scheutz, T.: Stuntvlieger Kalle (H. Nelissen), 183 p. — V, J	4897
Schmidt, A. M. G.: Wiplala (De Arbeiderspers), 160 p. — VIb-c	4858
Seraillier, I.: Het zilveren zwaard (West-Friestl.), 185 p. — VIa	4877
Sprenger, H.: Kick Wilstra, avonturen op canvas, grasmat en beton (Het Parool), 48 p. — V, JM	4886
Sprenger, H.: Kick Wilstra gaat op de vuist! (Het Parool), 48 p. — VIa, J	4885
Stalis, I.: Boodschappers voor Rome (Vlaamsche Boekcentrale), 142 p. — VIa †	4878
Thomas, A.: Er raakt een hond zoek (H. P. Leopold), 144 p. — VIa-b	4869
Toonder, M.: Julia, het clowntje van Malaga (Ploegsma), 40 p. — VIb-c	4859
van Tricht, A.: Wat het sterkste in ons is... (Holland), 196 p. — IV-V, M	4909
Trio, D.: Guusje op Kleuterhof (Zuid-Ned. Uitg.), 156 p. — IV-V, M	4907
Veeken-Bakker, J. W.: Femke Bernarda (H. ten Brink), 163 p. — VIa-b, M	4873
Veeninga, J.: Het raadsel van de vier getallen (Arb.pers), 192 p. — VIa, J	4891
Vémor, E.: Het huis op het duin (West-Friestl.), 154 p. — V, M	4920
Vestly, A. C.: Nieuwe avonturen van Ole Alexander (J. Ph. Kruseman), 98 p. — VIc, N	4835
Vestly, A. C.: 't Is Ole Alexander weer! (J. Ph. Kruseman), 96 p. — VIc	4836
Visser, P.: Het geheim van de rode canyon (Stand.-Bkh.), 205 p. — VIa, J	4887
van Vlijmen, F.: Flip en Flap bij de boskabouters (RK. Jongensweeshuis), 72 p. — VIb-c	4855
Voerman, N.: Ruut zet door (West-Friestl.), 141 p. — V, M	4904
Walschap, C.: Het denneboompje dat niet tevreden was (Desclée), 24 p. — VIb-c	4841
de Water, H. J.: Robert Scott (West-Friestl.), 148 p. — V, JM	4899
Wauman, M.: De wonder trein (Altiora), 32 p. — VIc	4834
XX: Alladdin en de wonderlamp (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4847
XX: Assepoester (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4844
XX: Het betoverde visje (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4854
XX: Het dappere kleermakertje (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4848
XX: De drie feeën (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4853
XX: Goudhaartje en de drie beren (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4845
XX: De grote tovenaer van Oz (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4852
XX: Jantje en de bonenstengel (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4846
XX: De kikkerprins (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4850
XX: Pinocchio (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4843
XX: De reus met het gouden haar (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4849
XX: De toverfontein (Classics), 28 p. — VIb-c °°	4851

RECTIFICATIE

De kwalificatie van J. Nieuwenhuis en E. Sporken: Jij, besproken onder nr. 4790 moet gewijzigd worden in V, J †

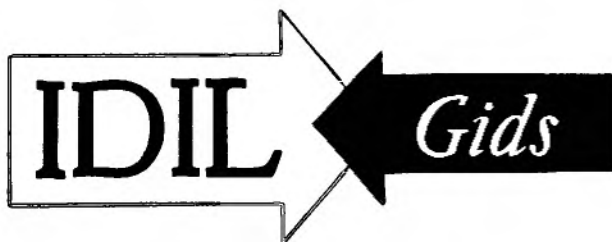
In het register van april j.l. gelieve men tussen te voegen:

Roth, H.: Waarom doe je dat, Hanneke? (West-Friestl.), 78 p. — VIb, M 4769

JUNI 1958

JAARGANG IX

NUMMER 10

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 4923-4961

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f3,50 per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	219
<i>Populair-Wetenschappelijke lectuur voor de jeugd . . .</i>	223
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>M. de Vleeschouwer-Verbraeken</i>	225
<i>Bibliografisch register</i>	228

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De Romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haakjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

4923 De vijftien dierenafbeeldingen, die de kinderen in *Andere malle dierengevallen* van James Riddell aantreffen, zijn alle evenals „Malle gevallen van dieren” horizontaal in tweeën gedeeld, en daarna willekeurig gecombineerd. Zodoende kan men de vreemdsoortigste beesten te voorschijn toveren met de raarste beschrijving. Een grappige vondst, waarmee de kleuters, die de werkelijke dieren al kennen, zich zeker zullen amuseren.

(geb. f 2,50)

4924 De twee volgende uitgaven hebben de afmeting van een album (26 x 20). De eerste werd geschreven door *Monda de Munck* onder de titel *Kleine Bjorn en de bruine beren*. Voor jonge kinderen is het Vlaamse verhaal in het begin niet acceptabel. Te lang moeten zij zich met de beide hoofdpersonen, een verwaarloosd, bedrogen jongetje en een uit moeders omgeving weggehaald, gesard beertje, onveilig voelen. Beiden zoeken in wanhoop hun heil bij de beren, tot het kleine joch zijn eigen vader terugvindt. Een zeer onwaarschijnlijk mengsel van sprookje en werkelijkheid dat de kleintjes bijna tot het einde in een trieste, onrustige stemming houdt. Ongeschikt. (17 fr.)

Het tweede eveneens Vlaamse albumboek bevat de geschiedenis van *Moeder Bella en de zeven geitjes*. Maur. Peeters gaf hiermee een bewerking van het bekende sprookje van Grimm, „De wolf en de zeven geitjes”. Een prentenboek van de ouderwetse soort met vrij aardige illustraties in harde kleuren. Bruikbaar, maar meer ook niet. (15 fr.)

4926 *M. W. H. de Weerd* publiceerde onder de titel *Kris kras door kinderland* „een bundel opzeggetjes voor kinderen”. Deze bevat 37 versjes met als onderwerp de dingen en bezigheden uit de naaste omgeving van het kind. Enkele verschenen al eerder in de krant. De tekeningen zijn iel, de versjes middelmatig. Niet-critische kinderen zullen ze wel leuk vinden.

(f 3,50)

4927 *Circusoompje en het super-circus* is het tiende deeltje uit de „Kolibrice-serie”. *Frits van Dixhoorn* vertelt hierin van twee jongens en hun circusspeelgoed dat 's nachts tot leven komt. Dank zij hun oom worden ze tenslotte uitgenodigd een week in een echt circus te logeren. Niet geweldig, maar toch aardig genoeg om er een genoegelijk uurtje mee door te brengen. (geb. f 1,45)

De „Milly-Molly-Mandy-serie” van *Joyce Lankester Brisley* geniet reeds grote be-

4932

kendheid. Ook de belevenissen van het parmantige meisje, die in de deeltjes 6, 7 en 8 gebundeld werden, zijn weer fris en levendig verteld. Gezien het niveau van de intrige, mocht het woordgebruik hier en daar wel iets eenvoudiger. Een gezellige serie met bijzonder leuke zwart-wit-tekeningen van de auteur. De laatste drie boekjes heten: *Milly-Molly-Mandy op het feest van de smid*, *Milly-Molly-Mandy gaat een dagje uit* en *Milly-Molly-Mandy krijgt een eend*.

(p. dl. geb. f 1,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

4931

In *De ontvoerde gravin*, door *Nonkel Fons*, gaan we „met Tijn Uilenspiegel op avontuur”. Een vrije, vrijmoedige bewerking van Uilenspiegels avonturen in stripvorm. Eerder voor Vlaamse kinderen geschikt dan voor Nederlandse, zowel om de taal als om de bekendheid met de figuren. Niet geweldig. (20 fr.)

Terug naar de „Kolibrise-ree” en wel naar de deeltjes 8 en 9. Het eerste is van *Fr. Feld* en heet *De muzikale paraplu*. Mijnheer Boontjes heeft een paraplu uitgevonden, die muziek maakt als hij geopend wordt. Helaas wordt de prachtige uitvinding gestolen. De kinderen Nellie en Martien slagen er uiteindelijk in de dief te vinden. Deze kinderdetective heeft wel leuke momenten, al is de waarschijnlijkheid nogal eens zoek. En kinderen, die aan een beredeneerd verhaal toe zijn vragen de volle realiteit: een politie-agent die allerlei trucs verzint om de paraplu door de dief te laten vallen, is onecht. De stijl is voor kinderen beneden de tien nogal moeilijk. *Geschiedt*. (geb. f 1,45)

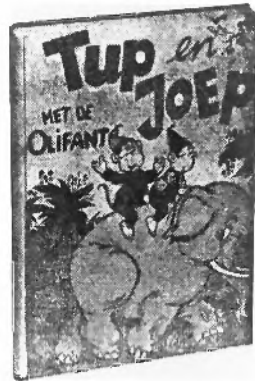
De negende „Kolibrise” werd door *Bart van der Velde* geschreven en voert als titel *Knikkebeen viert Prinsjesdag*. Wel wat al te bont maken het de lange, magere Knikkebeen en zijn kleine, dikke bediende Sjeffe, als zij op Prinsjesdag Den Haag onveilig maken. Na verschillende mensen bij de neus genomen te hebben,

4933

Dit zijn DE boekjes voor onze kleintjes !

Prijs
f 1.25
per deel

.....dit zijn DE boekjes om onze kinderen te leren lezen.

Iedere erkende boekhandelaar heeft ze.

N.V. Uitgeverij. „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

weten zij zelfs de Ridderzaal binnen te dringen en daar aanwezig te zijn tijdens de troonrede, waarna ze samen in de huid van een tijger kruipen en zo de stad in opschudding brengen. Het loopt uit op een rechtszitting, waarbij ze worden vrijgesproken, doch de stad moeten verlaten om er nooit meer terug te keren. Een zeer dwaas verhaal, niet bijster geestig, terwijl de streken meestal ten koste van anderen gebeuren. Niet meer dan toelaatbaar. (geb. f 1,45)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 4934 *De geest van de Baron* is het eerste boek voor deze categorie. Het werd geschreven door *M. Everma*. Tijdens de eerste nacht van een kampeervakantie wordt René in zijn tent overvallen en ontvoerd. Als zijn vriend de volgende dag aankomt en een boekje vindt met de woorden: „Help, Joop, ik word ontv...” begrijpt hij dat er iets gebeurd moet zijn. Eerst wordt zijn verhaal niet geloofd, maar als René na twee dagen nog niet terug is, begint men te zoeken. Door een toeval ontdekken twee vreemde jongens hem, en nu blijkt dat René uit wraak ontvoerd is door de man, die door hem op heterdaad betrapt is bij een diefstal. Een ouderwets aandoend, vrij simplistisch en sentimenteel verhaal, dat ook stilistisch te wensen overlaat. Hoogstens toelaatbaar.

(geb. f 3,90)

- In de „Zonnebloem-serie” verscheen een nieuw boek over *Draadje*, de jonge knutselaar en speurder, die we reeds kennen uit „De club van Draadje” en „De club van Draadje wint het tóch!” *W. N. van der Sluys* is weer de auteur en de titel luidt *S.O.S. Draadje*. De club heeft zo knap een radiografisch bestuur vliegtuig gebouwd, dat een jonkheer de jongens chartert iets dergelijks voor hem te maken. Ze krijgen zo een fantastische vakantie, maar ontdekken ook dat de bedoelingen van de jonkheer niet van de beste zijn. Bij hun speurtocht raken ze lelijk in de knel en *Draadje* wordt zelfs geschaakt. Met behulp van de politie

weten zijn vrienden hem gelukkig te bevrijden en de bandieten gevangen te nemen. Een spannend, levendig en gezond boek, vooral voor jongens met technische interesse. (geb. f 2,90)

- De „Klaroenreeks” opent een serie vrij behoorlijke science fiction-verhalen, waarvan *E. C. Eliott* de auteur is. Van de vier tot nu toe verschenen delen is het eerste *Kemlo. De geheimzinnige planeet*, genaamd. Hierin maken we kennis met de jongens *Kemlo* en *Krillie* die op de Belt K Satelliet wonen en zich zo zeer aan het leven daar aangepast hebben, dat zij, in tegenstelling tot hun ouders, geen ruimtepakken meer behoeven. Met hun ruimtescooters verdwalen ze in het heelal en belanden op de geheimzinnige *Planct 64*, vanwaar ze na veel wederwaardigheden terugkeren, om nieuwe avonturen te beleven. Dit gebeurt dan ook prompt in *Kemlo. Eilanden der stilte*. Door een soort „vleermuis mannen” wordt *Kemlo's* zusje *Krinsetta* ontvoerd, wanneer zij per ruimtescooter een familiebezoekje willen afleggen. Dat ook deze geschiedenis een goed einde heeft, blijkt uit *Kemlo. Het ruimtepaard*. Door het bezoek van een zeer vervelende aardjongen zijn de Satellietbewoners op het idee gekomen een ruimtepaard te bouwen. Juist als het klaar is, verdwijnt de eigenwijze *Dane* ermee in de ruimte. Een sensationele redding volgt. In *Kemlo. De geesten*

van Mars, wordt een verkenningstocht gehouden naar Deimos, een verdedigingsgordel van Mars, waar een massa griezelig-onzichtbare wezens de verkenners belagen. Naar terminologie en gedachten-gang veronderstellen deze bijzonder fantastische verhalen een leeftijd van 13, 14 jaar, maar zij missen de spanning en weiden teveel uit om deze jongens nog te boeien. Inhoud en vormgeving zijn te weinig aan elkaar aangepast. Overigens bevat de spanning geen schadelijke ingrediënten en is de sfeer prettig. Geschikte ontspanningslectuur. (p. dl. geb. f 2,50)

Het laatste ruimtevaartboek in deze Kroniek nam *Ivan Southall* voor zijn rekening. Het bevat het derde avontuur van de ex-oorlogsvliegers *Simon Black* en *Alan Grant*, die in *Simon Black en de vliegende schotels* opdracht krijgen een vliegende schotel, die Amerika misschien bedreigt, tot het uiterste te achtervolgen. Op deze manier komt het tweetal op Mars terecht, waar zij levende wezens aantreffen. Na de nodige wederwaardigheden keren zij weer heelhuids op aarde terug. Voor 12 à 13-jarigen, ofschoon soms verwarrend, wel boeiend. Ouderen zullen zich niet meer interesseren voor een ruimteverhaal met zo weinig technisch echt mogelijke gegevens. De vertaling is niet feilloos, en de zetfouten zijn legio. (f 2,90; geb. f 3,90)

Een avontuurlijk verhaal, dat bovendien bijdraagt tot karaktervorming, is *Vrijbuiters in de lucht*, door *Henk Lokman*. Ste-

vlieger, maakt het zichzelf moeilijk doordat hij niet met anderen wil samenwerken. Dit leidt uiteindelijk tot ontslag uit de militaire dienst. Dan breekt een harde tijd voor hem aan. Hij verlaat zelfs het prachtige Californië om in Alaska met een tweedehands vliegtuigje te trachten zijn brood te verdienen. Het wil echter ook hier niet vlotten, totdat hij door een koene reddingspoging de aandacht weer op zich weet te vestigen. Dan ligt een prachtbaan voor hem klaar: invlieger bij een grote vliegtuigfabriek. Hier weet hij dan eindelijk te slagen, maar niet dan nadat hij geleerd heeft zichzelf te overwinnen. Een goed en spannend boek, vlot geschreven. (f 3,50; geb. f 4,90)

In *Hella Jansonius' Katja* treffen we het verhaal aan van een ontheemd, uit een kamp ontvlucht meisje. Op een stations-emplacement wordt zij gepakt. Politie-inspecteur *Lommers* ontfermt zich over het koppig zwijgende kind en neemt haar onder de naam *Katja* in zijn gezin op. Daar ontpopt zij zich als een lief en dapper meisje, dat met vreugde in het gezin aanvaard wordt. Vooral de reacties van *Janny*, de oudste dochter, worden hier beschreven. Het boek leest vlot, doch zal — ondanks de vele lieve woordjes — niet veel ontroering vermogen te wekken.

(f 3,50; geb. f 4,75)

Een opvallend boek, dat zeker ook een plaats verdient in deze Kroniek van jeugdlectuur, is *De man op de kraan*, door *Reiner Zimnik*, die reeds bekendheid verwierf met „De beer en de mensen”. In een wereld tussen droom en werkelijkheid betreft een liefhebber zijn post op een enorme hefkraan. Hij komt er niet meer van omlaag: vrede en oorlog, drukte en jarenlange eenzaamheid trekken onder hem voorbij. Zon, maan, sterren en stormen trekken over hem heen. De stad wordt verwoest. Het land wordt zee en nog steeds zit de man op de kraan. Een arend komt hem in zijn eenzaamheid gezelschap houden. Ze vechten tegen de haaien. Steeds houdt de man de nutteloos geworden kraan in orde, totdat het weer vrede wordt. Er komt 'n nieuwe stad, nadat eerst het land weer is

4940

4942

4941

4943

ve Norman, een jonge, eerzuchtige jacht-

drooggelopen, en tenslotte, na jarenlang hernieuwde arbeid, trekt de man van de kraan weg, over de grote berg... Een in zeer knap verkort geïllustreerde en in kinderstijl vertelde fabel of satire, maar eigenlijk niet voor kinderen bestemd. Achter een zin als: „O. L. H. bemoeide er zich niet mee,” zal een kind héél iets anders zoeken dan het dragende idee, t.w.: voor de aarde moet de mens zelf zorgen, met trouwe plichtsbetrachting. God verwent ons niet met praktische wonderen. Maar volwassenen zullen diep genieten van het ongelooflijk suggestieve boek. (geb. f 5,90)

Voor de rijpere jeugd vanaf zestien jaar

4944 Er staan deze keer drie meisjesromans op het programma. *Freddie van Schouwen* schreef onder de titel *Slipgevaar* de eerste. Carola komt hevig in opstand als haar moeder gaat hertrouwen en vervalt in minder evenwichtige gedragingen. Zij raakt betrokken in een hachelijk avontuur met haar klasgenoot Eric, die thuis verwaarloosd wordt en in ongunstig gezelschap verzeilde. De daaruit voortvloeiende misverstanden kosten haar de sympathie van de piloot Flip. Maar op haar 18e verjaardag, als Carola juist door haar eindexamen is, komt alles in orde, dank zij de intussen geaccepteerde stiefvader-jurist. Een vlot leesbaar, wat oppervlakkig, maar toch wel onderhoudend boek, dat ondanks het goede Nederlands sterk Amerikaans aandoet in opzet en ook nog wel in details. Het geheel is vrij levensecht, met een zorgvuldige en consequente karaktertekening. Enig religieus denken zoekt men tevergeefs.

4945 *Mien van 't Sant* nam *Eindsprint* voor haar rekening. Het is een nogal langdradig verhaal over vier bijna 20-jarige huishoudschoolmeisjes, die dingen doen waarvoor bakvissen zich te groot achten. Het is lastig om het viertal uit elkaar te houden, want de schrijfster neemt telkens een ander onder schot, met zoveel details dat men de draad kwijt raakt. De zéér

verschillende moeders spelen een grote rol in de vier meisjeslevens. Alles nogal tam. (f 3,65; geb. f 4,90)

Ineke en Anneke is de titel van het laatste boek, geschreven door *Netty Koen-Conrad*. Ineke uit het grote, gezellige gezin, en Anneke, het weesje, dat bij een strenge, kinderloze oom en tante woont, zitten in een gemengde vierde muloklas. Het duo is onafschiedelijk, en Anneke vindt in Inekes familiekring de liefde die ze bij haar pleegouders moet missen. Samen beleven ze hun pretjes en verdrietjes en slagen ze voor het eindexamen. Een aardig boek. (f 3,65; geb. f 4,90)

4946

POPULAIR-

WETENSCHAPPELIJKE

LECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

De bekende „Encyclopedie in Zegels” is uitgebreid tot tien delen. Het zijn de laatste zes, welke we hier aan een nadere beschouwing zullen onderwerpen.

Om te beginnen *De dieren*, door *Sonia Bleeker*. Een verzameling van 48 dierenprentjes met vrij eenvoudige en zaktlijke tekst, waarbij telkens een aardig, gekleurd plaatje geplakt kan worden. (p. dl. f 2,90)

Vervolgens *De eerste mensen*, door *Margaret Soifer*. Dit deel brengt nogal wat bezwaren met zich mee. De schrijfster knoopt absoluut niet aan bij het bijbelse relaas over de lotgevallen van de eerste mensen. Onze stamouders komen er niet aan te pas. Een enkele passage doet wat Darwinistisch aan. Ook komt het hoofdstuk „godsdienst” er wel erg mager af, doordat de auteur niet verder komt dan „geesten, dood en toverij”. Voorzichtigheid is dus gewenst.

De Indianen, van *Sonja Bleeker*, is weer 'n stuk beter. Op attractieve wijze wordt de jeugd aangespoord iets meer te leren over de Noordamerikaanse Indianenstammen en hun cultuur. Esthetisch en pedagogisch verantwoord.

- 4950 *W. Lindquist* schreef de tekst voor *De zeerovers*. Het boek geeft een aardige indruk van wat de zeeoverrij geweest is, al krijgt de historicus wel eens de neiging hier en daar een kritisch vraagtekentje te zetten. Dat de Noormannen met hun roof- en brandtochten in de Lage Landen niet vermeld worden, is een opmerkelijke lacune.
- 4951 *Hilda Marx* en *Gertrude Herman* namen als onderwerp *De vlaggen*. Over 88 landen worden hier — zij het zeer summier — bijzonderheden verteld, welke geïllustreerd worden met tekeningen en 60 gekleurde plakzegels. Als pretentieloos kijkboek wel aardig.
- 4952 Als tiende en laatste zegel-encyclopedie, ligt het album *De insecten* voor ons, geschreven door *H. Curran*. Er worden zeer beknopt en uiteraard onvolledig allerlei bijzonderheden verteld over bekende insecten, waarbij ook wordt aangegeven hoe men bepaalde soorten zelf kan kweken of verzamelen. Jammer is het dat bij het gedeelte over de vlinders slechts wordt aangeduid waar zij in de Verenigde Staten voorkomen. De vertaler had hier zeker een aanvulling moeten geven. In frisse kleuren uitgevoerd zijn de tekeningen die de vier delen van de nieuwe „Wist je dat”-serie illustreren. Elk boek telt 28 bladzijden en heeft een formaat van 26 x 18. Het eerste deel in deze keurig verzorgde reeks handelt over *Vissen* en werd geschreven door *Dorothea Kay*. Een dertigtal van de meest spectaculaire vissoorten, meest uit tropische zeeën of diepzee komt ter sprake. Deskundig en onderhoudend. (p. dl. geb. f 2,90)
- 4953 *Sy Barlowe* geeft in *Sterren* de voornaamste bijzonderheden van ons zonnestelsel, van zon en planeten, kometen en meteoren en ook nog wat over de sterren en sterrenstelsels. De illustraties geven een aantrekkelijk beeld van die verre werelden en de tekst is vlot gesteld. Het is daarom jammer dat er enkele slordigheden in voorkomen. Zo ziet men bijv. de sterren in de kijker niet „vergroot”, terwijl de hypothetische planeet tussen Mars en Jupiter niet door een ster kan zijn uiteengeslagen. Verder is een kome-
- tenkern één vast geheel en is de Arizona-krater 175 m diep. Afgezien van deze kleine onnauwkeurigheden een aardige inleiding in de sterrenwereld.
- 4955 Als derde deel in de serie kwam *Dieren der wildernis*, door *Bruno Frost*, uit. De meest karakteristieke bijzonderheden van de bekendste dieren die in de wildernis leven, vindt men hier bijeen, zoals van de leeuw, de tijger, de olifant, benevens die van enige minder bekende. Een eenvoudige, maar boeiende eerste kennismaking.
- 4956 *Bergen en vulkanen* is de titel van het vierde deel, waarvan *James V. Medler* de auteur is. Interessante lectuur, al blijft het bij een nogal droge opsomming van gegevens over o.a. de Matterhorn, Vesuvius, Foedsji Yama en de bekendste andere bergen en vulkanen ter wereld. Als hulp bij het bijbelse onderricht stelde *F. J. Zeelen* het boekje *Een oosters museum voor een kwartje klei* samen. Door de kinderen zelf te laten knutselen krijgen ze een voor hen begrijpelijke achtergrond voor het bijbels gebeuren. Met klei en ander eenvoudig materiaal als luciferdoosjes, worden een stadspoort, fellahwoning e.d. gebouwd, naar zeer goed toegelichte werktekeningen. Ofschool van protestantsen huize, is het zeer wel bruikbaar in de werkclassen van onze lagere school of in de jeugdbeweging. (f 2,90)
- 4957 In de „Windroosreeks” kwam als nummer 8 een werkje uit van *A. Luyts: Auto en trein*. In een vijftal opstelletjes geeft het een uiteraard summier overzicht van de ontwikkeling en de problematiek van een tweetal moderne vervoersmiddelen. De „lesjes” laten zich prettig lezen en zijn in hun nuchter feitenmateriaal ook leerzaam. Na elk verhaal volgt een serie vragen, waaraan de verkregen kennis eventueel getoetst kan worden. (20 fr.) Zowel naar inhoud als naar uitvoering is de bewerking van de Franse „Encyclopédie Larousse des Enfants” van *René Guillot* een juweel. Deze encyclopedie voor de jeugd werd voor Nederland en Vlaanderen bewerkt door *Henri Arnoldus*, Dr. *Karel Cuyppers* en *Cyriel Ver-*

4959 leyen, en kreeg als Nederlandse titel *De wereld van A tot Z*. In een direct aansprekende, verhalende trant wordt een ruim overzicht gegeven van de aarde en haar bewoners. De stof is logisch opgebouwd, er wordt een beeld geschetst van het ontstaan van de aarde, van het leven daarop, en van de menselijke cultuur door de eeuwen heen tot en met de moderne techniek. De gegevens zijn up to

date. Alles is, vanuit neutraal oogpunt, verzorgd tot in de kleinste onderdelen. Legenden, mythologie, en historie zijn door de stof heengevlochten. Achterin vindt men een alfabetische lijst van de besproken onderwerpen. De talrijke illustraties zijn uitstekend uitgevoerd, in mooie kleuren. Jammer is het dat de tekst soms onleesbaar is, doordat hij door de platen is heengedrukt. Op enkele ondergeschikte punten is enige critiek mogelijk, doch dit kan ons niet weerhouden van een hartelijke aanbeveling voor deze kostbare uitgave. (geb. f 35,—)

We besluiten deze populair-wetenschappelijke rubriek met twee delen uit de „Weetlust-serie” onder redactie van *H. Dierckx*. De nummers 6, *Aardolie in het verleden* en 7, *Geboorte van een lucht-reus*, zo genoemd naar het eerste artikel, bieden interessante stof over enige bijzonder actuele onderwerpen. Deze stof is goed tot in boeiende details behandeld en van karakteristieke foto's en tekeningen voorzien. Prima gedocumenteerde lectuur. (p. dl. f 1,90)

Mogen wij u voorstellen:

MARIA DE VLEESCHOUWER- VERBRAEKEN

Bij Kapellen, het plaatsje bij de Nederlandse grens, waar volgens de bacdeker de Sinjoren graag hun buitenvverblijf bouwen, ligt Huize Ulenborg. De kunst vier er hoogtij, want Frans de Vleeschouwer — de eigenaar — is kunstschilder en zijn vrouw schrijft boeken. Goede bekenden voor de jeugd, die boeken, ook voor de Nederlandse. Maria de Vleeschouwer-Verbraeken mag dan ook niet in de rij van onze interviews ontbreken. En zo laten wij ze hier zelf aan het woord, om onze lezers het een en ander over haar leven en haar denkbeelden te vertellen.

Onbewust schijn ik mij van jongsaf gereedgemaakt te hebben om later te schrijven. Niet dat ik zo ijverig studeerde, maar... ik was een straatlooperster! Het is niet zo erg als het lijkt: een beetje straatlopen in een klein dorpje bij de Schelde een veertig jaar geleden, was niet gevaarlijk, maar heerlijk! En wat al ervaringen deed ik niet op? Allemaal materiaal om later in jeugdboeken te gebruiken.

Op 26 oktober 1913 kwam ik als zondagskind te Burcht bij Antwerpen op de wereld. Ik ging er naar de lagere school en in die tijd gebeurde het: mijn eerste contact met een auteur. Een in Burcht geboren schrijver werd gehuldigd. Ik mocht de bloemen afgeven en — o zaligheid — ik kreeg een zoen in ruil! Mijn hart stond stil. Want ik bewonderde grondig al wat de pen hanteerde. Als ik namelijk het leven niet leerde kennen op straat, dan lag ik op onze zolder met een boek. Op de dakpannen tikte de regen zijn manuscript, maar ik beleefde met Conscience de Guldensporenslag of ik genoot van de „Stijfkopjes”. Mijn liefste

boek echter uit die tijd was „School-idyllen” van Top Naeff, neusdoeken heb ik er nat bij geweest, telkens opnieuw.

Mijn bewondering voor de letterkunde was zo groot dat ik er zeker nooit aan dacht zelf te schrijven tot... tot ik in de normaalschool kwam. Ik begon te dichten. Mijn jongere zus lachte mij uit om mijn poëtische ontboezemingen. Zij was de eer van mijn lezingen niet waard, vond ik. Enkele jaren later ruimden wij onze boekenkast op. Ik ontdekte één van mijn pennevruchten, vond het zelf zó mooi dat ik het haar toch weer voorlas en... nu zat zij mij stom van bewondering aan te staren. Ik voelde mij! Nog diezelfde avond ontdekte ik dat het een gedicht van André Demedts was, ooit eens door mij mooi gevonden en afgeschreven. Dat deed de deur toe. Nooit heb ik een gedicht meer gemaakt. Ik schreef ook geen proza. Ik had geen tijd. Ik moest jong zijn, op tocht gaan met de rugzak om, les geven, want ik was intussen onderwijzeres geworden en bleef negen jaar in het onderwijs. In 1941 huwde ik met de kunstschilder Frans de

Vleeschouwer en werkte nog drie jaar op kantoor. Jammer genoeg kreeg ikzelf geen kinderen. Toen namen we, in 1945, drie pleegkinderen in huis en... nu begon mijn roeping door te breken. Het was vlak na de oorlog. We waren in Kapellenbos gaan wonen, in een huis met open haard. In de schemering bij het spel van lekkende vlammen vertelde ik voor de kinderen. Wij vonden zelfs een nieuw spelletje uit: moest de hele wereld vergaan en alleen het Varenhof bleef staan, hoe zouden wij ons erdoor slaan? Voor de kinderen was het een mogelijkheid te weten te komen welk lekkers er in de kast was, voor mij werd het mijn eerste boek: *En Berkenhof bleef staan*. Het volgend jaar schreef de uitgeverij „Altiora” een prijskamp uit voor een meisjesboek. Met *Wies en haar korrespondenten* kaapte ik de eerste prijs weg en natuurlijk: nu begon ik voorgoed. In 1954 kwam *Pukkeltje* en in 1955 *Op lange latten, Toen het donker werd, De goede haven, Een uil vloog over*. Dit laatste verwierf de prijs van het beste jeugdboek 1955 en kreeg onlangs nog eens de letterkundige prijs van de provincie Antwerpen voor 1957. In 1956 verschenen nog: *Maak carrière als kantoorbediende, De grote sprong, Veerle en Veerle in de bergen*.

Toekomstplannen? Nog voor ongeveer honderd jaar! Eerst nog twee delen van „Veerle”, dan een reeks voor jongere lezertjes (8-12 jaar). Verder een geschiedkundig jeugdboek, daarna *Marieke* — de geschiedenis van die straatlooperster langs de waterkant. Enfin... zoals ik al zei: nog stof voor een heel aantal jaren.

Mijn liefste boek? Vraag eens aan een moeder welk van haar kinderen zij het liefste ziet? Voor elk heeft zij een reden waarom het juist dat is!

En zo is het voor mijn boeken ook... „Berkenhof” omdat het de eersteling was; „Wies” omdat ze die prijs won; „Pukkeltje” omdat het zulke unaniem goede besprekingen kreeg... en zo kan ik de rij langs. Moet ik toch kiezen dan is het

„Op lange latten” of „Een uil vloog over” (dit laatste is de bouw van ons eigen huis).

Jammer, doodjammer dat er in verhouding zo weinig jeugdboeken verkocht worden en wij, jeugdschrijvers, doen toch zo erg ons best ! Ik persoonlijk vind dat de jeugd recht heeft op „gouden appels aangeboden op zilveren schalen”: het beste... Waarom ? Alleen maar omdat de jeugd jong is, groeiend, wordend, sympathiek. Ik hou van de jeugd van deze tijd, wars van schijnheiligheid, vrij en vrank. Soms een beetje té vrank, maar toch hou ik ervan en tracht hen daarom het beste te geven dat in mij is. Niet enkel aan de Vlaamse jeugd, maar aan heel de Nederlandse jeugd. En dan doet het telkens pijn een boek in het noorden te horen veroordelen enkel en alleen omdat het „Vlaams” is ! Ik geef toe, er zullen Vlaamse uitdrukkingen en woorden in voorkomen, maar dat is net zo met de Noordnederlandse: daar treffen wij ook typisch Hollandse uitdrukkingen aan die wij niet kenden, maar juist leren begrijpen en in onze taalschat kunnen inschakelen. Heus, wij kunnen van elkaar heel wat meekrijgen — in goede zin — en wanneer de critici in Nederland niet meer met een tikkeltje minachting zullen schrijven over een boek omdat het „Vlaams” is, dan zal ook de Nederlandse jeugd uit het noorden onze boeken met belangstelling en wellicht ook met vreugde lezen en dan... dan is het geluk van de jeugdschrijfster volmaakt — maar ook dat is weer niet van deze wereld !

RECTIFICATIE

In het register van mei j.l. gelieve men de volgende nummers te wijzigen:
van Hichtum, N.: Kek de jonge Koper-Eskimo, in: 4916.
van de Hulst, W. G.: Ergens in de wijde wereld, in: 4915.

WAT PRUIKEBOL VERTELDE

door WILLIE STUURMAN

Omslag en plaatjes van Rein Stuurman. 2e druk. 136 blz. Geb. f 3,50
De sprookjeswilt aan de waterkant vertelt al wat de dieren van het woud hem kwamen toevertrouwen.
Een gezellig voorleesboek.

EEN JONGEN OP POTVISJACHT

door D. J. DOUWES

Omslag en platen van Guust Hens. 112 blz. Geb. f 2,95
Een jongen uit het midden van de vorige eeuw ontsnapt aan het saai kantoor en gaat het avontuur tegevoet.
Een boeiend jongensboek voor 12-14 jaar.

Nieuw deel in de „Gulden Sporen”-serie:

ALEXANDER DE GROTE door KLAAS VAN DER GEEST

Omslag en platen van John Hummel. 100 blz. Geb. f 2,50

Nieuw deel in de serie „Oud-Goud”:
LIVINGSTONE,

DE ZWERVER

door P. DE ZEEUW J. Gzn.

Omslag en platen van Roothciv. 96 blz. Geb. f 2,50

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.
Postbus 290 Den Haag

(Adv.)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Barlowe, S.: Sterren (Zuid-Ned. Uitg.), 28 p. — VIa-b	4954
Bleeker, S.: De dieren (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIb	4947
Bleeker, S.: De Indianen (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIa-b	4949
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy gaat een dagje uit (L. J. Veen), 60 p. — Vlc, M	4929
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy krijgt een eend (L. J. Veen), 56 p. — Vlc, M	4930
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy op het feest van de smid (L. J. Veen), 52 p. — Vlc, M	4928
Curran, H.: De insekten (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIa-b	4952
(Dierckx, H.): Aardolie in het verleden (Zuid-Ned. Uitg.), 40 p. — V, J	4960
(Dierckx, H.): Geboorte van een luchtreus (Zuid-Ned. Uitg.), 40 p. — V, J	4961
van Dixhoorn, F.: Circusoompje en het super-circus (West-Friesl.), 78 p. — Vlc	4927
Eliott, E. C.: Kemlo. De geheimzinnige planeet (De Sleutel), 184 p. — VIa, J	4936
Eliott, E. C.: Kemlo. Eilanden der stilte (De Sleutel), 185 p. — VIa, J	4937
Eliott, E. C.: Kemlo. De geesten van Mars (De Sleutel), 185 p. — VIa, J	4939
Eliott, E. C.: Kemlo. Het ruimtepaard (De Sleutel), 177 p. — VIa, J	4938
Everma, M.: De geest van de Baron (B. Gottmer), 128 p. — VIa-b, J†	4934
Feld, Fr.: De muzikale paraplu (West-Friesl.), 77 p. — VIb	4932
Fons, Nonkel: De ontvoerde gravin (Altiora), 32 p. — Vlb-c	4931
Frost, B.: Dieren der wildernis (Zuid-Ned. Uitg.), 28 p. — VIa-b,	4955
Guillot, R.: De wereld van a tot z (Zuid-Ned. Uitg.), 236 p. — VIa	4959
Jansonius, H.: Katja (West-Friesland), 159 p. — V, M	4942
Kay, D.: Vissen (Zuid-Ned. Uitg.), 28 p. — VIa-b	4953
Koen-Conrad, N.: Ineke en Anneke (West-Friesland), 188 p. — IV-V, M	4946
Lindquist, W.: De zeerovers (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIa	4950
Lokman, H.: Vrijbuiters in de lucht (Van Holkema & W.), 174 p. — V, J	4941
Luyts, A.: Auto en trein (Altiora), 32 p. — VIa	4958
Marx, H., en G. Herman: De vlaggen (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIa-b	4951
Medler, J. V.: Bergen en vulkanen (Zuid-Ned. Uitg.), 28 p. — VIa	4956
de Munck, M.: Kleine Bjorn en de bruine beren (Altiora), 30 p. — Vlc ^{oo}	4924
Peeters, M.: Moeder Bella en de zeven geitjes (Altiora), 16 p. — Vlc	4925
Riddell, J.: Andere malle dierengevallen (L. J. Veen), 31 p. — Vlc	4923
van 't Sant, M.: Eindspurt (West-Friesland), 195 p. — IV-V, M	4945
van Schouwen, F.: Slipgevaar (Van Holkema & W.), 206 p. — IV-V, M	4944
van der Sluys, W. N.: S.O.S. Draadje (Kluitman), 128 p. — VIa, J	4935
Soifer, M.: De eerste mensen (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — VIa-b, N	4948
Southall, I.: Simon Black en de vliegende schotels (West-Friesl.), 195 p. — VIa, J	4940
van der Velde, B.: Knikkebeen viert Prinsjesdag (West-Friesl.), 77 p. — VIb	4933
de Weerd, M. W. H.: Kris kras door kinderland (Auxilium), 47 p. — Vlc	4926
Zeelen, F. J.: Een oosters museum voor een kwartje klei (J. N. Voorhoeve), 56 p. — VIa-b	4957
Zimnik, R.: De man op de kraan (Ploegsma), 91 p. — V	4943

JULI 1958

JAARGANG IX

NUMMER 11

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Register-nummer

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 3,50 per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

WIN ER EEN ABONNEE BIJ

Het moet onze trouwe lezers niet moeilijk vallen de *Idil-Gids* bij anderen (ouders, opvoeders, onderwijzers, geestelijken, bibliotheken) te introduceren. Win er een abonnee bij — het zal uw tijdschrift, dus ook uzelf, ten goede komen.

De *Idil-Gids* voor jeugdlectuur

GEEFT VEEL, KOST WEINIG

VERKLARING DER TEKENS

Vlc = Voor beginnelingen (6-8 j.). Vlb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). V1a = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De Romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haakjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

REGISTER — JAARGANG IX

Het Romeinse cijfer (met eventueel letters en tekens) geeft een moreel-pedagogische kwalificatie. De verklaring van deze symbolen vindt men op blz. 230.

Het Arabische cijfer is het volgnummer, zoals dat in deze jaargang bij elke recensie in de marge is geplaatst. Het verwijst dus naar de desbetreffende bespreking in: *De Kronieken van jeugdlectuur*, of andere overzichten en artikelen. De numerieke volgorde van de cijfers loopt van 4084 (juli/aug. 1957) t/m 4961 (juni 1958). Wil men bibliografische gegevens, dan raadplege men wat de prijs betreft steeds de recensie zelf, en voor de uitgever, het aantal bladzijden en de kwalificatie: de *Bibliografische Registers*.

Voorbeeld. Zoekt men een boek van Clare Lennart (zie onder Lennart in dit register), dan vindt men het volgnummer 4385. Bij het bladeren lettend op de margecijfers, komt men onder nr. 4385 dan op blz. 78 de recensie van dit boek tegen, en achter deze recensie de prijs. Als men vervolgens de uitgever, het aantal bladzijden, of de kwalificatie wil weten, kijkt men in het onmiddellijk daarop volgende Bibliografisch Register van die maand, dat alfabetisch op auteur is ingericht (blz. 98).

Adema, T.: De verslaggever van de Nieuwsbode — V, J	4173
Afman, K.: De schatgravers van de Dolfijn = VIa-b, J	4472
Albe: Tussen sol en sombra — V	4333
van Amstel, M.: De horizon sluit zich — V, J	4144
Andrée, F. B.: Avortuur in mensenstad — VIc	4184
Andrée, F. B.: Eveline van Everdingen — V, M	4331
Andrée, F. B.: Pietje Frantzen — V, M	4609
Andrée, F. B.: Goedenmorgen, dokter — VIc	4370
Andrée, F. B.: De houten mannetjes — VIc	4281
Andrée, F. B.: Veel geluk, Annetje — VIc	4460
Andrée, F. B.: Waar bleven Hans en Grietje? — VIc	4459
Andrée, F. B.: Waarom sliep Doornroosje? — VIc	4458
Andreas, H.: Stel je voor — VIa-b	4685
Armstrong, A. O.: Verhalen uit het leven van Jezus, 6 dln. — VIb, P	4762
van Arnhem, Tr.: De „heer” van Nuenen — V, J †	4791
(Arnoldus H., en C. Verleyen): De bonte wereld van a tot z — VIa-b	4240
Arnoldus, H.: Oki en Doki — VIc	4088
Arnoldus, H.: Oki en Doki aan wal — VIc	4092
Arnoldus, H.: Oki en Doki bij de nikkers — VIc	4455
Arnoldus, H.: Oki en Doki in volle zee — VIc	4091
Arnoldus, H.: Oki en Doki maken pret — VIc	4089
Arnoldus, H.: Oki en Doki op wacht — VIc	4090
Arnoldus, H.: Oki en Doki verdwaald — VIc	4453
Arnoldus, H.: Oki en Doki zijn kok — VIc	4454
van Assche, L., en J. Schoeters: De Schelde vrij — VIa	4215
Atkinson, M. E.: Het eiland van Robinson Crusoe — VIa-b	4594
Atkinson, M. E.: Het smokkelaarsnest — VIa-b	4593
Baardman, M.: Ank moet kiezen — IV-V, M, (P)	4233
Bald, Th.: N. Koeloe — VIc †	4282
Bald, Th.: Prinsje Tibo en... Mau-Mau de draak — VIc	4369
Bald, Th.: Simba de tamme leeuw — VIb-c †	4192

Bald, Th.: De toverstaf van prinsje Tibo — VIc	4368
(Bald, Th.): Van een kikker die koning was — VIc	4182
Baljí, J. P.: Ratje Verheul en zijn kornuiten — VIa-b, J	4400
Baljí, J. P.: Ratje Verheul klimt hoger op — V, J	4895
Baljí, J. P.: Ratje Verheul's H.B.S.-tijd — VIIb, J, N	4355
Baljí, J. P.: De voetbalclub van Ratje Verheul — VIIb, J, N	4354
Barlowe, S.: Sterren — VIa-b	4954
Bartels, M.: Tootje en Miencke — VIIb, M, (P)	4569
Baumann, H.: Penny — VIIb	4577
Baumann, H.: De zoon van Columbus — V, J	4505
Beaucaire, O.: De geheimzinnige koffer — VIa, M	4478
Beckman, Th.: De orgelooftijke avonturen van Tim en Holderdebolder — VIIb-c	4658
Becher Stowe, H.: De hut van oom Tom — VIa-b	4497
Beke, C.: Hugo, de koppige Sakser — VIa-b, J †	4203
Beke, C.: Het raadsel van de Jordaan — VIa, J	4317
Beke, C.: De verdwenen logé — VIa-b, J	4473
van den Berg-Akkerman, C. M.: Samen uit, samen thuis — VIc, M	4100
van Bergen, J.: Hans en zijn katten — VIc	4372
Bergman, A.: Mickie het vosje — VIIb-c	4291
Bernhard, H. J.: De wonderen van de wereld — VIa	4518
Bernhard, H. J.: De wonderen van het heelal — VIa ^{oo}	4519
Bertram, K.: Van engeltjes en bengeltjes — VIIb-c	4812
Betlem, G.: Elf meisjes bestormen een studio — VIIb, M	4464
Betlem, G.: Het geheim van de vier stenen varkens — VIIb, J	4583
Betlem, G.: Joep Jaspers en het auto-mysterie — VIa, J	4485
Black, I. S.: Poenie krijgt een lesje — VIc	4178
Bleeker, S.: De dieren — VIIb	4947
Bleeker, S.: De Indianen — VIa-b	4949
Bleeker, S.: De vogels — VIIb	4238
Blinxma, J.: De band van IIIB — VIa, J	4697
Bloemendal, H.: De sjofar var: Alexandrië — III (VIa ^o) Jd	4256
Blom, T.: Alles in de wind — VIa, M, (P)	4874
Blyton, E.: Het geheim van het afgebrande huis — VIab	4394
Blyton, E.: Het huis in de holle boom — VIIb	4575
Blyton, E.: Het huis op de hoek — VIa, M, (P)	4221
Blyton, E.: De kinderen van 'De Groene Wei' — VIIb, M	4665
Blyton, E.: Het mysterie van de verdwenen kat — VIa-b	4395
Blyton, E.: Onder het rode dak — VIa, M	4326
Blyton, E.: Pitty naar kostschool — VIa-b, M	4871
Blyton, E.: Pitty's tweede kostschooljaar — VIa-b, M	4872
Blyton, E.: Stoute kinderen — VIIb-c ^o	4161
Blyton, E.: De Vijf in een kampeerwagen — VIa-b	4470
Blyton, E.: 5 slaat de klok: vertellen nu! — VIc	4250
Blyton, E.: De Vijf weer op Kirrin-Eiland — VIa-b	4471
Blyton, E.: 6 slaat de klok: vertellen nu! — VIc	4615
Blyton, E.: 7 slaat de klok: vertellen nu! — VIIb-c	4810
Bollingier, L.: Brocaat voor Assepoester — IV-V, M	4513
Bond, G.: Baden-Powell — VIa	4476
de Booy, H. Th.: Het spook van Inish Murray — VIa-b, J	4123
van der Borcht, J.: Ridder Wouter — VIa-b, J	4311
Borrebach, H.: Stewardess bij de Adria-express — IV, M	4911

Bos, C.: Sterretje — VIb-c, M, (P)	4567
Boudens, A. A.: De wonderlijke uitvinding van mijnheer Abraham — VIa, J	4777
(Bouhuys, M.): Rood-wit-blauw. 2 dln. — VIa-b	4684
Bouhuys, M.: Stippe stappe — VIc	4380
Bouhuys, M.: De trouwe schimmel — VIc	4379
Bouhuys, M.: De twaalf mannetjes — VIb	4668
(Braasem, W. A.): Sprookjes van Noord- en Zuid-Amerika — V	4257
Bracker, Ch. E.: Het poesje dat een tijger wilde zijn — VIc	4179
van Breda, A.: Door dik en dun — IV-V, M	4237
van Breda, A.: Hanra zoekt haar vader — IV ^{oo} (IV-V, M ^o)	4515
van Breda, A.: Weerzien aan de Côte d'Azur — IV-V, M	4610
van den Brink, R.: Balkie en meneer Bolleboos — VIc	4551
v. d. Brink, R.: Vikingschepen aan de horizon — VIa-b †	4310
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy doet de huishouding — VIc, M	4186
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy gaat een dagje uit — VIc, M	4929
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy gaat kamperen — VIc, M	4185
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy krijgt een eend — VIc, M	4930
Brisley, J. L.: Milly-Molly-Mandy op het feest van de smid — VIc, M	4928
Brits, F.: De buit van de kaperkapitein — VIa, J	4125
Broekhals, F. J.: Het geheim van de haaiendoder — V, J	4336
Broos, P.: Bartje Pompadoer — VIb	4269
Broos, P.: Van Blozebol en Schrokkie — VIc	4452
Broos, P.: Van Kees en Rik — VIb-c	4289
Broos, P.: Van Korstant de sneeuwman — VIc	4732
Broos, P.: Van Tommie en Fientje — VIc	4288
Broos, W.: Het verbond der Edelen — VIa-b, (P)	4918
Brown, M. W.: De hondenmatros — VIc	4736
Brown, P.: De wonderlijke reis van Anna Lavinia — VIb	4666
Brown, P.: De bruidsmeisjes — VIa, M	4595
Brown, P.: De ondergedoken koning — V, JM	4332
Bruckner, K.: De schooiertjes van Napels — VIa, J	4324
Brugman, B.: Dodo in Zwitserland — VIb	4294
Brugman, T.: Eenmaal vrienden altijd vrienden — VIa	4778
Bruinhof, B.: De jacht op het gestolen document — VIa, J	4404
Bruna, D.: De auto — VIc	4827
Bruna, D.: Tijs — VIc	4828
Bruns, U.: Dick en Dallie en de ponies — VIb	4581
(Bruijn, C.): Jason en het Gulden Vlies — V	4226
de Bruyn, K.: Spiegel voor Eva — V, M	4421
Bruijn, M.: Verhalen uit het Reuzengebergte — VIb	4617
Bruyn-Ouwehand, M.: Em Koppenol verdient zelf — VIa-b, M	4308
Bruyn-Ouwehand, M.: Welkom thuis, Hermelijn — IV, M	4912
Buck, F.: Wilde dieren op bestelling — VIa	4493
Buckeridge, A.: Rex zet de boel op stelten — VIa-b, J	4585
van de Burg, C.: Zessie van de dokter — VIb, M	4663
van de Burgt, N.: Beppo de krantenjongen — VIb, J †	4862
Butner, C.: In de kankantrie — VIb	4304
Butner, C.: De powisi — VIa-b	4586
Butner, C.: Sittigon — VIb	4303
de By, T.: Afspraak in de lente — IV-V, M	4234
Byers, I.: Het geheim van de boerderij — V, M	4225
Cabral, O.: Mannetje Nies — VIc	4735

Caesar, J.: Caesars overwinningen — VIa°°	4492
Campert, R.: Lodewijk Sebastiaan — VIb	4164
Carels, N.: Sikko de boogschutter — VIa-b †	4393
Carter, B.: Het verlaten eiland — VIa	4879
Cavanna, B.: Telefoon voor Laurie — IV-V, M	4155
Chiang Yee: Jebbin — VIa	4691
Claes, E.: Sinter-Klaas in de hemel en op aarde — VIb-c †	4381
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De groene trui — VIb, J	4678
Clarenbeek-Van Klaveren, M. C.: Ied — VIb-c, M †	4292
Clemens, S. L.: Huckleberry Finn — IV (V, JM°)	4134
Clemens, S. L.: Prins en bedelknaap — VIa	4133
Conyn, C.: Een huis vol dieren — V	4143
Cooper, F.: De laatste der Mohikanen — V, J°	4170
Cooper, J. F.: De prairie — VIa°°	4780
Cooper, J. F.: De rode piraat — VIa, J	4129
Cornelissen, H.: Groot kabouterboek — VIb-c	4346
Cornelissen, H.: Sluierstaart — V (VIb)	4621
Corsari, W.: Circuskind — VIa, M	4359
Covens, C.: Het kindje waar engelen van zongen — VIc	4442
Cradock, H. C.: Hoe het met Teddy Beer verder ging — VIc	4279
Cradock, H. C.: In de winkel van Teddy Beer — VIc	4829
Cradock, H. C.: In het huis van Teddy Beer — VIc	4280
Cradock, H. C.: Op de boerderij van Teddy Beer — VIc	4830
Cramer-Schaap, D. A.: Bijbelse verhalen voor jonge kinderen — VIb-c, P	4251
Cramer-Schaap, D. A.: Roodkapje en ander sprookjes var: Moeder de Gans — VIc	4616
Crisp, F.: De jacht op de zeerovers — VIa, J	4479
Crompton, R.: Toontje de stoutmoedige — VIb	4673
Crompton, R.: Toontje en de vagebond — VIb	4672
Crompton, R.: Toontje heeft het weer gedaan — VIb	4198
Curran, H.: De insekten — VIa-b	4952
(Daane, L. A.): Ra, ra, wat is dat? — VIb	4618
Dale, N.: Het betoverde kasteel — VIa	4127
(van Damme, G.): Declamatorium voor school en huis — V	4334
Defoe, D.: Robinson Crusoe — VIa	4495
Degreef, J. D.: Het geheim van Civa Tuto — VIa, J	4890
Degreef, J. D.: De held var: de Javazee — VIa, J	4704
Degreef, J. D.: Kidnapping in de Ardennen — VIa, J	4320
Degreef, J. D.: Het mysterie van de Larixlaan — VIa, J	4272
Degreef, J. D.: De tocht naar het onbekende — VIa	4411
Degreef, J. D.: Het vliegend hoofdkwartier — VIa	4412
DeJong, M.: Storm over het wad — VIa-b	4588
DeJong, M.: Het wiel op de school — VIb	4113
Demoen, R.: Een koning te koop — VIc	4183
Devos, J. M.: Gudrun: de koningsbruid — VIa	4211
Dickens, Ch.: In Londen en Parijs — V, JM	4494
Diddens, H.: Boogschutters in dienst van stad en hertog — VIa	4217
Diddens, H.: Galgen buiten de stadspoort — VIa	4213
Diekmann, M.: Annejet laat het er niet bij zitten — VIa	4875
Diekmann, M.: De boten van Brakkeput — VIa, J	4323
Diekmann, M.: Padu is gek — VIa	4692
de Dier, O.: De wonderstaf van koning Edelhart — VIc	4833

(Dierckx, H.): Aardolie in het verleden — V, J	4960
(Dierckx, H.): Atoomraketten tegen wereldondergang — V, J	4524
(Dierckx, H.): De buiklanding — V, J	4522
(Dierckx, H.): Fangio, de autorennner — V, J	4521
(Dierckx, H.): Geboorte van een luchtreus — V, J	4961
(Dierckx, H.): Tyfoon over de Stille Oceaan — V, J	4523
(Dierckx, H.): De vliegende dolk — V, J	4520
van Dieren, G.: In jouw handen — IV-V, M	4363
Disney, W.: Davy Crockett — VIb	4814
Disney, W.: Donald speelt ijshockey — VIb-c°	4103
Disney, W.: Pinocchio — VIc	4839
van Dixhoorn, F.: Circusoompje en het super-circus — VIc	4927
Dixon, R.: Flitsende hoever — VIa-b, J	4399
Doekes-De Wilde, M.: Polleke Pol, zijn vriend Jonas en de dieren — VIb, J	4107
Doevendans, S. A.: Wietze, de held van 't kerkedak — VIb, J, (P)	4108
van Dok, J. E.: Beppie luistert... — VIc	4806
Douwes, D. J.: Roel en zijn makker — VIa-b, J, (P)	4124
Dribergen, M.: Jorissa wint het geluk — IV-V, M	4714
Dulieu, J.: Francesco — V, JM †	4425
Dulieu, J.: Paulus de boskabouter en Kenarrepoere — VIc	4552
Dulieu, J.: Paulus de boskabouter en Priegeltje — VIc	4553
Dumas, A.: De graaf van Monte Christo — VIa°	4780
Dumas (Zoon), A.: Gravin Bertha's geest — VIb	4760
Dutrieux, M.: Een huis voor Marianne — IV-V, M	4713
Dutrieux, M.: Toch voor de klas — IV-V, M	4514
van Dijk, R.: Vacantie met 'n oude tuf — VIb, J	4109
van den Eede, H.: Dirk Martens van Aalst — VIa	4218
Eekhof, J. W.: Nolke Flink en de gierige duindwerg — VIb-c	4290
Eggermont, J. L.: Kleine Bever de Owaga-Indiaan — VIa-b, J	4474
Elink Schuurman, C. A.: Het paard van Sinterklaas is zoek — VIb-c	4382
Elliott, E. C.: Kemlo. De geesten van Mars — VIa, J	4939
Elliott, E. C.: Kemlo. De geheimzinnige planeet — VIa, J	4936
Elliott, E. C.: Kemlo. Eilanden der stilte — VIa, J	4937
Elliott, E. C.: Kemlo. Het ruimtepaard — VIa, J	4938
van Elshout, W.: Klein Els-ke — VIc	4543
van Elshout, W.: Klein Els-ke in Ar-tis — VIc	4545
van Elshout, W.: Klein Els-ke is ja-rig — VIc	4544
ter Elst, L.: Dag Ribbedebiel! — VIb-c	4856
van Emburg, P. J.: L'ing de kleine Dajak — VIa-b	4587
Erckmann-Chatrion: Waterloo — VIa, J	4499
Erling, Ch.: Barbara en het palet — IV-V, M	4611
Erling, Ch.: Domme dwaze Hanny! — IV-V, M	4235
van Erven, Ch.: Tooske — VIb, M	4770
Everma, M.: De geest van de Baron — VIa-b, J†	4934
Everma, M.: Lex Maria's zorgenkind — V, JM †	4903
van Eyk, H.: Michiel — VIb-c	4722
van Eyk, H.: Mijnheer Carlos op avontuur — VIb, N	4823
van Eyk, H.: De reis van de saffieren ster — V, JM	4508
Fallada, H.: Fridolien, de das — VIa	4782
Farjeon, E.: De kleine goudvis en andere verhalen — VIb	4619
Feld, Fr.: Amir, de reus — VIb	4572
Feld, Fr.: De muzikale paraplu — VIb	4932

Feld, Fr.: Een veelbewogen verjaardag — V Ib , M	4571
Feld, Fr.: De wonderlijke reis naar Karbonkelland — V Ib	4767
(Fennema-Zboray, I. M.): De Kris Kras Jan Plezier — V I	4163
Fenton, E.: Aleko vindt een bronzen beeldje — V Ia -b	4475
Ferry, G.: De woudloper — IV-V, J	4276
Fiks, E.: Pimpernel en Pimpernel — V Ib	4114
Fons, Nonkel: De ontvoerde gravin — V Ib -c	4931
Ford-Van Lennep, M.: Avontuur in de oertijd — V Ia	4322
Frank, Th.: Orkaan over de prairie — V Ia , J	4599
Franke, S.: Bij de Surinaamse bosnegers — V Ia -b	4773
Franke, S.: Jaap redt een eekhoorn — V Ic	4376
Franke, S.: Jaap temt een egel — V Ic	4375
Franke, S.: Tula, de kleine houtsnijder — V Ib	4112
Franklin, R.: Het geheim van de Duivelskreek — V Ia , J	4701
Franklin, R.: Het mysterie van Blue Falls — V Ia , J	4702
Frost, B.: Dieren der wildernis — V Ia -b	4955
Fijn van Draat, W.: De lichtcirkel — IV-V, M, N	4540
v. d. Galiën, S. M.: Het fluisterende dal — V Ia , J	4481
v. d. Galiën, S. M.: Het teken van de lobo — V Ia , J	4482
v. d. Galiën, S. M.: Vliegende schijven over de prairie — V Ia , J	4483
Gatti, A.: De grote reis van Kamanda — V	4142
Glaser, H.: Ontdekkers van de wereld — V	4428
Godden, R.: Het poppenhuis — V Ib , M	4568
Goedhart, C.: Marijke's overwinning — V, M, (P)	4224
van Goeree, M.: Een jaar bij de vissers — V, J	4706
Goudappel-Bos, R.: Jos woont in een huis op wielen — V Ia , M	4596
Goudappel-Bos, R.: Mark en Geertui — V Ib -c	4193
Goudge, E.: Het witte paardje — V Ia , M	4415
Graafland, B.: Alfred Nobel — V, JM	4900
Graafland, B.: Lody's grote avontuur — V Ib , J	4860
Grashoff, C.: Josientje — V Ic , M	4187
Grashoff, C.: Josientje en haar kleine deugniet — V Ic	4457
Grilk, C.: De linksbinnen van S.V.C. — V Ia , J	4884
Groenen, R.: Kinderkerstboek nr. 27 — V Ib †	4449
Groeneweg, J. J.: De wraak van de Toereg — V, J	4172
de Groot, C.: De malle negen — V Ia , (P)	4876
Gündel, E.: Elkes nieuwe leven — V, M, (P)	4329
Gündel, E.: In het zonnige dal — V Ia , M	4689
Gündel, E.: Käthe — V, M, (P)	4330
Gündel, E.: Lotte — V Ia , M	4688
Günther, E.: Niet huilen, Li — V	4509
Günther, E.: Twee uit Afrika — V	4510
Guillot, R.: Sirga de leeuwin — V Ia	4783
Guillot, R.: De wereld van a tot z — V Ia	4959
Haag, G.: Tiny in het circus — V Ic	4085
de Haan, K.: De mannen van de Swarte Draeck — V Ia , J	4408
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen aan zee — V Ib -c	4266
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen bokkesprongen — V Ic	4650
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen domme dingen — V Ib -c	4267
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen in de lente — V Ib -c	4265
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen malle gevallen — V Ic	4652
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen met de dieren — V Ic	4651

ter Haar, J.: Tom Boerhaven naar Amerika — V, J	4896
van Haeften, L.: Freuletje Eleonore — VIb, M	4120
van Hageland, A.: Kamp om de koningskroon — VIa	4409
van Hagendoren, E.: Faasje en Liesje — VIc	4655
Hageni, A.: 50 dagen oerwoud — VIa, J	4880
Hagers, E.: Je moet zelf kiezen, Hannie... — V, M †	4608
Hagers, E.: Sanderkes grote feest — VIc †	4189
Hagers, F.: Ankie's Klaverblad — VIa-b, M	4306
Hagers, F.: Daar heb je Jouetta weer... — IV-V, M	4922
Hagers, F.: Een huishoudschool in rep en roer — VIa, M	4416
Hagers, F.: De Reportage-club! — V, M, (P)	4274
Hagers, F.: De vrolijke Duinkarters — VIb, M	4353
Hagers, F.: Zeg jij 't maar, Marjolein! — V, M	4152
Haggard, H. R.: De mijnen van koning Salomon — V, JM ^{oo}	4490
Hamaker-Willink, A.: Allebei een varkentje — VIc	4371
Hamsun, M.: De Langerud-kinderen — VIb	4724
Hartog, W.: An-ne-lies is een prin-ses-je — VIc, M, (P)	4546
Haulot, A.: Rosje op de maan — VIc	4808
van der Hauw-Veltman, R.: Dat eigen hart — IV, M, (P)	4913
van der Heide, W.: Dikkie en de dingen die branden — VIc	4190
van der Heide, W.: Vreemd gespuis in een warenhuis — V, J ^o	4604
Held, K.: Giuseppe en Maria. 4e Deel: Het proces — IV-V, JM (V, JM ^o) JM (VIa ^o)	4232 4229
Held, K.: Giuseppe en Maria. 2e Deel: Van Smokkelaars, douanen en soldaten — IV-V, JM (VIa ^o)	4230
Held, K.: Giuseppe en Maria. 3e Deel: De Kinderstad — IV-V, JM (VIa ^o)	4231
Held, K.: Giuseppe en Maria. 4e Deel: Het proces. — IV-V, JM(V, JM ^o)	4232
van Helden, W.: Commissaris Achterberg komt in actie — VIa, J	4207
Hergé: De zaak Zonnebloem — VIa-b	4200
van den Heuvel, M.: Ankie's tweelingzusje — VIa, M	4635
van den Heuvel, M.: Martie Kwinkslag — VIa, M	4222
Heykoop, S.: De brutale sneeuwbal — VIc	4367
Heijnen, L.: God houdt van ons — VIc †	4343
van Hichtum, N.: Kek de jonge Koper-Eskimo — VIb	4916
Hildebrand, A. D.: Brik Bruuns, avonturier — VIb	4574
(Hildebrand, A. D.): Ons jeugdboek — VIa	4166
Hildebrand, A. D.: Pete Johnson — VIa, J	4699
Hildebrand, A. D.: Schip der verstekelingen — VIa-b	4312
Hölscher, T.: Een kostschoolstel — VIa-b, M †	4634
Hörnemann, W.: Geketende spoken — V, J	4893
Hörnemann, W.: Havenpiraten — VIa, J	4318
Hoffmann, H., Dr.: De lotgevallen van prins Moedgevat en Roosmarijn en van hun lieve ezelkijn — VIb-c	4750
Hogben, L.: Meten is weten — V	4526
Hollatz, D.: Metti en haar eiland — VIb, M	4390
Holmberg, A.: Ture Sventon en Isabella — VIb	4579
Holmberg, A.: Ture Sventon: in de woestijn — VIIb	4300
Holmberg, A.: Ture Sventon in Parijs — VIb	4301
Holmberg, A.: Ture Sventon in Stockholm — VIb	4578
Homburg, R.: Van zeven kippen en een haan — VIc	4093
Homburg, R.: 't Zal toch moeten — VIb-c, M	4101

Homerus: De Ilias — IV (VIa°)	4128
Homerus: De Odyssee — V, JM ^{oo}	4489
Hoogland, H.: Anders dan andere meisjes — V, M	4418
Hooykaas-Van Leeuwen Boomkamp, J., Dr.: Sprookjes en verhalen van Bali — IV-V	4350
van der Horst, R.: Drie dollé dagen — VIb	4759
Hough, E.: De huifkar — VIa ^{oo}	4496
Hoytink, J.: Jan-Peters geschenk — VIb-c, (P)	4445
(Hulsebosch, T.): Winterbock — VIa-b	4620
van de Hulst, W. G.: „Allemaal katjes!” — VIc	4259
van de Hulst, W. G.: Anneke en de sik — VIc, M	4263
van de Hulst, W. G.: Annelies — VIc, (P)	4264
van de Hulst, W. G.: Bruun, de beer! — VIc	4262
van de Hulst, W. G.: Ergens in de wijde wereld — VIb, (P)	4915
van de Hulst, W. G.: Fik — VIc	4258
van de Hulst Jr., W. G.: Het geheim — VIc, (P)	4720
van de Hulst, W. G.: Karel'tje — VIc	4623
van de Hulst, W. G.: Het klompje, dat op 't water dreef — VIc	4624
van de Hulst, W. G.: Peerke en z'n kameraden — VIa-b, J, (P)	4726
van de Hulst, W. G.: De pruikenmaker en de prins — VIb-c	4268
van de Hulst, W. G.: Van de boze koster! — VIc, (P)	4260
van de Hulst, W. G.: Van drie domme zusjes! — VIc, M	4261
van de Hulst, W. G.: Van een klein meisje en een grote klok — VIc, (P)	4096
van de Hulst Jr., W. G.: Het verdwaalde schaap — VIc, (P)	4745
Huybrechts, M.: Sander verslaat de reus — VIc	4832
Inghelram, D.: Ieder heeft zijn eigen uur — VIb	4863
Italiaander, R.: De blanke oganga — V, JM, (P)	4335
Jansonius, H.: Carla is geen kind meer — IV-V, M	4157
Jansonius, H.: Katja — V, M	4942
Jansonius, H.: Luuk Boswijk, redactrice — IV-V, M	4342
Jansonius, H.: Patricia — V, M	4710
Jansonius, H.: Wil geeft er de brui aan — V, M	4223
Jansse, G.: Het duinhof — VIb, J	4757
Jansse, G.: Koning Voetbal — VIa, J	4696
Janssen, J. M.: De avonturen van Moeloe — VIa-b, J †	4680
Jeanne Marie: Van twee poppen en een stout meisje — VIc, M, (P)	4098
Jensen, P.: De vliegtuigen — VIa-b, J	4239
Jensen, T.: Palle's wonderbare reizen in het hemelruim — VIa	4517
de Jong, A. M.: De wereldreis van Bulletje en Bonestaak. 9e Deel — VIa°	4403
de Jong, A. M.: De wereldreis van Bulletje en Bonestaak. 10e Deel — VIb	4582
(de Jong, C.): De tocht van de Argonauten — VIa	4695
de Jong, C.: Een paard voor Karen Ann — VIa-b, M	4305
de Jong, E. S.: Het geheim van de molen — VIb, J, (P)	4725
Jongejan-De Groot, C. Th.: Kapoentje — IV-V, M, (P)	4236
Jongejan-De Groot, C. Th.: Met Kerstmis thuis — VIb, (P)	4447
Jurgens, M.: Tjoep Kroon — IV-V, M	4921
Kästner, E.: De burgers van Schilda — VIb	4347
Kästner, E.: Don Quichotte — VIb	4761
Kamm, J.: Avontuurlijke reizen kapitein Cook — VIa, J	4776
van de Kamp, M.: De rooie barbaar — VIa, J †	4486
van Kampen, A.: 't Zeegat uit met Jan van Leeuwen — V, J	4919
Kay, D.: Vissen — VIa-b	4953

Kennes, W.: Goede jacht Hurricane — VIa, J	4889
Kervern, C.: Route: noord, 88 oost — VIa, J	4775
Keulaerds, P. L., en P. M. v. Tienen: „Savoir vivre” — V, J	4642
Kieviet, C. J.: Het kamp in 't spookbos — VIa, J	4727
Kloek, D.: Lien pakt aan — IV-V, M, (P)	4797
Kocher, H.: Avontuur in het hoge noorden — VIa, J	4484
Koen-Conrad, N.: Cupido speelt kiekeboe — IV-V, M	4364
Koen-Conrad, N.: Ik ben maar gewoon — IV, M	4613
Koen-Conrad, N.: Ineke en Anneke — IV-V, M	4946
Koenig, L.: Gringolo — Vlb	4868
Kolkman, F. W. J., Pr., en H. J. A. Nijkamp: Samen om het altaar vieren kinderen de Eucharistie. 1e Deel: Levend Brood — Vlb-c †	4437
Kolkman, F. W. J., Pr., en H. J. A. Nijkamp: Samen om het altaar vieren kinderen de Eucharistie. 2e Deel: Heilige Wijnstok — VIa-b †	4438
Koolhaas, A.: Stiemer en Stalma — VIa	4597
van der Kop, H.: Spel van droom en werkelijkheid — IV-V, JM	4906
Koster, P. G. J.: De Fluiter — Vlb	4667
Kranz, H.: Dood in de Skelettenkloof — V, J	4171
Kranz, H.: Onschuldig onder schuldigen — IV-V, J	4539
Kranz, H.: De redder van de stam — VIa, J	4321
Kranz, H.: Vlucht naar de ijshaaienjagers — V, J	4794
Kuipers, M.: Peet en Peek — Vlb-c, J	4754
Kuypers, M.: De jongste uit het nest — V, M	4150
Laan, D.: Pirkeltje en de flonkersteen — VIc	4742
Lane, F.: Met de politie op patrouille — VIa, J	4700
de Lange-Praamsma, M.: Ankie — IV-V, M, (P)	4644
de Lange-Praamsma, M.: Map doet ook mee — VIa-b, M, (P)	4771
de Lange-Praamsma, M.: Roosje toch! — Vlb-c, M, (P)	4661
de Lange-Praamsma, M.: Wij reizen met elkander — IV, M, (P)	4801
de Lannoy, M.: De hobbelige weg — IV-V, M †	4798
de Lannoy, M.: Roel op walvisvangst — VIa, J †	4126
Lathrop, W.: Het drijvende circus — VIa	4204
Lathrop, W.: Juno de trouwe wolfshond — V, J	4145
Lattimore, E. F.: Kleine Sjarg en de konijntjes — VIc	4837
Leeman, C. R.: Jan Vogelschrik — VIc	4831
Leeman, C. R.: Schatten op de zeebodem — VIa, J	4705
Leeman, C. R.: De Vikingen — VIa-b †	4682
Leeman, C. R.: Zeerovers — VIa-b	4592
Leen, G. H.: Kees en de vliegclub — Vlb, J	4197
Leger, H.: De jacht op het verraad — IV-V, J	4795
Lehmann, A. H.: Dierencircus Pipino — Vlb	4295
Lelotte, F., S.J.: Jeugd spreekt met God — IV-V, J †	4439
Lennart, G.: Kathinka uit de Kattesorstraat — Vlb-c	4385
Lewis, C. S.: De wonderreis van het drakeschip — Vlb	4764
Lewis, C. S.: De zilveren stoel — Vlb	4765
Lewis, H.: Het vliegende schip — Vlb	4298
Lindekruis, T.: Betsy Buelens — IV-V, M †	4431
Lindgren, A.: Meer over Bolderburen — Vlb-c	4752
Lindgren, A.: Voor het laatst: Bolderburen — Vlb-c	4753
Lindgren, A.: Wij uit Bolderburen — Vlb-c	4751
Lindquist, W.: De zeerovers — VIa	4950
Linklater, E.: Het waait op de maan — VIa-b	4686

Löbler, J.: De luchtreis van Krieweltje en Pieper — VIC	4366
Lofting, H.: De terugkeer van Dr. Dolittle — VIa-b	4270
Lokman, H.: Vrijbouter in de lucht — V, J	4941
London, J.: Wittand — VIa ^{oo}	4780
Looman, H. J.: Wij en het water — V, JM	4247
Lührs, C.: Prins Pirijn — VIB-c	4657
Louwerse, P.: Beste kinderen zeg eens vlug... 2 dln. — VIB-c	4822
Lunt, A.: Dunkie — VIC	4734
Lutterbeck, G. A.: De jacht over de eilanden — VIa †	4779
Lutterbeck, G. A.: De twee munshis — VIa †	4413
Lutz, B.: Frank Wildeman leert fatsoen — V, J †	4789
Lutz, B.: Frank Wildeman zorgt voor vrolijkheid — V, J	4901
Lutz, B.: De lichtende weg — V, J †	4423
Lutz, B.: Mieke Wervelwind leert fatsoen — V, M †	4788
Lutz, B.: Mieke Wervelwind zorgt voor vrolijkheid — V, M	4902
Lutz, B.: Het verborgen koninkrijk — V, M †	4422
Luyts, A.: Auto en trein — VIa	4958
Luyts, A.: Zij ontdekten de wereld — VIa-b	4309
Lynch, P.: Ethne en haar viool — VIa, M	4784
Lynch, P.: Zigeunerjongen — VIB	4580
MacGregor, E.: Juffrouw Hippelstik naar de diepzee — VIa-b	4242
MacGregor, E.: Juffrouw Hippelstik reist naar Mars — VIa-b	4241
Macgregor, M.: De geschiedenis van Griekenland — V, JM	4227
Macgregor, M.: De geschiedenis van Rome — V, JM	4427
de Man, A.: Opnieuw in 't Zwaluwnest — VIB, M	4662
de Man, A.: Het ijskoninginnetje — VIB, M	4116
Maran, T.: Avonturen met Indianen, poema's en bisons — VIa, J	4883
Maran, T.: De ondergang van Cove-Kreek — VIa, J	4882
Marée, P.: Het gezellige boek voor de jeugd van 8-15 jaar — VIa-b	4254
Margadant, A.: Van een baron, een klein meisje en een vogeltje — VIB-c, M	4102
Mariën, M. E.: Het avontuur van Beer de bronsgieter — VIa	4212
(Mariënbeecke, O. F.): De toverstaf — VI †	4349
Marks, M. K.: Kleine Peter, wat ben je? — VIC	4181
Marryat, Kapt.: De kinderen van het woud — VIa-b	4313
Marryat, F.: De kleine wilde — VIa ^{oo}	4780
Marx, H., en G. Herman: De vlaggen — VIa-b	4951
van Marxveldt, C.: De enige weg — IV-V, M	4177
van Marxveldt, C.: Puck van Holten — IV-V, M	4176
van Marxveldt, C.: Rekel — V, M	4362
Mateboer, T.: Jan Dirks, de bode van Joan van de Kornput — VIa, P	4598
May, K.: De kaperkapitein — VIa, J	4534
Medler, J. V.: Bergen en vulkanen — VIa	4956
van der Meer-Prins, L.: Jolet in het volle leven — IV-V, M	4340
de Meester, G.: Brammetje — VIC	4656
van der Meiden-Coolsma, D.: Kaarsen op Kerstfeest — VIC, (P)	4443
Melville, H.: Moby Dick — VIa, J	4132
Menkman, H.: Bartje, de waaghals — VIB-c, J, (P)	4106
(Menkman, H.): „Elck wat wils" — VIa-b, (P)	4816
Menkman, H.: En dan... komt Klaas Vaak — VIC	4804
Merckestein, L.: Van het een kwam het ander — VIa-b, M	4121
Meuldijk, W.: Pim en Wiebe en het gestolen eiland — VIB	4671
Meijer, Chr. A.: De klauw van de draak — VIa-b, (P)	4314

Meyer, L.: Het meisje Marlieke — VIa, M	4786
Michielsens, J.: Toko het negerjongetje — VIc †	4344
Moen, M.: Sverre in Canada — V, J	4429
Mogridge, S.: De bom op de maan — V, J°	4793
van der Molen, W.: Van een aap, een kat en een orgeltjesman — VIc	4744
Moore, P.: Vakantie met de Luna — V, J, N	4708
Müller, G.: Dom, driemaal dom! — VIb	4348
Munck, I.: Maja's grote liefde — V, M	4905
de Munck, M.: Itembé, ohé! — V	4141
de Munck, M.: Kleine Bjorn en de bruine beren — VIc°°	4924
Nanda: Miek en haar hondje — VIb	4194
van Nerum, A.: Reintje en de stropers — VIb	4866
van Nerum, A.: Reintje en Rankje — VIb	4867
van Nerum, A.: Reintje, Roodbaardje en Geelstaartje — VIb	4864
van Nerum, A.: Reintje trekt de wereld in — VIb	4865
Nesbit, E.: Nieuwe avonturen van het zestal — VIa-b	4358
Nesbit, E.: Wij met ons vijven en Madeleine — VIa-b	4633
Niemeijer, J. E.: Jannetje en Klaas gaan varen — VIc	4284
Niemeijer, J. E.: Jannetje, Klaas en Dorus — VIc	4285
Niemeijer, J. E.: Jannetje, Klaas en het zwarte schip — VIc	4286
Nierop, P.: Pak aan, Miesje Sandelhout! — VIb, M, N	4570
Nierop, P.: De Sjah neemt geen risico — IV-V, J	4338
Nieuwenhuis, J., en E. Sporken: Jij — V, J †	4790
Nordhoff, Ch., en J. N. Hall: De orkaar — VIa°°	4780
Norel, K.: Hans en Grietje op de Rijn — VIb, (P)	4758
Norel, K.: Hertevoet en Zilveroog — VIb, (P)	4111
Norel, K.: In en uit Siberië — VIa	4639
Norel, K.: Kees Moddergeus — VIa-b, (P)	4917
Norel, K.: Linekes tocht naar de zingende klokken — VIc, (P)	4444
Norel, K.: Zwerver op het wad — V, J, (P)	4894
Nowee, J.: Het geheim van Bad Man's hut — VIa, J	4407
Nowee, J.: Opstand in Suavidado — VIa, J	4888
Nowee, J.: De sheriff van Peluda — VIa, J	4206
Nowee, J.: Het veeland in gevaar! — VIa, J	4406
Nijhoff, D. H., Drs.: Jagende wolven — V, JM	4244
van Nijnatten-Doffegnies, H. J.: Duco's gevleugelde dromen — VIb-c	4857
Oddery, G., en C. van Rode: De graaf van Egmont — VIa	4216
O'Hearn, N.: Smokie houdt vol — VIc	4180
Onstein, F.: De huisjes aan de Linge — VIb	4529
van Oorschot, A., en H. Bentz v. d. Berg: Hokus pokus dat kan ik ook — VIa	4516
van Oosterhout Bzn, L.: De gestolen stad — VIa, J	4698
van Oosterhout, L.: Strijd om de Driehoek-ranch — V, J	4148
(Oostra, R., en C. Covens): Kerstboek De Vonk 1957 — VIb, P	4448
van Osenbruggen, C.: Wilde Jo — VIb, M	4630
Ott, E.: Meisjeskostschool — V, M	4417
Ouida: Onder twee vlaggen — VIa°°	4780
van Overzee, J.: De grot van de Blauwe Zee스터 — VIa, J	4319
Pajcken, F. J.: Bob de pelsjager — VIa, J	4641
van Pampus, B. J., O.P., A. van den Assum, O.P. en L. C. Anderson, O.P.: Fons vitae — IV-V, J †	4440
van Pampus, B. J., O.P., A. van den Assum, O.P. en L. C. Anderson, O.P.: Vita vera — IV-V, M †	4441

Pantenburg, V.: De pelsjagers en de grote weg — VIa, J	4881
Parker, B. M.: De wonderre natuur — IV-V, JM	4248
Parkman, F.: De weg naar het westen — VIa, J	4500
Pauwels, Y.: Zo was je moeder — IV, M †	4365
Peale, N. V.: De komst van de Koning — VIa	4781
Peiry, A.: Zwammetje alpinist — VIb	4199
Peeters, M.: Het gulzige geitje — VIc	4840
Peeters, M.: Met zeven onder een hoedje — VIc	4803
Peeters, M.: Moeder Bella en de zeven geitjes — VIc	4925
Peters, A.: Joyce vindt het geluk — IV-V, M	4432
Peters, A.: Vickey's capriolen — V, M	4511
Phaff, Ch.: Anne's laatste schooljaar — VIa-b, M	4307
Phaff, Ch.: De liefste wens van Tip en Joosje — VIc	4374
van der Plaats, B.: Dorientje's ontdekking — VIa-b, M	4870
van der Plaats, B.: Jij bent het, Else — IV-V, M, (P)	4908
Pleysier, A. J.: Japie en Bert — VIc, (P)	4548
Pleysier, A. J.: Zo'n Japie toch — VIc, (P)	4547
Polet, S.: Klein Karelkje wordt keizer — VIc	4743
Pollemans, Th. A.: Jan Tongenaar — VIa-b, J †	4584
Pothast-Gimberg, C. E.: Ergens op het wijde water — VIb	4826
Pothast-Gimberg, C. E.: Grijsze ruiten — VIa-b, M	4531
Pothast-Gimberg, C. E.: Gijs en Geesje — VIb	4530
Pothast-Gimberg, C. E.: Jantientje — VIb	4824
Pothast-Gimberg, C. E.: Jantientje en Ko aar: de wal — VIb	4825
Pothast-Gimberg, C. E.: Kasjes kettinkje — VIb-c, J	4755
Pothast-Gimberg, C. E.: De maaier waakt — VIa	4636
Prins, P.: Vier vrienden en een vigilante — VIa-b, J, (P)	4398
Putman, W.: Marietje Hemelzoet — VIa-b †	4391
Puttemans, R.: Schipbreuk op verloren eiland — V, J ^o	4147
van der Putten, A.: Luisteruurtjes. 3e Deel — VIb-c †	4252
Pijnenburg, L.: De reus, die erg niesde — VIc	4739
ten Raa-Driessen, E.: De kleine luchtprinses — VIc	4802
ten Raa-Driessen, E.: De schatten van Jan — VIc, J	4809
ten Raa-Driessen, E.: De wind ruist door het koren — VIb	4815
Raillon, M.: Piko, het eendje — VIc	4084
Rambo, B.: Leven om leven — IV-V, J †	4153
Ranke, B.: Christoffel Columbus ontdekt de Nieuwe Wereld — VIa	4220
Rauzier-Fontayne, L.: Marikele — VIa, M ^o	4785
de Recqueville, J.: Kapitan-Pacha — VIa-b	4315
van Reest, R.: Dirk Sterrenburg — V, JM, P	4228
Renes-Boldingh, M. A. M.: Windvang — IV-V, M, (P)	4434
van Renkum, M.: Het 13e ambacht — IV-V, M	4715
van Rhijn, A.: Spoken in IIIA — V, J	4892
Riddell, J.: Andere malle dierengevallen — VIc	4923
Roelants, L.: George Stephenson — V, J	4898
Roelink, J., Dr.: Vlissinger Michiel — VIb, (P)	4196
Roggeveen, L.: De elektrische man — VIb, J	4527
Roggeveen, L.: De klok voor de spiegel — VIa, J	4601
Roggeveen, L.: Spanning in „De Rode Leeuw”. — VIa-b, J	4397
Roggeveen, L.: Een zeldzaam partijtje voetbal — VIa, J	4638
de Roos, H.: De Kameleon op volle toeren — VIb, J	4302
van Rossum, R.: Alleen maar 'n zwart poesje — VIc	4721

van Rossum, R.: Guusje in de wolken — V, M, (P)	4151
van Rossum, R.: Koosje kiest een kabouter — VIc	4283
Roth, H.: Waarom doe je dat, Hanneke? — VIb, M	4769
de Rover, P. A.: Laura wil je varen — VIb	4914
Ruskin, J.: De goudrivier — VIb-c	4842
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Korijne-Japie — VIb, J	4861
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Het licht in je ogen — VIa	4271
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Ze verdrinken ons dorp — VIa	4693
Ryan, J.: Kapitein Rolmops — VIc, J	4838
de Saint-Pierre, M.: De heilige Bernadette — VIa-b †	4392
Sandwall-Bergström, M.: Argwaan rondom Astrid — VIb°	4115
Sandwall-Bergström, M.: Astrid vindt haar geluk — IV-V, M (VIa°)	4712
Sandwall-Bergström, M.: Moeilijke tijden voor Astrid — IV-V, M (VIa-b°)	4711
Sandwall-Bergström, M.: Zo hoort het, Astrid! — VIa°°, M	4327
van 't Sant, M.: Eindspurt — IV-V, M	4945
van 't Sant, M.: Elsbeth — IV-V, M, (P)	4433
Saris, L.: Eendagsbloemen — IV-V, M	4910
Saris, L.: Lente nocturne — IV-V, M	4716
Schaafsma-Muller, L.: Een week koningin — IV-V, M	4158
Schaap, B.: Wat Liesje op het kerkplein vond — VIc, M	4097
van Schaik-Willing, J.: De verrassingen van mijnheer Bol — VIb	4670
Scharrelmann, H.: Berni aan zee — VIb	4677
Scharrelmann, H.: Berni, een kleine jongen — VIb	4674
Scharrelmann, H.: Berni naar het strand — VIb	4676
Scharrelmann, H.: Berni op school — VIb	4675
Schepers, P. J.: Robin Hood, de Engelse vrijbuiters — V, JM	4643
Scheutz, T.: Stuntvlieger Kalle — V, J	4897
Scheygrond, A., Dr.: Dieren in gevangenschap. 2e Deel — V, JM	4243
Schmidt, A. M. G.: Daar gaan Jip en Jan-ne-ke — VIc	4188
Schmidt, A. M. G.: De graaf van weet-ik-veel — VIb	4763
Schmidt, A. M. G.: Op visite bij de reus — VIb-c	4104
Schmidt, A. M. G.: Wiplala — VIb-c	4858
Schmidt, A. M. G.: Een zontje van Jip en Janneke — VIc	4718
Schoolland, J. L.: Dappere Dries — VIb-c, J, (P)	4191
Schoolland, J. L.: In het land van de bleke ossen — VIb-c, P	4105
Schoolland, J. L.: Van Fieneke en Marjolijn. Herfst — VIc, M, P	4747
Schoolland, J. L.: Van Fieneke en Marjolijn. Zomer — VIc, M, P	4099
Schoustra, F. L.: De crack van Victoria — V, J	4504
van Schouwen, F.: Slipgevaar — IV-V, M	4944
Schultz, J. W.: Op zoek naar Pitahki — VIa, J	4703
Scott, W., Sir: Ivanhoe — VIa°°	4780
Scott, W., Sir: Rob Roy — VIa°°	4780
Scott, W., Sir: De talisman — IV (VIa°, J)	4131
Seraillier, I.: Het zilveren zwaard — VIa	4877
Shakespeare, W.: Macbeth — IV (V, JM°)	4137
Shakespeare, W.: Romeo en Julia — V, JM°	4498
Sienkiewicz, H.: Quo vadis? — VIa	4694
Sikkinga, D.: De kikvors-tovenaar — VIb-c	4811
Sikkinga, D.: Spits en de eenden — VIc	4807
van der Sluys, W. N.: De club van Draadje wint het tóch! — VIa, J	4316
van der Sluys, W. N.: S.O.S. Draadje — VIa, J	4935
van der Sluys, W. N.: Vleugels die de vrede dragen — IV-V, JM	4339

Smeets, H., M.S.C.: Over de Kerk van heden in de wereld van morgen — V †	4424
Smith, D.: De honderd en een Dalmatiners — VIa-b	4772
Smits-Nijhof, A.: Snel-voet en de ver-dwe-nen ko-nings-kroon — VIc	4740
Smits-Nijhof, A.: Snel-voet reist naar de maan — VIc	4741
Smulders, L.: Gerritje ging uit wandelen — VIc	4550
Smulders, L.: Heb je ooit...! zegt Pietje Prik — VIc	4549
Smulders, L.: De Hemelpoort — VIc †	4436
Smulders, L., en T. Bouws: Torentje, torentje bussekruit — VIc	4249
Smulders, L.: De vrolijke carrousel — VIc	4805
Snitjer, A.: Van wigwam en plaggenhut — VIb, J	4528
Sørensen, V.: Minny wil alles weten — VIb, M	4768
Soifer, M.: De eerste mensen — VIa-b, N	4948
Sommani, V.: Buccino — VIb-c	4386
Southall, I.: De aarde brandt, Simon Black — V, J	4602
Southall, I.: Simon Black en de vliegende schotels — VIa, J	4940
Southall, I.: Simon Black in gevaar — V, J	4603
Spoor, P.: Avonturen van kapitein Judocus — VIb †	4629
Spoor, P.: Benauwde ogenblikken — VIa ^{oo} †	4536
Spoor, P.: Dromenland — VIb †	4628
Spoor, P.: Het meisje van de wrede rivier — VIa †	4360
Spoor, P.: De nieuwe Albatros — VIa-b †	4533
Spoor, P.: Noëmi de martelares — V, JM †	4538
Spoor, P.: Noëmi de slavin — V, JM †	4537
Spoor, P.: Rodrigo de zwerver — VIa †	4205
Spoor, P.: Soeti de katechist — VIa-b; J †	4357
Spoor, P.: Soeti de wreker — VIa-b, J †	4356
Spoor, P.: Targo Moeres — VIb †	4627
Spoor, P.: Timpie Tip — VIc †	4625
Spoor, P.: De zuster en haar Chinees. 1e Deel: De zwerver — VIa †	4168
Spoor, P.: De zuster en haar Chinees. 2e Deel: Het werk van een koeli — VIa †	4169
Sprenger, H.: Harde trappen en rake klappen — VIa-b, J	4202
Sprenger, H.: Kick Wilstra als gladiator — VIa-b, J	4401
Sprenger, H.: Kick Wilstra, avonturen op canvas, grasmat en beton — V, JM	4886
Sprenger, H.: Kick Wilstra gaat op de vuist! — VIa, J	4885
Sprenger, H.: Kick Wilstra, voetbal-revoluties — VIa, J	4402
Sprenger, H.: Over Wiebe, de jager en een prof-contract — VIa-b, J	4201
Spyri, J.: Lauri, een jongen uit de bergen — VIb	4388
Stafleu-Kruikemeier, L.: Het geluk is vlakbij — IV-V, M, (P)	4156
Stalis, I.: Boodschappers voor Rome — VIa †	4878
van der Steen-Pijpers, C.: Barendje zit in angst — VIb, J, (P)	4679
van der Steen-Pijpers, C.: Robbie krijgt toch een vriendje — VIc, J, (P)	4746
Steinmann, E.: De zoon van de gondelier — VIa	4414
Stevenson, R. L.: Schateland — V, J	4138
Stolker, P. J., Drs.: Onbevangen voorlichting — VIa	4477
Stommels, M., en C. van Rode: Jacob van Artevelde, de wijze man van Gent — VIa	4219
Stoové-Bauer, R.: De Stokkertjes gaan tòch uit — VIb, (P)	4576
Stouthamer, P.: Bram de beer — VIc	4094
Streef, N.: Boendermartje's ideaal — IV-V, M, (P)	4154
Streuvels, S.: De schone en stichtende historie van Geneveva van Brabant — V †	4361

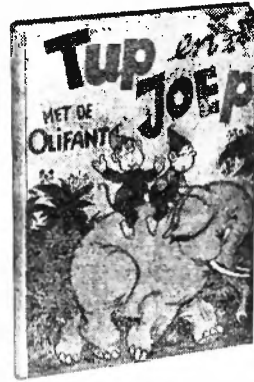
Strik, A.: Ankie en Loes gaan kamperen — VIb, M	4118
Strik, A.: Dappere Rudi — VIb, J	4756
Strik, A.: Klik en Klak en de haas — VIc	4645
Strik, A.: Klik en Klak en de kraai — VIc	4647
Strik, A.: Klik en Klak en de zwaan — VIc	4648
Strik, A.: Klik en Klak naar de stad — VIc	4646
Strik, A.: Een nieuw tehuis voor Emmie — VIb, M	4119
Stronkhorst, L. H.: De driesprong — VIa, (P)	4167
Strijt, W.: Rondon Miek — V, M, N	4275
Stuart, S.: Liesbeth en de juwelendieven — VIa-b	4687
Stuvel, G., en J. van Mourik: De lichtjes van Sint-Maarten — VIb	4465
Stuvel, G., en J. van Mourik: De Veluwe vlamde — VIb	4466
Stuvel, G., en J. van Mourik: De ijsbijters — VIb	4467
Stuvel, G., en J. van Mourik: Zwemmend de oceaan over — VIb	4468
Surink-Groen, A.: Wat Hanneke beleefde... — VIc, M	4654
Swift, J.: Gullivers reizen — VIa-b	4683
Tauschinski, O. J.: Wie is deze vrouw? — V	4506
Terlouw, P.: Het spook van de bosweg — VIb-c, (P)	4566
Terpstra, J.: Van de boerderijen die elkaar aankeken — VIb-c	4383
Terpstra, J.: Winter op Deelswal — VIb-c	4384
Tetzner, L.: De kleine Soe uit Afrika — VIb	4296
Tetzner, L.: Soe en Agaleia — VIb	4297
Tetzner, L.: Sprookjesboek. 1e Deel — VIa-b	4165
Tetzner, L.: Sprookjesboek. 2e Deel — V (VIa-b)	4622
Theresita, Zr., S. Sp. S.: Soetilah — V, M †	4328
Thieme, J. G.: Opstand in Rajputana — V, J	4146
Thieme, J. G.: Vermist in de poolnacht — V, J	4501
Thomas, A.: Er raakt een hond zoek — VIa-b	4869
Thomson-Wentholt, I. C.: Hebreeuwse helden — VIb-c	4813
Toonder, M.: Julia, het clowntje van Malaga — VIb-c	4859
Toussaint, A. J.: Het verraad van Baltus — VIa-b, J †	4632
van Tricht, A.: Wat het sterkste in ons is... — IV-V, M	4909
Trio, D.: Guusje op Kleuterhof — IV-V, M	4907
Twain, M.: De avonturen van Tom Sawyer — V, J, (P)	4728
Uiterwijk Winkel, B.: Kapitein Armstrong verliest een schat — VIa, J	4209
Ungermann, A.: Poessie — VIc	4733
Valkhoff, R.: Robbeknol — VIc, J	4456
Veeken-Bakker, J. W.: Femke Bernarda — VIa-b, M	4873
Veeninga, J.: Het raadsel van de vier getallen — VIa, J	4891
Veenstra, T.: Klavertje zes — VIc	4542
Veenstra, T.: De mooiste bal van de hele wereld — VIc	4541
van der Velde, A.: Drie jongens op een ijsschots — VIa-b, J	4122
van der Velde, B.: Knikkebeen viert Prinsjesdag — VIb	4933
van Velsen, I.: Het nichtje van meester Prik — VIb, M	4117
Vémor, E.: Het huis op het duin — V, M	4920
Vémor, E.: Tweelingen — V, M	4729
Vendelier, M.: De verkeerde film — V, J †	4709
Verbeeten, W. J.: De gevangene van de Mohawks — VIa, J	4640
Verbeeten, W. J.: Jonker Arnoud trekt het zwaard — VIa-b †	4532
Verbeeten, W. J.: Knock-out Nick — VIa, J	4535
Verbeeten, W. J.: Knock-out Nick contra El Satiro — VIa, J	4600
Verbeeten, W. J.: Rik Robberts en de ruimtepiraten — V, J	4149

Verbeeten, W. J.: Rik Robberts en het geheim van Atlantis — V, J	4707
Verheyen, H.: Het grote avontuur van Willem Kenis, soldaat van Napoleon — VIa	4210
Veringa, Th. Tj.: Mysterie van de goudvallei — VIa, J	4774
Vérité, M.: Zonnige sprookjes — VIb-c	4162
Verleyen, C.: Meneer Arie heeft honger — VIc	4820
Vermeer, S.: Jantje Boonstra bij de kabouters — VIc	4087
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: De brug van Farnese — VIa	4214
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: Manko Kapak — V, J	4792
Verne, H.: Bob Moran en de helse vallei — V, J	4605
Verne, H.: De stalen haaien — V, J	4502
Verne, H.: De sultan van Jarawak — V, J	4503
Verne, H.: De woestijnratten — V, J	4606
Verne, J.: Het geheimzinnige eiland — VIa	4136
Verne, J.: Naar het midden der aarde — VIa ^{oo}	4780
Verne, J.: 20.000 mijlen onder zee — VIa, J	4135
Verne, J.: De wereld rond in 80 dagen — VIa ^{oo}	4780
Verne, J.: Wonderreizen omnibus — V	4174
Verpoorten, M.: Van een blauw klompje en een rood schoentje — VIc	4649
Verroen, D.: Marieta's overwinning — VIb, M	4389
Verschoor-Van der Vlis, N.: Fré's meisjesjaren — IV-V, M, (P)	4730
Verschoor-Van der Vlis, N.: Josje en Jaapje in de tunnel — VIc	4095
Verschoor-Van der Vlis, N.: Kinderen van één Vader — VIb-c, (P)	4723
Verschoor-Van der Vlis, N.: Loek Bergsma — IV-V, M, P	4175
Verschoor-Van der Vlis, N.: Wie leest er eens voor?! — VIc, (P)	4159
Verschoor-Van der Vlis, N.: Zonnekind — IV-V, M, (P)	4612
Versteegh, C.: Franklin — IV-V, JM	4796
Versteegh, C.: George Stephenson — V, JM	4426
Vestly, A. C.: 't Is Ole Alexander weer! — VIc	4836
Vestly, A. C.: Nieuwe avonturen van Ole Alexander — VIc, N	4835
Vestly, A. C.: Ole Alexander Filibom-bom-bom — VIc	4287
de Villeneuve, D.: Het circus van Piet Pijpkaneel — VIc	4737
de Villeneuve, D.: De poes van de bureu... — VIc	4738
Visser, P.: Het geheim van de rode canyon — VIa, J	4887
Visser, P.: Tijgers in Bengalen — V, J	4337
van Vlaanderen, N.: Ken je me nog? — IV, M	4717
de Vleschouwer-Verbraeken, M.: Toen het donker werd — V, M †	4512
de Vleschouwer-Verbraeken, M.: Veerle — V, M †	4419
de Vleschouwer-Verbraeken, M.: Veerle in de bergen — V, M †	4420
de Vletter, A. C. C.: Duizendpoot — VIb, J	4631
van Vlijmen, F.: Avonturen van Flip en Flap — VIc	4719
van Vlijmen, F.: Flip en Flap bij de boskabouters — VIb-c	4855
(Voerman, D.): Sprookjes van Noord-Europa — V	4819
Voerman, N.: Eens zal het volmaakte komen — IV-V, M, (P)	4800
Voerman, N.: De grote verandering — V, M	4607
Voerman, N.: Hansje's vuurproef — IV, M	4435
Voerman, N.: Ruut zet door — V, M	4904
Vogels, A.: Robbie van de vrachtboot — VIc †	4749
Vogels, A.: Zo'n flinke Marijke! — VIc †	4748
Vollewens-Zeijlemaker, G.: Zonnehuis — VIa, M	4637
de Vries, A.: Anne de Vries vertelt — VIc, (P)	4614
de Vries, A.: Het boek van Gerrie — VIc, M, (P)	4377

Dit zijn DE boekjes voor onze kleintjes!

Prijs
f 1.25
per deel

.....dit zijn DE boekjes om onze kinderen te leren lezen.

Iedere erkende boekhandelaar heeft ze.

N.V. Uitgeverij. „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

de Vries, A.: Het boek van Jaapje — VIc, J, (P)	4378
de Vries, A.: Met z'n vieren — VIc, J, (P)	4345
de Vries, A.: Mientje ons moedertje — VIlb-c, (P)	4821
de Vries, A.: Panokko en de witte mensen — VIa-b, (P)	4681
de Vries, A.: De stroper — VIlb, J, (P)	4446
de Vries-Van der Lichte, I.: Joke en Hans naar Canada — VIlb, (P)	4110
de Vries, J.: Maartje de Wit — V, M	4787
de Vries, J.: D.P. 13 heeft vertraging — VIa, J	4208
de Vries, J.: Het geheim van het oude raadhuis — VIa-b	4396
de Vries, J.: Kwing Kwang de laatste der Kwankwings — VIlb	4299
de Vries, L.: Het atoom — V	4525
de Vries, L.: Het verkeer — V, JM	4246
Walschap, C.: Het denneboompje dat niet tevreden was — VIlb-c	4841
de Water, H. J.: Jan Pieterszoon Goen — V, JM	4507
de Water, H. J.: Robert Scott — V, JM	4899
Wauman, M.: De wonder trein — VIc	4834
de Weerd, M. W. H.: Kris kras door kinderland — VIc	4926
van de Weg, J.: Nog even voorlezen — VIc, (P)	4160
de Weger, J.: Tim mie — VIc	4373
Weiser, F. X.: Het dal der bittene wortels — V, JM †	4140
Wells, H. G.: Reis naar de toekomst — VIa ^{oo}	4780
de Werd, J.: Hinkeldepinkie — VIlb-c	4463
Westra, T.: Kikkie Konijn — VIc	4731
Weyts, S.: De geheimzinnige hand — V, J	4273

Weyts, S.: Wispel en Kwispel — VIB †	4469
Whiteley, M.: Wacht tot september — VIB, M	4664
Wied, L.: Uoni in het land van de Lama's — V, J	4430
van Wieringen, F.: Het geheim van de Kanga — VIA, J	4405
Wilders, L. I.: Het kleine huis in het grote bos — VIB	4293
Wilkeshuis, C.: De boog van de farao — VIA	4410
Wilkeshuis, C.: Ollebolle in de woestijn — VIB-c	4461
Wilkeshuis, C.: Ollebolle naar de Noordpool — VIB-c	4462
Wilkeshuis, C.: Zij kwamen van verre — VIA-b	4451
Willems, J.: Bambino het taxipaardje — VIB-c	4659
de Wingerd, W.: Het grote, donkere bos — VIB	4195
Winkler-Vonk, A.: Pim en zijn grootje — VIB	4766
Winterfeld, H.: ...Er kwam een meisje gevlogen... — VIB	4669
Wirel: De gevangene der Witchinoks — VIA-b	4591
Wirel: De klopjacht — VIA-b	4590
Wolters, K. F. H.: Op de rug van Vader Rijn — V, J	4245
Worm, P.: De Heilige Schrift voor kinderen verteld. 3e Deel. — VIB-c †	4660
Wustmann, E.: Ingrid en de beer — VIA	4690
van Wijckmade, B.: Wipneus, Pim en Bonkeltje — VIC	4086
van Wijckmade, B. J.: Wipneus, Pim en de oude paraplu — VIC	4653
Wijdeveld, H.: Roetje, het konijn van Piet Hein — VIC	4278
Wijdeveld, H.: Siem, de beer van Piet-Hein — VIC	4277
XX: Alladdin en de wonderlamp — VIB-c°	4847
XX: Assepoester — VIB-c°°	4844
XX: Het betoverde visje — VIB-c°°	4854
XX: Het boek voor de jeugd — VIA-b	4818
XX: Buffalo Bill — VIA, J	4130
XX: De dansende prinsessen — VIB-c°°	4562
XX: Het dappere kleermakertje — VIB-c°°	4848
XX: De drie feeën — VIB-c°°	4853
XX: De gelaarsde kat — VIB-c°°	4558
XX: De gouden gans — VIB-c°°	4559
XX: Goudhaartje en de drie beren — VIB-c°°	4845
XX: De goudschat van de sheik — VIA, J	4488
XX: Groot vakantieboek. 5e Deel — VIA-b	4255
XX: De grote tovenaer van Oz — VIB-c°°	4852
XX: Het grote vertelselboek — VIB-c	4253
XX: Jantje en de bonenstengel — VIB-c°°	4846
XX: De kikkerprins — VIB-c°°	4850
XX: Koning Midas — VIB-c°°	4564
XX: Het lelijke eendje — VIB-c°°	4554
XX: Het licht schijnt overal — VIA-b	4589
XX: Het meisje en het monster — VIB-c°°	4555
XX: Pinocchio — VIB-c°°	4843
XX: Rapoensel — VIB-c°°	4561
XX: De rattenvanger van Hameln — VIB-c°°	4556
XX: Repelsteeltje — VIB-c°°	4557
XX: De reus met het gouden haar — VIB-c°°	4849
XX: De ridders van de Tafelronde — V, JM	4139
XX: Robin Hood — VIA°°	4780
XX: Roodkapje — VIB-c°°	4565
XX: Sneeuwwitje en de zeven dwergen — VIB-c°°	4563

XX: De stranding van de Atlantide — VIa, J	4487
XX: De stuiversprins — VIB-c ^{oo}	4560
XX: Toen ging de hemel open — VIB, LP	4450
XX: De toverfontein — VIB-c ^{oo}	4851
XX: Wilde Bill Hickok — VIa-b ^{oo}	4491
IJzerman, H.: Sprookjes van de avondwind — VIa-b	4817
van der Zee, N.: Incognito — IV-V, M	4799
Zeelen, F. J.: Een oosters museum voor een kwartje klei — VIa-b	4957
de Zeeuw, J. Gzn., P.: De boerenjongen van Thagaste — III (VIa ^o) P	4325
Zimnik, R.: De beer en de mensen — VIB-c	4387
Zimnik, R.: De man op de kraan — V	4943
Zonderland, D.: Jeroen & de jacht op de echo — VIB-c	4626
Zonderland, D.: Jeroen en de zilveren sleutel — VIB-c	4351
Zonderland, D.: Jeroen en het dorp op de heuvel — VIB-c	4352
Zonderland, D.: Professor Zegellak & zijn koekoek — VIB	4573
Zonruiter, P. J.: Peter Fleming in 't land van de Marakies — VIa, J	4480
Zwart-Van den Bergh, E. M.: Je kunt niet alles hebben, Marijke! — IV-V, M	4341

RECTIFICATIE

In het register van december 1957 gelieve men tussen te voegen:

XX: Wilde Bill Hickok (Classics), 48 p. — VIa-b ^{oo}	4491
---	------

UIT DE PERS

Een dezer dagen kregen wij aangeboden *De lectuur van onze middelbare school-jeugd* door het Katholiek Paedagogisch Bureau ten behoeve van het V.H.M.O. (L. C. G. Malmberg, 's-Hertogenbosch), een brochure (van 28 pagina's) waarop wij binnenkort hopen terug te komen. Wij beperken ons hier tot de analyse in *De Volkskrant* van 15 juli 1958.

Enquête onder katholieke leraren Te weinig moderne boeken?

Brengt u de leerlingen in contact met de literatuur van na 1930, bijvoorbeeld Helman, Vestdijk, Blaman en op welke wijze? Dit is een van de vragen die gesteld zijn aan leraren Nederlands verbonden aan katholieke middelbare scholen. Zij werden gesteld door een „Werkgroep Lectuurlijst Nederlands” van het Katholiek Paedagogisch Bureau. Als een uitgave van dit bureau verscheen dezer dagen het verslag van deze enquête. De brochure

geeft een beeld van de problemen rond de lectuur van de middelbare-school-jeugd, waarmee vooral de docenten Nederlands te maken hebben.

Liberaal mening over „erotiek”

De commissie Lectuurlijst Nederlands, bestaande uit de Neerlandici C. J. Alders, Haarlem, mej. R. J. J. Bos, Sittard, P. J. J. Coenen pr., Sittard, J. van Kilsdonk S.J., Amsterdam, en mère Marie des Anges, Vught, heeft in een inleiding op de vragenlijst getracht enkele normen te formuleren met betrekking tot de lectuur voor de jeugd van de middelbare scholen. Zij kwam tot een driedeling bestaande uit: aanbevolen boeken, ontoelaatbare boeken en voor sommige leerlingen toelaatbare boeken. Aanbevolen noemt de werkgroep die boeken, die zonder irriteel te zijn, positief bijdragen tot een levenshouding voor jonge mensen, waarin nog plaats is voor idealisme. Deze beginselen zijn in onze tijd van pessimisme, cynisme,

wantrouwen en onzekerheid van zo grote waarde, dat de commissie deze boeken zo liberaal mogelijk aanbeveelt. Dit betekent, dat zij bezwaren tegen eventuele erotische passages niet van groot belang acht.

Ontoelaatbaar acht de commissie die boeken, waarvan de strekking anti-godsdienstig of pornografisch is en die waarin perverse of sadistische handelingen beschreven zijn. Wat de derde soort boeken betreft: de commissie heeft ernstige bezwaren tegen het lezen door de leerlingen van Dostojevsky, Kafka, Blaman e.d. Toch wil zij geen algemeen veto tegen deze schrijvers uitspreken.

Eerbid voor de mens

In haar toelichting op deze normen zegt de commissie vooral boeken te willen aanraden die eerbied tonen voor de mens. Met name noemt zij: *Bloesemiak*, *Apollyon* en *Karakter* van Bordewijk; *Het Leven dat wij droomden* en *Gebed om een goed einde* van Maurice Roelants; *Le petit Prince* van A. de Saint-Exupéry; *De oude man en de zee* van Hemingway en *The happy Prince* van Oscar Wilde.

De commissie is zich er van bewust dat zij een (misschien voor velen te) ruim standpunt inneemt ten aanzien van de erotiek in boeken, zij vindt het bijvoorbeeld onjuist om boeken als *Wampie* en *De druivenplukkers* om hun erotische passages te verbieden, zeker als men bedenkt dat een groot deel van de leerlingen kort na hun eindexamen reeds geconfronteerd worden met figuren als Lawrence, Miller, Sartre, Gide, enz. Een al te grote „bescherming“ op de middelbare scholen acht de commissie onjuist. Overigens heeft de commissie wel degelijk bezwaar tegen boeken als van Hugo Claus, Louis Paul Boon, Harry Mulisch en Simon Vinkenoog, vooral omdat in dit soort boeken de erotiek niet staat in dienst van de liefde. De erotiek wordt er cynische onverschilligheid, egoïsme en botte genotzucht en zij wordt voorgesteld als een normale mentaliteit.

Boeken die op onjuiste of verdachte wijze gebruik maken van religieuze onder-

werpen (de commissie denkt hier met name aan Marnix Gijsen) acht de werkgroep slechts geschikt voor bepaalde, rijpere leerlingen. Zij acht dit soort boeken voor bepaalde jongere lezers gevaarlijk, maar stelt ook met nadruk vast dat een andere groep van jonge mensen in hun moeizame groei naar een volwassen geloofsbeleving er baat bij kan vinden. Op iedere school treft men leerlingen aan, voor wie *het geloof* als zodanig een probleem is geworden. Deugd, geloof, kuisheid, gehoorzaamheid worden tegenwoordig gekeurd op hun levenswaarde en waarachtigheid. Het is struisvogelpolitiek te menen, dat de jeugd van onze middelbare scholen bij dit proces niet betrokken zou zijn.

Ongeschikte boeken

Behalve de vraag naar het behandelen van contemporaine literatuur, bevat de vragenlijst informatie naar het lezen van buitenlandse auteurs als Greene, Mauriac, Zweig en Thomas Mann. Verder wordt gevraagd: hoe is uw houding tegenover een leerling, wanneer u een boek voor haar of hem ongeschikt acht? Voorts wordt geïnfomeerd naar de samenwerking met katholieke leeszaal, naar het verschil tussen stads- en plattelandsscholen en naar het verschil tussen meisjes en jongens in verband met hun lectuur.

Tenslotte werd een achttal meer concrete vragen geformuleerd. Van deze aard: Acht u de fatalistische inslag van *Eline Vere* door L. Couperus van dien aard, dat het boek daardoor ongeschikt wordt voor de jeugd?

Te weinig aandacht

In totaal 69 katholieke leraren Nederlands hebben de vragen beantwoord. In haar verslag van deze beantwoording stelt de commissie dat zij de indruk heeft gekregen, dat op te veel scholen de hedendaagse letterkunde niet de aandacht krijgt die ze nodig heeft. Sommige leraren menen dat het geen zin heeft de leerlingen in aanraking te brengen met een problematiek die ze niet

aankunnen. Maar de commissie tekent hierbij aan, dat de leerlingen feitelijk midden in deze problematiek leven.

Verontrustend was de mededeling van sommige leraren, dat ze geen tijd vinden de moderne letterkunde bij te houden. Het lijkt de commissie uitgesloten, leiding te kunnen geven bij lectuur, die men zelf niet gelezen heeft. Vele leraren hebben bezwaren tegen de boeken van Anna Blaman en Simon Vestdijk.

De werkgroep heeft voorts de indruk, dat er op veel scholen te weinig aandacht wordt geschonken aan de stroom van goedkope vertalingen. En dit niet omdat er zoveel gevaarlijke boeken bij zouden zijn, maar men verzuimt de gelegenheid de jonge mensen in deze overvloed wegwijs te maken.

Wat ongewenste boeken betreft: dood-zwijgen acht men over het algemeen *onjuist*: men preferiert een open gesprek met de leerlingen erover. De commissie merkt in verband hiermee op dat een docent die bij het bespreken van boeken al te selecterend optreedt, ongewild een sfeer schept, die jonge mensen als niet geheel eerlijk ervaren. „In onze kringen werkt men vaak nog te veel op korte termijn en we zien niet, dat onze maatregelen soms schijnoplossingen zijn, die na enig aanvankelijk succes na verloop van tijd funeste gevolgen kunnen hebben.”

In 25 gevallen is er geen samenwerking tussen school en katholieke leeszaal. *De Stille Plantage* (Helman), *Karakter* (Bor-

dewijk), *Bartje* (Anne de Vries), *Kleine Inez* (Van Genderen Stort), *De kleine Johannes* (Van Eeden), *Iersche Nachten* (Vestdijk), zijn voorbeelden van werken, die door katholieke bibliotheken in verscheidene plaatsen niet aan leerlingen van middelbare scholen worden uitgeleend, terwijl ze door de leraar zijn aanbevolen.

Geestelijke stromingen

De meeste leraren gaan geheel akkoord met de normen door de commissie opgesteld. Enkelen echter achten de opvatting ten aanzien van erotische passages te liberaal, terwijl een andere groep de normen te „moralistisch” vindt.

De commissie polemiseert met deze laatste groep, die stelt dat „een boek met voortreffelijke literaire kwaliteiten in *diepste wezen* nooit ongodsdienstig of gericht tegen de moraal of algemeen-menselijke normen is”.

Tenslotte meent de commissie dat slechts zeer weinig jongeren lectuur en literatuur zuiver esthetisch ervaren. Daarom zal de leraar zijn leerlingen hebben in te leiden in de wirwar van geestelijke stromingen, waaruit het cultuurpatroon van onze tijd (en van alle tijden), is samengeweven. „Literaturgeschichte ist Geistesgeschichte”. Men kan, zegt de commissie, op academisch niveau redenerend, van deze leuze denken wat men wil, voor het onderwijs is deze formulering een vruchtbaar uitgangspunt.

INHOUD VAN JAARGANG IX

Pag.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR 3, 27, 51, 75, 103, 127, 151, 175, 199, 219

SPROOKJES- EN VERTELSELBOEKEN . . . 15, 40, 63, 139, 187

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

17, 42, 65, 115, 140, 164, 190, 212

POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

38, 113, 223

GEBEDENBOEKEN VOOR DE JEUGD 90

KERSTLECTUUR VOOR DE JEUGD 91

MOGEN WIJ U VOORSTELLEN :

P. de Zeeuw J.Gzn. 19

L. Huisinga-Scaf 95

Guus Betlem 117

C. E. Pothast-Gimberg 144

Wm. N. Vandersluys 167

Miep Diekmann 191

M. de Vleeschouwer-Verbraeken 225

BIBLIOGRAFISCH REGISTER 21, 46, 70, 97, 121, 146, 170, 194, 214, 228

JAARREGISTER 231-249

Medewerkers aan de Idil-Gids 24

Even uw aandacht voor de Rafael-Catalogus 48

Wat anderen zeggen (Prof. N. Perquin over Jeugdboeken) 68

Jeugdlectuurlijst 1957-1958 70

Wij ontvingen (De Paleispost voor de Jeugd, Jeugdkrant) 95, 167

Secretariaat afd. Keurraad (adreswijziging) 121

Rectificaties 216, 227, 249

Uit de pers 249

BIJLAGE :

Jeugdlectuurlijst 1957-1958 bij nummer 3